

RP 56/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagstiftningen om social- och hälsovården och räddningsväsendet samt av vissa andra lagar med anledning av lagstiftningen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition hänför sig till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet som överlämnades till riksdagen den 8 december 2020 samt till lämnande av underrättelse enligt artiklarna 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 241/2020 rd). I propositionen föreslås ändringar i lagstiftningen om social- och hälsovården och räddningsväsendet samt i vissa andra lagar med anledning av och enligt propositionen ovan.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	12
1 Bakgrund och beredning.....	12
1.1 Bakgrund.....	12
1.2 Beredning.....	13
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	13
2.1 Social- och hälsovård.....	13
2.2 Räddningsväsendet.....	18
2.3 Lagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde	19
2.4 Lagstiftning inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	20
2.5 Lagstiftning inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	21
2.6 Lagstiftning inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.....	22
2.7 Lagstiftning inom finansministeriets förvaltningsområde	22
2.8 Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet.....	23
3 Målsättning.....	25
3.1 Social- och hälsovård.....	25
3.2 Räddningsväsendet.....	26
3.3 Övrig lagstiftning	26
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	26
4.1 De viktigaste förslagen.....	26
4.1.1 Social- och hälsovård.....	26
4.1.2 Lagstiftning inom inrikesministeriets förvaltningsområde	28
4.1.3 Övrig lagstiftning	28
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	29
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	29
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	30
4.2.3 Samhälleliga konsekvenser	34
5 Alternativa handlingsvägar.....	34
6 Remissvar	34
7 Specialmotivering.....	40
7.1 Lag om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål	40
7.2 Lag om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen	40
7.3 Lag om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.....	41
7.4 Lag om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen	42
7.5 Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd.....	43
7.6 Lag om ändring av 8 § i tobakslagen	43
7.7 Lag om ändring av 38 § i narkotikalagen.....	43
7.8 Lag om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet ...	43
7.9 Lag om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn	44
7.10 Lag om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster.....	44

RP 56/2021 rd

7.11 Lag om ändring av lagen om underhållsstöd	45
7.12 Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	45
7.13 Lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	45
7.14 Lag om ändring av lag om utkomstskydd för arbetslösa.....	46
7.15 Lag om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen	46
7.16 Lag om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag.....	46
7.17 Lag om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård	46
7.18 Lag om ändring av barnbidragslagen	47
7.19 Lag om ändring av lagen om handikappförmåner	47
7.20 Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	47
7.21 Lag om ändring av 2 § i lagen om altemneringsledighet.....	48
7.22 Lag om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	48
7.23 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	48
7.24 Lag om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner	48
7.25 Lag om ändring av trafikförsäkringslagen	48
7.26 Lag om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen	49
7.27 Lag om ändring av 1 § i patientförsäkringslagen.....	50
7.28 Lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst.....	50
7.29 Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.....	51
7.30 Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	52
7.31 Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	52
7.32 Lag om pension för företagare	53
7.33 Lag om pension för lantbruksföretagare	54
7.34 Lag om ändring av lag om sjömanspensioner.....	54
7.35 Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	55
7.36 Lag om ändring av folkpensionslagen	56
7.37 Lag om ändring av 18 § i lagen om garantipension	57
7.38 Lag om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension	57
7.39 Lag om ändring av 21 § i lagen om pensionsstöd	57
7.40 Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen	58
7.41 Lag om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård.....	72
7.42 Lag om ändring av mentalvårdslagen	72
7.43 Lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård	74
7.44 Lag om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt	75
7.45 Lag om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap.....	76
7.46 Lag om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården	76
7.47 Lag om ändring av socialvårdslagen (710/1982)	76
7.48 Lag om ändring av socialvårdslagen.....	77
7.49 Lag om ändring av lagen om social kreditgivning.....	80
7.50 Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	81

RP 56/2021 rd

7.51 Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten	81
7.52 Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.....	81
7.53 Lag om ändring av 1 § i lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området.....	81
7.54 Lag om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer.....	82
7.55 Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	82
7.56 Lag om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	82
7.57 Lag om ändring av lagen om privat socialservice.....	82
7.58 Lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård	82
7.59 Lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	83
7.60 Lag om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården	84
7.61 Lag om ändring av 2 och 3 i lagen om patientens ställning och rättigheter	84
7.62 Lag om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.....	84
7.63 Lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre.....	85
7.64 Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner.....	86
7.65 Lag om ändring av familjevårdslagen.....	88
7.66 Lag om ändring av lagen om stöd för närståendevård	88
7.67 Lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp.....	88
7.68 Lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	90
7.69 Lag om ändring av barnskyddslagen.....	93
7.70 Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande	96
7.71 Lag om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård.....	96
7.72 Lag om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal.....	97
7.73 Lag om ändring av 40 a § i arbetarskyddslagen.....	97
7.74 Lag om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd.....	97
7.75 Lag om ändring av räddningslagen	97
7.76 Lagen om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden.....	106
7.77 Lagen om ändring av 4 § i sjöräddningslagen.....	106
7.78 Lag om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar	106
7.79 Lag om ändring av faderskapslagen.....	106
7.80 Lag om ändring av moderskapslagen.....	107
7.81 Lag om ändring av adoptionslagen	107
7.82 Lag om ändring av äktenskapslagen	107
7.83 Lag om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning	108
7.84 Lag om ändring av lagen om underhåll för barn	108
7.85 Lag om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.....	108
7.86 Lag om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt	109
7.87 Lag om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utsökningsbalken.....	109
7.88 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande,	

RP 56/2021 rd

verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen	110
7.89 Lag om ändring av lagen om för- och efternamn.....	110
7.90 Lag om ändring av beredskapslagen	110
7.91 Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar.....	112
7.92 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen	112
7.93 Lag om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen.....	112
7.94 Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff	112
7.95 Lag om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder ...	113
7.96 Lag om ändring av 10 § i rättshjälpslagen	113
7.97 Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet	113
7.98 Lag om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	114
7.99 Lag om ändring av 5 § i idrottslagen	114
7.100 Lag om ändring av 12 § i lagen om rättsskydds nämnden för studerande	114
7.101 Lag om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet	114
7.102 Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.....	114
7.103 Lag om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar	115
7.104 Lag om upphävande av 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen	115
7.105 Lag om ändring av 3 § i lagen om Hansel Ab.....	116
7.106 Lag om upphävande av lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturereform	116
7.107 Lag om upphävande av lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården	116
7.108 Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	116
7.109 Lag om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster.....	117
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	117
9 Ikraftträdande.....	117
10 Förhållande till andra propositioner.....	118
10.1 Samband med andra propositioner.....	118
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	120
LAGFÖRSLAG	124
1. Lag om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål	124
2. Lag om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen	125
3. Lag om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.....	126
4. Lag om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen	128
5. Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd	129

RP 56/2021 rd

6. Lag om ändring av 8 § i tobakslagen	130
7. Lag om ändring av 38 § i narkotikalagen.....	131
8. Lag om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet ...	132
9. Lag om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn	134
10. Lag om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster.....	136
11. Lag om ändring av lagen om underhållsstöd	137
12. Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	139
13. Lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	141
14. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	142
15. Lag om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen	145
16. Lag om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag.....	146
17. Lag om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård.....	147
18. Lag om ändring av barnbidragslagen.....	148
19. Lag om ändring av lagen om handikappförmåner	150
20. Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	152
21. Lag om ändring av 2 § i lagen om alterneringsledighet.....	155
22. Lag om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	156
23. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	157
24. Lag om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner	162
25. Lag om ändring av trafikförsäkringslagen	163
26. Lag om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen	165
27. Lag om ändring av patientförsäkringslagen.....	166
28. Lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst.....	167
29. Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.....	169
30. Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	173
31. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	176
32. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	178
33. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	179
34. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	180
35. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	182
36. Lag om ändring av folkpensionslagen	184
37. Lag om ändring av lagen om garantipension	186
38. Lag om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension	187
39. Lag om ändring av lagen om pensionsstöd	188
40. Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen.....	189
41. Lag om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård.....	206
42. Lag om ändring av mentalvårdslagen	207
43. Lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård	212

RP 56/2021 rd

44. Lag om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt	215
45. Lag om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap.....	216
46. Lag om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården	217
47. Lag om ändring av socialvårdslagen.....	218
48. Lag om ändring av socialvårdslagen.....	219
49. Lag om ändring av lagen om social kreditgivning.....	227
50. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	229
51. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten	234
52. Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	235
53. Lag om ändring av lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området.....	236
54. Lag om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer.....	237
55. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	238
56. Lag om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	239
57. Lag om ändring av lagen om privat socialservice.....	240
58. Lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård	243
59. Lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	245
60. Lag om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården	252
61. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om patientens ställning och rättigheter.....	255
62. Lag om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.....	257
63. Lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre	261
64. Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner.....	267
65. Lag om ändring av familjevårdslagen.....	269
66. Lag om ändring av lagen om stöd för närståendevård	272
67. Lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp.....	275
68. Lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	278
69. Lag om ändring av barnskyddslagen.....	284
70. Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande	296
71. Lag om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård	297
72. Lag om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal.....	298
73. Lag om ändring av 40 a § i arbetarskyddslagen.....	299
74. Lag om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd.....	300
75. Lag om ändring av räddningslagen	301
76. Lag om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden	311
77. Lag om ändring av 4 § i sjöräddningslagen	312
78. Lag om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar	313
79. Lag om ändring av faderskapslagen.....	314
80. Lag om ändring av moderskapslagen.....	316
81. Lag om ändring av adoptionslagen	318
82. Lag om ändring av äktenskapslagen	321
83. Lag om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning.....	323
84. Lag om ändring av lagen om underhåll för barn.....	324

RP 56/2021 rd

85. Lag om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt	326
86. Lag om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt	330
87. Lag om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utskökningsbalken	332
88. Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen	333
89. Lag om ändring av lagen om för- och efternamn	335
90. Lag om ändring av beredskapslagen	337
91. Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar	340
92. Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen	341
93. Lag om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen	343
94. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff	344
95. Lag om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder	345
96. Lag om ändring av 10 § i rättshjälpslagen	346
97. Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet	347
98. Lag om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	349
99. Lag om ändring av 5 § i idrottslagen	350
100. Lag om ändring av 12 § i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande	351
101. Lag om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet	352
102. Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	353
103. Lag om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar	354
104. Lag om upphävande av 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen	355
105. Lag om ändring av 3 § i lagen om Hansel Ab	356
106. Lag om upphävande av lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturereform	357
107. Lag om upphävande av lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården	358
108. Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	359
109. Lag om ändring av 5 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster	360
BILAGOR	361
PARALLELLTEXT	361
1. Lag om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål	361
2. Lag om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen	362

RP 56/2021 rd

3. Lag om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.....	363
4. Lag om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen	365
5. Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd	366
6. Lag om ändring av 8 § i tobakslagen	368
7. Lag om ändring av 38 § i narkotikalagen.....	369
8. Lag om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet ...	370
9. Lag om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn	372
10. Lag om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster.....	374
11. Lag om ändring av lagen om underhållsstöd	375
12. Lag om ändring av gen om bostadsbidrag för pensionstagare	377
13. Lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	380
14. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	382
15. Lag om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen	386
16. Lag om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag.....	387
17. Lag om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård.....	388
18. Lag om ändring av barnbidragslagen.....	389
19. Lag om ändring av lagen om handikappförmåner	392
20. Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	395
21. Lag om ändring av 2 § i lagen om altemneringsledighet.....	399
22. Lag om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	400
23. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	401
24. Lag om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner	409
25. Lag om ändring av trafikförsäkringslagen	410
26. Lag om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen	414
27. Lag om ändring av patientförsäkringslagen	416
28. Lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst.....	417
29. Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	420
30. Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	427
31. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	431
32. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	434
33. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	436
34. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	438
35. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	441
36. Lag om ändring av folkpensionslagen	445
37. Lag om ändring av lagen om garantipension	447
38. Lag om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension	448
39. Lag om ändring av lagen om pensionsstöd	449

RP 56/2021 rd

40. Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen.....	450
41. Lag om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård.....	490
42. Lag om ändring av mentalvårdslagen	492
43. Lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård	500
44. Lag om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt	505
45. Lag om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap.....	507
46. Lag om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården	508
47. Lag om ändring av socialvårdslagen (710/1982).....	509
48. Lag om ändring av socialvårdslagen.....	518
49. Lag om ändring av lagen om social kreditgivning.....	533
50. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	535
51. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten	543
52. Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	544
53. Lag om ändring av lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området.....	546
54. Lag om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer.....	547
55. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	549
56. Lag om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	551
57. Lag om ändring av lagen om privat socialservice.....	552
58. Lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård	556
59. Lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	558
60. Lag om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården	570
61. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om patientens ställning och rättigheter.....	575
62. Lag om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.....	577
63. Lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre	583
64. Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner.....	594
65. Lag om ändring av familjevårdslagen.....	598
66. Lag om ändring av lagen om stöd för närståendevård	603
67. Lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp.....	607
68. Lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	612
69. Lag om ändring av barnskyddslagen.....	631
70. Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.....	652
71. Lag om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård	653
72. Lag om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal.....	655
73. Lag om ändring av 40 a § i arbetarskyddslagen.....	656
74. Lag om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd.....	657
75. Lag om ändring av räddningslagen	658
76. Lag om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden	679
77. Lag om ändring av 4 § i sjöräddningslagen	680
78. Lag om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar	682
79. Lag om ändring av faderskapslagen.....	683
80. Lag om ändring av moderskapslagen.....	686

RP 56/2021 rd

81. Lag om ändring av adoptionslagen	689
82. Lag om ändring av äktenskapslagen	693
83. Lag om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning.....	695
84. Lag om ändring av lagen om underhåll för barn.....	696
85. Lag om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt	699
86. Lag om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt	705
87. Lag om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utsökningsbalken.....	709
88. Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen	711
89. Lag om ändring av lagen om för- och efternamn.....	713
90. Lag om ändring av beredskapslagen.....	715
91. Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar.....	720
92. Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen	722
93. Lag om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen.....	724
94. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff	725
95. Lag om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder	726
96. Lag om ändring av 10 § i rättshjälpslagen	727
97. Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet	728
98. Lag om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	730
99. Lag om ändring av 5 § i idrottslagen	731
100. Lag om ändring av 12 § i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande	732
101. Lag om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet	733
102. Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.....	734
103. Lag om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar	736
105. Lag om ändring av 3 § i lagen om Hansel Ab.....	737
108. Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	738
109. Lag om ändring av 5 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e- tjänster.....	739

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering den 10 december 2019 inleder regeringen beredningen av strukturreformen av social- och hälsovårdstjänsterna (social- och hälsovårdsreformen) som en del av den strategiska helheten för ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland. I beredningen beaktas beredningen från tidigare valperioder och de konstitutionella ramvillkoren. Reformen genomförs på ett kontrollerat sätt och i etapper.

Statsminister Marins regering överlämnade den 8 december 2020 en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till lämnande av underrättelse enligt artiklarna 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 241/2020 rd).

I propositionen föreslås det att det stiftas lagar som är centrala med tanke på inrättandet av en ny förvaltningsnivå, välfärdsområden, och deras verksamhet. Dessa är lagen om välfärdsområden, lagen om ordnande av social- och hälsovård, lagen om ordnande av räddningsväsendet, lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland och en gemensam lag om införande av dessa, lagen om välfärdsområdenas finansiering samt förslag till ändring av lagstiftningen om kommunernas statsandelar, skattelagstiftningen, lagstiftningen om välfärdsområdenas personal samt vissa lagar som gäller den allmänna förvaltningen.

Enligt propositionen ska det i Finland bildas 21 välfärdsområden till vilka de uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som kommunerna för närvarande ansvarar för överförs. I Nyland avviker ansvaret för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet från lösningen för det övriga landet så att Helsingfors stad dock fortfarande har ansvaret för att ordna tjänsterna. I Nyland ansvarar också fyra välfärdsområden för ordnandet av tjänsterna och inom hälso- och sjukvården dessutom HUS-sammanslutningen. Ansvaret för att ordna hälso- och sjukvård ska fördelas mellan välfärdsområdena, Helsingfors och HUS-sammanslutningen på det sätt som fastställs i lag och i avtalet om ordnande av social- och hälsovård. Miljö- och hälsoskyddet samt främjandet av välfärd och hälsa ska fortfarande höra till kommunernas uppgifter, men uppgiften att främja välfärd och hälsa ska också höra till välfärdsområdena. Kurators- och psykologuppgifterna inom elev- och studerandevården överförs dock till välfärdsområdena.

I lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärdsområdenas verksamhet, ekonomi och förvaltning samt om granskningen av ekonomin. Genom lagen om ordnande av social- och hälsovård överförs ansvaret för att ordna den kommunala social- och hälsovården till de välfärdsområden som inrättas. Förslaget innehåller noggrannare bestämmelser om välfärdsområdenas organiseringsansvar och tydligare avgränsade bestämmelser om anskaffningen av tjänster från privata tjänstproducenter och om anlitande av hyrd arbetskraft.

De lagar som hänför sig till propositionen avses träda i kraft stegvis så att en del träder i kraft den 1 juli 2021 och en del träder i kraft den 1 mars 2022 när de nya välfärdsområdesfullmäktige inleder sin verksamhet och de sista den 1 januari 2023. Propositionen omfattar även övergångsperioder. Lagen om införande av reformen avses träda i kraft den 1 juli 2021. Dessutom ska lagen om välfärdsområden delvis tillämpas omedelbart på välfärdsområdenas verksamhet.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet sände ett utkast till regeringens proposition på remiss för fyra veckor i början av februari och tiden gick ut den 26.2.2021. Remisstiden är kortare än normalt på grund av att det huvudsakligen görs tekniska ändringar i propositionen och för att ändringarna iakttar det som föreslås i regeringens proposition 241/2020. Utlåtande begärdes bland annat av kommuner, samkommuner, räddningsväsendet i regionerna, regionförvaltningsverken och särskilda organisationer. Även andra aktörer fick ge ett utlåtande med anledning av förslaget. Innan tidsfristen löpte ut hade 162 utlåtanden lämnats in.

Utöver den egentliga begäran om utlåtande om propositionsutkastet bad social- och hälsovårdsministeriet utlåtande av Ålandsdelegationen om tillämpningen av vissa lagar på kommunerna i landskapet Åland. Remisstiden var 22-26.2. Delegationen gav sitt utlåtande den 25.2. Social- och hälsovårdsministeriet ordnade dessutom två diskussionstillfällen med representanter från Ålands landskapsregering (16.2.2021 och 4.3.2021).

Finansministeriet lyfte i sitt utlåtande om regeringens proposition fram att ändringsförslagen om lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster saknas i propositionen, dessa föreskriver om användningen av stödtjänsterna som avses i lagen inom välfärdsområdena som ska grundas. Finansministeriet anser i sitt utlåtande att det är nödvändigt att inkludera dessa ändringsförslag i propositionen. Förslaget om ändring av 5 § i lagen i fråga har lagts till som en del av regeringens proposition i den fortsatta beredningen. Det har inte begärts separata utlåtanden om det här tillägget. Begäran om utlåtande ansågs inte vara nödvändigt eftersom förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster är avsedda att användas omfattande i myndigheternas inom offentliga förvaltningen verksamhet och det är i princip myndigheterna inom den offentliga förvaltningen, inklusive kommunala myndigheter, som är skyldiga att använda dessa tjänster. Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningens myndigheter är i fortsättningen entydigt myndigheter inom den offentliga förvaltningen som avses i bestämmelsen och som för närvarande sköter om myndigheternas uppgifter. Den föreslagna ändringen är till den grad en så tydlig och nödvändig teknisk ändring att den enligt finansministeriets bedömning inte innefattar sådana frågor som absolut skulle ha krävt remissförfarande som normalt hör till lagberedning.

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Social- och hälsovård

Bestämmelser om kommunens ansvar för att ordna social- och hälsovård föreskrivs närmare i speciallagar. Vad som ingår i kommunens organiseringsansvar anges dock i kommunallagen (410/2015). Kommunen kan själv organisera de uppgifter som föreskrivs den enligt lag eller avtala om att organiseringsansvaret överförs på en annan kommun eller en samkommun. Kommunen svarar för finansieringen av uppgifterna, även om organiseringsansvaret har överförts på en annan kommun eller samkommun.

Ansvaret för att ordna socialvård regleras i socialvårdslagen av 1982. Genom den nya socialvårdslagen (1301/2014) som i huvudsak trädde i kraft den 1 april 2015 upphävdes största delen

av socialvårdslagen från 1982. De bestämmelser i 2 kap. i socialvårdslagen från 1982 som gäller förvaltningen och ordnandet av socialvården förblev dock vid sidan av några andra bestämmelser i kraft parallellt med den nya socialvårdslagen. Socialvårdslagen och socialvårdens organiseringsansvar kompletteras av en omfattande mängd speciallagstiftning, bl.a: lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), lagen om utkomststöd (1412/1997), lagen om social kreditgivning (1133/2002), lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001), lagen om missbrukarvård (41/1986), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om stöd för närståendevård (937/2005), barnskyddslagen (417/2007), adoptionslagen (22/2012), äktenskapslagen (234/1929), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983), faderskapslagen (11/2015), lagen om underhåll för barn (704/1975), lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996), lagen om elev- och studerandevårdnad (1287/2013) och familjevårdslagen (263/2015).

Ordnandet av specialomsorger om personer med utvecklingsstörning avviker i någon mån från hur socialvård i övrigt ordnas. Som allmän lag för socialvården förpliktar socialvårdslagen kommunen att sörja för att specialomsorger om personer med utvecklingsstörning ordnas enligt vad som dessutom föreskrivs särskilt om dessa specialomsorger. Närmare bestämmelser om ordnandet av specialomsorger och om specialvårdsdistrikt föreskrivs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, nedan specialomsorgslagen.

Bestämmelser om kommunernas ansvar för att ordna hälso- och sjukvård finns i folkhälsolagen (66/1972) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989). Ansvaret för ordnandet av hälso- och sjukvården ligger på kommunerna. I hälso- och sjukvårdslagen och i speciallagar inom hälso- och sjukvården finns närmare bestämmelser om tillhandahållandet av och innehållet i hälso- och sjukvården. Enligt 1 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen omfattar hälso- och sjukvård hälsofrämjande och välfärdsfrämjande verksamhet, primärvård och specialiserad sjukvård. Den specialiserade sjukvården är en uppgift som hör till kommunerna, men för att fullgöra den måste en kommun höra till en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt. För ordnande av specialiserad sjukvård indelas landet i 20 sjukvårdsdistrikt. En kommun kan med samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt avtala om till vilket sjukvårdsdistrikt den hör. För ordnande av högspecialiserad sjukvård indelas landet enligt lagen om specialiserad sjukvård utom i sjukvårdsdistrikt även i specialupptagningsområden. Till varje specialupptagningsområde ska det höra ett sjukvårdsdistrikt med ett universitet som ger läkarutbildning. I statsrådets förordning om specialupptagningsområden inom den högspecialiserade sjukvården (156/2017) anges de fem specialupptagningsområdena och de sjukvårdsdistrikt som omfattas av dem. Ett specialupptagningsområde är inte en juridisk person, utan dess förvaltning stöder sig på förvaltningen av en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt med universitetssjukhus. Lagstiftning som omfattar hälsovård är dessutom bland annat lagstiftning relaterad till läkemedel (bl.a. läkemedelslagen 395/1987, lagen om obligatorisk lagring av läkemedel 979/2008 och lagen om elektroniska recept 61/2007), lagstiftning relaterad till forskning (bl.a. lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål 101/2001 och lagen om medicinsk forskning 488/1999) samt lagen om smittsamma sjukdomar 1227/2016.

Personer bosatta i Finland har rätt att söka sig till en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) för att använda hälsovårdstjänster. Samma rätt gäller också stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Schweiz. En person vars sjukvårdskostnader Finland svarar för med stöd av EU-lagstiftningen har i enlighet med lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013, nedan gränslagen) rätt att få ersättning för sjukvårdskostnader som uppkommit i en annan stat. I gränslagen föreskrivs det också om de förutsättningar under vilka en person på ansökan ska beviljas ett i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan samordningsförordningen)

RP 56/2021 rd

avsett förhandstillstånd att söka vård i en annan EU- eller EES-stat eller i Schweiz. Genom gränslagen, som tillämpats sedan 2014, har Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård (nedan *patientdirektivet*) genomförts i Finland. I fråga om en persons rätt att använda hälso- och sjukvårdstjänster och om ersättningen av kostnaderna för dessa tjänster gäller dessutom vad som föreskrivs i samordningsförordningen och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till samordningsförordningen. Den nordiska konventionen om social trygghet och den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster kompletterar EU-lagstiftningen i fråga om de administrativa förfarandena för ersättning av sjukvårdskostnader.

Främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet är en del av social- och hälsovården. De uppgifter som ingår i främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet har definierats på olika sätt. Enligt kommunallagen ska kommunen främja sina invånares välfärd och sitt områdes livskraft samt ordna tjänsterna på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Denna uppgift ska också beaktas vid utarbetandet av den kommunstrategi som avses i lagens 37 §. Det finns dessutom specialbestämmelser om främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet i bland annat hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen.

Vid ingången av 2020 finns det 294 kommuner i Fastlandsfinland som ansvarar för att ordna och finansiera den offentliga social- och hälsovården för sina invånare. Kommunerna har kunnat överföra ansvaret för ordnandet av socialvården och primärvården till ett samarbetsområde, som kan vara en samkommun eller basera sig på den s.k. modellen med ansvarig kommun. Enligt de uppgifter som Finlands Kommunförbund samlat in finns det 8 sådana frivilliga samkommuner för social- och hälsovård som omfattar ett landskap (eller nästan ett landskap) och i vilka hela social- och hälsovården integrerats. I dessa ingår det 65 kommuner och 897 651 invånare. Det finns sammanlagt 59 samarbetsområden och i dem ingår 220 kommuner. Av befolkningen bor ca 52 procent inom samarbetsområden. För primärvården och socialservicen ansvarar 33 samkommuner, som omfattar sammanlagt 158 medlemskommuner. En del av samkommunerna ansvarar endast för primärvården. Det fanns 26 samarbetsområden enligt modellen med ansvarig kommun, och de omfattade 62 kommuner. Sammanlagt 61 kommuner har överfört endast hälso- och sjukvården eller delar av socialvården till samarbetsområdet. (Organiseringen av social- och hälsovården 2020, Finlands Kommunförbund.) Av kommunerna ordnar 74 stycken sina social- och hälsovårdstjänster självständigt. Av dessa har 23 kommuner fler än 20 000 invånare, och 51 kommuner uppfyller inte det krav på befolkningsunderlag som anges i ramlagen. En betydande andel av befolkningen bor i de stora städerna, som ordnar och producerar en stor del av tjänsterna själva. (Organiseringen av social- och hälsovården 2020, Finlands Kommunförbund.) Dessutom ansvarar 20 sjukvårdsdistrikt för sin del för ordnandet av den specialiserade sjukvården. För specialomsorgerna om personer med utvecklingsstörning svarar 16 specialomsorgsdistrikt, av vilka 9 har gått samman med sjukvårdsdistriktet. På Åland hör ordnandet av social- och hälsovården till landskapets lagstiftningsbehörighet. Med stöd av denna behörighet ansvarar hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland (Ålands hälso- och sjukvård), som lyder under Ålands landskapsregering, för ordnandet av såväl den specialiserade sjukvården som av primärvården.

Enligt kommunallagen kan kommunen eller samkommunen antingen själv producera de tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter. Särskilda bestämmelser om användningen av servicesedlar finns i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009, nedan lagen om servicesedlar). Kommunen kan dock anförtro offentliga förvaltningsuppgifter åt andra än myndigheter endast om det föreskrivs särskilt om det genom lag. När kommunen eller samkommunen skaffar lagstadgade tjänster av

RP 56/2021 rd

någon annan tjänsteproducent kvarstår det organiseringsansvar som avses i 8 § 2 mom. i kommunallagen hos kommunen eller samkommunen. Tjänsteproducentens ansvar för tjänsterna bestäms dessutom i enlighet med vad som föreskrivs i kommunallagen eller annanstans samt enligt vad som kommunen eller samkommunen och tjänsteproducenten avtalat om. Lagstiftning om privata tjänsteproducenter finns dessutom i bland annat lagen om privat socialservice 922/2011 och i lagen om privat hälso- och sjukvård 152/1990.

Kommunerna och samkommunerna är personuppgiftsansvariga för patientuppgifterna och för klientuppgifterna i socialvården i fråga om den social- och hälsovård som de ordnar. Bestämmelser om allmän behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan EU:s dataskyddsförordning, samt dataskyddslagen (1050/2018). Bestämmelser om personuppgifter inom social- och hälsovården finns i speciallagstiftning som gäller förvaltningsområdet. I lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992, patientlagen) finns viktiga principer för vården och bemötandet av patienter, och den tillämpas både på offentlig och privat hälso- och sjukvård. Lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) innehåller de viktigaste rättsliga principerna för klientens deltagande, bemötande och rättsskydd inom socialvården. I lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015) föreskrivs det om skyldigheten för anställda inom socialvården att anteckna och förvara klientuppgifter inom socialvården i förbundna klienthandlingar. I lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007, nedan klientuppgiftslagen) föreskrivs det om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) ska sörja för tillståndsförvaltningen, styrningen och tillsynen som verket föreskrivs enligt social- och hälsovårdslagstiftningen. Dessutom ska Valvira sköta de uppgifter som det har enligt bestämmelser i lagstiftningen om abort, sterilisering, assisterad befruktning och adoption samt uppgifter som det har enligt någon annan lag eller förordning. Valvira, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, styr regionförvaltningsverkets verksamhet. Bestämmelser om arbetsfördelningen mellan Valvira och regionförvaltningsverken vid styrningen och tillsynen ingår i flera lagar som gäller den offentliga och privata social- och hälsovården. Regionförvaltningsverken styr och övervakar inom sina verksamhetsområden socialvården, folkhälsoarbetet och den specialiserade sjukvården samt den privata hälso- och sjukvården och den privata socialservicen samt yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. I speciallagstiftningen om social- och hälsovården ingår mer än 100 bestämmelser om regionförvaltningsverkens uppgifter.

Miljö- och hälsoskyddets uppgift är att identifiera, förebygga och avlägsna hälsorisker i livsmiljön. Miljö- och hälsoskyddet omfattar flera förvaltningsområden. Miljö- och hälsoskyddslagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde utgörs bland annat av hälsoskyddslagen 763/1994 och tobakslagen 549/2016.

Ordandet av social- och hälsovårdstjänsterna är starkt kopplat till det finska socialförsäkringsystemet. Arbetslöshetsförmånerna, moderskaps- och faderskaps- och föräldradagpenningen, sjukdagpenningen, sjukförsäkringsersättningarna och läkemedlersättningsystemet kompletterar alla å sin sida helheten för befolkningens social- och hälsovård och de har likheter med det egentliga organiseringsansvaret för tjänsterna. Förmånerna och stöden ovan regleras bland annat i sjukförsäkringslagen (1224/2004) och lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). I bland annat lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014), lagen om underhållsstöd (580/2008), lagen om handikappförmåner (570/2007) och i lagen om stöd för hemvård och privat vård av

RP 56/2021 rd

barn (1128/1996) föreskrivs om förmåner relaterade till social- och hälsovårdstjänsterna. Om förmåner relaterade till rehabilitering föreskrivs bland annat i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005).

Det föreskrivs dessutom om det finska pensionskyddssystemet i bland annat folkpensionslagen (568/2007), lagen om garantipension (703/2010) och i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016). Lagstadgade skadeförsäkringar är å sin sida trafik-, patient- och arbetsolycksfallsförsäkring som föreskrivs i trafikförsäkringslagen (460/2016), patientförsäkringslagen (948/2019) och lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015).

Genom lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturereform (490/2014) förlängdes giltighetstiden för de med stöd av ramlagen påförda samarbetsförpliktelserna inom primärvården och socialvården till utgången av 2023, till den del kommunerna med stöd av den sistnämnda lagen hade meddelat att de uppfyller förpliktelserna enligt den lagen genom samarbetsarrangemang. Genom lagen om en kommun- och servicestrukturereform (169/2007), nedan ramlagen, ålades kommunerna att ordna primärvården och nära anslutna tjänster inom socialvården genom att antingen inrätta ett samarbetsområde eller ordna tjänsterna i en kommun med ett befolkningsunderlag på åtminstone ungefär 20 000 invånare. Kommunerna har kunnat uppfylla samarbetsförpliktelserna genom att antingen bilda en samkommun eller ordna tjänsterna med stöd av modellen med en s.k. ansvarig kommun. Senare har denna förpliktelse utvidgats till att gälla alla uppgifter inom socialvården. I samband med det gavs statsrådet behörighet att förplikta en kommun att ansluta sig till ett samarbetsområde inom social- och hälsovården i syfte att uppfylla det krav i fråga om befolkningsunderlag som avses i ramlagen.

Lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården (548/2016, nedan begränsningslagen) begränsar kommunernas och samkommunernas möjlighet att ingå entreprenadavtal och göra investeringar. Syftet med lagen är att de av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar som är oändamålsenliga med tanke på social- och hälsovårdens servicesystem begränsas och att de kommande nya välfärdsområdenas möjligheter att besluta om tjänsteproduktionen på lika villkor tryggas när ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården överförs på dem. Enligt 3 § ska kommunen och samkommunen i avtal som de ingår med privata tjänsteproducenter och i avtal om hyres- eller annan nyttjanderätt till byggnader och lokaler, vilka ingås efter ikraftträdandet av denna lag och är i kraft efter 2023, inkludera ett avtalsvillkor enligt vilket den som har lagstadgat organiseringsansvar för social- och hälsovården har rätt att säga upp avtalet under år 2024 eller 2025 så att det slutar gälla tolv månader från uppsägningen utan att uppsägningen orsakar ersättningsskyldighet. Enligt lagen ska en kommun eller samkommun som ingår ett avtal med ett privat företag eller en privat sammanslutning i avtalet inkludera en uppsägningsklausul, om avtalets värde överstiger femton procent av de årliga driftsutgifterna för den social- och hälsovård som kommunen eller samkommunen har organiseringsansvar för. Enligt 4 § får en kommun eller samkommun eller ett bolag som de enskilt eller tillsammans äger dessutom inte ingå sådana förbindelser om investeringar i byggnader som används inom social- och hälsovården för vilka de totala kostnaderna exklusive mervärdesskatt överstiger fem miljoner euro. Begränsningslagen är i kraft till slutet av år 2025.

Bestämmelser om ansvaret för att ordna social- och hälsovård, närmare bestämmelser om tillhandahållandet av och innehållet i social- och hälsovården finns i flera olika lagar från flera olika årtionden. Den splittrade lagstiftningen, som kommit till genom delreformer, och systemet med flerkanalsfinansiering har gjort att helhetsbilden av organiseringsansvaret inom social- och hälsovården delvis är svår att överblicka och oklar. Ansvaret för att ordna social- och hälsovård, i synnerhet ansvaret för lika tillgång till tjänster och andra åtgärder, fastställandet av behov,

mängd och kvalitet, produktionssättet, tillsynen över produktionen, utövandet av myndigheters behörighet och finansieringen av tjänsterna, förutsätter att anordnaren har betydande kompetens och beredskap samt tillräcklig personal och andra resurser. Trots att antalet anordnare av social- och hälsovård har minskat under de senaste åren fördelas organiseringsansvaret fortfarande mellan 294 kommuner, 20 sjukvårdsdistrikt och 16 specialomsorgsdistrikt. En stor del av anordnarna är enligt internationell bedömning fortfarande rätt små och de har inte tillräcklig kompetens för att bedöma och förutse befolkningens servicebehov eller för att på basis av detta fastställa mängden tjänster och tjänsternas kvalitet. Tillsynen över produktionen (egen produktion och köpta tjänster) är bristfällig.

Situationen när det gäller den regionala strukturen för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster har länge varit oklar och med avseende på jämlikheten oroväckande. I samband med reformen av statsandelarna för social- och hälsovården i början av 1990-talet slopades den öronmärkta statliga finansieringen och samtidigt minskade centralförvaltningens styrning (decentralisering). Reformen anpassade kommunernas statsunderstöd till de lokala förhållandena i servicesystemet och till kommunen som helhet samt klargjorde det ekonomiska ansvaret. Samtidigt orsakade det dock allvarliga problem med tanke på styrningen av systemet, jämlikheten och en jämn kvalitet i fråga om tjänsterna samt möjligheterna att kontrollera kostnaderna. Till följd av både lagstadgade och frivilliga samkommuner för social- och hälsovården och andra lagstadgade och frivilliga samarbetsformer i kommunerna finns det regionala skillnader när det gäller vem som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster.

2.2 Räddningsväsendet

Räddningslagen

Räddningslagen (379/2011) är en allmän lag som reglerar räddningsverksamhet, förebyggande av olyckor och befolkningsskydd. I räddningslagen fastställs olika parter ansvar vid utförandet av räddningsväsendets uppgifter. Räddningslagen innehåller också bestämmelser om räddningsväsendets servicenivå och om samverkan mellan räddningsområdena. Inrikesministeriet har till uppgift att leda och utöva tillsyn över räddningsväsendet och tillgången till och nivån på dess tjänster samt att svara för räddningsväsendets organisering i hela landet. Regionförvaltningsverken har till uppgift att sköta laglighetsövervakningen av räddningsväsendet och att övervaka att räddningsväsendets servicenivå uppnås. Vid sidan av räddningsväsendets myndigheter har också andra myndigheter skyldighet att delta i räddningsverksamheten och befolkningsskyddet på det sätt som föreskrivs i författningarna om varje sektor eller i annan lagstiftning.

I enlighet med räddningslagen ansvarar kommunerna för räddningsväsendets uppgifter i lagstadgat samarbete (*det lokala räddningsväsendet*). Statsrådet beslutar om indelningen av landet i räddningsområden och om ändring av den fastställda områdesindelningen. Räddningsområdets kommuner ska ha ett avtal om ordnande av räddningsväsendet.

Lag om brandskyddsfonden

Brandskyddsfonden är en fond utanför statsbudgeten. Fondens verksamhet grundar sig på lagen om brandskyddsfonden (306/2003) och statsrådets förordning om brandskyddsfonden (625/2003).

För att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten ska det årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Brandskyddsavgiften

redovisas till brandskyddsfonden. Brandskyddsavgiftens belopp är 3 procent av den andel av försäkringen som motsvarar brandrisken. Brandskyddsavgiften uppgår årligen till ett belopp av sammanlagt ca 11 miljoner euro. Brandskyddsfonden förvaltas av inrikesministeriet och står under dess tillsyn. Fondens förvaltning och ett ändamålsenligt ordnande av ekonomin och verksamheten sköts av en styrelse som utses av inrikesministeriet.

Ur fonden kan för främjande av lagens syfte beviljas allmänt understöd eller specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, räddningsområden och avtalsbrandkårer (*frivilliga brandkårer*) samt stipendier. Ur fonden kan även andra beviljas specialunderstöd till exempel för produktion och anskaffning av läromedel, undersöknings- och utvecklingsverksamhet samt upplysning och rådgivning.

De vanligaste understödsobjekten har varit utbildnings- och upplysningsverksamhet i organisationer inom räddningsbranschen, forskningsprojekt som stöder branschen samt anskaffning av materiel och byggande av brandstationer.

Sjöräddningslag

Enligt 4 § i sjöräddningslagen (1145/2001) är Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, den lokala räddningsmyndigheten som avses i räddningslagen (379/2011), Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, polisen, Försvarsmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det är nödvändigt med beaktande av hur allvarlig den farliga situationen är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

2.3 Lagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde

Den familje- och personrättsliga lagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde kopplas på ett betydande sätt till verkställandet av socialvården i kommunerna som föreskrivs i 6 § i socialvårdslagen (710/1982). I lagstiftningen hänvisas i flera sammanhang till kommunernas socialvårdsmyndigheter och särskilt till socialnämnden. Sådana lagar är bland annat adoptionslagen (22/2012), äktenskapslagen (234/1929), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983), lagen om underhåll för barn (704/1975), lagen om för- och efternamn (946/2017) och lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Socialnämnden eller annat organ som ansvarar för socialvården har i dessa lagar tilldelats flera viktiga uppgifter, såsom avtal om vårdnad om barn och umgängesrätt eller fastställande av avtal om underhåll, tillhandahållande av utredning om barnets förhållanden till domstolen i ärenden som gäller barnets vård eller umgängesrätt, anhängiggörande av domstolsärende om barnets vård och umgänge eller underhåll, adoptionsrådgivning eller i sista hand sörja för att anmälningsplikten för barnets namn uppfylls. Socialvårdens myndigheter har dessutom en central ställning för verkställandet av Finlands olika internationella skyldigheter varmed de är skyldiga att till exempel ge handräckning för utredning av en persons vistelseort och förhållanden samt intressebevakning och ärenden som hänför sig till egendom. Dessa skyldigheter som hänför sig till skyddet av barn och vuxna föreskrivs i bland annat lagen 435/2009, lagen 779/2010 och lagen 1153/2004.

RP 56/2021 rd

Brottspåföljdslagstiftningen omfattar flera bestämmelser, som är betydande med avseende på brottspåföljds klientens anpassning till samhället, om Brottspåföljdsmyndighetens och de kommunala myndigheternas samt övriga aktörers samarbete. Enligt fängelselagen (767/2005), lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) och lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017) ska Brottspåföljdsmyndigheten vid utarbetandet av planen för strafftiden och frigivningsplanen som ingår i denna eller vid planeringen av villkorlig frigivning i nödvändig omfattning samarbeta med de myndigheter som enligt den dömdas hem- eller bostadskommun motsvarar dennes social-, hälso-, bostads- och arbetskraftstjänster samt andra myndigheter och privata samfund och personer. Om fördelningen av kostnaderna föreskrivs det att kommunen svarar för kostnaderna för den kommunala basservicen vid samordnandet av stödåtgärder. Brottspåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av övervakningstiden som ingår i samhällspåföljden och kombinationsstraffet.

I rättshjälpslagen föreskrivs om de grunder enligt vilka behövande medborgare får rättshjälp med statliga medel. I 2 kap. 10 § 2 mom. finns bestämmelser enligt vilka rättshjälpsbyrå på begäran ska överlämna sekretessbelagda uppgifter. Syftet är att möjliggöra granskning av uppgifterna om inkomster och förmögenheten som ingår i klientens utredning över sin ekonomiska ställning samt utredning av rättsskydds försäkringens befintlighet eller omfattning för att säkerställa rättshjälpsbeslutets riktighet. Aktörer som omfattas av skyldigheten att lämna ut uppgifter är sådana som bedöms inneha nödvändiga uppgifter för bedömning av klientens dispositionsmedel. Dessa är statliga och kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelserna, andra pensionsanstalter och försäkringsanstalter.

Syftet med beredskapslagstiftningen är att garantera befolkningens trygghet och existensmöjligheter samt ett fungerande samhälle under undantagsförhållanden. För att detta syfte ska uppnås kan det krävas att myndigheterna ges exceptionella befogenheter under undantagsförhållanden. Behovet av befogenheter kan vara akut. Eftersom de befogenheter som gäller under normala förhållanden då kan vara otillräckliga måste rättssystemet innefatta bestämmelser om exceptionella befogenheter som kan tas i bruk i undantagsförhållanden. I I avdelningen 3 kap. i beredskapslagen föreskrivs om förberedelser som även omfattar skyldigheten att vidta förberedelser inom den offentliga förvaltningen. Genom förberedelse strävar man efter att säkerställa att uppgifterna sköts så bra som möjligt också under undantagsförhållanden. För social- och hälsovården har ifrågavarande skyldighet till väsentliga delar omfattat kommunerna. I II avdelningen i beredskapslagen föreskrivs om befogenheter under undantagsförhållanden. Flera av de ifrågavarande befogenheterna omfattar kommunerna och deras verksamhet.

I 7 kap. i utsökningsbalken föreskrivs om verkställighet av andra skyldigheter än betalnings-skyldighet. I 3 § och 5 § om verkställande av vräkning hänvisas till kommunens bostads- och socialmyndigheter. Om det under beredningen av vräkningen framgår att det i bostaden bor barn eller personer i behov av omedelbar omsorg ska kommunens socialmyndigheter underrättas om situationen. Vräkningen får heller inte verkställas förrän kommunens bostads- och socialmyndigheter har getts tillfälle att ordna en bostad för ovan nämnda personer eller reda ut deras behov av socialvårdstjänster.

2.4 Lagstiftning inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Rättsskyddsnämnden för studerande (nämnden) är enligt 1 § 1 mom. i lagen om nämnden (956/2011) första besvärsinstans i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätt enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) och universitetslagen (558/2009). Enligt 8 § 2 mom. i lagen om nämnden tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden på behandlingen av ärenden i nämnden om inte något annat föreskrivs. Enligt 12 § 1 mom. i lagen ovan är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser

som sköter ett offentligt uppdrag trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvärssärende samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

I idrottslagen (390/2015) föreskrivs om främjande av idrott och elitidrott. Enligt 2 § 1 mom. i idrottslagen är lagens syfte att främja bland annat olika befolkningsgruppers möjlighet att röra på sig och utöva motion och idrott såsom även befolkningens välbefinnande, hälsa och fysiska funktionsförmåga. I 5 § i lagen definieras kommunens ansvar för främjandet. I 3 mom. föreskrivs om kommunens skyldighet att höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrotten inom ramen för sin uppgift enligt 27 § i kommunallagen att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att delta i och påverka kommunens verksamhet. Enligt den andra meningen i momentet ska kommunen utvärdera kommuninvånarnas idrottsaktivitet inom ramen för sin uppgift att främja invånarnas hälsa och välbefinnande enligt 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

I lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) föreskrivs om ordnandet av kommunernas kulturverksamhet samt om verksamhetens mål, om uppgifter och samverkan inom verksamheten, om invånarnas deltagande i verksamheten, om framställande av information om och utvärdering av verksamheten samt om statlig finansiering för och en utvecklingsuppgift inom verksamheten. Ett av lagens syften är stärka befolkningens välfärd och hälsa samt delaktighet och samhörighet genom kultur och konst. För att uppnå detta syfte är samarbetet med organisationerna för social- och hälsovårdstjänsterna i central ställning.

2.5 Lagstiftning inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Tillsynsuppgifter för hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor

Det är fråga om uppgifter som föreskrivs räddningsmyndigheterna enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, nedan *kemikaliesäkerhetslagen*). Lagen syftar till att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom vilka förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier samt explosiva varor. Syftet med lagen är dessutom att främja den allmänna säkerheten.

Räddningsmyndigheternas tillsynsuppgifter föreskrivs i 115 § i kemikaliesäkerhetslagen. Räddningsmyndigheterna övervakar att kemikaliesäkerhetslagen följs, när det är fråga om 1) liten industriell hantering och upplagring eller förvaring av farliga kemikalier, om inte verksamheten utgör en del av en sådan funktionell helhet som avses i 23 § 2 mom., i vilket fall tillsynen av verksamheten ska utövas av Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), 2) upplagring i samband med handel av sådana fyrverkeripjäser som har godkänts för enskild konsumtion och andra pyrotekniska artiklar av liten farlighetsgrad eller överlåtelse av dem för enskild konsumtion samt 3) användningen av explosiva varor och farliga kemikalier för specialeffekter vid sådana tillställningar som nämns i 81 §. Räddningsmyndigheten (det lokala räddningsväsendets räddningsmyndighet som avses i räddningslagen) övervakar hanteringen, upplagringen och förvaringen av kemikalierna, relaterat anmälnings- och förvaltningsförfarande samt övervakning då mängden kemikalier är liten. Enligt Tukes register över tillsynsobjekt finns det för närvarande cirka 6300 anmälningspliktiga objekt. Dessutom omfattar övervakningen även s.k. icke-anmälningspliktiga kemikalieobjekt. Enligt kemikaliesäkerhetslagen ska räddningsmyndigheten dessutom sköta uppgifter relaterade till explosiva ämnen, bereda beslut om användningen av fyrverkeripjäser, bereda beslut om anmälningar om användning av explosiva ämnen eller farliga kemikalier som specialeffekter, behandla anmälningar för upplagring i samband med handel av

sådana fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska artiklar av liten farlighetsgrad som godkänts för enskild konsumtion.

I övervakningen av kemikaliesäkerhetslagen styrs och förenhetligas räddningsmyndighetens verksamhet av Tukes enligt 116 § i kemikaliesäkerhetslagen.

I 126 § i kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs om ändringssökande i beslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet och i 131 § föreskrivs om avgifter enligt kemikaliesäkerhetslagen.

2.6 Lagstiftning inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

I lagen om djursjukdomar (76/2021) föreskrivs det om förebyggande av sådana sjukdomar som kan överföras från ett djur till ett annat eller till en människa, samt om övervakning av förekomsten av nämnda sjukdomar och om åtgärder som behövs för att utrota sjukdomarna och förhindra deras spridning. Lagen förutsätter att de i lagen avsedda djurhälsomyndigheterna ska anmäla djursjukdomar som kan orsaka fara för människornas hälsa till kommunens tjänsteinnehavare som ansvarar för smittsamma sjukdomar.

2.7 Lagstiftning inom finansministeriets förvaltningsområde

I statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om de grunder och förfaranden som iaktas vid beviljande av statsunderstöd. Med statsunderstöd avses här finansiering med karaktären av stöd som beviljas för att understöda en viss verksamhet eller ett visst projekt. Om det i någon annan lag finns bestämmelser som avviker från denna lag ska de iaktas i stället för denna lag enligt 3 § i statsunderstödslagen. Statsunderstödslagen är en allmän lag om statsunderstöd och man kan avvika från dess bestämmelser i speciallagar om statsunderstöd.

I 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen föreskrivs separat om statsunderstödslagens förhållande till särskilda statsandelsföretag avseende kommunernas basservice. Statsunderstödslagen tillämpas på statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) om så särskilt föreskrivs i de lagarna. Den här hänvisningsbestämmelsen är närmast av informativ karaktär eftersom man i speciallagarna hur som helst kan reglera statsunderstöd på ett sätt som avviker från den allmänna lagen och å andra sidan kan man även i speciallagarna vid behov hänvisa till bestämmelserna i den allmänna lagen.

I lagen om Hansel Ab (1096/2008) föreskrivs vid sidan av annat om bolagets ställning, uppgifter och kunder. Hansel Ab inom finansministeriets förvaltningsområde är så som avses i lagen en inköpscentral och har konkurrensutsatt upphandling av sådana varor och tjänster som utnyttjas i stor omfattning inom statsförvaltningen. Från september 2019 kan förutom statens upphandlande enheter även kommuner, samkommuner, evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och Keva vara kunder hos bolaget. Hansel Ab:s aktieägare är för närvarande staten (65 % av aktierna) och Finlands Kommunförbund (35 % av aktierna).

Syftet med lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) är att förbättra tillgången och kvaliteten på offentliga tjänster, att förbättra tjänsternas informations-säkerhet och interoperabilitet samt styrningen av tjänsterna och att främja effektiviteten och produktiviteten inom den offentliga förvaltningens verksamhet. Lagen innehåller bestämmelser om den offentliga förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster, om kraven på stödtjänsterna, om åligganden som hänför sig till produktionen av stödtjänster samt om behand-

lingen av personuppgifter och andra uppgifter i samband med produktionen. I lagen finns dessutom bestämmelser om rätten och skyldigheten att använda gemensamma stödtjänster för e-tjänster och om förutsättningarna för att använda tjänsterna. Enligt 5 § har aktörer inom den offentliga förvaltningen i princip rätt att använda alla stödtjänster. Bland annat statliga förvaltningsmyndigheter, ämbetsverk, inrättningar samt kommunala myndigheter när de sköter sina lagstadgade uppgifter föreskrivs vara skyldiga att använda vissa stödtjänster. Det är möjligt att avvika från användningsskyldigheten om myndigheten av tekniska eller funktionella skäl eller av skäl som hänför sig till kostnadseffektiviteten eller informationssäkerheten nödvändigtvis måste använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den.

2.8 Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet

Statsminister Marins regering överlämnade den 8 december 2020 en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet (RP 241/2020 rd). I denna proposition föreslås det att det stiftas lagar som är centrala med tanke på inrättandet av en ny förvaltningsnivå, välfärdsområden, och deras verksamhet. Dessa är lagen om välfärdsområden, lagen om ordnande av social- och hälsovård, lagen om ordnande av räddningsväsendet, lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland och en gemensam lag om införande av dessa, lagen om välfärdsområdenas finansiering samt förslag till ändring av lagstiftningen om kommunernas statsandelar, skattelagstiftningen, lagstiftningen om välfärdsområdenas personal samt vissa lagar som gäller den allmänna förvaltningen.

Syftet med reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet är att minska skillnaderna i välfärd och hälsa, trygga likvärdiga och högklassiga social- och hälsovårdstjänster och tjänster inom räddningsväsendet, förbättra säkerheten, tillgången till tjänster samt tjänsternas tillgänglighet, trygga tillgången på yrkeskunnig arbetskraft och svara på de utmaningar som förändringar i samhället för med sig och dämpa kostnadsökningen.

Enligt propositionen ska det i Finland bildas 21 välfärdsområden till vilka de uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som kommunerna för närvarande ansvarar för överförs. I Nyland avviker ansvaret för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet från lösningen för det övriga landet så att Helsingfors stad dock fortfarande har ansvaret för att ordna tjänsterna. I Nyland ansvarar också fyra välfärdsområden för ordnandet av tjänsterna och inom hälso- och sjukvården dessutom HUS-sammanslutningen. Ansvaret för att ordna hälso- och sjukvård ska fördelas mellan välfärdsområdena, Helsingfors och HUS-sammanslutningen på det sätt som fastställs i lag och i avtalet om ordnande av social- och hälsovård.

Miljö- och hälsoskyddet samt främjandet av välfärd och hälsa ska fortfarande höra till kommunernas uppgifter, men uppgiften att främja välfärd och hälsa ska också höra till välfärdsområdena. Kurators- och psykologuppgifterna inom elev- och studerandevården överförs dock till välfärdsområdena.

Välfärdsområdena ska vara offentligrättsliga samfund med självstyre inom sitt område. De nya välfärdsområdena motsvarar till sitt område de nuvarande landskapen, men i fråga om landskapet Nyland görs en avvikelse från den nuvarande landskapsindelningen. Välfärdsområdenas högsta beslutande organ är välfärdsområdesfullmäktige som utses genom val. I lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärdsområdenas verksamhet, ekonomi och förvaltning samt om granskningen av ekonomin. Genom lagen om ordnande av social- och hälsovård överförs ansvaret för att ordna den kommunala social- och hälsovården till de välfärdsområden som inrättas. Genom den föreslagna lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs organiseringsansvaret för det kommunala räddningsväsendet till de välfärdsområden som ska inrättas.

RP 56/2021 rd

I syfte att säkerställa det regionala samarbetet och en ändamålsenlig servicestruktur inom social- och hälsovården bildas fem samarbetsområden. De välfärdsområden som hör till ett samarbetsområde upprättar vart fjärde år upp ett samarbetsavtal.

Förslaget innehåller noggrannare bestämmelser om välfärdsområdenas organiseringsansvar och tydligare avgränsade bestämmelser om anskaffningen av tjänster från privata tjänsteproducenter och om anlåtande av hyrd arbetskraft och anskaffning av arbetskraft. I införandelagen föreslås bestämmelser om ogiltighet och möjlighet att säga upp sådana avtal om köpta tjänster som överförs inom välfärdsområdet och där det har avtalats i strid med de bestämmelser som föreslås om organiseringsansvar och köpta tjänster i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Det föreslås att statens möjlighet att styra social- och hälsovården och räddningsväsendet, vilka hör till välfärdsområdenas ansvar, samtidigt stärks. Styrningen ska vara strategisk och inriktas på frågor som är centrala med tanke på tryggheten av finansieringen och tjänsterna. Statsrådet ska vart fjärde år fastställa strategiska mål för social- och hälsovården. Välfärdsområdena bör beakta målen i sin egen verksamhet och även vid beredningen av samarbetsavtalen. Social- och hälsovårdsministeriet förhandlar dessutom årligen med välfärdsområdena om genomförandet av den social- och hälsovård som de ansvarar för att ordna. På motsvarande sätt ska statsrådet vart fjärde år fastställa de strategiska målen för räddningsväsendet, och inrikesministeriet ska årligen förhandla med välfärdsområdena om genomförandet av det räddningsväsende som hör till deras organiseringsansvar.

Välfärdsområdenas verksamhet finansieras huvudsakligen med statlig finansiering och delvis med kundavgifter som tas ut av dem som använder tjänsterna. Bestämmelser om finansieringen finns i lagen om välfärdsområdenas finansiering. Finansieringen bestäms kalkylmässigt huvudsakligen utifrån behovet av tjänster i välfärdsområdet och utifrån omgivningsfaktorer. Finansieringen av räddningsväsendet påverkas dessutom av en riskfaktor. Den statliga finansieringen är allmänna icke-öronmärkta medel för välfärdsområdena. När finansieringsansvaret överförs från kommunerna på staten, måste statens inkomster ökas och kommunernas inkomster minskas i motsvarighet till överföringen. Därför föreslås det att statens skatteinkomster ökas genom en skärpning av statens förvärvsinkomstbeskattning. Kommunerna åläggs att sänka kommunalskatten för att det totala skatteuttaget inte ska öka. Minskningen av kommunalskatten uppgår till 13,26 procentenheter i samtliga kommuner. Även kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna sänks och statens andel ökas i motsvarande grad.

Välfärdsområdet ska i princip inte ha rätt att ta upp långfristiga lån. Ett välfärdsområde kan dock inom ramen för en lånefullmakt som statsrådet beviljar ta upp långfristiga lån för finansiering av investeringar. Dessutom föreskrivs det om möjligheten att bevilja tilläggs lån för brådskande och nödvändiga investeringar. Välfärdsområdena ska utarbeta en investeringsplan för de investeringar som ingår i låneramen. Planen ska godkännas av social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet till de delar som planen gäller deras förvaltningsområde.

De ändringar som gäller beskattningen genomförs så neutralt som möjligt för de skattskyldiga. Ändringar i skattestrukturen får inte medföra åtstramningar i beskattningen då de träder i kraft.

Det föreslås att kommunernas statsandelar minskas i motsvarighet till de uppgifter som överförs. De ändringar som följer av detta och av sänkningen av kommunalskatten begränsas genom en permanent bestämningsfaktor som tas in i statsandelssystemet och en utjämning av förändringen i statsandelssystemet.

Den personal som är anställd inom den kommunala social- och hälsovården och räddningsväsendet övergår med undantag av den personal som är anställd hos Helsingfors stad i anställning

RP 56/2021 rd

hos välfärdsområdena i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Personalen inom HNS-sjukvårdsdistrikt övergår till HUS-sammanslutningen.

Samkommunerna för sjukvårdsdistrikt och samkommunerna för specialomsorgsdistrikt för utvecklingsstörda samt deras egendom, ansvar och skyldigheter överförs till välfärdsområdena. HNS egendom överförs dock till HUS-sammanslutningen och Helsingfors stads egendom överförs inte, men till denna del föreskrivs det att social- och hälsovårdens och räddningsväsendets ekonomi ska särskiljas från stadens övriga ekonomi. Från kommunerna, med undantag för Helsingfors stad, överförs lösöre i anknytning till organisering av social- och hälsovården och räddningsväsendet till välfärdsområdena. För egendomsöverföringar betalas inte ersättning till kommuner eller samkommuner, utom i sådana fall där överföringarna leder till att kommunens ekonomiska självstyrelse inskränks.

I lagen om välfärdsområden föreskrivs det också om välfärdsområdenas bolagiserade kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning, där staten kan vara delägare. Kompetenscentret ska ha till uppgift att förvalta ett gemensamt lokaldatasystem för välfärdsområdena och det kan också ha andra uppgifter som välfärdsområdena beslutar om.

I propositionen föreslås vidare att riksdagen godkänner en underrättelse i enlighet med artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse om att stadgan ska tillämpas på kommuner och välfärdsområden i Finland. Avsikten är att underrättelsen ska träda i kraft den första dagen i den månad som följer tre månader efter den dag då depositarien för avtalen mottog underrättelsen.

De föreslagna välfärdsområdena inrättas så snart som möjligt efter det att lagarna har antagits och stadfästs. HUS-sammanslutningen bildas genom godkännande av grundavtalet. Det första välfärdsområdesvalet förrättas enligt förslag den 23 januari 2022 i alla välfärdsområden men inte i Helsingfors. I det första skedet bereder välfärdsområdenas temporära förvaltning och, när det välfärdsområdesfullmäktige som valts efter välfärdsområdesvalet inlett sin verksamhet, välfärdsområdena organiseringen av verksamheten och personal- och egendomsöverföringarna tillsammans med kommunerna och samkommunerna så att ansvaret för att ordna social- och hälsovården, räddningsväsendet samt andra särskilt föreskrivna tjänster och uppgifter överförs på välfärdsområdena från ingången av 2023.

De lagar som hänför sig till propositionen avses träda i kraft stegvis så att en del träder i kraft den 1 juli 2021 och en del träder i kraft den 1 mars 2022 när de nya välfärdsområdesfullmäktige inleder sin verksamhet och de sista den 1 januari 2023. Propositionen omfattar även övergångsperioder. Lagen om införande av reformen avses träda i kraft den 1 juli 2021. Dessutom ska lagen om välfärdsområden delvis tillämpas omedelbart på välfärdsområdenas verksamhet.

3 Målsättning

3.1 Social- och hälsovård

Syftet med propositionen är att göra tekniska ändringar i lagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde i sin helhet om inrättandet av välfärdsområden och i lagstiftningen om reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt kompletteringar om informationsledningen som hänför sig till särlösningen för Nyland. Genom dessa ändringar uppdateras förvaltningsområdets lagstiftning till att motsvara det nya strukturella verksamhetsfältet och organiseringsansvaret. Syftet med propositionen är inte att ingripa innehållsmässigt i lagstiftningen med undantag för kompletteringen av särlösningen för Nyland samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

3.2 Räddningsväsendet

Syftet med propositionen är att göra tekniska ändringar i räddningsväsendets lagstiftning i sin helhet om inrättandet av välfärdsområden samt i lagstiftningen om reformen av räddningsväsendet. Genom dessa ändringar uppdateras förvaltningsområdets lagstiftning till att motsvara det nya strukturella verksamhetsfältet och organiseringsansvaret. Syftet med propositionen är inte att ingripa i lagstiftningens innehåll.

3.3 Övrig lagstiftning

Syftet med de föreslagna ändringarna är att tekniskt uppdatera lagstiftningen så den motsvarar det nya strukturella verksamhetsfältet och organiseringsansvaret. Syftet med propositionen är inte att ingripa i lagstiftningens innehåll.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Social- och hälsovård

Genom lagen om välfärdsområde och lagen om ordnande av social- och hälsovård överförs organiseringsansvaret för social- och hälsovården från kommunerna till välfärdsområdena i början av år 2023. För ordnandet av social- och hälsovård ansvarar välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. I fortsättningen föreskrivs det om social- och hälsovårdens organisation, ordnande, produktion, övervakning och styrning i bland annat lagen om välfärdsområdet och lagen om ordnande av social- och hälsovården samt i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland.

Social- och hälsovårdslagstiftningen specificerar i sin helhet organiseringsansvaret som föreskrivs i de allmänna lagarna. I propositionen föreslås därför tekniska ändringar i social- och hälsovårdslagstiftningen för att uppdatera lagstiftningen så den motsvarar social- och hälsovårdens nya organisatorstruktur och organiseringsansvar som föreskrivs i reformen. De föreslagna ändringarna ingriper inte på innehållet i bestämmelserna, med undantag för kompletteringen om informationsledningen avseende sårlosheten för Nyland som görs i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården om att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga (behövliga för närvarande) upplysningar och utredningar.

De tekniska ändringarna görs huvudsakligen i begreppsapparaten. Begreppsapparaten iakttar begreppen som föreslås i propositionen om social- och hälsovårdsreformen. Med avseende på Nylands välfärdsområde och Helsingfors stad tillämpas enligt 2 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland dessutom vad som föreskrivs om välfärdsområden och ordnandet av social- och hälsovård i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) eller annanstans i lag om annat inte föreskrivs i denna lag. Med anledning av ovan nämnda bestämmelse hänvisar de bestämmelser som ändras i propositionen huvudsakligen endast till välfärdsområdet som även avser Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. I 2 § 5 mom. i nämnda lag föreskrivs dessutom att det på HUS-sammanslutningen även tillämpas vad som föreskrivs annanstans i lag om ordnandet av hälsovård. Med anledning av ovanstående hänvisar bestämmelserna som ändras i den här propositionen separat till HUS-sammanslut-

RP 56/2021 rd

ningen i huvudsak endast till den del som det på grund av bestämmelserna om organiseringsansvaret i de ovannämnda lagarna inte är klart att bestämmelsen är avsedd att omfatta HUS-sammanslutningen.

En del av lagarna i propositionen innefattar bestämmelser som enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till rikets lagstiftningsbehörighet. På grundval av detta tillämpas dessa lagar eller enskilda bestämmelser i lagarna direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom det föreslås att hänvisningarna till kommunen i propositionen ändras till hänvisningar till välfärdsområden, föreslås att det till propositionen fogas en bestämmelse till lagarna om socialvårdens uppgifter eller till deras enskilda paragrafer som nämns ovan med avseende på Åland. Avsikten med dessa bestämmelser är endast att bevara det nuvarande läget. Bestämmelserna är inte avsedda att ge kommunerna i landskapet Åland nya uppgifter.

Utöver ovanstående föreslås det i propositionen att det till lagarna enligt behov fogas informativa hänvisningar till de lagar som föreslås i propositionen om social- och hälsovårdsreformen och i tillämpliga delar upphäver överlappande bestämmelser från substanslagarna, såsom allmänna bestämmelser om övervakning, samarbete och organiseringsansvar. I propositionen föreslås samtidigt att föråldrade hänvisningar till redan upphävda lagar korrigeras med nya hänvisningar till gällande lagar.

I propositionen iakttas lösningen om främjandet av välbefinnande och hälsa i lagen om ordnande av social- och hälsovård, att det i fortsättningen är både kommunens och välfärdsområdets uppgift att främja välbefinnande och hälsa (6 och 7 § i ovannämnda lag). Med anledning av den här bestämmelsen och iakttagandet av den ingår förebyggande alkohol- och drogarbete och förebyggande barnskydd, som är en del av främjandet av välbefinnande och hälsa, i fortsättningen i både kommunens och välfärdsområdets uppgifter. Dessutom hör välfärdsplanen för barn och unga som föreskrivs i barnskyddslagen och planen för stödjande av den äldre befolkningen som föreskrivs i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre i fortsättningen till både kommunens och välfärdsområdets uppgifter så som närmare föreskrivs i ovannämnda lagar.

I lagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde och i nära relaterade familjerättsliga lagar inom justitieministeriets förvaltningsområde finns flera hänvisningar till organ och nämnder som ansvarar för socialvården. I 2 kap. 6 § som ännu gäller i socialvårdslagen från 1982 föreskrivs dessutom att de uppgifter som enligt lagen ansluter sig till verkställigheten av socialvården samt de uppgifter som enligt någon annan lag åligger socialnämnden eller något annat motsvarande organ sköts av ett eller flera kollegiala organ som utses av kommunen. Hänvisningarna till organen grundar sig utgångsmässigt på bestämmelsen som beskrivs ovan. I 12 § i ovannämnda lag föreskrivs dessutom att organets lagstadgade beslutanderätt och rätt att föra talan kan i en instruktion delegeras till tjänsteinnehavare som är underställda organet, fränsett beslut om vård oberoende av egen vilja. I vissa hälsovårdslagar finns motsvarande hänvisning enligt 6 § i folkhälsolagen till hälsovårdsnämnden eller något annat motsvarande organ. I lagen om välfärdsområde ska man föreskriva om välfärdsområdets möjlighet att själv besluta om hurdana organ det definierar i sin förvaltningsstadga och om hur befogenheten överförs (35, 95 och 96 §). Med anledning av ovanstående iakttas i de föreslagna ändringarna i den här propositionen den ovannämnda allmänna bestämmelsen i lagen om välfärdsområde och hänvisningarna till organen föreslås huvudsakligen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Endast i situationer där välfärdsområdet inte får överföra befogenhet till enskilda tjänsteinnehavare föreslås att hänvisningen till välfärdsområdets kollegiala organ kvarstår i bestämmelsen.

RP 56/2021 rd

Miljö- och hälsoskyddet föreslås inte överföras från kommunerna till välfärdsområdena i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen. I den här propositionen görs de tekniska ändringar i lagarna om miljö- och hälsoskydd som hänför sig till att miljö- och hälsoskyddets uppgifter kvarstår hos kommunerna. Enligt regeringsprogrammet utreds ordnandet av miljö- och hälsoskydd dock som en del av social- och hälsovårdsreformen. Ärendet har utretts som en del av utredningen över regionförvaltningen och de sektorsövergripande landskapen (projektnummer VM067:00/2020).

Tillägget till 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården som det hänvisas till ovan gäller den föreslagna särlösningen för Nyland i propositionen om social- och hälsovårdsreformen (RP 241/2020 rd) enligt vilken organiseringsansvaret för social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland avviker från lösningen i övriga landet på så sätt att organiseringsansvaret för social- och hälsovården kvarstår hos Helsingfors stad och att fyra välfärdsområden ansvarar för ordnandet av tjänster i Nyland och dessutom HUS-sammanslutningen för hälsovården. Ansvar för att ordna hälso- och sjukvård ska fördelas mellan välfärdsområdena, Helsingfors och HUS-sammanslutningen på det sätt som fastställs i lag och i avtalet om ordnande av social- och hälsovård. Trots förslaget om registrering av klient- och patientuppgifter i Nylands särlösning innebär det primära organiseringsansvaret att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad trots sekretessplikten och med stöd av artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen har rätt att på ett identifierbart sätt behandla och samköra kunduppgifter som har uppkommit i vars och ens egen verksamhet eller som är införda i dess egna register samt kunduppgifter som HUS-sammanslutningen producerar på basis av finansieringsansvaret för dess räkning. Med anledning av ovannämnda orsaker föreslås 41 § 3 mom. ändras så att momenten i fortsättningen föreskriver om Nylands välfärdsområdes och Helsingfors stads möjlighet att följa hur HUS-sammanslutningen producerar tjänster åt dem.

4.1.2 Lagstiftning inom inrikesministeriets förvaltningsområde

I lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs ordnandet av räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena i början av år 2023. Välfärdsområdet ansvarar för ordnandet av räddningsväsendet och välfärdsområdets räddningsverk ansvarar för räddningsväsendets egen tjänsteproduktion i välfärdsområdet. Bestämmelser om organisering, ordnande, produktion, tillsyn och styrning i fråga om räddningsväsendet finns i fortsättningen i lagarna om välfärdsområde och ordnande av räddningsväsendet.

Räddningsväsendets lagstiftning preciserar i sin helhet det allmänna organiseringsansvaret. I propositionen föreslås därför tekniska ändringar i räddningsväsendets lagstiftning för att uppdatera lagstiftningen så den motsvarar räddningsväsendets nya organisatorstruktur och organiseringsansvar som föreskrivs i reformen.

Med anledning av inrättandet av välfärdsområden ändras även lagen om penninginsamlingar av författningarna inom inrikesministeriets verksamhetsområde.

4.1.3 Övrig lagstiftning

I lagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde föreslås tekniska ändringar till följd av inrättandet av välfärdsområden.

I statsunderstödslagen som hör till finansministeriets förvaltningsområde och i lagen om Hansel Ab föreslås ändringar av teknisk karaktär till följd av inrättandet av välfärdsområden. Dessutom föreslås en bestämmelse för välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas myndigheter om skyldigheten att använda vissa av förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster.

Stödtjänsterna som omfattas av användningsskyldigheten är den nationella servicekanalen, servicedatalagret, servicevyn, tjänsten för identifiering av fysiska personer, meddelandeförmedlingstjänsten, den samlade förvaltningstjänsten för internetbetalning samt delvis behörighetstjänsten.

I lagen om djursjukdomar som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås ändringar av teknisk karaktär till följd av inrättandet av välfärdsområden.

Med avseende på idrottslagen inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ändras den föråldrade hänvisningen till kommunallagen och den andra hänvisningen uppdateras så den motsvarar den nya lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, nedan kemikaliesäkerhetslagen) som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås ändringar av teknisk karaktär till följd av ordnandet och överförandet av räddningsväsendet till välfärdsområdenas ansvar. Genom lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs räddningsväsendet och räddningsväsendets och räddningsmyndigheternas uppgifter som föreskrivs i vissa andra lagar från kommunerna till välfärdsområdena i början av år 2023. Tillsynsuppgifterna för säker hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor föreslås även i fortsättningen höra till välfärdsområdets uppgiftsområde. Välfärdsområdets räddningsverk sörjer i praktiken för uppgifterna. I propositionen ändras inte räddningsmyndigheternas nuvarande uppgifter med stöd av kemikaliesäkerhetslagen. I propositionen föreslås det att definitionen av räddningsmyndigheten i 6 § 21 punkten i kemikaliesäkerhetslagen ändras så att definitionen i lagen i fortsättningen hänvisar till räddningsmyndighet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen som föreslås ändras. Dessutom ändras 131 § i kemikaliesäkerhetslagen, eftersom den behöriga myndighet som bestämmer avgifterna ändras för räddningsväsendets del i och med social- och hälsovårdsreformen. På basis av detta föreslås det att 131 § 2 mom. i kemikaliesäkerhetslagen ändras på motsvarande sätt. Av författningstekniska skäl föreslås i detta sammanhang också en ändring av 131 § 3 mom. i kemikaliesäkerhetslagen genom att korrigera den föråldrade hänvisningen till lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Dessutom föreslås det att 126 § i kemikaliesäkerhetslagen om ändringssökande förtydligas. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som ska föreskriva om lagen som tillämpas på ändringssökande av räddningsmyndighetens avgiftsbeslut. Till lagen föreslås en informativ hänvisning till lagen om välfärdsområde.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Ändringarna till följd av social- och hälsovårdsreformen har inte självständiga ekonomiska konsekvenser. De föreslagna ändringarna är tekniska med undantag av kompletteringen om informationsledningen som hänför sig till Nylands särlösning som görs i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården om att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga (behövliga för närvarande) upplysningar och utredningar och de föranleds av propositionen och lagstiftningen om inrättandet av välfärdsområden och verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. De ekonomiska konsekvenserna föranleds av ovannämnda proposition, inte av de föreslagna ändringarna i den här propositionen.

Konsekvenser för företagens verksamhet

Ändringarna till följd av social- och hälsovårdsreformen har inte självständiga företagskonsekvenser. De föreslagna ändringarna är tekniska med undantag av kompletteringen om informationsledningen som hänför sig till Nylands särlösning som görs i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården om att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga (behövliga för närvarande) upplysningar och utredningar och de föränleds av propositionen och lagstiftningen om inrättandet av välfärdsområden och verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Konsekvenserna för företagen föränleds av ovannämnda proposition, inte av de föreslagna ändringarna i den här propositionen.

Lag om Hansel Ab. Propositionen har inga konsekvenser för små och medelstora företags ställning eftersom Hansel Ab:s kundkrets i praktiken inte utvidgas. Ett syfte med reformen av upphandlingslagen har varit att förbättra de små och medelstora företagens ställning. Det är viktigt att upphandlingsenheten vid genomförandet av upphandlingarna, alltid då det är möjligt, aktivt beaktar små och medelstora företags möjligheter att lämna anbud i anbudsförfarandet för upphandlingarna. Detta kan exempelvis ske genom att offentliggöra planerna om upphandlingar på förhand, göra så omfattande marknadskartläggningar som möjligt, inrätta dynamiska upphandlingssystem, dela in upphandlingarna i delar och undvika allt för höga lämplighetskrav på anbudsgivarna. Inkluderandet av små och medelstora företag i upphandlingarnas anbudsförfaranden är dock nödvändigt att följa upp i upphandlingsenheten.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ändringarna till följd av social- och hälsovårdsreformen har inte självständiga konsekvenser för myndigheternas verksamhet med undantag för iakttagelserna nedan. De föreslagna ändringarna är tekniska med undantag av kompletteringen om informationsledningen som hänför sig till Nylands särlösning som görs i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården om att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga (behövliga för närvarande) upplysningar och utredningar och de föränleds av propositionen och lagstiftningen om inrättandet av välfärdsområden och verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Konsekvenserna för myndigheternas verksamhet föränleds av ovannämnda proposition, inte av de föreslagna ändringarna i den här propositionen.

Ändringar som hänför sig till socialvårdens organ. I lagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde och i nära relaterade familjerättsliga lagar inom justitieministeriets förvaltningsområde finns flera hänvisningar till organ och nämnder som ansvarar för socialvården. I ändringarna som föreslås i den här propositionen iakttas den allmänna bestämmelsen i lagen om välfärdsområde och hänvisningarna till organen föreslås huvudsakligen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Endast i situationer där välfärdsområdet inte får överföra befogenhet till enskilda tjänsteinnehavare föreslås att hänvisningen till välfärdsområdets kollegiala organ kvarstår i bestämmelsen. I barnskyddslagen kvarstår fortfarande bestämmelsen i 13 § där det föreskrivs om beslutsfattande myndighet i barnskyddsärenden. I lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda föreslås att bestämmelserna om kollegiala organ som beslutande organ för specialomsorgens centrala innehåll kvarstår och att hänvisningarna i lagen till specialomsorgens ledningsgrupp eller socialnämnden ändras till hänvisningar till (välfärdsområdets) kollegiala organ. I situationer enligt den nuvarande bestämmelsen där det i samband med bestämmelsen hänvisas till en nämnd eller där det med organ avses organ enligt 6 § i socialvårdslagen från 1982, kan organets lagstadgade beslutanderätt och rätt att föra talan i en instruktion delegeras till tjänsteinnehavare som är underställda organet, fränsett beslut om vård

oberoende av egen vilja. Med anledning av ovanstående ändrar inte regleringslösningen som föreslås i den här propositionen den nuvarande möjligheten att delegera befogenhet i den mån de föreslagna ändringarna föreslår att befogenheten i bestämmelsen ska vara inom välfärdsområdet. I lagen om välfärdsområde ska man föreskriva om välfärdsområdets möjlighet att själv besluta om hurudana organ det definierar i sin förvaltningsstadga och om hur befogenheten överförs (35, 95 och 96 §). Detta medför konsekvenser till den utsträckning då uppgifterna i en del av kommunerna inom välfärdsområdet för närvarande sköts av ett organ och i en del av tjänsteinnehavare. Konsekvenserna beror således på välfärdsområdets kommande lösning. Dessa konsekvenser föranleds dock från propositionen om social- och hälsovårdsreformen, inte självständiga konsekvenser i den här propositionen.

Förebyggande alkohol- och drogarbete och förebyggande barnskydd. I och med ändringen av lagen om ordnande av social- och hälsovård överförs social- och hälsovårdsuppgifterna som hänför sig till förebyggande alkohol- och drogarbete från kommunerna till de kommande välfärdsområdena. I praktiken kvarstår fortfarande organiseringen av helheten för det förebyggande alkohol- och drogarbetet i den egna regionen inom kommunerna. I uppgifterna som föreskrivs i 5 § tillkommer i praktiken inga andra ändringar än samordningen av arbetet i de kommande välfärdsområdena även med avseende på det förebyggande alkohol- och drogarbetet. I många kommuner är ordnandet av det förebyggande alkohol- och drogarbetet i stor utsträckning uppbyggt på arbetet och koordineringen i social- och hälsovårdstjänsterna och organiseringen av det förebyggande alkohol- och drogarbetet i dessa borde därmed säkerställas. Många kommuner verkar redan nu ha förutspått det här behovet genom att till exempel överföra arbetsuppgifterna för kontaktpersonen för det förebyggande alkohol- och drogarbetet från social- och hälsovården till förvaltningsområdena som kvarstår i kommunerna, såsom ungdoms- och undervisningsväsendet, samt genom att stärka ungdoms- och undervisningsväsendets roll i de verkställande sektorövergripande arbetsgrupperna för det förebyggande alkohol- och drogarbetet. Även lagstadgade organ som ansvar för det förebyggande alkohol- och drogarbetet är allt oftare andra än grundskydds- eller social- och hälsovårdsnämnder. De kommande välfärdsområdenas förebyggande alkohol- och drogarbetsuppgifter motsvarar med avseende på deras egen befogenhet uppgifterna som för närvarande hör till kommunen, dvs. i fortsättningen kommer välfärdsområdenas arbete att komplettera kommunernas förebyggande alkohol- och drogarbete med avseende på social- och hälsovårdstjänsterna. Centrala uppgifter som överförs till välfärdsområdena är tidig identifiering av systematisk riskanvändning av alkohol, användning av droger samt tobaks- och nikotinprodukter samt skadligt penningspelande och miniinterventioner samt tobaksavvänjning som genomförs inom social- och hälsovårdstjänsterna. Välfärdsområdenas uppgift är dessutom i fortsättningen att stöda kommunerna i sin region i deras förebyggande alkohol- och drogarbete i samarbete med regionförvaltningsverken. Organiseringen av välfärdsområdets och regionförvaltningsverkens sakkunnigstöd och kommunernas och välfärdsområdets arbetsfördelning förutsätter systematisk resursering från alla parter.

Organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna från kommunerna till välfärdsområdena innebär med avseende på det förebyggande barnskyddet att annat än det förebyggande barnskyddet som ges inom social- och hälsovården kvarstår i kommunen, som till exempel stöd och särskilt stöd i exempelvis undervisningen, ungdomsarbetet och småbarnsfostran. Social- och hälsovårdstjänsterna som ingår i det förebyggande barnskyddet överförs således till välfärdsområdet, dessa tjänster utgörs till exempel av rådgivningstjänster och det egentliga barn- och familjeinriktade barnskyddet. Då nästan alla barn, unga och familjer omfattas av välfärdsområdenas förebyggande hälsotjänster och utbildningsväsendets tjänster som kvarstår i kommunen, och då organiseringsansvaret för det förebyggande barnskyddet i fortsättningen fördelas på ovan beskrivna sätt är det nödvändigt att det praktiska samarbetet mellan kommunerna och välfärdsområdet och ett tillräckligt informationsutbyte säkerställs genom att inrätta en funge-

rande samarbetsstruktur och -praxis. Detta förutsätter tillräcklig resursering både inom välfärdsområdena och i kommunerna för att barnskyddets förebyggande tjänster ska genomföras som en ändamålsenligt helhet med avseende på barn, unga och familjer.

Planer för främjande av välbefinnande och hälsa. Enligt propositionen genomförs välfärdsplanen för barn och unga enligt barnskyddslagen i fortsättningen både i kommunen och regionalt inom välfärdsområdet. Planerna är en del av kommunens och välfärdsområdets välfärdsberättelse och -plan som föreskrivs i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Kommunerna har redan för närvarande utarbetat välfärdsplaner för barn och unga. I fortsättningen skulle kommunens välfärdsplan för barn omfatta verksamheten som kvarstår i kommunen och välfärdsområdets regionala plan skulle omfatta välfärdsområdets tjänster. Välfärdsområdet ska samordna regionens planer till en fungerande helhet. Vid utarbetandet av planer ska kommunen och välfärdsområdet samarbeta såsom lagen om ordnande av hälsovård närmare föreskriver i nämnda paragrafer. På motsvarande sätt ska planen för att stödja den äldre befolkningen enligt 5 § i äldreomsorgslagen i fortsättningen genomföras både i kommunen och inom välfärdsområdet som en del av kommunens och välfärdsområdets välfärdsberättelse och -plan som föreskrivs i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I fortsättningen skulle kommunens plan omfatta verksamheten som kvarstår i kommunen och välfärdsområdets regionala plan skulle omfatta välfärdsområdets tjänster. Välfärdsområdet ska samordna regionens planer till en fungerande helhet. Vid utarbetandet av planerna ska kommunen och välfärdsområdet samarbeta enligt 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård som föreskriver om välfärdsområdets ansvar i främjandet av välfärden och hälsan. Till följd av ovan beskrivna ändringar kan propositionen anses ha konsekvenser för kommunens och välfärdsområdets myndigheter men eftersom den föreslagna bestämmelsen i propositionen iakttar ovan beskrivna lösning som föranleds av social- och hälsovårdsreformen bedöms konsekvenserna inte vara betydande med avseende på självständiga konsekvenser i den här propositionen.

Lag om penninginsamlingar. Den föreslagna ändringen i lagen bedöms inte ha betydande konsekvenser för de behöriga myndigheterna bland annat med beaktande av att det även enligt den gällande lagen om penninginsamlingar är möjligt att innehavaren av tillstånd för penninginsamling eller organisatörer av småskaliga insamlingar ordnar penninginsamling för statens, kommunens eller samkommunens verksamheter.

Informationsledning. I propositionen om social- och hälsovårdsreformen föreslås det att det föreskrivs om uppföljningen och bedömningsskyldigheten av välfärdsområdets social- och hälsovård (lagen om ordnande av social- och hälsovård 29 §). Paragrafen föreslås föreskriva om hur befolkningens välbefinnande och hälsa samt social- och hälsovården uppföljs inom välfärdsområdet och hur informationen som erhålls utnyttjas för styrningen, ledningen och beslutsfattandet avseende social- och hälsovården inom välfärdsområdet samt i välfärdsområdets rapportering. Utgångspunkten är en pålitlig, effektiv och aktuell informationsproduktion som tjänar ovan nämnda syften. Informationsgrunden ska vara enhetlig och jämförbar på såväl nationell nivå, mellan välfärdsområdena som inom välfärdsområdena.

Genom ändringarna i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (nedan sekundärlagen) i den här propositionen säkerställer man att Nylands välfärdsområde och Helsingfors stad har samma möjlighet till informationsledning som övriga välfärdsområden. 41 § i sekundärlagen möjliggör samkörning av uppgifter från den organiseringsansvarigas eget register i informationsledningssyfte. Till följd av Nylands särlösning fördelas registreringen av patientuppgifter dock i separata patientregister för HUS-sammanslutningen, Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. I och med den föreslagna bestämmelsen är det möjligt att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad som har primärt organiserings-

sansvar även kan använda HUS-sammanslutningens uppgifter i informationsledningen. Behandlingen ska dock uppfylla nödvändighetsvillkoret såsom den föreslagna paragrafen föreskriver.

Genom ändringarna i paragrafen säkerställer man också att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad samt HUS-sammanslutningen i organiseringsavtalet kan avtala om arbetsfördelningen och samarbetet (9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland) på ett sätt som främjar genomförandet av hälsovårdens kostnadseffektivitet, produktivitet, kvalitet, patientsäkerhet, servicekedjornas och servicehelheternas funktion och språkliga rättigheter. I avtalet ska man även komma överens om avtalsparternas gemensamma åtgärder för att samordna parternas tjänster till helheter och en gemensam definition av social- och hälsovårdens servicekedjor och servicehelheter med vilka man kan säkerställa samordningen av tjänsterna och ett jämställt genomförande av tjänsterna i alla Nylands välfärdsområden och i Helsingfors.

Till följd av särlösningen får Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen separata informationsresurser för informationsledningen enligt organiseringsansvaret. Nyland välfärdsområden och Helsingfors stad skulle ha rätt att få nödvändiga uppgifter från HUS-sammanslutningen för informationsledningen då när den producerar tjänster på deras finansieringsansvar. Då sker utlämnandet av uppgifter från HUS-sammanslutningens register för informationsledning till Nylands välfärdsområdets och Helsingfors stads register för informationsledning. I enlighet med dataskyddsförordningens minimeringsprincip ska uppgifterna primärt behandlas statistiskt aggregerade. Ifall behandling av identifierbara uppgifter är nödvändigt är det möjligt såsom föreskrivs i 41 § i sekundärlagen.

Det är av yttersta vikt att även man även i Nyland på samma sätt kan producera jämförbar uppföljnings- och bedömningsinformation som i övriga Finland. 29 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård möjliggör bemyndigande att utfärda förordning om det s.k. minimiinformationsinnehållet för social- och hälsovårdsministeriet. Sådana uppgifter ska även kunna produceras för den specialiserade sjukvården och i kombination med primärvårdens och socialvårdens uppgifter trots att genomförandeansvaret för den specialiserade sjukvården ligger hos HUS-sammanslutningen.

Ramvillkoren som föranleds från särlösningen ska noggrant beaktas vid genomförandet av informationssystemen. Detta förutsätter ett informationssäkert genomförande av informationssystemen att informationssäkerhetskraven som föreskrivs i informationshanteringslagen noggrant uppfylls. Även andra skyldigheter i informationshanteringslagen, till exempel hanteringen och utnyttjandet av informations ska bedömas noggrant vid genomförandet av ändringen.

Lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster. Användningen av servicekanalen, servicedatalagret, servicevyn samt meddelandeförmedlingstjänsten som myndigheten för digitalisering och befolkningsdata tillhandahåller är avgiftsfri för användarorganisationer. Även tjänsten för identifiering av fysiska personer samt behörighetstjänsten tillhandahålls tillsvidare avgiftsfritt för användarorganisationerna. För användningen av Statskontorets samlade förvaltningstjänst för internetbetalning uppbärs en avgift av användarorganisationen enligt självkostnadsvärdet. Det bedöms dock att den centraliserade stödtjänsten medför kostnadsfördelar i jämförelse med om aktörerna inom den offentliga förvaltningen själva avtalar om och ordnar tjänsten för internetbetalning. Dessutom ansvarar användarorganisationen för kostnaderna som anslutningen till användningen av stödtjänsterna och upprätthållandet av servicedatalagret och servicevyn medför. Skyldigheten att använda stödtjänsterna bedöms inte orsaka betydande kostnader för välfärdsområdena eller -sammanslutningarna eftersom största delen av tjänsterna är avgiftsfria och välfärdsområdena har tekniska möjligheter att bereda sig för anslutning till dessa

tjänster och för att uppdatera uppgifterna som användningen av servicedatalagret förutsätter. Det är även möjligt att avvika från användningsskyldigheten om myndigheten av till exempel tekniska eller funktionella skäl eller av skäl som hänför sig till kostnadseffektiviteten nödvändigtvis måste använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den.

Åland. I propositionen föreslås en omfattande ändring av lagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Landskapet Åland har infört några av rikets lagar till en del av den egna lagstiftningen med hjälp av så kallade blankettlagar. Därför måste man i landskapet Åland bedöma och eventuellt ändra eller precisera några av landskapets lagar.

I propositionen föreslås det att man till vissa lagar eller till enskilda paragrafer i dessa som hör till rikets lagstiftningsbehörighet fogar bestämmelser om tillämpningen av dessa på Åland. Dessa bestämmelser medför inga nya uppgifter till kommunerna i landskapet Åland utan syftet med bestämmelserna är endast att bevara det nuvarande läget. De föreslagna bestämmelserna i propositionen medför därmed inga konsekvenser avseende organiseringsansvaret eller verksamheten i kommunerna i landskapet Åland.

4.2.3 Samhälleliga konsekvenser

Ändringarna till följd av social- och hälsovårdsreformen har inte självständiga samhälleliga konsekvenser med undantag för iakttagelserna nedan. De föreslagna ändringarna är tekniska med undantag av kompletteringen om informationsledningen som hänför sig till Nylands särlösning som görs i 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) samt ändringen i 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården om att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga (behövliga för närvarande) upplysningar och utredningar och de föranleds av propositionen och lagstiftningen om inrättandet av välfärdsområden och verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. De samhälleliga konsekvenserna föranleds av ovannämnda proposition, inte av de föreslagna ändringarna i den här propositionen.

Lag om penninginsamlingar. Den föreslagna ändringen i lagen bedöms inte försvaga medborgarsamhällets verksamhetsmöjligheter. I och med ändringen blir det däremot möjligt för till exempel organisationer och stiftelser att ordna penninginsamlingar även för välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens verksamhet.

5 Alternativa handlingsvägar

Ändringarna som föreslås i propositionen grundar sig på regeringens proposition 241/2020. Alternativen är således begränsade till ovannämnda propositions innehåll och det finns således inte alternativa lösningar för exempelvis begreppsapparaten.

6 Remissvar

Bland remissinstanserna som gett sitt utlåtande via Utlåtande-fi-tjänsten valde cirka 65 procent alternativet "Den som lämnar utlåtande har inget särskilt att yttra om utkastet till proposition". Övriga remissinstanser hade valt alternativet "Den som lämnar utlåtande yttrar sig om utkastet till proposition". En del av remissinstanserna som yttrade sig om propositionsutkastet koncentrerade sig i sina utlåtanden på observationer i RP 241/2020 rd (den egentliga propositionen om social- och hälsovårdsreformen). En del av remissinstanserna fäste uppmärksamhet vid skillnaderna i användningen av terminologin i propositionsutkastets lagförslag 8(bland annat hänvisningarna till HNS-sammanslutningen, invånarna och hemkommunen). Dessutom fäste justitie-

ministeriet bland annat uppmärksamhet vid lagförslagen avseende social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde där de föråldrade termerna i den gällande bestämmelsen behöver uppdateras till nya eller föråldrade laghänvisningar (bland annat bestämmelserna om ändrings-sökande) till hänvisningar till gällande lagar. Tre ministerier yttrade sig om behovet av att göra tekniska ändringar i lagarna som inte ännu inte varit med i propositionsutkastet.

Största delen av propositionsutkastets 109 lagförslag lyftes inte separat fram i remissinstansernas utlåtanden. Utöver de vanligaste observationerna i flera lagförslag som beskrivs ovan hänförde sig de viktigaste observationerna som riktas direkt till lagförslagen avseende social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde såsom framgår nedan till lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården och hälso- och sjukvårdslagen samt några andra lagar. Med avseende på inrikesministeriets förvaltningsområde riktades de viktigaste observationerna till räddningslagen.

På grundval av utlåtandena gjordes preciseringar i propositionen i vissa lagförslag avseende social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde och/eller i deras motiveringar om bland annat användningen av termer, hänvisningar till hemkommunen samt i några bestämmelser om ändrings-sökande. På grundval av utlåtandena gjordes å sin sida inga innehållsmässiga ändringar i lagarna. Det här förslaget ingriper inte heller på grundval av utlåtandena i riktlinjerna eller bestämmelselösningarna i regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen som är under beredning i riksdagen. Nedan beskrivs närmare hur remissvaren har beaktats med avseende på vissa lagförslag.

Ålands landskapsregering lyfte i sitt utlåtande fram problemet med tillämpningen av vissa lagar med avseende på kommunerna i landskapet Åland med anledning av de föreslagna ändringarna i propositionsutkastet. Ålandsdelegationen yttrade i sitt utlåtande den 25.2, på separat begäran av social- och hälsovårdsministeriet, att man anser att hinder inte kan härledas från självstyrelselagen för att uppgifter som ingår i rikets befogenhet, som enligt rikslagen hör till kommunerna, förblir kommunala uppgifter på Åland trots att de i riket överförs till andra myndigheter som det inte finns motsvarande av i landskapet Åland. Rikets lagstiftning ska då enligt delegationen regleras så att kommunerna sköter dessa uppgifter på Åland. I sitt utlåtande konstaterade Ålandsdelegationen också att den inte tagit ställning till om bevarandet av vissa uppgifter för några kommuner (dvs. Ålands kommuner) är i enlighet med grundlagen då de med avseende på andra kommuner (dvs. rikets kommuner) överförs till andra myndigheter. Det föreslås att det till propositionen fogas en bestämmelse med avseende på Åland om socialvårdens uppgifter som hänför sig till vissa lagar eller deras enskilda paragrafer som nämns ovan.

Lagen om förebyggande rusmedelsarbete

Med avseende på lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet framkom det i utlåtandena att man i propositionen borde förtydliga hur det förebyggande rusmedelsarbetets ansvar fördelas mellan kommunen och välfärdsområdet. Områdena skiljer sig från varandra och de praktiska samarbetsmodellerna är olika runt om i landet. I propositionen föreslås en samarbetskyldighet enligt vilken de praktiska verksamhetssätten kan organiseras enligt de regionala och lokala behoven.

Lag om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården

Dataombudsmannen konstaterade i sitt utlåtande att det föreslagits att 41 § 3 mom. i lagen om sekundär användning ska ändras så att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad som har

det primära organiseringsansvaret även kan använda uppgifter som uppkommit i HNS-sammanslutningen i informationsledningen om det är nödvändigt för syften som definieras i paragraf-utkastet. Målsättningen är bland annat att främja hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet, produktivitet, kvalitet, patientsäkerhet, servicekedjornas och tjänstehelheternas funktion och genomförandet av de språkliga rättigheterna i regionen. Behovet av en bestämmelse enligt förslaget verkar motiverat om den föreslagna särlösningen för Nyland genomförs.

I några utlåtanden fästes uppmärksamhet vid termen på Nylands välfärdsområden som avviker från övriga bestämmelsen. Termen har preciserats genom att hänvisa till lagen om ordnande av social- och hälsovård samt räddningsväsendet i Nyland (/).

Helsingfors stad fäste i sitt utlåtande särskild uppmärksamhet vid att det vid bedömningen av bestämmelsen är centralt om den funktionella samordningen av tjänsterna som HNS-sammanslutningen, välfärdsområdena och Helsingforsstad ansvarar för och sömlösa servicekedjor även kan genomföras inom ramarna för särlösningen. Bland remissinstanserna lyfte även Esbo, Vanda, Lojo, Ingo, Kyrkslätt och Raseborg fram att den nya bestämmelsen inte innebär att välfärdsområdet i framtiden inte kan få ett annat välfärdsområdes patientuppgifter för informationsledningen. Enligt lagen skulle HNS inte kunna få uppgifter av välfärdsområdena för sin egen informationsledning. Ifall HNS möjlighet till informationsledning blir knapp på grund av avsaknad av bestämmelse får välfärdsområdet en eventuellt större roll i integreringen av tjänster.

Detta är vad man avsett med särlösningen för Nyland. Genom ändringarna i 41 § om informationsledningensom föreslås i lagen om sekundär användning säkerställer man också att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad samt HUS-sammanslutningen i organiseringsavtalet kan avtala om arbetsfördelningen och samarbetet (9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland) på ett sätt som främjar genomförandet av hälsovårdens kostnadseffektivitet, produktivitet, kvalitet, patientsäkerhet, servicekedjornas och servicehelheternas funktion och språkliga rättigheter. Genom förändringen kan även välfärdsområdena i Nyland utöva informationsledning med samma information som i övriga Finland och HNS å andra sidan med patientuppgifter som ingår i deras eget organiseringsansvar. Förslaget möjliggör samtidigt jämställda möjligheter till informationsledning för alla välfärdsområden i Finland. Enligt 41 § 2 mom. i lagen om sekundär användning, precis som för närvarande, om en tjänstetillhandahållare för utvärdering, planering eller utveckling av serviceverksamhet som denna ansvarar för eller av servicekedjor behöver jämföra sin egen verksamhet med andra tjänstetillhandahållares verksamhet, kan Tillståndsmyndigheten producera behövligt jämförelsematerial i form av aggregerade statistiska uppgifter i enlighet med 45 § på grundval av en begäran om information enligt 3 § 9 punkten.

Kommunförbundet konstaterar i sitt utlåtande att förslaget om ändring av 41 § i lagen om sekundär användning ska ändras så att Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen med avseende på informationsledning ska ha rätt att identifierbart behandla och samordna patientuppgifter som har lagrats i ett gemensamt patientregister för Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen.

Inget gemensamt patientregister föreskrivs i samband med den här propositionen. Aktörerna i fråga definierar inte tillsammans syftet och metoderna för behandlingen som förutsätts i artikel 26 i dataskyddsförordningen.

HNS konstaterar i sitt utlåtande att HNS-sammanslutningen kommer att ha självständigt organiseringsansvar för ordnande av både social- och hälsovård samt räddningsväsendet i Nyland som grundar sig på 5 § i den föreslagna lagen och för specialuppgifter som grundar sig på övrig

lagstiftning och även behovet att behandla uppgifter i Nylands välfärdsområden för att genomföra uppgiften om allmän nytta och använda den registeransvariges offentliga makt som artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen möjliggör. Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen kommer således trots sekretessplikten att ha rätt att behandla och förena patientuppgifter för informationshantering då det är nödvändigt för att genomföra produktion, uppföljning, bedömning, planering, utveckling, ledning och övervakning av varje serviceverksamhet som de ansvarar för att ordna. Detta ska omfatta uppgifter som har uppkommit i var och ens egen verksamhet eller som lagrats i egna register samt uppgifter som hör till gemensamma register med avseende på integrationen av tjänster.

HNS har även i fortsättningen möjlighet till mångsidig informationsledning i dess olika uppgifter enligt organiseringsansvaret och även för jämförelse med andra tillhandahållares serviceverksamhet enligt 41 § i lagen om sekundär användning.

Enligt finansministeriets utlåtande ska man även med avseende på Nylands landskap säkerställa att förutsättningarna för informationsledningen effektivt och kvalitativt kan genomföras inom regionen. Utgångsmässigt genomförs förutsättningarna för informationsledningen bättre om även uppgifterna för Nylands landskaps del kan granskas på befolkningsnivå. Då skapas uppgifter av välfärdsområdena i landskapets och HNS-sammanslutningens uppgifter.

Detta möjliggörs redan i gällande 41 § och dess 2 mom. och nu genom de föreslagna ändringarna 3 mom. i lagen om sekundär användning och genom förslagen i lagen om ordnande av social- och hälsovård (RP 241/2020 rd).

Finansministeriet ansåg att propositionsutkastet inte innefattar bedömningen som avses i informationshanteringslagen trots att man genom förslagen i propositionsutkastet ändrar myndigheternas ansvar och skyldigheter som hänför sig till informationshanteringen. I den fortsatta beredningen av propositionsutkastet ska bedömningen kompletteras i det här avseendet. Dessutom ska man lyfta fram kostnaderna som ändringarna ovan orsakar.

I ändringen av 41 § i lagen om sekundär användning ändras inte myndigheternas ansvar och skyldigheter som hänför sig till informationshanteringen utan ändringarna härstammar från regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till lämnande av underrättelse enligt artiklarna 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 241/2020) och i den här propositionen är de föreslagna ändringarna av teknisk natur.

Justitieministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att man i den fortsatta beredningen ska bedöma målsättningen enligt bestämmelsens allmänna intresse och dess proportionalitet mot målet som eftersträvas. I samband med den fortsatta beredningen ska man bedöma vilka bestämmelser för sekretessplikten som ska tillämpas på den föreslagna behandlingen. Dessutom ska man säkerställa att det föreslagna momentet är i linje med behandlingsrättigheterna i Finlands övriga regioner för att undvika en situation där Nyland välfärdsområden och Helsingfors stad har annorlunda rättigheter att behandla personuppgifter för informationsledningen.

De paragrafspecifika motiveringarna i den här propositionen har kompletterats enligt justitieministeriets utlåtande. Motiveringarna är överensstämmande med motiveringarna i gällande 41 § i lagen om sekundär användning.

Hälso- och sjukvårdslag

RP 56/2021 rd

I bland annat Helsingfors stads, HNS, Kommunförbundets och Apottis utlåtanden ansåg man att 9 § i hälso- och sjukvårdslagen som föreskriver om det gemensamma patientregistret inte ska upphävas. Enligt utlåtandena har inte konsekvensen av Nylands sÄrlösning för en sömlös överföring av patientuppgifter beaktats i bestämmelserna om patientdatasystemen i regeringens proposition RP 241/2021 rd och därför borde nämnda 9 § kvarstå i hälso- och sjukvårdslagen.

Aktörerna i den gällande 9 § i hälso- och sjukvårdslagen ansvarar inte mera för ordnandet av social- och hälsovården i och med regeringens proposition RP 241/2021 rd. Bestämmelsen enligt gällande 9 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen, trots att den uppkommit i samverkan med grundlagsutskottet (GrUU 41/2010), är väldigt öppen och behandlingen av personuppgifter är inte kopplad till nödvändighet. Dessutom anges inte tydligt i momentet vilken instans som fattar beslut om överlåtande av patientuppgifter. Bestämmelsen härstammar från tiden innan dataskyddsförordningen och vid utarbetningen av denna har ingen bedömning gjorts om det eventuellt är fråga om ett gemensamt register enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen där två eller flera instanser tillsammans bestämmer över behandlingens syften och metoder.

Registerföringen av klient- och patientuppgifterna i Nyland föreskrivs i 24 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland. Paragrafen motsvarar innehållsmässigt 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I samma sammanhang föreslås det att det endast görs nödvändiga ändringar i registeransvaret till följd av ändringar i organiseringsansvaret. Det föreskrivs fortfarande om behandlingen av personuppgifter i flera gällande speciallagar för social- och hälsovården. Regeringens proposition om en ny kunduppgiftslag (RP 212/2020) är dessutom under beredning i riksdagen, som å sin sida betydligt främjar klient- och patientuppgifternas rörlighet, inte bara i Nyland utan mellan offentliga och privata tjänsteproducenter av social- och hälsovård i hela Finland.

Vid social- och hälsovårdsministeriet har det inletts ett projektprogram för att förnya lagstiftningen om informationshanteringen inom social- och hälsovården. Syftet med reformen är att skapa en enhetlig lag om behandlingen av klientuppgifter inom social- och hälsovården som innehåller bestämmelser om dataskydd, behandlingen av handlingar, riksomfattande informationssystemtjänster och om styrningen av informationshanteringen. Författningsgrunden för informationshanteringen inom social- och hälsovården ska således bilda en tydlig, enhetlig och omfattande helhet som motsvarar kraven i grundlagen och Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning samt stöda utvecklingen av servicesystemet och tjänsterna inom social- och hälsovården och integrationen av social- och hälsovården.

I några utlåtanden presenteras åsikter om innehållsmässiga ändringsbehov i hälso- och sjukvårdslagen till följd av social- och hälsovårdsreformen. I vissa utlåtanden anser man att det i fortsättningen inte är motiverat att genom lag lika exakt föreskriva om villkoren i 48 § (Utvidgat val av vårdenhet för icke-brådskande vård) i hälso- och sjukvårdslagen om när en klient inom välfärdsområdet kan byta hälsovårdscentral eller enhet för mun- och tandhälsa inom området. I det här lagpaketet granskas inte eventuella innehållsmässiga ändringsbehov i hälso- och sjukvårdslagen och därmed föreslås inte en sådan ändring. I vissa utlåtanden ansågs det 57 § i hälso- och sjukvårdslagen ska ändras så att man i anknutna enheter och aktiebolag i form av in-house i välfärdsområdet undantagsvis kan utöva offentlig makt. Regeringens proposition RP 241/2020 rd innefattar bestämmelseförslag om utövandet av offentlig makt och privata tjänsteproducenters roll så det är inte motiverat att avvika från den här bestämmelsen i hälso- och sjukvårdslagen. Frågan är även betydande med avseende på grundlagen. Enligt några remissinstanser som representeras av privata tjänsteproducenter borde man i 54 §, där man föreskriver om upphandling av tjänster förutom då tillhandahållaren inte kan tillhandahålla tjänsten inom föreskriven

RP 56/2021 rd

maximitid, inte ha bestämmelsehänvisningar till lagstiftningen om ordnande eftersom de begränsar tjänsterna som kan upphandlas från privata tjänsteproducenter. Inte heller med avseende på detta är det motiverat att avvika från lösningsförslagen som presenteras i RP 241/2020 rd.

Barnskyddslag

Kommunförbundet lyfte i sitt utlåtande fram att formuleringen i 15 § om särskilda skyldigheter ska bevaras i bestämmelsens nuvarande läge, dvs. föreskriva om skyldigheter för servicestrukturen och inte för enskilda myndigheter. Dessutom lyfte man fram att det vid ändringen av kommunen till välfärdsområde är oklart hur ordnandet av småbarnsfostran för ett barn som placerats i en annan kommun och uppbärandet av kostnaderna för tjänsterna ska organiseras i fortsättningen.

I och med utlåtandet har 15 och 16 b § i barnskyddslagen ändrats så de motsvarar observationerna.

Justitieministeriet påpekade i sitt utlåtande att strukturen siten kuin i bestämmelserna om ändringssökande som används i hänvisningen till lagstiftningen som tillämpas i ändringssökandet inte är tillräcklig eftersom det inte framgår om det är fråga om en materiell eller informativ hänvisning. Bestämmelsen ska preciseras i detta avseende. Dessutom påpekade justitieministeriet om den överlappande bestämmelsen med lagen om rättegång i förvaltningsärenden med avseende på tidsfristen för anförande av besvär.

Justitieministeriets observationer har korrigerats i paragraferna.

Räddningslagen

Kommunförbundet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att den nationella styrningen ska överensstämma med välfärdsområdenas självstyrelse.

Vissa remissinstanser gav förslag på granskning av bestämmelsen om välfärdsområdets räddningsväsendes och räddningsverkets uppgifter. Förslagen hänförde sig till tillhandahållandet av prehospitat akutsjukvård i Nyland, den nationella räddningsverksamheten och välfärdsområdets samarbete med kommunerna.

Dessutom gavs det i utlåtandena förslag på precisering av bestämmelserna om tillgången till släckvatten, räddningsverkens samverkan, övervakningsuppgifter, registerhållning och ändringssökandet.

I justitieministeriets utlåtande presenterades preciseringar på formuleringen av bestämmelsen om ändringssökande i räddningslagen.

Räddningslagens paragrafer och deras motiveringar har på grundval av utlåtandena preciserats till den del som de föreslagna ändringarna hänför sig till bestämmelser som är nödvändiga till följd av grundandet av välfärdsområden.

Lag om brandskyddsfonden

Remissinstanserna presenterade i sina utlåtanden att Brandskyddsfonden ska kunna bevilja bidrag även till fastighetsaktiebolag som helt ägs av kommunerna och till utvidgning av brandstationer.

Lagen om brandskyddsfonden föreslås inte ändras enligt utlåtandena. Den gällande lagen presenterar inget sådant beviljande av bidrag utan det hör till Brandskyddsfondsstyrelsens egen bestämmanderätt.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

20 b §. Verksamhetstillstånd och anmälan. I 20 b § 2 mom. i den gällande lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål föreskrivs om verksamhetstillståndet som beviljas på ansökan för vävnadsinrättningens verksamhet. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja en kommun, samkommun, förening eller annan sammanslutning eller företag verksamhetstillstånd för verksamhet som bedrivs av en vävnadsinrättning, om inrättningen uppfyller kraven som separat föreskrivs i momentet. Det föreslås att momentet ändras så att Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet på skriftlig ansökan ska bevilja ett välfärdsområde, HUS-sammanslutningen, en förening eller annan sammanslutning eller företag verksamhetstillstånd för verksamhet som bedrivs av en vävnadsinrättning, om inrättningen uppfyller kraven som separat föreskrivs i momentet. Kraven ändras inte.

20 n §. Givarsjukhus och transplantationscentrumet. Enligt gällande 20 n § 1 mom. föreskrivs om krav som ställs på givarsjukhus och transplantationscentrumet förutom i den här lagen dessutom i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989). Momentet föreslås bli ändrat så att kraven som ställs på givarsjukhus och transplantationscentrumet ska utöver i den här lagen dessutom föreskrivas i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskriver inte direkt om kraven som ställs på transplantationernas givarsjukhus eller transplantationscentrumet. Ändringen i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål är även avsedd att informativt hänvisa till hur bestämmelsen i lagen om ordnande av social- och hälsovård i allmänhet påverkar kraven på sjukhusen.

7.2 Lag om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen

4 §. Tillstånd och anmälan. I 4 § 2 mom. i den gällande blodtjänstlagen föreskrivs om tillstånd som beviljas på ansökan för blodtjänstverksamhet. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja tillstånd för blodtjänst i fråga om kommuner, samkommuner, föreningar eller andra motsvarande sammanslutningar som har förutsättningar att uppfylla kvalitets- och säkerhetskraven för blodtjänst. Det föreslås att momentet ändras så att Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet på skriftlig ansökan ska bevilja tillstånd för blodtjänst i fråga om välfärdsområden, HUS-sammanslutningen, föreningar eller andra motsvarande samfund som har förutsättningar att uppfylla kvalitets- och säkerhetskraven för blodtjänst. Kraven ändras inte.

18 §. Ledning och övervakning. I 18 § 3 mom. i den gällande blodtjänstlagen föreskrivs om ledningen och övervakningen av blodcentralerna. Enligt momentet gäller angående ledningen och övervakningen av blodcentralerna vad som bestäms i folkhälsolagen (66/1972), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Det föreslås att momentet ändras så att angående ledningen och övervakningen av blodcentralerna gäller vad som bestäms

i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

7.3 Lag om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården

8 §. *Styrning av Tillståndsmyndighetens verksamhet och utvecklande av samarbetet mellan de personuppgiftsansvariga.* Det föreslås att 1 mom. 2 och 3 punkten ändras så att social- och hälsovårdsministeriet i stället för kommunen kan utse en ledamot till styrgruppen som företrädare välfärdsområdena som anordnare av social- och hälsovårdstjänster. Dessutom ska social- och hälsovårdsministeriet i stället för kommunen kunna utse en ledamot som företrädare välfärdsområdena som anordnare av förebyggande social- och hälsovård utifrån Kommunförbundets förslag (3 punkten).

32 §. *Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att få information.* I 32 § föreskrivs om rätten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att få information. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till kommunen ändras till hänvisning till välfärdsområdet.

41 §. *Informationsledning.* I 41 § föreskrivs om informationsledning. I 3 mom. föreskrivs för närvarande att utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har kommuner och samkommuner rätt att för informationsledning på ett identifierbart sätt behandla och samköra också sådana kunduppgifter som lagrats i ett sådant gemensamt register som avses i 9 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). I den här propositionen föreslås det att 9 § i hälso- och sjukvårdslagen upphävs som en del av propositionen om hälso- och sjukvårdslagen.

Trots förslaget om registrering av klient- och patientuppgifter i Nylands särlösning innebär det primära organiseringsansvaret för enskilda välfärdsområden i Nyland och Helsingfors stad som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård samt räddningsväsendet i Nyland (/), att enskilda välfärdsområden och Helsingfors stad trots sekretessplikten och med stöd av artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen har rätt att på ett identifierbart sätt behandla och samköra kunduppgifter som har uppkommit i vars och ens egen verksamhet eller som är införda i dess egna register samt kunduppgifter som HUS-sammanslutningen producerar på basis av finansieringsansvaret för dess räkning. Med anledning av ovannämnda orsaker föreslås 41 § 3 mom. ändras så att momenten i fortsättningen föreskriver om Nylands välfärdsområdes och Helsingfors stads möjlighet att följa hur HUS-sammanslutningen producerar tjänster uttryckligen åt dem. Förslaget möjliggör samtidigt jämlika möjligheter för informationsledning i Finlands alla välfärdsområden.

I den här lagen grundar sig informationsledningen på artikel 6.1 e enligt vilken uppgifterna kan behandlas om det är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Behandlingen ska vara nödvändig för produktion, uppföljning, bedömning, planering, utveckling, ledning eller övervakning av serviceverksamhet som genomförs på Nyland välfärdsområdes eller Helsingfors stads ansvar.

Betydelsen av informationsledning betonas i och med reformen av ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna. Genom reformen ansvarar betydligt större områden än för närvarande, dvs. välfärdsområden, för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna. Genom ändringarna i paragrafen säkerställer man också att välfärdsområden i Nyland och Helsingfors stad samt HUS-sammanslutningen i organiseringsavtalet kan avtala om arbetsfördelningen och samarbetet (9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland) på ett

sätt som främjar genomförandet av hälsovårdens kostnadseffektivitet, produktivitet, kvalitet, patientsäkerhet, servicekedjornas och servicehelheternas funktion och språkliga rättigheter.

Genom förändringen kan även välfärdsområdena i Nyland utöva informationsledning med samma information som i övriga Finland och HNS å andra sidan med patientuppgifter som ingår i deras eget organiseringsansvar.

Enligt 41 § 2 mom. i lagen om sekundär användning, precis som för närvarande, om en tjänstetillhandahållare för utvärdering, planering eller utveckling av serviceverksamhet som denna ansvarar för eller av servicekedjor behöver jämföra sin egen verksamhet med andra tjänstetillhandahållares verksamhet, kan Tillståndsmyndigheten producera behövligt jämförelsematerial i form av aggregerade statistiska uppgifter i enlighet med 45 § på grundval av en begäran om information enligt 3 § 9 punkten.

Målsättningen med förslaget är även att förbättra tillgången på social- och hälsovårdstjänster och integrera tjänsterna till en koncisare helhet. För genomförandet av målsättningarna krävs nya slags verktyg för att helhetsbilden ordentligt ska kunna gestaltas och för att klienternas servicehelhet ska kunna kontrolleras.

Möjliggörandet av informationsledningen är nödvändig både för att trygga folkhälsan och den sociala tryggheten och för att trygga enskilda registrerades grundläggande fri- och rättigheter, dvs. social trygghet som föreskrivs i 19 § i grundlagen. Dessa två grunder enligt artikel 23 i dataskyddsförordningen går hand i hand: en effektiv och verkningsfull informationsledning leder till att klienterna får bättre service och på så sätt tryggas den registrerades rätt till hälsa och socialt välbefinnande samt patientsäkerhet.

Den registrerades rättigheter skyddas i första hand med att användningsändamålet som föreskrivs i lag är begränsat. Uppgiftsbiträdet har lagstadgad sekretessplikt enligt 54 § i lagen om sekundär användning. Den registrerades rättigheter skyddas dessutom av bland annat kraven på informationssäkerhet som föreskrivs i 3 kap. i lagen om sekundär användning.

Förädling av information och egentlig behandling av information vid ledning och beslutsfattande kan ofta ske på en förenklad nivå, eller på patient- eller klientgruppsnivå eller på något annat sätt anonymt eller pseudonymt så att en enskild person inte direkt kan identifieras, fastän processen med att producera information förutsätter behandling av identifierbar information. Tjänstetillhandahållaren ska vid planering av elektronisk behandling av uppgifter dessutom redan i princip reda ut och beakta i vilken utsträckning och på vilket sätt användningen av uppgifterna för eget behov kan genomföras utan identifierbara uppgifter.

7.4 Lag om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen

58 §. Förhållande till annan lagstiftning. I 58 § i den gällande hälsoskyddslagen (763/1994) hänvisas till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992). Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården är avsedd att upphävas i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen varför hänvisningen till nämnda lag i 58 § i hälsoskyddslagen slopas. Dessutom föreslås det att hänvisningen till lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), som är avsedd att upphävas, ska ersättas med en hänvisning till den nya lagen om statsandel för kommunal basservice (/).

7.5 Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd

1 §. *Lagens syfte och tillämpningsområde.* Lagen om moderskapsunderstöd är direkt tillämplig lagstiftning i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för socialvårdens uppgifter. Eftersom hänvisningen till det kommunala organet i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till 1 § om landskapet Åland.

2 §. *Rätt till understöd.* I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till kommunens organ ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

12 §. *Skyldighet att lämna uppgifter.* Till 2 mom. 1 punkten föreslås det att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas.

7.6 Lag om ändring av 8 § i tobakslagen

8 §. *Kommunens uppgifter.* Enligt gällande 8 § 1 mom. i tobakslagen sörjer kommunen för den lokala verksamheten för rökavvänjning inom sitt område. Utöver upplysningsverksamhet kan det även vara fråga om hälsorådgivning vid hälsovårdscentralerna som i fortsättningen hör till välfärdsområdenas ansvar. Det inledande stycket i 1 mom. föreslås därför ändras så att kommunen sörjer för den lokala verksamheten för rökavvänjning inom sitt område i samarbete med välfärdsområdet.

I gällande 8 § 3 mom. i tobakslagen hänvisas till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992). Lagen i fråga är avsedd att upphävas varför även 8 § 3 mom. i tobakslagen upphävs. Det föreslås att den nya lagen om statsandel för kommunal basservice (/) med stöd av 1 § i nämnda lag ska tillämpas på statsandelen som beviljas för driftskostnaderna för sådana kommunala uppgifter som föreskrivs i tobakslagen.

7.7 Lag om ändring av 38 § i narkotikalagen

38 §. *Rätt att få uppgifter av aktörer och myndigheter.* Det föreslås att Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdets rätt att trots sekretessbestämmelserna samt utan kostnad få information av välfärdsområdet som är nödvändig för utförandet av tillstånds- och kontrolluppgifter enligt narkotikalagen (373/2008) fogas till 1 mom.

7.8 Lag om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

4 §. I 2 mom. föreskrivs om regionförvaltningsverkens nuvarande uppgift att stöda kommunernas förebyggande rusmedelsarbete. Enligt propositionen stöder regionförvaltningsverken även välfärdsområdets genomförande och utveckling av det förebyggande rusmedelsarbetet.

5 §. I paragrafen föreskrivs om uppgifterna i kommunens förebyggande rusmedelsarbete. Enligt propositionen ska kommunen även i fortsättningen svara för organiseringen av det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område och utser ett organ med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet. Enligt 1 mom. ska välfärdsområdet stöda kommunen i genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet och sörja för det förebyggande rusmedelsarbetets uppgifter som avses i 2 mom. i social- och hälsovårdens tjänster.

Kommunens och välfärdsområdets huvudsakliga uppgifter för förebyggande rusmedelsarbete ska motsvara kommunens nuvarande uppgifter i 2 mom. Både kommunen och välfärdsområdet ska till exempel sörja för uppföljningen av rusmedelsläget inom sitt område och se till att enskilda personer och hela befolkningen erbjuds information om rusmedelsskador och om hur de

kan minskas. Kommunen och välfärdsområdet ska på motsvarande sätt öka och stödja kunskaperna om åtgärder för förebyggande rusmedelsskador inom alla sina uppgiftsområden samt föreslå och främja åtgärder för att förebygga rusmedelsskador inom sin förvaltning. Det förebyggande rusmedelsarbetets huvuduppgifter är i första hand att genom samarbete så effektivt som möjligt samordna kommunens och välfärdsområdets åtgärder och dessutom sörja för att åtgärderna samordnas med polisens åtgärder, med tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1102/2017) och tobakslagen (549/2016), med näringslivets åtgärder och i synnerhet med organisationernas åtgärder som deltar i det förebyggande rusmedelsarbetet.

Kommunerna har därmed precis som nu det övergripande ansvaret för ordnandet av det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område. Det föreslås att uppgifterna som föreskrivs välfärdsområdet i 1 och 2 mom. i praktiken främst ska koncentreras på att stöda kommunerna inom området i genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet och i andra hand på välfärdsområdets eget ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetets uppgifter i social- och hälsovårdstjänsterna.

Det föreslås att det såsom nu hänvisas till bestämmelser om främjande av hälsa och välfärd i 3 mom.

6 §. I paragrafen föreskrivs som i dagsläget om tryggheten av invånarnas möjligheter att delta och påverka. Dessa skyldigheter föreslås gälla förutom kommunerna även välfärdsområdena.

7.9 Lag om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn

2 §. Utförande av undersökningar. Enligt gällande 1 mom. ska samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt som avses i 24 § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) sörja för ordnandet av undersökningar enligt 1 § i denna lag. Bestämmelsen i lagen om specialiserad sjukvård är avsedd att upphävas och motsvarande bestämmelse är avsedd att fogas till 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Därför föreslås det att hänvisningen i det föreslagna 2 § 1 mom. till samkommunen för sjukvårdsdistriktet som avses i 24 § i lagen om specialiserad sjukvård ska ersättas med en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen som avses i 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

5 §. Avtal om tillhandahållande av service. 6 §. Ersättning för kostnader. 7 §. Betalning av ersättningar. Det föreslås att hänvisningarna i paragraferna till sjukvårdsdistriktet ersätts med en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

7.10 Lag om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster

12 §. Myndigheter. Enligt 12 § 3 mom. i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014) tillämpas på tillsynen över skyddshemsverksamheten i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av en offentlig tjänsteproducent 55 och 56 § i socialvårdslagen (710/1982). Nämnda paragrafer är avsedda att upphävas i samband med propositionen och en motsvarande bestämmelse avses i fortsättningen finnas i 46 och 48 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I propositionen föreslås det att om välfärdsområdet producerar skyddshemstjänster ska 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård tillämpas i sin helhet på tillsynen. Om producenten är någon annan offentlig tjänsteproducent, i praktiken kommunen, tillämpas 46 och 48 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård på tillsynen.

7.11 Lag om ändring av lagen om underhållsstöd

1 §. Lagens syfte och tillämpningsområde. Lagen om underhållsstöd är direkt tillämplig i lagstiftningen i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommunen i lagen ändras till hänvisningar till välfärdsområden fogas en bestämmelse till 1 § om landskapet Åland.

11 §. *Ansökan om underhållsstöd.* I 4 mom. föreslås det att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

12 §. *Utlåtande av det organ som ansvarar för socialvården.* I paragrafens rubrik och i 1–3 mom. föreslås det att hänvisningarna till kommunens organ ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

34 §. *Rätt till uppgifter.* Det föreslås att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till paragrafen.

7.12 Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

7 §. *Institutionsvård.* Det föreslås att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Dessutom slopas hänvisningen till den upphävda lagen i 2 mom. 4 punkten.

24 §. *Beslut om bostadsbidrag.* I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till kommunens organ ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

28 §. *Betalning till ett kommunalt organ.* Det föreslås att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

43 §. *Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag.* Till 1 mom. 1 punkten föreslås det att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas.

46 §. *Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård.* Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till kommunens social- och hälsovårdsmyndigheter och inrättningar ändras till hänvisningar till välfärdsområdets social- och hälsovårdsmyndigheter och inrättningar.

58 §. Tillämpningsområde. I lagen nämns uppgifter som enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till rikets lagstiftningsbehörighet och som därför tillämpas direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om dess tillämpning på Åland.

7.13 Lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

16 §. *Utbetalning av stöd till vårdproducenten.* Hänvisningen i 2 mom. till organet som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen föreslås ändras till en hänvisning till det kommunala organ som avses i 50 § i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eftersom uppgifterna som hänför sig till stöd av barns privata vård har överförts till det nämnda kommunala organets ansvar.

19 §. *Utbetalning under tiden för anstalts- eller familjevård.* Det föreslås att hänvisningen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

7.14 Lag om ändring av lag om utkomstskydd för arbetslösa

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Definitioner. Det föreslås att hänvisningen i 14 punkten till lagen om kommunala tjänsteinnehavare ändras till en hänvisning till lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden.

2 a kap. Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

1 §. Att lämna arbetet och att bli uppsagd. Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till lagen om kommunala tjänsteinnehavare ändras till en hänvisning till lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden.

11 kap. Bestämmelser om verkställighet

3 §. Beslut om förmåner. 9 §. Betalning av arbetslöshetsförmån till ett kommunalt organ. Det föreslås att hänvisningarna i paragraferna till ett kommunalt organ ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

13 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §. Rätt att erhålla uppgifter. Det föreslås att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till 1 mom.

7.15 Lag om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen

17 §. Utbetalning i specialfall. Det föreslås att hänvisningen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. De angelägenheter som det föreskrivs om i militärunderstödslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och militärunderstödslagen tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

22 a §. Rätt att få uppgifter. Det föreslås att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till paragrafen.

7.16 Lag om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

9 §. Godtagbara boendeutgifter. I 9 § 5 mom. i lagen föreskrivs om godtagbara boendeutgifter. Det föreslås att 73 procent av räntan på lån som garanteras av välfärdsområdet även fogas som godtagbara boendeutgifter.

42 §. Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag. Det föreslås att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till paragrafen.

7.17 Lag om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

1 §. Det föreslås att en hänvisning till välfärdsområdet fogas till paragrafen.

7.18 Lag om ändring av barnbidragslagen

1 §. Lagens syfte och tillämpningsområde. Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden ska när det gäller landskapet Åland tillämpas på den behöriga myndigheten enligt Ålands landskapslagstiftning.

Det föreslås att hänvisningarna i **7 § 4 mom., 11—13 § samt 16 § 4 mom.** till kommunen och socialnämnden ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Dessutom föreslås det att laghänvisningen i **11 § 2 mom.** uppdateras och att det till **16 § 2 mom.** fogas rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter.

7.19 Lag om ändring av lagen om handikappförmåner

Det föreslås att hänvisningarna i **9 § 5 mom., 15 § 2 mom., 22 § 1 mom. samt i 26 och 27 §** till kommunala organ eller myndigheter ändras till hänvisning till välfärdsområdet. Det föreslås dessutom att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till **43 § 1 mom. 1 punkten.**

54 §. Tillämpningsbestämmelse. I lagen nämns uppgifter som enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till rikets lagstiftningsbehörighet och som därför tillämpas direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om dess tillämpning på Åland.

7.20 Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

Det föreslås att hänvisningarna i **2 § 2 mom., 20 § 3 mom., 45 § 1 mom. samt i 48 §** till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås att hänvisningen i **48 § 1 och 3 mom.** till organet som avses i 6 § i socialvårdslagen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

2 §. Lagens tillämpningsområde. En del av uppgifterna som nämns i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner som för närvarande ingår i organiseringsansvaret för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i 2, 11, 45, 48 och 59 § föreslås ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas ett nytt 2 § 3 mom. där det föreskrivs om tillämpningen av 11, 45, 48 och 59 § på landskapet Åland och kommunen i landskapet Åland. Det föreslås att nödvändiga tekniska ändringar görs i 2 mom. för att beakta Ålands landskapslagstiftning i bestämmelsen.

11 §. Begränsning av rehabilitering i slutenvård. Det föreslås att hänvisningarna i 3 och 4 mom. till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås dessutom att ett tekniskt tillägg som föranleds av överföringen av verkställandet av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstaltens ansvar år 2017 fogas till 3 mom. 5 punkten.

59 §. Erhållande av uppgifter på begäran. I 1 och 3 mom. föreslås ändringar som välfärdsområdesreformen medför. Hänvisningen i 1 mom. till Utbildningsfonden föreslås dessutom ändras som hänvisning till Sysselsättningsfonden till följd av att namnet på fonden ändrats.

7.21 Lag om ändring av 2 § i lagen om alterneringsledighet

2 §. Tillämpningsområde. Paragrafen föreslås bli ändrad så att lagen om alterneringsledighet även tillämpas på personer som är i tjänsteförhållande eller därmed jämförbar anställning hos välfärdsområdet.

7.22 Lag om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

15 §. Anställningsförhållanden som omfattas av arbetslöshetsförsäkringspremie. Det föreslås att hänvisningen till lagen om kommunala tjänsteinnehavare ändras till en hänvisning till lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden.

7.23 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen

Det föreslås att hänvisningarna i **1 kap. 2 § 6 mom., 2 kap. 3 § och 4 § 2 och 3 mom., 4 kap. 1 § 1 mom. och 4 §, 13 kap. 8 § och i dess rubrik samt 10 § 2 mom. och 15 kap. 5 § 2 mom.** till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att hänvisningen i **2 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten och 4 § 2 mom. 4 punkten** till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården ändras till en hänvisning till lagen om välfärdsområden, att det till **11 kap. 3 § 3 mom.** fogas en hänvisning till resultatpremierystemet som tillämpas av välfärdsområdet, att det till **13 kap. 9 § och 19 kap. 1 §** fogas rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter samt att hänvisningarna i **15 kap. 12 §, 20 § 2 mom. och 19 kap. 2 § 2 mom.** till de kommunala organen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås dessutom att det till **2 kap. 4 § 2 mom. 5 punkten** fogas ett tekniskt tillägg som föranleds av överföringen av verkstället av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstaltens ansvar år 2017.

Angelägenheterna som det föreskrivs om i sjukförsäkringslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och därför tillämpas de direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom det föreslås att hänvisningarna till kommuner i 15 kap. 12 § och 20 § 2 mom. samt 19 kap. 2 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen ändras till hänvisningar till välfärdsområden, föreslås att det till ifrågavarande paragrafer fogas en bestämmelse om deras tillämpning på Åland. I 19 kap. 2 § 2 mom. föreskrivs även om hälso- och sjukvårdens uppgifter och därför ska det i lagpunkten i fråga konstateras om tillämpningen av bestämmelsen även i landskapet Åland. I det här avseendet kompletterar tillämpningsbestämmelsen bestämmelsen om tillämpningsområde i 1 kap. 2 § 6 mom. i lagen.

7.24 Lag om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner

28 §. Rätt att få och lämna ut uppgifter. Det föreslås att rätt att få information från välfärdsområdets myndigheter fogas till 1 mom.

7.25 Lag om ändring av trafikförsäkringslagen

2 §. Definitioner. I 2 § definieras termer som används i trafikförsäkringslagen. Till 1 mom. 21 punkten föreslås det att definitionen av myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården fogas. Definitionen föreslås innefatta alla välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och

HUS-sammanslutningen till den del som de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

53 §. *Förutsättningarna för ersättning för sjukvård.* Det föreslås att det görs nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård som nämns i paragrafen är avsedda att upphävas i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen och det föreslås att hänvisningarna till lagarna ersätts i paragrafen med hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård.

55 §. *Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.* I paragrafens rubrik och i 1, 3 och 4 mom. föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård. Samma ändring i innehållet föreslås även i 56 § 2 mom.

81 §. *Rätt att söka ändring för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.* I paragrafens rubrik och i paragrafen föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Samtidigt föreslås det att hänvisningen i paragrafen till 6 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen ändras så den motsvarar den gällande Lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

7.26 Lag om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen

7 §. *Rehabilitering som avser arbets- eller funktionsförmågan.* I 1 mom. föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningen i 1 mom. om sjukvården som föreskrivs hälsovårdscentralen eller sjukvårdsdistriktet i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreslås ändras till välfärdsområde för att motsvara ändringarna i hälso- och sjukvårdslagen.

10 §. *Lagens primära natur.* I paragrafen föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen föreslås bli ändrade till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med vilken avses välfärdsområden och välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/), till den del som de ordnar social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/). Samtidigt föreslås det att hänvisningarna i 3 mom. till de upphävda lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) och lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) ändras till en hänvisning till lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005).

De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om rehabilitering som ersätts tillämpas därför enligt trafikförsäkringslagen direkt i landskapet Åland. I paragrafen föreskrivs bland annat om ersättningar relaterade till

kommunens socialvård och kommunens uppgifter relaterade till dessa. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen ändras i paragrafen till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för social- och hälsovården, fogas en bestämmelse om Åland till paragrafen.

7.27 Lag om ändring av 1 § i patientförsäkringslagen

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* I 2 mom. föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningen i paragrafen till kommunen föreslås bli ändrad till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med vilken avses välfärdsområden och välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/), till den del som de ordnar social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/). Folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård som nämns i paragrafen är avsedda att upphävas i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen och det föreslås att hänvisningarna till lagarna ersätts i paragrafen med hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.28 Lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

6 a §. I paragrafen föreslås ändringar som föranleds av lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen, kommunalförbund eller samkommun föreslås bli ändrade till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med vilken avses välfärdsområden och välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/), till den del som de ordnar social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om skada, ådragen i militärtjänst hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om skada, ådragen i militärtjänst tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I paragraferna föreskrivs bland annat om ersättningarna som ska betalas på grundval av uppgifterna relaterade till kommunens socialvård. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen ändras i paragrafen till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för social- och hälsovården, fogas en bestämmelse om Åland till paragrafen.

Ändringar med samma innehåll föreslås även i tillämpliga delar i **6 b §, 6 d § 1 mom. 1 punkten**. Samtidigt föreslås det att olycksfallsverkets föråldrade namn i 6 b § korrigeras till Statskontoret.

43 §. I paragrafen föreslås ändringar som föranleds av lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen, kommunalförbund eller samkommun föreslås ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med vilken avses välfärdsområden och välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/), till den del som de ordnar social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om skada, ådragen i militärtjänst hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om skada,

ådragen i militärtjänst tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I paragrafen föreskrivs om användning av rätten att föra talan på grundval av uppgifterna relaterade till kommunens socialvård. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen ändras i paragrafen till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för social- och hälsovården, fogas en bestämmelse om Åland till paragrafen.

7.29 Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

2 §. Definitioner. I 2 § definieras termer som används i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Det föreslås att definitionen av myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården fogas till 1 mom. 12 punkten. Definitionen föreslås innefatta alla välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen till den del som de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

36 §. Ersättning för sjukvårdskostnader. I 1 mom. föreslås ändringar som föranleds av lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård som nämns i paragrafen är avsedda att upphävas i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen och det föreslås att hänvisningarna till lagarna ersätts i paragrafen med hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård.

40 §. Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård. I rubriken och 1 och 3 mom. föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård. Ändringar med samma innehåll föreslås i tillämpliga delar även i **41 § 2 mom., 117 §, 126 § 1 mom., 238 § 2 mom. och 266 § 3 mom.**

143 §. Utbetalning av ersättning till myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården eller Folkpensionsanstalten. I paragrafens rubrik och i paragrafen föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård.

Dessutom föreslås det att hänvisningen i rubriken och 3 mom. till socialvårdslagen och dess organ ska slopas. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I paragrafen föreskrivs bland annat om ersättningarna som ska betalas på grundval av uppgifterna relaterade till kommunens socialvård. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för social- och hälsovården, fogas en bestämmelse om Åland till paragrafen.

145 §. Ersättningarnas inbördes företrädesordning. I paragrafens inledande stycke och i 7 punkten föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård.

7.30 Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

4 §. Övriga definitioner och hänvisningsbestämmelser. I 4 § definieras termer som används i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Till 1 mom. 9 punkten föreslås det att en definition av myndigheten som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården fogas. Definitionen föreslås innefatta alla välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen till den del som de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

38 §. Ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården. I paragrafen föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård. Ändringar med samma innehåll föreslås i tillämpliga delar även i **80 §, 85 § 1 mom., 136 § 2 mom. och 168 § 3 mom.**

97 §. Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade. I paragrafens 4 punkt föreslås nödvändiga ändringar som föranleds av inrättandet av välfärdsområdena samt lagstiftningen om verkställandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till myndigheten som ansvarar för ordnande av social- och hälsovård. Dessutom föreslås det att hänvisningen i 4 punkten till socialvårdslagen och dess organ ska slopas. Det föreslås att en ändring med samma innehåll görs i **inledningen i 98 § och i 10 punkten.**

7.31 Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare

57 §. Tidigare makes rätt till pension. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för arbetstagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för arbetstagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

119 §. Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till socialvårdslagen eller organet enligt 6 § 1 mom. i nämnda lag, till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 3 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för arbetstagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för arbetstagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

121 §. Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till kommunen, samkommunen eller socialvårdens organ ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för arbetstagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för arbetstagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

122 §. Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke. Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 och 2 mom. ändras så att hänvisningarna i dessa till socialvårdslagen eller till organet enligt 6 § 1 mom. i nämnda lag, till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i 1 mom. till boendekommunen föreslås bli ändrad så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 4 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för arbetstagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för arbetstagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

123 §. Utbetalningsordning för pension. Det föreslås att paragrafens inledande stycke samt 8, 9 och 15 punkterna ska ändras så att hänvisningarna i dessa till kommunen, samkommunen eller organen i socialvårdslagen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för arbetstagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för arbetstagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

7.32 Lag om pension för företagare

2 a §. Tillämpning i landskapet Åland. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för företagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för företagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om Åland.

54 §. Tidigare makes rätt till pension. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

104 §. Betalning av pension till annan än företagaren. Det föreslås att 1 mom. 2 och 4 punkter ändras så att hänvisningarna i dessa till organ i socialvårdslagen eller kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

7.33 Lag om pension för lantbruksföretagare

2 a §. Tillämpning i landskapet Åland. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pension för lantbruksföretagare hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om Åland.

63 §. Tidigare makes rätt till pension. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

98 §. Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än till mottagaren av förmånen. 1 mom. 3 och 5 punkten föreslås ändras så att hänvisningarna i dessa till ett organ eller en kommun enligt socialvårdslagen föreslås ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

7.34 Lag om ändring av lag om sjömanspensioner

57 §. Tidigare makes rätt till pension. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om sjömanspensioner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om sjömanspensioner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

116 §. Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till socialvårdslagen och organet enligt 6 § 1 mom. i nämnda lag, till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 3 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om sjömanspensioner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om sjömanspensioner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

118 §. Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till kommunen, samkommunen eller socialvårdens organ ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om sjömanspensioner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om sjömanspensioner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

119 §. *Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke.* Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 och 2 mom. ändras så att hänvisningarna i dessa till socialvårdslagen eller till organet enligt 6 § 1 mom. i nämnda lag ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i 1 mom. till boendekommunen föreslås bli ändrat så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 4 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om sjömanspensioner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om sjömanspensioner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

120 §. *Utbetalningsordning för pension.* Det föreslås att paragrafens inledande stycke och 8, 9 och 15 punkterna ska ändras så att hänvisningarna i paragrafen till kommunen, samkommunen eller organen i socialvårdslagen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om sjömanspensioner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om sjömanspensioner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

7.35 Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

66 §. *Tidigare makes rätt till pension.* Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

85 §. *Arbetsinkomster som berättigar till pension.* Det föreslås att 3 mom. 13 punkten ändras så att välfärdsområdet fogas som betalare av mötesarvode för förtroendeuppdrag och samtidigt föreslås en språklig korrigering i paragrafen med avseende på kommunen.

Det föreslås att det fogas ett nytt 6 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

131 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde.* Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till organet enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen, till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 3 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

132 §. Tiden för framställande av regressanspråk. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till organ i socialvårdslagen, kommunen eller samkommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

133 §. Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke. Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 och 2 mom. ändras så att hänvisningarna i dessa till ett organ enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen eller till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i paragrafen till boendekommunen föreslås bli ändrad så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 4 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

134 §. Utbetalningsordning för pension. Det föreslås att paragrafens inledande stycke och 8, 9 och 15 punkterna ska ändras så att hänvisningarna i dessa till organen enligt socialvårdslagen, kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Det föreslås att det fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i pensionslagen för den offentliga sektorn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

7.36 Lag om ändring av folkpensionslagen

63 §. Förmånsbeslut. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till det kommunala organet ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

67 §. Betalning av en förmån till ett välfärdsområde. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till organet enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen och det kommunala organet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i paragrafen till boendekommunen föreslås bli ändrad så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

86 §. *Uppgifter för avgörande av en förmån.* Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att hänvisningen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

112 a §. *Tillämpning i landskapet Åland.* De angelägenheter som det föreskrivs om i folkpensionslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och folkpensionslagen tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om Åland.

7.37 Lag om ändring av 18 § i lagen om garantipension

18 §. *Betalning till ett välfärdsområde.* Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till organet enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen och det kommunala organet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i paragrafen till boendekommunen föreslås bli ändrad så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

38 a §. *Tillämpning i landskapet Åland.* De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om garantipension hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om garantipension tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om Åland.

7.38 Lag om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension

1 §. Det föreslås att det fogas ett nytt 4 mom. till paragrafen. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om frontmannapension hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om frontmannapension tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet fogas en bestämmelse till paragrafen om landskapet Åland.

19 §. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till hemkommunen och hänvisningarna i 2 mom. till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

7.39 Lag om ändring av 21 § i lagen om pensionsstöd

1 a §. *Tillämpning i landskapet Åland.* De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om pensionsstöd hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om pensionsstöd tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningarna till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om Åland.

21 §. *Betalning av pensionsstödet till ett välfärdsområde.* Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att hänvisningarna i dessa till organet enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen och det kommunala organet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen i paragrafen till boendekommunen föreslås bli ändrad så den hänvisar till hemkommunen i välfärdsområdet.

7.40 Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I 1 mom. ändras hänvisningen till tillhandahållandet av den hälso- och sjukvård som kommunerna enligt folkhälsolagen (66/1972) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) är skyldiga att ordna och på innehållet i denna hälso- och sjukvård till en hänvisning till tillhandahållandet av den hälso- och sjukvård som välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) samt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/) är skyldiga att ordna och på innehållet i denna hälso- och sjukvård.

Med avseende på Nylands välfärdsområde och Helsingfors stad tillämpas enligt 2 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland dessutom vad som föreskrivs om välfärdsområden och ordnandet av social- och hälsovård i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) eller någon annanstans i lagen om annat inte föreskrivs i denna lag. Med anledning av ovannämnda bestämmelse hänvisar de bestämmelser som ändras i propositionen endast till välfärdsområdet som även avser Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. I 2 § 5 mom. i nämnda lag föreskrivs dessutom att det på HUS-sammanslutningen även tillämpas vad som föreskrivs någon annanstans i lagen om ordnandet av hälsovård. Till bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen föreslås det att de uttryckliga hänvisningarna till HNS-sammanslutningen endast fogas till den del som det bedöms vara särskilt nödvändigt för att öka tillämpningen och förståelsen.

Till 1 mom. fogas att 21 § i lagen tillämpas på miljö- och hälsoskyddet som kommunen ordnar.

Enligt det gällande 2 mom. gäller vad som i denna lag bestäms om kommuner på motsvarande sätt de samarbetsområden som avses i lagen om en kommun- och servicestrukturereform (169/2007). Lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturereform (490/2014) som förlängde giltighetstiden för ovannämnda lag är avsedd att upphävas i samband med propositionen och organiseringsansvaret för hälsovården överförs från kommunerna till välfärdsområdena i samband med social- och hälsovårdsreformen. Momentet föreslås bli upphävt.

Paragrafens 3 mom. blir 2 mom. och ändras inte.

I 4 mom. föreskrivs det om tillämpningen av lagen på landskapet Åland. Enligt gällande reglering tillämpas lagen inte på landskapet Åland, med undantag för bestämmelserna i 60 och 63 § om utbildningsersättning som ska betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården. Till paragrafen fogas som en teknisk precisering en hänvisning till att även 60 a §, i vilken det föreskrivs om ersättning för utbildning som krävs för begränsad forskrivningsrätt, ska tillämpas på landskapet Åland. I 60 a § finns det redan bestämmelser om att ersättning från staten betalas till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland.

2 §. Lagens syfte. I 5 punkten ändras hänvisningen till samarbetet mellan kommunens olika branscher till samarbete mellan välfärdsområdets olika branscher samt mellan välfärdsområdet och kommunen.

3 §. Definitioner. I 2 punkten ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till miljö- och hälsoskyddet slopas och dess uppgifter överförs inte från kommunerna till välfärdsområdet.

RP 56/2021 rd

I den gällande 6 punkten definieras specialupptagningsområde som ett område som utsetts i enlighet med 9 § i lagen om specialiserad sjukvård och som består av två eller flera sjukvårdsdistrikt. I 6 punkten definieras i fortsättningen i stället för specialupptagningsområdet samarbetsområdet med vilket avses ett område som definieras i 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

4 §. Hälsa- och sjukvårdens verksamhetsbetingelser. Enligt det gällande 1 mom. ska kommunerna anvisa tillräckliga resurser för främjandet av hälsa och välfärd, som utgör grunden för statsandelen för den kommunala basservicen, och för hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt samma moment ska kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt förfoga över ett tillräckligt antal yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. I fortsättningen föreskrivs det om kommunens skyldighet att främja invånarnas välfärd och hälsa i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och om motsvarande skyldighet för välfärdsområdet i 7 § i nämnda lag. I 8 § i samma lag föreskrivs det å sin sida om organiseringsansvaret för hälso- och sjukvården. Enligt 8 § 2 mom. ska välfärdsområdet för att fullfölja sitt organiseringsansvar ha yrkesutbildad personal inom social- och hälsovård som verksamheten förutsätter samt administrativ och övrig personal i sin tjänst.

Enligt det gällande 2 mom. ska ledningen för en verksamhetsenhet ha sådan multidisciplinär kompetens som främjar en högkvalitativ och säker vård, samarbetet mellan olika yrkesgrupper och utvecklandet av vård- och verksamhetsmetoder. I 8 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns en motsvarande bestämmelse om sektorsövergripande sakkunskap som krävs för ledningen av välfärdsområdets social- och hälsovård.

I det gällande 3 mom. föreskrivs även om att hälso- och sjukvårdspersonalen i en kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska sammansättningsmässigt och numerärt svara mot behovet i området.

Enligt gällande 4 mom. ska kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt förfoga över ändamålsenliga lokaler och ändamålsenlig utrustning för funktionerna inom hälso- och sjukvården. Med avseende på välfärdsområdena ingår motsvarande förutsättning i 8 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Det föreslås att paragrafen upphävs.

5 §. Skyldighet som gäller fortbildning. Den gällande 5 § ålägger kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt att se till att hälso- och sjukvårdspersonalen i tillräcklig utsträckning deltar i fortbildning inom hälso- och sjukvård. Motsvarande bestämmelse om upprätthållande av social- och hälsovårdspersonalens yrkeskompetens finns i 59 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

6 §. Språket i samband med hälso- och sjukvårdstjänster. I den gällande 6 § föreskrivs om språket i samband med hälso- och sjukvårdstjänster. I fortsättningen föreskrivs om språket i samband med tjänster i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

7 §. Enhetliga grunder för vård. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommuner och samkommuner för sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till välfärdsområden. I 2 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen för sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till välfärdsområdets olika aktörer.

8 §. Kvalitet och patientsäkerhet. Enligt gällande 2 mom. ska den kommunala primärvården ansvara för samordningen av den samlade vården av en patient, om inte något annat särskilt avtalas. Innehållet i momentet ersätts med en hänvisning till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om välfärdsområdets ansvar för samordningen av patienternas social- och hälsovårdstjänster till en helhet.

9 §. Registret över patientuppgifter och behandling av patientuppgifter. I gällande 1 mom. föreskrivs om ett gemensamt register inom hälso- och sjukvården. Enligt momentet bildar journalhandlingarna inom den kommunala primärvården och specialiserade sjukvården för dem som bor inom området för en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ett gemensamt register inom hälso- och sjukvården. Alla verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården som har anslutit sig till det gemensamma registret är registeransvariga till den del som gäller deras egna journalhandlingar. I fortsättningen finns inga samkommuner för sjukvårdsdistrikt och gemensamma register som avses i momentet och då registeransvaret överförs till välfärdsområdena i samband med social- och hälsovårdsreformen föreskrivs det om registerföringen av kund- och patientuppgifter i 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Enligt 1 mom. i paragrafen ovan är välfärdsområdet registeransvarig såsom avses i Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning för de klient- och journalhandlingar inom social- och hälsovården som uppkommit i den verksamhet som omfattas av dess organiseringsansvar och för de klient- och journalhandlingar inom social- och hälsovården som överförts från kommunernas och samkommunernas förvaltning till välfärdsområdet.

I gällande 9 § 2 mom. föreskrivs om behandlingen av personuppgifter. Trots att bestämmelsen uppkommit i samverkan med grundlagsutskottet (GrUU 41/2010) är den väldigt öppen och behandlingen av personuppgifter är inte kopplad till nödvändighet. Dessutom anges inte tydligt i momentet vilken instans som fattar beslut om överlåtande av patientuppgifter. Tydligt fattar ingen instans beslut om överlåtandet utan all behandling är användning. Å andra sidan talas det dock i 3 mom. om överlåtelse mellan verksamhetsenheterna. Bestämmelsen härstammar från tiden innan dataskyddsförordningen och vid utarbetningen av denna har alltså ingen bedömning gjorts om det eventuellt är fråga om ett gemensamt register enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen.

I de gällande 2 och 3 mom. föreskrivs om patientens möjlighet att förbjuda utlämnande av uppgifter mellan verksamhetsenheterna. Informeringen av behandlingen av personuppgifter föreskrivs också i artikel 13 och 14 i dataskyddsförordningen vilka inte möjliggör nationellt rörelsefrihet.

Enligt det gällande 4 mom. ska användningen av patientuppgifterna följas upp på det sätt som anges i 5 § i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007). Det ska datatekniskt säkerställas att en vårdrelation existerar mellan patienten och den som begärt uppgifter. Den registrerades rättigheter förblir desamma trots byte av personuppgiftsansvarig. Välfärdsområdet ansvarar således även i fråga om de handlingar som överförts till välfärdsområdet till exempel för att den registrerades rätt till insyn tillgodoses och felaktiga uppgifter rättas och för att uppgifter lämnas ut eller inte lämnas ut. I 58 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård hänvisas informativt till centrala lagar som föreskriver om klient- och patientuppgifter och behandlingen av dessa. I klientuppgiftslagen föreskrivs till exempel om patientens samtycke till utlämnande av uppgifter samt om rätten att begränsa samtycket genom förbud. Utlämnande av uppgifter förutsätter att vårdrelationen säkerställs data-tekniskt. Enligt 58 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård får välfärdsområdet oberoende av sekretessbestämmelserna till en privat tjänsteproducent som producerar social- och hälsovårdstjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar lämna ut sådana

klient- och patientuppgifter ur välfärdsområdets klient- och patientregister som är nödvändiga för att producera och tillhandahålla tjänster för en kund.

I det gällande 5 mom. hänvisas till samkommunen för ett sjukvårdsdistrikts skyldighet att svara för den samordning som det gemensamma registret kräver och se till att skyldigheterna enligt 2 och 3 mom. följs vid utlämnande av uppgifter med hjälp av informationssystem. I fortsättningen finns inga gemensamma patientregister och samkommuner för sjukvårdsdistrikt. Den personuppgiftsansvariges ansvar överförs till välfärdsområdet i samband med reformen.

Registerföringen av klient- och patientuppgifterna i Nyland föreskrivs i 24 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland. Paragrafen motsvarar innehållsmässigt 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I samma sammanhang föreslås det att det endast görs nödvändiga ändringar i registeransvaret till följd av ändringar i organiseringsansvaret. Det föreskrivs fortfarande om behandlingen av personuppgifter i flera gällande speciallagar för social- och hälsovården. Regeringens proposition om en ny kunduppgiftslag (RP 212/2020) är dessutom under beredning i riksdagen, den främjar å sin sida betydligt klient- och patientuppgifternas rörlighet, inte bara i Nyland utan mellan offentliga och privata tjänsteproducenter av social- och hälsovård i hela Finland.

Vid social- och hälsovårdsministeriet har det inletts ett projektprogram för att förnya lagstiftningen om informationshanteringen inom social- och hälsovården. Syftet med reformen är att skapa en enhetlig lag om behandlingen av klientuppgifter inom social- och hälsovården som innehåller bestämmelser om dataskydd, behandlingen av handlingar, riksomfattande informationssystemtjänster och om styrningen av informationshanteringen. Författningsgrunden för informationshanteringen inom social- och hälsovården ska således bilda en tydlig, enhetlig och omfattande helhet som motsvarar kraven i grundlagen och Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning samt stöda utvecklingen av servicesystemet och tjänsterna inom social- och hälsovården och integrationen av social- och hälsovården.

Det föreslås att paragrafen upphävs.

10 §. Tjänsternas tillgänglighet och lika tillgång till tjänster. I den gällande paragrafen föreskrivs om kommunens och samkommunen för sjukvårdsdistriktets skyldighet att planera och genomföra tjänster på ett sätt som invånarnas behov kräver. I fortsättningen föreskrivs om tjänsternas tillgång och tillgänglighet i 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

2 kap. Främjande av hälsa och välfärd

11 §. Att beakta hälso- och välfärdskonsekvenser. I den gällande paragrafen föreskrivs om beaktandet av hälso- och välfärdskonsekvenserna i kommunens och samkommunen för sjukvårdsdistriktets beredning av beslut och avgöranden. I fortsättningen föreskrivs om kommunens skyldighet att på förhand bedöma och beakta konsekvenserna som deras beslut har på människornas välfärd och hälsa enligt befolkningsgrupp i 6 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I 7 § 2 mom. i nämnda lag föreskrivs om samma skyldighet för välfärdsområdets del. Det föreslås att paragrafen upphävs.

12 §. Att främja hälsa och välfärd i kommunerna. I den gällande paragrafen föreskrivs om främjandet av hälsa och välfärd i kommunen. I fortsättningen föreskrivs detta i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I 7 § i nämnda lag föreskrivs på motsvarande sätt om främjandet av välfärd och hälsa på välfärdsområdet. Det föreslås att paragrafen upphävs.

13 §. Hälsorådgivning och hälsoundersökningar och **14 §. Screening.** Hänvisningarna i paragraferna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

15 §. Rådgivningsbyråttjänster. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

I 3 mom. ändras hänvisningen till kommunens primärvård till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningarna till instanser inom välfärdsområdet som välfärdsområdet måste samarbeta med vid ordnandet av rådgivningstjänster slopas. I fortsättningen nämns alltså i det här sammanhanget uttryckligen endast instanser som ansvarar för småbarnspedagogiken och inte instanser som ansvarar för barnskyddet, annan socialvård och specialiserad sjukvård som i den gällande lagen. Genom social- och hälsovårdsreformen ansvarar välfärdsområdet själv, med undantag för småbarnspedagogiken, för de branscher som det gällande momentet hänvisar till och med vilka de ansvariga instanserna ska samarbeta. De olika branscherna som överförs till välfärdsområdets ansvar ska samarbeta även i fortsättningen.

18 §. Företagshälsovård. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. I 3 mom. preciseras dessutom med hänvisningar till bestämmelsen om lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet kan, med beaktande av vad som föreskrivs i 131-133 och 137 § i lagen om välfärdsområden (/) om verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, enligt egen bransch producera sjukvårds- och andra hälso- och sjukvårdstjänster som avses i 14 § lagen om företagshälsovård för arbetstagare vars arbetsgivare verkar inom området på grundval av avtal som ingåtts med arbetsgivaren. Motsvarande avtal kan också ingås med företagare och andra som utför eget arbete.

19 §. Hälso- och sjukvård för sjömän. Enligt 19 § ska Fredrikshamn, Helsingfors, Kemi, Kotka, Uleåborg, Jakobstad, Björneborg, Raumo, Nyslott, Åbo och Vasa för sjömän, oberoende av deras hemvist, upprätthålla hälso- och sjukvårdstjänster som omfattar mun- och tandvård, samt för sjömän, oberoende av på vilken ort rederiet finns, tillhandahålla sådan företagshälsovård som arbetsgivaren ska ordna enligt 12 § i lagen om företagshälsovård eller annan lag. I fortsättningen gäller dessa skyldigheter Helsingfors stad samt välfärdsområdena på vilka de uppräknade städerna är belägna. På så sätt ändras hänvisningen i paragrafen till de uppräknade städerna till hänvisningar till Helsingfors stad samt välfärdsområdena där ifrågavarande städer är belägna.

21 §. Miljö- och hälsoskydd. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. om behörighetskravet för chefen som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsverksamheten. Enligt momentet ska chefen ha en för branschen lämplig högskoleutbildning och tillräcklig erfarenhet och sakkännedom om uppgifter relaterade till verkställandet av miljö- och hälsoskyddet. Bestämmelsen i ärendet överförs från 41 § 2 mom. i folkhälsolagen (66/1972) till hälso- och sjukvårdslagen eftersom folkhälsolagen är avsedd att upphävas i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen.

2 mom. överförs oförändrat till 3 mom.

22 §. Intyg. Hänvisningen i paragrafen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

3 kap. **Sjukvård**

24 §. Sjukvård och **25 §. Hemsjukvård.** I 24 § 1 mom. och 25 § 1 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

26 §. Mun- och tandvård. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

Enligt det gällande 2 mom. ska den kommunala primärvården när den ordnar mun- och tandvårdstjänster samarbeta med personalen inom den specialiserade sjukvården, den övriga hälso- och sjukvården och socialvården. Genom social- och hälsovårdsreformen ansvarar välfärdsområdet för verksamheten som det hänvisas till i momentet och som förutsätter samarbete. Momentet föreslås bli upphävt. De olika branscherna som överförs till välfärdsområdets ansvar ska samarbeta även i fortsättningen.

27 §. Mentalvårdsarbete. I 1 och 3 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Till 3 mom. fogas en hänvisning till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om välfärdsområdets ansvar för samordningen av patienternas social- och hälsovårdstjänster till en helhet.

28 §. Alkohol- och drogarbete. I 1 och 3 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Till 3 mom. fogas en hänvisning till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om välfärdsområdets ansvar för samordningen av patienternas social- och hälsovårdstjänster till en helhet.

29 §. Medicinsk rehabilitering. I 1,3 och 4 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

I 5 mom. korrigeras laghänvisningarna till hänvisningar till de gällande lagarna.

30 §. Samarbete och hänvisning till annan rehabilitering. I 1 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen till primärvården ("och som det inte är ändamålsenligt att ordna inom primärvården") slopas. Med undantag av arbetsförvaltnings- och undervisningsmyndigheternas samt Folkpensionsanstaltens tjänster är välfärdsområdet i fortsättningen den instans som ordnar tjänsterna som avses i momentet och som personen efter behov ska hänvisas till. På så sätt slopas hänvisningarna inom välfärdsområdet så att man i fortsättningen inte hänvisar till sjukvårdsdistriktet och socialmyndigheten i momentet. I 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om samordningen av klienternas tjänster.

31 §. Handräckning. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunens primärvård till en hänvisning till välfärdsområdet. Korrigering av gränsbevakningsväsendet till den korrekta formen Gränsbevakningsväsendet.

I 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen till organet som avses i 6 § 1 mom. i folkhälsolagen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

4 kap. **Samarbete inom hälso- och sjukvården samt regional service**

32 §. Samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunens primärvård och samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet och hänvisningen till barndagvården ändras till en hänvisning till kommunens småbarnspedagogik. Dessutom ändras ordföljden samt formuleringen "När den kommunala primärvården eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt (--) ska den samarbeta med socialvården och med barndagvården" till formuleringen "ska hälso- och sjukvården och socialvården samarbeta sinsemellan och med kommunens småbarnspedagogik".

I 2 mom. ändras hänvisningen till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos den kommun eller samkommun som ansvarar för hälso- och sjukvården till en hänvisning till en yrkesutbildad person inom välfärdsområdets hälso- och sjukvård.

33 §. *Samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården.* I paragrafen ändras hänvisningarna till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till hänvisningar till välfärdsområden och HUS-sammanslutningen.

I 1 mom. slopas hänvisningen till samarbetet med kommunen som ansvarar för primärvården.

I 2 och 3 mom. ändras hänvisningarna till den kommunala hälso- och sjukvården till hänvisningar till välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens hälso- och sjukvård i formatet ”sin hälso- och sjukvård”.

34 §. *Plan för ordnande av hälso- och sjukvård.* I den gällande paragrafen föreskrivs om skyldigheten att kommuner inom samma samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska göra upp en plan för ordnande av hälso- och sjukvård utifrån uppföljningsuppgifter om invånarnas hälsa och invånarnas servicebehov. I fortsättningen föreskrivs om social- och hälsovårdens servicestrategi i 11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I servicestrategin ställer välfärdsområdet bland annat upp målsättningar för hur social- och hälsovårdstjänsterna genomförs med beaktande på invånarnas behov, lokala omständigheter och tjänsternas tillgång och tillgänglighet i välfärdsområdet. Det föreslås att paragrafen upphävs.

35 §. *Forskning och utveckling inom primärvården.* Paragrafens rubrik "Primärvårdsenheter" ändras till "Forskning och utveckling av primärvården".

Enligt det gällande 1 mom. ska en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ha en primärvårdsenhet som har multidisciplinär kompetens på hälsoområdet och som stöder arbetet med att ta fram en plan för ordnande av hälso- och sjukvård i enlighet med 34 §. Det föreslås att 34 § blir upphävd med anledning av skälen i motiveringen till bestämmelsen ovan. Så som beskrivs i motiveringarna i 34 § ska välfärdsområdet i fortsättningen utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården som avses i 11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Momentet föreslås bli upphävt.

I paragrafen blir 2 mom. 1 mom. och hänvisningen till primärvårdsenheten ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

36 §. *Regionalt främjande av hälsan, funktionsförmågan och den sociala tryggheten.* I den gällande paragrafen föreskrivs att om samkommunen för ett sjukvårdsdistrikts skyldighet att erbjuda sakkunskap och stöd till kommunerna genom att ordna utbildning, sammanställa uppföljningsuppgifter som gäller välfärd och hälsa och genom att se till att dokumenterat effektiva handlingsmodeller och goda rutiner för förebyggande av sjukdomar och problem sprids till kommunerna. I paragrafen föreskrivs dessutom om beredningen av de regionala strategierna och planerna för främjandet av hälsan och välfärden i samarbete med kommunerna. I 7 § 4 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om välfärdsområdenas skyldighet att samarbeta för främjandet av välfärden och hälsan i kommunerna i området och stöda dem med sin sakkunighet. I samma moment föreskrivs om välfärdsområdets skyldighet att förhandla med kommunerna i området om målsättningar, åtgärder, samarbete och uppföljning med avseende på främjandet av välfärden och hälsan. Det föreslås att paragrafen upphävs.

37 §. *Utveckling, utbildning och forskning vid hälsovårdscentraler.* I 1,3 och 4 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. I 1 mom. ändras hänvisningarna till primärvårdsenheten i samkommunen för sjukvårdsdistriktet samt till primärvårdsenheten till hänvisningar till den specialiserade sjukvårdsenheten.

38 §. *Regional beredskap för hälso- och sjukvård och statens medverkan i upprätthållande av beredskapen.* I gällande 1 mom. föreskrivs om beredskapen för störningssituationer och exceptionella situationer, hälso- och sjukvårdens skyldighet att utarbeta en regional beredskapsplan samt skyldigheten att lämna information för skötseln av uppgifter relaterade till beredskapen och förberedelserna. I fortsättningen föreskrivs det om beredskap i 50 och 51 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I det gällande 2 mom. föreskrivs om statens medverkande med sin finansiering för upprätthållandet av beredskapen som behövs inom hälso- och sjukvården och för skötseln av exceptionella situationer. I fortsättningen föreskrivs det om statens finansiering av upprätthållandet av beredskapen och skötseln av störningssituationer i 52 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Det föreslås att paragrafen upphävs.

39 §. *Prehospital akutsjukvård.* I 1 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet och HNS-sammanslutningen. Enligt 5 § 2 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland ansvarar HNS-sammanslutningen för organiseringen av den prehospitala akutsjukvården som avses i 39 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Enligt det gällande 2 mom. kan en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt organisera den prehospitala akutsjukvården inom hela sitt område eller en del av det genom att sköta verksamheten själv, genom att ordna vården i samarbete med räddningsväsendet i området eller med en annan samkommun för ett sjukvårdsdistrikt eller genom att anskaffa servicen från någon annan serviceproducent. Momentet föreslås ändras så att välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan besluta om tillhandahållandet av akutsjukvård genom att iaktta vad som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i räddningslagen (379/2011).

I 3 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen samt hänvisningarna till specialupptagningsområdet till hänvisningar till samarbetsområdet. Den finska termen palvelutasopäätös (beslut om servicenivå) ändras till plural. Enligt förslaget fattar välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen beslut om servicenivån för akutsjukvården.

40 §. *Den prehospitala akutsjukvårdens innehåll.* I 2 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområden och HNS-sammanslutningen.

5 kap. **Arbetsfördelning inom den specialiserade sjukvården**

Rubriken ”Specialupptagningsområde” ändras till ”Arbetsfördelningen inom en specialiserade sjukvården”. Specialupptagningsområdena ersätts i samband med social- och hälsovårdsreformen med social- och hälsovårdens samarbetsområden som avses i 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

42 §. *Specialupptagningsområdets uppgifter.* Enligt den gällande paragrafen ska sjukvårdsdistriktet inom ett specialupptagningsområde tillsammans ordna specialiserad sjukvård inom sitt

område. En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt som har ett universitetssjukhus ska ordna högspecialiserad sjukvård inom sitt upptagningsområde. Sjukvårdsdistriktet inom ett specialupptagningsområde ska tillsammans sörja för den styrning och rådgivning som de kommuner och sjukvårdsdistrikt som hör till samma specialupptagningsområde behöver när det gäller att tillhandahålla specialiserad sjukvård och fortbildning för hälso- och sjukvårdspersonalen och att organisera den vetenskapliga forskningen och utvecklingen. Specialupptagningsområdena ersätts i samband med social- och hälsovårdsreformen med social- och hälsovårdens samarbetsområden som avses i 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I 34 § i nämnda lag föreskrivs om välfärdsområden som upprätthåller universitetssjukhus. I 36 § föreskrivs om välfärdsområdenas skyldighet, som omfattas av samma samarbetsområde för social- och hälsovården, att ingå ett samarbetsavtal. Det föreslås att paragrafen upphävs.

42 a §. Uppgifter relaterade till beredskap och förberedelser. I den gällande paragrafen föreskrivs om uppgifterna relaterade till sjukvårdsdistriktets som upprätthåller universitetssjukhuset och social- och hälsovårdsministeriets beredskap och förberedelse. I fortsättningen föreskrivs om beredskapen inom social- och hälsovårdens samarbetsområde samt om social- och hälsovårdsministeriets roll i 51 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

43 §. Avtal om ordnande av specialiserad sjukvård. I den gällande paragrafen föreskrivs om specialupptagningsområdets samkommuner för sjukvårdsdistriktets skyldighet att ingå avtal om ordnande av specialiserad sjukvård samt om frågor som avtalas däri. Specialupptagningsområdena ersätts i samband med social- och hälsovårdsreformen med social- och hälsovårdens samarbetsområden som avses i 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I fortsättningen föreskrivs om välfärdsområdenas skyldighet, som omfattas av samma samarbetsområde för social- och hälsovården, att ingå ett samarbetsavtal samt om frågorna som avtalas däri i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I det gällande 4 mom. föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om frågor som det ska avtalas om i avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård får utfärdas genom förordning av statsrådet. I 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns motsvarande bemyndigande att utfärda förordning. Enligt 4 mom. kan dessutom statsrådet bestämma om avtalets innehåll om samkommunerna inte kan enas om hur den specialiserade sjukvården ska ordnas eller om avtalet inte uppfyller villkoren. I 38 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om statsrådets befogenhet att besluta om välfärdsområdenas samarbetsavtal.

Det föreslås att paragrafen upphävs.

44 §. Samarbete mellan samkommuner för sjukvårdsdistrikt som hör till olika specialupptagningsområden. Enligt den gällande paragrafen kan samkommuner för sjukvårdsdistrikt som hör till olika specialupptagningsområden ingå avtal om samarbete i fråga om den specialiserade sjukvården, om detta är nödvändigt för att tillgodose en finsk-, svensk- eller samiskspråkig patients språkliga rättigheter eller för att genomföra arbetsfördelningen i fråga om hälso- och sjukvårdstjänsterna. I fortsättningen föreskrivs det om samarbetet i välfärdsområdena i 8 kap. i lagen om välfärdsområden. Enligt motiveringarna i 52 § (samarbetsformer) i lagen "kan sådant samarbete bli aktuellt till exempel i situationer där välfärdsområden genom samarbete kan ... främja genomförandet av språkliga rättigheter och trygga tillgången till särskild sakkunskap". I 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om samarbetsavtal mellan välfärdsområden som hör till ett samarbetsområde för social- och hälsovården. Enligt 2 mom. ska samarbetsavtalet främja bland annat språkliga rättigheter. I 39 § i nämnda lag föreskrivs dessutom om

samarbetet mellan tvåspråkiga välfärdsområden. Det föreslås att 44 § i hälso- och sjukvårdslagen upphävs.

45 §. Arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården. I 4 mom. ändras hänvisningen till samkommunerna för sjukvårdsdistrikten med ett universitetssjukhus till en hänvisning till välfärdsområden med ett universitetssjukhus samt till HUS-sammanslutningen. Dessutom ändras hänvisningen till samkommunerna med ett universitetssjukhus till en hänvisning till välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen. Enligt 5 § 2 mom. I punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland ansvarar HNS-sammanslutningen för ordnandet av tjänster som med stöd av 45 § i hälso- och sjukvårdslagen centraliseras till HNS-sammanslutningen.

Hänvisningen till avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård som avses i 43 § ändras till en hänvisning till samarbetsavtalet som föreskrivs i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

6 kap Att få vård

47 §. Val av vårdenhet för icke-brådskande vård. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. I 2 mom. ändras hänvisningen till personens boende eller vistelse utanför sin hemkommun till en hänvisning till personens boende och vistelse utanför sin hemkommun på ett sådant välfärdsområde där personens hemkommun inte finns. I momentet ändras också hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. I 3 mom. ändras hänvisningen till den kommunala specialiserade sjukvårdsenheten på specialupptagningsområdet där personens hemkommun finns till en hänvisning till välfärdsområdets specialiserade sjukvårdsenhet på samarbetsområdet där personens hemkommun finns. I momentet ändras även hänvisningarna till specialupptagningsområdet till en hänvisning till samarbetsområdet. I 4 mom. ändras hänvisningen till den kommunala enheten inom den specialiserade sjukvården i specialupptagningsområdet till en hänvisning till välfärdsområdets specialiserade sjukvårdsenhet och HUS-sammanslutningen. I 5 mom. ändras hänvisningarna till specialupptagningsområdet och specialupptagningsområdets sjukvårdsdistrikt till hänvisningar till samarbetsområdet. Uttrycket ”eller då någon annan omständighet oundgängligen kräver” ändras till det språkligt mer smidiga uttrycket ”och situationer där någon annan orsak oundgängligen kräver”.

48 §. Utvidgat val av vårdenhet för icke-brådskande vård. I paragrafen ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet och hänvisningen till den kommunala specialiserade sjukvården till en hänvisning till välfärdsområdets specialiserade sjukvård.

50 §. Brådskande vård. I 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Dessutom fogas en hänvisning till HNS-sammanslutningen med avseende på annan än brådskande mottagningsverksamhet för hälso- och sjukvård. Enligt 5 § 2 mom. 3 punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland ansvarar HNS-sammanslutningen för ordnandet av brådskande vård med undantag av brådskande mottagningsverksamhet för hälso- och sjukvård som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen.

I 3 mom. ändras hänvisningen till Helsingfors och Nylands, Egentliga Finlands, Satakunta, Birkalands, Päijät-Häme, Södra Karelen, Norra Karelen, Norra Savolax, Mellersta Finlands, Vasa, Syd-Österbottens, Norra Österbottens och Lapplands sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till HUS-sammanslutningen samt Egentliga Finlands, Satakunta, Birkalands, Päijät-Häme, Södra Karelen, Norra Karelen, Norra Savolax, Mellersta Finlands, Vasa, Syd-Österbottens, Norra Österbottens och Lapplands välfärdsområden. Hänvisningen till sjukvårdsdistrikten med

RP 56/2021 rd

ett universitetssjukhus ändras också till en hänvisning till välfärdsområden med ett universitetssjukhus samt till HUS-sammanslutningen.

I 4 mom. ändras hänvisningen till sjukvårdsdistrikten till en hänvisning till välfärdsområdena samt hänvisningen till sjukvårdsdistriktets specialupptagningsområde till en hänvisning till samarbetsområdet. Den finska meningen ”yhteispäivystyksessä tulee olla riittävä osaaminen tarvittavilta erikoisaloilta väestön tavanomaisten kiireellisten terveystilanteiden hoitoon” ändras till den grammatikaliskt korrekta formen: ”Yhteispäivystyksessä tulee olla tarvittavien erikoisalojen riittävä osaaminen väestön tavanomaisten kiireellisten terveystilanteiden hoitamiseksi” (Samjouren ska ha tillräcklig kompetens inom de specialområden som behövs för att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen). Hänvisningen till avtalet om ordnande ändras också till en hänvisning till samarbetsavtalet och hänvisningen till sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet. Från ”förverkligandet av befolkningens språkliga rättigheter i sjukvårdsdistriktet” slopas ordet ”sjukvårdsdistrikt” utan att tillägga något i dess ställe.

I 5 mom. ändras hänvisningen till kommunen och sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet.

I 6 mom. ändras hänvisningen till planen för ordnande av hälso- och sjukvård och avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård till en hänvisning till samarbetsavtalet som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

50 a §. Samarbetet mellan hälso- och sjukvården och socialjouren. I 1 mom. ändras hänvisningen till den kommunala myndigheten som ansvarar för socialvården till en hänvisning till myndigheten som ansvarar för socialvården i välfärdsområdet.

51 §. Att få vård inom primärvården. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

52 §. Att få vård inom den specialiserade sjukvården och 53 §. Att få vård inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga. I 52 § 1 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet.

I 52 § 2 mom. och i 53 § 1 mom. ändras hänvisningarna till samkommunens sjukhus, sjukvårdsdistriktets sjukhus och till samkommunen för sjukvårdsdistriktets sjukhus till hänvisningar till välfärdsområdets sjukhus.

54 §. Skyldighet för ett välfärdsområde att köpa tjänster. Enligt paragrafen om en kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt inte själv kan ge vård eller behandling inom de längsta väntetider som anges i 51–53 §, ska den ordna vården genom att köpa den av någon annan vårdgivare. I paragrafen och dess rubrik ändras hänvisningen till kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till välfärdsområdet. Till paragrafen fogas en hänvisning om att tillhandahållandet av tjänster föreskrivs i 9 § i lagen om välfärdsområden (/) och att det föreskrivs om köp av tjänster från en privat tjänsteproducent i 3 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

55 §. Offentliggörande av väntetider och bemyndigande att utfärda förordning. I 1 mom. ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen för välfärdsområdet, kommunen och sjukvårdsdistriktet samt till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

57 §. Ansvar för hälso- och sjukvården vid verksamhetsenheterna. I 3 mom. ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Till 3 mom. fogas

även en hänvisning till 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det i 2 mom. föreskrivs om begränsningar om köp av tjänster.

58 §. Hemkommunens ansvar för patientens vårdkostnader. I den gällande paragrafen föreskrivs om ersättning av kostnader mellan kommunerna i situationer där kommunen har gett hälso- och sjukvårdstjänster till en invånare i en annan kommun. Om ersättning av kostnader mellan välfärdsområden föreskrivs i fortsättningen i 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

7 kap **Ordnande av undervisning och forskning**

59 §. Statens utbildningsersättning till universitetssjukhus. I 1 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt med ett universitetssjukhus till en hänvisning till välfärdsområden med ett universitetssjukhus eller till HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till studerande som har påbörjat läkar- och tandläkarutbildning ändras till en hänvisning till studerande som har påbörjat läkar- eller tandläkarutbildning.

I 2 mom. ändras hänvisningen till samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

60 a §. Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt. I paragrafen ändras hänvisningen till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral och en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning till en hänvisning till välfärdsområdet, HUS-sammanslutningen och en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens räkning.

61 §. Finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå och 62 §. Nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen. I paragraferna ändras hänvisningarna till specialupptagningsområden till hänvisningar till samarbetsområden. I 61 § 3 mom. ändras hänvisningen till samkommuner för sjukvårdsdistrikt inom ett specialupptagningsområde till en hänvisning till välfärdsområden inom samarbetsområdet samt hänvisningen till kommunen och samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

63 §. Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering och 64 §. Skyldighet att lämna uppgifter. I 1 mom. i paragraferna ändras hänvisningarna till samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt med ett universitetssjukhus till hänvisningar till ett välfärdsområde med ett universitetssjukhus samt till HUS-sammanslutningen.

I 2 mom. i paragraferna ändras hänvisningarna till ett specialupptagningsområde till hänvisningar till ett samarbetsområde.

65 §. Användning av lokaler som hör till ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen för utbildning och forskning. Paragrafens rubrik ändras genom att byta hänvisningen i den nuvarande rubriken till en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt och till en kommun eller samkommun som är huvudman för en hälsovårdscentral till en hänvisning till ett välfärdsområde och HUS-sammanslutningen.

RP 56/2021 rd

I 1 mom. ändras hänvisningen till ett universitetssjukhus som avses i 24 § i lagen om specialiserad sjukvård till en hänvisning till ett universitetssjukhus i ett samarbetsområde eller HUS-sammanslutningen.

I 2 mom. ändras hänvisningarna till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till hänvisningar till välfärdsområdet.

I 3 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

I 4 och 5 mom. ändras hänvisningarna till samkommunen för sjukvårdsdistriktet eller till samkommunen till hänvisningar till ett välfärdsområde och HUS-sammanslutningen.

8 kap **Särskilda bestämmelser**

67 §. *Fastställande av vad som är sluten vård.* I 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunerna till hänvisningar till välfärdsområdet.

68 a §. *Lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden.* I 1 mom. ändras hänvisningen till sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus till en hänvisning till välfärdsområden och HUS-sammanslutningen som är huvudmän för ett universitetssjukhus samt hänvisningarna till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt till hänvisningar till Norra Savolax välfärdsområde.

I 2 mom. ändras hänvisningarna till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt till hänvisningar till Norra Savolax välfärdsområde samt hänvisningen till sjukvårdsdistriktet till hänvisningar till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

I 3 mom. ändras hänvisningen till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till Norra Savolax välfärdsområde.

69 §. *Skyldigheter enligt barnskyddslagen.* I 1 mom. ändras hänvisningen till placeringskommunen eller det sjukvårdsdistrikt som placeringskommunen hör till som avses i 16 b § i barnskyddslagen till en hänvisning till placeringsvälfärdsområdet. Hänvisningen till kommunen som är ansvarig enligt 16 eller 17 § i barnskyddslagen (*placerarkommunen*) ändras till en hänvisning till välfärdsområdet som är ansvarigt enligt 16 eller 17 § i barnskyddslagen (*placerarvälfärdsområdet*).

Enligt det gällande 3 mom. då en placeringskommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt har ordnat tjänster enligt 1 mom. ska placerarkommunen eller det sjukvårdsdistrikt som placerarkommunen hör till betala ersättning som motsvarar kostnaderna för den som har ordnat vården. I momentet görs motsvarande termändringar som 1 mom.

71 §. *Hälso- och sjukvård inom försvarsmakten.* I paragrafen ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen för sjukvårdsdistriktet samt till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till invånarna i kommunen eller samkommunens medlemskommuner ändras till en hänvisning till välfärdsområdets invånare eller till invånarna i välfärdsområdet som är medlem i HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad. Dessutom korrigeras försvarsmakten till den korrekta formen Försvarsmakten.

72 §. *Ersättning från försvarsmakten.* I 1 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

RP 56/2021 rd

Enligt det gällande 2 mom. bestäms ersättning för tjänster som avses i 71 § på grundval av ett avtal som kommunen eller samkommunen för sjukvårdsdistriktet har ingått med försvarsmakten. Om det inte har avtalats om ersättning ska försvarsmakten betala kommunen eller samkommunen en ersättning som motsvarar kostnaderna för att producera tjänsten. Därtill ska försvarsmakten betala kommunen ersättning för kostnaderna för brådskande öppen sjukvård och samkommunen ersättning för kostnaderna för brådskande sjukvård, även om det inte finns ett särskilt avtal om att sådan vård ska tillhandahållas. 2 mom. ändras enligt följande formulering: Ersättning för tjänster som avses i 71 § bestäms på grundval av ett avtal som välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen har ingått med försvarsmakten. Om det inte har avtalats om ersättning ska försvarsmakten betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för att producera tjänsten. Därtill ska försvarsmakten betala välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen ersättning för kostnaderna för brådskande öppen sjukvård och ersättning för kostnaderna för brådskande sjukvård, även om det inte finns ett särskilt avtal om att sådan vård ska tillhandahållas.

Dessutom korrigeras försvarsmakten till den korrekta formen Försvarsmakten i paragrafen.

73 §. Överflyttning av patienten. I 1 mom. ändras hänvisningen till en patient som är bosatt i en annan kommun och som är intagen på vårdplats i kommunens hälsovårdscentral till en hänvisning till en patient vars hemkommun finns i ett annat välfärdsområde och som är intagen på vårdplats på välfärdsområdets hälsovårdscentral. Hänvisningen till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning som patientens boende- och hemkommun är huvudman för ändras till en hänvisning till en sådan hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är det välfärdsområde där patienten har sin boende- och hemkommun.

Dessutom preciseras momentet med avseende på Nylands välfärdsområden och HUS-sammanslutningen. Om patienten, i en situation som avses i momentet, är intagen på en vårdplats vid välfärdsområdets hälsovårdscentral då HUS-sammanslutningen i detta avseende är ansvarig för att ordna patientens hälso- och sjukvård, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att överflytta patienten till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning som HUS-sammanslutningen är huvudman för. Om patienten å sin sida är intagen på en vårdplats vid HUS-sammanslutningens hälsovårdscentral då välfärdsområdet i detta avseende är ansvarig för att ordna patientens hälso- och sjukvård, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att överflytta patienten till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning som det ansvariga välfärdsområdet är huvudman för. Uppgifter som på grundval av lagen direkt hör till HUS-sammanslutningen är i praktiken högspecialiserad sjukvård. Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad kan dock för egen del komma överens med HUS-sammanslutningen om att den även ansvarar för uppgifterna som primärt enligt lagen hör till dem, till exempel för en del av primärvården. På så sätt kan HUS-sammanslutningen ha hälsovårdscentraler.

I 2 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

75 §. Lokaler som krävs för rättsmedicinska obduktioner samt ersättningar och arvoden som betalas för rättsmedicinska undersökningar. I 1 mom. ändras hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

I 2 mom. ändras hänvisningen till hälsovårdscentralen och samkommunen för sjukvårdsdistriktets verksamhetsenhet till en hänvisning till välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens verksamhetsenhet.

76 §. Utjämningsystemet. Enligt den gällande paragrafen ska sjukvårdsdistriktet ha en överenskommelse om utjämnning av exceptionellt stora kostnader som en medlemskommun i samkommunen för sjukvårdsdistriktet haft för specialiserad sjukvård för en klient eller patient. Genom social- och hälsovårdsreformen ansvarar aktörerna som nämns i paragrafen inte längre för kostnaderna för den specialiserade sjukvården. Lagen om finansiering av välfärdsområden tillämpas i fortsättningen på beviljandet av statens finansiering för att täcka kostnaderna för uppgifter som hör till välfärdsområdenas organiseringsansvar. Det föreslås att paragrafen upphävs.

Lagförslaget innefattar en övergångsbestämmelse.

7.41 Lag om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård

28 och 29 §. I 28 § 1–3 mom. ändras termen samkommunen för sjukvårdsdistriktet och i 29 § 1 och 2 mom. termen kommunalförbund till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen. I 28 § 3 mom. ändras hänvisningen till tjänseman vid universitetet till en hänvisning till anställda vid universitetet eftersom universitetets personal står i arbetsavtalsförhållande enligt universitetslagen (558/2009).

Lagen om specialiserad sjukvård föreslås upphävas i regeringens proposition RP 241/2020 rd genom lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (6. lagförslaget) med undantag för 28 och 29 §, därmed föreslås inga ändringar i andra paragrafer i lagen om specialiserad sjukvård än i 28 och 29 § i den här propositionen.

7.42 Lag om ändring av mentalvårdslagen

2 §. Ledning och tillsyn. Från paragrafen slopas befogenhetsregleringen avseende tillsynen av mentalvårdsarbetet inom regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kommuner och samkommuner. I 2 mom. föreskrivs det däremot om en informativ hänvisning om att tillsynen av välfärdsområdena, inklusive tillsynen av mentalvårdsarbetet som välfärdsområdena ordnar, föreskrivs i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I 3 och 5 mom. föreskrivs i fortsättningen om regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter för att övervaka statens sinnessjukhus. Motsvarande ändring görs i 33 a - 33 c § i lagen med avseende på tillsynsmyndigheternas befogenheter.

Till 4 mom. överförs nu bestämmelsen i 2 mom. enligt vilken regionförvaltningsverket i sin tillsyn särskilt ska övervaka användningen av de begränsningar av självbestämmanderätten som avses i 4 a kap i mentalvårdslagen. Bestämmelsen är en specialbestämmelse och gäller således även tillsynen av välfärdsområdena, inte bara statens sinnessjukhus.

1 mom. kvarstår oförändrat och 4 och 5 mom. i den gällande paragrafen överförs oförändrade till 6 och 7 mom.

3 §. Tillhandahållande av mentalvårdstjänster. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till folkhälsoarbetet ändras till en hänvisning till primärvården och den specialiserade sjukvården.

Bestämmelsen i 2 mom. upphävs. I momentet föreskrivs om den specialiserade sjukvården enligt lagen om specialiserad sjukvård. I 3 mom. upphävs likaså bestämmelsen där det också hänvisas till lagar som upphävts till följd av social- och hälsovårdsreformen, dvs. lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för

RP 56/2021 rd

kommunal basservice (1704/2009). Dessa lagar är avsedda att upphävas i samband med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. I stället för den här bestämmelsen föreskrivs i fortsättningen i 2 mom. hänvisningar till lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om välfärdsområdenas finansiering som alltså tillämpas på verksamheten som välfärdsområdet ordnar med stöd av mentalvårdslagen.

4 §. Principerna för mentalvårdstjänsterna. Hänvisningarna till kommunen och samkommunen samt samkommunens område ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

5 §. Samordning av mentalvårdstjänsterna. I paragrafen föreskrivs om samordningen av mentalvårdstjänsterna. Om detta föreskrivs i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård så bestämmelsen om samordning i 1 mom. i den här paragrafen ändras därmed till en informativ hänvisning till nämnda 10 §. I 2 mom. slopas hänvisningen till socialväsendet i kommunen.

6 §. Vård på statens sinnessjukhus. I 1 och 2 mom. ändras hänvisningarna till samkommunen för sjukvårdsdistriktet till hänvisningar till välfärdsområdet.

9 a §. Remiss till observation och läkarens skyldighet att ingripa. Hänvisningen i 1 mom. till patientens hemkommun och hänvisningen i 2 mom. till sjukvårdsdistriktet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Som en lagteknisk ändring i 3 mom. ändras termen sjukvårdsenhet till verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. Paragrafens rubrik ändras så att det föreskrivs om "läkarens skyldighet att ingripa" och inte "hälsovårdscentralläkarens skyldighet att ingripa" eftersom det i paragrafen även föreskrivs om andra än hälsovårdscentralläkarnas skyldigheter.

9 b §. Anmälan om en person som är i behov av vård. I 1 mom. ändras hänvisningen till den jourhavande kommunala enheten inom hälso- och sjukvården till en hänvisning till välfärdsrådets jourhavande enhet inom hälso- och sjukvården. I 1 mom. ändras dessutom ordföljden "'trots skyldighet att iaktta sekretess" till det vedertagna uttrycket "trots sekretessbestämmelserna".

18 a §. Utskrivning under övervakning av en verksamhetsenhet inom välfärdsområdet. I paragrafens rubrik ändras hänvisningen till sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningarna i paragrafen till sjukvårdsdistriktet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

19 §. Specialomsorger om åtalade utvecklingsstörda. I den gällande paragrafen hänvisas till ledargruppen för specialomsorger som föreskrivs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda. I den här propositionen föreslås att organets namn ändras till välfärdsrådets kollegiala organ. Termändringen görs således även i den här paragrafen.

23 a §. Läkaruppgifter som förutsätter ett tjänsteförhållande. Hänvisningarna till kommunen och samkommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

31 §. Handräckning av polisen. I 1 mom. ändras hänvisningen till hälsovårdscentralen och sjukvårdsdistriktet till hänvisningar till välfärdsområdet. Hänvisningen till sjukvårdsenheten ändras till en hänvisning till hälsovårdsenheten.

31 a §. Tjänsteansvar. Hänvisningarna till kommunen och samkommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

32 §. Verkställande av sinnesundersökning. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunala sjukhus eller sjukvårdsenheter till hänvisningar till välfärdsområdets sjukhus eller annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom ett välfärdsområde och hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. Dessutom ändras hänvisningen i momentet till personer som enligt lagen om hemkommun (201/1994) har bostad i den kommun som är huvudman för sjukhuset till en hänvisning till invånare i välfärdsområdet. Enligt 2 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård avses med invånare i välfärdsområdet personer som har sin hemkommun, som avses i lagen om hemkommun (201/1994), inom välfärdsområdet.

33 §. Skyldighet att ordna hemresa för den som har blivit sinnesundersökt. I paragrafen föreskrivs om sjukhusets skyldighet att ordna eller bekosta hemresan för en person som blivit sinnesundersökt. Denna skyldighet ändras i 1 mom. till välfärdsområdets skyldighet eftersom det är mer motiverat i bestämmelselogiken att rikta organiserings- och kostnadsansvaret till anordnaren än till sjukhuset.

33 a §. Inspektion av verksamheten och lokaler. 33 b §. Avhjälpan av missförhållanden. 33 c §. Anmärkning och uppmärksamgörande. I bestämmelserna om tillsynsbefogenheterna för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket i 33 a § 1 mom., 33 b § 2 mom. och 33 c § 1 mom. slopas hänvisningarna till kommunen och samkommunen och således gäller paragraferna endast tillsynen av statens sinnessjukhus. Enligt motiveringarna ovan i 2 mom. föreskrivs det i fortsättningen om övervakningen av mentalvårdsarbetet som välfärdsområdena ordnar i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.43 Lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

4 §. Definitioner. I 6 punkten ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

6 §. Rätt att anlita hälso- och sjukvårdstjänster i Finland. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

7 §. Begränsningar i mottagning för vård. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Dessutom ändras hänvisningen till kommunens invånare till välfärdsområdet där personens hemkommun finns, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen.

9 §. Rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ges i en EU-stat. I 3 mom. ändras hänvisningen till personens hemkommun och till den samkommun där personens hemkommun ingår till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen där personens hemkommun ingår samt Helsingfors stad. Hänvisningen till kostnaden enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen som, när hemkommunen inte är densamma som den vårdgivande kommunen, ska betalas av hemkommunen eller den samkommun som ansvarar för att ordna vården ändras till en hänvisning till kostnaden som enligt 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska tas ut för kostnader för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde. Dessutom ändras hänvisningen till personens hemkommun och den samkommun som ansvarar för att ordna vården till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

I 4 mom. ändras hänvisningarna till Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt till hänvisningar till HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till kostnaden som enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen faktureras när hemkommunen inte är densamma som den vårdgivande kommunen

eller den samkommun som ansvarar för att ordna vården ändras till en hänvisning till kostnaden som enligt 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska faktureras för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde.

12 §. *Ansökan, fastställande och utbetalning av ersättningsbelopp.* I 2 mom. ändras hänvisningen till patientens hemkommun och till samkommunen som hemkommunen hör till en hänvisning till det välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen som patientens hemkommun hör till eller till Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till patientens hemkommun ändras till en hänvisning till välfärdsområdet, HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad.

13 §. *Tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten.* I 5 mom. ändras hänvisningen till Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt till en hänvisning till HUS-sammanslutningen.

20 §. *Statlig ersättning till den offentliga hälso- och sjukvården.* I 1 och 3 mom. ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. I 1 mom. ändras hänvisningen till 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård och 14 § i folkhälsolagen till en hänvisning till 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I 4 mom. ändras hänvisningen till kommunen, samkommunen och samkommunen för sjukvårdsdistriktet till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till kostnader för vård som getts till en invånare i en annan kommun enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen ändras till en hänvisning till kostnader för vård som getts till en invånare i ett annat välfärdsområde enligt 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I 5 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till det upphävda 13 a § 1 mom. i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ändras till en hänvisning till 55 § i trafikförsäkringslagen (460/2016).

21 §. *Välfärdsområdets, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens ansvar för ersättningskostnader.* I paragrafens rubrik och i 1-3 mom. ändras hänvisningarna till kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Som teknisk ändring slopades dessutom den onödiga hänvisningen till lagen om hemkommun och paragrafens språkdräkt preciserades.

32 §. *Vissa persongruppers rätt att få vårdförmåner i Finland.* I 1 och 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunen samt kommunen och samkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Dessutom preciseras paragrafens språkdräkt.

7.44 Lag om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt

2 §. I paragrafen ändras hänvisningen till "kommunalläkare motsvarande tjänsteställning" till formuleringen en ställning som motsvarar läkare i tjänsteförhållande. Stavningen på det finska ordet "niinkuin" ändras till den språkriktiga formen "niin kuin" (så som).

4 §. och **9 §.** I paragraferna ändras hänvisningarna till stads- och kommunalläkare i gränstrakt till hänvisningar till läkare i tjänsteförhållande.

10 §. Hänvisningen till patientens hemkommun ändras till en hänvisning till välfärdsområdet enligt patientens hemkommun. Paragrafens föräldrade hänvisningar till statsunderstöd åt lokala sjukhus och lagen om sjukhus ersätts så att staten ersätter skillnaden mellan vårdavgiften vid ett finskt sjukhus och vårdavgiften vid det utländska sjukhuset till välfärdsområdet. På ersättningen tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

I paragrafen ändras stavningen på finska ordet "rajaalueen" till den språkriktiga formen "rajaalueen" (gränstrakt).

7.45 Lag om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap

8 §. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen och kommunalförbundet till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till annan av rättsskyddscentralen för hälsovården förordnad läkare ändras till en hänvisning till annan läkare som beviljats tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

I 2 mom. ändras hänvisningen till rättsskyddscentralen för hälsovården till en hänvisning till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

7.46 Lag om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården

9 §. *Basuppgifter som ska antecknas i en klienthandling.* I 2 punkten ändras hänvisningen till hemkommun till en hänvisning till välfärdsområdet där klientens hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994) finns.

7.47 Lag om ändring av socialvårdslagen (710/1982)

2 kap. Förvaltning. I det gällande 2 kap. i socialvårdslagen (710/1982) föreskrivs om myndighetstillsynen och relaterad ledning, kommunens skyldighet att planera, genomföra och ordna socialvård samt om kommunens lokaliteter och hjälpmedel. Om nämnda frågor föreskrivs med avseende på välfärdsområdena i fortsättningen i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/). I kapitlet föreskrivs också om organet som ansvarar för kommunens socialvård och dess uppgifter. I fortsättningen föreskrivs om välfärdsområdets lagstadgade och frivilliga organ i 35 § i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet kan besluta om det enligt 95 § i nämnda lag grundar nämnder i sin förvaltningsstadga. I 96 § i ovannämnda lag föreskrivs dessutom om överföring av befogenhet. 2 kap. föreslås upphävas.

40 §. I den gällande 40 § föreskrivs om språk som ska användas vid ordnande av socialvård. I fortsättningen föreskrivs om språk som ska användas vid ordnande av tjänster i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att paragrafen upphävs.

5 kap. Kommunernas ömsesidiga ersättningar. I det gällande 5 kap. föreskrivs om ersättning av kostnader mellan kommunerna i situationer där kommunen har gett anstaltsvård till en invånare i en annan kommun. I kapitlet föreskrivs också om organiseringsansvaret för tjänsterna i de fall då personen använder sin rätt att välja hemkommun såsom föreskrivs i 3 a § i lagen om hemkommun (201/1994). I kapitlet föreskrivs dessutom om den tidigare hemkommunens fortsatta ansvar för vårdkostnaderna trots byte av hemkommun. I kap. 8 i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs i fortsättningen om ersättning av kostnader mellan välfärdsområdena, överföring av organiseringsansvar då personen använder sin rätt att välja hemkommun enligt 3 a § i lagen om hemkommun samt överföringen av kostnadsansvaret till välfärdsområdet där den nya hemkommunen finns. 5 kap. föreslås upphävas.

8 kap. Särskilda stadganden. Kap. 8 föreslås upphävas med undantag av 52 §. Hänvisningarna i den gällande 52 § till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

I den gällande 53 § föreskrivs om kommunens skyldighet att sörja för tillräckligt deltagande av socialvårdspersonalen i kompletterande utbildning som ordnats för dem. Personalens yrkeskompetens föreskrivs i fortsättningen i 59 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I den gällande 54 § föreskrivs om organets, som avses i 6 § 1 mom., skyldighet att samarbeta med myndigheterna, organen och sammanslutningarna. Upphävandet av bestämmelsen om organet som avses i 6 § 1 mom. motiveras i samband med grunden för upphävandet ovan i 2 kap. I fortsättningen föreskrivs dessutom om välfärdsområdets ansvar att samordna klienternas tjänster i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I den gällande 55 § föreskrivs om inspektionen av kommunernas och samkommunernas verksamhet enligt socialvårdslagen samt de lokaler som används i verksamheten. I fortsättningen föreskrivs om inspektion av välfärdsområdenas social- och hälsovårdsverksamhet och lokaler som används i verksamheten i 46 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I den gällande 56 § föreskrivs om åtgärder som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vidta då brister eller andra missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten i tillhandahållandet av social- eller hälsovård uppdragas eller då verksamheten i övrigt strider mot lagen. I fortsättningen föreskrivs i 48 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård om åtgärder som tillsynsmyndigheten kan vidta då brister eller andra missförhållanden som äventyrar klient- eller patientsäkerheten i tillhandahållandet av social- eller hälsovård uppdragas eller då verksamheten i övrigt strider mot lagen.

I den gällande 57 § föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkets möjlighet att ge kommunen eller samkommunen eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning eller uppmärksamma den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och att god förvaltningssed ska iakttas. I fortsättningen föreskrivs i 47 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård om tillsynsmyndighetens möjlighet att ge välfärdsområdet eller personen som ansvarar för den felaktiga verksamheten så kallad administrativ vägledning eller uppmaning då någon brist, felaktighet, försummelse eller annat missförhållande har uppdragats i ordnandet av social- eller hälsovården, men då det inte anses ge upphov till åtgärder som avses i 48 § i nämnda lag.

I den gällande 60 § föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning. Bemyndigandet att utfärda förordning enligt paragrafen föreslås upphävas i propositionen. Innehållet i socialvårdsförordningen 607/1983 regleras på lagnivå i olika lagar.

7.48 Lag om ändring av socialvårdslagen

1 §. Lagens syfte. I 5 punkten ändras hänvisningen till samarbetet mellan social- och hälsovården och kommunens olika sektorer samt andra aktörer till en hänvisning till samarbetet mellan socialvården inom välfärdsområdet och kommunens olika sektorer samt andra aktörer.

2 §. Tillämpningsområde. I 1 mom. ändras hänvisningen till den kommunala socialvården till en hänvisning till socialvård inom välfärdsområdet.

3 §. Definitioner. I 1 punkten ändras hänvisningen till kommunal socialservice till en hänvisning till socialservice inom välfärdsområdet.

6 §. Rådgivning och handledning. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommuninvånarna till en hänvisning till invånare inom välfärdsområdet.

7 §. Strukturellt socialt arbete. I 2 mom. och 2 och 3 punkterna ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. I 3 mom. ses dock även införlivandet av sakkunskap inom socialvården som en del av den kommunala planeringen.

8 §. Att ge akt på och främja välfärd hos personer som behöver särskilt stöd och 9 §. Att ge akt på och främja barns och unga personers välfärd. I 1 mom. i paragraferna ändras hänvisningarna till de kommunala myndigheterna till hänvisningar till välfärdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna. I 2 mom. i paragraferna ändras hänvisningarna till kommuninvånarna och organisationer som är verksamma i kommunen till hänvisningar till välfärdsområdets invånare och organisationer som är verksamma i välfärdsområdet.

12 §. Tryggande av nödvändig omsorg och försörjning. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till hemkommunen och samkommunen som hemkommunen hör till som avses i lagen om hemkommun (201/1994) ändras till en hänvisning till ett välfärdsområde inom vilket personen har sin hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994).

12 a §. Statlig ersättning för socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på ansökan om internationellt skydd. I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen och samkommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

14 §. Socialservice som möter stödbehoven. I paragrafen ändras hänvisningarna till kommunal socialservice till hänvisningar till socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar samt hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. Till 2 mom. fogas en hänvisning till utredning av moderskap samt en helt ny 13 a punkt som hänvisar till moderskapslagen (253/2018). I 2 mom. 13 punkten hänvisas till den nya faderskapslagen (11/2015).

24 §. Alkohol- och drogarbete. I 4 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. En hänvisning till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) fogas där det föreskrivs om välfärdsområdets ansvar för samordningen av patienternas social- och hälsovårdstjänster till en helhet.

25 §. Mentalvårdsarbete. Till 3 mom. fogas en hänvisning till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) där det föreskrivs om välfärdsområdets ansvar för samordningen av patienternas social- och hälsovårdstjänster till en helhet.

27 §. Övervakning av umgänge mellan barn och förälder. I 1 mom. ändras hänvisningen till socialnämnden till en hänvisning till välfärdsområdet.

27 b §. Ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående. I 1 och 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till myndigheten som avses i 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.

29 a §. Samarbetet mellan socialjouren och hälso- och sjukvården. I 1 mom. ändras hänvisningen till sjukvårdsdistriktet och kommunerna till en hänvisning till välfärdsområdena. Dessutom ändras hänvisningen till enheter till en hänvisning till verksamhetsenheter. Hänvisningen i 4 mom. 2 punkten till specialupptagningsområden ändras till en hänvisning till samarbetsområdenas centraler för prehospital sjukvård.

33 §. Tillgång till socialvård och dess tillgänglighet. I 2 mom. ändras hänvisningen till kommunala till en hänvisning till välfärdsområdet.

33 a §. Sammanslagning av socialtjänster i anslutning till andra tjänster. Till 4 mom. fogas en hänvisning om regleringen av frågan även i 9 § lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

33 b – 33 e §. Bestämmelser om skapandet av en lägesbild och beredningsplan för social- och hälsovården fogades till socialvårdslagen genom lagen (136/2021). 33 b–33 e § föreslås upphävas eftersom samma frågor ska föreskrivas i 50–52 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

34 §. Inledning och avslutning av en klientrelation i socialvården och 44 §. Utredning av situationen för en person i klientens vård. I 34 § 1 mom. och 44 § 2 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

35 §. Kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet och 36 §. Bedömning av servicebehovet. I 1 mom. i paragraferna ändras hänvisningarna till den kommunala socialvården till hänvisningar till socialvården inom välfärdsområdet. I 36 § 2 mom. ändras hänvisningen till den kommunala myndigheten till en hänvisning till myndigheten inom välfärdsområdet.

47 §. Egenkontroll. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som hänvisar ersätts med en hänvisning till 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) där det föreskrivs om välfärdsområdets och privata tjänsteproducenters egenkontroll.

48 §. Personalens anmälningsskyldighet och 49 a §. Personal. I 48 § 2 och 4 mom. och 49 a § ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

50 §. Begäran om omprövning. Hänvisningen i paragrafen till det kommunala organet som ansvarar för socialvården ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

51 §. Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen. Hänvisningen i paragrafen till det kommunala organet som ansvarar för socialvården ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till förvaltningsprocesslagen (586/1996) ändras till en hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Paragrafens rubrik ändras på finska till Valitus hallintotuomioistuimeen (Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen). Dessutom ändras hänvisningen till det finska ordet hallinto-oikeus (förvaltningsdomstol) till en hänvisning till det finska ordet hallintotuomioistuin (förvaltningsdomstol).

52 §. Verkställighet. I 1 mom. ändras hänvisningen till beslut av kommunens tjänsteinnehavare eller organ till en hänvisning till beslut av välfärdsområdet.

55 §. Förhållande till andra lagar. I paragrafen ändras hänvisningen till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) till en hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/). Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården är avsedd att upphävas i samband med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och i fortsättningen ordnar välfärdsområdet socialservice enligt socialvårdslagen.

57 §. *Personkrets för ordnande av socialvård.* Hänvisningen i paragrafen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. Hänvisningen till personens hemkommun ändras till en hänvisning till välfärdsområdet där personens hemkommun finns.

58 §. *Ordnande av brådskande institutionsvård.* Hänvisningarna i paragrafen till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. I 2 mom. ändras hänvisningen till det kommunala organet som ansvarar för socialvården till en hänvisning till välfärdsområdet.

59 §. *Överflyttning av en person till eget välfärdsområde.* I paragrafens rubrik ändras hänvisningen till egen kommun till en hänvisning till eget välfärdsområde. I 1 mom. ändras hänvisningen till den kommun till en hänvisning till det välfärdsområde. Dessutom ändras hänvisningen till det organ som ansvarar för socialvården att flytta personen till den kommun till en hänvisning till välfärdsområdet att flytta personen till det välfärdsområde. I 2 mom. ändras hänvisningen till organet till en hänvisning till välfärdsområdet och hänvisningen till den kommun ändras till en hänvisning till det välfärdsområde. I 3 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

60 §. *Ansökan om socialservice och vårdplats i ett annat välfärdsområde.* I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen på området till en hänvisning till välfärdsområdet. Dessutom ändras hänvisningarna till kommunen och hemkommunen till hänvisningar till välfärdsområdet. I 2 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet och på samma sätt ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. Detta föreskrivs även i 55 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.49 Lag om ändring av lagen om social kreditgivning

2 §. *Ordnande och verkställighet av social kreditgivning.* I 1 mom. ändras hänvisningarna till kommunen till hänvisningar till välfärdsområdet.

Enligt det gällande 2 mom. sköts uppgifterna enligt lagen om social kreditgivning i kommunen av ett sådant kollegialt organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) från år 1982 och som utses av kommunen. Ifrågavarande bestämmelse är avsedd att upphävas i socialvårdslagen. I fortsättningen föreskrivs om välfärdsområdets lagstadgade och frivilliga organ i 35 § i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet kan besluta om det enligt 95 § i nämnda lag grundar nämnder i sin förvaltningsstadga. I 96 § i ovannämnda lag föreskrivs om överföring av befogenhet. 2 mom. föreslås upphävas.

3 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* I 1 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet. I momentet ändras även hänvisningen till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) till en hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/). Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården är avsedd att upphävas i samband med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och i fortsättningen ordnar välfärdsområdet verksamheten som ordnas med stöd av lagen om social kreditgivning.

4 §. *Beviljande av social kredit,* **8 §.** *Krav på återbetalning av social kredit* hänvisningarna i paragraferna till kommunen och till det kommunala organet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

11 §. *Ändringssökande.* Hänvisningen till socialvårdslagen (1301/2014) ändras till en materiell hänvisning.

7.50 Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 23, 24 och 27 §. Hänvisningarna i paragraferna till kommunen och samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

13 §. Produktion av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte I 1 mom. ändras hänvisningen till att kommunen kan producera tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte med olika instanser till en hänvisning till produktion av tjänster i 9 § i lagen om välfärdsområden.

25 §. Finansiering Hänvisningen i paragrafen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. I paragrafen ändras även hänvisningen till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) till en hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/). Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården är avsedd att upphävas i samband med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och i fortsättningen ordnar välfärdsområdet verksamheten som ordnas med stöd av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

7.51 Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten

8 §. Hänvisningen i paragrafen till kommunen och samkommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

9 §. Hänvisningen i paragrafen till ett sjukhus i samkommunen för sjukvårdsdistriktet och den kommunala hälsovårdscentralen ändras till en hänvisning till ett sjukhus och en hälsovårdscentral inom välfärdsområdet. Dessutom ändras hänvisningen till sjukvårdsdistriktet och hälsovårdscentralen till en hänvisning till välfärdsområdet.

7.52 Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

2 §. Uppgifter. Till 1 punkten fogas lagen om välfärdsområden och lagen om ordnande av social- och hälsovård och med ovannämnda lag om ordnande slopas folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård som ska upphävas. För ordnandet av social- och hälsovård ansvarar välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. I fortsättningen föreskrivs det om social- och hälsovårdens organisation, ordnande, produktion, övervakning och styrning i bland annat lagen om välfärdsområdet och lagen om ordnande av social- och hälsovården samt i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland.

6 §. Utlämnande av uppgifter. Genom den tekniska ändringen i 1 mom. uppdateras lagen om Valvira så den motsvarar det nya strukturella verksamhetsfältet. Som en teknisk ändring ändras kommunen till välfärdsområdet.

7.53 Lag om ändring av 1 § i lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

1 §. Kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området. I 1 och 2 mom. ändras kommunen eller samkommunen till välfärdsområde.

7.54 Lag om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer

13 § 3 mom., 23 § 1 mom. 1 punkten och 24 § 6 punkten föreslås ändras så att hänvisningarna i paragraferna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

7.55 Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

23 b §. Begränsad förskrivningsrätt, 27 §. Brott i samband med yrkesutövningen och 40 §. Rätt att få information. I 23 b § 1 och 2 mom. ändras kommunen och samkommunen till välfärdsområde, till 27 § 2 mom. och 40 § fogas hänvisningar till välfärdsområdet.

40 § i lagen gäller social- och hälsovårdsbranschens tillstånds- och tillsynsmyndighets och regionförvaltningsmyndighetens rätt att kostnadsfritt på begäran trots sekretessbestämmelsen få nödvändiga uppgifter och utredningar av myndigheter och andra instanser som nämns i paragrafen för att utföra de uppgifter som avses i lagen i fråga. Grundlagsutskottet har vid bedömningen av bestämmelsen om myndigheternas rätt att få och lämna uppgifter fäst uppmärksamhet vid bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur den är kopplad till nödvändighetskriteriet. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 65/2014 rd konstaterat bland annat att om det inte finns någon uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna måste bestämmelsen innefatta ett krav på uppgifternas nödvändighet. Det föreslås att 40 § i lagen ändras så att rätten att få information som föreskrivs i paragrafen gäller nödvändiga uppgifter och utredningar.

7.56 Lag om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

27 §. Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket att få uppgifter. Till paragrafen fogas en hänvisning till välfärdsområdet.

7.57 Lag om ändring av lagen om privat socialservice

Målsättningen med ändringarna i **3 § 4 punkten, 5 § 1 mom., 9 § 1 mom., 11 §, 12 §, 13 §, 17 § 2 mom., 34 § 2 mom. och 35 § 2 och 3 mom.** är att göra tekniska ändringar till följd av lagstiftningen om inrättandet av välfärdsområdena och social- och hälsovårdsreformen. Paragraferna ovan föreslås ändras så att hänvisningarna till kommunen i paragraferna ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

6 §. Plan för egenkontroll. Till paragrafen fogas en hänvisning till 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård eftersom den privata tjänsteproducenten dessutom måste iaktta vad som föreskrivs där i egenkontrollen.

7.58 Lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård

6 §. Den ansvariga föreståndarens uppgifter. Till 1 mom. fogas en hänvisning till 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det även föreskrivs om egenkontroll för privata tjänsteproducenter. I lagen om privat hälso- och sjukvård föreskrivs det att egenkontrollen hör till den ansvariga föreståndarens uppgifter.

7 §. Förhandsinspektion. I 1 mom. föreslås det att inspektören av ibruktagandet ändras till välfärdsområdet.

I 2 mom. föreslås det att hälsovårdsnämnden ändras till välfärdsområde. Till momentet fogas också en hänvisning till 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där man föreskriver

om välfärdsområdets skyldighet att styra och utöva tillsyn. Till momentet fogas även en hänvisning till 10 § i lagen om välfärdsområden där det föreskrivs om välfärdsområdets rätt att inspektera privata tjänsteproducenters och deras underleverantörers lokaler och utrustning. Enligt 35 § i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdesfullmäktige inrätta nämnder som är verk samma under regionförvaltningen för att sköta uppgifter av permanent natur.

13 §. *Ledning och tillsyn.* Det 5 mom. upphävs som en teknisk ändring eftersom folkhälsolagen upphävs i och med lagen om ordnande av social- och hälsovård. Enligt 35 § 2 mom. 2 punkten i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdesfullmäktige tillsätta nämnder som är verk samma under regionförvaltningen för att sköta uppgifter av permanent natur.

18 §. *Upplysningar till andra myndigheter.* Som teknisk ändring ändras hälsovårdsnämnden till välfärdsområde. Till paragrafen fogas en hänvisning till 44 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om samarbetet mellan myndigheter.

19 §. *Handräckning.* Det föreslås att hänvisningen till 21 § slopas eftersom den upphävts med lagen 1258/2005.

7.59 Lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

Det föreslås att **1 §, det inledande stycket i 2 a § 1 mom., det inledande stycket i 2 b § 1 mom., 3 § 1 och 2 mom., 6 b § 1 mom., 7 § 2 mom., det inledande stycket i 7 b § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 7 c § 1 och 3 mom., 8 § 3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 10 d § 1 mom., 10 e § 1 mom., 10 f § 1 mom., 10 h § 1 mom., 10 i § 2 mom., det inledande stycket i 10 j § 1 mom. och 6 punkten, 10 k §, 11 § 2 och 4 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 15 § 1 mom. samt 18 § 2 mom.** ändras så att hänvisningarna i paragraferna till kommunen eller samkommunen eller till sjukvårdsdistriktet ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

4 §. *Avgiftsfri socialservice.* I 8 punkten föreslås det att kommun ändras till välfärdsområde, samtidigt föreslås det att hänvisningarna i 8 punkten till de upphävda lagarna ändras till de lagarna som kom i de upphävda lagarnas ställe. Lagen om tryggnad av underhåll för barn 122/1977 har upphävts med lagen 671/1998, i dess ställe lagen om underhållsstöd 580/2008; adoptionslagen 153/1985 har upphävts med adoptionslagen 22/2012; lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna 660/1966 har upphävts med lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna 583/2008; faderskapslagen 700/1975 har upphävts med faderskapslagen 11/2015.

6 a §. *Avgiftstak.* Det föreslås att hänvisningarna i 3 mom. 2 punkten till 14 § i folkhälsolagen (66/1972) och 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) ändras till en hänvisning till 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård ska upphävas i lagen om införande av reformen om ordnande av social- och hälsovård.

I 6 och 8 mom. föreslås det att kommunen eller samkommunen ändras till välfärdsområde.

12 §. *Köpta tjänster och servicesedel.* Hänvisningen i 1 och 2 mom. till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården föreslås ändras till en hänvisning till lagen om välfärdsområden.

14 a §. *Myndigheternas rätt att få upplysningar.* Det föreslås att välfärdsområdet myndighet fogas till 1 mom. I momentet kvarstår även "kommunal myndighet" som instans som är skyldig

RP 56/2021 rd

att lämna uppgifter till välfärdsområdet, som exempel i en situation där välfärdsområdet måste veta på basis av vilka inkomstuppgifter klientavgiften för småbarnspedagogiken bestäms.

I 3 mom. föreslås det att kommunen eller samkommunen ändras till välfärdsområde.

7.60 Lag om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården

Lagens **1 §, 2 §, 3 § 2 – 4 punkter, 4 §, 5 § 1 mom. 3 och 5 punkter och 2 mom., 6 § 1 och 3 mom., 7 § 1 mom., 9 §, 11 §, 13 § 1 mom.**: Hänvisningarna till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

4 §. I 1 mom. föreslås det dessutom att hänvisningen till 4 § 1 mom. 5 punkten i lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården ändras till en hänvisning till 9 § i lagen om välfärdsområden.

11 §. Det föreslås att den upphävda personuppgiftslagen ändras till dataskyddslagen.

7.61 Lag om ändring av 2 och 3 i lagen om patientens ställning och rättigheter

2 §. Definitioner. Det föreslås att 4 punkten ändras så att man med verksamhetsenheterna avser verksamheterna inom välfärdsområdets hälso- och sjukvård som sköter om hälso- och sjukvårdsuppgifterna enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (/). Hänvisningarna till folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård slopas eftersom lagarna upphävs i samband med propositionen om social- och hälsovårdsreformen.

3 §. Rätt till god hälso- och sjukvård samt till gott bemötande. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det konstateras att det som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård dessutom är i kraft utöver välfärdsområdets skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster. Paragrafens innehåll ändras inte i övrigt.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att välfärdsområdets skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster på finska och svenska föreskrivs i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.62 Lag om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

Det föreslås att **2 § 2 mom., 4 § 3 mom., 12 § 1 mom., 20 §, 21 §, 22 §, 27 § 1 mom., 29 § 3 mom. samt rubriken i 4 kap.** ändras så att hänvisningarna i paragraferna till kommunen, samkommunen eller socialvårdsmyndigheten ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

10 §. Minderåriga klienters ställning. Hänvisningen i 3 mom. till organet som avses i 6 § i socialvårdslagen (428/2003) föreslås ändras till välfärdsområdet. Genom ändringen uppdateras socialvårdens klientlag till att motsvara det nya strukturella verksamhetsfältet och organiseringssansvaret. Enligt 35 § i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdesfullmäktige inrätta nämnder som är verksamma under regionförvaltningen för att sköta uppgifter av permanent natur.

13 §. Information om behandling av uppgifter. Det föreslås att hänvisningen i 1 och 2 mom. till personuppgiftslagen (523/1999) ändras till en hänvisning till dataskyddslagen (1050/2018). Personuppgiftslagen har upphävts genom dataskyddslagen. Till 1 mom. föreslås det att det fogas en hänvisning till 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård enligt vilken välfärdsområdet är personuppgiftsansvarig som avses i EU:s dataskyddsförordning (EU) 2016/679 för de

klient- och journalhandlingar inom social- och hälsovården som uppkommit i den verksamhet som omfattas av dess organiseringsansvar och för de klient- och journalhandlingar inom social- och hälsovården som överförts från kommunernas och samkommunernas förvaltning till välfärdsområdet.

18 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i vissa andra situationer oberoende av klientens samtycke. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till personuppgiftslagen ändras till en hänvisning till dataskyddslagen. Personuppgiftslagen har upphävts genom dataskyddslagen. Det föreslås att begreppen den som ordnar eller lämnar socialvård eller socialvårdsmyndighet ändras till välfärdsområde.

24 §. Socialombudsman. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen och kommunstyrelsen föreslås ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Dessutom föreslås det att bestämmelsen i 1 mom. om att socialombudsmannen kan vara gemensam för två eller flera kommuner slopas. Ett verksamhetsfält som omfattar flera välfärdsområden anses inte med avseende på socialombudsmannens verksamhetsförutsättningar vara motiverat eftersom det väsentligt ändrar socialombudsmannens verksamhetsförutsättningar och arbetsinnehåll. Det har önskats att socialombudsmannen arbetar nära klienten. På samma sätt som i den nuvarande lagen har det varit möjligt att kommunen kan ha flera socialombudsmän så ska även välfärdsområdet kunna ha flera socialombudsmän.

28 §. Anteckning om inhämtande eller utlämnande av uppgifter. Hänvisningen till den som ordnar och lämnar socialvård ändras till en hänvisning till välfärdsområdet och tjänsteproducenten.

7.63 Lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

1 § 2 punkten, 2 § 1 mom. 1 punkten och rubriken i 2 kap. hänför sig till främjandet av välfärd och hälsa, som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), som enligt 6 och 7 § i lagen hör till både kommunen och välfärdsområdet. Därför föreslås det att ordet välfärdsområde fogas till 1 och 2 § i punkterna ovan samt i rubriken i 2 kap. i den föreslagna lagen. I 2 § 1 mom. 1 punkten föreslås det dessutom att ordet kommun ersätts med ordet välfärdsområde.

2 § 2 mom. upphävs som onödig. I bestämmelsen hänvisas till lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007). Det föreslås att lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform, som förlängde giltighetstiden för lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007), ska slopas i den här regeringspropositionen.

4 §. Samarbeta. I paragrafen föreskrivs om kommunens skyldighet att samarbeta i frågor om främjande av välfärd och hälsa. Det föreslås att paragrafen ändras så att man i 1 mom. hänvisar till 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård som gäller kommunens skyldigheter att samarbeta.

I 2 mom. föreslås det att man föreskriver om välfärdsområdets skyldigheter att samarbeta genom att hänvisa till 7 § i nämnda lag.

5 §. Plan för att stödja den äldre befolkningen. Det föreslås att innehållet i den gällande paragrafen ersätts med det föreslagna 1 mom. Det föreslås att det i momentet föreskrivs om kommunens skyldighet att utarbeta en plan för främjandet av den äldre befolkningens välfärd och hälsa som en del av planen som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Den

RP 56/2021 rd

nämnda bestämmelsen innefattar likartade skyldigheter som kommunerna har enligt 5 § som nu föreslås ändras.

Det föreslås att det i 2 mom. på motsvarande sätt föreskrivs om välfärdsområdets skyldighet att utarbeta en plan för främjandet av den äldre befolkningens välfärd och hälsa som en del av planen som avses i 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

6 §. Utvärdering av servicens tillräcklighet och kvalitet. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till 5 § 2 mom. 1 punkten ändras till en hänvisning till 7 § 2 och 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Dessutom ska ordet kommun i 1 och 2 mom. ersättas med ordet välfärdsområde.

7 §. Tillgången till service och servicens tillgänglighet. Det föreslås att paragrafen ändras så att den hänvisar till 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

8 §. Språk som service ska tillhandahållas på. Det föreslås att paragrafen ändras så att den hänvisar till 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

9 §. Kommunens resurser. Det föreslås att paragrafen upphävs som onödig. Social- och hälsovårdstjänsterna som hör till välfärdsområdenas organiseringsansvar och finansieringen av främjandet av välfärden och hälsan föreskrivs i lagen om finansiering av välfärdsområden (/). Till den del som uppgifter relaterade till främjande av välfärd och hälsa hör till kommunerna så finansieras de på samma sätt som övriga uppgifter i kommunen.

Det föreslås att 10 §, 12 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. 5 punkten, 13 § 1 mom., 14 § 1 och 3 mom., 14 a §, 15 § 1 mom. samt 2 mom. 2 och 5 punkterna, 15 a §, 15 b § 1 mom., 16 § 1 mom., 18 § 1 mom., 25 § 1 och 2 mom. samt 26 § ändras så att uttrycken som avser kommunen ändras så de avser välfärdsområdet.

11 §. Äldreråd. 1 mom. gäller kommunens äldreråd. Det föreslås att hänvisningen till 6 § om utvärderingen av servicens tillräcklighet och kvalitet slopas eftersom uppgiften som avses i nämnda bestämmelse i fortsättningen hör till välfärdsområdet. Det föreslås att 2 mom. föreskriver om äldrerådet inom välfärdsområdet genom att hänvisa till 32 § i lagen om välfärdsområden (/). I övrigt motsvarar bestämmelsen i 11 § i den gällande lagen.

23 §. Egenkontroll. Det föreslås att det fogas ett nytt 3 mom. där man hänvisar till 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om egenkontroll.

24 §. Myndighetstillsyn. Det föreslås att hänvisningen i 55–57 § i socialvårdslagen ändras till en hänvisning till 41–49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

27 §. Planering och finansiering. Det föreslås att ordet planering slopas från paragrafens rubrik. I stället för kommunen föreslås det att det föreskrivs om välfärdsområdets finansiering genom att hänvisa till lagen om välfärdsområdenas finansiering.

7.64 Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner

3 §. Godkännande till rehabilitering. I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till det kollegiala organet i hemkommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. I 95 och 96 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärdsområdesfullmäktiges möjlighet att delegera befogenhet till sina underställda tjänsteinnehavare samt eventuella kollegiala organ. Den här allmänna principen iakttas även i beslutsfattandet enligt den här paragrafen.

4 §. Serviceproducenter. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till hälsovårdscentraler, till sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård som avses i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) samt sådana verksamhetsenheter som avses i lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus (1064/1989) ändras till en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningens verksamhetsenhet för hälsovårdscentralen. Begreppsapparaten som används i den föreslagna lagen iakttar begreppen som föreslås i propositionen om social- och hälsovårdsreformen. Med avseende på Nylands välfärdsområde och Helsingfors stad tillämpas enligt 2 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland dessutom vad som föreskrivs om välfärdsområden och ordnandet av social- och hälsovård i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) eller i andra lagar om annat inte föreskrivs i denna lag. Med anledning av ovan nämnda bestämmelse hänvisar de bestämmelser som ändras i propositionen huvudsakligen endast till välfärdsområdet som även avser Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. I 2 § 5 mom. i nämnda lag föreskrivs dessutom att det på HUS-sammanslutningen även tillämpas vad som föreskrivs någon annanstans i lagen om ordnandet av hälsovård.

5 §. Anslag. Det föreslås att hänvisningarna till kommunen i 2 och 3 mom. ersätts med hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås dessutom att hänvisningen i 3 mom. till 4 § ändras till en hänvisning till 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

6 §. Betalning av ersättning av statsmedel. Hänvisningarna i paragrafen till kommunen och kommunens organ som avses i 3 § 1 mom. föreslås ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

7 §. Grunderna för ersättningen. Det föreslås att hänvisningarna i 1 och 2 mom. till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet och hänvisningarna till hälsovårdscentralen ändras till hänvisningar till verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården. Det föreslås dessutom att laghänvisningen till 58 § i hälso- och sjukvårdslagen ändras till en hänvisning till 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

12 b §. Ersättning till välfärdsområden och Ålands kommuner för service som stöder boende hemma. Det föreslås att hänvisningarna till kommunen eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås att motsvarande ändring görs i paragrafens rubrik.

De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om rehabilitering av frontveteraner hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och lagen om rehabilitering av frontveteraner tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I paragrafen föreskrivs bland annat om ersättningar relaterade till kommunens socialvård och kommunens uppgifter relaterade till dessa. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. om Åland samt ett omnämmande om Ålands kommuner även i paragrafens rubrik.

13 §. Ändringssökande. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till organet som avses i 3 § 1 mom. ändras till välfärdsområdet. Som teknisk korrigering föreslås dessutom att Folkpensionsanstaltens namn inleds med en versal som i egenamn.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att om beslutsfattandet om godkännande för rehabilitering som avses i 3 § 1 mom. har överförts till välfärdsområdets tjänsteinnehavare enligt det som föreskrivs i 96 § i lagen om välfärdsområden, får ändring i tjänsteinnehavarens beslut inte sökas genom besvär. I övrigt ändras inte momentet.

7.65 Lag om ändring av familjevårdslagen

3, 10-15, 15 a §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

20 §. Social trygghet. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till den upphävda lagen om kommunala pensioner ändras till en hänvisning till pensionslagen för den offentliga sektorn. Dessutom föreslås det att hänvisningarna i 2 mom. ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

22 §. Styrning och tillsyn. I 1-3 mom. föreskrivs om tillsyn av familjevård som genomförs i familjevårdarens eller den vårdbehövandes hem och som grundar sig på ett uppdragsavtal mellan familjevårdaren och välfärdsområdet. Till paragrafens rubrik föreslås det att ordet styrning fogas för att bättre beskriva paragrafens innehåll. Bestämmelserna i 1 och 3 mom. föreslås ändras så att hänvisningarna till kommunen och till organet som ansvarar för socialvården ersätts med hänvisningar till välfärdsområdet. På familjevård som grundar sig på ett uppdragsavtal och som genomförs i vårdarens eller den vårdbehövandes hem tillämpas inte bestämmelserna i 6 kap. om egenkontroll och tillsyn i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Hänvisningen i 4 mom. till 4 kap. i lagen om privat socialservice föreslås ändras till en hänvisning till bestämmelserna om egenkontroll och tillsyn i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.66 Lag om ändring av lagen om stöd för närståendevård

2, 3, 3 a, 4, 4 a, 8, 9 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

10 §. Pensions- och olycksfallsförsäkringsskydd för närståendevårdare. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till den upphävda lagen om kommunala pensioner ändras till en hänvisning till pensionslagen för den offentliga sektorn. Dessutom föreslås det att hänvisningen i 3 mom. ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

11 §. Serviceansvar. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till kommunen ändras till hänvisning till välfärdsområdet. Dessutom föreslås det att hänvisningen till socialvårdslagen (710/1982) ändras till en hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

12 §. Ändringssökande och behandling av tvister som gäller avtal om närståendevård. Paragrafen föreslås ändras så att dess föräldrade hänvisningsbestämmelse till förvaltningsprocesslagen om förfarande vid förvaltningstvister ändras till en hänvisningsbestämmelse till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

7.67 Lag om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp

3, 3 a, 8, 9 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

5 §. Planering och finansiering. Det föreslås att paragrafen ändras så att lagarna om planering och finansiering ändras så att de motsvarar lagstiftningshelheten enligt propositionen om social- och hälsovårdsreformen. Det föreslås att det till paragrafen fogas en hänvisning till lagen om ordnande av social- och hälsovård (/). Det föreslås att den här lagen om ordnande tillämpas på ordnandet, utvecklingen, styrningen av och tillsynen över den offentliga social- och hälsovården som välfärdsområdet har organiseringsansvar för om annat inte föreskrivs i någon annan lag.

RP 56/2021 rd

Dessutom föreslås det att hänvisningen till lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) ersätts med en hänvisning till lagen om välfärdsområdenas finansiering (/) och att hänvisningen till lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) ersätts med en hänvisning till den nya lagen med motsvarande namn (/). Välfärdsområdet får huvudsakligen finansiering för sina uppgifter från staten samt delvis som klientavgifter och verksamhetsinkomster. Det föreslås att det i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om sådana uppgifter för främjandet av välfärd och hälsa i kommunen vars kostnader tas i beaktande i statsandelen.

6 §. Utvecklande av de handikappades levnadsförhållanden. Det föreslås att paragrafen ändras så att uppgifterna för främjandet av välfärd och hälsa i fortsättningen fördelas mellan välfärdsområdet och kommunen så som avses i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Dessutom föreslås det att uttrycken socialnämnd och kommunens övriga myndigheter ersätts med det mer allmänna uttrycket kommunala myndigheter som innebär myndigheter inom olika branscher. Enligt 1 § i lagen om välfärdsområden är lagens syfte att skapa förutsättningar för välfärdsområdet att stöda sina invånares välfärd. Uppgifterna för främjandet av välfärd och hälsa föreskrivs närmare i 6 § och om välfärdsområdets motsvarande uppgift i 7 § i lagen om ordnande. Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till de delar som uppgiften är kopplad till kommunens andra lagstadgade uppgifter. Människors välfärd och hälsa är kopplade till småbarnspedagogik och utbildning, motions-, kost- och kulturutbud, boende och planläggning, trafikplanering och många andra uppgifter som är kopplade till utvecklingen av kommunens levnadsförhållanden. Välfärdsområdet ska bära det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till de delar som uppgiften är kopplad till välfärdsområdets andra lagstadgade uppgifter. Välfärdsområdet ska bevaka sina invånares levnadsförhållanden, välfärd och hälsa samt faktorer som påverkar dessa inom varje region och befolkningsgrupp.

7 §. Utvecklande av servicen. Det föreslås att 1 mom. ska föreskrivas omfatta även välfärdsområden eftersom den nuvarande bestämmelsen gäller kommunens alla verksamhetsområden och deras allmänna tjänster. Nuläget är avsett att bevaras trots att organiseringsansvaret för social- och hälsovården överförs till välfärdsområdet. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till kommunen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet som därmed blir myndigheten som ansvarar för utvecklingen av tjänsterna för personer med funktionsnedsättning. Sakkunskap och tjänster inom social- och hälsovården är en del av helheten för främjandet av befolkningens välfärd och hälsa som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård (särskilt i 6-7 §). Tjänster för personer med funktionsnedsättning kvarstår som särskild service som sekundära i förhållande till de allmänna tjänsterna.

8 d §. Ordnande av personlig assistans. Det föreslås att paragrafen ändras så att termerna ordna och skaffa service till sitt innehåll motsvarar hur de föreslås användas i lagen om välfärdsområden (/) och lagen om ordnande av social- och hälsovård. Paragrafens rubrik har ändrats så att den beskriver välfärdsområdets organiseringsansvar av tjänster. I det inledande stycket i 1 mom. har hänvisningen till sättet att ordna assistans ersatts med en hänvisning till sättet att producera. På samma sätt har hänvisningen till ordnandet av service i 2 mom. 3 punkten ersatts med en hänvisning till produktion av tjänster. Dessutom föreslås det att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

12 §. Samarbete. Det föreslås att utöver kommunens skyldighet även välfärdsområdets skyldighet att samarbeta med aktörerna som nämns i paragrafen fogas för att främja förhållandena för personer med funktionsnedsättning. Ändringen hänför sig till kommunens och välfärdsområdets delade ansvar för främjandet av välfärden.

13 §. Råd för personer med funktionsnedsättning Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny hänvisningsbestämmelse till 32 § i lagen om välfärdsområden om råd för personer med funktionsnedsättning.

15 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

Uppgifterna som det föreskrivs om i paragrafen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, ska det till paragrafen fogas en bestämmelse om tillämpningsområde med avseende på kommunerna i landskapet Åland.

17 §. Ändringssökande. Språket i paragrafen föreslås ändras så att det bättre hänvisar till tillämpningen av socialvårdslagen vid ändringssökande. Slutet av paragrafen slopas som onödig eftersom 18 och 19 §, som avses där, föreslås upphävas.

18, 19 §. Paragraferna föreslås upphävas eftersom de innehåller överlappande bestämmelser med lagen om rättegång i förvaltningsärenden om besvärstiden och fortsatt ändringssökande.

7.68 Lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

1 b §. Uppgifterna som hänför sig till administrativa ingrepp i den personliga friheten som föreskrivs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda hör enligt 27 § 24 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och bestämmelserna i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tillämpas därför i detta avseende direkt i landskapet Åland.

I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i den här lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden och hänvisningen till nämnden eller ledningsgruppen för specialomsorg till en hänvisning till välfärdsområdets kollegiala organ, föreslås att det till den här lagen fogas en bestämmelse om dess tillämpning på Åland.

3 §. I paragrafen föreskrivs om planeringen, styrningen och övervakningen av specialomsorgen. 1-4 mom. föreslås upphävas som onödiga eftersom motsvarande bestämmelse finns i fortsättningen i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

6 §. Paragrafen föreslås upphävas som onödig eftersom det föreskrivs om specialomsorgsdistrikt som upphävs. I 33 a § i socialvårdslagen föreskrivs i fortsättningen om regional sammanslagning av socialtjänster i anslutning till andra tjänster. I 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs också om sammanslagning av tjänster till större helheter.

9, 15, 16, 23, 39, 42 c §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen, specialomsorgsdistrikt, kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt eller samkommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

11, 14, 17, 18, 26, 68, 69, 73, 81 c §. Paragraferna som föreskriver om kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt eller andra myndigheter relaterade till ordnandet av specialomsorg föreslås upphävas som onödiga.

23, 33, 34, 37, 38, 42 e §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till ledargruppen för specialomsorger, ledargruppen eller socialnämnden ändras till hänvisningar till välfärdsområdets kollegiala organ. Det föreskrivs om välfärdsområdets organ i 6 kap. i lagen om välfärdsområden. Dessutom slopas bestämmelsen i 23 § 3 mom. om handläggningen av ärenden i ledargruppen för specialomsorger som onödig.

27 §. Det föreslås att paragrafen upphävs. I fortsättningen föreskrivs det om övergången av organiseringsansvaret och ordnandet av tjänsterna vid byte av välfärdsområde i 54 och 55 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

32 §. Hänvisningen i 2 mom. till ledargruppen för specialomsorger föreslås ändras till en hänvisning till välfärdsområdets kollegiala organ. I 4 mom. föreskrivs om vem som har rätt att göra ansökan till specialomsorg oberoende av vilja om det inte finns personer som är berättigade enligt 3 mom. att göra en ansökan. Hänvisningen till socialnämnden i kommunen där personen vistas, föreslås ändras till en hänvisning till ett annat organ än det som behandlar ärendet inom det välfärdsområde inom vars område kommunen som personen vistas i finns. Hänvisningen till tjänsteinnehavaren som utsetts till tjänsten av nämnden eller annat organ som ansvarar för socialvården föreslås ändras till en hänvisning till tjänsteinnehavaren som utsetts till tjänsten i välfärdsområdets förvaltningsstadga.

36 §. I paragrafen föreskrivs om regionförvaltningsverkets möjlighet att korrigera specialomsorgsprogrammet. Paragrafen föreslås ändras så att det kollegiala organet som utses av kommunen som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) ändras till välfärdsområdets kollegiala organ.

43 §. Det föreslås att paragrafen upphävs. Motsvarande bestämmelse om klientavgifter finns i 3 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

5 kap Ersättningar. Det föreslås att kapitlet upphävs eftersom inga paragrafer finns kvar i kapitlet.

44-46 §. Paragraferna föreslås upphävas. I paragraferna föreskrivs om ersättningsskyldigheten för samkommunen för specialomsorger i sådana situationer då en person som bor inom en annan samkommun får specialomsorgstjänster från en annan samkommun. Eftersom organiseringsansvaret överförs till välfärdsområdet ska även ersättningsansvaret mellan välfärdsområdena i fortsättningen föreskrivas i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås att det i fortsättningen föreskrivs om kostnader mellan välfärdsområden i 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Det föreslås dessutom att det föreskrivs om sammanslagning av tjänster till större områden i 9 § samt om välfärdsområdenas samarbetsavtal i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Dessa har även sin egen inverkan på fördelningen av kostnaderna mellan välfärdsområdena. Ersättningsgrunderna för kostnaderna i specialomsorgslagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård skiljer sig en aning från varandra. Det är svårt att uppskatta ersättningsbeloppen men troligtvis blir det inga stora skillnader i det slutliga resultatet.

6 kap Planering och statsandel. I 6 kap. finns endast 48 § kvar som föreslås upphävas. Därför föreslås det att kapitlet upphävs.

48 §. I 6 kap. om planering och statsandel i specialomsorgslagen finns endast 48 § kvar som föreslås upphävas. På så sätt skulle hela kapitlet upphävas. Det föreslås att lagen om ordnande av social- och hälsovård i fortsättningen tillämpas på ordnande, utveckling, styrning av och

tillsynen över den offentliga social- och hälsovården som välfärdsområdet har organiseringsansvar för om inte annat föreskrivs i någon annan lag. Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) föreslås ersättas med lagen om välfärdsområdenas finansiering (/). Lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) föreslås ersättas med en ny lag med motsvarande namn (/). Välfärdsområdet får huvudsakligen finansiering för sina uppgifter från staten samt delvis som klientavgifter och verksamhetsinkomster. Det föreslås att det i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om sådana uppgifter för främjandet av välfärd och hälsa i kommuner vars kostnader tas i beaktande i statsandelen.

65-67 §. I paragrafhelheten som utgör 8 kap. föreskrivs om anordnande av utbildnings- och forskningsverksamhet för specialomsorger samt om rätten att använda specialomsorgens verksamhetsenheter för anordnande av utbildnings- och forskningsverksamhet för specialomsorger. I 66 § föreskrivs det om ersättningsgrunderna för användning av anläggningar och i 67 § om avtal som uppgörs om ersättningsgrunderna mellan olika aktörer. Den ursprungliga 67 § från år 1977 innefattar ett bemyndigande om att utfärda förordning i sådana situationer där avtal ska underställas statsrådet för godkännande, vilket strider mot grundlagen. Eftersom möjligheten till underställande som grundar sig på paragrafen enligt uppgift inte har använts föreslås det att bestämmelsen upphävs. Det föreslås att paragraferna förblir i kraft men att de ändras så att hänvisningarna till kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt ändras till hänvisningar till välfärdsområdet då man hänvisar till välfärdsområdet som en aktör. När det hänvisas till verksamheten eller verksamhetsenheten föreslås det att hänvisningen till kommunalförbundet för specialomsorg ändras till en hänvisning till specialomsorgen (specialomsorgens verksamhetsenhet och specialomsorgens verksamhet). Syftet är att särskilja just verksamhetsenheterna som används för specialomsorgens verksamhet från andra verksamhetsenheter och verksamhet inom välfärdsområdet. Paragraferna kommer senare att upphävas då den nya omsorgslagen träder i kraft och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda upphävs. Samtidigt slopas avskiljandet mellan specialomsorgstjänsterna och andra tjänster relaterade till omsorg om utvecklingsstörda.

9 kap. Om *beredande av specialomsorger i vissa fall.* Det föreslås att kapitlet upphävs eftersom inga paragrafer finns kvar i kapitlet.

74 §. I paragrafen föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning med avseende på regleringen av tjänsternas behörighet. Paragrafen föreslås ändras så att det på en allmän nivå nämns om behörighet för tjänster där uppgifter relaterade till specialomsorg utförs, inte tjänster inom specialomsorgsdistriktets kommunförbund och kommunen som ordnar specialomsorg.

75 §. Paragrafen föreslås ändras så att bestämmelserna om verksamheten och verksamhetsenheterna som används för ordnande av verksamheten och granskningen av utrymmena föreslås ersättas med en hänvisningsbestämmelse i 1 mom. till 46 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Dessutom ska det tillämpas vad som föreskrivs i 75 a § i den här lagen om särskild övervakning av begränsningsåtgärderna.

76 §. I fortsättningen föreskrivs det om tillsynsmyndighetens metoder för avhjälpande av brister eller missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten i 48 § samt om samarbete mellan myndigheterna, anmälningsskyldighet och övervakning av verksamhet som avses i läkemedelslagen (395/1987) i 44 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Därför ändras paragrafen så att bestämmelsens innehåll ersätts med en hänvisningsbestämmelse i 1 mom. till paragraferna i fråga i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

77 §. Det föreslås att bestämmelserna om administrativ styrning ersätts med en hänvisningsbestämmelse till 1 mom. till 47 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

79 §. Det föreslås att bestämmelserna om rätt att få information ersätts med en tillfogad hänvisningsbestämmelse till 1 mom. till 49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

80 §. Det föreslås att hänvisningen till socialnämnden slopas och att hänvisningen till förvaltningsprocesslagen (586/1996) ersätts med en hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

81 §. Paragrafen föreslås upphävas eftersom den hänvisar till bestämmelser om sökande av ändring i kommunallagen vid sökande av ändring i beslut som fattats av olika organ för ett specialomsorgsdistrikt eller en kommun. Begäran om omprövning som genomförs på grundval av den här lagen föreskrivs i förvaltningslagen.

81 a och b samt 82 §. Det föreslås att stavningen och hänvisningarna i bestämmelserna uppdateras. Hänvisningarna till förvaltningsprocesslagen ersätts med hänvisningar till lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

81 d §. Paragraferna föreslås upphävas som onödiga eftersom de innehåller överlappande bestämmelser om fortsatt ändringsökande med lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

83 §. Paragrafen om besluts verkställighet föreslås upphävas som onödig eftersom det föreskrivs om verkställigheten i författningarna om ändringsökande.

7.69 Lag om ändring av barnskyddslagen

3 a §. *Förebyggande barnskydd* I 1 mom. beaktas att både kommunen och välfärdsområdet i fortsättningen ordnar förebyggande barnskydd för att främja barns och unga personers välfärd.

11 §. *Ordnande och utvecklande av barnskydd*. I 1 mom. skiljs kommunens och välfärdsområdets uppgifter åt i fråga om förebyggande barnskydd och barn- och familjeinriktat barnskydd. Kommunen kommer att ha kvar annat förebyggande barnskydd än sådant som ges inom social- och hälsovården, till exempel stöd och särskilt stöd som ges exempelvis inom undervisning, ungdomsarbete och småbarnspedagogik. I kommunerna kvarstår utöver de förebyggande tjänsterna även sådan välfärdsverksamhet som inte anknyter till de tjänster som välfärdsområdet ansvarar för. Till välfärdsområdet överförs däremot social- och hälsovårdstjänster som hör till det förebyggande barnskyddet, såsom rådgivningsbyråtjänster samt det egentliga barn- och familjeinriktade barnskyddet. I 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om hur främjandet av hälsa och välfärd i fortsättningen hör till både kommunen och välfärdsområdet.

I 3 mom. ändras det organ som avses i 6 § 1 mom. i den gamla socialvårdslagen (710/1982) (det organ som ansvarar för socialvården) till välfärdsområde. I momentet beaktas dessutom den nya strukturen för ordnande av social- och hälsovård när det gäller samarbetskyldigheten kring ordnande av barnskydd.

12 §. *Välfärdsplan för barn och unga*. I rubriken för paragrafen föreslås pluralformen välfärdsplaner bli ändrad. I paragrafen föreskrivs i fortsättningen om både kommunens och välfärdsområdets välfärdsplan för barn och unga. I 1 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som tidigare om kommunens välfärdsplan för barn och unga, dock så att planen i fortsättningen ska utgöra en del av kommunens välfärdsplan enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I paragrafen korrigeras hänvisningsbestämmelsen till den gamla kommunallagen samtidigt till en ny hänvisning till 110 § i kommunallagen, där det föreskrivs om kommunens budget och plan.

I 2 mom. föreskrivs det om innehållet i kommunens välfärdsplan för barn och unga. I sak överensstämmer bestämmelsen med den gällande bestämmelsen. Från det nuvarande 2 mom. har kraven på innehållet i välfärdsområdets plan flyttats till ett eget moment.

I det nya 3 mom. föreskrivs om en regional välfärdsplan för barn och unga som gäller välfärdsområdets verksamhet på motsvarande sätt som det i 1 mom. föreskrivs om en välfärdsplan för barn och unga personer som gäller kommunens verksamhet. Välfärdsområdets plan ska likaså beaktas vid utarbetandet av välfärdsområdets budget och plan, men också vid utarbetandet av en servicestrategi för välfärdsområdet. Också i fråga om ett välfärdsområde konstateras det att den regionala välfärdsplanen för barn och unga som gäller dess verksamhet ska utgöra en del av välfärdsområdets välfärdsplan som avses i 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I det nya 4 mom. föreskrivs om det regionala innehållet i välfärdsområdets välfärdsplan för barn och unga. Till bestämmelsen har överförts de punkter i det nuvarande 2 mom. som i fortsättningen gäller välfärdsområdets regionala plan.

I det nya 5 mom. finns en bestämmelse om det samarbete mellan kommunen och välfärdsområdet som ska iakttas vid uppgörandet av de planer som avses i denna paragraf för. Eftersom båda planerna är en del av välfärdsplanerna enligt 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård, hänvisas det i momentet till dessa paragrafer, där det föreskrivs närmare om samarbetskyldigheterna.

13 §. *Tjänsteinnehavare som beslutar om barnskyddsåtgärder.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att det i fortsättningen är välfärdsområdet som ger en tjänsteinnehavare förordnande att utöva beslutanderätt i sådana ärenden som gäller brådskande placeringar och som nämns i bestämmelsen, medan det nu är det organ som ansvarar för socialvården som har bestämmande inflytande. Det föreslås att 2 mom. ändras så att en tjänsteinnehavare som förordnats av välfärdsområdet i fortsättningen kan fatta beslut när saken nu har bestämts i kommunens instruktion.

14 §. *Tryggande av multiprofessionell sakkunskap.* **16 §.** *Välfärdsområde som ansvarar för ordnande av barnskydd.* **16 a §.** *Välfärdsområde som svarar för barnskyddets kostnader.* **23 §.** *Intressebevakarens arvode och kostnader.* **27 a §.** *Uppföljning av att tidsfristerna iakttas.* **35 §.** *Tryggande av försörjning och boende.* **55 §.** *Dispositionsmedel.* **61 b §.** *Plan om gott bemötande.* **76 §.** *Eftervårdens innehåll.* **76 a §.** *Tryggande av boende och försörjning i eftervården.* **79 §.** *Övervakning av vård utom hemmet.* I paragraferna och en del av rubrikerna för paragraferna ändras kommuner och samkommuner till välfärdsområden.

15 §. *Hälsovårdens särskilda skyldigheter.* I paragrafen ändras hälsocentralen och sjukvårdsdistriktet till den myndighet som ansvarar för hälso- och sjukvården inom välfärdsområdet.

16 b §. *Placeringsvälfärdsområdets ansvar för ordnande av barnskydd.* I paragrafen och dess rubrik ändras kommunen till välfärdsområdet.

Med placeringsvälfärdsområde avses samma som för närvarande med placeringskommuner och med placerarvälfärdsområden samma som för närvarande med placerarkommuner. Den kommun där placeringsplatsen finns är åter den kommun där placeringsplatsen för ett barn eller en ung person som har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård fysiskt är belägen. Boningskommunen för den som får eftervård är den kommun där ett barn eller en ung person i eftervård är bosatt, om han eller hon inte är placerad på en plats för vård utom hemmet. Avsikten med de föreslagna ändringarna är inte att ändra innehållet i paragrafen, utan samma behovsenliga tjänster och stödåtgärder för barn och unga personer ska ordnas som för närvarande.

För barn som bor på en placeringsplats och för barn eller unga personer i eftervård ska ordnas de social- och hälsovårdstjänster som de behöver. Dessutom beslutar och ordnar den kom-mun där placeringsplatsen finns och boningskommunen för den som får eftervård behövlig små-barnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Utbildnings-anordnaren beslutar om utbildning på andra stadiet. Andra tjänster kan vara till exempel andra utbildningstjänster, ordnande av boende, kultur- och andra bildningstjänster, idrotts-tjänster, tjänster inom ungdomsväsendet och sysselsättningstjänster som stöder barnets upp-växt och utveckling och hjälper unga personer att växa upp och bli självständiga. Eftervårds-tjänster ordnas utifrån det individuella behovet av eftervård. De tjänster som ordnas för barn och unga personer ska antecknas i deras klientplaner.

I 2 mom. ändras också hänvisningen till den nya bestämmelsen i 38 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Till momentet fogas också en hänvisning till lagen om småbarnspedagogik, på vilken skyldigheten för den kommun där placeringsplatsen för ett barn eller en ung person finns eller för boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård att ordna småbarnspedagogik grundar sig.

16 c §. *Väl-färdsområdenas inbördes ersättningar.* I paragrafen och dess rubrik ändras kommun till välfärdsområde samt ersätts hänvisningarna till den gamla socialvårdslagen med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

17 §. *Ordnande av barnskydd i vissa special-situationer.* I 1–3 mom. ändras kommun till välfärdsområde. I 3 mom. görs också en teknisk ändring som hänför sig till ändringen av 33 § i lagen om konsulära tjänster. I den lagen föreskrivs för närvarande om notariella tjänster.

18 §. *Förhållande till andra lagar.* I paragrafen ändras kommun till välfärdsområde och ersätts de gamla hänvisningarna med nya, det vill säga i fråga om välfärdsområden hänvisas det till lagen om välfärdsområdenas finansiering och i fråga om kommuner till lagen om statsandel för kommunal basservice.

22 §. *Förordnande av intressebevakare som ställföreträdare för vårdnadshavaren.* **24 §.** *Ansvar för tryggheten av barnets bästa.* **25 §.** *Anmälningsskyldighet.* **34 §.** *Skyldighet att vidta stödåtgärder inom öppenvården.* **38 §.** *Brådskan-placering av barn.* **40 §.** *Skyldighet att omhänderta barn och ordna barnets vård utom hemmet.* **45 §.** *Vårdnaden om barn som omhändertagits.* **46 §.** *Beslut om vårdnaden om barn och umgängesrätt under den tid omhändertagandet varar.* **54 §.** *Mänskliga relationer och kontakter.* **77 §.** *Medel för eget hushåll.* **81 §.** *Övervakning av vården av barn som placerats i enskilt hem.* I paragraferna ändras det organ som ansvarar för socialvården till välfärdsområdet. Ordalydelsen i 81 § 4 mom. ändras genom att omnämmandet av kommunen stryks.

25 d §. *Barnskyddsmyndigheternas anmälningsskyldighet.* I 1 mom. ändras kommunen till välfärdsområdet och det organ som ansvarar för socialvården likaså till välfärdsområdet.

32 §. *Kartläggning av barnets närstående-nätverk.* I 2 mom. ändras det organ som ansvarar för socialvården till välfärdsområdet och i 3 mom. korrigeras den gamla hänvisningen till familjevårdslagen till en ny motsvarande bestämmelse i familjevårdslagen.

36 §. *Stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård.* I det inledande stycket i 1 mom. korrigeras hänvisningen till den nya lagen om småbarnspedagogik.

41 §. *Beredning av omhändertagande och vård utom hemmet.* I 2 mom. korrigeras organet till den myndighet som används i 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

56 §. *Ordnande av vård utom hemmet som familjevård.* I paragrafen stryks författningsnumret för familjevårdslagen som obehövligt, eftersom lagen redan tidigare nämns i 32 § 3 mom.

75 §. *Barns och unga personers rätt till eftervård.* I 1 mom. ändras det organ som ansvarar för socialvården till välfärdsområdet och i 3 mom. ändras kommunen till välfärdsområdet.

78 §. *Välfärdsområdets meddelande om barn som ska placeras.* I rubriken för paragrafen ändras kommunen till välfärdsområdet. I själva paragrafen ändras kommunen också till välfärdsområde och det organ som ansvarar för socialvården likaså till välfärdsområde.

90 §. *Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen.* I 1 mom. ändras det organ som ansvarar för socialvården till välfärdsområdet och preciseras hänvisningen till lagen om rättegång i förvaltningsärenden till en materiell hänvisningsbestämmelse.

92 §. *Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen.* I 1 mom. 1 punkten ändras kommuner till välfärdsområden. Dessutom stryks den obehövliga hänvisningen till den allmänna lagen (lagen om rättegång i förvaltningsärenden) i det inledande stycket i momentet.

93 a §. *Tillämpning av lagen i landskapet Åland.* Till lagen fogas en ny bestämmelse om tillämpningen av vissa bestämmelser i landskapet Åland. Enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet bland annat i fråga om förhållandet till utländska makter (4 punkten), barns rättsliga ställning (7 punkten) och administrativa ingrepp i den personliga friheten (24 punkten). Detta innebär att de bestämmelser i barnskyddslagen som hänför sig till nämnda punkter tillämpas direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för socialvårdsuppgifterna. Eftersom de paragrafer som hänför sig till de frågor som nämns i barnskyddslagen ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till en hänvisning till ett välfärdsområde, fogas till lagen en bestämmelse om tillämpningen på Åland.

7.70 Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

11 §. *Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande.* I 3 mom. ändras kommunerna till välfärdsområdena.

12 §. *Samordning av tjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster.* I paragrafen ändras kommunerna till välfärdsområdena.

7.71 Lag om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård

7 §. *Produktion av tjänster.* I paragrafens gällande 1 mom. föreskrivs om de alternativ som arbetsgivaren har till sitt förfogande vid ordnandet av företagshälsovårdstjänster. Enligt 1 punkten i momentet kan arbetsgivaren ordna de företagshälsovårdstjänster som avses i lagen genom att skaffa de tjänster som arbetsgivaren behöver från en hälsovårdscentral som avses i folkhälsolagen (66/1972). Paragrafens 1 mom. 1 punkt föreslås bli ändrad så att hänvisningen till folkhälsolagen stryks. Hänvisningen till en hälsovårdscentral ändras till en hänvisning till en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till en verksamhetsenhet inom sjukvårdsdistriktet ändras till en hänvisning till en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen.

24 §. Övervakning. I 1 mom. stryks hänvisningen till hälsovårdscentraler. Hänvisningen i momentet till enheter som producerar företagshälsovårdstjänster vilka sköter genomförandet av den företagshälsovård som ska ordnas av arbetsgivaren omfattar både verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdena och andra verksamhetsenheter som har rätt att producera företagshälsovårdstjänster.

7.72 Lag om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal

3 §. Definitioner. Enligt den gällande paragrafens 4 punkten avses med sjömanshälsovårdscentral en hälsovårdscentral som tillhandahåller sådan företagshälsovård som avses i 14 a § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Paragrafen i folkhälsolagen har senare upphävts. För närvarande finns bestämmelser om sjömäns hälso- och sjukvård och om produktion av företagshälsovårdstjänster för sjömän i 19 § i hälso- och sjukvårdslagen. Den föråldrade hänvisningsbestämmelsen ändras så att den motsvarar den gällande lagen och hänvisningen till hälsovårdscentralen ändras till en hänvisning till en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet.

7.73 Lag om ändring av 40 a § i arbetarskyddslagen

40 a §. Förteckning över arbetstagare som exponerats för biologiska agenser. Hänvisningarna i 3 mom. till den läkare som i kommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar och till den läkare som i sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar ändras till hänvisningar till den läkare som inom välfärdsområdet och i HUS-sammanslutningen ansvarar för smittsamma sjukdomar.

7.74 Lag om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd

6 §. I paragrafen ändras hänvisningen till kommuner och samkommuner till en hänvisning till kommuner, välfärdsområden och HUS-sammanslutningen. Med hänvisningen till kommuner avses i princip Helsingfors stad och kommunerna i landskapet Åland.

7.75 Lag om ändring av räddningslagen

2 a §. Definitioner. I 1 mom. 6 punkten ändras räddningsverket till välfärdsområdet.

Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny 5 punkt, enligt vilken räddningsverk i denna lag avser den organisation inom välfärdsområdet som ansvarar för den egna produktionen av tjänster som hör till räddningsväsendets uppgiftsområde. Den nuvarande 5 punkten blir 6 punkten. Enligt 9 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden får ett välfärdsområde, om inte något annat föreskrivs genom lag, producera de tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar självt eller i samarbete med andra välfärdsområden eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter.

Enligt 22 § 2 mom. 2 punkten i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om välfärdsområdets förvaltningsstadga. I grunderna för ordnandet av förvaltningen ingår beslut om välfärdsområdets förvaltningsstruktur, det vill säga organisation, samt fördelningen av behörigheten mellan välfärdsområdesmyndigheterna. Enligt 95 § 1 mom. 1 punkten i lagen om välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan tas in behövliga bestämmelser om vilka organ

som finns inom välfärdsområdet, hur ledningen av välfärdsområdet har ordnats och hur personalorganisationen inom välfärdsområdet har ordnats.

Till välfärdsområdets självstyrelse hör att besluta om sin egen förvaltning och organisation. När det fattas beslut om räddningsväsendets och räddningsverkets organisationsmodell ska det dock beaktas att räddningsväsendet utöver närservicen också är en riksomfattande organisation. Räddningsverken ska kunna ledas nationellt och de ska kunna samarbeta med varandra och andra myndigheter som deltar i räddningsväsendets uppgifter i alla säkerhetsituationer. Detta förutsätter tillräckligt enhetliga verksamhetsmodeller och enhetliga tjänster i hela landet.

Räddningsväsendets och räddningsverkets organisationsmodell ska uttryckligen basera sig på räddningsväsendets behov. Modellen ska dessutom möjliggöra den prehospitala akutsjukvård som produceras av räddningsverken på det sätt som välfärdsområdet beslutar. Detta förutsätter bland annat att Europeiska unionens regler om statligt stöd och bestämmelserna om upphandlingsrätt beaktas. Trots den stora betydelsen av den prehospitala akutsjukvård som räddningsverken producerar är syftet med reformen inte att integrera verksamhetsområdena för social- och hälsovårdsväsendet och räddningsväsendet, utan räddningsväsendet ska även i fortsättningen vara ett eget separat verksamhetsområde parallellt med social- och hälsovårdsväsendet i välfärdsområdets organisation.

6 §. *Att göra upp öppen eld.* I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet, och räddningsområdet ändras till välfärdsområdet.

16 §. *Räddningsplan för offentlig tillställning.* I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet. Det föreslås att momentets sista mening ändras så att det tydligare framgår av den att det är fråga om en informativ bestämmelse.

18 §. *Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende.* Till 2 mom. fogas välfärdsområde och verksamhetsidkare i välfärdsområdet.

19 §. *Utredning om utrymningssäkerheten.* I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

20 §. *Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

21 §. *Föreläggande om utrymningssäkerhet.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

4 kap. **Ansvar för räddningsväsendets uppgifter**

Rubriken för kapitlet. Rubriken för 4 kap. i räddningslagen är för närvarande ”Räddningsväsendets organisation och ansvaret för räddningsväsendets uppgifter”. I fortsättningen ska det föreskrivas om ordnandet av räddningsväsendet i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2023. Rubriken för kapitlet föreslås vara ”Ansvar för räddningsväsendets uppgifter”, eftersom alla bestämmelser om organisationen i kapitlet upphävs och deras innehåll överförs till lagen om ordnande av räddningsväsendet.

23 §. *Inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter.* I paragrafen finns bestämmelser om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter inom räddningsväsendet. I fortsättningen kommer bestämmelserna om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets

uppgifter att finnas i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2023. Paragrafen föreslås bli upphävd.

24 §. Kommunernas ansvar för räddningsväsendet. I paragrafen finns bestämmelser om kommunernas organiseringsansvar inom räddningsväsendet. Från och med den 1 januari 2023 överförs ansvaret för ordnandet av räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena. Paragrafen föreslås bli upphävd.

25 §. Räddningsverk samt avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar. Den gällande paragrafen innehåller bestämmelser om räddningsverkets och avtalsbrandkårernas uppgifter. Enligt den gällande lagen ska det lokala räddningsväsendet ha ett räddningsverk för skötseln av uppgifterna inom räddningsväsendet. Det lokala räddningsväsendet kan i räddningsverksamhet enligt 32 § anlita en frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår, militärbrandkår (*avtalsbrandkårer*) eller någon annan sammanslutning som är verksam i räddningsbranschen enligt överenskommelse med dem.

Enligt 4 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet och 7 § i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdet om valet av sätt att producera räddningsväsendets tjänster. Bestämmelser om de tjänster som ska produceras inom räddningsväsendet finns i 27 § 2 mom. i denna lag. Bestämmelser om möjligheten att på samma sätt som för närvarande anlita avtalsbrandkårer i uppgifter som hör till räddningsverksamheten finns i det nya 27 § 4 mom. i denna lag. Paragrafen föreslås bli upphävd.

26 §. Räddningsmyndigheter. Statliga räddningsmyndigheter är enligt 26 § i den gällande räddningslagen inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet och regionförvaltningsverket som denne förordnat. Det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ.

I 2 mom. ändras det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter till välfärdsområdets räddningsmyndigheter. Det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ ändras till välfärdsområdets behöriga kollegiala organ. Bestämmelser om välfärdsområdets organ finns i 35 § i lagen om välfärdsområden, enligt vilken välfärdsområdesfullmäktige kan tillsätta nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen för skötseln av uppgifter av bestående natur; direktioner för skötseln av affärsverk eller andra uppgifter; sektioner i välfärdsområdesstyrelsen och i nämnder och direktioner.

27 §. Uppgifter för välfärdsområdets räddningsväsende och räddningsverk. I 27 § i den gällande räddningslagen föreskrivs om det lokala räddningsväsendets och räddningsverkets uppgifter. I paragrafen föreslås de ändringar som föranleds av överföringen av organiseringsansvaret. I paragrafens rubrik ändras det lokala räddningsväsendet till välfärdsområdets räddningsväsende.

I 1 mom. ändras det lokala räddningsväsendet till välfärdsområdet. Till momentet fogas hänvisningar till lagen om ordnande av räddningsväsendet och lagen om välfärdsområden. Enligt 4 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ansvarar välfärdsområdet för ordnandet av räddningsväsendet inom sitt område på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av räddningsväsendet och i någon annan lag. Enligt 7 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden svarar välfärdsområdet för organisationen av sina lagstadgade uppgifter (*organiseringsansvar*), för tillgodoseendet av sina invånares lagstadgade rättigheter och för samordningen av tjänstehelheterna samt svarar i fråga om de tjänster som organiseras och andra åtgärder för lika tillgång till tjänsterna och åtgärderna, fastställandet av behovet av tjänster och åtgärder samt deras mängd och kvalitet,

valet av sätt att producera tjänster och åtgärder, styrningen och tillsynen av tjänsternas och åtgärdernas produktion samt utövandet av myndigheternas befogenheter.

I 2 mom. föreskrivs det om produktionen av de centrala tjänsterna inom välfärdsområdets räddningsväsende. Enligt 9 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden får ett välfärdsområde, om inte något annat föreskrivs genom lag, producera de tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar självt eller i samarbete med andra välfärdsområden eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter. Räddningsverket ska på samma sätt som för närvarande sörja för produktionen av de tjänster inom räddningsväsendet som välfärdsområdet har beslutat producera själv. I uppgifter som inte innebär betydande utövning av offentlig makt kan man liksom för närvarande anlita avtalsbrandkårer, andra sammanslutningar som är verksamma inom räddningsbranschen samt frivilliga organisationer och personer. I bestämmelsen sammanställs räddningsväsendets viktigaste uppgiftshelheter och deras närmare innehåll bestäms i lagens detaljerade bestämmelser samt i en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av 5 mom. Vid produktionen av räddningsväsendets tjänster ska räddningsverket inom sitt område sörja för den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas; för räddningsväsendets tillsynsuppgifter; för varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta samt för de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Enligt 3 mom. 1 punkten ska räddningsverket producera tjänster i anknytning till den prehospitala akutsjukvården enligt vad välfärdsområdet beslutar. Enligt 39 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen kan ett välfärdsområde besluta om produktion av prehospital akutsjukvård på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i räddningslagen. Med stöd av 8 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård svarar välfärdsområdet för ordnandet av prehospital akutsjukvård inom sitt område. Enligt 7 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden hör det till organiseringsansvaret att välja sätt att producera de tjänster och andra åtgärder som ska ordnas. Enligt 2 § 5 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland tillämpas på HUS-sammanslutningen när den ordnar hälso- och sjukvård med stöd av denna lag dessutom det som i 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård föreskrivs om välfärdsområden. Därför ansvarar HUS-sammanslutningen för ordnandet av prehospital akutsjukvård och valet av sätt att producera den i Nylands välfärdsområden och i Helsingfors stad.

Enligt den gällande 27 § 3 mom. 2 punkten ska räddningsverket stödja beredskapsplaneringen i en kommun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommit med kommunen. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Bestämmelser om samråd mellan välfärdsområdet och kommunerna finns i 14 § i lagen om välfärdsområden. Med stöd av paragrafen ska välfärdsområdena och kommunerna inom deras områden ha en lagstadgad skyldighet att sinsemellan avtala om samarbete vid skötseln av de uppgifter som föreskrivits för dem. Samarbetet kan gälla till exempel kommunernas beredskapsplanering. Enligt 8 § i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdet med stöd av avtal sköta sådana kommunala uppgifter som inte enligt lag särskilt hör till kommunens uppgifter. Eftersom det i 12 § i beredskapslagen (1552/2011) föreskrivs att kommunen ska sköta beredskapsplaneringen, kan man vid förhandlingarna komma överens om samarbete i beredskapsplaneringen, men dock inte om att överföra hela kommunens beredskapsplanering till välfärdsområdet.

Enligt 38 § 1 mom. i räddningslagen kan inrikesministeriet, utöver det som har överenskommit mellan stater, på begäran av Europeiska unionen, en annan stat eller en internationell organisation besluta att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet, om detta är motiverat för att skydda människor, miljön eller egendom.

I räddningslagens 27 § 3 mom. 2 punkt föreslås en bestämmelse enligt vilken välfärdsområdets räddningsverk deltar i upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internationellt bistånd som avses i 38 §, till den del detta hör till välfärdsområdets organiseringsansvar. I upprätthållandet av beredskapen deltar dessutom inrikesministeriet och Räddningsinstitutet. I upprätthållandet av den beredskap som krävs för att lämna bistånd till utlandet ingår till exempel utbildning och övningar för den personal som deltar i verksamheten, alarmering och utrustande av personalen samt underhåll och lagring av materiel och utrustning som behövs för biståndet samt planering av de logistiska systemen. Uppgifter som hör till välfärdsområdena och som anknyter till upprätthållandet av den beredskap som krävs för internationellt bistånd till utlandet och som tas emot i Finland kan med stöd av 5 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet koncentreras till ett eller flera välfärdsområden. Upprätthållande av beredskapen kan till exempel innebära uppgifter i anknytning till alarmering och utrustande av den personal som deltar i lämnandet eller mottagandet av internationellt bistånd, underhåll och lagring av materiel och utrustning samt planering av logistiska arrangemang.

Finlands beredskap för att lämna bistånd till utlandet grundar sig till stora delar på kompetensen, beredskapen och servicenivån i fråga om riskerna inom det egna landet för det räddningsväsende som ingår i välfärdsområdenas organiseringsansvar. Räddningsverken kan till exempel gemensamt utveckla materiel för skogsbränder, CBRN, avvärjningen av översvämningar eller annan specialmateriel som vid behov också kan utnyttjas för internationellt bistånd.

Inrikesministeriet beslutar om den specialberedskap som ska användas vid internationellt bistånd. Inrikesministeriet svarar också för de kostnader som föranleds Finland av bistånd till utlandet och begäran om internationellt bistånd, när inrikesministeriet fattar beslut om lämnande eller mottagande av internationellt bistånd med stöd av 38 § i räddningslagen.

Välfärdsområdena ansvarar för lagringen och underhållet av den utrustning och den materiel som de innehar och som utnyttjas vid internationellt bistånd så att denna specialberedskap, inbegripet personalens kompetens, vid behov kan användas för internationella uppdrag i enlighet med inrikesministeriets beslut på det sätt som krävs i de avtal och förbindelser som är bindande för Finland. Materielen och personalens kompetens kan utnyttjas också i en situation där internationellt bistånd tas emot och i den nationella räddningsverksamheten.

Den alarmering av enheter och specialberedskap för uppgifter här i landet som är på välfärdsområdenas ansvar grundar sig på de larmanvisningar som avses i 33 § i denna lag, på de samarbetsplaner som avses i 46 och 47 § i denna lag och på de avtal som avses i 8 kap. i lagen om välfärdsområden.

Räddningsväsendets bistånd till utlandet sammanställs i huvudsak av personalen vid välfärdsområdenas räddningsverk. På den personal vid välfärdsområdets räddningsverk som deltar i lämnandet av bistånd tillämpas lagen om civilpersonals deltagande i krishantering (1287/2004).

Bestämmelsen ska med stöd av lagen om välfärdsområden inte tillämpas på internationell verksamhet som grundar sig på välfärdsområdenas egna beslut och avtal. För sådan verksamhet krävs det att välfärdsområdet förfogar över de ekonomiska resurser som behövs för verksamheten.

I 3 mom. 3 punkten ändras det lokala räddningsväsendet till välfärdsområdet. Det lokala räddningsväsendet sköter för närvarande med stöd av annan lagstiftning även andra uppgifter inom räddningsväsendet än sådana som anges i räddningslagen. I momentets 3 punkt föreslås en sådan precisering att den gäller uppgifterna för välfärdsområdets räddningsmyndighet.

Vid räddningsverksamhet enligt 32 § i räddningslagen kan avtalsbrandkårer eller andra sammanslutningar som är verksamma inom räddningsbranschen enligt 4 mom. på samma sätt som nu anlitas som hjälp enligt vad välfärdsområdet avtalar med dem.

I 5 mom. ändras det lokala räddningsväsendet till välfärdsområdet. Det föreslås att momentet ändras så att närmare bestämmelser även om räddningsmyndigheternas uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §. *Det lokala räddningsväsendets servicenivå.* Paragrafen innehåller bestämmelser om det lokala räddningsväsendets servicenivå. I fortsättningen ingår bestämmelserna om servicenivån i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2023. Paragrafen föreslås bli upphävd.

29 §. *Det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån.* Paragrafen innehåller bestämmelser om beslut om servicenivån. I fortsättningen ingår bestämmelserna om beslut om servicenivån i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2023. Paragrafen föreslås bli upphävd.

30 §. *Släckvatten.* Paragrafen innehåller bestämmelser om kommunens skyldigheter att inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov. I paragrafen görs de ändringar som följer av organiseringsansvaret så att det lokala räddningsväsendet ändras till välfärdsområdets räddningsväsende. Bestämmelsen om avtal om anskaffning av släckvatten mellan det regionala räddningsväsendet och de kommuner som hör till räddningsområdet föreslås bli upphävd. Eftersom kommunerna i den gällande lagen om vattentjänster inte har ålagts någon skyldighet att göra upp en plan för utvecklande av vattentjänsterna, ändras planen för utvecklande av vattentjänster till planering av utvecklandet av vattentjänsterna.

33 §. *Larmanvisningar.* I 1 mom. hänvisas till 44 § i räddningslagen som innehåller bestämmelser om avtal om skötsel av uppgifter enligt räddningslagen inom ett annat räddningsområde. Bestämmelser om avtal om skötseln av myndighetsuppgifter inom välfärdsområdet ska i fortsättningen finnas i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdena kan samarbeta genom att avtala om samarbete enligt 8 kap. i lagen om välfärdsområden (gemensamt organ, gemensam tjänst, avtal om skötsel av myndighetsuppgifter och en välfärdssammanslutning som producerar stödtjänster). Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. ändras så att där hänvisas till 8 kap. i lagen om välfärdsområden.

I 2 mom. hänvisas det till räddningsväsendets område. Det föreslås att 2 mom. ändras så att där hänvisas till välfärdsområdet.

34 §. *Ledning av räddningsverksamhet.* I 1 mom. ändras räddningsområde till välfärdsområde. Räddningsledare är räddningsmyndigheten i det välfärdsområde där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inte något annat har avtalats med stöd av 8 kap. i lagen om välfärdsområden eller föreskrivs med stöd av 5 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Räddningsverksamheten kan dock på samma sätt som nu tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos välfärdsområdets räddningsverk eller av någon som hör till en avtalsbrandkår till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Ansvar för ett förmedlat meddelande eller uppdrag övergår enligt 11 § i lagen om nödcentralsverksamhet på den mottagande myndigheten, på den enhet som sköter dess uppgifter eller på någon annan jourenhet när denna har tagit emot meddelandet eller uppdraget. Räddningsverksamheten leds och betydande offentlig makt utövas av räddningsmyndigheten alltid efter att den har underrättats eller efter att ett tillfälligt hinder har undanröjts. Bestämmelser om begränsade befogenheter

för den tillfälliga ledaren av räddningsverksamheten finns i 36 § 2 mom. i denna lag. Begränsade befogenheter får utövas för att trygga inledandet av räddningsverksamhet och endast i den mån de är nödvändiga för att rädda och skydda människor, egendom och miljön samt för att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan.

36 §. Räddningsledarens befogenheter. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

40 §. Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling. I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

42 §. Samarbete för att förebygga olyckor. I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet. Den anmälningsskyldighet som föreskrivs i paragrafen gäller också välfärdsområdena och deras anställda.

44 §. Samarbete mellan räddningsverk. Paragrafen innehåller bestämmelser om avtal om skötsel av uppgifter enligt räddningslagen också inom ett annat räddningsområde. Bestämmelser om avtal om skötseln av myndighetsuppgifter inom välfärdsområdet ska i fortsättningen finnas i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdena kan samarbeta genom att avtala om samarbete enligt 8 kap. i lagen om välfärdsområden (gemensamt organ, gemensam tjänst, avtal om skötsel av myndighetsuppgifter och en välfärdssammanslutning som producerar stödtjänster). Paragrafen föreslås bli upphävd.

46 §. Samarbete inom räddningsverksamheten. I paragrafen föreskrivs det om statliga och kommunala myndigheters, inrättnings- och affärsverks skyldighet att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt. Till 1 mom. fogas välfärdsområdesmyndigheter.

Till 2 mom. 12 punkten fogas välfärdsområdesmyndigheter.

47 §. Planer för räddningsväsendet. I 1 mom. ändras räddningsväsendets område till välfärdsområdet. Paragrafens rubrik ändras till Planer för räddningsverksamheten.

49 §. Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp. Till 1 mom. fogas skyldighet för välfärdsområdesmyndigheterna att på begäran ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det.

50 §. Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter. Till 1 mom. fogas välfärdsområdesmyndigheter bland de myndigheter som räddningsmyndigheten kan ge handräckning.

65 §. Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap. Till 1 mom. fogas välfärdsområdesmyndigheter.

Enligt 3 mom. ska myndigheterna inom räddningsväsendet sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om befolkningsskyddet. Räddningslagens bestämmelser om befolkningsskydd och inrättande av skyddsrum ska därmed också tillämpas i landskapet Åland. Beslut om förflyttning av i landskapet bosatta personer till en ort utanför landskapet kan dock fattas endast med landskapsregeringens samtycke. Räddningsväsendet hör, förutom i fråga om befolkningsskyddet, till landskapets lag-

stiftningsbehörighet. Enligt självstyrelselagen för Åland deltar landskapsmyndigheterna i befolkningsskyddet i enlighet med vad som stadgas i en överenskommelseförordning. Med stöd av lagen har utfärdats republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (900/2000). I 3 mom. föreslås det en sådan komplettering att Statens ämbetsverk på Åland allmänt sköter samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.

66 §. Skydd enligt Genèvekonventionerna. Enligt 2 mom. beslutar inrikesministeriet på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. Enligt förslaget ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet. Det föreslås en komplettering enligt vilken framställningen i landskapet Åland görs av Statens ämbetsverk på Åland.

67 §. Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning. Enligt paragrafen kan inrikesministeriet och regionförvaltningsverket på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. Enligt förslaget ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet. Det föreslås en komplettering enligt vilken framställningen i landskapet Åland görs av Statens ämbetsverk på Åland.

79 §. Tillsynsplan. I 3 mom. ändras det lokala räddningsväsendet till välfärdsområdets räddningsväsende.

80 §. Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

I 4 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

81 §. Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

82 §. Särskilda säkerhetskrav. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

83 §. Försvarsmaktens platser som ska hemlighållas. I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

85 §. Tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå. Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå. Bestämmelser om laglighetsövervakning av servicenivån för välfärdsområdets räddningsväsende ingår i fortsättningen i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Paragrafen föreslås bli upphävd.

87 §. Skyldighet att lämna statistiska uppgifter. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

88 §. *Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

89 §. *Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter.* I 5 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

96 §. *Vissa avgiftsbelagda prestationer.* Enligt 96 § 2 mom. i den gällande räddningslagen bestämmer det lokala räddningsväsendet avgifterna i en taxa som det godkänner. Enligt 22 § 2 mom. 8 punkten i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige fatta beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar. Till 1 mom. föreslås bli fogat en hänvisning till lagen om välfärdsområden och 2 mom. föreslås bli upphävt, varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 2 och 3 mom.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

99 §. *Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder.* I paragrafen ändras räddningsområden till välfärdsområden. Räddningsverk ändras till välfärdsområde.

104 §. *Ändringssökande.* I paragrafen föreslås bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av räddningslagen. Paragrafen ändras så att den överensstämmer med lagstiftningen om välfärdsområden.

I fråga om sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas enligt 1 mom. vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Bestämmelserna i 102 § i räddningslagen om ersättningar och arvoden som betalas för räddningsuppgifter tillämpas också på Gränsbevakningsväsendets beslut.

När det gäller sökande av ändring i välfärdsområdesmyndigheters beslut enligt 96 § 1 mom. och 102 § tillämpas enligt 2 mom. dock 16 kap. i lagen om välfärdsområden. Bestämmelsen tillämpas på välfärdsområdesmyndigheters beslut om prestationer av en räddningsmyndighet inom välfärdsområdet enligt 96 § 1 mom. i denna lag och på beslut som gäller ersättningar och arvoden för ett räddningsuppdrag enligt 102 § i denna lag.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattas av en myndighet som beviljar bygglov tillämpas enligt 3 mom. markanvändnings- och bygglagen.

När det gäller sökande av ändring i beslut om föreläggande av vite samt om föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande tillämpas enligt 4 mom. dock viteslagen (1113/1990).

Beslutet ska i de fall som avses i 1 och 2 mom. enligt 5 mom. iakttas genast oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

108 §. *Installation av räddningsväsendets anordningar.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

109 §. *Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till välfärdsområdets räddningsmyndighet.

7.76 Lagen om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden

14 §. Understöd och annan finansiering. Till 2 mom. fogas välfärdsområden bland de aktörer som kan beviljas specialunderstöd ur brandskyddsfonden. På motsvarande sätt stryks det lokala räddningsväsendet, vars nuvarande ansvar för ordnandet av räddningsväsendet överförs till välfärdsområdet vid ingången av 2023. Specialunderstöd kan även i fortsättningen beviljas kommunerna, eftersom brandstationerna blir kvar i deras ägo vid reformen. Kommuner kan beviljas specialunderstöd för grundläggande renovering av brandstationer.

7.77 Lagen om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

4 §. Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning. Det föreslås att det lokala räddningsväsendet i 4 § 1 mom. i sjöräddningslagen (1145/2001) ändras till välfärdsområdets räddningsväsende.

Det föreslås att det lokala räddningsväsendet i 4 § 2 mom. 5 punkten i sjöräddningslagen ändras till välfärdsområdets räddningsväsende.

7.78 Lag om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar

5 §. Anordnaren av en penninginsamling. Till 4 mom. fogas ett välfärdsområde och HUS-sammanslutningen som på samma sätt som staten, kommuner och samkommuner inte beviljas tillstånd till penninginsamling och inte får anordna småskalig insamling. Den grundläggande principen i lagen om penninginsamlingar är att stödja verksamhetsförutsättningarna för tredje sektorn och det civila samhället. Offentliga samfund kan i princip inte samla in pengar, i synnerhet på grund av att deras verksamhet finansieras med skattemedel. De aktörer som avses i 5 § 1 och 2 mom., såsom allmännyttiga samfund och stiftelser, får dock anordna penninginsamling inte bara för statens, kommuners och samkommuners, utan i fortsättningen också för välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens verksamhet, om de övriga förutsättningar för anordnande av en penninginsamling som anges i lagen om penninginsamlingar uppfylls. På samma sätt som i fråga om staten, kommuner och samkommuner kan pengar inte samlas in för lagstadgade tjänster och grundläggande verksamhet som produceras av välfärdsområden eller HUS-sammanslutningen. Pengar kan samlas in för sådan verksamhet som generellt medför extra nytta för samhället. I detaljmotiveringen till 5 § 4 mom. i regeringens proposition (RP 214/2018 rd) finns exempel på ovan nämnda tillåtna penninginsamlingar.

7.79 Lag om ändring av faderskapslagen

5, 16, 19 och 59 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen i paragraferna ändras till hänvisningar till välfärdsområdet och hänvisningarna till barnatillsyningsmannen i personens hemkommun ändras till hänvisningar till barnatillsyningsmannen inom det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun.

59 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 59 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i faderskapslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.80 Lag om ändring av moderskapslagen

5, 14 och 51 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen i paragraferna ändras till hänvisningar till välfärdsområdet och hänvisningarna till barnatillsyningsmannen i personens hemkommun ändras till hänvisningar till barnatillsyningsmannen det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun.

51 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 51 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i moderskapslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.81 Lag om ändring av adoptionslagen

14 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till kommunens socialvårdsorgan ändras till välfärdsområdet. Dessutom föreslås det att momentets språkdräkt uppdateras så att den motsvarar den ändrade ordalydelsen i 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999).

21 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till hemkommunens socialvårdsorgan ändras till en hänvisning till det välfärdsområde inom vars område de personer som nämns i paragrafen har sin hemkommun.

22, 24, 32, 61, 80 och 94 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunens socialvårdsorgan ändras till välfärdsområdet.

63 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till socialvårdsorganet i hemkommunen ändras till en hänvisning antingen till det välfärdsområde inom vars område de personer som nämns i momentet har sin hemkommun eller, om en person inte har hemkommun i Finland, inom vars område han eller hon vistas.

87 §. Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att hänvisningarna till kommunens socialvårdsorgan, en samkommun eller någon annan kommunal sammanslutning ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

92 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till kommunens socialvårdsorgan ändras till välfärdsområdet.

97 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 97 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i adoptionslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.82 Lag om ändring av äktenskapslagen

22 och 32 §. Det föreslås att 22 § 2 mom. och 32 § 3 mom. ändras så att hänvisningen till socialnämnden ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

32 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 32 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i äktenskapslagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

50 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till socialnämnden i 1–4 mom. ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Dessutom föreslås att det till paragrafens nya 5 mom. i samband med 32 a § av grundad anledning fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.83 Lag om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning

2 §. Definitioner. Det föreslås att 6 punkten ändras så att hänvisningarna till de lagar som upphävs stryks och hänvisningen till samkommunen för sjukvårdsdistriktet ersätts med en hänvisning till välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen. Hänvisningen till välfärdsområde omfattar med stöd av 2 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/) även de helheter med vårdan-svar som Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad beslutar om.

7.84 Lag om ändring av lagen om underhåll för barn

8 och 8 a och 8 b §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunen eller kommunens socialnämnd ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

8 c §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 8 c §. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen om underhåll för barn hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

13 a §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

7.85 Lag om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt

8, 9 b, 11 a, 12, 14, 16, 19, 39 och 49 §. Det föreslås att paragraferna ändras så att hänvisningarna till kommunens socialnämnd ändras till hänvisningar till välfärdsområdet.

8 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 8 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

17 b § 1 mom. och 17 d §. Det föreslås att bestämmelserna ändras så att hänvisningarna till kommunen ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås att hänvisningen i 17 b § 1 mom. till 1982 års socialvårdslag stryks.

35 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till kommunernas socialvårdsmyndigheter ändras till välfärdsområdets och kommunernas myndigheter.

46 §. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att hänvisningen till socialnämnden stryks som obehövlig.

7.86 Lag om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

1 och 9 §. Det föreslås att 1 § 2 mom. och 9 § ändras så att hänvisningarna till kommunen, det kommunala organet och socialvårdsmyndigheten ändras till välfärdsområdet. Till 1 § föreslås dessutom bli fogat ett nytt 5 mom. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

12 §. Det föreslås att 2 och 3 mom. ändras så att hänvisningarna till den kommunala myndigheten och socialvårdsmyndigheten ändras till välfärdsområdesmyndighet. Dessutom föreslås det att laghänvisningarna i 2 och 3 mom. förtydligas och uppdateras.

14 §. Det föreslås att 4 mom. ändras så att hänvisningarna till socialnämnden ändras till välfärdsområdet.

24 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningarna till socialvårdsmyndigheten ändras till välfärdsområdesmyndigheten.

25 §. Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att hänvisningarna till socialvårdsmyndigheten ändras till välfärdsområdesmyndigheten och hänvisningen till en kommun eller samkommun ändras till en hänvisning till välfärdsområdet.

32 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till kommunernas socialvårdsmyndigheter ändras till välfärdsområdesmyndigheten och kommunala myndigheter.

7.87 Lag om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utsökningsbalken

3 § och 5 §. *Meddelande till den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet samt verkställande av vräkning.* I samband med vräkning ska utmätningsmannen enligt den gällande lagen underrätta bostads- och socialmyndigheterna på orten om att vräkningsärendet har blivit anhängigt och om de omständigheter som då framkommit om han eller hon vet att det i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden bor barn, och det är oklart hur deras boende ska ordnas, eller personer i behov av omedelbar omsorg. Dessa myndigheter ska ges tillfälle att ordna boende eller utreda behovet av socialvårdstjänster. De uppgifter som det föreskrivs om i paragraferna hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i paragraferna ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till paragraferna fogas en bestämmelse om tillämpningen av dem på Åland.

Social- och hälsovårdsministeriet har hörts i ärendet. Ministeriet har rekommenderat att det om bostads- och socialmyndigheterna på orten i fortsättningen används termerna den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet.

7.88 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen

3 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till kommunala socialvårdsmyndigheter ändras till välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter.

9 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till socialvårdsmyndigheterna ändras till en hänvisning till den som ordnar eller lämnar socialvård, vilket motsvarar den terminologi som används i 18 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningarna till socialnämnden i 1 och 2 mom. ändras till hänvisningar till välfärdsområdet. Det föreslås att hänvisningen till kommunen i 3 mom. ersätts med en hänvisning till välfärdsområdet och hänvisningen till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) i momentet ersätts med en hänvisning till lagen om välfärdsområdenas finansiering (/).

Till paragrafen föreslås dessutom bli fogat ett nytt 4 mom. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.89 Lag om ändring av lagen om för- och efternamn

22, 23 och 27 §. Det föreslås att 22 § 3 mom., 23 § 3 mom. och 27 § ändras så att hänvisningarna till det organ som ansvarar för socialvården ersätts med en hänvisning till välfärdsområdet.

33 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 33 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.90 Lag om ändring av beredskapslagen

12 §. *Skyldighet att vidta förberedelser.* Den beredskapsskyldighet som föreskrivs i paragrafen utvidgas till att gälla även välfärdsområden och välfärdssammanslutningar.

70 §. *Användningstillstånd för flytande bränsle.* Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att användningstillstånd för flytande bränsle i fortsättningen ska kunna beviljas också välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas myndigheter.

88 §. Social- och hälsovårdstjänster samt hälsoskydd. Den möjlighet som föreskrivs i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten att frånga kraven på innehållet i social- och hälsovårdstjänster samt hälsoskydd ändras så att den gäller välfärdsområden och välfärdssammanslutningar i stället för kommuner. Kommunernas möjlighet enligt den gällande 1 mom. 3 punkten att avstå från skyldigheten att ordna dagvård ändras till 2 mom. Hänvisningen i den gällande bestämmelsen till den upphävda lagen om barndagvård ändras till en hänvisning till lagen om småbarnspedagogik. De uppgifter som det föreskrivs om i paragraferna hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om tillämpningen av paragrafen på Åland.

94 §. Begränsning av uppsägningsrätten. Den begränsning av uppsägningsrätten som föreskrivs i paragrafen ändras så att den gäller tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden på motsvarande sätt som det förslag till ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare som ingår i propositionen.

101 §. Villkoren i arbetspliktsförhållande. Bestämmelsen om villkoren för arbetsplikten i paragrafen föreslås bli ändrad så att den på motsvarande sätt som i det förslag till ändring av lagen om kommunala tjänstekollektivavtal som ingår i propositionen gäller lagen om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal.

106 §. Förvaltningsmyndigheternas kommunikation under undantagsförhållanden. Statsrådets kanslis och Statens kommunikationscentrals befogenheter enligt 3 mom. utvidgas till att gälla även den kommunikation som bedrivs av välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas myndigheter.

108 a §. Välfärdsområdets förvaltning. I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i bestämmelsen om kommuner i 108 § i beredskapslagen om ordnande av välfärdsområdets förvaltning under undantagsförhållanden. Enligt 1 mom. kan välfärdsområdesfullmäktige sammankallas omedelbart under undantagsförhållanden. Välfärdsområdesfullmäktige är beslutfört då mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Om välfärdsområdesfullmäktige inte blir beslutfört och vägande skäl kräver omedelbara beslut, har välfärdsområdesstyrelsen enligt 2 mom. rätt att fatta beslut om ärenden som gäller organisationen av förvaltningen, förvaltningsstadga, delegering av behörighet, budget samt andra ärenden som det bestämts att välfärdsområdesfullmäktige ska besluta om.

Enligt 3 mom. ska välfärdsområdesstyrelsen så snart som möjligt föra sådana beslut som avses i 2 mom. till välfärdsområdesfullmäktige för avgörande. När det gäller välfärdsområdesstyrelsens beslut enligt 2 mom. föreskrivs i 3 mom. att det ska gälla tills välfärdsområdesfullmäktige har fattat beslut i ärendet. I enlighet med 3 mom. tillämpas det som i paragrafen föreskrivs om välfärdsområden också på välfärdssammanslutningar.

120 §. Specialarrangemang inom räddningsväsendet och befolkningskyddet. Till de aktörer som utför de uppgifter som anges i paragrafen fogas välfärdsområden.

126 §. Skyldighet att offentliggöra meddelanden. Den publiceringsskyldighet som föreskrivs i paragrafen utvidgas till att gälla även välfärdsområdesstyrelsens meddelanden.

7.91 Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar

5 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till kommunernas socialvårdsmyndigheter ändras till välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter.

6 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till ett i 1982 års socialvårdslag avsett organ ändras till en hänvisning till välfärdsområdet. Dessutom uppdateras hänvisningen till barnskyddslagen så att den motsvarar den gällande lagen.

Till paragrafen föreslås dessutom bli fogat ett nytt 3 mom. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet, föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.92 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen

3 och 9 §. Det föreslås att 3 § och 9 § 1 mom. ändras så att hänvisningarna till kommunala socialvårdsmyndigheter ändras till välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter.

5 §. Det föreslås att 2 punkten ändras så att hänvisningarna till socialnämnden i den vuxna personens hemkommun, vistelsekommun och i den kommun som ligger närmast honom eller henne ändras till det välfärdsområde inom vars område den vuxna personen har sin hemkommun och inom vars område han eller hon vistas eller som den vuxna har den närmaste anknytningen till.

10 a §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 10 a §. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

7.93 Lag om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen

4 kap. 7 §. *Förfarandet vid utarbetandet av planen.* Ordalydelsen i paragrafens sista mening ändras så att de myndigheter som ansvarar för social-, hälso-, bostads- och arbetskraftstjänster och som räknas upp i paragrafen bestäms på basis av den dömdes hem- eller boningskommun.

7.94 Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff

8 §. *Plan för strafftiden och tidsplan.* Ordalydelsen i 4 mom. ändras så att de myndigheter som ansvarar för social-, hälso-, bostads- och arbetskraftstjänster och som räknas upp i paragrafen bestäms på basis av fångens hem- eller boningskommun.

9 §. *Beredning av verkställigheten av en övervakningstid.* Hänvisningen till kommunen i 3 mom. ändras till en hänvisning till välfärdsområdet och hänvisningen till kostnaderna för den

kommunala basservicen till en hänvisning till kostnaderna för den basservice som hör till välfärdsområdet. De uppgifter som det föreskrivs om i paragraferna hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragrafen ändras till en hänvisning till välfärdsområdet, föreslås att det till 3 mom. fogas en bestämmelse om tillämpningen av paragrafen på Åland.

7.95 Lag om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder

12 §. Stödåtgärder. I paragrafen ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet och hänvisningen till kommunens uppgifter till uppgifter som hör till välfärdsområdet. De uppgifter som det föreskrivs om i paragraferna hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommunen i paragraferna ändras till en hänvisning till välfärdsområdet, föreslås att det till 2 mom. fogas en bestämmelse om tillämpningen av paragrafen på Åland.

71 §. Övervakningens innebörd. I paragrafen ändras hänvisningen till hem- och boningskommun till en hänvisning till hem- eller boningskommun. Det föreslagna uttryckssättet motsvarar ordalydelsen i 4 kap. 7 § i fängelselagen (767/2005) och 8 § 4 mom. i lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017). Ändringen preciserar hemkommunens företrädare i förhållande till boningskommunen, om dessa inte är samma kommun. Ändringen behövs på grund av ändringen i 12 § 2 mom.

7.96 Lag om ändring av 10 § i rättshjälpslagen

10 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att även en välfärdsområdesmyndighet ska vara skyldig att på begäran av rättshjälpsbyrån och trots sekretessbestämmelserna lämna denna sådana uppgifter som de förfogar över och som är nödvändiga för rättshjälpsbyrån på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda om en sökande på basis av sin ekonomiska ställning är berättigad till rättshjälp och om sökanden har en rättsskyddsförsäkring som täcker saken.

7.97 Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

72 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till ett organ som avses i 6 § i socialvårdslagen från 1982 ändras till en hänvisning till ett välfärdsområde.

84 §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. De angelägenheter som det föreskrivs om i lagen hör enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet, och de tillämpas därför direkt i landskapet Åland. I landskapet Åland ansvarar kommunerna och samkommunen för uppgifter inom socialvården. Eftersom hänvisningen till kommuner i lagen ändras till en hänvisning till välfärdsområden, föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagen på Åland.

90 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att också en välfärdsområdesmyndighet är skyldig att lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter som avses i momentet.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningarna till det kommunala social- eller hälsovårdsganet ändras till välfärdsområdet.

92 §. Det föreslås att 3 mom. 1 punkten ändras så att sekretessbelagda uppgifter kan lämnas också till välfärdsområdesmyndigheter för fullgörande av åligganden enligt lagen om förmyndarverksamhet.

7.98 Lag om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

10 §. Det föreslås att 4 mom. ändras så att också välfärdsområdesmyndigheter har rätt att få de uppgifter som avses i momentet ur registret över förmynderskapsärenden.

7.99 Lag om ändring av 5 § i idrottslagen

5 §. Kommunens ansvar. Det föreslås att den föräldrade hänvisningen till kommunallagen i 6 mom. ändras till en uppdaterad bestämmelse. Kommunallagen (365/1995) har upphävts genom kommunallagen (410/2015), vars 22 § innehåller bestämmelser om kommunens skyldighet att sörja för invånarnas möjligheter att delta och påverka. Det föreslås att hänvisningen till hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ändras till en hänvisning till främjande av hälsa och välfärd enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7.100 Lag om ändring av 12 § i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande

12 §. Rätt att få uppgifter och handräckning. Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvärssärende samt att ge nämnden handräckning. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den till sin ordalydelse motsvarar bestämmelsen i 50 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) om förvaltningsdomstolens rätt att få uppgifter av myndigheter. I och med den föreslagna ändringen omfattar nämndens rätt att få uppgifter också de nya myndigheter som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården.

7.101 Lag om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet

7 §. Samverkan. I 2 mom. föreskrivs om kommunens samverkan med olika aktörer när det gäller att främja kommunernas kulturverksamhet. I målen för kommunernas kulturverksamhet ingår också främjande av befolkningens välfärd och hälsa genom kultur och konst, där de aktörer som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården är centrala samarbetsparter. Till förteckningen över exempel på samarbetspartner fogas välfärdsområden.

7.102 Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

6 §. Definitioner. Enligt 6 § 21 punkten i den gällande lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, nedan *kemikaliesäkerhetslagen*) avses med räddningsmyndighet det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter enligt räddningslagen. Definitionen av räddningsmyndighet ändras så att det i fortsättningen hänvisas till den räddningsmyndighet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen. På detta sätt säkerställs det att det i och med social- och hälsovårdsreformen är klart i kemikaliesäkerhetslagen att den räddningsmyndighet inom välfärdsområdet som avses i räddningslagen i fortsättningen sköter de uppgifter som föreskrivs för räddningsmyndigheten i kemikaliesäkerhetslagen. I samband med ändringen av räddningslagen kommer det att fastställas vilka räddningsmyndigheter inom välfärdsområdet som avses i räddningslagen. De räddningsmyndigheter inom välfärdsområdet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen är i fortsättningen räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare

och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det behöriga kollegiala organet inom välfärdsområdets räddningsväsende. Statliga räddningsmyndigheter är även i fortsättningen inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet som denne förordnat i enlighet med 26 § 1 mom.

126 §. Sökande av ändring. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det preciseras att bestämmelser om beslut enligt 131 § 2 mom. i denna lag om storleken på de avgifter som tas ut för räddningsmyndighetens prestationer och om sökande av ändring i beslutet finns i lagen om välfärdsområden (/). I den gällande kemikaliesäkerhetslagen finns inga särskilda bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut om avgifter som tas ut för räddningsmyndighetens prestationer. Med tanke på lagens tydlighet och verksamhetsutövarens rättsskydd anses det behövligt att föreskriva om en informativ hänvisning till den lag som ska tillämpas på ändringssökande.

131 §. Avgifter. Enligt 2 mom. i den gällande paragrafen beslutar dock det lokala räddningsväsendet om huruvida räddningsmyndigheternas prestationer ska vara avgiftsbelagda och om storleken på de avgifter som tas ut med iakttagande av principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten. Momentet föreslås bli ändrat i och med social- och hälsovårdsreformen när den behöriga myndighet som bestämmer avgifterna för räddningsväsendets del ändras. Enligt 22 § 2 mom. 8 punkten i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige fatta beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt om de kundavgifter som tas ut för tjänster som ingår i välfärdsområdets organiseringsansvar. På denna grund föreslås det att 131 § 2 mom. i kemikaliesäkerhetslagen ändras på motsvarande sätt. Lagändringen är av teknisk natur. Av författningstekniska skäl ändras dessutom 131 § 3 mom. i kemikaliesäkerhetslagen samtidigt genom att den föråldrade laghänvisningen korrigeras till en hänvisning till lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). I beslutet görs även vissa tekniska preciseringar. I övrigt ändras paragrafen inte.

7.103 Lag om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar

22 §. Djurhälsomyndighetens anmälningsplikt. I 3 mom. ändras hänvisningen till kommunen till en hänvisning till välfärdsområdet.

7.104 Lag om upphävande av 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen

1 §. Genom lagen föreslås det att 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen upphävs. I momentet hänvisas det till tillämpningen av statsunderstödslagen på statsandel och statsunderstöd som föreskrivs i vissa lagar som gäller kommunal basservice, om det föreskrivs särskilt om detta i nämnda lagar. Denna hänvisningsbestämmelse har närmast en informativ karaktär, eftersom statsunderstödslagen till sin karaktär är en allmän lag, och det i speciallagar i vilket fall som helst kan föreskrivas om statsunderstöd antingen på ett sätt som avviker från statsunderstödslagen eller i tillämpliga delar hänvisas till bestämmelserna i statsunderstödslagen. På basis av författningarna om statsandelar till kommunerna har det under de senaste åren inte längre beviljats statsunderstöd med begränsat användningsändamål i samma omfattning som tidigare. Förhållandet mellan statsunderstödslagen och speciallagarna om statsunderstöd har i praktiken inte medfört några tillämpningsproblem. Således finns det inte något särskilt behov av en separat informativ hänvisningsbestämmelse, utan den kan upphävas helt när rubrikerna i social- och hälsovårdslagstiftningen ändras.

7.105 Lag om ändring av 3 § i lagen om Hansel Ab

3 §. I 3 § 1 mom. finns en förteckning över upphandlande enheter av myndighetstyp som kan vara kunder hos Hansel Ab. Till förteckningen i 1 mom. fogas välfärdsområden och välfärds-sammanslutningar. På så sätt kan välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna använda Hansels kontrakt om gemensam upphandling samt Hansels tjänster. HUS-sammanslutningen är en välfärdssammanslutning, så även den kan utnyttja Hansels tjänster. Avsikten är att genom lagen om välfärdsområden överföra kommunernas uppgifter till välfärdsområdena. Eftersom kommunerna och samkommunerna är kunder hos Hansel enligt den gällande Hansellagen, utvidgar ändringen i praktiken inte Hansels kundkrets. Kommuner och samkommuner, såsom sjukvårdsdistrikten, har gjort upphandlingar med hjälp av Hansels ramavtal och dynamiska inköpsystem. På grund av lagändringen kan utnyttjandet av dessa kunders gemensamma upphandlingskontrakt fortsätta.

Enligt 3 § 2 mom. kan bolagets kunder också vara sådana offentligrättsliga organ som avses i upphandlingslagen och som den upphandlande enheten enligt 1 mom. utövar bestämmande inflytande över. Således kan de juridiska personer som välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna har bestämmande inflytande över, såsom bolag, stiftelser och föreningar, också vara kunder hos Hansel Ab. På så sätt kan även kompetenscentren i bolagsform inom välfärdsområdena, såsom det kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning som ska inrättas, vara kunder hos Hansel Ab. Välfärdsområdenas affärsverk är delar av sådana välfärdsområden som avses i 70 § i lagen om välfärdsområden, så de är inte separata juridiska personer utan kunder hos Hansel Ab i enlighet med 1 mom.

7.106 Lag om upphävande av lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform

På basis av social- och hälsovårdsreformen behövs inte längre de samarbetskyldigheter som föreskrivs i den ramlag om reglerar kommun- och servicestrukturreformen, eftersom organiseringsansvaret för social- och hälsovården överförs till välfärdsområdena. Eftersom lagen är i kraft till utgången av 2023, ska lagen med anledning av årets reform upphävas från och med ingången av 2023.

7.107 Lag om upphävande av lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården

På basis av den överföring av organiseringsansvaret för social- och hälsovården som genomförs i samband med social- och hälsovårdsreformen kan kommunerna och samkommunerna inte längre ingå avtal om social- och hälsovårdstjänster på basis av sitt organiseringsansvar. Dessutom slopas behovet av att begränsa investeringarna i social- och hälsovården, eftersom välfärdsområdena ansvarar för investeringarna i det kommande ordnandet av social- och hälsovården. Eftersom lagen är i kraft till utgången av 2025, ska lagen upphävas på basis av social- och hälsovårdsreformen.

7.108 Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

78 §. *Hänvisningar till annan lagstiftning.* I paragrafens 1 mom. görs ändringar som föranleds av lagstiftningen om inrättande av välfärdsområden samt om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Hänvisningen i momentet till ett organ enligt socialvårdslagen ändras till en hänvisning till ett välfärdsområde, eftersom välfärdsområdena svarar för ordnandet av social- och hälsovården i enlighet med lagen om välfärdsområden (/) och lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/).

7.109 Lag om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster föreslås ändringar som är nödvändiga på grund av inrättandet av välfärdsområden och stiftandet av lagen om välfärdsområden.

5 §. Användning av stödtjänster vid offentliga uppdrag. I 1 mom. föreskrivs om sådana myndigheter inom den offentliga förvaltningen som är skyldiga att använda de stödtjänster som nämns i paragrafen. Innehållet i momentet förblir i övrigt oförändrat, men till momentet fogas en ny 2 punkt, vilket innebär att också myndigheter i välfärdsområden och myndigheter i välfärdssammanslutningar är sådana myndigheter inom den offentliga förvaltningen som avses i bestämmelsen. När välfärdsområdena har inrättats ska också myndigheter i välfärdsområden och myndigheter i välfärdssammanslutningar på det sätt som avses i 1 mom. använda gemensamma stödtjänster för e-tjänster.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

De nuvarande bemyndiganden att utfärda förordning som föreskrivs i lagstiftningen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde förblir oförändrade, med undantag för bemyndigandet att utfärda förordning enligt 60 § i 1982 års socialvårdslag (710/1982) och bemyndigandet att utfärda förordning enligt 67 § i lagen om specialomsorger om utvecklingsstörda, vilka föreslås bli upphävda i propositionen. I förordningarna görs tekniska ändringar senare under regeringsperioden.

Den gällande räddningslagens bemyndigande att utfärda förordning i 23 §, som gäller inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter, samt i 29 §, som gäller det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån, upphävs. I övrigt kvarstår de nuvarande bemyndigandena att utfärda förordning i räddningslagen.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

I hälso- och sjukvårdslagen föreskrivs särskilt en övergångsbestämmelse enligt vilken ett sådant avtal om ordnande av specialiserad sjukvård mellan samkommuner för sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde som avses i 43 §, som föreslås bli upphävd, och som gäller när den föreslagna lagen träder i kraft vid samma tidpunkt överförs till välfärdsområdena med stöd av 20 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den. Enligt den nämnda 20 § gäller avtalsförpliktelserna för en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt det välfärdsområde till vars område medlemskommunerna i den samkommunen hör. Avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård ska således tillämpas mellan de välfärdsområden som hör till samma samarbetsområde för social- och hälsovården som avses i 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård till dess att de första gången godkänt det samarbetsavtal för välfärdsområdena som avses i 36 § i den lagen, dock högst till utgången av 2025. Detta är motiverat eftersom avsikten är att samarbetsavtalet ska ersätta det avtal om ordnande av specialiserad sjukvård som avses i 43 § i hälso- och sjukvårdslagen, som föreslås bli upphävd, och de välfärdsområden som hör till samma samarbetsområde inom social- och hälsovården ska enligt 1 § 3 mom. i införandelagen ingå samarbetsavtal första gången senast före utgången av 2025.

Det lokala räddningsverkets förordnanden enligt 26 § 2 mom. i räddningslagen som det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter föreslås förbli i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid välfärdsområdets räddningsverk bestämmer något annat med stöd av 26 § 2 mom. i den lagen.

10 Förhållande till andra propositioner

10.1 Samband med andra propositioner

Regeringens proposition hänför sig till den regeringsproposition med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till lämnande av underrättelse enligt artiklarna 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse som överlämnades till riksdagen den 8 december 2020 (RP 241/2020 rd). Det som föreslås i propositionen kan antas endast om det centrala innehållet i RP 241/2020 rd har antagits. Grundlagsutskottet (GrUU 65/2018 rd) menade i fråga om det landskapsval som då föreslogs att väljarna och kandidaterna av skäl som följer av de demokratiska principerna enligt 2 § i grundlagen måste ha möjlighet att få en tillräckligt god helhetsbild av landskapets uppgifter och befogenheter. Likaså ansåg utskottet att den möjlighet att delta i samhällsverkksamhet och att påverka beslut som tryggas i 14 § 4 mom. i grundlagen förutsätter att det finns information om det som den enskilde kan delta i och påverkar. Eftersom det föreslås att det stiftas huvudlagar om överföring av uppgifter i RP 241/2020, uppfylls detta krav i praktiken redan med stöd av den propositionen.

Propositionen har samband med proposition RP 212/2020 rd som lämnats till riksdagen. De ändringar som görs i samband med RP 212/2020 rd inverkar på de ändringar som föreslås i denna proposition i fråga om lagen om klienthandlingar inom socialvården, 9 § i hälso- och sjukvårdslagen, 25 b § i barnskyddslagen och klientavgiftslagen.

Propositionen har samband med den föräldralag som bereds vid justitieministeriet och vars syfte är att slå samman moderskaps- och faderskapslagarna. Avsikten är att regeringens proposition med förslag till föräldralag ska överlämnas till riksdagen i maj 2021 och träda i kraft den 1 januari 2023, det vill säga samtidigt med de lagändringar som föreslås i denna proposition. Om föräldralagen antas och tidpunkten för dess ikraftträdande förblir densamma, blir de särskilda ändringar i faderskaps- och moderskapslagarna som föreslås i denna proposition onödiga och hänvisningarna till faderskapslagen och moderskapslagen i 14 § 2 mom. i socialvårdslagen, som föreslås bli ändrat i denna proposition, ska ersättas med en hänvisning till föräldralagen.

Propositionen har samband med den ändring av äktenskapslagen som bereds vid justitieministeriet och som innehåller ett förslag till ändring av 32 § i äktenskapslagen. Samma paragraf föreslås bli ändrad även i denna proposition. Syftet med det förslag som bereds vid justitieministeriet är att ändringarna antas och träder i kraft hösten 2021, det vill säga före de lagändringar som föreslås i detta förslag. Ändringen inverkar på ingressen i den ändring av äktenskapslagen som föreslås i denna proposition och på innehållet i den parallelltext som bifogas förslaget.

Lagar inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde som faller utanför propositionen

Det behöver göras tekniska ändringar i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) med anledning av social- och hälsovårdsreformen. De ändringar som föranleds av covid-19 kommer att göras i lagen under våren. Därför görs behövliga tekniska ändringar i lagen om smittsamma sjukdomar senare under regeringsperioden. Det görs en utredning om förhållandet mellan lagen

RP 56/2021 rd

om smittsamma sjukdomar och självstyrelselagen för Åland och om eventuella ändringsbehov, och beredningen av ärendet framskrider i sin egen beredning.

Till följd av social- och hälsovårdsreformen behöver tekniska ändringar göras i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), men eftersom lag 159/2007 samtidigt kommer att upphävas och ersättas med en helt ny lag med samma namn genom regeringsproposition (RP 212/2020), är avsikten att de tekniska ändringar som ska göras i denna lag ska genomföras efter det att den nya lagen har trätt i kraft senare under regeringsperioden.

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds ett utkast till regeringens proposition med förslag till lag om Genomcentret och om förutsättningar för behandling av genomdata (STM071:00/2018) som innehåller en skyldighet för en myndighet som ordnar, producerar eller tillhandahåller hälso- och sjukvård eller hälsovårdstjänster eller en privat tjänsteproducent som det föreskrivs om i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) att föra in sådana genomdata som uppstår i dess verksamhet i genomdataregistret samt Genomcentralens rätt att lämna genomdata till dessa tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster. Eventuella tekniska ändringar till följd av social- och hälsovårdsreformen ska göras i den ovan nämnda regleringen senare under regeringsperioden.

En totalreform av biobankslagen pågår vid social- och hälsovårdsministeriet och i den identifieras också ändringsbehov på grund av social- och hälsovårdsreformen. Avsikten är dock att totalreformen av biobankslagen ska behandlas i riksdagen våren 2021 och att den ska träda i kraft i januari 2022. Därför är det ändamålsenligt att de ändringar som social- och hälsovårdsreformen medför görs senare under regeringsperioden.

I lagen om elektroniska recept (61/2007) behöver tekniska ändringar göras till följd av social- och hälsovårdsreformen, men eftersom lag 61/2007 samtidigt kommer att ändras genom regeringsproposition (RP 212/2020), är avsikten att de tekniska ändringar som ska göras i lagen genomförs efter det att de nya bestämmelserna har utfärdats senare under regeringsperioden.

I läkemedelslagen (395/1987) och i lagen om obligatorisk lagring av läkemedel (979/2008) behöver det utöver tekniska ändringar även göras innehållsmässiga ändringar till följd av social- och hälsovårdsreformen. Därför är det motiverat att genomföra ändringarna i samband med andra ändringar av läkemedelslagstiftningen under regeringsperioden.

I lagen om missbrukarvård (41/1986) behöver tekniska ändringar göras till följd av social- och hälsovårdsreformen, men tekniska ändringar kräver att bestämmelser som är problematiska med tanke på grundlagen ändras. Ändringarna görs i samband med beredningen av lagstiftningen om självbestämmanderätt och/eller lagstiftningen om tjänster inom missbrukarvården våren 2021 i enlighet med tidtabellen.

I lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) behöver tekniska ändringar göras till följd av social- och hälsovårdsreformen, men eftersom lagen samtidigt kommer att ändras genom en regeringsproposition som överlämnas på hösten, är avsikten att de tekniska ändringar som ska göras i lagen genomförs senare under regeringsperioden.

I lagen om utkomststöd (1412/1997) behöver tekniska ändringar göras till följd av social- och hälsovårdsreformen. I enlighet med regeringsprogrammet för Sanna Marins regering ska lagen om utkomststöd revideras som en helhet. Eftersom lagen ändras samtidigt är avsikten att de tekniska ändringar som ska göras i lagen genomförs senare under regeringsperioden.

RP 56/2021 rd

I lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) behöver det sannolikt inte göras några tekniska ändringar till följd av social- och hälsovårdsreformen, eftersom det i detta skede inte verkar sannolikt att lantbruksavbytarservicen skulle överföras till sektorsövergripande landskap åtminstone under de närmaste åren. I vilket fall som helst genomförs eventuella ändringar först senare, sannolikt i samband med den reform av avbytarlagstiftningen som är under beredning vid social- och hälsovårdsministeriet. Inte heller i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) behöver det göras några tekniska ändringar till följd av social- och hälsovårdsreformen.

I propositionen föreslås det att det på grund av social- och hälsovårdsreformen görs behövliga tekniska ändringar i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013). Utöver de föreslagna tekniska ändringarna behöver det också göras innehållsmässiga ändringar i lagen i fråga. De anknyter delvis till andra reformer som är under beredning vid social- och hälsovårdsministeriet (bland annat utredning om flerkanalsfinansieringen). Avsikten är att dessa innehållsmässiga ändringar ska göras i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård genom en separat regeringsproposition under denna regeringsperiod.

I propositionen föreslås det att de tekniska ändringar som behövs på grund av social- och hälsovårdsreformen görs i största delen av paragraferna i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). I 16, 17, 46 ja 60 § föreslås dock inga tekniska ändringar på grund av social- och hälsovårdsreformen, eftersom de innehållsmässiga ändringsbehoven i paragraferna i fråga ännu bedöms separat.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I propositionen görs de tekniska ändringar som följer av lagstiftningen om inrättande av välfärdsområden och om reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt en komplettering av informationsledningen i anknytning till sÄrlösningen för Nyland. Genom dessa ändringar uppdateras lagstiftningen så att den motsvarar det nya strukturella verksamhetsfältet och organiseringsansvaret. På grund av det som anförts ovan har propositionens förhållande till grundlagen bedömts och beskrivits i propositionen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet (RP 241/2020 rd).

Åland har en särställning som grundar sig på internationell sedvanerätt och grundlagen. Bestämmelser om Ålands självstyrelse finns i 75 och 120 § i grundlagen och i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Enligt självstyrelselagen för Åland har lagstiftningsbehörigheten delats upp mellan landskapet och riket så att bestämmelser om rÄttsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet finns i 18 § och bestämmelser om rÄttsområden som hör till rikets lagstiftningsbehörighet i 27 §. I 29 § föreskrivs dessutom om de rÄttsområden inom vilka lagstiftningsbehörigheten kan överföras till landskapet genom en lag som stiftas i vanlig lagstiftningsordning. Behörighetsfördelningen i förvaltningsärenden motsvarar fördelningen av lagstiftningsbehörigheten, bortsett från de undantag och tillägg som nämns i 23 och 30 §.

Landskapet har enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om hälso- och sjukvård, med de undantag som anges i 27 § 24, 29 och 30 punkten, eldbegÄngelse och enligt 13 punkten i fråga om socialvård och tillstånd till utskÄnkning av alkoholdrycker. På motsvarande sÄtt har riket enligt 27 § lagstiftningsbehörighet i fråga om bland annat slÄkt- och förnamn, förmynderskap, dödförklaring (6 punkten), Äktenskap och familjeförhÅllanden, barns rÄttsliga ställning och adoption, arv med de undantag som anges i 10 § (7 punkten), administrativa ingrepp i den personliga friheten (24 punkten), smittsamma sjukdomar hos människor, kastrering och sterilisering, avbrytande av havandeskap, konstbefruktning, rÄttsmedicinska under-

RP 56/2021 rd

sökningar (29 punkten), behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställning av gifter och fastställande av deras användningsändamål (30 punkten) samt övriga angelägenheter som enligt grundsatserna i denna lag ska hänföras till rikets lagstiftningsbehörighet (42 punkten).

Social- och hälsovårdsreformen gäller inte landskapet Åland och avses inte som sådan träda i kraft där. I propositionen föreslås dock ändringar i de lagar som enligt de ovannämnda bestämmelserna i självstyrelselagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet och som således tillämpas direkt i landskapet Åland.

I landskapet Åland sköts uppgifter som hör till socialvården av kommunerna (16) samt av samkommunen för kommunernas socialservice (Kommunernas socialtjänst KST) och uppgifter inom hälso- och sjukvården av landskapsmyndigheten Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Ålands landskapsregering tog i sitt utlåtande om propositionen upp att tillämpningen av vissa lagar medför problem när det gäller kommunerna i landskapet Åland. Landskapsregeringen ansåg att problemet uppstår på grund av att hänvisningar till kommuner och samkommuner ersätts med hänvisningar till välfärdsområden i rikslagarna. Social- och hälsovårdsministeriet begärde i samband med beredningen av propositionen ett utlåtande av Ålandsdelegationen. I utlåtandet begärdes delegationens åsikt om huruvida det till de lagar som ingår i utkastet till proposition kan fogas en bestämmelse om tillämpningen av dem på kommunerna i landskapet Åland.

I utkastet till proposition föreslås inga innehållsmässiga ändringar, varför syftet med de ovan beskrivna bestämmelserna är att bevara nuläget med tanke på tillämpningen av lagarna. Ålandsdelegationen framförde i sitt utlåtande den 25 februari 2021 (18/21) att det enligt dess uppfattning inte av självstyrelselagen kan utläsas några hinder för att sådana uppgifter som hör till rikets behörighet och som enligt rikslagstiftningen hör till kommunerna förblir kommunala uppgifter på Åland, även om de i riket överförs på andra myndigheter som saknar motsvarighet på Åland. I rikslagstiftningen bör det då enligt delegationen anges att kommunerna sköter dessa uppgifter på Åland. I sitt utlåtande konstaterar Ålandsdelegationen också att den inte tar ställning till om det är förenligt med grundlagen att bibehålla vissa uppgifter hos en del kommuner (det vill säga kommunerna på Åland) då de för de övriga kommunernas del (det vill säga beträffande kommunerna i riket) överförs till andra myndigheter.

I propositionen föreslås att det till de lagar som hör till rikets lagstiftningsbehörighet och i vilka det till följd av social- och hälsovårdsreformen görs tekniska ändringar som gäller uppgifterna inom socialvården fogas en bestämmelse om tillämpningen av lagarna på Åland.

De ovan beskrivna förslagen till bestämmelser om tillämpningen av lagarna på Åland ska granskas utifrån självstyrelselagen för Åland samt utifrån grundlagen när det gäller jämlikheten mellan kommunerna och tillgodoseendet av en lika tillgång till social- och hälsotjänster för invånarna. Propositionen skulle ställa kommunerna på Åland i en annan ställning än de övriga kommunerna i Finland. På grundval av detta ska propositionen bedömas ur grundlagssynvinkel både med tanke på ställningen för kommunerna på Åland och för kommunerna i riket.

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis ansett det godtagbart att kommunernas uppgifter kan variera. Enligt den lagstiftning som gällde kommunerna fanns det fram till dess att kommunallagen trädde i kraft 1976 skillnader mellan städerna och andra kommuners uppgifter och organiseringen av förvaltningen. Grundlagsutskottet har också senare bland annat i samband med att huvudstadsregionens samarbetsdelegation bildades och förvaltningsförsöket i Kajana-land godkänt att kommunernas uppgifter varierar (GrUU 11/1984 och GrUU 65/2002) och inte

ansett att detta i princip strider mot grundlagen. Grundlagsutskottet har dock förutsatt att arrangemanget på ett jämlikt sätt ska trygga tillgodoseendet av de grundläggande sociala rättigheterna och att det ska finnas tillräckliga och godtagbara grunder för särlösningen. Grundlagens 6 § förutsätter inte jämlikhet mellan kommunerna, utan den skyddar invånarnas jämlikhet.

Jämlikhetsbestämmelsen i 6 § i grundlagen har inte ansetts förutsätta att alla invånare behandlas lika i alla avseenden, om inte förhållandena är likadana. Om det i de lagar som nu behandlas i propositionen och även i de lagar som gäller på Åland inte tas in bestämmelser om tillämpningen av lagarna när det gäller kommunerna, skulle ett annat alternativ vara att föreskriva en skyldighet att sköta uppgifterna för den statliga myndigheten på Åland. I detta fall ska arrangemangets ändamålsenlighet bedömas med tanke på såväl klienternas tillgång till service och servicens kontinuitet som på den kommunala självstyrelsen och konsekvenserna för myndigheterna. På grund av de ovan beskrivna bestämmelserna är det möjligt att bevara det nuvarande självstyrelsesystemet och servicen för klienterna i landskapet Åland, och det anses inte motiverat eller skäligen att omorganisera tjänsterna från kommunerna till den statliga myndigheten på grund av den strukturella reform som genomförs i Fastlandsfinland.

De åländska kommunernas uppgifter har redan nu avvikit från de övriga kommunernas uppgifter på basis av Ålands självstyrelse. Kommunerna på Åland och samkommunen för socialvård (KST) har ansvarat för uppgifter inom socialvården, men de har inte ansvarat för hälso- och sjukvården. På basis av Ålands självstyrelse avviker ställningen för kommunerna på Åland redan från ställningen för de övriga kommunerna i riket. Eftersom de uppgifter som hör till rikets lagstiftningsbehörighet hänför sig till uppgifter inom socialvården och eftersom reformen inte gäller Åland, förutsätter skötseln av uppgiften att uppgifterna även i fortsättningen sköts av kommunerna och samkommunen på Åland. När det gäller kommunerna på Åland eller deras invånare föreslås inga ändringar i deras ställning. Med stöd av detta strider det inte mot 121 § 1–3 mom. i grundlagen (kommunal självstyrelse), 6 § (jämlikhet) eller 19 § (rätt till social trygghet) att de uppgifter som hör till rikets behörighet kvarstår som uppgifter för kommunerna och samkommunen på Åland.

Finansieringen av de uppgifter som enligt den gällande självstyrelselagen hör till kommunerna i landskapet Åland ingår i landskapets årliga avräkningsbelopp och kan kanaliseras till kommunerna genom landskapsandelar eller landskapsbeslut. Denna reglering kvarstår oförändrad.

Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. Med stöd av 27 § 28 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör befolkningsskyddet till rikets lagstiftningsbehörighet. I den gällande räddningslagen finns det inga bestämmelser om skötseln av befolkningsskyddsuppgifter på Åland. I de bestämmelser i räddningslagen som gäller befolkningsskydd föreslås att det ska föreskrivas att på Åland sköter Statens ämbetsverk på Åland allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland, framställningar till inrikesministeriet om vilka personer, vilken materiel och vilka lokaler som omfattas av skyddet enligt Genèvekonventionerna, samt framställningar till inrikesministeriet om förordnande av ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att delta i sådan befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. Dessa bestämmelser är förenliga med bestämmelserna i räddningslagen och självstyrelselagen för Åland.

Av ovan nämnda orsaker anser regeringen att de bestämmelser om tillämpningen av vissa lagar på Åland som föreslås i propositionen kan utfärdas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av det som anges ovan kan de föreslagna lagarna enligt regeringens uppfattning stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

RP 56/2021 rd

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001) det inledande stycket i 20 b § 2 mom. samt 20 n § 1 mom., sådana de lyder, det inledande stycket i 20 b § 2 mom. i lag 169/2017 och 20 n § 1 mom. i lag 277/2013 som följer:

20 b §

Verksamhetstillstånd och anmälan

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja ett välfärdsområde, HUS-sammanslutningen, en förening eller annan sammanslutning eller ett företag verksamhetstillstånd för verksamhet som bedrivs av en vävnadsinrättning, om inrättningen uppfyller kraven enligt följande direktiv:

20 n §

Givarsjukhus och transplantationscentrumet

Bestämmelser om de krav som ställs på givarsjukhus och transplantationscentrumet finns förutom i denna lag också i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i blodtjänstlagen (197/2005) 4 § 2 mom. och 18 § 3 mom., av dem 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 777/2009 som följer:

4§

Tillstånd och anmälan

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja tillstånd för blodtjänst i fråga om välfärdsområden, HUS-sammanslutningen, föreningar eller andra motsvarande sammanslutningar som har förutsättningar att uppfylla de kvalitets- och säkerhetskrav för blodtjänst som avses i denna lag. Ansökan om tillstånd ska innehålla uppgifter om inrättningens personal, lokaler, utrustning och förnödenheter samt uppgifter om för faringsätt vid insamling, kontroll, behandling, förvaring, transport och distribution av blod och blodkomponenter samt blodövervakning.

18 §

Ledning och övervakning

Bestämmelser om ledningen och övervakningen av blodcentralerna finns i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) 8 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 32 § och 41 § 3 mom. som följer:

8 §

Styrning av Tillståndsmyndighetens verksamhet och utvecklande av samarbetet mellan de personuppgiftsansvariga

För styrning av verksamheten vid Tillståndsmyndigheten och utvecklande av den gemensamma verksamheten mellan organisationer som svarar för tjänster tillsätter social- och hälsovårdsministeriet för en treårsperiod en styrgrupp för Tillståndsmyndigheten samt utser en ordförande för styrgruppen. Till ledamöter i styrgruppen utser social- och hälsovårdsministeriet

2) en ledamot som företräder välfärdsområdena som anordnare av social- och hälsovårdstjänster,

3) utifrån Kommunförbundets förslag en ledamot som företräder välfärdsområdena som anordnare av förebyggande social- och hälsovård,

32 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna, för tillsynen över driftmiljöer få nödvändiga uppgifter av statliga myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt av fysiska och juridiska personer som omfattas av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

41 §

Informationsledning

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har de välfärdsområden i Nyland som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/) och Helsingfors stad rätt att trots sekretessplikten och med stöd av artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen på ett identifierbart sätt behandla och samköra kunduppgifter som har uppstått i vars och ens egen verksamhet eller som är införda i dess egna register samt kunduppgifter som HUS-sammanslutningen producerar på basis av finansieringsansvaret för välfärdsområdets räkning. Behandlingen ska vara nödvändig för produktionen, uppföljningen, utvärderingen, planeringen, utvecklingen, ledningen eller övervakningen av den serviceverksamhet som välfärdsområdena eller Helsingfors stad ansvarar för.

RP 56/2021 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälsoskyddslagen (763/1994) 58 §, sådan den lyder i lag 1723/2009 som följer:

58 §

Förhållande till övrig lagstiftning

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (/), om inte något annat bestäms genom lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av lagen om moderskapsunderstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) 2 § 1 mom. och 14 § 2 mom. 1 punkten, av dem 14 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 783/2002, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 643/2004 och 25/2019, ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

2 §

Rätt till understöd

Berättigad till moderskapsunderstöd är en kvinna vars havandeskap har varat minst 154 dagar. En förutsättning för erhållande av understödet är dessutom att kvinnan före utgången av den fjärde månaden av havandeskapet har genomgått hälsoundersökning på en hälsovårdscentral eller en läkares mottagning. Folkpensionsanstalten kan dock av särskilda skäl, efter att vid behov ha hört välfärdsområdet, bevilja understöd trots underlåtelse att genomgå hälsoundersökning.

14 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att på begäran och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifterna ska lämnas av

1) statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av 8 § i tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i tobakslagen (549/2016) 8 § 3 mom. och
ändras det inledande stycket i 8 § 1 mom. som följer:

8 §

Kommunens uppgifter

Kommunen ska inom sitt område i samarbete med välfärdsområdet sörja för den lokala verksamheten för rökavvänjning. Kommunen ska inom sitt område övervaka

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 38 § i narkotikalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i narkotikalagen (373/2008) 38 § 1 mom., sådant det lyder i lag 775/2009 som följer:

38 §

Rätt att få uppgifter av aktörer och myndigheter

Trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter har Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet rätt att utan kostnad få för utförandet av tillstånds- och kontrolluppgifter enligt denna lag nödvändig information av näringsidkare och andra aktörer som avses i denna lag och i läkemedelslagen samt av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015) 4 § 2 mom. samt 5 och 6 §, av dem 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1119/2017 som följer:

4 §

Regionförvaltningsverken styr inom sitt verksamhetsområde det förebyggande rusmedelsarbetet, planerar och utvecklar det i samarbete med andra myndigheter och med sammanslutningar samt stöder kommunerna inom verksamhetsområdet och välfärdsområdena vid genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet.

5 §

Kommunen svarar för organiseringen av det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område och utser ett organ med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet. Välfärdsområdet stöder kommunerna inom sitt område vid genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet och svarar inom social- och hälsovårdstjänsterna för de uppgifter inom det förebyggande rusmedelsarbetet som avses i 2 mom.

Det kommunala organet och välfärdsområdet har till uppgift att

- 1) sörja för uppföljningen av och informationen om rusmedelsläget inom sina områden,
- 2) se till att enskilda personer och hela befolkningen erbjuds information om rusmedelsskador och om hur de kan minskas,
- 3) öka och stödja kunskaperna om åtgärder för förebyggande av rusmedelsskador inom alla sina uppgiftsområden,
- 4) föreslå och främja åtgärder för det förebyggande rusmedelsarbetet inom sina förvaltningar, i kommunen särskilt inom bildnings-, idrotts-, ungdoms- och näringsväsendet,
- 5) sörja för att de åtgärder som avses i 1–4 punkten samordnas med samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet och med polisens åtgärder, med de myndigheter som svarar för tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1102/2017) och tobakslagen (549/2016), med näringslivets åtgärder och i synnerhet med åtgärder som har samband med och stöder de allmännyttiga sammanslutningarnas deltagande i det förebyggande rusmedelsarbetet.

På kommunens och välfärdsområdets förebyggande rusmedelsarbete ska dessutom tillämpas vad som i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) föreskrivs om främjande av hälsa och välfärd samt om planering och rapportering som gäller den verksamheten.

6 §

Kommunen och välfärdsområdet ska i samband med det förebyggande rusmedelsarbetet främja invånarnas möjligheter att delta och påverka i syfte att minska de rusmedelsrelaterade skadorna genom myndighetssamarbete, genom yttranden till myndigheter samt genom egna åtgärder.

Bestämmelser om möjligheter att delta och påverka finns också i 29 § i lagen om välfärdsområden.

RP 56/2021 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

9.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008) 2 § 1 mom. och det inledande stycket i 5 § 1 mom. samt 6 och 7 §, av dem det inledande stycket i 5 § 1 mom. och 7 § sådana de lyder i lag 1570/2009 som följer:

2 §

Utförande av undersökningar

De välfärdsområden och HUS-sammanslutningen som avses i 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) ska sörja för ordnandet av undersökningar enligt 1 § i denna lag.

5 §

Avtal om tillhandahållande av service

Regionförvaltningsverket ska med ett välfärdsområde som avses i 2 § eller HUS-sammanslutningen ingå ett avtal om utförande av undersökningar enligt denna lag. I avtalet kommer parterna överens om

6 §

Ersättning för kostnader

De kostnader som undersökningarna enligt denna lag orsakar för de i 2 § avsedda välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses behövligen ersätts av statsmedel.

7 §

Betalning av ersättningar

Regionförvaltningsverket ska före utgången av april varje finansår betala de välfärdsområden eller HUS-sammanslutningen som avses i 2 § en beräknad ersättning. Ersättningsbeloppet bestäms utifrån antalet barn under 16 år som är bosatta inom välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens område och kostnaderna för verksamheten under det föregående året.

För betalning av ersättning för de slutliga kostnaderna ska välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen senast före utgången av mars året efter finansåret sända till länsstyrelsen en utredning över de faktiska kostnader som följer av det avtal som avses i 5 §.

Slutposten av ersättningen till välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen ska betalas senast en månad efter det att utredningen kom in. Om välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen har fått för mycket i ersättning återkrävs det överskjutande beloppet till staten genom att

RP 56/2021 rd

det dras av från följande förskott som betalas ut till välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

10.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av hemskyddstjänster (1354/2014) 12 § 3 mom., sådant det lyder i lag 381/2018 som följer:

12 §

Myndigheter

Skyddshemsverksamheten övervakas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt av regionförvaltningsverken inom sitt verksamhetsområde. På tillsynen över skyddshemsverksamheten tillämpas i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av ett välfärdsområde 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av en annan offentlig tjänsteproducent 6 kap. 46 och 48 § i den lagen samt i fråga om privata producenter av socialtjänster lagen om privat socialservice.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

11.

Lag

om ändring av lagen om underhållsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om underhållsstöd (580/2008) 11 § 4 mom., 12 § och 34 § 1 punkten samt
fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 26/2019, ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

11 §

Ansökan om underhållsstöd

Välfärdsområdet kan ansöka om att underhållsstödet ska betalas till det, om barnet får av välfärdsområdet bekostad vård dygnet runt utanför hemmet längre tid än en kalendermånad. Stödet betalas då till välfärdsområdet tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken vården började. Välfärdsområdet ska minst två veckor före betalningsdagen enligt 16 § ansöka om att beviljat underhållsstöd betalas till det.

12 §

Utlåtande av välfärdsområdet

Om någon annan än barnets vårdnadshavare ansöker om underhållsstöd och vårdnadshavaren motsätter sig att underhållsstöd beviljas, ska Folkpensionsanstalten innan saken avgörs begära utlåtande om betalning av stödet till någon annan än barnets vårdnadshavare av det välfärdsområde där barnet har sin hemkommun.

Om det ansöks om att underhållsstödet ska betalas till någon annan än stödtagaren och stödtagaren motsätter sig detta, ska Folkpensionsanstalten innan saken avgörs begära utlåtande av det i 1 mom. avsedda välfärdsområdet om hur underhållsstödet betalas i enlighet med barnets fördel samt ge stödtagaren tillfälle att bli hörd i saken.

Folkpensionsanstalten ska i de situationer som avses i 1 och 2 mom. avgöra ärendet i enlighet med välfärdsområdets utlåtande.

34 §

Rätt till uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av underhållsstöd eller för verkställigheten av andra

RP 56/2021 rd

uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

12.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 7 § 2 och 3 mom., 24 § 1 mom., 28 § och 43 § 1 mom. 1 punkten samt 46 § 2 mom., av dem 24 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1330/2011 och 28 § sådana den lyder delvis ändrad i lag 939/2014, samt *fogas* till 58 § ett nytt 2 mom. som följer:

7 §

Institutionsvård

Institutionsvård är offentlig om vården ges

- 1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten eller ett välfärdsområde är huvudman för,
- 2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,
- 3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten eller ett välfärdsområde fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,
- 4) enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden (/) och ordnas av ett välfärdsområde eller om det faktiskt är fråga om ett arrangemang enligt nämnda paragrafer, eller
- 5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om välfärdsområdet fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 1 och 2 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena för att bestämma när en verksamhet är sådan offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf eller öppen vård. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena samt om remissförfarandet i anslutning till det.

24 §

Beslut om bostadsbidrag

Den som söker bostadsbidrag ges ett skriftligt beslut om beviljande, avslag, justering, avbrytande, indragning och återkrav av bostadsbidrag. Sökanden ska även ges ett skriftligt beslut när bostadsbidraget med stöd av 25 a § 2 mom. betalas till hyresvärden eller till välfärdsområdet med stöd av 28 § eller på grundval av familjevård enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

28 §

Betalning till ett välfärdsområde

RP 56/2021 rd

Folkpensionsanstalten kan besluta att bostadsbidraget ska betalas till det välfärdsområde inom vars område bidragstagaren har sin hemkommun för att användas för sänkning av boendeutgifterna för bidragstagaren och bidragstagarens make, maka eller sambo, om det kan äventyra försörjningen för bidragstagaren eller bidragstagarens make, maka eller sambo att bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv. Bostadsbidrag som har betalats på detta sätt får inte i strid med bidragstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än sänkning av boendeutgifterna under den månad för vilken bostadsbidraget har betalats ut.

Framställning om att bostadsbidraget ska betalas till ett välfärdsområde kan göras av bidragstagaren, bidragstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter bidragstagaren eller av välfärdsområdet.

43 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

46 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av välfärdsområdets social- och hälsovårdsmyndigheter och inrättningar eller av berörda statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

58 §

Tillämpningsbestämmelse

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

13.

Lag

om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 16 § 2 mom. och 19 § som följer:

16 §

Utbetalning av stöd till vårdproducenten

Den som ansöker om stöd eller den stödtagare som denna anger ska också till Folkpensionsanstalten lämna en utredning om beloppet av den ersättning eller lön som avtalats för vården. Dessutom ska lämnas en utredning om att den vårdproducent som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten har gjort en anmälan enligt 2 § 2 punkten eller att ett i 50 § i lagen om småbarnspedagogik avsett kommunalt organ har godkänt att stödet kan betalas till en vårdproducent enligt 1 mom. 3 punkten.

19 §

Utbetalning under tiden för anstalts- eller familjevård

Stöd betalas inte för barn som är i fortgående anstaltsvård eller därmed jämförbar vård för den vårdtid som överstiger tre månader. Med anstaltsvård och därmed jämförbar vård avses sjukhus-, anstalts- eller familjevård som ordnas av ett välfärdsområde och som omfattar underhåll. I fråga om ett barn som omhändertagits med stöd av barnskyddslagen (417/2017) upphör utbetalningen av stödet när barnets vård och fostran har ordnats utom hemmet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 2 a kap. 1 § 2 mom., 11 kap. 3 § 1 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten sådan den lyder i lag 1374/2014, 2 a kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1049/2013 och 13 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1554/2015 som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *orsak som jämställs med permittering*

a) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet,

b) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,

c) att en familjedagvårdares arbete och löneutbetalning avbryts helt och hållet på grund av att hon eller han av orsaker som inte beror på henne eller honom inte har barn i dagvård medan anställningsförhållandet för övrigt fortgår,

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

1 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också när personens utförande av arbete och löneutbetalning har avbrutits helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän, 6 kap. 63 § i kyrkolagen, 47 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden, 48 § i lagen om försvarsmakten, 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän, 42 § i lagen om republikens presidents kansli eller i 40 § i statstjänstemannalagen.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan ska i ärenden som gäller beviljande, förvägande, justering, indragning och återkrav av en arbetslöshetsförmån ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till ett välfärdsområde på det sätt som bestäms i 9 §. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

9 §

Betalning av arbetslöshetsförmån till ett välfärdsområde

Om ett välfärdsområde begär det, kan en arbetslöshetsförmån av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid betalas till välfärdsområdet för att användas för underhållet av förmånstagaren, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

Om ett välfärdsområde i enlighet med 23 § lagen om utkomststöd har betalat utkomststöd i förskott mot en emotsedd arbetslöshetsförmån, betalas arbetslöshetsförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till välfärdsområdet på dess begäran.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

RP 56/2021 rd

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) det inledande stycket i 17 § 1 mom. och 17 § 1 mom. 2 punkten samt 22 a § 1 mom. 1 punkten, sådana de lyder, det inledande stycket i 17 § 1 mom. och 17 § 1 mom. 2 punkten i lag 577/2007 samt 22 a § 1 mom. 1 punkten i lag 690/2002, samt
fogas till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 577/2007, ett nytt 4 mom. som följer:

17 §

Utbetalning i specialfall

Från understödet ska dras av den del som motsvarar den tid en understödstagande anhörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

2) är i sjukhus-, institutions- eller familjevård som ordnas av ett välfärdsområde och som omfattar underhåll.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

22 a §

Rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har på begäran och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för avgörandet av ett ärende eller annars för verkställigheten av ett enskilt uppdrag enligt denna lag. Uppgifter ska lämnas av

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 9 § 6 mom. och 42 § 1 mom. 1 punkten,
av dem 9 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1533/2016 som följer:

9 §

Godtagbara boendeutgifter

Som finansieringsutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden. Som utgifter för en bostadsrättsbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa bostadsrätten. Ovannämnda lån ska ha beviljats av staten, ett välfärdsområde, en kommun, en församling eller ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn och som bedriver kreditverksamhet.

42 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

17.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 817/2008 som följer:

1 §

Centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård har rätt att ta ut avgifter och arvoden för sina tjänster till lantbruksföretagare. För avgifterna för serviceproduktion till lantbruksföretagare har lantbruksföretagaren, välfärdsområdet eller kommunen rätt att få ersättning enligt 13 kap. i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

18.

Lag

om ändring av barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen (796/1992) 7 § 4 mom., 11–13 § samt 16 § 2 mom. 1 punkten och 4 mom., av dem 7 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1218/2019 samt 16 § 2 mom. 1 punkten och 4 mom. sådana de lyder i lag 694/2002, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lag 24/2019, ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

7 §

Barnbidragets storlek

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till välfärdsområdet eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 94,88 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 63,30 euro per kalendermånad.

11 §

Betalning under tiden för anstalts- eller familjevård

Om barnet på välfärdsområdets bekostnad vårdas i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget på framställning av välfärdsområdet från ingången av den kalendermånad som följer på den då vården började till det välfärdsområde som i första hand svarar för vårdkostnaderna. Med barnbidraget ska därvid gottgöras de vårdkostnader som en enskild person, välfärdsområdet eller staten svarar för. Ett eventuellt överskott ska utges till den som har rätt till barnbidraget.

Om barnet så som avses i familjevårdslagen (263/2015) är placerat i familjevård, kan Folkpensionsanstalten efter att ha hört välfärdsområdet berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget.

12 §

Utbetalning i specialfall

Trots 6 och 11 § kan Folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det efter att ha hört välfärdsområdet besluta att barnbidraget betalas till barnet självt, om det har fyllt 15 år.

RP 56/2021 rd

Av särskilt vägande skäl kan Folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det på framställning av välfärdsområdet bestämma att barnbidraget ska betalas till den andra av barnets föräldrar eller vårdnadshavare, till någon annan lämplig person eller till välfärdsområdet för att användas för barnets underhåll.

13 §

Anmälningstiden när bidragslyftaren byts

Ett välfärdsområde ska göra sin i 11 § 1 mom. och 12 § 2 mom. nämnda framställning om ändring i utbetalningen av barnbidrag hos Folkpensionsanstalten senast två veckor innan den betalningsdag som avses i 10 § 1 mom. infaller.

16 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifter ska lämnas av

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Välfärdsområdet och kommunen ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten, om de känner till att barnet är i anstalts- eller familjevård som avses i 11 § eller har flyttat till en annan kommun.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

19.

Lag

om ändring av lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handikappförmåner (570/2007) 9 § 5 mom., 15 § 2 mom., 22 § 1 mom., 26 och 27 § samt 43 § 1 mom. 1 punkten, av dem 15 § 2 mom. och 27 § sådana de lyder i lag 1153/2007, samt
fogas till 54 § ett nytt 2 mom. som följer:

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Folkpensionsanstalten ska vid behov inhämta yttrande av välfärdsområdet för utredande av förutsättningarna för beviljande av vårdbidrag.

15 §

Ansökan om handikappförmåner

Om en person på grund av sjukdom, ålderdom eller någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om en handikappförmån eller att i övrigt sörja för sina förmånsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött personen, i dennes ställe föra talan i ärenden som gäller handikappförmåner. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år kan barnets intressebevakare, vårdnadshavare, ett välfärdsområde eller den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen (417/2007) göra ansökan.

22 §

Förmånsbeslut

Sökanden ska ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, in- dragning eller återkrav av en förmån. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut också när förmånen med stöd av 26 § i denna lag eller 26 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården betalas till ett välfärdsområde.

26 §

Betalning till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att en handikappförmån ska betalas till det välfärdsområde inom vars område förmånstagaren har sin hemkommun för att användas till förmånstagarens underhåll, om det äventyrar hans eller hennes försörjning att förmånen betalas till honom eller

RP 56/2021 rd

henne själv. En handikappförmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken handikappförmånen har betalats ut.

En framställning om att förmånen ska betalas till välfärdsområdet kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig eller den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller av välfärdsområdet.

27 §

Särskilda bestämmelser om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år

Om ett barn under 16 år som får handikappbidrag inte bor i samma hushåll som sin intressebevakare, kan handikappbidrag betalas till barnets vårdnadshavare eller till den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen. Folkpensionsanstalten ska höra välfärdsområdet och barnets intressebevakare.

Om det inte av särskilda skäl kan anses ändamålsenligt att handikappbidraget betalas till barnets intressebevakare eller till en person om avses i 1 mom., kan Folkpensionsanstalten besluta att handikappbidraget ska betalas till välfärdsområdet eller med dess samtycke till en lämplig person.

43 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommer om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

54 §

Tillämpningsbestämmelse

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 2 § 2 mom., 11 § 3 och 4 mom., 45 § 1 mom., 48 § samt 59 § 1 mom. 1 och 5 punkten och 3 mom., av dem 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 145/2015, samt *fogas* till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 145/2015, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Vad som i 11 § föreskrivs om ordnande av krävande medicinsk rehabilitering och begränsningar av sådan rehabilitering inom vård eller rehabilitering som ordnas av staten eller ett välfärdsområde gäller på motsvarande sätt för vård eller rehabilitering som ordnas av landskapet Åland eller en kommun i landskapet Åland.

Vad som i 11, 45, 48 och 59 § föreskrivs om ett välfärdsområde gäller på motsvarande sätt även landskapet Åland och kommunerna i landskapet Åland.

11 §

Begränsning av rehabilitering i slutenvård

Slutenvård är offentlig om den ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten eller ett välfärdsområde är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten eller ett välfärdsområde svarar för vårdkostnaderna,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten eller ett välfärdsområde fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala bidrag, understöd eller ersättning som överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden (/) och ordnas av ett välfärdsområde eller om det de facto är fråga om arrangemang som avses i dessa paragrafer, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om Folkpensionsanstalten eller välfärdsområdet fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om när vård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena för att bestämma när en verksamhet är sådan öppen eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om förhandlingsförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena samt om remissförfarandet i samband därmed.

45 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten ska ge sökanden ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en rehabiliteringsförmån och rehabiliteringspenningförmån samt av en kostnadsersättning enligt denna lag. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut också om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till ett välfärdsområde på det sätt som bestäms i 48 §, samt om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till arbetsgivaren enligt vad som föreskrivs i 47 §.

48 §

Betalning till ett välfärdsområde

Ett välfärdsområde har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av en försäkrads utkomststöd som Folkpensionsanstalten skulle vara skyldig att betala som ersättning till den försäkrade för samma rehabiliteringskostnader. Om ett välfärdsområde i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) har betalt förskott på utkomststöd mot en emotsedd rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, ska förmånen till den del som den motsvarar förskottet på begäran av välfärdsområdet betalas till detta.

Om en rehabiliteringsklient i familje- eller slutenvård som ordnats av ett välfärdsområde får rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, kan välfärdsområdet ta ut och lyfta den förmån som hänför sig till samma tid direkt hos Folkpensionsanstalten och använda den som ersättning för den avgift som fastställts för vården, uppehållet eller omvårdnaden. För familjevård, slutenvård och boendeservice som välfärdsområdet har ordnat med stöd av barnskyddslagen kan den på motsvarande sätt ta ut och lyfta en skälig ersättning av en förmån som hänför sig till samma tid.

Rehabiliteringspenning kan på begäran av ett välfärdsområde antingen helt eller delvis betalas till detta för att användas för underhållet av den försäkrade, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer, om betalning av rehabiliteringspenningen till den försäkrade själv skulle äventyra utkomsten för den försäkrade, hans eller hennes familj eller barn som han eller hon försörjer.

Den andel av rehabiliteringspenningen som ska betalas till arbetsgivaren betalas inte till välfärdsområdet.

59 §

Erhållande av uppgifter på begäran

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för avgörandet av en förmån samt sådan nödvändig information som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppgifter som bestäms eller föreskrivs i denna lag eller i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland och andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

5) av läroanstalter, anordnare av läroavtalsutbildning samt Sysselsättningsfonden.

För det förhandlingsförfarande som avses i 11 § 4 mom. har Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran

RP 56/2021 rd

rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ärenden och som gäller verksamhetsenheters verksamhet, lokaler, antal anställda, vårdens innehåll, art och omfattning, vårdavtal och ersättningar som betalas för vården. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid förhandlingsförfarandet få för avgörandet av ärenden nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur patientjournaler och om klienters hälsotillstånd, läkemedel och inkomster av myndigheter och inrättningar inom välfärdsområdets social- och hälsovård samt av verksamhetsenheter inom statlig och privat hälso- och sjukvård. Vad som i detta moment föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

21.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om alterneringsledighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) 2 § 1 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på heltidsanställda och på anställda, vilkas arbetstid överstiger 75 procent av arbetstiden för en heltidsanställd i branschen. Denna lag tillämpas också på dem som är anställda i tjänsteförhållande eller därmed jämförbar anställning hos staten, välfärdsområdena och andra offentligt rättsliga samfund.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

22.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 15 § 4 punkten,
sådan den lyder i lag 1653/2015 som följer:

15 §

Anställningsförhållanden som omfattas av arbetslöshetsförsäkringspremie

Arbetslöshetsförsäkringspremie tas ut på löner eller arvoden som betalas till en arbetstagare
som arbetar

4) som tjänsteinnehavare enligt lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden
(304/2003),

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

23.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 1 kap. 2 § 6 mom., 2 kap. 3 § 1 mom. 1–4 punkten och 4 § 2 och 3 mom., 4 kap. 1 § 1 mom. och 4 § 1 mom., 11 kap. 3 § 3 mom. 10 punkten, 13 kap. 8 och 9 § samt 10 § 2 mom., 15 kap. 5 § 2 mom., 12 § och 20 § 2 mom. samt 19 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten och 2 § 2 mom., av dem 2 kap. 3 § 1 mom. 1–4 punkten sådana de lyder i lag 1203/2013, 4 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1156/2020, 11 kap. 3 § 3 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 535/2019, 13 kap. 8 § och 15 kap. 20 § 2 mom. sådana de lyder i lag 678/2014, 13 kap. 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1135/2017 och 15 kap. 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag 943/2016 som följer:

1 kap.

Lagens syfte och tillämpningsområde

2 §

Lagens tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om ersättning för kostnader som orsakats av sjukvård, graviditet eller förlossning och om begränsning av ersättning för vård som anordnas av staten eller ett välfärdsområde gäller på motsvarande sätt vård som anordnas av landskapet Åland.

2 kap.

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

3 §

Begränsningar i fråga om erhållande av ersättning

Med stöd av denna lag ersätts inte

1) avgifter som med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) tagits ut för de hälsovårdstjänster som ordnas av välfärdsområdet,

2) kostnader för sjukvård som ett välfärdsområde anordnat i enlighet med 7–9 § i lagen om välfärdsområden (/),

3) sjukvårdskostnader när tjänster inom den privata hälso- och sjukvården tillhandahålls i lokaler för den socialvård eller hälso- och sjukvård som anordnas av ett välfärdsområde,

4) kostnader för läkemedelsbehandling som ges vid öppen mottagning i samband med sjukvård som anordnas av ett välfärdsområde,

4 §

Definition av offentlig institutionsvård

157

Institutionsvård är offentlig om vården ges

- 1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten eller ett välfärdsområde är huvudman för,
- 2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,
- 3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten eller ett välfärdsområde fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,
- 4) enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden och ordnas av ett välfärdsområde, eller de facto som ett arrangemang enligt någondera paragrafen, eller
- 5) vid en privat serviceproducentens verksamhetsenhet, om Folkpensionsanstalten eller välfärdsområdet fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om när vård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena för att bestämma när en verksamhet är sådan öppen eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas också närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena samt om remissförfarandet i samband därmed.

4 kap.

Ersättning för resekostnader

1 §

Försäkrades resor

En försäkrad har rätt att få ersättning för resekostnader i anslutning till behandlingen av en sjukdom, om resan gäller besök hos en statlig eller ett välfärdsområdes verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. De resekostnader som orsakats en försäkrad som för behandling av en sjukdom besökt en i lagen om privat hälso- och sjukvård avsedd verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en yrkesutövare ersätts endast om undersökningen eller vården ska ersättas enligt denna lag.

4 §

Undersöknings- och vårdenhet

Resekostnaderna för en försäkrad ersätts för en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet där den försäkrade kan få nödvändig undersökning och vård enligt denna lag utan att hans eller hennes hälsotillstånd äventyras. Om ett välfärdsområde har ordnat sjukvård med stöd av 7 och 9 § i lagen om välfärdsområden eller om den försäkrade har beviljats ett sådant tillstånd som avses i 13 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013), ersätts resekostnaderna för besök till den plats där vården getts. Om den försäkrade har valt en vårdenhet med stöd av 47 eller 48 § i hälso- och sjukvårdslagen, ersätts resekostnaderna enligt hur mycket en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet hos en statlig eller ett välfärdsområdes verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården hade kostat.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

3 §

Löneinkomst

Som lön betraktas dock inte

10) sådana i personalfondslagen avsedda personalfondsavsättningar och tilläggsdelar till dem, som med stöd av 37 § i personalfondslagen har tagits ut kontant i form av en premie som bestäms enligt fondens stadgar, förutsatt att det avsatta beloppet har bestämts på basis av faktorer som mäter företagets lönsamhet och verksamhetens effektivitet i övrigt eller i enlighet med det resultatpremiesystem som ämbetsverket, kommunen eller välfärdsområdet tillämpar,

13 kap.

Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård

8 §

Välfärdsområdets rätt till ersättning för företagshälsovård

Ett välfärdsområde som är huvudman för en hälsovårdscentral har rätt att av Folkpensionsanstalten få ersättning för kostnaderna för företagshälsovårdstjänster, om tjänsterna i enlighet med 18 § 2 eller 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen har tillhandahållits företagare eller andra som utför eget arbete. Ersättningen utgör högst det belopp som Folkpensionsanstalten hade varit skyldig att betala i motsvarande ersättning till ovan nämnda företagare eller andra som utför eget arbete.

9 §

Uppföljning av kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården samt rätt att företa granskningar

Folkpensionsanstalten har rätt att av en arbetsgivare, företagare eller en annan som utför eget arbete, en kommun eller ett välfärdsområde eller en annan sökande få de uppgifter om kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården som anstalten behöver för att kunna följa hur företagshälsovården genomförs. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att granska bokföringen i anslutning till den företagshälsovård som en arbetsgivare eller en annan sökande ordnat.

10 §

Betalning av ersättning till andra än arbetsgivare

Om de i 2 § avsedda företagshälsovårdstjänster för företagare eller andra personer som utför eget arbete har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård, kan Folkpensionsanstalten med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete avtala om att ersättningen betalas till serviceproducenten enligt det direktersättningsförfarande som avses

RP 56/2021 rd

i 15 kap. 9 § 2 mom. Om tjänsterna har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård, är ett villkor dessutom att det är fråga om tjänster som ett välfärdsområde som är huvudman för en hälsovårdscentral har ordnat i form av köpta tjänster.

15 kap.

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Välfärdsområdet eller serviceproducenten ska inom sex månader från det att företagshälsovårdstjänsterna givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för sådana kostnader för företagshälsovård som avses i 13 kap. 8 § och 10 § 2 mom.

12 §

Betalning av sjukvårdsersättning och dagpenningförmån till ett välfärdsområde

Ett välfärdsområde har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av det utkomststöd som välfärdsområdet beviljat den försäkrade och som motsvarar vad som Folkpensionsanstalten för motsvarande kostnader skulle vara skyldig att betala i sjukvårdsersättning till den försäkrade.

Om ett välfärdsområde har betalat utkomststöd i förskott mot emotsedd dagpenningförmån i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997), betalas dagpenningförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till välfärdsområdet på dess begäran.

På begäran av ett välfärdsområde kan sjukdagpenning betalas helt eller delvis till nämnda välfärdsområde för att användas för vård av den försäkrade och dennes familj under förutsättning att betalning av sjukdagpenning till mottagaren själv på grund av dennes levnadsvanor inte kan anses motsvara sitt syfte.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om barnets förälder ger bort sitt barn i avsikt att lämna det för adoption, ska ett välfärdsområde eller en i 22 § i adoptionslagen avsedd adoptionsbyrå avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. Om man med stöd av barnskyddslagen har omhändertagit barnet eller beslutat att skyndsamt placera barnet i familjevård eller anstaltsvård eller att ordna den vård och omsorg barnet behöver på något annat sätt och föräldern inte deltar i vården av barnet, ska välfärdsområdet avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. Vad som i detta moment föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

2 §

Uppgifter i vissa fall av institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfaranden på begäran få för avgörandet av ett ärende nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av välfärdsområdet eller av respektive statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård. Vad som i detta moment föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

24.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) 28 § 1 mom. 1 punkten som följer:

28 §

Rätt att få och lämna ut uppgifter

Fonden och besvärsinstanser enligt denna lag har rätt att av
1) statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt
andra offentligrättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen (460/2016) 2 § 20 punkten, 53 §, 55 § 1, 3 och 4 mom., 56 § 2 mom. och 81 §, av dem 2 § 20 punkten sådan den lyder i lag 92/2021, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 92/2021, en ny 21 punkt som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) dataskyddsförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning),

21) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

53 §

Förutsättningarna för ersättning för sjukvård

Ersättning för sådan sjukvård som behövs med anledning av en skada förutsätter att vården ges såsom offentlig hälso- och sjukvård med stöd av lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

55 §

Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

Om den skadelidande har rätt till ersättning för sjukvård, ska försäkringsbolaget betala den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård en fullkostnadsavgift för sjukvårdens kostnader. Detta förutsätter att den verksamhetsenhet för den offentliga hälso- och sjukvården som ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som den myndighet som ansvarar för ordnandet av vården är skyldig att enligt 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård betala i ersättning för vården av en patient som inte är invånare i det välfärdsområde som är huvudman för den verksamhetsenhet som ger vården, med avdrag för den klientavgift som med stöd av

RP 56/2021 rd

klientavgiftslagen tagits ut hos den skadelidande. Om en i 54 § 2 mom. avsedd servicesedel har getts för sjukvården, utgör sedelns värde fullkostnadsavgiftens belopp.

Försäkringsbolaget ska ge den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård ett beslut om fullkostnadsavgiften, om det är fråga om storleken på en fullkostnadsavgift som betalas på basis av vård som berättigar till ersättning och försäkringsbolaget betalar avgiften till ett mindre belopp än vad som anges i fakturan eller anspråket, eller avgiften har avslagits på den grunden att den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §. Ett beslut ska också ges om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård begär ett beslut av försäkringsbolaget.

56 §

Anmälningsplikt hos verksamhetsenheter för den offentliga hälso- och sjukvården

Om det i samband med det första vårdbesöket eller senare beslutas om åtgärder om vilka en plan enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter ska upprättas eller om vilka det på något annat sätt fattas ett beslut, ska verksamhetsenheten för hälso- och sjukvården skicka planen eller beslutet till försäkringsbolaget inom fyra vardagar från den dag då journalanteckningarna ska göras enligt de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om ingen plan har upprättats, ska till försäkringsbolaget skickas ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den vård om vilken det beslutats. Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård avser ordna vården som köpt tjänst eller genom användning av en servicesedel, ska försäkringsbolaget samtidigt underrättas om detta. Om det inte är möjligt att göra en anmälan inom ovannämnda tid på grund av en storolycka eller en sjukdomsepidemi eller på grund av därmed jämförbart oöverstigligt hinder, ska anmälan göras så snart hindret inte längre finns.

81 §

Rätt att söka ändring för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård är inte på den grunden att den har ordnat vård för den skadelidande part i ett ärende som gäller en skadelidandes rätt att få ersättning enligt denna lag.

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får söka ändring i ett beslut som gäller fullkostnadsavgift. Bestämmelser om sökande av ändring finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

26.

Lag

om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) 7 § 1 mom. och 10 §, av dem 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1336/2010 samt
fogas till 10 § ett nytt 4 mom. som följer:

7 §

Rehabilitering som avser arbets- eller funktionsförmågan

Såsom rehabilitering ersätts, till den del rehabiliteringen inte såsom sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ankommer på välfärdsområdet, kostnader som föranleds av sådana åtgärder vid en av försäkringsbolaget genom en betalningsförbindelse vald rehabiliteringsplats som behövs för att främja och upprätthålla rehabiliteringsklientens arbets- eller funktionsförmåga eller sociala funktionsförmåga och förmåga att reda sig.

10 §

Lagens primära natur

Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med stöd av någon annan lagstiftning har tillhandahållit en rehabiliteringsklient service och stödåtgärder som har samma syfte och hänför sig till samma tid som rehabilitering som ska ersättas klienten i enlighet med denna lag, övergår rätten till ersättningen till denna del på den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.

Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård i ett så sent skede anmält till försäkringsanstalten att den tillhandahållit rehabilitering att försäkringsanstalten inte har kunnat beakta anmälan när den betalat ersättningen till rehabiliteringsklienten, är försäkringsanstalten inte skyldig att betala någon ersättning till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om rätt för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till ersättning, gäller på motsvarande sätt folkpensionsanstalten, om den med stöd av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) har ordnat rehabilitering som ska ersättas enligt denna lag.

Vad som ovan föreskrivs om den rätt till ersättning som uppstår på grundval av de socialvårdstjänster och stödåtgärder som tillhandahålls av den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

27.

Lag

om ändring av patientförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i patientförsäkringslagen (948/2019) 1 § 2 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på hälso- och sjukvård i Finland samt på hälso- och sjukvård i utlandet, om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård beslutar att den vård som myndigheten enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (xx/xx) är skyldig att ordna ska ges i utlandet och vården är nödvändig med tanke på patientens hälsotillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 a och 6 b §, 6 d § 1 mom. 1 punkten samt 43 §, sådana de lyder, 6 a § i lagarna 1012/1087 och 1346/2010, 6 b § i lag 494/1992, 6 d § 1 mom. 1 punkten i lag 1306/2016 samt 43 § i lag 481/1960, samt *fogas* till 6 d §, sådan den lyder i lag 1306/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

6 a §

Till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård och som ordnat i 6 § 4 mom. nämnd service eller i 5 mom. nämnd rehabilitering eller anstaltsvård, ersätts de kostnader som vården av den skadade eller insjuknade orsakat myndigheten. Kostnaderna för sjukvård som avses i 6 § 4 mom. ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering. För service, rehabilitering eller anstaltsvård som ersätts tas ingen avgift eller ersättning ut av den skadade eller insjuknade.

För vård och rehabilitering som en sjukvårdsanstalt ger och för vård och rehabilitering som en hälsovårdscentral ger eller ordnar får den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård ersättning i enlighet med 58 § i hälso- och sjukvårdslagen. När dessa ersättningar uträknas beaktas likväl inte de klientavgifter som tas ut av dem som begagnar servicen som sådana verksamhetsintäkter som ska dras av. Ersättning för socialservice uträknas på samma sätt som för vård som en hälsovårdscentral ger eller ordnar, enligt de kostnader och prestationer som hänför sig till funktionen i fråga.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till ersättning för socialservice tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

6 b §

Ersättning för kostnader som orsakas den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård av hemservice, boendeservice och sjukvårdstjänster som nämns i 6 § 4 mom. ska betalas i förskott. Om inte något annat följer av denna lag, ska i fråga om den förskottsersättning som betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård, i tillämpliga delar iakttas vad lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (35/73) föreskriver om betalning av statsandel för driftskostnader.

Vederbörande statsmyndighet är Statskontoret, som för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård ska fastställa ersättningens slutliga belopp. Statskontoret betalar förskottet senast den 20 dagen i varje månad eller, när den dagen är en lördag eller helgdag, den första vardagen därefter. Förskottet betalas i tolv lika stora poster enligt en uppskattning som den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård har förelagt statskontoret. Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om hur ersättning ska betalas och utredas.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till förskottsersättning på grundval av socialvårdstjänster tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

6 d §

RP 56/2021 rd

För betalning av följande ersättningar kan också penningspelsbolagets avkastning enligt 17 § i lotterilagen (1047/2001) användas inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet i statsbudgeten:

1) ersättning som ska betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård för sådana kostnader för öppenvård som avses i 6 § 4 mom.,

Vad som i denna paragraf föreskrivs om den ersättning som ska betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

43 §

Om den, om vars ersättning det är fråga, på grund av ålder eller sjukdom eller av en annan sådan orsak inte själv klarar av att sköta sina angelägenheter och personen inte har en förmyndare, kan en nära anhörig eller även en annan person, som i huvudsak sörjt för personen, eller den vederbörande myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård föra personens talan i ersättningsärenden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård att föra talan på grundval av en socialvårdstjänst tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 2 § 1 mom. 11 punkten, 36 §, rubriken för 40 § och 40 § 1 och 3 mom., 41 § 2 mom., 117 §, 126 § 1 mom., 143 och 145 §, 238 § 2 mom. och 266 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 253/2020, 143 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1273/2016, 145 § sådan den lyder i lag 1161/2020 och 238 § 2 mom. sådant det lyder i lag 834/2019, samt fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 253/2020, en ny 12 punkt som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsestöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

12) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

36 §

Ersättning för sjukvårdskostnader

Kostnader för sjukvård som behövs till följd av en skada ersätts enligt vad som föreskrivs nedan, när sjukvården ges som offentlig hälso- och sjukvård på grundval av lagen om ordnande av social- och hälsovård (xx/xx) eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Bestämmelser om rätten att få sjukvård finns annanstans i lag.

40 §

Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

RP 56/2021 rd

Om den skadade har rätt att få ersättning för sjukvård, ska försäkringsanstalten betala en *fullkostnadsavgift* för sjukvårdskostnaderna till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården och som ordnat sjukvården. En förutsättning är att den verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården som har ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård är skyldig att med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård betala i ersättning för vården av en patient som är invånare i ett annat välfärdsområde, minskat med den klientavgift som tas ut för vården av den skadade enligt klientavgiftslagen. Om den skadade har fått en servicesedel enligt 39 § 2 mom. för sjukvården, är fullkostnadsavgiften lika stor som värdet av servicesedeln.

41 §

Anmälningsplikt för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården

Om det när den skadade uppsöker vård eller vid ett senare vårdbesök fattas beslut om en åtgärd som det upprättas en plan för enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter eller som beslutas på något annat sätt, ska verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården sända planen eller beslutet till försäkringsanstalten inom fyra vardagar räknat från den dag då anteckningarna i journalhandlingarna ska göras enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om någon plan inte har upprättats, ska ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den avslutade vården eller behandlingen sändas till försäkringsanstalten. Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården avser att ordna vården eller behandlingen i form av köpt tjänst eller med hjälp av en servicesedel, ska försäkringsanstalten samtidigt underrättas om detta. Om anmälan inte kan göras inom den tid som anges ovan på grund av en storolycka, sjukdomsepidemi eller något annat oöverstigligt hinder som kan likställas med dessa, ska anmälan göras omedelbart när hindret inte längre föreligger.

117 §

Parter

När ett ersättningsärende handläggs hos försäkringsanstalten är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den skadade sjukvård, den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård eller den som försäkringsanstalten i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

126 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Ett beslut om fullkostnadsavgift ska meddelas den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård, om det gäller storleken på en fullkostnadsavgift som ska betalas på grundval av ersättningsgill vård eller behandling och försäkringsanstalten betalar avgiften till ett lägre

belopp än i fakturan eller i yrkandet från den ovannämnda myndigheten eller avgiften har förvägrats på den grunden att verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §. Ett beslut ska också meddelas om den ovannämnda myndigheten begär det av försäkringsanstalten.

143 §

Ersättning som ska betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård eller Folkpensionsanstalten

Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård har ordnat vård eller omsorg inom slutna vård eller familjevård för den som har rätt att få ersättning enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av den ovannämnda myndigheten betala den olycksfallsförsäkring och familjepension som den ersättningsberättigade beviljas till den ovannämnda myndigheten för tiden i vård eller omsorg inom slutna vård eller i familjevård för att användas på det sätt som anges i klientavgiftslagen.

Om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med stöd av någon annan lag har gett den skadade som har rätt att få ersättning enligt denna lag rehabiliteringstjänster och stödåtgärder, och tjänsterna och åtgärderna gäller samma ändamål och infaller vid samma tidpunkt som den skadade får rehabilitering som ersätts enligt denna lag, övergår rätten till ersättning till denna del på den ovannämnda myndigheten.

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten eller den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård på ansökan av dem.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om den rätt till ersättning som uppstår på grundval av de socialvårdstjänster och stödåtgärder som tillhandahålls av den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård, inrättningar, andra myndigheter eller aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt med stöd av 142 §,
- 4) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,
- 5) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,
- 6) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,
- 7) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,
- 8) till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med stöd av 143 §,
- 9) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,

RP 56/2021 rd

10) till en utsökningsmyndighet med stöd av 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007).

238 §

Rätt att söka ändring

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får inte på den grunden att den har ordnat vård för en arbetstagare söka ändring i ett ärende som gäller arbetstagarens rätt att få ersättning enligt denna lag. Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen samt i 109 § 1 och 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvär rätt.

266 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skälig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 252 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av en anställd hos den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård betalas arvudet till den myndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) 4 § 1 mom. 8 punkten, 38 § 2 punkten, 80 §, 85 § 1 mom., 97 § 1 mom. 4 punkten, det inledande stycket i 98 § 1 mom. och 98 § 1 mom. 10 punkten, 136 § 2 mom. och 168 § 3 mom., av dem 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 247/2020, 97 § 1 mom. 4 punkten och det inledande stycket i 98 § 1 mom. och 98 § 1 mom. 10 punkten sådana de lyder i lag 1160/2020 samt 136 § 2 mom. sådant det lyder i lag 835/2019 samt

fogas till 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 247/2020, en ny 9 punkt som följer:

4 §

Övriga definitioner och hänvisningsbestämmelser

I denna lag avses med

8) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsetöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

9) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

38 §

Ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården

När det gäller ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården iakttas vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

2) i 40 och 41 § föreskrivs om rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård och om anmälningsplikt för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården, och

80 §

Parter

RP 56/2021 rd

När ett ersättningsärende handläggs hos lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den skadade sjukvård, den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård eller den som lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

85 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Beslut om sådan fullkostnadsavgift som avses i 38 § 2 punkten i denna lag ska med iakttagande av vad som föreskrivs i 126 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar meddelas den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

4) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård eller Folkpensionsanstalten.

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård, inrättningar, andra myndigheter eller aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

10) till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

136 §

Rätt att söka ändring

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får inte på den grunden att den har ordnat vård för en lantbruksföretagare eller stipendiat söka ändring i ett ärende som gäller lantbruksföretagarens eller stipendiatens rätt att få ersättning enligt denna lag. Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen samt i 109 § 1 och 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvär rätt.

RP 56/2021 rd

168 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skälig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 157 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av en anställd hos den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård betalas arvodet till den myndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 57, 119 och 121 §, rubriken för 122 § och 122 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 123 § 1 mom. och 123 § 1 mom. 8, 9 och 15 punkten, av dem 119 § och det inledande stycket i 123 § och 123 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1247/2016, samt

fogas till 70 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1468/2019 och 940/2010, ett nytt 6 mom., till 122 § ett nytt 4 mom. och till 123 §, sådan den lyder i lag 1247/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

57 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av välfärdsområdet var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. På en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension tillämpas vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

119 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionsanstalten till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om ett välfärdsområde har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionsanstalten på yrkande av välfärdsområdet till välfärdsområdet betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

121 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

RP 56/2021 rd

I de fall som avses i 117–120 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, sjukkassan, välfärdsområdet, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att yrkandet om betalning har framställts hos pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen ska utbetalas.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

122 §

Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke

Pensionsanstalten kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till vård av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. En förutsättning är att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av pensionen till ett välfärdsområde kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av välfärdsområdet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, välfärdsområden, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 8) till ett välfärdsområde enligt 119 § 1 mom.,
- 9) till ett välfärdsområde enligt 119 § 2 mom.,

- 15) till ett välfärdsområde enligt 122 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 54 § och 104 § 1 mom. 2 och 4 punkten,
samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

2 kap

Lagens tillämpningsområde

2 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

54 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av välfärdsområdet var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. På en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension tillämpas vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

104 §

Betalning av pension till annan än företagaren

På pension enligt denna lag tillämpas vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

2) 119 § om betalning av pension till ett välfärdsområde,

4) 122 § om betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke.

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 63 § och 98 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

2 kap

Lagens tillämpningsområde

2 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

63 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av välfärdsområdet var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. På en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension tillämpas vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

98 §

Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än till mottagaren av förmånen

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rehabiliteringsförmån och pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

3) 119 § om betalning av pension till välfärdsområdet,

5) 122 § om betalning av pension till välfärdsområdet på basis av pensionstagarens samtycke.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

34.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 57, 116 och 118 §, rubriken för 119 §, 119 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 120 § och 120 § 8, 9 och 15 punkten, av dem 116 §, det inledande stycket i 120 § och 120 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1256/2016, samt

fogas till 119 § ett nytt 4 mom. och till 120 §, sådan den lyder i lag 1256/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

57 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av välfärdsområdet var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till den tidigare maken. På en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension tillämpas vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

116 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till Folkpensionsanstalten eller till ett välfärdsområde på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om ett välfärdsområde har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av välfärdsområdet till välfärdsområdet betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

118 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

I de fall som avses i 114–117 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, välfärdsområdet, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att betalningsyrkandet har framställts hos pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen ska utbetalas.

RP 56/2021 rd

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

119 §

Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke

Pensionskassan kan med pensionstagarens samtycke besluta att pensionen ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till vård av pensionstagaren och av en person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att det inte kan anses vara ändamålsenligt att betala pensionen till pensionstagaren själv på grund av hans eller hennes levnadsvanor eller sjukdom eller av någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en pension till ett välfärdsområde kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av välfärdsområdet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

120 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, välfärdsområden, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

-
- 8) till ett välfärdsområde enligt 116 § 1 mom.,
 - 9) till ett välfärdsområde enligt 116 § 2 mom.,

15) till ett välfärdsområde enligt 119 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

35.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 66 §, 85 § 3 mom. 13 punkten, 131 §, 132 §, rubriken för 133 §, 133 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 134 § och 134 § 8, 9 och 15 punkten, av dem 131 § samt det inledande stycket i 134 § och 134 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1259/2016, samt *fogas* till 85 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1472/2019, ett nytt 6 mom., till 133 § ett nytt 4 mom. och till 134 §, sådan den lyder i lag 1259/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

66 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller ett avtal som har fastställts av välfärdsområdet var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. På en tidigare make och dennas rätt till efterlevandepension tillämpas i tillämpliga delar vad som bestäms om den efterlevande maken och dennas rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

85 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension

Som sådant vederlag som avses i 1 mom. betraktas bland annat inte

13) mötesarvoden för kommunala förtroendeuppdrag, välfärdsområdesförtroendeuppdrag och kyrkliga förtroendeuppdrag.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

131 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till Folkpensionsanstalten eller till ett välfärdsområde på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om ett välfärdsområde har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva till välfärdsområdet på välfärdsområdets yrkande betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

RP 56/2021 rd

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

132 §

Tiden för framställande av regressanspråk

I de fall som avses i 128–131 § betalas pensionen till arbetsgivaren, sjukkassan, sjukförsäkringsfonden, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan eller välfärdsområdet endast under förutsättning att anspråket på betalning har framställts hos Keva minst två veckor före den dag då pensionen ska betalas ut.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

133 §

Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke

Keva kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till omvårdnad av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en förmån till det välfärdsområde som avses i 1 mom. kan göras av pensionstagaren, dennas make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av välfärdsområdet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

134 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, välfärdsområden, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 8) till ett välfärdsområde enligt 131 § 1 mom.,
- 9) till ett välfärdsområde enligt 131 § 2 mom.,

- 15) till ett välfärdsområde enligt 133 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

36.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 63 § 1 mom., 67 § och 86 § 1 mom. 1 punkten samt
fogas till lagen en ny 112 a § som följer:

63 §

Beslut om förmåner

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden ska även ges ett skriftligt beslut när förmånen med stöd av 67 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett välfärdsområde.

67 §

Betalning av en förmån till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att en förmån ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till underhåll för förmånstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom., om förmånstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning möjligen äventyras om förmånen betalas till förmånstagaren själv. En förmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken förmånen har betalats ut.

En framställning om att förmånen ska betalas till ett välfärdsområde kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller av välfärdsområdet.

86 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en pension eller förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) statliga myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

112 a §

184

RP 56/2021 rd

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den _____
20 .

37.

Lag

om ändring av lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 18 § samt
fogas till lagen en ny 38 a § som följer:

18 §

Betalning till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att garantipensionen ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till underhåll för pensionstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 17 § 3 mom., om pensionstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionen betalas till pensionstagaren själv. En pension som har betalats på detta sätt får inte utan pensionstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionen har betalats ut för.

En framställning om att garantipensionen ska betalas till ett välfärdsområde kan göras av pensionstagaren, pensionstagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om pensionstagaren eller av välfärdsområdet.

38 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

38.

Lag

om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 19 §, sådan den lyder i lag 322/2014, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 938/1987, 727/2001 och 19/2019, ett nytt 4 mom., i
stället för det 4 mom. som upphävts genom lag 727/2001 som följer:

1 §

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland
på kommunerna i landskapet Åland.

19 §

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
har Folkpensionsanstalten, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att
lämna ut uppgifter, rätt att för det välfärdsområde inom vars område hemkommunen för en
mottagare av fronttillägg finns uppge namn och personbeteckning för en mottagare av fronttill-
lägg för att det ska kunna utredas huruvida denne har möjlighet att få rehabilitering enligt lagen
om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988).

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av januari avgiftsfritt lämna välfärdsområdet
de uppgifter som avses i 1 mom. Välfärdsområdet får inte använda de uppgifter som lämnats ut
av Folkpensionsanstalten för något annat syfte än det som nämns i 1 mom. och inte heller över-
låta dem vidare.

Denna lag träder i kraft den

20 .

39.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pensionsstöd (1531/2016) 21 § samt
fogas till lagen en ny 1 a § som följer:

1 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

21 §

Betalning av pensionsstödet till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att pensionsstödet ska betalas till det välfärdsområde inom vars område stödmottagaren har sin hemkommun för att användas till underhåll för stödmottagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 14 § 3 mom., om stödmottagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionsstödet betalas till stödmottagaren själv. Pensionsstöd som har betalats på detta sätt får inte utan stödmottagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionsstödet har betalats ut för.

En framställning om att pensionsstödet ska betalas till ett välfärdsområde kan göras av stödmottagaren, stödmottagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om stödmottagaren eller av välfärdsområdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

40.

Lag

om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 4–6, 9–12, 34, 36, 38, 42, 42 a, 43, 44, 58 och 76 §, av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 914/2012, 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 135/2021 och 42 a § sådan den lyder i lag 135/2021,

ändras 1 §, 2 § 5 punkten, 3 § 2 och 6 punkten, 7 §, 8 § 2 mom., 13 och 14 §, 15 § 1 och 3 mom., 18 §, det inledande stycket i 19 §, 21 och 22 §, det inledande stycket i 24 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26 §, 27 § 1 och 3 mom., 28 § 1 och 3 mom., 29 § 1 och 3–5 mom., 30 § 1 mom., 31–33 och 35 §, 37 § 1, 3 och 4 mom., 39 §, 40 § 2 mom., rubriken för 5 kap., 45 § 4 mom., 47 och 48 §, 50 § 2–6 mom., 50 a § 1 mom., 51 § 1 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 mom., 54 §, 55 § 1 mom., 57 § 3 mom., 59 § 1 och 2 mom., 60 a, 61 och 62 §, 63 § 1 och 2 mom., 64 och 65 §, 67 § 2 mom. samt 68 a, 69, 71–73 och 75 §, av dem 21 § sådan den lyder i lagarna 601/2013 och 552/2016, 32 § sådan den lyder i lagarna 914/2012 och 1303/2014, 39 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1516/2016, 45 § 4 mom., 50 § 2 och 4–6 mom. och 50 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 1516/2016, 50 § 3 mom. och 68 a § sådana de lyder i lag 1214/2019, 59 § 1 och 2 mom. samt 63 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1341/2016, 60 a § sådan den lyder i lag 534/2019, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 802/2013, 63 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1294/2018, 64 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1341/2016, 65 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2011 och 69 § sådan den lyder i lag 1303/2014 som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållandet av den hälso- och sjukvård som välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) samt lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/) är skyldiga att ordna och på innehållet i denna hälso- och sjukvård, om inte något annat bestäms i någon annan lag. Hälso- och sjukvård omfattar hälsofrämjande och välfärdsfrämjande verksamhet, primärvård och specialiserad sjukvård. Lagens 21 § tillämpas på miljö- och hälso-skydd som kommunen ordnar.

Denna lag tillämpas inte på landskapet Åland, med undantag för bestämmelserna i 60, 60 a och 63 § om utbildningsersättning som ska betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården.

2 §

Lagens syfte

Lagens syfte är att

5) förbättra primärvårdens verksamhetsbetingelser och samarbetet mellan aktörerna inom hälso- och sjukvården, mellan de olika välfärdsområdesverksamheterna och mellan välfärdsområdet och kommunen och med andra aktörer när det gäller att främja hälsa och välfärd och att ordna social- och hälsovården.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *primärvård* uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering och företagshälsovård som välfärdsområdet ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogärbete som välfärdsområdet ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete,

6) *samarbetsområde* ett område som utsetts i enlighet med 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

7 §

Enhetliga grunder för vård

Social- och hälsovårdsministeriet leder arbetet med att genomföra de riksomfattande enhetliga grunderna för medicinsk eller odontologisk vård. Tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd gör ministeriet upp de enhetliga grunderna för vård. Institutet för hälsa och välfärd följer och bedömer hur grunderna tillämpas i välfärdsområdena.

De olika aktörerna inom välfärdsområdet ska tillsammans övervaka att de enhetliga grunderna för vården tillämpas.

8 §

Kvalitet och patientsäkerhet

I 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om välfärdsområdets ansvar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter.

13 §

Hälsorådgivning och hälsoundersökningar

Välfärdsområdet ska ordna hälsorådgivning som bidrar till att främja hälsan och välfärden och förebygga sjukdomar hos kommuninvånarna. Hälsorådgivning ska ingå i all hälso- och sjukvård.

Välfärdsområdet ska se till att sådana hälsoundersökningar genomförs som är nödvändiga för att bevaka och främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bidra till att främja arbets- och funktionsförmågan och förebygga sjukdomar samt främja psykisk hälsa och livskompetens. Hälsoundersökningar och hälsorådgivning ska också ordnas för unga personer och personer i arbetsför ålder som faller utanför studerande- eller företagshälsovården. Välfärdsområdet ska dessutom se till att de som bor i välfärdsområdet har tillgång till preventivmedelsrådgivning och annan service som främjar den sexuella och reproductiva hälsan.

RP 56/2021 rd

Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bilda en funktionell helhet tillsammans med välfärdsområdets övriga service.

14 §

Screening

Ett välfärdsområde ska ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. Utöver detta kan välfärdsområdet ordna screening och hälsoundersökningar i syfte att konstatera en viss sjukdom eller dess förstadium eller för att upptäcka sjukdomsalstrare.

15 §

Rådgivningsbyråttjänster

Ett välfärdsområde ska ordna rådgivningsbyråttjänster för där bosatta gravida kvinnor, familjer som väntar barn och barn under läropliktsålder och deras familjer.

När välfärdsområdet ordnar rådgivningsbyråttjänster ska den samarbeta med instanser som svarar för förskolepedagogik och med andra relevanta instanser.

18 §

Företagshälsovård

För arbetstagare som arbetar på arbetsplatserna i välfärdsområdet ska välfärdsområdet ordna sådan företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller någon annanstans i lag.

För företagare och andra som utför eget arbete inom välfärdsområdet ska välfärdsområdet i tillämpliga delar ordna företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård och i författningar som har utfärdats med stöd av den.

Ett välfärdsområde kan med hänsyn till bestämmelserna om verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden i 131–133 och 137 § i lagen om välfärdsområden avtala med en arbetsgivare med verksamhet inom välfärdsområdet om att välfärdsområdet på grundval av sitt verksamhetsområde ska producera sådana sjukvårdstjänster och andra hälsovårdstjänster som avses i 14 § i lagen om företagshälsovård för arbetsgivarens arbetstagare. Motsvarande avtal kan också ingås med företagare och andra som utför eget arbete.

19 §

Hälso- och sjukvård för sjömän

Helsingfors stad samt de välfärdsområden inom vars område Björneborg, Fredrikshamn, Jakobstad, Kemi, Kotka, Nyslott, Raumo, Uleåborg, Vasa och Åbo finns ska inom nämnda städers områden

21 §

Miljö- och hälsoskydd

RP 56/2021 rd

En kommun ska inom kommunen ordna miljö- och hälsoskyddstjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009).

En direktör med ansvar för verksamheten inom miljö- och hälsoskyddet ska ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen. Direktören ska också ha tillräcklig erfarenhet av och sakkunskap för uppgifter som hänför sig till verkställigheten av miljö- och hälsoskyddet.

Bestämmelser om miljö- och hälsoskydd finns i hälsoskyddslagen (763/1994), livsmedelslagen (23/2006), tobakslagen (549/2016) och veterinärvårdslagen (765/2009).

22 §

Intyg

Ett välfärdsområde ska se till att en invånare i välfärdsområdet eller en patient på en hälsovårdscentral får ett intyg eller utlåtande om sitt hälsotillstånd, när ett sådant behövs enligt lag eller är nödvändigt med tanke på invånarens eller patientens vård, försörjning eller studier eller av någon annan jämförbar orsak.

24 §

Sjukvård

Ett välfärdsområde ska ordna sjukvårdstjänster för dem som bor i välfärdsområdet. Till sjukvårdstjänsterna hör

25 §

Hemsjukvård

Ett välfärdsområde ska ordna hemsjukvård för dem som bor i välfärdsområdet. Hemsjukvården genomförs enligt vård- och serviceplanen eller tillfälligt som multidisciplinär hälso- och sjukvårdsservice där patienten är bosatt, i dennes hem eller på en jämförbar plats. De förbrukningsartiklar enligt vårdplanen som behövs för behandling av långvarig sjukdom i hemsjukvården ingår i vården.

26 §

Mun- och tandvård

Ett välfärdsområde ska ordna mun- och tandvård för sina invånare. Om vården ges vid flera tillfällen ska det finnas odontologiskt motiverade skäl till detta. Till mun- och tandvårdstjänsterna hör

- 1) att främja och följa munhälsan hos befolkningen,
- 2) att ge hälsorådgivning och utföra hälsoundersökningar,
- 3) att undersöka, förebygga och behandla munsjukdomar,
- 4) att i ett tidigt stadium identifiera patientens behov av särskilt stöd och undersökningar, att vårda patienten och att vid behov hänvisa denne till ytterligare undersökningar och fortsatt vård.

27 §

Mentalvårdsarbete

RP 56/2021 rd

Ett välfärdsområde ska ordna sådant mentalvårdsarbete som behövs för att främja sina invånares hälsa och välfärd och som syftar till att stärka de faktorer som skyddar den individuella och kollektiva psykiska hälsan och till att minska och avlägsna faktorer som hotar den psykiska hälsan.

Det mentalvårdsarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med välfärdsområdets social- och hälsovård. Bestämmelser om välfärdsområdets ansvar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

28 §

Alkohol- och drogarbete

Ett välfärdsområde ska ordna sådan service inom alkohol- och drogarbetet som behövs för att främja sina invånares hälsa och välbefinnande och som syftar till att stärka de faktorer som främjar alkohol- och drogfrihet hos individen och i samhället och till att minska eller avlägsna sådana faktorer i samband med användningen av berusningsmedel som äventyrar hälsan och säkerheten.

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet i välfärdsområdet. Bestämmelser om välfärdsområdets ansvar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

29 §

Medicinsk rehabilitering

Ett välfärdsområde ska ordna medicinsk rehabilitering i anslutning till sjukvård av patienter.

Ett välfärdsområde ansvarar för planeringen av patientens medicinska rehabilitering så att rehabiliteringen bildar en funktionell helhet tillsammans med den vård som behövs. Behovet av medicinsk rehabilitering samt rehabiliteringens mål och innehåll ska anges i en individuell, skriftlig rehabiliteringsplan. Ett välfärdsområde ansvarar dessutom för styrningen och övervakningen av rehabiliteringsservicen och utser vid behov en kontaktperson för patienten.

Ett välfärdsområde är inte skyldigt att ordna rehabilitering enligt 1 mom. om det med stöd av 9 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) är Folkpensionsanstalten som ska ordna rehabilitering. Ett välfärdsområde ska emellertid ordna den medicinska rehabilitering som anges i rehabiliteringsplanen när det inte tydligt går att påvisa vem som ansvarar för ordnandet av och kostnaderna för rehabiliteringen. Om det ändå hör till Folkpensionsanstalten att ordna och bekosta rehabiliteringen ska den ersätta välfärdsområdet för rehabiliteringskostnaderna.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om medicinsk rehabilitering tillämpas inte på kostnader för anskaffning av hjälpmedel, handledning i användningen av dessa samt underhåll och förnyande av dem, om behovet av hjälpmedel grundar sig på skada eller yrkessjukdom som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares

RP 56/2021 rd

olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (460/2016) eller motsvarande äldre lagstiftning.

30 §

Samarbete och hänvisning till annan rehabilitering

Om en person behöver sådan rehabilitering som inte föreskrivs höra till ett välfärdsområdes uppgifter och som det inte är ändamålsenligt att ordna inom primärvården, ska välfärdsområdet se till att personen i fråga ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter. Personen ska efter behov hänvisas till myndigheterna inom arbetsförvaltningen, undervisningsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten eller någon annan som tillhandahåller dessa tjänster i samarbete med de aktörer som ordnar rehabilitering.

31 §

Handräckning

Ett välfärdsområde ska ge polisen och Gränsbevakningsväsendet handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer och polisen handräckning för yttre besiktning av avlidna.

Ett välfärdsområde ska dessutom ge fängvårdsmyndigheterna handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer i de fall som avses i 16 kap. 6 § i fängselslagen (767/2005) och i 11 kap. 6 § i häktningslagen (768/2005). Ett välfärdsområde är också skyldigt att förordna en läkare inom primärvården att tjänstgöra som läkare vid undersökning av värnpliktiga då uppåndsmyndigheterna anhållit om detta hos välfärdsområdet.

32 §

Samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården

När ett välfärdsområde ordnar verksamhet för främjande av hälsa och välbefinnande och i denna lag avsedda hälso- och sjukvårdstjänster ska, utöver det som föreskrivs någon annanstans i denna lag, socialvården och hälso- och sjukvården samarbeta med varandra och med kommunens förskolepedagogik så som förutsätts för att uppgifterna ska kunna fullgöras på behörigt sätt och så som patientens behov av vård och social- och hälsovårdstjänster kräver.

Om bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen, fattandet av beslut eller tillhandahållandet av socialvård kräver hälso- och sjukvårdstjänster, ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos det välfärdsområde som ansvarar för hälso- och sjukvården på begäran av den arbetstagare som ansvarar för socialvårdsåtgärden delta i bedömningen av personens servicebehov och i utarbetandet av en klientplan.

33 §

Samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ansvarar inom sina respektive områden för samordningen av tjänsterna inom den specialiserade sjukvården i enlighet med befolkningens och primärvårdens behov. Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ska planera och ut-

veckla den specialiserade sjukvården så att primärvården och den specialiserade sjukvården bildar en funktionell helhet. I helheten ska beaktas att tjänster inom den specialiserade sjukvården ska tillhandahållas på ett ändamålsenligt sätt i samband med primärvården och vid enheterna inom den specialiserade sjukvården.

Välståndsområdena och HUS-sammanslutningen ska tillhandahålla hälsovårdscentralerna inom sina respektive områden sådana till den specialiserade sjukvården hörande tjänster som det inte är ändamålsenligt att primärvården producerar samt ansvara för att utvecklingen styrs och kvaliteten övervakas i fråga om den laboratorieservice, bilddiagnostik och medicinska rehabilitering och andra motsvarande specialtjänster som deras hälso- och sjukvård tillhandahåller.

Dessutom ansvarar välståndsområdena och HUS-sammanslutningen inom sina respektive områden för forskning, utvecklingsverksamhet och utbildning som gäller deras uppgiftsområde och för samordningen av sin hälso- och sjukvårds informationssystem. Välståndsområdena och HUS-sammanslutningen ansvarar inom sina respektive områden för att specialiserad sjukvård ordnas på enhetliga medicinska och odontologiska grunder.

35 §

Forskning och utveckling inom primärvården

Ett välståndsområde tillhandahåller sakkunskap och samordnar inom sitt område forskningen, utvecklingsarbetet, utformningen av vård- och rehabiliteringskedjorna och fortbildningen inom primärvården och sörjer för kartläggningen av personalbehovet och för samordningen av den specialiserade sjukvården, primärvården och socialväsendet.

37 §

Utveckling, utbildning och forskning vid hälsovårdscentraler

Hälsovårdscentralen ska på behörigt sätt sörja för ordnandet av multidisciplinär forskning, utbildning och utvecklingsverksamhet. Välståndsområdet ska anvisa tillräckliga resurser för detta. Hälsovårdscentralen ska samarbeta med enheten för specialiserad sjukvård och med andra hälsovårdscentraler. Hälsovårdscentralen ska tillsammans med enheten för specialiserad sjukvård delta i det riksomfattande utvecklandet av primärvården.

Hälsovårdscentralen kan anlitas för utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal enligt överenskommelse mellan välståndsområdet och en högskola eller någon annan myndighet eller organisation med utbildningsansvar.

Tjänsteinnehavare eller befattningshavare som utför folkhälsoarbete i det välståndsområde som är huvudman för en hälsovårdscentral ska medverka i tillhandahållandet av utbildning enligt 3 mom. så som närmare anges i avtalet mellan hälsovårdscentralen och utbildningsanordnaren.

39 §

Prehospital akutsjukvård

Välståndsområdet och i Nyland HUS-sammanslutningen ska organisera den prehospitala akutsjukvården inom sitt område. Den prehospitala akutsjukvården ska i samarbete med de verksamhetsställen inom hälso- och sjukvården som håller jour planeras och genomföras så att dessa tillsammans med annan hälso- och sjukvård som ges som närservice i hemmet under jourtid bildar en regionalt sett funktionell helhet.

RP 56/2021 rd

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan fatta beslut om produktionen av den prehospitala akutsjukvården i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård samt räddningslagen (379/2011).

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen fattar beslut om servicenivån för den prehospitala akutsjukvården. I beslutet om servicenivån fastställs hur den prehospitala akutsjukvården ska organiseras, serviceinnehållet, vilken utbildning de personer som medverkar i den prehospitala akutsjukvården ska ha, de mål som satts upp av samarbetsområdets central för prehospital akutsjukvård i fråga om den tid inom vilken befolkningen ska få vård samt andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på vårdens organisering inom området. Innehållet i den prehospitala akutsjukvården ska i beslutet definieras så att genomförandet av servicen är effektivt och ändamålsenligt och så att situationer där den prehospitala akutsjukvården är utsatt för hög belastning samt samarbetsområdets resurser beaktas i servicen.

40 §

Den prehospitala akutsjukvårdens innehåll

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan i beslutet om servicenivån bestämma att den prehospitala akutsjukvården ska inbegripa första insatsen. Med första insatsen avses att någon annan enhet som nödcentralen kan larma än en ambulans larmas i syfte att förkorta insattiden i fråga om en akut insjuknad eller skadad patient, och att personalen i enheten ger livräddande första hjälpen i enlighet med beslutet om servicenivån för den prehospitala akutsjukvården.

5 kap

Arbetsfördelning inom den specialiserade sjukvården

45 §

Arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården

De välfärdsområden som har ett universitetssjukhus samt HUS-sammanslutningen ska komma överens om vilka enheter som ska ge den specialiserade sjukvård som centraliseras nationellt. Om välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen inte kan komma överens om till vilka sjukhus eller enheter verksamheten ska sammanslås eller om avtalet inte uppfyller förutsättningarna för säkerställandet av kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten, kan statsrådet bestämma innehållet i avtalet. Om den vård som ska centraliseras regionalt och om samordnandet av verksamheten bestäms det i det samarbetsavtal som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

47 §

Val av vårdenhet för icke-brådskande vård

En person får välja vid vilken hälsostation vid sitt välfärdsområdes hälsovårdscentral han eller hon vill få de hälso- och sjukvårdstjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. Personen ska göra en skriftlig anmälan om byte av hälsostation både till den hälsostation som han eller hon anlitat för närvarande och till den valda hälsostationen. Vårdansvaret övergår till den valda hälsostationen

RP 56/2021 rd

senast tre veckor efter det att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet.

Om en person på grund av arbete, studier, fritid, en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller någon annan motsvarande orsak är bosatt eller regelbundet eller under en längre tid vistas utanför sin hemkommun i ett välfärdsområde inom vilket personen inte har sin hemkommun, får personen för vård enligt vårdplanen också utnyttja primärvårdstjänster i något annat välfärdsområde utan att den vårdansvariga hälsovårdscentralen ändras. Personen ska göra en anmälan om sitt val på det sätt som bestäms i 1 mom.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver tjänster inom den specialiserade sjukvården, får den berörda personen välja vilken av det vårdgivande välfärdsområdets verksamhetsenheter för specialiserad sjukvård han eller hon vill anlita inom det samarbetsområde där hemkommunen finns. Enheten får också väljas inom ett annat samarbetsområde, om detta är nödvändigt för att tillgodose en finsk-, svensk- eller samiskspråkig patients språkliga rättigheter. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

I de situationer som avses i 2 mom. kan en person för specialiserad sjukvård enligt vårdplanen anlita en annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården än en inom sitt eget välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen utan att vårdansvaret överförs. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

Studerande vid högskolor och andra läroanstalter inom ett samarbetsområde ska under den tid då de på grund av sina studier måste vistas i ett samarbetsområde inom vars område de inte har sin hemkommun beredas sjukvård på ett sjukhus eller vid en annan verksamhetsenhet som hör till samarbetsområdet i fråga. Detsamma gäller dem som på grund av sitt arbete måste vistas på främmande ort och situationer där någon annan orsak oundgängligen kräver att sjukvård ges i ett samarbetsområde inom vars område de inte har sin hemkommun.

48 §

Utvidgat val av vårdenhet för icke-brådskande vård

En person får välja den hälsovårdscentral och den hälsostation vid hälsovårdscentralen som ska ansvara för personens primärvård och som han eller hon vill anlita för att få de tjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. En skriftlig anmälan om valet ska lämnas till hälsovårdscentralen både i det välfärdsområde som har vårdansvaret och i det valda välfärdsområdet. Vårdansvaret övergår till hälsovårdscentralen i det valda välfärdsområdet senast tre veckor efter det att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsovårdscentral och hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsovårdscentral och hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet. Valet gäller inte skolhälsovård enligt 16 §, studerandehälsovård enligt 17 § eller långvarig sluten vård. Ett välfärdsområde har ingen skyldighet att ordna hemsjukvård enligt 25 § utanför sitt eget område.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver specialiserad sjukvård, får personen välja vilken behandlande verksamhetsenhet inom välfärdsområdets specialiserade sjukvård han eller hon vill anlita. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

50 §

Brådskande vård

För brådskande vård ska ett välfärdsområde ordna mottagningsverksamheten nära patientens boningsort så att patienten vid brådskande fall på vardagar under den tid som uppgetts kan få

bedömning och vård omedelbart av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, utom då det för att säkerställa patientsäkerheten och kvaliteten på tjänsterna krävs att bedömningen och vården centraliseras till jourenheten. Ett välfärdsområde ska inom hälso- och sjukvården ordna brådskande mottagningsverksamhet för primärvården under kvällstid samt på veckoslut under dagtid när tillgängligheten till tjänsterna förutsätter detta.

HUS-sammanslutningen samt Egentliga Finlands välfärdsområde, Satakunta välfärdsområde, Birkalands välfärdsområde, Päijät-Häme välfärdsområde, Södra Karelens välfärdsområde, Norra Karelens välfärdsområde, Norra Savolax välfärdsområde, Mellersta Finlands välfärdsområde, Vasa välfärdsområde samt Södra Österbottens, Norra Österbottens och Lapplands välfärdsområden ska i anslutning till det egna centralsjukhuset ordna en enhet för omfattande jour dygnet runt. Med en enhet med omfattande jour dygnet runt avses samjour för primärvården och den specialiserade sjukvården, som kan tillhandahålla omfattande tjänster inom flera medicinska specialområden omedelbart och dygnet runt och som har resurser för att upprätthålla den beredskap som behövs inom hälso- och sjukvården och för att sköta exceptionella situationer. Enheten för omfattande jour dygnet runt ska stödja de andra jourenheterna. De välfärdsområden i vilka det finns ett universitetssjukhus samt HUS-sammanslutningen kan i anslutning till sina sjukhus bilda flera än en enhet med samjour dygnet runt, om befolkningens servicebehov förutsätter det.

Andra välfärdsområden än de som avses i 3 mom. ska för primärvården och den specialiserade sjukvården upprätthålla sådan samjour dygnet runt i anknytning till centralsjukhuset som har beredskap att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Samjouren ska ha tillräcklig kompetens inom de specialområden som behövs för att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Utöver det som föreskrivs i 3 mom. om enheten för omfattande jour dygnet runt bör samarbetsområdet alltid ha rätt att utifrån samarbetsavtalet överenskomma, att i enheten för samjour dygnet runt som verkar i dess område i anknytning till välfärdsområdets centralsjukhus kan en så bred och funktionellt mångsidig jourenhet bildas, som tjänsternas tillgänglighet, avstånd mellan jourmottagningen och förverkligandet av befolkningens språkliga rättigheter förutsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja ett välfärdsområde tillstånd att ordna jour dygnet runt inom primärvården eller akutmedicinen, om tillgängligheten till tjänsterna och avstånden mellan jourmottagningarna förutsätter detta och de tjänster som befolkningen behöver inte kan säkerställas tillräckligt väl genom den prehospitala akutsjukvården.

Jourenheterna ska ha tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att vårdkvaliteten och patientsäkerheten ska tillgodoses. Det ska avtalas om jouren och dess omfattning i det samarbetsavtal som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård, med beaktande av områdets prehospitala akutsjukvård, avstånden mellan jourmottagningarna samt befolkningens servicebehov.

50 a §

Samarbetet mellan hälso- och sjukvården och socialjouren

I samband med den bedömning som krävs för brådskande vård ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i enlighet med 35 § i socialvårdslagen bedöma om patientens behov av socialvård är uppenbart. Om behovet är uppenbart ska han eller hon hänvisa patienten till socialservicen eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för socialvården i välfärdsområdet, för att en yrkesutbildad person inom socialvården ska göra en bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen.

51 §

Att få vård inom primärvården

Ett välfärdsområde ska ordna sin verksamhet så att en patient vardagar under tjänstetid omedelbart kan få kontakt med hälsovårdscentralen eller någon annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska göra en bedömning av vårdbehovet senast den tredje vardagen från det att patienten tog kontakt med hälsovårdscentralen, om inte bedömningen har kunnat göras första gången patienten tog kontakt. Vid specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att en remiss har kommit in till verksamhetsenheten.

52 §

Att få vård inom den specialiserade sjukvården

Ett välfärdsområde svarar för att behovet av både brådskande och på remiss grundad vård bedöms och vården tillhandahålls enligt enhetliga medicinska eller odontologiska grunder. För att en person ska kunna intas på ett sjukhus för icke-brådskande sjukvård krävs en på läkar- eller tandläkarundersökning grundad remiss.

Bedömningen av vårdbehovet ska inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som välfärdsområdet ansvarar för. Om bedömningen av vårdbehovet förutsätter en bedömning av en specialist, särskild bilddiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom tre månader från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård inom välfärdsområdet.

53 §

Att få vård inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga

Inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som välfärdsområdet ansvarar för eller till en verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i samband med primärvården. Om bedömningen av vårdbehovet kräver en bedömning av en specialist, särskild bilddiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom sex veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i välfärdsområdet.

54 §

Skyldighet för ett välfärdsområde att köpa tjänster

Om ett välfärdsområde inte självt kan ge vård eller behandling inom de längsta väntetider som anges i 51–53 §, ska det ordna vården genom att köpa den av någon annan serviceproducent. Bestämmelser om förutsättningarna för produktion av tjänster finns i 9 § i lagen om välfärdsområden och i 3 kap. om anskaffning av tjänster från privata tjänsteproducenter i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

55 §

Offentliggörande av väntetider och bemyndigande att utfärda förordning

Ett välfärdsområde ska på internet offentliggöra uppgifter om väntetider enligt 51–53 § med fyra månaders mellanrum. Om det i välfärdsområdet finns flera verksamhetsenheter ska uppgifterna offentliggöras separat för varje verksamhetsenhet. Förutom på Internet kan uppgifterna offentliggöras på något annat sätt som välfärdsområdet bestämmer.

57 §

Ansvar för hälso- och sjukvården vid verksamhetsenheterna

Välfärdsområdet ska ha nödvändig personal för de uppgifter vid verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården där det ingår att utöva offentlig makt. En person vars uppgifter omfattar utövning av offentlig makt ska stå i tjänsteförhållande till välfärdsområdet. I 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns det bestämmelser om förutsättningarna för anskaffning av tjänster från privata tjänsteproducenter.

59 §

Statens utbildningsersättning till universitetssjukhus

De välfärdsområden där det finns ett universitetssjukhus, och HUS-sammanslutningen betalas ersättning av statsmedel för kostnader som orsakas av grund- och specialiseringsutbildning för läkare och tandläkare. Ersättningen för grundutbildningen räknas ut på grundval av ett medeltal av antalet studerande som har påbörjat läkar- och tandläkarutbildning och antalet avlagda examina. Ersättningen för specialiseringsutbildningen baserar sig på antalet genomförda utbildningar och på den ersättning som bestämts för utbildningen i fråga.

Utbildningsersättning som baserar sig på antalet genomförda utbildningar betalas dock inte för specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning inom hälsovård eller specialistläkarutbildning inom idrottsmedicin, företagshälsovård och allmän medicin. Om sådan utbildning ges vid ett universitetssjukhus, betalas till det välfärdsområde som är huvudman för sjukhuset eller till HUS-sammanslutningen ersättning av statsmedel för utbildningskostnaderna på grundval av antalet realiserade utbildningsmånader.

60 a §

Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt

Till ett välfärdsområde, till HUS-sammanslutningen eller till en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård som ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens räkning och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnaderna för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt enligt 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Ersättningsbeloppet baserar sig på antalet personer som fått begränsad förskrivningsrätt och den ersättning som bestämts för utbildningen.

61 §

Finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Social- och hälsovårdsministeriets fastställer i samarbete med samarbetsområdenas forskningskommittéer insatsområden och målsättningar när det gäller den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för fyra år i taget.

För den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå beviljas statlig finansiering till samarbetsområdenas forskningskommittéer, som beslutar hur forskningsmedlen ska fördelas på olika forskningsprojekt. Finansieringen betalas ut till samarbetsområdenas forskningskommittéer enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut för fyra år i taget. Ministeriets beslut baserar sig på hur forskningens insatsområden och målsättningar har genomförts och på forskningens kvalitet, omfattning och resultat under den föregående fyraårsperioden. Om indelningen i samarbetsområden ändras under fyraårsperioden ska den ändrade områdesindelningen beaktas i social- och hälsovårdsministeriets beslut.

Välfärdsområdena inom ett samarbetsområde ska inom sitt område inrätta en forskningskommitté för hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Kommittén ska bestå av representanter för de olika vetenskapsområdena från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården i samarbetsområdet. Forskningskommittén beslutar på ansökan om beviljande av forskningsfinansiering. Ett välfärdsområde som är huvudman för en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården, ett statligt sinnessjukhus eller en serviceproducent som bestäms genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan ansöka om finansiering för hälsovetenskaplig forskning.

62 §

Nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen som består av sakkunniga. Utvärderingsgruppen har till uppgift att bedöma den hälsovetenskapliga forskningens kvalitet, omfattning och genomslag och utfallet för insatsområdena och målsättningarna för forskningen under den föregående fyraårsperioden samt att för social- och hälsovårdsministeriet lägga fram förslag om hur finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå ska fördelas mellan samarbetsområdena under den följande fyraårsperioden.

63 §

Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering

Regionförvaltningsverket och Statens ämbetsverk på Åland betalar ut statens utbildningsersättning. Utbildningsersättning utifrån antalet examina och antalet studerande som inlett sina studier betalas utan separat ansökan till de välfärdsområden där det finns ett universitetssjukhus, till HUS-sammanslutningen samt till universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning.

Ersättning utifrån antalet realiserade utbildningsmånader samt ersättning för den utbildning som krävs för begränsad forskningsrätt betalas ut halvårsvis på ansökan. I fråga om det första halvåret ska ersättning sökas senast den 30 september samma år och i fråga om det andra halvåret senast den 31 mars följande år. Regionförvaltningsverket och statens ämbetsverk på Åland ska avgöra ansökningar om ersättning som lämnats in inom föreskriven tid under det kalenderår då ansökan har inkommit. Regionförvaltningsverket betalar varje månad forskningsfinansiering till samarbetsområdets forskningskommitté, som betalar finansieringen vidare till dem som genomför projekten.

64 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Ett välfärdsområde där det finns ett universitetssjukhus, HUS-sammanslutningen samt ett universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för hur utbildningsersättningen har använts.

Samarbetsrådets forskningskommitté ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för de forskningsprojekt och insatsområden som har anvisats finansiering.

65 §

Användning av lokaler som hör till ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen för utbildning och forskning

Ett universitet har rätt att använda ett universitetssjukhus som hör till ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen för sin medicinska utbildningsenhets utbildnings- och forskningsbehov.

Ett universitet och någon annan anordnare av social- och hälsovårdsutbildning som har hand om utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal och forskning inom hälso- och sjukvården har rätt att använda sjukhus och separata verksamhetsenheter som ett välfärdsområde svarar för även för att ordna annan utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården än sådan som avses i 1 mom., i enlighet med vad som avtalas mellan välfärdsområdet och den utbildningsanordnare som bedriver utbildnings- och forskningsverksamhet.

Ett universitet har under den nio månader långa utbildning vid en hälsovårdscentral som ingår i specialist- och specialtandläkarutbildningen rätt att använda lokaler vid verksamhetsenheter inom primärvården enligt vad som avtalas mellan välfärdsområdet och universitetet.

Välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen ska se till att universitetet eller anordnaren av social- och hälsovårdsutbildning förfogar över sådana för undervisning och forskning behövliga lokaler med fasta maskiner och anläggningar och sådana personalrum för utbildnings- och forskningspersonalen och för studerandena som måste finnas vid en verksamhetsenhet inom välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda hos välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen är skyldiga att delta i utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården på det sätt som avtalas mellan välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen och universitetet eller en annan utbildningsanordnare.

67 §

Fastställande av vad som är sluten vård

I förekommande fall ska Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena förhandla om verksamheten är sluten vård enligt denna paragraf eller öppen vård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om när vård eller behandling är sluten vård och när den är öppen vård och om förhandlings- och remissförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena när det ska fastställas vad som är sluten vård.

68 a §

Lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden

De välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen svarar gemensamt för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden som begärs av domstolar. För lämnande av utlåtande finns en sakkunniggrupp vars verksamhet administreras av Norra Savolax välfärdsområde. Alla välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen är skyldiga att till sakkunniggruppen utse sakkunniga med tillräcklig kompetens inom behövliga medicinska områden. Norra Savolax välfärdsområde kan utse även andra sakkunniga i medicin till sakkunniggruppen och från fall till fall begära medicinska sakkunnigutlåtanden från sakkunniga utanför sakkunniggruppen.

Ersättning för kostnaderna för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden betalas av statens medel till Norra Savolax välfärdsområde, som betalar ersättningar till det välfärdsområde, HUS-sammanslutningen eller den sakkunniga som lämnat ett sakkunnigutlåtande. Beloppet av statens ersättning grundar sig på antalet sakkunnigutlåtanden och arbetsmängden för utarbetandet av dem, tidsåtgången för rättegången och förberedelserna för den samt administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandena för utbetalning av statens ersättning, fastställande av ersättningar för sakkunnigutlåtanden och ersättningarnas eurobelopp, fastställande av ersättning för förberedelser för rättegång och för deltagande i rättegång och ersättningens eurobelopp samt om fastställande och betalning av de kostnader som Norra Savolax välfärdsområde orsakas av administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena.

Regionförvaltningsverket betalar ut ersättningen två gånger per år på ansökan av Norra Savolax välfärdsområde. Ersättning för det första halvåret ska sökas före utgången av september månad samma år och ersättningen för det andra halvåret före utgången av mars det följande året.

69 §

Skyldigheter enligt barnskyddslagen

Om ett barn eller en ung person med stöd av barnskyddslagen (417/2007) har placerats utanför sin hemkommun, ska det placeringsvälfärdsområde som avses i 16 b § i den lagen ordna den hälso- och sjukvård som barnet eller den unga personen behöver. Vården ska ordnas i samarbete med det välfärdsområde som är ansvarigt enligt 16 eller 17 § i den lagen (*placerarvälfärdsområdet*).

Om barnskyddsbehovet beror på otillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster, ska de hälso- och sjukvårdstjänster som med tanke på barnets hälsa och utveckling är nödvändiga utan dröjsmål ordnas för barnet och hans eller hennes familj, trots vad som föreskrivs om att få vård i 51–53 §.

När ett placeringsvälfärdsområde har ordnat tjänster enligt 1 mom. ska placerarvälfärdsområdet betala ersättning som motsvarar de kostnader som orsakats den som har ordnat vården. Ersättningen får vara högst så stor att den täcker kostnaderna för tjänsten. Från ersättningen avdras de avgifter som patienten har betalat för vården samt övriga verksamhetsintäkter.

71 §

Hälso- och sjukvård inom försvarsmakten

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan med Försvarsmakten avtala om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster för personer vars hälso- och sjukvård försvarsmakten ansvarar för enligt 3 § 1 mom. i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987). Undersökningar och vård enligt avtalet, med undantag för brådskande öppen sjukvård eller brådskande sjukvård, kan tillhandahållas på andra grunder och snabbare än den service enligt denna lag som

RP 56/2021 rd

tillhandahålls för invånarna i ett välfärdsområde eller invånarna i ett välfärdsområde som är medlem i HUS-sammanslutningen eller invånarna i Helsingfors stad. Fullgörande av ett välfärdsområdes eller HUS-sammanslutningens lagbestämda uppgifter får inte äventyras av att avtal ingås och tjänster enligt avtal tillhandahålls.

72 §

Ersättning från försvarsmakten

För kontroller, undersökningar och behandlingar av uppbådspliktiga inom primärvården och för läkares deltagande i uppbådsförrättningar ska Försvarsmakten betala ersättning till välfärdsområdet. Ersättningen är 50 procent av kostnaderna enligt det avtal som ingåtts mellan Försvarsmakten och välfärdsområdet. Om ingenting har avtalats om kostnaderna är ersättningen 50 procent av kostnaderna för att producera tjänsterna.

Ersättning för tjänster som avses i 71 § bestäms på grundval av ett avtal som välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen har ingått med Försvarsmakten. Om det inte har avtalats om ersättning ska Försvarsmakten betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för att producera tjänsten. Därtill ska Försvarsmakten betala välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen ersättning för kostnaderna för brådskande öppen sjukvård och brådskande sjukvård, även om det inte finns ett särskilt avtal om att sådan vård ska tillhandahållas.

73 §

Överflyttning av patienten

Om vårdtiden för en sådan patient som har sin hemkommun inom området för ett annat välfärdsområde och som är intagen på vårdplats i välfärdsområdets hälsovårdscentral uppskattas överstiga den genomsnittliga vårdtiden, och även annars då patienten begär det, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är det välfärdsområde inom vars område patienten har sin boende- och hemkommun, förutsatt att överflyttningen kan ske utan att patientens tillstånd äventyras. Om en patient i en ovan avsedd situation är intagen på vårdplats i välfärdsområdets hälsovårdscentral och HUS-sammanslutningen har organiseringsansvar för patientens hälso- och sjukvård till denna del, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är HUS-sammanslutningen. Om en patient i en ovan avsedd situation är intagen på vårdplats i HUS-sammanslutningens hälsovårdscentral och ett välfärdsområde har organiseringsansvar för patientens hälso- och sjukvård till denna del, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är det välfärdsområde som har organiseringsansvaret.

Välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen ska, om en i dess verksamhetsenhet intagen patients sjukdom kräver det, sörja för att patienten transporteras för vård eller åtgärder till någon annan verksamhetsenhet eller hälsovårdscentral.

75 §

Lokaler som krävs för rättsmedicinska obduktioner samt ersättningar och arvoden som betalas för rättsmedicinska undersökningar

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ska se till att Institutet för hälsa och välfärd vid behov förfogar över sådana lokaler med behövlig utrustning som behövs för att utföra rättsmedicinska obduktioner, inbegripet nödvändiga förvaringslokaler och personalrum. Institutet

RP 56/2021 rd

för hälsa och välfärd ska betala ersättning som motsvarar skäligena kostnader för användningen av lokalerna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om ersättningar och arvoden som betalas med statsmedel för rättsmedicinska undersökningar vid ett välfärdsområdes eller HUS-sammanslutningens verksamhetsenhet.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Ett sådant avtal om ordnande av specialiserad sjukvård mellan samkommuner för sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde som avses i den upphävda 43 § och som i enlighet med 20 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (/) överförs till välfärdsområdena den 1 januari 2023 tillämpas mellan dessa välfärdsområden till dess att de har godkänt det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) första gången, dock högst till utgången av 2025.

41.

Lag

om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) 28 § 1–3 mom. och 29 § 1 och 2 mom.,
av dem 28 § 1–3 mom. sådana de lyder i lag 1328/2010 som följer:

28 §

Professorerna vid universitetets medicinska utbildningsenhet på universitetssjukhuset kan efter att ha gett välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen sitt samtycke samtidigt inneha en bitjänst eller bibefattning som överläkare vid sjukhuset. Andra lärare vid universitetet kan efter att ha gett välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen sitt samtycke samtidigt inneha en läkartjänst eller annan bitjänst eller bibefattning vid sjukhuset, i enlighet med vad välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen närmare bestämmer.

Står en professor inte till förfogande för skötseln av en överläkares uppgifter eller anser välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen att det finns särskilda skäl, kan välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen för högst fem år i sänder till överläkare i stället för professorn förordna en biträdande professor vid universitetet eller en tjänsteinnehavare vid sjukhuset som har minst docentkompetens.

Vid universitetssjukhus kan även finnas någon annan överläkare som valts av välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen än en anställd vid universitetet.

29 §

En särskild överenskommelse ska ingås mellan välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen och universitetet om den verksamhet som professorer och andra lärare vid universitetets medicinska utbildningsenhet utövar såsom läkare eller funktionärer vid universitetssjukhuset. Likaså ska en särskild överenskommelse ingås om den verksamhet som professorer och andra lärare vid andra högskolor utövar som tjänsteinnehavare vid sjukhuset.

Kan välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen och universitetet inte nå överenskommelse i en fråga som avses i 1 mom., avgörs saken av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

42.

Lag

om ändring av mentalvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mentalvårdslagen (1116/1990) 2 och 3 §, 4 § 1 mom., 5 §, 6 § 1 och 2 mom., rubriken för 9 a § och 9 a § 1–3 mom., 9 b § 1 mom., 18 a, 19 och 23 a §, 31 § 1 mom., 31 a §, 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 33 a § 1 mom., 33 b § 2 mom. och 33 c § 1 mom.,-av dem 2 §, 4 § 1 mom., 5 §, 19 §, 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 33 a § 1 mom., 33 b § 2 mom. och 33 c § 1 mom. sådana de lyder i lag 1066/2009, 3 § sådan den lyder i lagarna 1066/2009, 1720/2009, 1338/2010 och 1310/2014, rubriken för 9 a § och 9 a § 1–3 mom., 9 b § 1 mom., 23 a §, 31 § 1 mom. och 31 a § sådana de lyder i lag 438/2014 samt 18 a § sådan den lyder i i lag 20/2016 som följer:

2 §

Ledning och tillsyn

Den allmänna planeringen och ledningen av mentalvårdsarbetet samt tillsynen över det ska skötas av social- och hälsovårdsministeriet, om inte något annat bestäms genom lag.

Bestämmelser om tillsynen över välfärdsområdenas verksamhet enligt denna lag finns i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Regionförvaltningsverket övervakar lagenligheten i den hälso- och sjukvård som ordnas och tillhandahålls av statens sinnessjukhus.

Regionförvaltningsverket ska vid den tillsyn som avses i 2 och 3 mom. särskilt övervaka användningen av de begränsningar av självbestämmanderätten som avses i 4 a kap.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården leder underställd social- och hälsovårdsministeriet regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och beslutspraxis vid ledningen av och tillsynen över statens sinnessjukhus. Dessutom leder och övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården statens sinnessjukhus i synnerhet när det är fråga om

- 1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
- 2) ärenden som gäller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområden eller hela landet,
- 3) ärenden som har samband med övervakningsärenden som behandlas vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och som gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, samt
- 4) ärenden som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Bestämmelser om den närmare arbetsfördelningen mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid ledningen och tillsynen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sakkunnigt ämbetsverk för mentalvårdsarbetet är Institutet för hälsa och välfärd.

3 §

Tillhandahållande av mentalvårdstjänster

Välfärdsområdet ska inom sitt område sköta om att de mentalvårdstjänster som avses i denna lag tillhandahålls som en del av primärvården och den specialiserade sjukvården samt som en del av socialvården. Bestämmelser om primärvården och den specialiserade sjukvården finns i

RP 56/2021 rd

i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och bestämmelser om socialvården finns i socialvårdslagen (1301/2014).

På verksamhet som välfärdsområdet ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/).

4 §

Principerna för mentalvårdstjänsterna

Välfärdsområdet ska se till att det tillhandahålls mentalvårdstjänster som till innehåll och omfattning motsvarar behovet i välfärdsområdet.

5 §

Samordning av mentalvårdstjänsterna

Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna finns i 10 § i lagen om ordnande av social - och hälsovård.

För personer med mentalsjukdomar eller andra mentala störningar ska det, utöver tillräcklig vård och service, ordnas möjlighet till stöd- och serviceboende i samband med behövlig medicinsk eller social rehabilitering, så som särskilt föreskrivs.

6 §

Vård på statens sinnessjukhus

På statliga sinnessjukhus utförs sådana sinnesundersökningar som avses i 15 §, och på dem kan på framställning av ett sjukhus i välfärdsområdet intas mentalsjuka och andra som lider av mentala störningar, om det är särskilt farligt eller svårt att vårda dem.

På ett statligt sinnessjukhus kan på framställning av ett sjukhus i välfärdsområdet intas också andra än i 1 mom. nämnda mentalsjuka eller andra som lider av mentala störningar, om det inte från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att vårda dem på ett sjukhus i välfärdsområdet.

9 a §

Remiss till observation och läkares skyldighet att ingripa

En läkare i tjänsteförhållande vid en hälsovårdscentral ska skriva en observationsremiss och förpassa patienten till sjukhus för undersökning, om läkaren på basis av sin undersökning konstaterar att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja sannolikt finns. I samband med undersökningen ska det utredas om det i välfärdsområdet finns andra tillgängliga tjänster som med beaktande av patientens vårdbehov är lämpliga och tillräckliga, om det inte är uppenbart att de andra tjänsterna inte är lämpliga eller att de är otillräckliga.

På en läkare i tjänsteförhållande hos välfärdsområdet som arbetar i juren tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om en läkare i tjänsteförhållande som arbetar vid en hälsovårdscentral.

Enligt vad som föreskrivs i 31 § 1 mom. kan en läkare som avses ovan i 1 och 2 mom. begära handräckning av polisen när en patient ska föras till hälsovårdscentralen, ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården.

9 b §

Anmälan om en person som är i behov av vård

Om en läkare anser det vara nödvändigt att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja bedöms, får läkaren trots sekretessbestämmelserna underrätta hälsovårdscentralen eller någon annan jourhavande verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården inom välfärdsområdet om den som sannolikt uppfyller förutsättningarna för beslut om vård oberoende av sin vilja för att personen ska hämtas för undersökning eller för att handräckning ska begäras.

18 a §

Utskrivning under övervakning av en verksamhetsenhet inom välfärdsområdet

En person som avses i 17 § 3 och 6 mom., för vilken ett vårdbeslut gäller, kan före den slutliga utskrivningen på villkor som Institutet för hälsa och välfärd bestämmer och som grundar sig på en bedömning av patientens hälsotillstånd eller på läkemedelsbehandling eller annan hälsovård få lämna sjukhuset för högst sex månader i sänder. Under denna tid övervakas patienten av en psykiatrisk verksamhetsenhet inom välfärdsområdet. Välfärdsområdet ska utse den psykiatriska enhet som ska ansvara för övervakningen.

19 §

Specialomsorger om åtalade utvecklingsstörda

Om Institutet för hälsa och välfärd i ett fall som avses i 18 § 2 mom. konstaterar att det föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), ska institutet besluta om specialomsorger mot vederbörandes egen vilja. Institutets beslut motsvarar då ett sådant beslut av välfärdsområdets kollegiala organ som avses i 33 § 3 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda. Beslutet ska inte underställas förvaltningsdomstolen.

Anser Institutet för hälsa och välfärd på framställning av välfärdsområdets kollegiala organ att det inte längre föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, ska specialomsorgerna genast avslutas och patienten på eget önskemål skrivs ut från den verksamhetsenhet som står för specialomsorgerna.

23 a §

Läkaruppgifter som förutsätter ett tjänsteförhållande

Den läkare som tar in någon för observation, ger ett observationsutlåtande eller beslutar om intagning för vård, om fortsatt vård eller om begränsningsåtgärder enligt 4 a kap., den utomstående läkare som avses i 12 a § och den läkare som begär handräckning av polisen ska stå i tjänsteförhållande till staten eller ett välfärdsområde.

31 §

Handräckning av polisen

RP 56/2021 rd

Polisen är skyldig att bistå vid transporten, om en läkare i tjänsteförhållande hos ett välfärdsområde anser att det när en person ska föras till en hälsovårdscentral, ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården behövs en ledsagare utöver en ledsagare med yrkesutbildning, på grund av att den som ska föras är våldsam eller av någon annan sådan orsak, när det har skrivits en observationsremiss för personen eller när personen ska transporteras till en verksamhetsenhet för att en observationsremiss ska skrivas.

31 a §

Tjänsteansvar

På läkare som skriver observationsremiss liksom på läkare som gör en anmälan i enlighet med 9 b § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar även om läkaren inte står i tjänsteförhållande till staten eller ett välfärdsområde. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 §

Verkställande av sinnesundersökning

Ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom ett välfärdsområde ska i första hand utföra sinnesundersökningar på invånare i välfärdsområdet samt på finska medborgare som vistas i välfärdsområdet men enligt lagen om hemkommun inte har bostad i Finland.

33 §

Skyldighet att ordna hemresa för den som har blivit sinnesundersökt

När en person som inte är häktad eller avtjänar fängelsestraff har varit intagen på sjukhus för sinnesundersökning och skrivs ut från sjukhuset i ett fall som avses i 18 § är välfärdsområdet skyldigt att på önskemål av personen ordna eller bekosta hemresan till bostaden enligt lagen om hemkommun.

33 a §

Inspektion av verksamheten och lokaler

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverket kan inspektera statens sinnessjukhus verksamhet enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används för verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion kan förrättas utan förhandsanmälan.

33 b §

Avhjälpan av missförhållanden

RP 56/2021 rd

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vid vite eller vid äventyr att verksamheten avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning förbjuds, förplikta statens sinnessjukhus att iaktta den föreskrift som avses i 1 mom.

33 c §

Anmärkning och uppmärksamgörande

Om det vid ledningen av och tillsynen över mentalvårdsarbetet konstateras att statens sinnessjukhus vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket ge statens sinnessjukhus eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Denna lag träder i kraft den

20 .

43.

Lag

om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) 4 § 1 och 6 punkten, 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 9 § 3 och 4 mom., 12 § 2 mom., 13 § 5 mom., 20 § 1 och 3–5 mom., 21 § samt 32 § 1 och 2 mom., av dem 12 § 2 mom. och 20 § 1 mom. sådana de lyder i lag 993/2014 som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *offentlig hälso- och sjukvård* hälso- och sjukvård som välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen är skyldiga att ordna enligt 1 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen,

6 §

Rätt att anlita hälso- och sjukvårdstjänster i Finland

Om en person som är försäkrad i en annan EU-stat söker vård hos den offentliga hälso- och sjukvården i Finland, ska välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen utan att diskriminera personen ordna dessa tjänster för honom eller henne på samma grunder som för den som bor i Finland.

7 §

Begränsningar i mottagning för vård

Det välfärdsområde som ansvarar för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen kan under en viss tid begränsa mottagningen hos en viss verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården av personer som är försäkrade i en annan EU-stat och som söker vård i Finland, om begränsningen är nödvändig för att trygga välfärdsområdets, Helsingfors stads eller HUS-sammanslutningens hälso- och sjukvårdstjänster. Begränsningen kan gälla högst tolv månader åt gången och ska gälla endast den del av verksamheten vid verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården för vilken det finns en grund för begränsning.

9 §

Rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ges i en EU-stat

RP 56/2021 rd

De kostnader som avses i 2 mom. ersätts till högst det belopp som kostnaden för motsvarande vård skulle ha varit inom den offentliga hälso- och sjukvården i det välfärdsområde inom vilket personens hemkommun finns, i HUS-sammanslutningen, om personens hemkommun finns inom den eller i Helsingfors stad. Med kostnad för motsvarande vård avses den kostnad som med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) tas ut för kostnaderna för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av välfärdsområdet, HUS-sammanslutningen, eller Helsingfors stad ska tas ut för motsvarande vård.

Om personen inte har någon hemkommun, avses med kostnad för motsvarande vård den kostnad som Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård skulle fakturera för kostnaderna för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska tas ut för motsvarande vård.

12 §

Ansökan, fastställande och utbetalning av ersättningsbelopp

För att fastställa det ersättningsbelopp som ska betalas till en patient med stöd av 9 § 3 eller 4 mom. ska Folkpensionsanstalten av det välfärdsområde inom vilket patientens hemkommun finns, av HUS-sammanslutningen, om personens hemkommun finns inom den, eller av Helsingfors stad begära en utredning om vad kostnaderna och klientavgiften för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst skulle ha varit i välfärdsområdet, i HUS-sammanslutningen eller i Helsingfors stad.

13 §

Tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten

Vid tillämpningen av artikel 27.3 i förordning (EG) nr 883/2004 fattar Folkpensionsanstalten beslut utifrån den information som ges av patientens bosättningsstat och som motsvarar det utlåtande som avses i 2 mom. Om Folkpensionsanstalten inte har fått den information som behövs för tillståndet inom den utsatta tid som avses i 2 mom., ska Folkpensionsanstalten fatta beslut efter att på begäran ha fått en medicinsk bedömning om patientens vård av HUS-sammanslutningen. Bedömningen ska beakta patientens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp.

20 §

Statlig ersättning till den offentliga hälso- och sjukvården

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel de kostnader ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen har för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster, om hälso- och sjukvårdstjänsten har getts en person som inte har en hemkommun i Finland med stöd av förordning (EG) nr 883/2004, en överenskommelse om social trygghet, ett annat internationellt avtal eller 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

RP 56/2021 rd

Dessutom ersätter Folkpensionsanstalten av statens medel de kostnader ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen har för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster, när sådan brådskande vård som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen har getts en person som inte har hemkommun i Finland och vars vårdkostnader inte har kunnat tas ut enligt 1, 2 och 13 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

I fråga om de kostnader som avses i 1–3 mom. ersätts ett belopp som motsvarar de kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen skulle fakturera med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård för kostnader för vård som getts till en invånare i ett annat välfärdsområde. Den som ansöker om ersättning ska till Folkpensionsanstalten ge in de uppgifter som är nödvändiga för ersättning av kostnaderna.

Om ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen för de kostnader som avses i 1–3 mom. har rätt till den avgift som avses i 55 § i trafikförsäkringslagen (460/2016), betalas inte statlig ersättning.

21 §

Välfärdsområdets, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens ansvar för ersättningskostnader

Om en patient som har en hemkommun har betalats ersättningar med stöd av 14 §, ska den huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, som gett det i 13 avsedda utlåtandet svara för kostnaderna för ersättningarna.

Om en patient som har en hemkommun har fått vård utomlands med stöd av artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004, ska den huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, som gett det i 13 avsedda utlåtandet svara för de kostnader som staten har betalat till en annan EU-stat.

Folkpensionsanstalten fakturerar de kostnader som avses i 1 och 2 mom. av den som svarar för dem, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen. Folkpensionsanstalten ger de uppgifter som behövs för ersättning av kostnaderna till den som svarar för kostnaderna, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller till HUS-sammanslutningen, Välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska utan dröjsmål betala kostnaderna till Folkpensionsanstalten.

32 §

Vissa persongruppers rätt att få vårdförmåner i Finland

Trots bestämmelserna i bilagorna III och IV till förordning (EG) nr 883/2004 har en person som avses i artiklarna 18.2 och 27.2 i den förordningen rätt att anlita offentlig hälso- och sjukvård, och välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen har skyldighet att ordna tjänsterna utan att diskriminera honom eller henne och på samma grunder som för en person som är bosatt i Finland.

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen för kostnaderna för dessa offentliga hälso- och sjukvårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den

20 .

44.

Lag

om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt (307/1961) 2, 4, 9 och 10 § som följer:

2 §

En läkare, som i Sverige eller Norge i en kommun vid riksgränsen innehar en ställning som motsvarar läkare i tjänsteförhållande, är berättigad att i Finland utöva läkarverksamhet i en grannkommun i gränstrakten, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i en förordning som utfärdas med stöd av den.

4 §

En läkare i tjänsteförhållande i gränstrakten ska kunna ta emot patienter från grannkommuner i Sverige och Norge samt vid behov företa sjukbesök till grannlandets gränsdistrikt.

9 §

En läkare i tjänsteförhållande i gränstrakten är berättigad att i Sverige eller Norge beställa flygplan för sjuktransport, när flygtransport är nödvändig och inte utan svårighet kan anordnas i eget land. Av dylik transport föranledda kostnader erläggs till vederbörande flygbolag i det främmande landet i första hand av statens medel. Samma rätt tillkommer en svensk eller norsk läkare, som med stöd av denna lag utövar läkarverksamhet i Finland.

10 §

Har en finsk patient, som vistas i gränstrakten, medan han varit intagen på sjukhus i Sveriges eller Norges gränsdistrikt varit tvungen att erlägga en vårdavgift, som är högre än motsvarande vårdavgift i Finland, är välfärdsområdet enligt patienten hemkommun förpliktat att erlägga skillnaden mellan vårdavgiften vid ett finskt sjukhus och vårdavgiften vid det utländska sjukhuset. Staten ersätter denna skillnad till välfärdsområdet. På ersättningen tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Denna lag träder i kraft den

20 .

45.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap (239/1970), sådan den lyder i lag 1085/1992
som följer:

8 §

Varje läkare i statens eller ett välfärdsområdes tjänst samt andra läkare som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljat tillstånd för uppgiften kan vara läkare med behörighet att avge utlåtande.

Avbrytande av havandeskap utförs på de sjukhus som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt för detta ändamål. Varje legitimerad läkare i sjukhusets tjänst kan vara ingrepsläkare.

Denna lag träder i kraft den

_____ 20 ____

46.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015) 9 § 2 punkten som följer:

9 §

Basuppgifter som ska antecknas i en klienthandling

Följande basuppgifter ska antecknas i en klienthandling:

2) klientens namn, modersmål och kontaktspråk, kontaktuppgifter och det välfärdsområde inom vars område klienten har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) samt personbeteckning eller, om den inte är känd, en beteckning som fungerar som temporär identifikation eller födelsedatumet,

Denna lag träder i kraft den

20 .

47.

Lag

om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i socialvårdslagen (710/1982) 2 kap., 40 § samt 5 kap. och 53–57 och 60 §, av dem
40 § sådan den lyder i lag 430/2003, 53 § sådan den lyder i lag 50/2005, 54 § sådan den lyder i
lag 763/1992, 55 § sådan den lyder i lagarna 670/2008 och 1541/2009 samt 56 och 57 § så-
dana de lyder i lag 1541/2009, samt
ändras 52 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 736/1992, som följer:

52 §

Ett välfärdsområde och en läroanstalt eller högskola som ansvarar för utbildningen av social-
vårdspersonal kan komma överens om utnyttjande av socialvårdens verksamhetsenheter för an-
ordnande av socialvårdsutbildning. Ett välfärdsområde har rätt att för direkta kostnader som
föranleds av ordnandet av ovan avsedd utbildning få ersättning till fullt belopp av en högskola
eller av en annan myndighet eller ett annat samfund som ansvarar för utbildningen. Vid fast-
ställandet av ersättning beaktas även den direkta nytta som utbildningen medför för välfärds-
området.

Denna lag träder i kraft den

20 .

48.

Lag

om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i socialvårdslagen (1301/2014) 33 b–33 e §, sådana de lyder i lag 136/2021, *ändras* 1 § 5 punkten, 2 § 1 mom., 3 § 1 punkten, 6 § 1 mom., 7 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 8 och 9 §, 12 § 1 mom., 12 a § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 2 mom. och 14 § 2 mom. 13 punkten, 24 § 4 mom., 25 § 3 mom., 27 § 1 mom., 27 b § 1 och 2 mom., 29 a § 1 mom. och 4 mom. 2 punkten, 33 § 2 mom., 33 a § 4 mom., 34 § 1 mom., 35 § 1 mom., 36 § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 44 § 2 mom., 48 § 2 och 4 mom., 49 a, 50 och 51 §, 52 § 1 mom., 55, 57 och 58 §, rubriken för 59 § och 1–3 mom. och 60 §, av dem 3 § 1 punkten och 49 a § sådana de lyder i lag 292/2016, 12 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 987/2017, det inledande stycket i 14 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 512/2016, 27 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 512/2016 samt 29 § 2 mom., 29 a § 1 mom. och 4 mom. 2 punkten och 33 a § 4 mom. sådana de lyder i lag 1517/2016, samt *fogas* till 14 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 512/2016, en ny 13 a-punkt och till 47 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

5) förbättra samarbetet mellan välfärdsområdets social- och hälsovård och kommunens olika sektorer samt andra aktörer för att de mål som avses i 1–4 punkten ska nås.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på välfärdsområdets socialvård, om inte något annat bestäms i denna eller någon annan lag. Socialvården omfattar främjande av social trygghet och välfärd samt de uppgifter och den service inom socialvården som föreskrivs i den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen. Om en person har rätt att få socialvård med stöd av någon annan lag, ska de bestämmelser tillämpas som enligt 4 och 5 § i denna lag bäst tillgodoser klientens intresse.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *socialservice* välfärdsområdets socialservice och stödtjänster som ingår i den samt andra åtgärder genom vilka yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet främjar och upprätthåller individens, familjens och gemenskapens funktionsförmåga, sociala välfärd, trygghet och delaktighet,

RP 56/2021 rd

6 §

Rådgivning och handledning

Välårsdsområdes invånare ska ha tillgång till rådgivning och handledning inom socialvården. Särskilt avseende ska fästas vid rådgivning och handledning för barn, unga och personer som behöver särskilt stöd.

7 §

Strukturellt socialt arbete

Strukturellt socialt arbete omfattar

- 2) målinriktade åtgärder och åtgärdsförslag för att förebygga och rätta till sociala problem samt för att utveckla boende- och närmiljöerna för invånarna i välårsdsområdet, och
- 3) införlivande av sakkunskapen inom socialvården i välårsdsområdes andra sektorers planering och i den kommunala planeringen samt samarbete med privata serviceproducenter och organisationer genom utveckling av det lokala sociala arbetet samt det övriga utbudet av service och stöd.

8 §

Att ge akt på och främja välfärd hos personer som behöver särskilt stöd

Välårsdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem.

De myndigheter som ansvarar för det särskilda stödet ska förmedla information om de sociala problem som klienterna ställs inför samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till välårsdsområdes invånare och till organisationer som är verksamma i välårsdsområdet. Då servicen tillhandahålls och utvecklas ska särskild uppmärksamhet ägnas behoven och önskemålen hos de personer som behöver särskilt stöd.

9 §

Att ge akt på och främja barns och unga personers välfärd

Välårsdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja barns och unga personers välfärd samt avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållanden och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

De myndigheter som ansvarar för socialvården ska förmedla information om barns och unga personers uppväxtförhållanden och sociala problem samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till välårsdsområdes invånare och till organisationer som är verksamma i välårsdsområdet.

12 §

Tryggande av nödvändig omsorg och försörjning

RP 56/2021 rd

Alla som vistas i ett välfärdsområde har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. I andra än brådskande fall har en person rätt att få tillräckliga socialvårdstjänster av det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

12 a §

Statlig ersättning för socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på ansökan om internationellt skydd

Folkpensionsanstalten ersätter av statliga medel de kostnader som ett välfärdsområde har när en utlänning som har sökt internationellt skydd och vars mottagningstjänster har upphört på det sätt som föreskrivs i 14 a § 2 eller 3 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) med stöd av 12 § i denna lag i ett brådskande fall som nödvändig omsorg har fått mat eller mediciner eller i 21 § i denna lag avsedd tillfällig boendeservice.

14 §

Socialservice som möter stödbehoven

Som socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar ska följande ordnas med det innehåll och i den omfattning som föreskrivs i denna eller i någon annan lag:

Som socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar ska det även sörjas för specialomsorger om utvecklingsstörda, service och stöd på grund av funktionsnedsättning, tillhandahållande av utkomststöd till en person som vistas i välfärdsområdet, beviljande av social kredit till välfärdsområdets invånare, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, service i anslutning till missbrukarvård, ordnande av stöd för närståendevård, ordnande av familjevård, vårdnad om barn och unga personer, barnskydd, adoptionsrådgivning, medling i familjefrågor, uppgifter i samband med att beslut om vårdnad av barn och umgängesrätt fastställs och avgörs och ordnande av åtgärder i samband med medling vid verkställighet av besluten, ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt, uppgifter i samband med utredande och fastställande av faderskap och moderskap och ordnande av elevvård, enligt vad som dessutom bestäms särskilt om dessa serviceformer i:

- 13) lagen om faderskap (11/2015);
 - 13 a) moderskapslagen (253/2018);
-

24 §

Alkohol- och drogarbete

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och

RP 56/2021 rd

mentalvårdsarbetet i välfärdsområdet. Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

25 §

Mentalvårdsarbete

Det mentalvårdsarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med den övriga socialvården och hälso- och sjukvården. Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

27 §

Övervakning av umgänge mellan barn och förälder

Syftet med övervakning av umgänget mellan barn och förälder är att se till att den umgängesrätt som avses i 2 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt tillgodoses i enlighet med barnets intresse. Övervakningen av umgänget grundar sig antingen på ett avtal som fastställts av välfärdsområdet eller på ett domstolsbeslut där innehållet i behövliga åtgärder fastställs. Övervakningen av umgänget grundar sig antingen på ett avtal som fastställts av den myndighet som avses i 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt eller på ett domstolsbeslut där innehållet i behövliga åtgärder fastställs.

27 b §

Ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående

Välfärdsområdet kan vid behov ordna lediga dagar samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn för en anhörig eller närstående som dagligen ger en stödbehövande bindande vård och omsorg.

Välfärdsområdet ska sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under ledigheten.

29 a §

Samarbetet mellan socialjouren och hälso- och sjukvården

Socialjour bör ordnas i anslutning till de enheter för omfattande jour dygnet runt som avses i 50 § 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen samt den samjour inom primärvård och specialiserad sjukvård som avses i 4 mom. För anordnandet av socialjouren svarar de välfärdsområden inom vilka de enheter inom hälso- och sjukvård som avses i detta moment finns.

Socialjouren i ett välfärdsområde har i samarbete med den central för prehospital akutsjukvård som avses i 46 § i hälso- och sjukvårdslagen till uppgift att

RP 56/2021 rd

2) medverka i utarbetandet av regionala beredskapsplaner för storolyckor och exceptionella situationer inom hälso- och sjukvården, tillsammans med andra myndigheter, aktörer och samarbetsområdenas centraler för prehospital akutsjukvård så att planerna bildar en nationell helhet.

33 §

Tillgång till socialvård och dess tillgänglighet

Välfärdsområdets allmänna socialservice ska tillhandahållas så att den lämpar sig för alla klienter. Vid behov ska den som behöver hjälp och stöd hänvisas till särskild service. När servicen tillhandahålls ska utgångspunkten vara att den kan uppsökas på eget initiativ i ett tillräckligt tidigt skede.

33 a §

Sammanlagning av socialtjänster i anslutning till andra tjänster

Om arbetsfördelningen och centraliseringen i fråga om den specialiserade sjukvården föreskrivs det i hälso- och sjukvårdslagen. Bestämmelser om tjänster som sammanförs i större helheter finns också i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

34 §

Inledning och avslutning av en klientrelation i socialvården

Ett socialvårdsärende inleds på ansökan eller när en arbetstagare inom välfärdsområdets socialvård annars i sitt arbete har fått kännedom om en person som eventuellt behöver socialservice.

35 §

Kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet

Om en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), en socialkurator eller en anställd hos socialväsendet, undervisningsväsendet, idrottsväsendet, barndagvården, räddningsverket, Nödcentralsverket, Tullen, polisen, Brottpåföljdsmyndigheten, arbets- och näringsmyndigheten, Folkpensionsanstalten eller utsökningsmyndigheten i sitt arbete har fått kännedom om en person vars behov av socialvård är uppenbart, ska han eller hon styra personen till att söka socialservice eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för välfärdsområdets socialvård, så att stödbehovet kan bedömas.

36 §

Bedömning av servicebehovet

RP 56/2021 rd

När en anställd hos välfärdsområdets socialvård i sitt arbete har fått kännedom om en person som behöver socialvård, ska den anställda se till att personens behov av brådskande hjälp omedelbart bedöms. Dessutom har personen rätt att få en bedömning av servicebehovet, om det inte är uppenbart onödigt att göra en bedömning.

Bedömningen av servicebehovet ska påbörjas utan dröjsmål och slutföras utan ogrundat dröjsmål. Bedömningen ska påbörjas senast den sjunde vardagen efter det att klienten, en anhörig eller en närstående eller klientens lagliga företrädare har kontaktat den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialservicen för att få service, om

44 §

Utredning av situationen för en person i klientens vård

Vid behov ska erhållande av tillräcklig vård och tillräckligt stöd säkerställas genom ett möte med barnet eller en annan person som vårdas. I 35 § föreskrivs om skyldigheten att till den myndighet som ansvarar för välfärdsområdets socialvård anmäla behov av socialvård.

47 §

Egenkontroll

På välfärdsområdenas och de privata tjänsteproducenternas egenkontroll tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om.

48 §

Personalens anmälningsskyldighet

En person som avses ovan i 1 mom. ska utan dröjsmål meddela den person som ansvarar för verksamheten om han eller hon vid skötseln av sina uppgifter lägger märke till eller får kännedom om ett missförhållande eller en uppenbar risk för ett missförhållande vid tillhandahållandet av socialvård för klienten. Den person som tar emot anmälan ska anmäla ärendet till den ledande tjänsteinnehavaren inom välfärdsområdets socialvård.

Välfärdsområdet och en privat serviceproducent ska informera sin personal om anmälningsskyldigheten och omständigheter i anslutning till tillämpningen av den. Anvisningar för förfaringssätten vid tillämpningen av anmälningsskyldigheten ska ingå i planen för egenkontroll som avses i 47 §. Den person som gjort anmälan får inte bli föremål för negativa motåtgärder till följd av anmälan.

49 a §

Personal

För uppgifter inom verkställigheten av socialvården ska välfärdsområdet ha ett tillräckligt antal yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet.

Varje välfärdsområde ska till sitt förfogande ha tjänster vilka tillhandahålls av en socialarbetare i tjänsteförhållande som deltar i klientarbetet.

RP 56/2021 rd

50 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett beslut som avses i 45 och 46 § får begäras hos välfärdsområdet med iakttagande av vad som föreskrivs i förvaltningslagen.

51 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som meddelats av välfärdsområdet med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Under besvärstiden får besvär även lämnas till välfärdsområdet, som ska sända besväret och sitt utlåtande till förvaltningsdomstolen.

52 §

Verkställighet

Ett beslut av välfärdsområdet kan trots sökande av ändring verkställas, om typen av beslut kräver omedelbart verkställande och verkställandet inte äventyrar säkerheten, eller om beslutets ikraftträdande på grund av orsaker som beror på ordnandet av servicen inte kan skjutas upp och om välfärdsområdet beordrat att beslutet ska verkställas genast.

55 §

Förhållande till andra lagar

På socialservice som ordnas med stöd av denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/), om inte något annat föreskrivs i lag.

57 §

Personkrets för ordnande av socialvård

Om en person som regelbundet eller långvarigare vistas utanför hemkommunen på grund av arbete, studier eller motsvarande orsaker och personens hemkommun förblir densamma enligt 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, kan personen söka socialservice hos det välfärdsområde inom vilket han eller hon vistas. Det välfärdsområde inom vilket personens hemkommun finns är dock inte skyldig att ordna socialvård för en person som vistas utomlands, om inte något annat föreskrivs i lag.

58 §

Ordnande av brådskande institutionsvård

I brådskande fall eller då omständigheterna annars förutsätter det ska välfärdsområdet se till att institutionsvård och annan socialservice ordnas även för andra som vistas inom välfärdsområdets område än välfärdsområdets invånare.

RP 56/2021 rd

Beräknas behovet av institutionsvård vara över 14 dygn, ska det välfärdsområde som ansvarar för socialvården utan dröjsmål göra en anmälan om institutionsvården till det välfärdsområde vars uppgift det är att ordna vård.

59 §

Överflyttning av en person till eget välfärdsområde

När någon som inte är invånare i välfärdsområdet har fått institutionsvård med stöd av 58 § och behovet av vården beräknas bli långvarigt, kan förvaltningsdomstolen berättiga välfärdsområdet att flytta personen till det välfärdsområde där han eller hon är invånare.

På begäran av den som får institutionsvård ska välfärdsområdet likväl alltid vidta sådana åtgärder som avses i 1 mom. för att flytta personen till det välfärdsområde där han eller hon är invånare.

En ansökan om överflyttning enligt 1 mom. ska göras hos den förvaltningsdomstol inom vars verksamhetsområde det välfärdsområde som tillhandahållit institutionsvården är belägen.

60 §

Ansökan om socialservice och vårdplats i ett annat välfärdsområde

Den som vill flytta och bli invånare i ett annat välfärdsområde, men på grund av sin ålder eller sin funktionsnedsättning eller av någon annan orsak inte kan bo självständigt där, kan anhålla om socialservice och vårdplats där på samma grunder som välfärdsområdets invånare. Välfärdsområdet är skyldigt att genast underrätta det välfärdsområde inom vars område sökanden har sin hemkommun om ansökan och om att den har tagits upp till behandling. Välfärdsområdet ska behandla ansökan, bedöma sökandens behov av service i samarbete med det välfärdsområde inom vars område sökanden har sin hemkommun och fatta beslut i ärendet. Ansökan ska dock inte behandlas, om sökanden har lämnat in en likadan ansökan till ett annat välfärdsområde och behandlingen av den fortfarande pågår.

Om välfärdsområdet beslutar bevilja service i enlighet med 1 mom., ska sökanden inom två veckor efter att ha fått del av beslutet anmäla till välfärdsområdet om han eller hon tar emot servicen. Sökanden har rätt att inom tre månader efter att ha fått del av beslutet flytta till den vårdplats som anvisats. Om sökanden försummar att iaktta nämnda tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till den service som beslutet gäller.

Denna lag träder i kraft den

20 .

49.

Lag

om ändring av lagen om social kreditgivning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om social kreditgivning (1133/2002) 2 §, 3 § 1 mom., 4 § 2 och 3 mom., det inledande stycket i 8 § 1 mom. och 8 § 2 mom. samt 11 §, av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1729/2009 och 11 § sådan den lyder i lag 1315/2014 som följer:

2 §

Ordnande och verkställighet av social kreditgivning

Välfärdsområdet kan ordna social kreditgivning i den omfattning det beslutar. Om välfärdsområdet beslutar att ordna social kreditgivning, ska det fastställa grunderna för beviljandet av sociala krediter med beaktande av vad som föreskrivs i denna lag.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

På verksamhet som ett välfärdsområde ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/), om inte något annat föreskrivs i lag.

4 §

Beviljande av social kredit

Beslut om beviljande av social kredit fattas på ansökan av det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994).

Innan social kredit beviljas ska kredittagaren skriftligen ges uppgifter om de grunder som välfärdsområdet fastställt för beviljande av sociala krediter.

8 §

Krav på återbetalning av social kredit

Om välfärdsområdet på grund av kredittagarens betalningsdröjsmål eller något annat brott mot avtalet, enligt avtalet har rätt att kräva betalning av en rat som annars inte har förfallit till betalning, får välfärdsområdet åberopa nämnda rättighet om

Välfärdsområdet har dock inte rätt att göra en i 1 mom. nämnd påföljd gällande, om det är fråga om dröjsmål med betalningen och dröjsmålet beror på kredittagarens sjukdom, arbetslöshet eller någon annan därmed jämförbar omständighet som inte beror av honom eller henne, utom då detta med beaktande av dröjsmålets längd och andra omständigheter vore uppenbart oskäligt gentemot välfärdsområdet såsom kreditgivare.

11 §

Ändringssökande

På ändringssökande tillämpas vad som föreskrivs i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 .

50.

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 2 § 1 och 9 punkten, 5 § 1 och 3–6 mom., 6 §, 8 § 1 mom. 3 punkten och 8 § 3 och 5 mom., 9 § 2 mom., 10 § 1 mom., 12 §, rubriken för 13 § och 13 § 1 mom., 14 § 2 mom., 15 §, 16 § 1 och 2 mom., 23 § 1 mom., 24 § 1 mom., 25 § och 27 § 2 mom., av dem 2 § 1 punkten, 5 § 4 mom., 8 § 1 mom. 3 punkten och 12 § sådana de lyder i lag 937/2012, 5 § 1, 3, 5 och 6 mom., 8 § 5 mom. och 10 § 1 mom. sådana de lyder i lag 314/2010, 6 §, rubriken för 13 § och 13 § 1 mom., 23 § 1 mom. och 24 § 1 mom. sådana de lyder i lag 702/2020, 8 § 3 mom., 15 § och 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1372/2014, 25 § sådan den lyder i lag 1719/2009 och 27 § 2 mom. sådant det lyder i lag 936/2019 som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättring av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa och som utarbetas av arbets- och näringsbyrån och välfärdsområdet tillsammans med personen i fråga,

9) *statlig ersättning* ersättning som av sysselsättningsanslagen betalas till välfärdsområdet för kostnader för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Arbets- och näringsbyrån och välfärdsområdet ska utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med en person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen ska revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Välfärdsområdet ska utan dröjsmål vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan för den som uppfyller villkoren i 3 § 1 mom. 3 punkten eller 2 mom. 3 punkten.

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan välfärdsområdet vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses ovan i 3 § 1 mom. 3 punkten tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft, ska välfärdsområdet vidta åtgärder för att utarbeta en aktiveringsplan.

RP 56/2021 rd

Välfrädsområdet, arbets- och näringsbyrå och personen i fråga kommer överens om aktiveringsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och återupptagandet av en avbruten plan. Klienten har möjlighet att få assistans av en stödperson för att utarbeta och revidera aktiveringsplanen.

Arbets- och näringsbyrå eller välfrädsområdet beslutar om huruvida planen ska anses avbruten. Planen kan anses avbruten en månad från det att personen i fråga har fått sysselsättning i arbete eller företagsverksamhet eller inlett studier på heltid som leder till ett yrke eller en examen. Arbets- och näringsbyrå eller välfrädsområdet ska höra personen i fråga innan den fattar beslut om avbrott.

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas av välfrädsområdet.

Oberoende av på vilket sätt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas svarar välfrädsområdet för att verksamheten anordnas i enlighet med denna lag och på det sätt som anges i aktiveringsplanen eller i den sektorsövergripande sysselsättningsplanen.

För kostnader för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas ersättning till välfrädsområdet av statens medel i enlighet med denna lag.

Välfrädsområdet har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om personen

1) annat än tillfälligt är i arbete som utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

4) deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som välfrädsområdet utarbetat för personen i fråga har genomförts, och

Om arbets- och näringsbyrå, välfrädsområdet och personen tillsammans bedömer att personen till följd av begränsningar i arbets- och funktionsförmågan inte kan delta i offentlig arbetskraftsservice eller arbete, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller i enlighet med speciallagar sådan socialservice, samt sådana hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster som förbättrar personens arbets- och funktionsförmåga ingå i aktiveringsplanen.

Aktiveringsplanen undertecknas av arbets- och näringsbyrå, välfrädsområdet och personen i fråga.

9 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i aktiveringsplanen och den sektorsövergripande sysselsättningsplanen

Innan planen undertecknas ska Arbetskraftsbyrån och välfärdsområdet informera personen i fråga om de förmåner och ersättningar som betalas för deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Den som uppfyller villkoren i 3 § är skyldig att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillsammans med arbets- och näringsbyrån och välfärdsområdet.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som är nödvändiga för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i välfärdsområdet och i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

13 §

Produktion av tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

På produktion av tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte tillämpas 9 § i lagen om välfärdsområden (/).

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte ersätta arbete som utförs i tjänsteförhållande eller anställningsförhållande. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte föranleda att anställda hos välfärdsområdet eller hos någon annan instans som står för genomförandet av verksamheten sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämras.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får arbetslöshetsdagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om välfärdsområdet och arbets- och näringsbyrån, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli

hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte utarbetas så som bestäms i 3 kap. eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetas enligt vad som bestäms i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos arbets- och näringsbyrån eller välfärdsområdet.

16 §

Anmälan om att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte inleds

Innan en person inleder arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt aktiveringsplanen eller den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska välfärdsområdet underrätta den huvudförtroendeman om saken, som företräder de anställda som främst ska arbeta med den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Välfärdsområdet får utan hinder av sekretessbestämmelserna meddela personens namn och de uppgifter som nämns i 9 § 1 mom. 1–3 punkten.

23 §

Olycksfallsförsäkring

Välfärdsområdet ska för den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte teckna försäkring mot olycksfall i arbetet och mot yrkessjukdomar med iakttagande av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På den som deltar i arbetsverksamheten tillämpas i det fallet vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på välfärdsområdet tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

24 §

Statlig ersättning

Välfärdsområdet har rätt att i statlig ersättning för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte få 10,09 euro per dag för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Ersättningen betalas i efterskott för de dagar personen i fråga deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

25 §

Finansiering

På verksamhet som välfärdsområdet ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/).

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

RP 56/2021 rd

Folkpensionsanstalten ska till välfärdsområdet trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter lämna uppgifter om arbetslösa personer under 25 år vars huvudsakliga utkomst under de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet samt uppgifter om personer som har fyllt 25 år och vars huvudsakliga utkomst under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet. Uppgifterna lämnas till det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun.

Denna lag träder i kraft den

20 .

51.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) 8 och 9 §, sådana de lyder i lag 292/2006 som följer:

8 §

Hälsovård kan anordnas genom att tjänster anskaffas hos ett välfärdsområde eller någon annan offentlig eller privat serviceproducent, på det sätt som särskilt avtalas.

9 §

Har ett sjukhus, en hälsovårdscentral eller någon annan offentlig serviceproducent inom välfärdsområdet gett en person vars hälsovård Försvarsmakten ansvarar för hälso- och sjukvårdstjänster och om ingenting särskilt har överenskommit om ersättningen, bestäms den ersättning som Försvarsmakten ska betala enligt de kostnader som servicen åsamkat välfärdsområdet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

52.

Lag

om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008) 2 § 1 mom.1 punkten och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. 1 punkten i lag 1481/2019 och 6 § 1 mom. i lag 292/2018 som följer:

2 §

Uppgifter

Verket ska sköta följande:

1) den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som verket har enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015), lagen om välfärdsområden (/), lagen om ordnade av social- och hälsovård (/), lagen om företagshälsovård (1383/2001), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om elektroniska recept (61/2007), socialvårdslagen (1301/2014), lagen om privat socialservice (922/2011), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), hälsoskyddslagen (763/1994), alkohollagen (1102/2017), tobakslagen (549/2016) och lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

6 §

Utlämnande av uppgifter

Statliga myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentlighetsrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, patientskadenämnden, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, sammanslutningar eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet, producenter av privat socialservice och apoteken är skyldiga att på begäran avgiftsfritt och oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket de upplysningar och utredningar som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som avses i 2 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

53.

Lag

om ändring av lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001) 1 §
1 och 2 mom., av dem 1 § 2 mom. sådant de lyder i lag 1558/2009 som följer:

1 §

Kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

Syftet med kompetenscentrumverksamheten inom det sociala området är att skapa och upprätthålla en regional samarbetsstruktur som täcker hela landet i avsikt att främja baskompetensen och specialkompetensen inom det sociala området samt säkerställa specialservice och specialisttjänster som kräver specialkompetens och förutsätter samarbete på regional nivå inom det sociala området. För verksamheten ansvarar regionala kompetenscentrum inom det sociala området (*kompetenscentrum*), vilkas verksamhetsområden omfattar välfärdsområdena. Dessutom finns det för den svenskspråkiga befolkningens behov ett svenskspråkigt kompetenscentrum. Om kompetenscentrumen och deras verksamhetsområden bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Kompetenscentrum kan bildas av välfärdsområdena inom sina respektive verksamhetsområden tillsammans med universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter inom området för social- och hälsovård, förbund på landskapsnivå, regionförvaltningsverk, organisationer och företag samt andra parter som är verksamma inom social- och hälsovården.

Denna lag träder i kraft den

20 .

54.

Lag

om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010) 13 § 3 mom., 23 § 1 mom. 1 punkten och 24 § 6 punkten, av dem 24 § 6 punkten sådan den lyder i lag 1330/2010 som följer:

13 §

Ansökan om tolkningstjänst och förande av talan

Minderåriga barns talan får på barnets vägnar föras av barnets intressebevakare, vårdnadshavare, välfärdsområdet eller den person som har den faktiska vårdnaden om barnet. Vidare får ett barn som har fyllt 15 år själv föra sin talan.

23 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och en besvärinstans enligt denna lag har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar av rätten till information rätt att på begäran avgiftsfritt erhålla uppgifter som är nödvändiga för verkställande av uppgifter enligt denna lag av

1) statliga myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter och andra offentlighetsrättsliga samfund,

24 §

Rätt att lämna ut uppgifter

Folkpensionsanstalten har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar av rätten till information, rätt att

6) till välfärdsområden som enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) eller enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) skaffar hjälpmedel, på begäran lämna ut uppgifter om de redskap och anordningar som Folkpensionsanstalten anskaffar för distanstolkning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

55.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 23 b § 1 och 2 mom., 27 § 2 mom. och 40 §, av dem 23 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 533/2019 och 40 § sådan den lyder i lag 1550/2009 som följer:

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Sjukskötare anställda vid en verksamhetsenhet för öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård välfärdsområdet har ansvar för att ordna och som har tillräcklig praktisk erfarenhet och har avlagt den tilläggsutbildning som behövs har begränsad rätt att från apotek förskriva läkemedel som används vid behandlingen till patienter som de vårdar. Sjukskötare får förskriva läkemedel då det är fråga om förebyggande behandling av patienten, fortsatt medicinering som en läkare förskrivit eller medicinering som baserar sig på ett vårdbehov som sjukskötaren konstaterat (*begränsad förskrivningsrätt*).

Begränsad läkemedelsförskrivning får också införas i sådan öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård välfärdsområdet har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för välfärdsrådets räkning.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos staten, en kommun, en samkommun eller ett välfärdsområde har dömts till skiljande från tjänsteutövning eller avsättning ska 1 mom. iakttas på motsvarande sätt.

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få nödvändiga upplysningar och utredningar för utförande av uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

56.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) 27 § som följer:

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en sammkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att utföra uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

57.

Lag

om ändring av lagen om privat socialservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om privat socialservice (922/2011) 3 § 4 punkten, 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 9 § 1 mom., 11 §, 12 §, 13 §, 17 § 2 mom., 34 § 2 mom. och 35 § 2 och 3 mom., av dem 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 543/2018 och 13 § sådan den lyder i lag 1321/2014 som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *tillsynsmyndighet* ett välfärdsområde och en tjänsteinnehavare som välfärdsområdet utsett, regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

5 §

Ansvar för servicens kvalitet

Privat socialservice ska basera sig på ett avtal eller på ett förvaltningsbeslut av välfärdsområdet samt på en service-, vård- eller rehabiliteringsplan eller någon annan motsvarande plan som utarbetats i enlighet med 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

6 §

Plan för egenkontroll

För säkerställande av att verksamheten är tillbörlig ska varje producent av privat socialservice utarbeta en plan för egenkontroll som omfattar serviceproducentens alla former av socialservice och den samlade service som avses i 5 § 2 mom. Serviceproducenten ska hålla planen för egenkontroll offentligt framlagd och följa hur den förverkligas. Producenter av privat socialservice ska dessutom vid egenkontroll iaktta 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

9 §

Inspektion med anledning av tillståndsansökan

För att säkerställa att verksamhetsbetingelserna enligt 4 § uppfylls ska regionförvaltningsverket inspektera en verksamhetsenhet som tillhandahåller socialservice dygnet runt så snart som möjligt efter det att tillståndsansökan om inledande eller ändring av verksamheten har lämnats in till regionförvaltningsverket. På begäran av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska regionförvaltningsverket dessutom inspektera en sådan verksamhetsenhet för vil-

RP 56/2021 rd

ken en tillståndsansökan har lämnats in till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. På begäran av regionförvaltningsverket får en representant för det välfärdsområde där det är meningen att socialservice ska produceras delta i inspektionen.

11 §

Anmälningspliktig service

Varje producent av privat socialservice som producerar annan socialservice än socialservice dygnet runt ska lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten innan den inleds eller ändras väsentligt till det välfärdsområde där tjänsterna produceras. En serviceproducent som har ansökt om tillstånd som avses i 7 § behöver inte göra någon separat anmälan om sådana andra former av socialservice än socialservice dygnet runt som denne producerar om de framgår av tillståndsansökan.

12 §

Anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör

Varje serviceproducent ska lämna in en skriftlig anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör. Anmälan ska lämnas in till den tillståndsmyndighet som beviljat tillståndet eller till det välfärdsområde som tagit emot en anmälan som avses i 11 §.

13 §

Välfärdsområdets skyldighet att lämna regionförvaltningsverket anmälda uppgifter

Välfärdsområdet ska utan dröjsmål lämna regionförvaltningsverket de uppgifter som välfärdsområdet fått med stöd av 11 och 12 §, med undantag för uppgifter om serviceproducenter som producerar endast stödservice i anslutning till hemservice som avses i 14 § 1 mom. 5 punkten i socialvårdslagen eller med stödtjänster jämförbara tjänster.

17 §

Inspektionsrätt

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. Tillståndsmyndigheten kan dessutom be välfärdsområdet att av grundad anledning inspektera en verksamhetsenhet.

34 §

Region- och lokalförvaltningen

Välfärdsområdet styr och övervakar privat socialservice som produceras inom dess område med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om välfärdsområden (/) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

35 §

Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna

Välårsområdet ska omedelbart underrätta regionförvaltningsverket om bristfälligheter eller missförhållanden som kommit till dess kännedom i samband med tillsyn enligt denna lag. Välårsområdet ska dessutom underrätta regionförvaltningsverket om de inspektioner som välårsområdet förrättat med stöd av 17 § och sina slutsatser om dem.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta det behöriga regionförvaltningsverket om de tillsynsåtgärder det genomfört med stöd av 17–23 §. Regionförvaltningsverket ska underrätta Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder, om serviceproducenten har fått tillstånd av eller ansökt om tillstånd hos Tillsyns- och tillståndsverket för social- och hälsovården. Dessutom ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket underrätta det välårsområde inom vars område service produceras om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

58.

Lag

om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) 13 § 5 mom., sådant det lyder i lag 1549/2009, och
ändras 6 § 1 mom., 7 §, 18 och 19 §, av dem 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 377/2009, 7 § sådant den lyder i lag 928/2009, 18 § sådant den lyder i lag 1549/2009 som följer:

6 §

Den ansvariga föreståndarens uppgifter

Den ansvariga föreståndaren ska svara för att verksamheten i samband med tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster uppfyller kraven enligt denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av den. Då serviceproducenten bedriver verksamhet vid flera än ett verksamhetsställe ska den ansvariga föreståndaren för säkerställande av verksamhetens kvalitet utarbeta en plan för egenkontroll som omfattar hela den verksamhet som serviceproducenten bedriver. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan meddela föreskrifter om innehållet i och utarbetandet av planen för egenkontroll. Den ansvariga föreståndaren ska dessutom vid egenkontroll iaktta 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

7 §

Förhandsinspektion

Innan de lokaliteter och anordningar samt det sjuktransportfordon jämte utrustning som kommer att användas vid tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster tas i bruk, ska serviceproducenten förevisa dem i funktionsdugligt skick vid välfärdsområdets inspektion.

En tjänsteinnehavare som är underställd välfärdsområdet ska inspektera lokaliteterna och anordningarna samt sjuktransportfordonet och dess utrustning och utan dröjsmål tillställa serviceproducenten en inspektionsberättelse. Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att styra och övervaka de privata tjänsteproducenterna finns i 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Bestämmelser om välfärdsområdesmyndighetens rätt att inspektera den privata tjänsteproducentens och dess underleverantörs lokaler och utrustning finns i 10 § i lagen om välfärdsområden (/).

18 §

Upplysningar till andra myndigheter

Välfärdsområdet ska till det behöriga regionförvaltningsverket anmäla brister eller missförhållanden som kommit till dess kännedom med iakttagande av vad som föreskrivs i 44 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

19 §

RP 56/2021 rd

Handräckning

Polisen är skyldig att ge tillsynsmyndigheten handräckning för fullgörandet av de tillsynsuppgifter som avses i 16 och 17 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

59.

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 1 §, det inledande stycket i 2 a § 1 mom., det inledande stycket i 2 b § 1 mom., 3 § 1 och 2 mom., 4 § 8 punkten, 6 a § 3 mom. 2 punkten, 6 a § 6 och 8 mom., 6 b § 1 mom., 7 § 2 mom., det inledande stycket i 7 b § 1 mom., det inledande stycket i 7 b § 2 mom., 7 c § 1 och 3 mom., 8 § 3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 10 d § 1 mom., 10 e § 1 mom., 10 f § 1 mom., 10 h § 1 mom., 10 i § 2 mom., det inledande stycket i 10 j § 1 mom. 6 punkten, 10 k §, det inledande stycket i 11 § 2 och 4 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 14 a § 1 och 3 mom., 15 § 1 mom. samt 18 § 2 mom.,

av dem det inledande stycket i 2 a § 1 mom., det inledande stycket i 2 b § 1 mom., 3 § 1 och 2 mom., 6 a § 3 mom. 2 punkten, 6 a § 6 och 8 mom., det inledande stycket i 7 b § 1 mom. och i 7 b § 2 mom., 7 c § 1 och 3 mom., 10 d § 1 mom., 10 e § 1 mom., 10 f § 1 mom., 10 h § 1 mom., 10 i § 2 mom., det inledande stycket i 10 j § 1 mom. 6 punkten, 10 k §, 11 § 4 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 14 a § 1 och 3 mom. samt 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1201/2020, 6 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 387/2008, 8 § 3 mom., 9 § 2 mom. och 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1329/2010, 9 § 1 mom. sådant det lyder i lag 854/2008, det inledande stycket i 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag 221/2003, 12 § 2 mom., sådant det lyder i lag 570/2009 samt 18 § 2 mom. sådant det lyder i lag 125/1995 som följer:

1 §

Serviceavgift

För välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster kan en avgift tas ut hos den som använder servicen, om inte något annat bestäms genom lag. Avgiften får tas ut enligt användarens betalningsförmåga.

2 a §

Uttag av avgift

Välfärdsområdet ska ge klienten en faktura som motsvarar avgiftsbeslutet. Av fakturan ska åtminstone följande uppgifter framgå:

2 b §

Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Välfärdsområdet ska ge klienten ett beslut om en avgift som bestäms enligt dennes betalningsförmåga. Av beslutet ska åtminstone följande uppgifter framgå:

3 §

Avgift för oanvänd service

245

RP 56/2021 rd

Om en klient eller klientens företrädare har bokat en mottagningstid för hälsovårdsservice eller har bokat en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats inom social- eller hälsovården, och klienten utan godtagbart skäl och utan att ha avbokat tiden eller platsen inte har kommit till mottagningen eller enheten i fråga vid bokad tid, får välfärdsområdet av klienten ta ut högst 50,80 euro. Avgiften får emellertid tas ut endast om uttaget av avgiften inte ska anses oskäligt och välfärdsområdet i samband med bokningen har meddelat att en i denna paragraf avsedd avgift kan komma att tas ut samt gett anvisningar om att tiden eller platsen kan avbokas på förhand. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid eller plats ska lämnas så att klienten tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avgift får inte tas ut hos en klient under 18 år.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska också tillämpas när ett välfärdsområde på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid eller en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats för klienten. Härvid förutsätter uttaget av avgift dessutom att det i 1 mom. avsedda meddelandet och anvisningarna lämnas skriftligen och att klienten eller dennes företrädare får en påminnelse om den bokade tiden eller platsen.

4 §

Avgiftsfri socialservice

Avgiftsfria är följande former av socialservice:

8) den service som välfärdsområdet ska tillhandahålla enligt äktenskapslagen (234/29), lagen om faderskap (11/2015), adoptionslagen (22/2012), lagen om underhåll för barn (704/75), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/83), lagen om tryggnad av underhåll för barn (580/2008) och lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (583/2008), samt

6 a §

Avgiftstak

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. beaktas vid uträkningen av avgiftstaket inte

2) avgifter som har tagits ut hos en person som inte har hemkommun i Finland, med undantag för avgifter som har tagits ut av en person som med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland har rätt till hälsovårdstjänster på samma villkor som en person som är bosatt i Finland eller som med stöd av 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) jämställs med invånare i ett välfärdsområde.

Klienten ska själv kontrollera att avgiftstaket har nåtts. När avgiftstaket har nåtts ska välfärdsområdet ge klienten ett intyg över att det har nåtts. För att få intyget ska klienten på begäran visa upp verifikationer i original på avgifter som betalats för tjänster som tillhandahållits klienten själv eller minderåriga barn som klienten försörjer.

Välfärdsområdet får samla in nödvändiga uppgifter för att följa hur klientens avgiftstak fylls upp. Dessutom har ett välfärdsområde rätt att av offentliga eller privata serviceproducenter trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för att följa hur avgiftstaket fylls upp.

RP 56/2021 rd

6 b §

Tjänster under närståendevårdares ledighet

För tjänster som välfärdsområdet tillhandahåller en vårdbehövande under närståendevårdarens lediga dagar enligt 4 § 1 mom. i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) och som ersätter den vård och omsorg som närståendevårdaren ger kan det bestämmas att den vårdbehövande ska betala en avgift på högst 9,90 euro per dag utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i lag eller förordning.

7 §

Avgifter inom barnskyddet

Välfärdsområdet kan utan att fastställa avgiften uppbära och lyfta underhållsbidrag till barnet för den tid barnet får familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som avses ovan samt använda bidragen för att ersätta kostnaderna för familje- eller anstaltsvården eller boendeservicen.

7 b §

Långvarig service

Ett välfärdsområde får ta ut en avgift enligt 7 c § för

Ett välfärdsområde får ta ut en avgift enligt 10 c § för

7 c §

Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård

Ett välfärdsområde får ta ut en månadsavgift av klienten för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård. Avgiften får utgöra högst 85 procent av klientens månadsinkomster, från vilka avdrag enligt 10 c och 10 d § har gjorts.

När välfärdsområdet bestämmer avgiften ska den se till att klienten till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och klienter inom långvarig familjevård ska vara minst 164 euro per månad och för klienter i långvarig sluten vård minst 110 euro per månad.

8 §

Avgifter inom företagshälsovården

Grunderna för avgifter och ersättningar enligt 1 och 2 mom. ska genom förordning av statsrådet bestämmas så att dessa täcker välfärdsområdets genomsnittliga faktiska kostnader.

9 §

Specialpoliklinikavgift

Vid sjukhus som drivs av ett välfärdsområde kan specialpoliklinikverksamhet ordnas vardagar efter klockan 16.00 samt lördagar och söndagar. På avgifter som tas ut för undersökningar och vård i samband med specialpoliklinikverksamheten tillämpas inte 2 § 2 mom. eller 6, 6 a och 11 §.

Användningen av specialpolikliniktjänster ska bygga på att den som använder en tjänst själv frivilligt har sökt sig till polikliniken för undersökning eller vård och på att patienten är medveten om specialpoliklinikens avgiftspraxis. Patienten ska om han eller hon så önskar ha möjlighet att med stöd av hälso- och sjukvårdslagen få sådan vård som välfärdsområdet ansvarar för att anordna så att avgiften i stället för enligt denna paragraf bestäms i enlighet med andra bestämmelser i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

10 d §

Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Utöver vad som föreskrivs i 10 c § ska välfärdsområdet vid bestämmandet av storleken på den avgift som tas ut för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg dra av skäligen boendeutgifter som föranleds av långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg från de inkomster som ligger till grund för avgiften. Bostadsbidrag som betalas med statliga medel dras av från boendeutgifterna.

10 e §

Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Ett välfärdsområde får för fortgående och regelbunden service i hemmet eller för långvarig boendeservice ta ut en månadsavgift som bestäms utifrån antalet servicetimmarna som skrivits in i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Boendekostnaderna ingår inte i avgiften.

10 f §

Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Som i 10 e § avsedd månadsinkomst ska välfärdsområdet beakta klientens och klientens makes eller sambos fortlöpande eller årligen återkommande skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster och skattefria inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt i 10 i § avsedd kalkylerad inkomst av skog. Från inkomsterna ska det göras i 10 g § avsedda avdrag.

10 h §

Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Välårsområdet får hos klienten ta ut en skälig avgift för i klientplanen ingående och som stödtjänster eller i samband med boendeservice tillhandahållna måltids-, klädvårds-, bad-, städ- och trygghetstjänster och tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge samt för andra motsvarande tjänster som stöder boendet. I denna lag avses med klientplan handlingar som avses i 39 § i socialvårdslagen, 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), 4 a § i lagen om lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), 16 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) och 30 § i barnskyddslagen (417/2007) samt motsvarande handlingar som avses någon annanstans i lag.

10 i §

Kalkylerad inkomst av skog

Välårsområdet ska på klientens eller klientens företrädares yrkande sänka den kalkylerade inkomsten av skog, om nettopenningvärdet av den lägenhetsbestämda årliga avverkningsmöjligheten enligt Finlands skogscentrals eller skogsvårdsföreningens utlåtande är minst 10 procent lägre än inkomsten av skog. Sänkningen motsvarar skillnaden mellan inkomsten av skog och nettopenningvärdet av den möjliga avverkningen.

10 j §

Bestämmande och justering av avgift

I fråga om avgifter som bestäms enligt betalningsförmågan fattar välårsområdet ett beslut som gäller tillsvidare. Avgiften ska emellertid justeras på ansökan av klienten eller klientens företrädare eller på initiativ av välårsområdet om

6) välårsrådets betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

10 k §

Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Ett välårsområde får ta ut en avgift enligt 7 c och 10 e § även om servicen avbryts tillfälligt av en orsak som beror på klienten. Om servicen emellertid avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den period som överskrider fem dagar. Om servicen avbryts av orsaker som beror på välårsområdet eller på grund av att klienten får slutna vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna. Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls.

11 §

Efterskänkande och nedsättning av avgift

Det välårsområde som ansvarar för att ordna servicen kan besluta att

VälårsdsomrÅdet ska informera klienten om vad som i 1–3 mom. fÅreskrivs om nedsÅttniŒ och efterskÅnkande av avgift. Informationen ska ges fÅre den fÅrsta servicehÅndelsen eller i samband med den. Om det inte År mÅjligt att ge informationen fÅre servicehÅndelsen eller i samband med den, kan informationen lÅmnas senare, dock senast nÅr avgiften tas ut.

Informationen ska ges sÅ att klienten tillrÅckligt vÅl fÅrstÅr dess innehÅll. NÅr informationen ges ska klienten ges namnet pÅ och kontaktuppgifterna till den aktÅr av vilken klienten vid behov kan begÅra ytterligare upplysningar.

12 §

KÅpta tjÅnster och servicesedel

Om ett vÅlfÅrdsomrÅde ordnar service som kÅpta tjÅnster sÅ som avses i lagen om vÅlfÅrdsomrÅden (/), ska den som anvÅnder servicen betala samma avgifter och ersÅttniŒ som nÅr motsvarande service ordnas av vÅlfÅrdsomrÅdet.

Om tjÅnster ordnas med hjÅlp av servicesedel enligt 9 § i den lag som nÅmns i 1 mom., fÅr klientavgift inte tas ut hos den som anvÅnder tjÅnsten.

13 §

Avgift av dem som inte År bosatta i Finland

Av en person som inte har hemkommun i Finland eller som inte jÅmstÅlls med en invÅnare i ett vÅlfÅrdsomrÅde pÅ det sÅtt som anges i 56 § i lagen om ordnande av social- och hÅlsovÅrd (/) kan vÅlfÅrdsomrÅdet ta ut en avgift som År hÅgst sÅ stor att den tÅcker de kostnader som tjÅnsten fÅranleder vÅlfÅrdsomrÅdet, om inte nÅgot annat fÅljer av en internationell Åverenskomelse som År bindande fÅr Finland eller av Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

UppbÅrande av inkomster, ersÅttniŒ eller fordringar till vÅlfÅrdsomrÅdet

Trots vad som fÅreskrivs nÅgon annanstans i lag fÅr vÅlfÅrdsomrÅdet uppbÅra pension, livrÅnta, underhÅllsbidrag, understÅd och andra lÅpande eller som engÅngsbelopp inflytande inkomster, ersÅttniŒ eller fordringar fÅr den period som klienten fÅr sÅdant serviceboende med heldygnsomsorg, sÅdan familjevÅrd, sÅdan slutna vÅrd eller sÅdan service pÅ en institution som ordnas av vÅlfÅrdsomrÅdet. VÅlfÅrdsomrÅdet kan anvÅnda de inkomster, ersÅttniŒ och fordringar som avses i detta moment fÅr att ersÅtta en avgift som bestÅmmts fÅr klienten, dock med beaktande av vad som fÅreskrivs om inkomsterna, ersÅttniŒarna och fordringarna nÅgon annanstans i lag eller i bestÅmmelser som utfÅrdats med stÅd av lag.

VÅlfÅrdsomrÅdet ska senast tvÅ veckor fÅre utbetalningen av en i 1 mom. avsedd inkomst, ersÅttniŒ eller fordran meddela utbetalaren att inkomsten, ersÅttniŒen eller fordran betalas till vÅlfÅrdsomrÅdet. DÅ kan betalningen ske med laglig verkan endast till vÅlfÅrdsomrÅdet.

Om ett vÅlfÅrdsomrÅde uppbÅr inkomster, ersÅttniŒ eller fordringar som betalas ut till en klient, ska vÅlfÅrdsomrÅdet se till att klienten mÅnatligen till sitt fÅrfogande har ett belopp fÅr personligt bruk, som fÅr klienter inom serviceboende med heldygnsomsorg, klienter inom familjevÅrd, klienter i slutna vÅrd och klienter som fÅr service pÅ institution År minst lika stort som det belopp som avses i 7 c § 3 mom.

RP 56/2021 rd

14 a §

Myndigheternas rätt att få upplysningar

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter, kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, arbetsgivare och arbetslöshetskassor samt serviceproducenter inom social- eller hälsovården är skyldiga att på en välfärdsområdesmyndighets begäran avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifter och utredningar om klientens ekonomiska ställning som de har i sin besittning och som är nödvändiga vid bestämmandet av klientavgiften, om det välfärdsområde som bestämmer avgiften inte av klienten eller av klientens lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmandet av avgiften.

Den skyldighet som avses i 1 och 2 mom. gäller också penninginstitut, om välfärdsområdet inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av de parter som avses i 1 mom. och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare som förordnats av välfärdsområdet är berättigad att fatta beslutet om att framställa begäran. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska den vars uppgifter begärs underrättas om begäran.

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut eller en faktura som gäller avgifter får begäras. Omprövning får emellertid inte begäras av en faktura som gäller ett i 2 b § avsett beslut. Omprövning begärs hos välfärdsområdet. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

18 §

Närmare stadganden och föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om fastställandet av vad som är anstaltsvård samt om förhandlings- och remissförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena i samband därmed.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

60.

Lag

om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) 1 § och 2 §, 3 § 2–4 punkten, 4 §, det inledande stycket i 5 § 1 mom., 5 § 1 mom. 3 och 5 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 1 och 3 mom., 7 1 mom. samt 9, 11 och 13 §,
av dem 3 § 3 punkten sådan den lyder i lag 1202/2020 och 13 § sådan den lyder i lag 1023/2015 som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att med hjälp av servicesedlar inom social- och hälsovården öka valmöjligheterna för klienter och patienter, förbättra tillgången till tjänster samt främja samarbetet mellan välfärdsområdets social- och hälsovård och näringsliv samt de privata serviceproducenterna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på användningen av servicesedlar för social- och hälsovårdstjänster som ordnas av välfärdsområdet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *servicesedel* en av det välfärdsområde som ansvarar för ordnandet av en social- och hälsovårdstjänst till mottagaren av tjänsten given utfästelse om att ersätta kostnaderna för en tjänst som tillhandahålls av en serviceproducent upp till det värde som välfärdsområdet fastställt på förhand,

3) *inkomstrelaterad servicesedel* en servicesedel vars värde bestäms på grundval av klientens fortlöpande och regelbundna inkomster enligt vad välfärdsområdet bestämmer eller vars värde beror på att klientens inkomster beaktas enligt 10 b–10 d, 10 f, 10 g eller 10 i § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992),

4) *självriskandel* den andel av det pris för en tjänst av en privat serviceproducent som inte täcks av värdet av den servicesedel välfärdsområdet beviljat och som ska betalas av klienten.

4 §

Tjänster och serviceproducenter

RP 56/2021 rd

Väl-färdsområdet fastställer de social- och hälsovårdstjänster för vilka den använder service-sedlar i enlighet med 9 § 1 mom. i lagen om väl-färdsområden (/).

Väl-färdsområdet ska godkänna de privata serviceproducenter vars tjänster får betalas med en servicesedel som väl-färdsområdet beviljat.

Väl-färdsområdet ska föra en förteckning över de serviceproducenter som det godkänt. Upp-gifter om serviceproducenterna, de tjänster de tillhandahåller och priset på tjänsterna ska finnas offentligt tillgängliga på internet och på annat lämpligt sätt. Närmare bestämmelser om de upp-gifter som ska offentliggöras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministe-riet.

Väl-färdsområdet ska återkalla godkännandet av en serviceproducent och avföra servicepro-ducenten från förteckningen, om villkoren för godkännandet inte längre uppfylls eller om ser-viceproducenten ber att väl-färdsområdet återkallar godkännandet.

5 §

Villkor för godkännande av serviceproducenter

Väl-färdsområdet kan godkänna endast serviceproducenter

3) vars tjänster åtminstone motsvarar den nivå som krävs av motsvarande verksamhet inom väl-färdsområdet,

5) som uppfyller de övriga krav som väl-färdsområdet ställer med avseende på klienters eller klientgruppers behov, tjänsternas kvantitet eller kvalitet eller på förhållandena i väl-färdsområdet eller andra liknande krav.

De krav som väl-färdsområdet ställer och som avses i 1 mom. 5 punkten ska vara icke-diskri-minerande och grunda sig på faktorer som kan bedömas objektivt.

6 §

Klientens ställning

När ett väl-färdsområde använder servicesedlar för att ordna sådan service som klienten behö-ver ska klientens inställning till att få servicesedlar om möjligt beaktas. Klienten har rätt att vägra ta emot servicesedlar och då ska väl-färdsområdet hänvisa klienten till väl-färdsområdets tjänster som ordnas på annat sätt.

Väl-färdsområdet ska informera klienten om hans eller hennes ställning när tjänster betalas med servicesedel, servicesedelns värde, serviceproducenternas priser, grunderna för hur själv-riskandelen fastställs och hur stor den uppskattas vara samt om den klientavgift som bestäms för motsvarande tjänster enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

7 §

Hur servicesedelns värde bestäms

Väl-färdsområdet ska bestämma servicesedelns värde så att det är skäligt med tanke på klien-ten. Frågan om värdet är skäligt ska bedömas med hänsyn till de kostnader som föranleds väl-färdsområdet för tillhandahållande av motsvarande tjänst som väl-färdsområdets egen produkt-ion eller för anskaffning av tjänsten som en köpt tjänst samt den uppskattade självriskandel som ska betalas av klienten.

9 §

Begränsning av välfärdsområdets ansvar

Om det pris för en tjänst som klienten och serviceproducenten kommit överens om är lägre än värdet på servicesedeln, är välfärdsområdet skyldigt att till serviceproducenten betala högst det pris som klienten och serviceproducenten kommit överens om.

11 §

Registerföring

I fråga om de patient- och klienthandlingar som uppkommer i samband med en tjänst som ordnas med hjälp av servicesedel är välfärdsområdet en sådan personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). När serviceproducenten hanterar handlingarna ska bestämmelserna om behandling av välfärdsområdets handlingar iakttas.

13 §

Ändringsökande

Omprövning av ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos välfärdsområdet.

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den

20 .

61.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om patientens ställning och rättigheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 2 § 4 punkten och 3 § 1 och 4 mom.,
sådana de lyder, 2 § 4 punkten i lag 1636/2015, 3 § 1 mom. i lag 1230/2016 och 3 § 4 mom. i lag 1335/2010 som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård* verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård inom ett välfärdsområde som sköter uppgifter inom hälso- och sjukvården enligt lagen om ordnade av social- och hälsovård (/), enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), arbetshälsoinstitutet till den del det tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978), statens sinnessjukhus enligt lagen om statens sinnessjukhus (1292/1987), enheter inom försvarsmakten som svarar för att ordna hälso- och sjukvård enligt lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) till den del de producerar hälso- och sjukvårdstjänster samt Enheten för hälso- och sjukvård för fångar enligt lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

3 §

Rätt till god hälso- och sjukvård samt till gott bemötande

Var och en som varaktigt bor i Finland har utan diskriminering och inom gränserna för de resurser som vid respektive tidpunkt står till hälso- och sjukvårdens förfogande rätt till sådan hälso- och sjukvård som hans eller hennes hälsotillstånd förutsätter. I fråga om sådana personers rätt till vård som tillfälligt vistas i Finland tillämpas vad som föreskrivs särskilt eller vad som avtalas om det mellan stater på basis av ömsesidighet. I fråga om välfärdsområdenas och statens skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster tillämpas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård, hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagen om hälsovården inom försvarsmakten.

Bestämmelser om patientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § i språklagen (423/2003). Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster på finska och svenska finns i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 56/2021 rd

62.

Lag

om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) 2 § 2 mom., 4 § 3 mom., 10 § 3 mom., 12 § 1 mom., 13 och 18 §, rubriken för 4 kap., 20, 21 och 22 §, 24 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, 27 § 1 mom., 28 §, 29 3 mom., av dem 4 § 3 mom. sådant det lyder i lag 428/2008, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 270/2015 och 555/2019, 21 § sådan den lyder i lag 935/2019 och 29 § 3 mom. sådant det lyder i lag 491/2011 som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

Välfärdsområdets skyldighet att ordna socialvård och anvisa den resurser bestäms enligt vad som därom föreskrivs särskilt.

4 §

Rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande

Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen (423/2003). Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att ordna socialvård på finska och svenska finns i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

10 §

Minderåriga klienters ställning

När det i ett enskilt socialvårdsärende som gäller den minderåriges person finns grundad anledning att anta att vårdnadshavaren inte opartiskt kan bevaka barnets intresse, ska välfärdsområdet göra en ansökan enligt 72 § lagen om förmyndarverksamhet eller en anmälan enligt 91 § i nämnda lag om förordnande av en intressebevakare för den minderåriga, om det är viktigt för trygghet av den minderåriges intresse. Den minderåriges önskemål och åsikt angående saken ska utredas på det sätt som avses i 1 mom.

12 §

Klientens och företrädarens skyldighet att lämna uppgifter

Klienten och dennes lagliga företrädare ska till välfärdsområdet lämna de uppgifter som detta behöver vid ordnandet och lämnandet av socialvård.

13 §

Information om behandling av uppgifter

Klienten eller dennes företrädare har rätt att innan uppgifter lämnas till den som ordnar eller lämnar socialvård få veta för vilket ändamål de uppgifter som han eller hon lämnar behövs, vilket användningsändamålet är och för vilka ändamål uppgifterna normalt utlämnas. I 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) finns bestämmelser om personuppgiftsansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) i fråga om de klient- och patientuppgifter som uppkommer i social- och hälsovård som omfattas av välfärdsområdenas organiseringsansvar eller som överförs till välfärdsområdena från kommuner och samkommuner.

Klienten eller dennes lagliga företrädare ska upplysas om hur den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen kan utövas, om klienten inte redan har fått denna information.

18 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i vissa andra situationer oberoende av klientens samtycke

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller dataskyddslagen får välfärdsområdet, om det är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse, lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling oberoende av klientens eller dennes lagliga företrädarens samtycke till en domstol eller någon annan myndighet i ett ärende där välfärdsområdet har lagstadgad rätt eller skyldighet att anhängiggöra ärendet eller att delta i behandlingen eller verkställandet av ett anhängigt ärende genom att avge ett utlåtande eller en utredning eller på något annat motsvarande sätt. Dessutom får uppgifter ur en sekretessbelagd handling lämnas ut till en myndighet eller inrättning som behandlar sociala förmåner för utredande av oegentligheter som gäller en förmån, om det finns grundad anledning att misstänka oegentligheter.

Välfärdsområdet ska på begäran oberoende av klientens eller den lagliga företrädarens samtycke lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling till polisen, en åklagarmyndighet och en domstol, om det är nödvändigt för utredande av ett brott som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 15 kap. 10 § strafflagen (39/1889) eller för vilket det strängaste straffet är fängelse i minst fyra år.

Uppgifter ur en sekretessbelagd handling får lämnas ut även på eget initiativ vid misstanke om ett brott som avses i 2 mom. eller när det föreligger misstanke om ett brott som är mindre grovt än vad som där nämns, om välfärdsområdet bedömer att utlämnandet är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse. Dessutom får välfärdsområdet oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess till polisen anmäla uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av ett hot mot liv eller hälsa eller för förhindrande av en hotande gärning, om välfärdsområdet vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag har fått kännedom om omständigheter som ger skäl att misstänka att någon löper risk att bli utsatt för våld.

Välfärdsområdet får utöver i de fall som avses i 1–3 mom. lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling, om det är nödvändigt för kontroll av uppgifter som är av väsentlig betydelse för att välfärdsområdet ska kunna sköta sin lagstadgade uppgift i situationer där välfärdsområdet själv har rätt att få uppgifter.

4 kap.

Välårsdsområdes rätt att få sekretessbelagda uppgifter och handräckning

20 §

Skyldighet att lämna sekretessbelagda uppgifter till välårsdsområdet

Statliga myndigheter och välårsdsområdesmyndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, utbildningsanordnare, producenter av socialservice, sammanslutningar och verksamhetsenheter som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet samt yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att på begäran av välårsdsområdet avgiftsfritt och utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna till välårsdsområdet sådana uppgifter och utredningar som de förfogar över och som i väsentlig grad inverkar på en klientrelation inom socialvården och som är nödvändiga för välårsdsområdet på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda klientens behov av socialvård, för att ordna socialvård och genomföra därtill anknutna åtgärder samt för att kontrollera uppgifter som lämnats till myndigheten.

Den skyldighet som avses i 1 mom. gäller också penninginstitut, om välårsdsområdet inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller dennes laglige företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare inom socialvården som tillförordnats av välårsdsområdet är berättigad att fatta beslutet om att begäran ska framställas. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska klienten underrättas om den.

21 §

Utlämnande av uppgifter

Ett välårsdsområde kan av skattemyndigheterna och Folkpensionsanstalten få sekretessbelagda personuppgifter som avses i 20 § ur dessas personregister oberoende av klientens samtycke för fastställande av avgift och kontroll av uppgifter. Välårsdsområdet ska i förväg underrätta klienten om utlämnande av uppgifter.

22 §

Välårsdsområdes rätt att få handräckning

Ett välårsdsområde har rätt att av andra myndigheter få den handräckning som det behöver för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Den som ger handräckning ska utan hinder av skyldigheten att iaktta sekretess röja för välårsdsområdet de uppgifter som skötseln av handräckningsuppdraget förutsätter.

24 §

Socialombudsman

Välårsdsområdet ska utse en socialombudsman.
Socialombudsmannen ska

RP 56/2021 rd

5) följa hur klienternas rättigheter och ställning utvecklas i välfärdsområdet och årligen till välfärdsområdet avge en redogörelse för detta.

27 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om datasekretess och handräckning

Vad som i 3 och 4 kap. bestäms om välfärdsområdets rätt att få och utlämna sekretessbelagda uppgifter samt om handräckning gäller också de myndigheter som svarar för ledningen och övervakningen av socialvården när dessa sköter sina uppgifter i anknytning till enskilda personer och övervakningen.

28 §

Anteckning om inhämtande eller utlämnande av uppgifter

Välfärdsområdet och serviceproducenten ska göra en anteckning i handlingarna, om uppgifter inhämtas hos utomstående eller lämnas ut med stöd av 16–22 eller 27 §.

29 §

Straffansvar

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 2 mom., om inte ett välfärdsområde har anmält den till åtal.

Denna lag träder i kraft den

20 .

63.

Lag

om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) 2 § 2 mom. och 9 §, av dem 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 267/2015,

ändras 1 § 2 punkten, 2 § 1 mom. 1 punkten, rubriken för 2 kap., 4– 11 §, 12 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. 5 punkten, 13 § 1 mom., 14 § 1 och 3 mom., 14 a §, 15 § 1 mom. och 2 mom. 2 och 5 punkten, 15 a §, 15 b § 1 mom., 16 § 1 mom., 18 § 1 mom., 24 §, 25 § 1 och 2 mom. samt 26 och 27 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 1346/2016, 11 § sådan den lyder i lag 416/2015, 14 § 1 mom., 14 a § och 15 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 1351/2014, 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag 294/2016, och 15 a § sådan den lyder i lag 565/2020, samt *fogas* till 23 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

2) förbättra den äldre befolkningens möjligheter att i kommunen och i välfärdsområdet delta i beredningen av beslut som påverkar denna befolknings levnadsförhållanden och i utvecklandet av den service den behöver,

2 §

Tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

I denna lag föreskrivs om

1) kommunernas och välfärdsområdenas skyldighet att se till att den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand stöds och att tillgången till social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver tryggas i välfärdsområdena,

2 kap.

Kommunens och välfärdsområdets allmänna skyldigheter

4 §

Samarbete

RP 56/2021 rd

Bestämmelser om kommunens samarbetskyldighet för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand finns i 6 § 4 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Bestämmelser om den i 1 mom. avsedda samarbetskyldigheten i fråga om välfärdsområdena finns i 7 § 4 mom. i den lag som nämns i 1 mom.

5 §

Plan för att stödja den äldre befolkningen

Varje kommun ska som ett led i den plan som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

Varje välfärdsområde ska som ett led i den plan som avses i 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för att ordna och utveckla den service och närståendevård som äldre personer behöver. Vid planeringen ska åtgärder som främjar boende i hemmet och rehabilitering prioriteras.

6 §

Utvärdering av servicens tillräcklighet och kvalitet

Utöver vad som föreskrivs i 7 § 2 och 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska välfärdsområdet varje år inom sitt område utvärdera om den socialservice som äldre personer behöver är tillräcklig och hurdan kvalitet den håller.

För utvärderingen av servicens kvalitet och tillräcklighet ska välfärdsområdet regelbundet inhämta synpunkter från dem som anlitar servicen och från deras anhöriga och närstående samt från de anställda i välfärdsområdet. Dessutom ska välfärdsområdet sammanställa information om de ekonomiska resurser som har använts för servicen och om antalet anställda och deras utbildning. I utvärderingen ska också de iakttagelser beaktas som har framförts i socialombudsmannens årliga redogörelse.

7 §

Tillgången till service och servicens tillgänglighet

Bestämmelser om tillgången till socialservice och servicens tillgänglighet för den äldre befolkningen finns i 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

8 §

Språk som service ska tillhandahållas på

I 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om språket vid ordnande av service enligt denna lag som främjar den äldre befolkningens välbefinnande samt service som har samband med utredning och tillgodoseende av äldre personers servicebehov.

10 §

Expertis

RP 56/2021 rd

Välårsdsomrâdet ska ha tillgång till tillräcklig och mångsidig expertis för stödjandet av den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för ordnandet av högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver.

11 §

Äldreråd

Bestämmelser om kommunala äldreråd finns i 27 § i kommunallagen (410/2015). Det kommunala äldrerådet ska tas med i beredningen av den plan som avses i 5 § i denna lag.

Bestämmelser om äldrerådet för välårsdsomrâdet finns i 32 § i lagen om välårsdsområden (/). Äldrerådet för välårsdsomrâdet ska tas med i beredningen av den plan som avses i 5 § i denna lag och i den utvärdering som avses i 6 §.

12 §

Tjänster som främjar välbefinnandet

Välårsdsomrâdet ska ordna rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

Dessutom ska välårsdsomrâdet, särskilt för dem bland den äldre befolkningen vars levnadsförhållanden eller livssituation utifrån forskningsrön eller allmän livserfarenhet bedöms innebära riskfaktorer som ökar behovet av service, tillhandahålla hälsokontroller, mottagningar och hembesök som stöder välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

I de tjänster som avses i 1 och 2 mom. ska det ingå att

5) ge handledning i användningen av tjänster som står till buds i kommunen och i välårsdsomrâdet och som främjar välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

13 §

Allmänna principer för att tillgodose servicebehovet

Välårsdsomrâdet ska ordna högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster för äldre personer i rätt tid och i tillräcklig omfattning med tanke på dessa personers servicebehov.

14 §

Principer för långvarig vård och omsorg

Välårsdsomrâdet ska i första hand ge äldre personer långvarig vård och omsorg som stöder ett värdigt liv med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården. Dessa tjänster ska till innehåll och omfattning anpassas efter den äldre personens servicebehov vid respektive tillfälle. Vården och omsorgen får ges som långvarig institutionsvård endast på de grunder som anges i denna lag.

RP 56/2021 rd

Välårsdsomrâdet ska sâkerstâlla att arrangemangen fôr lârgervarig vârd av âldre personer âr bestâende, om det inte âr befogat att ândra pâ dem fôr att personen sjâlv ônskar det eller hans eller hennes servicebehov har fôrândrats eller av nâgon annan sârskilt vâgande och grundad anledning.

14 a §

Fôrutsâttningar fôr lârgervarig institutionsvârd

Vâlårsdsomrâdet fâr tillgodose en âldre persons servicebehov med lârgervarig institutionsvârd endast om det finns medicinskt motiverade skâl eller skâl som anknyter till klient- eller patient-sâkerheten.

15 §

Utredning av servicebehovet

Vâlårsdsomrâdet ansvarar fôr att en ôvergripande utredning av en âldre persons behov av social- och hâlsovârd och av annan service som stöder hans eller hennes vâlbefinnande, hâlso, funktionsfôrsmâga och fôrsmâga att klara sig pâ egen hand gôrs i samarbete med personen sjâlv och vid behov med hans eller hennes anhôriga eller nârstâende eller med en intressebevakare som har fôrordnats fôr honom eller henne. En sâdan yrkesutbildad person enligt 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvârdens (817/2015) eller 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hâlso- och sjukvârdens (559/1994) som âr ândamâlsenlig med tanke pâ den âldre personens behov och som har omfattande sakkunskap ska svara fôr utredningen av servicebehovet. Den anstâllda som svarar fôr utredningen ska i enlighet med den âldre personens behov samarbeta med andra experter som avses i 10 § i denna lag.

Utredningen ska inledas snarast môjligt och slutfôras utan ôgrundat drôjsmâl efter det att

2) den âldre personen har gjort en ansôkan om socialservice till vâlårsdsomrâdet fôr att fâ socialservice till stôd fôr sin funktionsfôrsmâga eller fôr att klara de funktioner som hôr till normal livsfôrning,

5) omstândigheterna fôrândras avsevârt fôr en âldre person som regelbundet fâr socialservice som vâlårsdsomrâdet ordnar.

15 a §

Anvândning av bedômningsverktyget RAI

Vâlårsdsomrâdet ska anvânda bedômningsverktyget RAI vid bedômningen av en âldre persons funktionsfôrsmâga, om den âldre personen enligt en preliminâr bedômning av en yrkesutbildad person som avses i 15 § 1 mom. behôver regelbunden socialservice fôr tryggandet av sin vârd och omsorg. Vâlårsdsomrâdet ska dessutom se till att bedômningsverktyget RAI anvânds också nâr en âldre person fâr sâdan av vâlårsdsomrâdet ordnad service och omstândigheterna fôrândras avsevârt fôr den âldre personen. Bedômningsverktyget RAI hôr till de tillfôrlitliga bedômningsinstrument som avses i 15 § 3 mom.

Institutet fôr hâlso och vâlfârd ska se till att vâlårsdsomrâdena kan anvânda bedômningsverktyget RAI avgiftsfritt och att de har tillgâng till utbildning i anvândningen av verktyget. Dessu-

tom ska Institutet för hälsa och välfärd se till att avtalstexten och innehållet i bedömningsverktyget, till den del innehållet inte är skyddat genom upphovsrätt, är offentligt tillgängliga på finska och svenska.

15 b §

Utredning av förutsättningarna för långvarig institutionsvård

Innan vård och omsorg ges som långvarig institutionsvård ska välfärdsområdet på det sätt som avses i 15 § utreda möjligheterna att tillgodose en äldre persons servicebehov med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården.

16 §

Serviceplan

Välfärdsområdet ansvarar för att det för en äldre person utarbetas en plan som avses i 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (*serviceplan*). Planen ska utarbetas utan ogrundat dröjsmål efter det att den äldre personens servicebehov har utretts, om det inte är fråga om tillfällig rådgivning och handledning eller om det inte i övrigt är uppenbart onödigt att utarbeta en plan.

18 §

Beslut om beviljande av socialservice samt rätt till service

Välfärdsområdet ska med anledning av en skriftlig eller muntlig ansökan fatta beslut om beviljande av socialservice som en äldre person brådskande behöver och utan dröjsmål ordna den service som har beviljats, så att den äldre personens rätt till nödvändig omsorg inte äventyras.

23 §

Egenkontroll

På egenkontroll tillämpas dessutom 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

24 §

Myndighetstillsyn

I fråga om tillsynen över tjänster avsedda för äldre personer och åtgärder för att avhjälpa brister som upptäcks i samband med tillsynen tillämpas bestämmelserna i 41–49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård, 4 kap. i lagen om privat socialservice och 4 och 5 kap. i lagen om privat hälso- och sjukvård.

25 §

Anmälan om äldre personers servicebehov

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller någon som är anställd inom välfärdsområdets socialvård eller räddningsväsendet eller hos nödcentralen eller polisen i sitt uppdrag har fått kännedom om en äldre person som är i behov av social- eller hälsovård och som är uppenbart oförmögen att sörja för sin omsorg, hälsa eller säkerhet, ska den anställda oberoende av sekretessbestämmelserna utan dröjsmål göra en anmälan om saken till den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialvården.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården göra en anmälan till den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialvården, när en äldre person kommer att skrivas ut från vård eller behandling på en institution inom hälso- och sjukvården. Anmälan ska göras i god tid före utskrivningen.

26 §

Offentliggörande av väntetider

Välfärdsområdet ska åtminstone en gång i halvåret offentliggöra uppgifter om den tid inom vilken en äldre person kan få den socialservice som han eller hon har ansökt om. Uppgifterna ska offentliggöras med sådana metoder att äldre personer har en faktisk möjlighet att få uppgifterna.

27 §

Finansiering

Om inte något annat föreskrivs genom lag, tillämpas lagen om välfärdsområdenas finansiering (/) på finansieringen av verksamhet som ett välfärdsområde ordnar med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

64.

Lag

om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 2 mom. samt 12 b § och 13 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom., 5 § 2 mom. i lag 1040/1997, 6 § 1 och 2 mom., 7 § 2 mom. och 13 § i lag 1040/1997, 4 § 1 mom. i lag 977/1998, 5 § 3 mom. i lag 1227/1993, 7 1 mom. i lag 1339/2010 och 12 b § i lag 54/2019 som följer:

3 §

Godkännande till rehabilitering

För rehabilitering godkänns en frontveteran av det välfärdsområde inom vars område frontveteranen har sin hemkommun. En frontveteran som inte har hemkommun i Finland godkänns för rehabilitering av Statskontoret.

4 §

Serviceproducenter

Rehabilitering kan ges av sådana serviceproducenter som avses i 2 § 2 mom. i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och av sådana självständiga yrkesutövare som avses i nämnda paragrafs 3 mom. samt av verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen.

5 §

Anslag

Statskontoret delar ut medel av det anslag som avses i 1 mom. till välfärdsområdena, med undantag för de resekostnader som avses i 9 §. Beviljandet av anslagsmedel grundar sig på Statskontorets uppskattning av antalet i välfärdsområdet bosatta frontveteraner.

Bestämmelser om att ordna tjänster i egen regi eller skaffa sådana finns i 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

6 §

Betalning av ersättning av statsmedel

Anslag som delas ut till välfärdsområdena betalas i förskott till välfärdsområdena. Förskotten betalas kvartalsvis i lika stora poster i februari, maj, augusti och november enligt välfärdsområdenas på Statskontorets uppskattning baserade kvoter.

RP 56/2021 rd

Statskontoret fastställer på basis av välfärdsområdenas redovisning ersättningens slutliga belopp. Välfärdsområdet ska till Statskontoret inom en av detta utsatt tid återbära det belopp som den fått för mycket i förskott.

7 §

Grunderna för ersättningen

Välfärdsområdet ersätts för kostnaderna för rehabilitering som ordnats vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård med iakttagande av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Då den ersättning som ska betalas till en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet räknas ut, räknas dock inte patientavgifter som tas ut av dem som får tjänsterna till de verksamhetsintäkter som ska dras av från ersättningen.

Statskontoret fastställer beloppen av och grunderna för de ersättningar som av statsmedel betalas av välfärdsområdet till andra verksamhetsenheter som ger anstaltsrehabilitering än verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård.

12 b §

Ersättning till välfärdsområdena och kommunerna på Åland för service som stöder boende hemma

Till välfärdsområdet betalas ersättning för de kostnader som föranletts av ordnande av service enligt 12 a §. Kostnaderna för sjukvårdstjänster ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering.

Statskontoret ersätter kostnaderna för ordnande av service som stöder boende hemma i förskott. Välfärdsområdet ska lämna in en utredning över användningen av anslaget och återbetala det förskott som betalats till för högt belopp till Statskontoret inom den tid som Statskontoret angett.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om ersättning för kostnader för service som stöder boende hemma, om den redovisning som ska upprättas för ersättningen samt om återbäring av förskott gäller på Åland kommunerna i landskapet Åland.

13 §

Ändringssökande

Ändring i sådana beslut av Statskontoret, det i 3 § 1 mom. avsedda välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten som avses i denna lag får inte sökas genom besvär i andra fall än de som avses i 10 § 3 mom.

Om ett ärende som hör till det i 3 § 1 mom. avsedda välfärdsområdet med stöd av nämnda moment har överförts på en tjänsteinnehavare i välfärdsområdet, får ändring i tjänsteinnehavarens beslut inte sökas genom besvär. Tjänsteinnehavaren ska låta organet avgöra ärendet, om den som är missnöjd med beslutet skriftligen kräver detta inom 14 dagar efter att ha fått del av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om vad den som är missnöjd ska göra för att organet ska ta upp ärendet.

Denna lag träder i kraft den

20

65.

Lag

om ändring av familjevårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i familjevårdslagen (263/2015) 3 §, det inledande stycket i 10 § 1 mom. och 10 § 1 mom. 9 punkten samt 10 § 3 mom., det inledande stycket i 11 § 1 mom., 12 § 2 mom., 13 §, 14 § 1 och 3 mom., 15, 15 a, 20 och 21 § samt rubriken för 22 § och 22 § 1, 3 och 4 mom., av dem 10 § 1 mom. 9 punkten och 15 a § sådana de lyder i lag 510/2016, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 510/2016 samt 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1645/2015 som följer:

3 §

Familjevård

Familjevård är vård av eller annan omsorg om en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem. Valfärdsområdet ska ingå ett uppdragsavtal med familjevårdaren eller avtal om ordnande av familjevård med en producent av privat familjevård.

10 §

Uppdragsavtal

I det uppdragsavtal som ingås mellan en familjevårdare och valfärdsområdet ska parterna komma överens om

9) samarbetet mellan valfärdsområdet och familjevårdaren.

Den som ingått uppdragsavtal enligt denna lag står inte i ett sådant anställningsförhållande som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) till det valfärdsområde som har ingått avtalet.

11 §

Avtal om ordnande av familjevård

I det avtal om familjevård som ingås mellan valfärdsområdet och en producent av privat familjevård ska parterna komma överens om

12 §

Uppsägning och hävning av uppdragsavtal

Om familjehemmet eller den vård som ges där vid tillsynen konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska det valfärdsområde som svarar för ordnandet av vården försöka se till att bristen

RP 56/2021 rd

avhjälpas. Om bristen inte avhjälpas inom utsatt tid eller inte kan avhjälpas utan oskäligt besvär eller inom en skälig tid, kan uppdragsavtalet hävas omedelbart.

13 §

Rätt till ledighet

Om inte något annat har överenskommit i uppdragsavtalet, ska välfärdsområdet ordna möjlighet för familjevårdaren till en ledighet vars längd är två dygn för varje kalendermånad under vilken vårdaren med stöd av uppdragsavtalet har arbetat minst 14 dygn som familjevårdare.

Det välfärdsområde som svarar för ordnandet av familjevården ska se till eller vid behov lämna sådant bistånd att den som är i familjevård tillhandahålls ändamålsenlig vård under den tid familjevårdarens ledighet varar.

14 §

Avlösarservice under familjevårdarens ledighet och annan frånvaro

Välfärdsområdet kan ordna den avlösarservice som behövs under familjevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 6 § ingå ett uppdragsavtal där personen förbinder sig att ge vården i familjevårdarens hem eller i den vårdbehövandes hem. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om familjevårdaren samtycker till det och om arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

Avlösaren står inte i anställningsförhållande till det välfärdsområde som har ingått avtalet. På utbildning och stöd som ordnas för avlösare tillämpas 15 § och på den sociala tryggheten för avlösare tillämpas 20 §.

15 §

Utbildning och stöd

Det välfärdsområde som svarar för ordnandet av familjevården ska på det sätt som antecknas i uppdragsavtalet se till att familjevårdaren får den förberedelse, handledning och utbildning som behövs och att den som har för avsikt att arbeta som familjevårdare får förberedande utbildning. För att ordna det stöd som behövs under familjevården ska en ansvarig arbetstagar utnämnas för familjevårdaren för varje vårdbehövande. Familjevårdaren ska ges tillräcklig möjlighet att få stöd och möta den ansvariga arbetstagar.

15 a §

Undersökningar av välmående och hälsa

Välfärdsområdet ska vid behov, enligt vad som överenskoms i uppdragsavtalet, för familjevårdare ordna undersökningar av välmående och hälsa samt social- och hälsovårdstjänster som stöder deras välmående. För familjevårdare på heltid ska möjlighet till undersökning av välmående och hälsa ordnas minst vartannat år.

20 §

Social trygghet

RP 56/2021 rd

Bestämmelser om pensionsskyddet för familjevårdare i uppdragsförhållande finns i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016).

Ett välfärdsområde som ingått ett uppdragsavtal ska för familjevårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På familjevårdaren tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på välfärdsområdet tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

21 §

Anmälningsskyldighet

Familjevårdaren är skyldig att anmäla förändringar i familjevården till den ansvariga arbetstagaren i det välfärdsområde som placerat den vårdbehövande och till det välfärdsområde där familjehemmet finns.

22 §

Styrning och tillsyn

Det välfärdsområde som placerat den vårdbehövande ska se till att placeringen i familjevård genomförs enligt denna lag och att den vårdbehövande under den tid placeringen varar får den service och de stödåtgärder som behövs av det välfärdsområde inom vars område personen är placerad. Både det välfärdsområde som gjort placeringen och det välfärdsområde inom vars område placeringen har gjorts får inspektera verksamheten på platsen för familjevård enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Lokaler som används för boende av permanent natur får inspekteras bara om det är nödvändigt för att säkerställa klientens ställning och behörig service.

Om familjehemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska välfärdsområdet försöka avhjälpa bristen med hjälp av styrning. Om bristen inte har avhjulpts inom utsatt tid ska välfärdsområdet se till att vården av den vårdbehövande ordnas på ett sätt som är förenligt med personens bästa och behov. Vid behov ska de vårdbehövande flyttas till ett annat vårdställe som svarar mot deras behov.

På tillsynen över servicen och på åtgärder för att avhjälpa brister som konstaterats i samband med tillsynen tillämpas i fråga om professionella familjehem och andra producenter av privat familjevård det som i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) föreskrivs om egenkontroll och tillsyn.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

66.

Lag

om ändring av lagen om stöd för närståendevård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) 2 § 2 punkten, det inledande stycket i 3 §, 3 a §, 4 § 2 och 3 mom., 4 a § 1 mom., 8 § 1 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2 och 3 mom. samt 11 § och 12 §, av dem 3 a § och 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 511/2016, 4 a § sådan den lyder i lag 318/2011, 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1646/2015 och 12 § sådan den lyder i lag 1317/2014 som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *avtal om närståendevård* ett uppdragsavtal om ordnande av närståendevård som ingåtts mellan vårdaren och det välfärdsområde som svarar för ordnandet av vården,

3 §

Förutsättningar för beviljande av stöd

Välfärdsområdet kan bevilja stöd för närståendevård, om

3 a §

Tjänster till stöd för närståendevårdares vårduppdrag

Välfärdsområdet ska vid behov förbereda närståendevårdare för vårduppdraget och ordna utbildning för dem.

Välfärdsområdet ska vid behov ordna undersökningar av närståendevårdares välmående och hälsa samt sådana social- och hälsovårdstjänster som stöder vårdarnas välmående och vårduppdrag.

4 §

Ledighet för närståendevårdare

Välfärdsområdet och närståendevårdaren kan avtala om att närståendevårdaren tar ut den lediga tid som avses i 1 mom. i form av flera ledigheter som är kortare än ett dygn. Välfärdsområdet kan ordna fler lediga dagar för närståendevårdaren än vad som anges i 1 mom. samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn.

RP 56/2021 rd

Välårsområdet ska sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under vårdarens ledighet. Lediga dagar enligt 1 mom. och rekreationsledighet minskar inte vårdarvodets storlek.

4 a §

Avlösarservice under närståendevårdarens ledighet och annan frånvaro

Ett välårsområde kan ordna den avlösarservice som behövs under närståendevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 3 § 3 punkten ingå ett uppdragsavtal där personen förbinder sig att ge vården. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om närståendevårdaren samtycker till det. Vidare förutsätts det att arrangemanget genomförs med beaktande av den vårdbehövandes åsikt och att arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

8 §

Avtal om närståendevård

Ett avtal om stöd för närståendevård ska ingås mellan närståendevårdaren och välårsområdet. En vård- och serviceplan ska bifogas avtalet.

9 §

Uppsägning och hävning av ett avtal om närståendevård

Välårsområdet kan säga upp ett avtal om närståendevård så att det upphör att gälla tidigast två månader efter uppsägningen och närståendevårdaren så att det upphör att gälla tidigast en månad efter uppsägningen. Om den vårdbehövandes eller närståendevårdarens hälsa eller säkerhet äventyras av att avtalet fortsätter att gälla, kan parterna häva avtalet med omedelbar verkan.

10 §

Pensions- och olycksfallsförsäkringsskydd för närståendevårdare

Bestämmelser om pensionsskydd för närståendevårdare finns i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016).

Ett välårsområde som har ingått ett avtal om stöd för närståendevård ska för vårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På närståendevårdaren tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på välårsområdet tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare. Med avvikelse från 71–78 § i den lagen används som årsarbetsinkomst beloppet av det i 5 § i denna lag avsedda vårdarvodet per år. Med avvikelse från 58 och 59 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

11 §

RP 56/2021 rd

Serviceansvar

Det välfärdsområde som enligt 8 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) är skyldig att ordna socialservice för den vårdbehövande ansvarar för ordnandet av stöd för närståendevård.

12 §

Ändringssökande och behandling av tvister som gäller avtal om närståendevård

I fråga om sökande av ändring i ärenden som avses i denna lag tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014). Tvister som hänför sig till avtal om närståendevård behandlas som förvaltningsstvistemål i förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

67.

Lag

om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) 18 och 19 §, sådana de lyder i lag 1545/2009, och
ändras i 3 § 1 mom., 3 a § 1 mom., 5 och 6 §, 7 § 1 och 2 mom., 8 § 2 mom., rubriken för 8 d § och 8 d § 1 mom. samt det inledande stycket i 8 d § 2 mom. och 8 d § 2 mom. 3 punkten, 9 § 2 mom., 12 §, 13 § 1 mom. samt 15 och 17 §, av dem 3 a § 1 mom., rubriken för 8 d §, 8 d § 1 mom., det inledande stycket i 8 d § 2 mom. och 8 d § 2 mom. 3 punkten samt 9 § 2 mom. sådana de lyder i lag 981/2008, 5 § sådan den lyder i lag 1718/2009, 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 134/2010, 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 417/2015, 15 § sådan den lyder i lag 958/2019 och 17 § sådan den lyder i lag 1309/2014 som följer:

3 §

Ansvaret för service och stöd

Välfärdsområdet ska sörja för att tjänster och stöd för handikappade ordnas så att de till innehållet och omfattningen är sådana som behovet i välfärdsområdet påkallar.

3 a §

Utredning av klientens servicebehov samt uppgörande av en serviceplan

Utredningen av behovet av service och stöd enligt denna lag ska inledas senast den sjunde vardagen efter det att den handikappade eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialservicen.

5 §

Planering och finansiering

På verksamhet som ett välfärdsområde ordnar enligt denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), lagen om finansiering av välfärdsområden (/) och lagen om statsandel för kommunal basservice (/).

6 §

Utvecklande av de handikappades levnadsförhållanden

Välfärdsområdet och kommunen ska främja och följa de handikappades levnadsförhållanden samt genom sin verksamhet sträva efter att förebygga uppkomsten av missförhållanden och undanröja de olägenheter som begränsar de handikappades möjligheter till verksamhet och engagemang.

RP 56/2021 rd

7 §

Utvecklande av servicen

Kommunen och välfärdsområdet ska sörja för att deras offentliga service lämpar sig även för handikappade.

När välfärdsområdet utvecklar sin service och sitt stöd för handikappade ska det beakta de behov och synpunkter som dessa åberopar.

8 §

Service för handikappade

Välfärdsområdet ska ordna skälig färdtjänst jämte följeslagarservice, dagverksamhet, personlig assistans och serviceboende för en gravt handikappad som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring. Välfärdsområdet har dock inte särskild skyldighet att ordna serviceboende eller personlig assistans, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

8 d §

Ordnanande av personlig assistans

När det bestäms på vilket sätt personlig assistans ska tillhandahållas och när själva assistansen ordnas ska välfärdsområdet beakta den gravt handikappades egna åsikter och önskemål samt det i serviceplanen definierade individuella hjälpbehovet och den handikappades livssituation i sin helhet.

Välfärdsområdet kan ordna personlig assistans

3) genom att skaffa den gravt handikappade assistentservice av en offentlig eller privat serviceproducent eller genom att själv producera servicen eller ingå avtal om servicen med ett annat välfärdsområde eller andra välfärdsområden.

9 §

Ekonomiskt stöd

Välfärdsområdet ska ersätta en gravt handikappad för skäliga kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt för anskaffning av redskap och anordningar i bostaden, om dessa åtgärder med hänsyn till handikappet eller sjukdomen är nödvändiga för att den handikappade ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. Välfärdsområdet har dock inte särskild skyldighet att ersätta kostnaderna, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

RP 56/2021 rd

12 §

Samarbete

Välårsområdet och kommunen ska för att förbättra de handikappades förhållanden samarbeta med olika myndigheter, anstalter och handikapporganisationer samt med andra samfund vilkas verksamhet har ett nära samband med de handikappades levnadsförhållanden.

13 §

Råd för personer med funktionsnedsättning

Bestämmelser om kommunala råd för personer med funktionsnedsättning finns i 28 § i kommunallagen (410/2015). Bestämmelser om rådet för personer med funktionsnedsättning för välårsområdet finns i 32 § i lagen om välårsområden.

15 §

Ersättning från försäkringsanstalt

Ska en försäkringsanstalt betala ersättning till en handikappad enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om militär krishantering (211/2006), trafikförsäkringslagen (460/2016) eller någon tidigare motsvarande lag, och har välårsområdet för samma ändamål och för samma tid gett honom eller henne service eller stöd som avses i 8 och 9 § i denna lag, övergår till välårsområdet mot redovisning rätten till den ersättning som försäkringsanstalten skulle ha betalat till den handikappade, om välårsområdet inte hade gett honom eller henne service eller stöd. I fråga om välårsområdets rätt till ersättning med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) föreskrivs särskilt.

Om den redovisning som avses i 1 mom. kommit den som betalar ersättning till handa så sent att ersättning enligt annan lag redan har betalats till den handikappade, har välårsområdet rätt att av denne återkräva ett belopp som motsvarar denna ersättning. På återkrav av ersättning tillämpas bestämmelserna i 21 och 22 § i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Ansökan om återkrav ska göras till förvaltningsdomstolen inom tre år från det att försäkringsanstalten har betalat ersättningen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välårsområden ska när det gäller landskapet Åland tillämpas på kommunerna i landskapet Åland.

17 §

Ändringssökande

På ändringssökande tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den

20 .

68.

Lag

om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) 3 § 1–4 mom., 6, 11, 14, 17 och 18 §, 26 och 27 §, 4 kap., 43 §, 5 kap. 6 kap., 9 kap., 81, 81 c och 81 d §, 83 §, av dem 3 § 1–4 mom. sådana de lyder i lag 1539/2009, 6 § sådan den lyder i lagarna 26/1984 och 1539/2009, /1992, 11 § sådan den lyder i lag 26/1984, 14 § sådan den lyder i lagarna 702/1982, 26/1984 och 739/1992, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 26/1984, rubriken för 6 kap. sådan den lyder i lag 702/1982 samt 81, 81 c och 81 d § sådana de lyder i lag 381/2016, samt

ändras 9 och 15 §, 16 § 2 mom., rubriken för 2 kap., 23 § och 31 §, 32 § 3 och 4 mom., 33 § 1 och 3 mom., 34, 36 § och 37 §, 38 § 2 mom., 39, 42 c och 42 e §, 65 § 1 mom., 66, 67, 74, 75, 76–77, 79–81 § och 81 a §, det inledande stycket i 81 b § 1 mom., och 82 § 1 mom., av dem 9 § sådan den lyder i lag 1369/1996, 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 739/1992, 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 952/1980, 32 § 3 och 4 mom., 33 § 1 och 3 mom., 34 och 37 §, 38 § 2 mom., 39, 42 c, 42 e, 80, 81 § och 81 a § samt det inledande stycket i 81 b § sådana de lyder i lag 381/2016, 36, 76 och 77 § samt 82 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1539/2009, 66 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 702/1982, 75 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 672/2008 och 1539/2009 samt 79 § sådan den lyder i lag 702/1982, samt

fogas till lagen en ny 1 b § som följer:

1 b §

Till den del bestämmelserna i denna lag gäller administrativa ingrepp i den personliga friheten enligt 27 § 24 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland och vad som i denna lag föreskrivs om ett kollegialt organ inom välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på motsvarande organ i landskapet Åland.

9 §

För ordnande av specialomsorger ska välfärdsområdet ha för verksamheten nödvändiga verksamhetsenheter.

15 §

Utöver välfärdsområdets verksamhetsenheter för specialomsorger kan staten ha verksamhetsenheter för specialomsorger för beredande av de specialomsorger som föreskrivits ankomma på staten samt för riksomfattande forsknings-, försöks- eller annan därmed jämförlig specialomsorgsverksamhet.

16 §

Privata verksamhetsenheter för specialomsorger kan producera specialomsorgstjänster åt välfärdsområden eller åt andra som önskar dylika tjänster.

2 kap.

Förvaltning av specialomsorger

23 §

För det individuella ordnandet av specialomsorger finns det ett kollegialt organ inom välfärdsområdet.

Medlemmar i det kollegiala organet är minst tre ledande tjänsteinnehavare inom välfärdsområdet så att medicinsk och pedagogisk expertis samt sakkunskap i socialvård är företrädade i organet.

31 §

Initiativ som gäller erhållande av specialomsorger ska göras hos välfärdsområdet.

Beslut om att tillhandahålla specialomsorger och om att avsluta specialomsorger fattas av välfärdsområdets kollegiala organ, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan för välfärdsområdet.

32 §

En skriftlig ansökan om att en person oberoende av sin vilja ska förordnas att intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger ska lämnas till välfärdsområdets kollegiala organ. Ansökan får göras av personens lagliga företrädare eller en anhörig eller en annan närstående.

Om det inte finns någon sådan i 3 mom. avsedd person som har rätt att göra ansökan eller om de inte samtycker till att göra ansökan, kan ansökan göras också av en tjänsteinnehavare som anges i förvaltningsstadgan för det välfärdsområde personen vistas. I fråga om personer som är intagna på straffanstalt kan ansökan under motsvarande förutsättningar göras av anstaltens föreståndare.

33 §

Om välfärdsområdets kollegiala organ på grund av en ansökan enligt 32 § och andra behövliga undersökningar och utredningar inom social- och hälsovården anser det uppenbart att det finns förutsättningar för att förordna en person att oberoende av dennes vilja intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska det kollegiala organet förordna att personen ska tas in för undersökning på en sådan verksamhetsenhet för specialomsorger som avses i 32 § 2 mom. I brådskande fall ska ett skriftligt beslut om förordnande fattas genast och i övrigt senast sju dagar efter det att en ansökan som avses i 32 § har inkommit. Innan personen förordnas till undersökning ska hans eller hennes egen åsikt klarläggas. Bestämmelser om hörande av personen själv och av hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare finns i förvaltningslagen (434/2003). Om en myndig person inte har någon laglig företrädare ska i situationer som avses i 9 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), nedan *socialvårdens klientlag*, en anhörig eller någon annan närstående som är med och planerar och genomför servicen ges tillfälle att bli hörd på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Dessutom ska föräldrarna till en minderårig och den person som tagit hand om och fostrat den minderåriga omedelbart innan den minderåriga förordnas till undersökning ges tillfälle att bli hörda på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

När undersökningen slutförts ska välfärdsområdets kollegiala organet besluta huruvida personen oberoende av sin vilja ska förordnas att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger. Beslutet ska fattas skriftligt senast fjorton dagar efter det att beslutet om förordnande om intagning för undersökning fattades. Beslutet ska innehålla ett motiverat ställningstagande till om det finns förutsättningar för att förordna personen att bli intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja. Ett beslut om att förordna en person att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja ska omedelbart, dock senast inom fjorton dagar efter det att beslutet fattades, underställas förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolen ska handlägga ärendet skyndsamt.

34 §

För ett individuellt genomförande av specialomsorgerna ska välfärdsområdets kollegiala organ eller, inom gränser som det bestämt, den ansvariga föreståndaren för verksamhetsenheten, för varje person som är i behov av specialomsorger godkänna ett specialomsorgsprogram. Programmet ska såvitt möjligt göras upp i samarbete med personen själv och hans eller hennes lagliga företrädare eller i situationer enligt 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag personens lagliga företrädare eller anhöriga eller andra närstående som deltagit i planeringen och genomförandet av servicen samt med det kollegiala organet. Programmet ska ses över vid behov.

36 §

Om personen själv eller personens vårdnadshavare eller annan intressebevakare eller välfärdsområdets kollegiala organ anser att specialomsorgsprogrammet inte är ändamålsenligt, kan regionförvaltningsverket förordna att programmet ska korrigeras till de delar det anses vara påkallat.

37 §

Om det vid undersökning av en person som oberoende av sin vilja förordnats att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger eller vid ordnande av vård och omsorg för honom eller henne framgår att förutsättningar saknas för att förordna personen att oberoende av sin vilja tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska välfärdsområdets kollegiala organet eller, i den situation som avses i 19 § 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990) Institutet för hälsa och välfärd, på förslag av välfärdsområdets kollegiala organ genast besluta att de av viljan oberoende specialomsorgerna ska avslutas.

38 §

En person som har blivit intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja och hans eller hennes lagliga företrädare har rätt att få förutsättningarna för fortsatta specialomsorger oberoende av personens vilja bedömda av det kollegiala organet medan specialomsorgerna pågår också innan halvårsfristen löpt ut. Om en person som är myndig saknar laglig företrädare har utöver honom eller henne själv också anhöriga eller andra närstående som deltar i planeringen och genomförandet av servicen samma rätt i situationer som avses i 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag. Ingen ny bedömning behöver göras om det har gått mindre än en månad sedan den förra bedömningen och det är uppenbart att det inte skett någon förändring i personens tillstånd. Orsaken till att ingen bedömning görs ska skrivas in i journalerna.

39 §

RP 56/2021 rd

Ett välfärdsområde som ordnar specialomsorger ska för personer som förordnats till undersökning eller som ges specialomsorger av välfärdsområdet ordna transport mellan välfärdsområdets verksamhetsenheter. Dessutom ska välfärdsområdet ordna de transporter eller ersätta kostnaderna för de transporter som är nödvändiga för att en person ska få specialomsorger.

42 c §

Tjänsteansvar

På den som med stöd av detta kapitel utövar offentlig makt tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne sköter uppgifter som avses i detta kapitel, även när personen inte står i tjänsteförhållande till staten eller ett välfärdsområde. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

42 e §

Bedömning av användningen av begränsningsåtgärder och minskad användning av begränsningsåtgärder

Om en begränsningsåtgärd enligt 42 f–42 n § har använts när specialomsorger ges ska orsakerna till att åtgärden har använts och de sätt med vilkas hjälp man i fortsättningen kan minska bruket av begränsningsåtgärder i enheten utan dröjsmål bedömas inom verksamhetsenheten. Om det i specialomsorgerna, när en person har fått andra specialomsorger än specialomsorger oberoende av sin vilja, upprepade gånger eller långvarigt har använts en begränsningsåtgärd enligt 42 j, 42 l eller 42 m § eller 42 n § 2 mom., ska verksamhetsenheten bedöma om förutsättningarna i 32 § 1 mom. för att förordna personen till specialomsorger oberoende av sin vilja är uppfyllda och vid behov förelägga frågan för bedömning i välfärdsområdets kollegiala organ.

65 §

En högskola eller annan myndighet, som har hand om utbildningen av personal eller forskning för specialomsorger, är berättigad att använda verksamhetsenheter för specialomsorger för ordnande av utbildnings- eller forskningsverksamheten.

66 §

En högskola eller annan myndighet betalar till välfärdsområdet full ersättning för anläggningskostnader som föranleds av byggande, grundförbättringar, utvidgning och konstruktiv omläggning av de lokaliteter, i dem inberäknade även fasta anläggningar och apparater som den använder för undervisning och forskning vid verksamhetsenheter för specialomsorger samt för driftskostnader för underhållet av lokaliteterna. Används emellertid utrymmena även delvis i verksamheten inom specialomsorgerna, ska ersättningen till denna del jämkas.

Vad i 1 mom. är sagt tillämpas även på övriga anläggnings- och driftskostnader för specialomsorger, vilka huvudsakligen föranleds av anordnandet av undervisnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger vid verksamhetsenheter för specialomsorger.

67 §

RP 56/2021 rd

Angående ordnandet av ovan i 65 § 1 mom. avsedd verksamhet samt angående grunderna för bestämmandet av ovan i 66 § avsedda ersättningar ska högskolan eller någon annan myndighet komma överens med välfärdsområdet.

Ovan i 1 mom. avsett avtal ska uppgöras så att man därvid på ett jämbördigt sätt beaktar dels välfärdsrådets skyldighet att bereda specialomsorger och dels högskolans eller någon annan myndighets på stadganden eller bestämmelser eller på fastställda utbildnings- eller forskningsplaner grundade skyldighet att anordna utbildnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger.

Fås ett i 1 mom. avsett avtal inte till stånd, kan statsrådet, om arrangemanget med tanke på utbildnings- eller forskningsverksamheten för specialomsorger eller med tanke på ett ändamålsenligt beredande av specialomsorgerna är nödvändigt, förordna om användning av välfärdsrådets verksamhetsenheter för sagda ändamål samt om ersättandet av kostnaderna för detta. Härvid ska iaktas vad som föreskrivs i 2 mom. och i 66 §.

74 §

Bestämmelser om behörighet för tjänster för specialomsorgsuppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

75 §

Bestämmelser om inspektion av verksamhet som avses i denna lag samt av verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten finns i 46 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

76 §

I 48 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om tillsynsmyndighetens medel för att avhjälpa brister och missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten och i 44 § i den lagen föreskrivs det om myndighetssamarbete, anmälningsskyldighet och övervakning av verksamhet enligt läkemedelslagen (395/1987).

77 §

Bestämmelser om administrativ styrning finns i 47 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

79 §

Bestämmelser om tillsynsmyndigheternas rätt till information finns i 49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

80 §

Andra beslut än sådana beslut av välfärdsrådets kollegiala organ som avses i 81 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. På sökande av ändring hos förvaltningsdomstol tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

81 a §

Omprövning av beslut som gäller huruvida andra specialomsorger än de som är oberoende av en persons vilja ska ges eller avslutas och beslut om godkännande av ett individuellt special-

RP 56/2021 rd

omsorgsprogram för andra specialomsorger än de som är oberoende av en persons vilja får begäras hos regionförvaltningsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

På sökande av ändring hos förvaltningsdomstol tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

81 b §

Följande beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen:

82 §

I lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om hur ändring söks i beslut som fattats av statsrådet, social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverket och förvaltningsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

69.

Lag

om ändring av barnskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i barnskyddslagen (417/2007) 3 a § 1 mom., 11 § 1 och 3 mom., 12 §, 13 § 1 och 2 mom., 14 § 2 mom., 15 §, rubriken för 16 § samt 16 § 1 och 2 mom., 16 a–16 c §, 17 § 1–3 mom., 18 §, 22 § 2 och 3 mom., 23 §, 24 § 2 mom., det inledande stycket i 25 § 1 mom., 25 d § 1 mom., 27 a § 1 och 2 mom., 32 § 2 och 3 mom., 34 § 1 mom., 35 §, det inledande stycket i 36 § 1 mom., 38 § 4 mom., det inledande stycket i 40 § 1 mom., 41 § 2 mom., 45 § 1 mom., 46 § 2 mom., 54 § 2 mom., 55 § 1 mom., 56 §, 61 b § 3 mom., 75 § 1 och 3 mom., 76 § 1 mom., 76 a §, 77 § 2–4 mom., 78, 79 och 81 §, det inledande stycket i 90 § 1 mom. och 90 § 2 mom. samt det inledande stycket i 92 § 1 mom. och 92 § 1 mom. 1 punkten, av dem 3 a § 1 mom., 25 d § 1 mom., 34 § 1 mom., det inledande stycket i 36 § 1 mom., 38 § 4 mom. och 76 a § sådana de lyder i lag 1302/2014, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1292/2013, 13 § 1 och 2 mom. samt 27 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 297/2016, rubriken för 16 § samt 16 § 1 och 2 mom., 16 a, 16 c och 18 § sådana de lyder i lag 88/2010, 16 b § och 79 § sådana de lyder i lag 1380/2010, 17 § 1–3 mom. sådana de lyder i lag 437/2009, 22 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1198/2019, 24 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1242/2020, det inledande stycket i 25 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1111/2016, 27 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 598/2013, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1302/2014, 56 § sådan den lyder i lag 264/2015, 61 b § 3 mom. och 75 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 542/2019, 77 § 2–4 mom., det inledande stycket i 90 § 1 mom. och 90 § 2 mom. samt det inledande stycket i 92 § 1 mom. och 92 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1489/2019, samt

fogas till lagen en ny 93 a § som följer:

3 a §

Förebyggande barnskydd

För att främja barns och unga personers välfärd tillhandahåller kommunen och välfärdsområdet förebyggande barnskydd då barnet eller familjen inte är klient inom barnskyddet.

11 §

Ordnanande och utvecklande av barnskydd

Kommunen ska se till att förebyggande barnskydd till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i kommunen förutsätter. Välfärdsområdet ska sörja för förebyggande barnskydd i sina social- och hälsovårdstjänster samt se till att barn- och familjeinriktat barnskydd till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i välfärdsområdet förutsätter. Barn- och familjeinriktat barnskydd ska ordnas i tillräcklig utsträckning vid de tider på dygnet det behövs.

Välfärdsområdet svarar för de uppgifter som hänför sig till verkställigheten av barnskyddet. Välfärdsområdet ska, då det ordnar barnskyddet, vid behov samarbeta med olika sektorer inom välfärdsområdet och i kommunerna inom dess område, andra myndigheter, andra välfärdsområden och kommuner inom deras områden samt med andra sammanslutningar och in-rättningar

RP 56/2021 rd

som ordnar service så att tillräcklig service som motsvarar behovet kan ordnas och sakkunskap tryggas i välfärdsområdet.

12 §

Välfärdsplan för barn och unga

Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska göra upp en plan över kommunens eller kommunernas verksamhet för att främja barns och unga personers välfärd samt ordna och utveckla barnskyddet. Planen ska godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen ska beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 110 § i kommunallagen (410/2015) görs upp. Planen är en del av kommunens välfärdsplan som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården (/).

Den kommunala välfärdsplan för barn och unga personer som avses i 1 mom. ska innehålla uppgifter för planeperioden om

- 1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation,
- 2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem,
- 3) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
- 4) genomförandet och uppföljningen av planen.

Välfärdsområdet ska för att ordna och utveckla barnskyddet göra upp en regional välfärdsplan för barn och unga personer som gäller välfärdsområdets verksamhet. Planen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen ska beaktas när budgeten och planen enligt 115 § i lagen om välfärdsområden (/) upprättas och välfärdsområdesstrategin enligt 41 § i den lagen utarbetas. Välfärdsområdesstrategin är en del av välfärdsområdets välfärdsplan enligt 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården (/).

Den regionala välfärdsplan för barn och unga som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter för planeperioden om

- 1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation inom området,
- 2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem i området,
- 3) behovet av barnskydd inom området,
- 4) resurser som ska reserveras för barnskyddet,
- 5) tillgängligt servicesystem inom barnskyddet för skötseln av uppgifter enligt barnskyddslagen,
- 6) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
- 7) genomförandet och uppföljningen av planen.

Kommunen och välfärdsområdet ska samarbeta vid uppgörandet av de planer som avses i denna paragraf med iakttagande av vad som föreskrivs i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården.

13 §

Tjänsteinnehavare som beslutar om barnskyddsåtgärder

I ärenden som gäller brådskande placeringar enligt 38 § 1 mom. och avslutande av brådskande placeringar enligt 39 § 1 mom. utövas beslutanderätten av en socialarbetare i tjänsteförhållande som förordnats av välfärdsområdet.

RP 56/2021 rd

En ledande tjänsteinnehavare inom socialvården som förordnats av välfärdsområdet och som uppfyller kraven i 46 a § 1 mom. i socialvårdslagen (1301/2014), eller någon annan socialarbetare som står i tjänsteförhållande och som förordnats av den ledande tjänsteinnehavaren, ska fatta beslut i ärenden som gäller förlängning av en sådan brådskande placering av barn som avses i 38 § 3 mom. i denna lag, sådant omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet som avses i 43 § 1 mom., sådana ändringar av platsen för vård utom hemmet som enligt 43 § 3 mom. sker under den tid ett omhändertagande eller en brådskande placering varar och avslutande av omhändertaganden enligt 47 §. En ledande tjänsteinnehavare eller en av denna förordnad tjänsteinnehavare gör även ansökningar som gäller undersökning av barn enligt 28 § samt omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet enligt 43 § 2 mom.

14 §

Tryggande av multiprofessionell sakkunskap

Välfärdsområdet ska tillsätta en expertgrupp, som består av representanter för social- och hälsovården, experter i fråga om barns uppväxt och utveckling och andra experter som behövs i barnskyddsarbetet. Expertgruppen biträder socialarbetaren i beredningen av ärenden som gäller omhändertagande av barn samt vård utom hemmet och vid genomförandet av barnskyddet i övrigt. Dessutom ger den yttranden till stöd för beslutsfattande som gäller barnskyddsåtgärder.

15 §

Hälsovårdens särskilda skyldigheter

En verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården inom välfärdsområdet ska ge experthjälp inom det barn- och familjeinriktade barnskyddet och vid behov ordna undersökning av barn samt vård- och terapitjänster för barn. Tjänster som barnskyddsklienter behöver i anslutning till utredande av misstankar om sexuellt utnyttjande eller misshandel ska ordnas i brådskande ordning.

16 §

Välfärdsområde som ansvarar för ordnande av barnskydd

För ordnandet av barnskydd ansvarar det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin hemkommun. Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun (201/1994), ansvarar det välfärdsområde, inom vars område barnet eller den unga personen har sin boningskommun, för ordnandet av barnskydd.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. ansvarar det välfärdsområde inom vars område barnets tillfälliga vistelsekommun finns för beslutsfattandet om en brådskande placering enligt 38 § 1 mom., om det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hem- eller boningskommun inte är känd då beslutet fattas eller beslutsfattandet inte kan fördröjas utan att syftet med den brådskande placeringen äventyras. Efter att en brådskande placering har utförts överförs ansvaret för ordnandet av barnskydd till det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hem- eller boningskommun och där man vid behov fattar beslut om ändring av platsen för vård utom hemmet enligt 43 § 3 mom., med beaktande av vad som bestäms i 50 och 54 §. Om barnet under den tid en brådskande placering varar flyttar från det välfärdsområde inom vars område barnet

RP 56/2021 rd

har sin hem- eller boningskommun, överförs organiseringsansvaret inte till det nya välfärdsområde inom vars område boningskommunen finns förrän den brådskande placeringen har upphört.

16 a §

Välfärdsområde som svarar för barnskyddets kostnader

Det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun svarar för barnskyddets kostnader, om inte något annat bestäms någon annanstans i lag.

Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, svarar det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin boningskommun för kostnaderna för sådan anstaltsvård eller familjevård som ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården, med undantag för sådan anstaltsvård eller familjevård som varar över 14 dygn, för vars kostnader det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin hemkommun svarar.

Det välfärdsområde där behovet av att ordna vård utom hemmet för ett barn har uppkommit svarar för kostnaderna för vården utom hemmet. Det välfärdsområde som svarat för kostnaderna för vården utom hemmet svarar också för kostnaderna för eftervården. Om eftervården ordnas till följd av en placering som enligt 75 § 1 mom. ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården och som varat över ett halvt år, svarar det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun då placeringen upphör för kostnaderna för eftervården. Om eftervården enligt 75 § 2 mom. ordnas enligt prövning, svarar för kostnaderna det välfärdsområde där beslutet om eftervården fattats.

16 b §

Placeringsvälfärdsområdets ansvar för ordnande av barnskydd

Det välfärdsområde där ett barn eller en ung person har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård (placeringsvälfärdsområde) ska i samarbete med det välfärdsområde som enligt 16 § 1 mom. eller 17 § ansvarar för ordnandet av barnskydd (placerarvälfärdsområde) och den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns eller boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård ordna den service och de stödåtgärder för barnet eller den unga personen som behövs för omsorgen eller vården. Placeringsvälfärdsområdet och den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns samt boningskommunen för barnet eller den unga personen i eftervård har rätt till ersättning av placerarvälfärdsområdet för sina kostnader för servicen och stödåtgärderna.

Bestämmelser om placeringsvälfärdsområdets skyldighet att i en situation som avses i 1 mom. ordna de hälso- och sjukvårdstjänster som behövs för ett barn eller en ung person som har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård samt om ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster finns i 69 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). Bestämmelser om skyldigheten för den kommun där ett barns eller en ungs persons placeringsplats finns och boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård att ordna förskoleundervisning och grundläggande utbildning för ett barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård finns i lagen om grundläggande utbildning och bestämmelser om ersättning för kostnaderna för detta finns i 38 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (/). Bestämmelser om skyldigheten för den kommun där ett barns eller en ungs persons placeringsplats finns eller för boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård att ordna småbarnspedagogik finns i lagen om småbarnspedagogik (540/2018).

16 c §

Välfärdsområdenas inbördes ersättningar

När ett välfärdsområde med stöd av denna lag har ordnat familjevård eller anstaltsvård för någon annan än en sådan invånare som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård, tillämpas 57 § 1 och 3 mom. i den nämnda lagen på välfärdsområdenas inbördes ersättningar.

17 §

Ordnande av barnskydd i vissa specialsituationer

Om ett ärende som gäller placering av ett barn i familje- eller anstaltsvård ska avgöras i Finland enligt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 eller enligt ett fördrag som binder Finland, men det enligt 16 § inte finns något välfärdsområde som är skyldigt att ordna denna vård, ska myndigheterna i det välfärdsområde inom vars område barnets senaste bonings- eller vistelsekommun fanns besluta hur vården ska ordnas. Har barnet inte haft någon bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna i det välfärdsområde inom vars område barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt eller vistas eller, om ingendera av föräldrarna är bosatt eller vistas i Finland, av myndigheterna i det välfärdsområde inom vars område föräldrarna eller någondera av dem senast var bosatt eller vistades. Har ingendera av föräldrarna haft bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna i Helsingfors stad. Beslutar man att ordna familje- eller anstaltsvård för barnet i Finland, ska vården ordnas och kostnaderna betalas av det välfärdsområde vars myndigheter fattade beslutet enligt bestämmelserna ovan.

Det välfärdsområde som bestäms enligt grunderna i 1 mom. ska också ordna barnskyddet för ett barn vars föräldrar eller ena förälder är eller har varit finsk medborgare, om barnet enligt utredning av social- och hälsovårdsministeriet inte har bonings- eller vistelsekommun i Finland men barnet, enligt de preliminära uppgifter som ministeriet inhämtat, ska anses sakna tillgång till ändamålsenlig vård i sitt hem- eller vistelseland. Barnskydd kan med stöd av detta moment endast ordnas, om inte något annat följer av den förordning som nämns i 1 mom. eller av ett fördrag som är bindande för Finland.

Välfärdsområdet kan genom utrikesministeriet begära handräckning för att i utlandet utreda behovet av barnskydd. En utredning utomlands kan även utföras av den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) får utföra uppgifter som notarius publicus.

18 §

Förhållande till andra lagar

På verksamhet som ett välfärdsområde ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om välfärdsområdenas finansiering (/) och på verksamhet som kommunen ordnar lagen om statsandel för kommunal basservice (/), om inte något annat föreskrivs genom lag.

22 §

Förordnande av intressebevakare som ställföreträdare för vårdnadshavaren

RP 56/2021 rd

Ansökan om förordnande av intressebevakare kan göras av den i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) avsedda förmyndarmyndigheten, välfärdsområdet eller av vårdnadshavaren själv.

Intressebevakaren förordnas av domstol. Också förmyndarmyndigheten kan förordna en intressebevakare, om vårdnadshavaren och välfärdsområdet tillsammans ansöker om det. På förordnande av intressebevakare tillämpas vad som i lagen om förmyndarverksamhet eller i någon annan lag föreskrivs om förordnande av en ställföreträdare för intressebevakaren.

23 §

Intressebevakarens arvode och kostnader

För kostnader som uppstår vid förordnandet av intressebevakare enligt 22 § samt för intressebevakarens arvode och kostnader svarar det välfärdsområde som enligt 16 och 17 § svarar för att barnskydd ordnas.

24 §

Ansvar för tryggandet av barnets bästa

Välfärdsområdet ska vara representerat vid förundersökning och domstolshandläggning av en straffbar gärning som ett barn uppges ha begått samt vid handläggning av ett ärende som gäller avstängning av ett läropliktigt barn från en skola eller läroanstalt i det organ som ansvarar för undervisningsväsendet eller i ett organ hos en i 4 § i läropliktslagen (1214/2020) avsedd utbildningsanordnare, om detta inte bedöms som uppenbart obehövt av välfärdsområdet. Välfärdsområdet ska vid behov hänvisa barnet till medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005).

25 §

Anmälningsskyldighet

De som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos någon av följande aktörer, eller som utför motsvarande uppgifter i ett uppdragsförhållande eller som självständig yrkesutövare, samt alla yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till välfärdsområdet, om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds:

25 d §

Barnskyddsmyndigheternas anmälningsskyldighet

Om barnet flyttar från välfärdsområdet medan en utredning av behovet av barnskydd enligt 26 § pågår eller medan barnet är klient inom barnskyddet, ska välfärdsområdet trots sekretessbestämmelserna omedelbart underrätta det nya välfärdsområde inom vars område barnets nya hemkommun finns eller det i 16 § 1 mom. avsedda välfärdsområde inom vars område barnets nya boningskommun finns om flyttningen. Även de handlingar som är nödvändiga för bedömningen av barnskyddsbehovet eller för vidtagandet av barnskyddsåtgärder ska vid behov utan

RP 56/2021 rd

dröjsmål lämnas till det nya välfärdsområdet. Barnets nya välfärdsområde ska fortsätta med utredningen eller andra barnskyddsåtgärder, med beaktande av vad som bestäms i 16 §.

27 a §

Uppföljning av att tidsfristerna iakttas

Institutet för hälsa och välfärd ska av välfärdsområdena två gånger per kalenderår begära de uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen och övervakningen av att de tidsfrister iakttas som föreskrivs i 26 § 5 mom. och i 36 § 3 mom. i socialvårdslagen. Uppgifterna får inte innehålla enskilda personers identifieringsuppgifter.

Välfärdsområdena ska avgiftsfritt överlämna de uppgifter som avses i 1 mom. till Institutet för hälsa och välfärd.

32 §

Kartläggning av barnets närstående nätverk

Välfärdsområdet ska skrida till åtgärder för att ordna vårdsnaden om barnet genom ett avtal mellan föräldrarna eller ett domstolsbeslut, om detta ska anses vara befogat med tanke på barnets bästa.

Den som vid sidan av eller i stället för föräldrarna har anförtrots vårdsnaden om ett barn och hos vilken barnet bor ska vid behov garanteras sådana förutsättningar för vård och fostran av barnet som avses i 16 § 3 mom. i familjevårdslagen (263/2015).

34 §

Skyldighet att vidta stödåtgärder inom öppenvården

När behovet av barnskydd har konstaterats ska välfärdsområdet utan dröjsmål vidta sådana stödåtgärder inom öppenvården som avses i detta kapitel.

35 §

Tryggande av försörjning och boende

När behovet av barnskydd i väsentlig mån beror på otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad eller när dessa omständigheter utgör ett väsentligt hinder för barnets och familjens rehabilitering, ska välfärdsområdet utan dröjsmål ordna tillräckligt ekonomiskt stöd samt avhjälpa bristerna i boendeförhållandena eller ordna en bostad som motsvarar behovet.

36 §

Stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård

Utöver den socialservice som nämns i 3 kap. i socialvårdslagen, som hemservice, referensgruppsverksamhet, stödperson eller stödfamilj samt utkomststöd och förebyggande utkomststöd

RP 56/2021 rd

enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) och sådan barndagvård enligt lagen om småbarnspedagogik som omfattas av undervisningsväsendet, ska för en familj som är klient inom barnskyddet med beaktande av den på barnets och familjens behov av stöd baserade klientplanen som stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård vid behov ordnas

38 §

Brådskande placering av barn

Under den tid som en brådskande placering varar har välfärdsområdet rätt att besluta om barnets angelägenheter i den omfattning syftet med den brådskande placeringen förutsätter enligt vad som föreskrivs i 45 §.

40 §

Skyldighet att omhänderta barn och ordna barnets vård utom hemmet

Välfärdsområdet ska omhänderta ett barn och ordna barnets vård utom hemmet, om

41 §

Beredning av omhändertagande och vård utom hemmet

Den socialarbetare som avses i 1 mom. har utöver vad som i 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården föreskrivs om en socialvårdsmyndighets rätt att få uppgifter rätt att få yttranden från dem som avses i bestämmelsen, om dessa behövs vid beredningen av omhändertagande, när beslut fattas om omhändertagande eller vård utom hemmet ordnas.

45 §

Vårnaden om barn som omhändertagits

När ett barn har omhändertagits, har välfärdsområdet för uppnåendet av syftet med omhändertagandet rätt att besluta om barnets vistelseort samt vård, uppfostran och tillsyn, den övriga omsorgen om barnet samt om sådan undervisning och hälsovård som behövs för att förverkliga dessa.

46 §

Beslut om vårnaden om barn och umgängesrätt under den tid omhändertagandet varar

Om vårnaden om barnet med stöd av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt i stället för föräldrarna anförtrots personer som har ingått uppdragsavtal enligt familjevårdarlagen kan välfärdsområdet fortsättningsvis betala ersättning till dessa personer för barnets underhåll och vård samt vid behov arvode enligt familjevårdarlagen och också annars stödja barnets

RP 56/2021 rd

vård och fostran. Vårdsområdet ska innan det ansöker om eller lämnar domstolen en utredning om överföringen av vårdnaden på dem som har ingått uppdragsavtal avtala med dessa om de stödåtgärder samt det arvode och den ersättning som avses i detta moment. Samtidigt ska det övervägas om det är motiverat att förordna en särskild intressebevakare för barnet.

54 §

Mänskliga relationer och kontakter

Vårdsområdet och platsen för vården av barnet utom hemmet ska stödja och främja kontakterna mellan barnet och föräldrarna samt andra barnet närstående personer. Vården av barnet utom hemmet ska ordnas så att avståndet till den plats där barnet är placerat inte är ett hinder för att upprätthålla kontakt med barnet närstående personer.

55 §

Dispositionsmedel

När ett barn eller en ung person har placerats utom hemmet i enlighet med bestämmelserna om placering som stödåtgärd inom öppenvården, vård utom hemmet eller eftervård, ska vårdsområdet se till att barnets eller den unga personens studier och fritidssysselsättning vid behov stöds ekonomiskt.

56 §

Ordnande av vård utom hemmet som familjevård

På familjevård tillämpas vad som föreskrivs i familjevårdslagen.

61 b §

Plan om gott bemötande

När planen om gott bemötande görs upp och när den ses över ska de barn som är placerade i verksamhetsenheten höras, och de ska ges möjlighet att delta i utarbetandet av planen. När planen är färdig ska den gås igenom tillsammans med de barn som är placerade i enheten, och planen ska placeras så att alla kan se den. Planen ska skickas för kännedom till det vårdsområde som ansvarar för placeringen av barnet och till den socialarbetare som ansvarar för angelägenheterna i fråga om barn som placerats på en enhet, och planen ska utvärderas och ses över årligen.

75 §

Barns och unga personers rätt till eftervård

Sedan vård utom hemmet enligt 40 § har avslutats ska vårdsområdet ordna eftervård enligt detta kapitel för barnet eller den unga personen. Eftervård ska också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet.

Välårsdsområdet ska skyldighet att ordna eftervård upphör när fem år har förflutit från det att barnet sedan en placering utom hemmet enligt 1 mom. avslutades senast har varit klient hos barnskyddet. Skyldigheten att ordna eftervård upphör senast när den unga personen fyller 25 år.

76 §

Eftervårdens innehåll

Välårsdsområdet ska utifrån barnets eller den unga personens behov av stöd och med beaktande av klientplanen enligt 30 § 4 mom. ordna eftervård genom att stödja barnet eller den unga personen samt föräldrarna och vårdnadshavarna samt den som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran enligt vad som föreskrivs om stödåtgärder inom öppenvården i 7 kap., stöd för familjevårdare sedan vården överförs i 46 § 2 mom., mänskliga relationer och kontakter i 54 § samt vad som föreskrivs i detta kapitel.

76 a §

Tryggande av boende och försörjning i eftervården

När en otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad är ett väsentligt hinder för rehabiliteringen av ett barn eller en ung person i eftervården, ska välårsdsområdet utan dröjsmål ordna ett tillräckligt ekonomiskt stöd samt rätta till bristerna i boendeförhållandena eller ordna en behovsrenlig bostad.

77 §

Medel för eget hushåll

Om barnet eller den unga personen inte får sådana egna inkomster eller ersättningar eller har sådana egna tillgodohavanden som avses i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller om de är otillräckliga, ska välårsdsområdet när placeringen avslutas stödja den unga personen som håller på att bli självständig med de medel för eget hushåll som behövs för boende, utbildning och utgifter i anslutning till självständighetsprocessen i övrigt.

Välårsdsområdet har rätt att besluta om tidpunkten för utbetalning av medel för eget hushåll. Medel för eget hushåll ska i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödande och tryggande av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 25 år.

Välårsdsområdet ska lämna en utredning om inflödet och utbetalningen av medel för eget hushåll sedan placeringen avslutats och på begäran av vårdnadshavaren, intressebevakaren eller ett 15-årigt barn även under den tid placeringen varar.

78 §

Välårsdsområdets meddelande om barn som ska placeras

I sådana situationer som avses i 16 § 2 mom. där ett barn har placerats inom något annat välårsdsområde än det som gjort placeringen, ska placerarvälårsdsområdet för att de tjänster och stödåtgärder som barnet behöver ska kunna ordnas samt övervakningen av platsen för vård utom

RP 56/2021 rd

hemmet ska kunna genomföras meddela barnets placering och när placeringen avslutas till placeringsvårdsområdet som ska föra register över barn som placerats inom dess område.

79 §

Övervakning av vård utom hemmet

Placerarvårdsområdet ska övervaka att barnets placering i familjevård eller anstaltsvård förverkligas enligt denna lag och att barnet under den tid placeringen varar får de tjänster och stödåtgärder som det behöver och som placeringsvårdsområdet i enlighet med 16 b § ska ordna.

Verksamheten på platsen för vård utom hemmet övervakas dessutom av placeringsvårdsområdet och av regionförvaltningsverket. Vid övervakningen ska de samarbeta med placerarvårdsområdet.

Om placerarvårdsområdet upptäcker sådana missförhållanden eller brister i verksamheten på platsen för vård utom hemmet som kan påverka vården eller omsorgen om de placerade barnen, ska den oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess omgående underrätta placeringsvårdsområdet och det regionförvaltningsverk som avses i 2 mom. samt andra våårdsområden som enligt dess vetskap har placerat barn på samma plats för vård utom hemmet om saken.

81 §

Övervakning av vården av barn som placerats i enskilt hem

Beträffande barn som någon annat än våårdsområdet varaktigt placerat i enskilt hem ska anmälan utan dröjsmål göras till våårdsområdet. Såväl barnets våårdsområdeshavare som den i vars vård barnet placerats är skyldig att göra en sådan anmälan. Bestämmelser om anmälan innehåll kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Sedan våårdsområdet fått anmälan ska det utreda om det enskilda hemmet till sina förhållanden är lämpligt för barnets vård och fostran samt om den som tagit barnet till sig förmår ta hand om det och om placeringen motsvarar barnets bästa. Beslut ska fattas om godkännande av placeringen.

Våårdsområdet ska för den som tagit emot barnet för vård klarlägga vilka rättigheter och skyldigheter denne har samt vid behov stödja våården genom att ordna stödåtgärder enligt 7 kap. i syfte att främja barnets vård och fostran.

De förutsättningar för en fortsatt placeringsom avses i 2 mom. och behovet av stödåtgärder enligt 3 mom. ska vid behov följas upp. Våårdsområdet ska föra register över barn som placerats i enskilt hem.

Om det enskilda hemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämplig eller bristfällig, ska våårdsområdet försöka rätta till saken. Om detta inte lyckas, kan våårdsområdet förbjuda att barnet hålls i detta hem. Våårdsområdet ska då sörja för att barnets vård och fostran ordnas enligt barnets bästa och behov.

90 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller

RP 56/2021 rd

I beslut som någon annan än en tjänsteinnehavare som är underställd välfärdsområdet har fattat i ärenden som gäller begränsningar och begränsande åtgärder får ändring sökas på det sätt som anges i 1 mom.

92 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Vid sökande av ändring tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden i ärenden som gäller

1) fördelningen av ansvaret och kostnaderna för ordnandet av barnskydd mellan välfärdsområdena enligt 16, 16 a och 16 b §,

16 kap.

Särskilda bestämmelser

93 a §

Tillämpning av lagen i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden ska när det gäller landskapet Åland tillämpas på kommunerna i landskapet Åland, om det är fråga om följande angelägenheter enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991):

- 1) förhållandet till utländska makter enligt 4 punkten,
- 2) barns rättsliga ställning enligt 7 punkten eller
- 3) administrativa ingrepp i den personliga friheten enligt 24 punkten.

Vad som i angelägenheter som avses i 1 mom. föreskrivs om tjänsteinnehavare och andra behörig personer i tjänsteförhållande som beslutar om barnskyddsåtgärder tillämpas på motsvarande personer i tjänsteförhållande i kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20.

70.

Lag

om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) 11 § 3 mom. 4
punkten och 12 § som följer:

11 §

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande har till uppgift att

4) främja samordningen av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse
producerar och den studerandehälsovård som välfärdsområdena ordnar med den övriga hälso-
och sjukvården,

12 §

Samordning av tjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster

Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse ska samordna studerandehälso-
vårdstjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster och rehabiliteringstjänster i samarbete
med välfärdsområdena och andra serviceanordnare. Därutöver ska Folkpensionsanstalten och
Studenternas hälsovårdsstiftelse se till att servicehelheten och fungerande servicekedjor tryggas
i samarbete med den studerandehälsovård som välfärdsområdena ordnar och den övriga social-
och hälsovården samt med anordnarna av rehabiliteringstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20.

71.

Lag

om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om företagshälsovård (1383/2001) 7 § 1 mom. 1 punkten och 7 § 2 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder, 7 § 1 mom. 1 punkten och 7 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1271/2009 och 24 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1559/2009 som följer:

7 §

Produktion av tjänster

Arbetsgivaren kan ordna sådana företagshälsovårdstjänster som avses i denna lag genom att
1) skaffa de tjänster han eller hon behöver från en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet,

En i 1 mom. avsedd producent av företagshälsovårdstjänster kan också skaffa de laboratorie-tjänster och radiologiska tjänster, de kliniskfysiologiska undersökningar och de kliniskt neurofysiologiska undersökningar som hör till företagshälsovården hos en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen eller hos en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

24 §

Övervakning

Social- och hälsovårdsministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ska, enligt vad som föreskrivs särskilt, i medicinskt hänseende övervaka den verksamhet som utövas samt innehållet i de företagshälsovårdstjänster som tillhandahålls av enheter som producerar företagshälsovårdstjänster och yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vilka sköter genomförandet av den företagshälsovård som enligt denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser ska ordnas av arbetsgivaren.

Denna lag träder i kraft den

20 .

72.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) 3 § 4 punkten som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *sjömanshälsovårdscentral* en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet som tillhandahåller sådan företagshälsovård som avses i 19 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010),

Denna lag träder i kraft den 20 .

73.

Lag

om ändring av 40 a § i arbetarskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetarskyddslagen (738/2002) 40 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 927/2017 som
följer:

40 a §

Förteckning över arbetstagare som exponerats för biologiska agenser

Arbetskyddsmyndigheten, företagshälsovården, den läkare som inom välfärdsområdet ansvarar för smittsamma sjukdomar eller den läkare som i HUS-sammanslutningen ansvarar för smittsamma sjukdomar samt arbetarskyddspersonalen har rätt att få del av den förteckning som avses i denna paragraf. En arbetstagare har rätt att få del av de uppgifter i förteckningen som gäller honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den

20 .

74.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) 6 § som följer:

6 §

Ingående av avtal

Institutet kan ingå avtal om genomförande av forskningsprojekt och forskningsprogram och om fullgörande av uppgifter och forskning i anslutning till sin verksamhet både som uppdragsgivare och som den som utför arbetet. Institutet får anlita utomstående experter inom ramen för sin budget. Institutet får inte ge kommuner, välfärdsområden eller HUS-sammanslutningen avgiftsbelagda konsultationstjänster som gäller sådana uppdrag för utveckling av den social- och hälsovård som välfärdsområdena, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ansvarar för att ordna och som institutet utför med stöd av lag, ett i 2 § 2 mom. avsett föreläggande av ministeriet eller ett resultatavtal.

Denna lag träder i kraft den

20 .

75.

Lag

om ändring av räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i räddningslagen (379/2011) 23–25, 28, 29, 44 och 85 §, av dem 23 § sådan den lyder i lag 1387/2019 och 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 415/2015, samt

ändras 2 a § 1 mom., 6 § 3 mom., 16 § 3 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 20 och 21 §, rubriken för 4 kap., 26 § 2 mom., 27, 30 och 33 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 46 § 2 mom. 12 punkten, rubriken för 47 § och 47 § 1 mom., 49 § 1 mom., 50 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 79 § 3 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 82 och 83 §, 87 § 1 mom., 88 §, 89 § 6 mom. samt 96, 99, 104, 108 och 109 §, av dem 2 a § 1 mom., 6 § 3 mom., den finska språkdiräkten i 26 § 2 mom. samt 27 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 46 § 2 mom. 12 punkten, rubriken för 47 § och 47 § 1 mom., 49 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 och 80 §, 87 § 1 mom., 89 § 6 mom., 96 och 109 § sådana de lyder i lag 1353/2018 samt 104 § sådan den lyder i lagarna 928/2015, 1078/2018 och 1387/2019, som följer:

2 a §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *räddningsväsende* ett uppgiftsområde som består av förebyggande av eldsvådor och andra olyckor samt av räddningsverksamhet,

2) *räddningsverksamhet* brådskande uppgifter som syftar till att rädda och skydda människor, egendom och miljön när en olycka är överhängande eller inträffar samt till att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan,

3) *utrymning* brådskande evakuering av människor och egendom som sker på beslut av räddningsmyndigheten på grund av eldsvåda eller någon annan olycka eller av överhängande risk för dessa,

4) *befolkningsskydd* fullgörande av humanitära uppgifter under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 punkten i beredskapslagen i syfte att skydda civilbefolkningen mot faror i samband med fientligheter eller katastrofer och hjälpa civilbefolkningen att övervinna de direkta verkningarna av dessa samt att tillgodose de nödvändiga förutsättningarna för civilbefolkningens överlevnad,

5) *räddningsverk* den organisation inom välfärdsområdet som ansvarar för den egna produktionen av tjänster som hör till räddningsväsendets uppgiftsområde,

6) *avtalsbrandkår* frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår och militärbrandkår som hör till räddningsväsendets system och som har slutit ett avtal med välfärdsområdet om utförande av uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

6 §

Att göra upp öppen eld

RP 56/2021 rd

Välfärdsområdets räddningsmyndighet kan av grundad anledning förbjuda öppen eld inom välfärdsområdet eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till välfärdsområdets räddningsmyndighet minst 14 dygn innan tillställningen börjar. Välfärdsområdets räddningsmyndighet kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt välfärdsområdets räddningsmyndighets bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska vid behov underrätta polisen och den hälsovårdsmyndighet som ansvarar för den prehospitla akutsjukvården om en plan som den tillställts. Bestämmelser om skyldigheten att till räddningsmyndigheten göra en anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter finns i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

18 §

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses välfärdsområden, kommuner och andra offentligtgrättsliga samfund som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med ett välfärdsområde, en kommun eller något annat offentligtgrättsligt samfund eller annars svarar för eller ombesörjer att en vårdinrättning drivs eller service- och stödboende ordnas.

19 §

Utredning om utrymningssäkerheten

Utredningen om utrymningssäkerheten och ändringar i den ska lämnas till välfärdsområdets räddningsmyndighet för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska utifrån utredningen om utrymningssäkerheten bedöma om utrymningssäkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan välfärdsområdets räddningsmyndighet ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymnings säkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som välfärdsområdets räddningsmyndighet utsätter göra upp en plan för hur utrymnings säkerheten ska fås att överensstämma med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämma med kraven, ska välfärdsområdets räddningsmyndighet meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

4 kap.

Ansvar för räddningsväsendets uppgifter

26 §

Räddningsmyndigheter

Företrädare för välfärdsområdets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det behöriga kollegiala organet i välfärdsområdets räddningsväsende.

27 §

Uppgifter för välfärdsområdets räddningsväsende och räddningsverk

Bestämmelser om ordnande av räddningsväsendet i välfärdsområdet finns i lagen om välfärdsområden (/) och i lagen om ordnande av räddningsväsendet (/).

Välfärdsområdet beslutar om på vilket sätt räddningsverket inom sitt område ska sörja för

- 1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

- 2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

- 3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

- 4) de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. och i någon annan lag ska räddningsverket

- 1) producera tjänster i anknytning till den prehospitäl akutsjukvården i enlighet med vad välfärdsområdet beslutar om saken,

- 2) delta i sådant i 38 § avsett upprätthållande av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd,

- 3) sköta även andra uppgifter som ålagts välfärdsområdets räddningsväsende och räddningsmyndighet i någon annan lag.

RP 56/2021 rd

Vid räddningsverksamhet enligt 32 § i denna lag kan avtalsbrandkårer eller andra sammanlutningar som är verksamma inom räddningsbranschen anlitas som hjälp enligt vad välfärdsområdet avtalar med dem.

Närmare bestämmelser om välfärdsområdets, räddningsverkets och räddningsmyndigheternas uppgifter inom räddningsväsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (*släckvattenplan*) i samarbete med de kommuner som hör till välfärdsområdet, de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom välfärdsområdet och de vattenverk som levererar vatten till dessa. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leveransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som fastställts i servicenivåbeslutet enligt 6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Släckvattenplanen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten vid planeringen av utvecklande av vattentjänsterna och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster. Kommunens ansvar för anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen.

Vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster och vattenverk som levererar vatten till dem ska leverera släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

33 §

Larmanvisningar

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralverket göra upp anvisningar om tillkallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningen ska också beaktas sådant samarbete med stöd av avtal mellan räddningsverken som avses i 8 kap. i lagen om välfärdsområden och skyldigheten enligt 45 § för ett räddningsverk att bistå ett annat räddningsverk.

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket välfärdsområde de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Räddningsledare är räddningsmyndigheten i det välfärdsområde där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inte något annat har avtalats med stöd av 8 kap. i lagen om välfärdsområden

eller föreskrivs med stöd av 5 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Räddningsverksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos välfärdsområdets räddningsverk eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har välfärdsområdets räddningsmyndighet och inrikesministeriets räddningsmyndighet, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
 - 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
 - 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsmedel som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
 - 4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.
-

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

Om ägaren av objektet inte kan nås eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har välfärdsområdets räddningsmyndighet rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförrättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta välfärdsområdets räddningsmyndighet om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också välfärdsområdet, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för välfärdsområdets, kommunens och samkommuners olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsverksamheten

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i välfärdsområdet kräver.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter och inrättningar samt Finlands skogscentral, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på begäran ge en räddningsmyndighet och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som i denna lag föreskrivs för räddningsmyndigheten och Gränsbevakningsväsendet. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolag.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för en statlig myndighet, välfärdsområdesmyndighet eller kommunal myndighet.

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Det samma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. Statens ämbetsverk

RP 56/2021 rd

på Åland sköter allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller välfärdsområdets räddningsmyndighet vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.

67 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och regionförvaltningsverket kan på framställning av det behöriga ministeriet eller välfärdsområdets räddningsmyndighet förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.

79 §

Tillsynsplan

Tillsynsplanen ska basera sig på välfärdsområdets räddningsväsende servicenivåbeslut. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges regionförvaltningsverket.

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

Välfärdsområdets räddningsmyndighet får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt till välfärdsområdets räddningsmyndighet ge in räddningsplanen enligt 15 §, planen enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymnings säkerhet som välfärdsområdets räddningsmyndighet behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om välfärdsom-

RP 56/2021 rd

rådets räddningsmyndighet annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om välfärdsområdets räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om välfärdsområdets räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift enligt denna lag konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska välfärdsområdets räddningsmyndighet underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan välfärdsområdets räddningsmyndighet om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen i samband med beredningen av ett föreläggande enligt 1 mom. om de särskilda säkerhetskraven för ett objekt, om uppfyllandet av säkerhetskraven förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd.

83 §

Försvarsmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som försvarsmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och försvarsmakten har meddelat välfärdsområdets räddningsmyndighet att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarsmakten svarar för brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet, regionförvaltningsverket och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning, och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

Välfärdsområdets räddningsmyndighet som utför brandutredning enligt 41 § och en medlem och sakkunnig i en undersökningskommission som förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarmakten ska ändå ge välfärdsområdets räddningsmyndighet och nödcentralen nödvändiga uppgifter om platsen för att ett räddningsuppdrag ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar på det sätt som föreskrivs i lagen om välfärdsområden om vilka av välfärdsområdets räddningsmyndighets i denna lag avsedda prestationer som ska vara avgiftsbelagda och om storleken på avgifterna. Avgift kan tas ut för

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat ett felaktigt larm och att välfärdsområdets räddningsmyndighet skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen eller vidta andra behövliga åtgärder för att förhindra felaktiga brandlarm. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

Avgifter enligt 1 mom. är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om den avgift som fastställts för en åtgärd inte har betalats på förfallodagen, får en årlig dröjsmålsränta tas ut på det försenade beloppet enligt högst den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfallodagen får vara tidigast två veckor efter tidpunkten för tillhandahållandet av den tjänst som ligger till grund för avgiften. I stället för dröjsmålsränta får myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan är mindre än så.

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogs- eller terrängbrand har spritt sig till flera välfärdsområdets område, betalas släckningskostnaderna av det välfärdsområde inom vars område branden började, om inte något

RP 56/2021 rd

annat avtalas. De övriga välfärdsområdena ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärjade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

104 §

Ändringsökande

I fråga om sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

När det gäller sökande av ändring i välfärdsområdesmyndigheters beslut enligt 96 § 1 mom. och 102 § tillämpas dock 16 kap. i lagen om välfärdsområden.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattas av en myndighet som beviljar bygglov tillämpas markanvändnings- och bygglagen.

När det gäller sökande av ändring i beslut om föreläggande av vite samt om föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

Beslutet ska i de fall som avses i 1 och 2 mom. iaktas genast oberoende av ändringsökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Välfärdsområdets räddningsmyndighet har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen, ändring och avlägsnande av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos en byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan välfärdsområdets räddningsmyndighet bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

Denna lag träder i kraft den 20 _____.

Förordnanden som den högsta tjänsteinnehavaren vid det lokala räddningsverket utfärdat för tjänsteinnehavare vid räddningsverket och som var i kraft vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid välfärdsområdets räddningsverk bestämmer något annat.

76.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 14 § 2 mom., sådant det lyder i lag
1057/2006 som följer:

14 §

Understöd och annan finansiering

Ur brandskyddsfonden kan beviljas allmänt understöd och specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, välfärdsområden och avtalsbrandkårer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

77.

Lag

om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 4 § 1 mom. och 4 § 2 mom. 5 punkten, sådana de
lyder i lag 1356/2018 som följer:

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, välfärdsområdets räddningsmyndighet som avses i räddningslagen (379/2011), Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, polisen, Försvarsmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det är nödvändigt med beaktande av hur allvarlig den farliga situationen är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheternas uppgifter inom sjöräddningstjänsten är följande:

5) välfärdsområdets räddningsväsende, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; välfärdsområdets räddningsväsende deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om välfärdsområdets räddningsväsende och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

Denna lag träder i kraft den

20 .

78.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 5 § 4 mom. som följer:

5 §

Anordnaren av en penninginsamling

Staten, ett välfärdsområde, HUS-sammanslutningen, en kommun eller en samkommun beviljas inte tillstånd till penninginsamling, och de får inte anordna en småskalig insamling. En aktör som avses i 1 och 2 mom. får ordna en penninginsamling för statens, ett välfärdsområdes, HUS-sammanslutningens, en kommuns eller en samkommuns verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20.

79.

Lag

om ändring av faderskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i faderskapslagen (11/2015) 5 §, 16 § 2, 3, 5 och 6 mom., 19 § 4 mom. och 59 §, av
dem 16 § 2, 3, 5 och 6 mom. sådana de lyder i lag 1596/2015, samt
fogas till lagen en ny 59 a § som följer:

5 §

Utredare av faderskap

Faderskap ska utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område modern har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om barnet har fyllt 15 år, om barnets mor är död eller om modern inte har hemkommun i Finland, görs utredningen dock av en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde inom vars område barnet vistas.

Om en man vill erkänna faderskapet till ett barn och faderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i något av de välfärdsområden som avses i 1 mom., ska faderskapet utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område mannen har sin hemkommun.

Om inget välfärdsområdes barnatillsyningsman enligt 1 eller 2 mom. är skyldig att göra utredningen, görs faderskapsutredningen av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

16 §

Erkännande av faderskap före barnets födelse

Anmälan ska lämnas personligen och i den blivande moderns närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av välfärdsområdet producerar rådgivningstjänster, i det välfärdsområde där modern till det ofödda barnet och mannen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område modern har sin hemkommun om hon visar upp ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om den handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 22 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av modern ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde där faderskapet ska utredas enligt 5 §.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till välfärdsområdet.

19 §

Godkännande av erkännande

Ett godkännande enligt 1 och 2 mom. lämnas till en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde där faderskapet utreds. Ett godkännande kan tas emot också av den som enligt 18 § 2 mom. kan ta emot ett erkännande. Godkännandet ska lämnas personligen till mottagaren.

59 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra välfärdsområden i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utredande och fastställande av faderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

59 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

80.

Lag

om ändring av moderskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i moderskapslagen (253/2018) 5 §, 14 § 2, 3, 5 och 6 mom. och 51 §, samt
fogas till lagen en ny 51 a § som följer:

5 §

Utredare av moderskap

Om det i samband med en faderskapsutredning konstateras att det finns behov av en moderskapsutredning, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde där faderskapsutredningen har gjorts.

Om en moderskapsutredning görs i något annat sammanhang än i samband med en faderskapsutredning, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område den mor som har fött barnet har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om barnet har fyllt 15 år eller om den mor som har fött barnet är död eller inte har hemkommun i Finland, ska moderskapet dock utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område barnet vistas.

Om en kvinna vill erkänna moderskapet till ett barn och moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman inom något av de välfärdsområden som avses i 1 eller 2 mom., ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område kvinnan har sin hemkommun.

Om moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i något av de välfärdsområden som avses i 1–3 mom., görs den av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

14 §

Erkännande av moderskap före barnets födelse

Den som erkänner moderskapet ska lämna anmälan personligen och i den gravidas närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av välfärdsområdet producerar rådgivningstjänster, inom det välfärdsområde där familjen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område den gravida har sin hemkommun om den gravida visar upp ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om den handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 20 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av den gravida ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde där moderskapet ska utredas enligt 5 §.

RP 56/2021 rd

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till välfärdsområdet.

51 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra välfärdsområden i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utredande och fastställande av moderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol eller andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

51 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

81.

Lag

om ändring av adoptionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i adoptionslagen (22/2012) 14 § 1 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 24 § 3 mom., 32 § 1 mom., 61 § 1 mom., 63 § 1 mom., 80 §, 87 § 1 och 2 mom., 92 § 3 mom. och 94 § 1 mom., av dem 63 § 1 mom. sådant det lyder i lag 197/2019, samt
fogas till lagen en ny 97 a § som följer:

14 §

Givande av samtycke

Föräldrarnas och en i 13 § avsedd persons samtycke till adoptionen ska lämnas till välfärdsområdet eller till en adoptionsbyrå som avses i 22 § 1 mom. Utomlands ska samtycket lämnas till den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) kan tillhandahålla notariella tjänster vid en beskickning eller på det sätt som anges i 67 § 1 mom. i denna lag.

21 §

Begäran om adoptionsrådgivning

En förälder som tänker lämna sitt minderåriga barn för adoption och den som vill adoptera ett minderårigt barn ska begära adoptionsrådgivning hos det välfärdsområde inom vilket hans eller hennes hemkommun finns eller hos en adoptionsbyrå som har beviljats tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

22 §

Tillhandahållare av adoptionsrådgivning

Adoptionsrådgivning får tillhandahållas av välfärdsområden samt av adoptionsbyråer som av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljats tillstånd att tillhandahålla adoptionsrådgivning (*tillhandahållare av adoptionsrådgivning*).

24 §

Adoptionsrådgivningens uppgifter

Om adoptionsrådgivningen lämnas av en adoptionsbyrå, ska den inhämta ett utlåtande om barnets och sökandenas förhållanden hos det välfärdsområde inom vars område deras hemkommun finns.

32 §

Adoptionstjänstorgan

Internationell adoptionstjänst får tillhandahållas av de välfärdsområden och andra sammanslutningar som har beviljats tillstånd för verksamheten av adoptionsnämnden (*adoptionstjänstorgan*).

61 §

Hur ett ärende inleds

Ett ärende som gäller kontakt inleds genom en skriftlig ansökan hos tingsrätten. Ansökan får göras av barnets tidigare förälder, en adoptivförälder, barnets vårdnadshavare eller välfärdsområdet.

63 §

Inhämtande av utredning, hörande av barnet och interimistiska förordnanden

I syfte att utreda barnets önskemål och åsikter samt de övriga förhållanden som inverkar på avgörandet av ett ärende som gäller kontakt, ska domstolen vid behov inhämta utredning hos de välfärdsområden inom vars område barnet, den tidigare föräldern och adoptivföräldern har sina hemkommuner. Om någon av dessa saknar hemkommun i Finland, ska utredning inhämtas hos det välfärdsområde inom vars område personen vistas.

80 §

Utlåtande av välfärdsområdet

Domstolen eller någon annan myndighet kan vid behandlingen av ett ärende enligt 68–75 § som gäller ett barn under 18 år vid behov begära ett utlåtande om förhållandena i fråga om den som har del i saken av det välfärdsområde inom vars område barnets hemkommun finns.

87 §

Tillstånd att driva adoptionsbyrå och att tillhandahålla internationell adoptionstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på ansökan bevilja ett välfärdsområde, en förening som är registrerad i Finland samt en förening och annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att driva en adoptionsbyrå.

Adoptionsnämnden kan på ansökan bevilja ett välfärdsområde, en förening som är registrerad i Finland samt en förening och annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att tillhandahålla internationell adoptionstjänst.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

92 §

Bevarande och överlämnande av handlingar

Om en adoptionsbyrå eller ett adoptionstjänstorgan lägger ner sin verksamhet enligt denna lag, ska de handlingar som avses i 1 mom. överlämnas för bevarande till det välfärdsområde som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ger i uppgift att ta emot handlingarna.

94 §

Behandlingen av en begäran om upplysningar

Om adoptionsnämnden får en sådan begäran om upplysningar som avses i artikel 15 i Europarådskonventionen, ska nämnden begära utredning i ärendet av det välfärdsområde som enligt nämndens bedömning bäst förmår skaffa de begärda upplysningarna.

97 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

82.

Lag

om ändring av äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i äktenskapslagen (234/1929) 22 § 2 mom., 32 § 3 mom. och 50 §, sådana de lyder, 22 § 2 mom. i lag 1387/2009, 32 § 3 mom. i lag 411/1987 och 50 § i lag 1078/2010, samt *fogas* till lagen en ny 32 a § och till 50 §, sådan den lyder i lag 1078/2010, ett nytt 5 mom. som följer:

22 §

Välfärdsområdet ska ombesörja anordnandet av medling i familjefrågor. Medling kan dessutom handhas av sådana samfund, sammanslutningar och stiftelser samt enskilda som av regionförvaltningsverket har beviljats tillstånd att bedriva dylik verksamhet.

I AVDELNINGEN

INGÅENDE OCH UPPLÖSNING AV ÄKTENSKAP

6 kap.

Samlevnadens upphörande och äktenskapsskillnad

32 §

På yrkande av barnets förälder eller välfärdsområdet ska domstolen fatta beslut om vårdnaden och umgängesrätten på det sätt som föreskrivs i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

32 a §

Vad som i 22 och 32 § föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

50 §

Makarna kan inbördes ingå avtal om underhållsbidrag som enligt 47 eller 48 § ska betalas till den andra maken. Avtalet ska ingås skriftligen samt för fastställelse föreläggas det välfärdsområde inom vars område makarna eller den ena av dem är bosatt.

Om ingendera av makarna är bosatt i Finland, men en finsk domstol enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet är behörig i ett ärende som gäller underhåll, kan välfärdsområdet fastställa det avtal som avses i 1 mom. om parterna i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende

RP 56/2021 rd

underhållsskyldighet har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten. Avtalet ska föreläggas Helsingfors stad för fastställelse.

Innan avtalet fastställs ska välfärdsområdet pröva om avtalet kan anses skäligt med hänsyn till makens behov av underhåll, den andra makens betalningsförmåga och övriga omständigheter som inverkar på saken.

Ett avtal som välfärdsområdet har fastställt kan verkställas så som ett lagakraftvunnet beslut av domstol.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____

83.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om assisterad befruktning (1237/2006) 2 § 6 punkten som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården* hälsovårdscentraler, sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård, andra helheter med ansvar för vården som välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen bestämmer samt i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) avsedda enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

84.

Lag

om ändring av lagen om underhåll för barn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om underhåll för barn (704/1975) 8, 8 a och 8 b § och 13 a § 1 mom., av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1079/2010, 8 a § sådan den lyder i lag 1079/2010, 8 b § sådan den lyder i lag 15/2015 och 13 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1307/2014, samt *fogas* till lagen en ny 8 c § som följer:

3 kap.

Fastställande av underhållsbidrag genom avtal

8 §

Avtal om underhållsbidrag ska för fastställelse föreläggas det välfärdsområde inom vars område barnet är bosatt eller, om barnet inte är bosatt i Finland, det välfärdsområde inom vars område den underhållsskyldige är bosatt. Om ingendera av dem är bosatt i Finland, tillämpas på fastställelse av avtalet vad som föreskrivs i 8 a §.

Välfärdsområdet ska fastställa avtal om underhållsbidrag, om innehållet i avtalet överensstämmer med denna lag och avtalet ingåtts i föreskriven form samt i övrigt med iakttagande av bestämmelserna i denna lag. Innan välfärdsområdet fastställer avtalet ska det särskilt pröva, huruvida avtalet kan anses skäligt med hänsyn till barnets rätt att erhålla tillräckligt underhåll, föräldrarnas betalningsförmåga samt andra inverkan omständigheter, i enlighet med vad som föreskrivs i 1–3 och 6 §.

Avtal om underhållsbidrag, som fastställts av välfärdsområdet, kan verkställas såsom laga kraft vunnna dom.

8 a §

Välfärdsområdet kan fastställa ett avtal om underhållsbidrag även om barnet eller den underhållsskyldige inte är bosatt i Finland, om en finsk domstol är behörig i ärendet enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet och parterna har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet.

Det avtal som avses i 1 mom. ska föreläggas Helsingfors stad för fastställelse. Om avtalet uppgörs samtidigt som ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, ska fastställelse av avtalet dock begäras hos det välfärdsområde som är behörigt att fastställa ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt.

8 b §

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra välfärdsområden i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta i ärenden som gäller fastställande av underhållsbidrag. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

RP 56/2021 rd

8 c §

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

13 a §

Om ett barn har blivit eller löper fara att bli utan underhåll och förälderns skyldighet att betala underhållsbidrag inte har fastställts, eller om det fastställda underhållsbidraget är otillräckligt för barnets underhåll, har välfärdsområdet rätt att föra barnets talan för att fastställa underhållsbidraget eller höja dess belopp.

Denna lag träder i kraft den

20 .

85.

Lag

om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) 8 § 1—3 och 5 mom., 9 b § 1 och 2 mom., 11 a § 1 och 2 mom., 12 §, 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och 16 § 1, 2 och 4 mom., 17 b § 1 mom., 17 d §, 19 § 2 mom., 35 § 2 mom., 39 § 2 mom., 46 § 3 mom. och 49 § 1 punkten, av dem 8 § 1—3 och 5 mom., 9 b § 1 och 2 mom., 11 a § 1 och 2 mom., 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och 16 § 1, 2 och 4 mom., 17 b § 1 mom., 17 d §, 39 § 2 mom. och 49 § 1 punkten sådana de lyder i lag 190/2019, 19 § 2 mom. och 35 § 2 mom. sådana de lyder i lag 186/1994 samt 46 § 3 mom. sådant det lyder i lag 662/2015, samt

fogas till lagen en ny 8 a §, i stället för den 8 a § som upphävts genom lag 190/2019 som följer:

8 §

Fastställelse av avtal

Ett avtal som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt ska ingås skriftligen och för fastställelse föreläggas det välfärdsområde inom vars område barnet är bosatt. Institutet för hälsa och välfärd fastställer formuläret för de blanketter som används i avtalet.

Om barnet inte är bosatt i Finland, ska avtalet för fastställelse föreläggas det välfärdsområde inom vars område barnet senast var bosatt i Finland eller, om barnet inte har varit bosatt i Finland, det välfärdsområde inom vars område barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt. Om inget välfärdsområde är behörigt med stöd av vad som föreskrivs ovan, ska avtalet föreläggas Helsingfors stad för fastställelse.

När välfärdsområdet prövar om avtalet kan fastställas ska det beakta barnets bästa samt barnets önskemål och åsikt på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 §. Barnatillsyningsmannen eller den som har förordnats att bereda fastställelsen av avtalen ska personligen samtala med barnet, om barnet samtycker till detta och ett samtal behövs för att utreda barnets önskemål och åsikt. Avtalet får inte fastställas om ingendera av barnets föräldrar är dess vårdnadshavare.

Ett avtal som välfärdsområdet har fastställt är gällande och kan verkställas såsom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut.

8 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

9 b §

Stöttat och övervakat umgänge samt övervakade byten

Föräldrarna kan avtala om att umgänget mellan barnet och en förälder ska ske som stöttat umgänge eller övervakat umgänge, eller att umgängestillfället ska inledas och avslutas under

övervakning (*övervakade byten*). Vårdförmyndigheten kan fastställa avtalet på det sätt som föreskrivs i 8 §, om stöd eller övervakning behövs av grundad anledning med tanke på barnets bästa. Övervakat umgänge kan fastställas endast om stöttat umgänge eller övervakade byten inte räcker för att trygga barnets bästa.

Under samma förutsättningar som vårdförmyndigheten kan fastställa ett avtal kan en domstol besluta att umgänget ska ske som stöttat eller övervakat umgänge eller med övervakade byten.

11 a §

Beslut om vårdnaden om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget

Bestämmelser om avgörande av ärenden som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget finns i 46 § i barnskyddslagen (417/2007). Om ett avgörande i ärendet på grund av omhändertagandet är onödigt med tanke på barnets bästa, kan vårdförmyndigheten lämna avtalet utan fastställelse eller domstolen avslå ansökan.

Ett av vårdförmyndigheten fastställt avtal eller en domstols beslut om vårdnad om barn och umgängesrätt inverkar inte på omhändertagandet eller dess innehåll.

12 §

Ändring av avtal och beslut

Avtal som fastställts av vårdförmyndigheten eller domstols beslut angående vårdnad om barn eller umgängesrätt kan ändras, om förhållandena ändrats efter det avtalet fastställdes eller beslut gavs eller då anledning härtill annars föreligger.

14 §

Anhängiggörande och rätt att föra talan

Ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt inleds genom en ansökan som får göras av barnets föräldrar gemensamt, den ena föräldern, barnets vårdnadshavare eller vårdförmyndigheten.

16 §

Inhämtande av utredning av vårdförmyndigheten

I ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt ska domstolen vid behov inhämta utredning hos det vårdförmyndigheten inom vars område barnet eller barnets föräldrar eller någon annan delaktig är bosatta. Om någon av dessa inte är bosatt i Finland, ska utredning inhämtas hos det vårdförmyndigheten inom vars område personen vistas. När domstolen begär utredning ska den närmare ange i vilka frågor utredning särskilt behövs.

Syftet med utredningen är att ge domstolen uppgifter om familjens situation, barnets levnadsförhållanden och andra omständigheter som inverkar på avgörandet av ärendet. Om det under pågående utredning framgår att ärendet kan avgöras genom ett avtal som vårdförmyndigheten fastställer, ska vårdförmyndigheten ge de berörda personerna behövlig hjälp att ingå avtalet.

RP 56/2021 rd

Domstolen ska ange en tidsfrist för när utredningen ska lämnas. Om domstolen anser att välfärdsområdets utredning är bristfällig eller om nya omständigheter som kommit fram vid behandlingen av ärendet fordrar ytterligare utredning, kan domstolen begära att den tidigare utredningen kompletteras eller begära andra upplysningar.

17 b §

Ordnande av sakkunnigtjänster

Det välfärdsområdet inom vars område tingsrätten har sitt administrativa kansli ska se till att tingsrätten har tillgång till ett tillräckligt antal sådana sakkunnigbiträden som avses i 5 § i lagen om medling i tvistemål och stadfästelse av förlikning i allmänna domstolar för medling i tvister som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt och för sådant biträdande vid hörande av barnet som avses i 15 a § i denna lag. I en tvåspråkig domkrets ska välfärdsområdet se till att tingsrätten har tillgång till sakkunnigtjänster på både finska och svenska.

17 d §

Ersättning för sakkunnigtjänster

För anlitan­de av sakkunnigbiträden vid medling i vårdnadstvister i domstol och vid hörande av barnet betalar staten ersättning till det välfärdsområde som ansvarar för ordnandet av sakkunnigtjänsterna. Ersättning betalas som kalkylerad ersättning per dag för biträdande vid sammanträde och som ersättning per timme för åtgärder som utförs utanför sammanträdet. Om medlingen genomförs eller barnet hörs utanför den kommun där tingsrätten har sitt administrativa kansli eller utanför den särskilt överenskomna huvudsakliga tjänstgöringsorten för sakkunnigbiträdet, ersätts välfärdsområdet för de rese- och inkvarteringskostnader som föranletts av medlingen eller hörandet av barnet och för det dagtraktamente som betalas till sakkunnigbiträdet. Närmare bestämmelser om storleken på den ersättning som betalas per dag eller per timme, de åtgärder för vilka ersättning betalas per timme samt de kostnader som ersätts utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Behörighet på grund av barnets boningsort

Välfärdsområdet kan fastställa avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, om barnet är bosatt i Finland.

35 §

Centralmyndigheten

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna ska på begäran av justitieministeriet lämna handräckning för att utreda barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av vårdnadsbeslut som

RP 56/2021 rd

meddelats i en främmande stat samt återlämnande av barn och för att förebygga olovligt bortförande av barn.

39 §

Hörande av barnet

På utredandet av barnets åsikt tillämpas 15 a, 16 och 16 a §. En begäran som gäller utredande av barnets åsikt ska riktas till det välfärdsområde inom vars område barnet vistas.

46 §

Verkställighet av förordnanden om att barn ska återlämnas

Ett förordnande om återlämnande av barn ska verkställas oberoende av vad som eventuellt har beslutats om vårdnaden eller om omhändertagandet av barnet. Återlämnande får dock inte ske efter det att barnet fyllt 16 år.

49 §

Bemyndigande att utförda förordning

Genom förordning av statsrådet utfärdas det vid behov närmare bestämmelser om
1) de uppgifter som välfärdsområdet har enligt denna lag,

Denna lag träder i kraft den

20 .

86.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) 1 § 2 mom., 9 §, 12 § 2 och 3 mom., 14 § 4 mom., 24 § 1 mom., 25 § 1 och 2 mom. och 32 § 1 mom., av dem 12 § 2 mom. sådant det lyder i lag 379/2007, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 191/2019, ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Ett avtal som välfärdsområdet har fastställt enligt 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) verkställs i den ordning som bestäms i denna lag, på samma sätt som ett domstolsbeslut som har vunnit laga kraft.

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

9 §

Tillsättande av medlare

Välfärdsområdet ska tillsätta ett tillräckligt antal personer för att inom välfärdsområdet sköta de medlingsuppgifter som avses i 6–8 §. Till medlare kan utses endast personer som är inkomna i psykologiskt, psykiatriskt eller socialt arbete med barn och familjer eller i barnskyddsarbete. Tingsrätten ska utan dröjsmål underrättas om tillsättandet och återkallandet av det.

12 §

Annan utredning

Om det är nödvändigt för att saken ska bli utredd, ska domstolen inhämta ett utlåtande av en statlig myndighet eller en välfärdsområdesmyndighet och höra personer som kan lämna uppgifter om saken. En person som hörs i domstolen kan röja en uppgift som enligt vad som föreskrivs eller förordnas ska hållas hemlig, om uppgiften med stöd av 8 § 4 mom. har intagits eller kunde ha intagits i medlarens rapport. Bestämmelser om offentlighet vid rättegången finns i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007).

Domstolen kan också bestämma att barnet ska undersökas av en läkare eller någon annan sakkunnig som har anvisats av välfärdsområdet. I fråga om vite som ska föreläggas utöver ett förordnande om undersökning och påföljderna av underlåtenhet att iaktta ett förordnande om undersökning tillämpas vad som i 11 § 2 mom. och 12 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) föreskrivs om vite och underlåtenhet att iaktta ett förordnande om undersökning vid rättsgenetiska faderskapsundersökningar.

14 §

Avslag på ansökan med beaktande av barnets bästa

När tingsrätten har avslagit ansökan med stöd av 1 eller 2 mom. kan frågan om vårdnaden om barnet eller umgängesrätten eller om överlämnande av barnet anhängiggöras vid domstol genom ansökan av sökanden eller välfärdsområdet enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt, om inte saken redan är anhängig vid domstol. Också sökandens motpart kan anhängiggöra saken. Tingsrätten ska underrätta parterna och välfärdsområdet om deras rätt att föra saken till domstol. Om saken redan är anhängig vid domstol ska tingsrätten underrätta denna domstol om sitt beslut.

24 §

Hämtning

Vid hämtning ska den som i saken anordnat medling enligt denna lag eller en företrädare för välfärdsområdesmyndigheten vara närvarande. Medlaren eller företrädaren för välfärdsområdesmyndigheten ska kalla till platsen en tillgänglig person som står barnet nära samt vid behov också en läkare eller annan sakkunnig.

25 §

Interimistiska säkringsåtgärder vid verkställighet av vårdnadsbeslut

Om det finns skäl att anta att ett barn i syfte att förhindra verkställigheten kommer att föras ur landet eller flyttas från ställe till ställe eller om saken annars är brådskande, kan den domstol som behandlar verkställighetsärendet, för att säkra verkställigheten av vårdnadsbeslutet, omedelbart och utan att höra motparten bestämma att välfärdsområdesmyndigheten tillfälligt ska placera barnet på en anstalt som ägs eller upprätthålls av staten eller välfärdsområdet eller i annan lämplig vård eller besluta om åtgärder för säkrande av verkställigheten enligt 17 § (*interimistisk säkringsåtgärd*).

I synnerligen brådskande fall som avses i 1 mom. och där det inte finns möjlighet att begära domstolens förordnande i saken kan utmätningsmannen eller polismyndigheten på vårdnadshavarens yrkande, i syfte att säkra verkställigheten av ett beslut som gäller vårdnaden om barnet, omedelbart ta hand om barnet, oberoende av om ett verkställighetsärende enligt denna lag är anhängigt. Välfärdsområdesmyndigheten ska då placera barnet enligt 1 mom.

32 §

Handräckning

På utmätningsmannens begäran ska välfärdsområdesmyndigheten och kommunala myndigheter lämna handräckning som behövs för verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

87.

Lag

om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken (705/2007) 7 kap. 3 och 5 § som följer:

7 kap.

Verkställighet av andra skyldigheter än betalningsskyldighet

3 §

Meddelande till den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet

Om utmätningsmannen vet att det i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden bor barn, och det är oklart hur deras boende ska ordnas, eller personer i behov av omedelbar omsorg, ska den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet trots sekretessbestämmelserna så snabbt som möjligt underrättas om att vräkningsärendet har blivit anhängigt och om de omständigheter som då framkommit.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

5 §

Verkställande av vräkning

Vräkningen verkställs så att de som ska vräkas samt egendom som finns i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden avlägsnas därifrån.

Om det när vräkningen verkställs finns sådana personer som avses i 3 § i bostaden, får vräkningen inte verkställas förrän den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet har getts tillfälle att ordna en bostad eller reda ut behovet av socialvårdstjänster.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

88.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen (435/2009) 3 §, 9 § 1 mom. och 10 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 201/2019, som följer:

3 §

Handräckning

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda ett barns vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör intressebevakning av barn eller egendom som tillhör barnet ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 34 i konventionen får den som ordnar eller lämnar socialvård till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som begär uppgifter med stöd av konventionen lämna ut sekretessbelagda uppgifter som den som ordnar eller lämnar socialvård har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 §

Utlåtande i ärende om umgängesrätt

Om ett ärende om umgängesrätt med barn ska avgöras i en främmande fördragsslutande stat och saken gäller kontakten mellan barnet och barnets i Finland bosatta förälder, får denna förälder begära ett utlåtande av välfärdsområdet om omständigheter som är viktiga för beviljandet eller utövandet av umgängesrätten. I utlåtandet får även sekretessbelagda uppgifter lämnas ut med tillämpning av 16 § 5 mom. i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.

Utlåtandet lämnas av det välfärdsområde inom vars område den person som framställer begäran har hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Utlåtandet skickas till den finska centralmyndigheten eller direkt till den behöriga myndigheten i den stat där ärendet ska avgöras.

På verksamhet som välfärdsområdena ordnar med stöd av denna paragraf tillämpas lagen om välfärdsområdenas finansiering (/), om inte något annat föreskrivs genom lag.

RP 56/2021 rd

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den
20 .

89.

Lag

om ändring av lagen om för- och efternamn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om för- och efternamn (946/2017) 22 § 3 mom., 23 § 3 mom. och 27 §, sådana
de lyder i lag 1154/2019, samt
fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

3 kap.

Namnmyndigheter och förfarandebestämmelser

22 §

Anmälan om förnamn

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs förnamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det välfärdsområde inom vars område barnet bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

23 §

Anmälan om efternamn

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs efternamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, får den minderårige samma efternamn som den förälder som har fött barnet eller, om denna inte är känd, den andra förälderns efternamn. Om ingendera förälderns efternamn är känt, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det välfärdsområde inom vars område den minderårige bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

27 §

Avgörande av namnärende som gäller ett omhändertaget barn

Innan ett ärende som gäller för- eller efternamn för ett omhändertaget barn avgörs ska Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata begära utlåtande om förutsättningarna för ändring av namnet av det välfärdsområde där barnet omhändertagits.

33 a §

RP 56/2021 rd

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den
20

90.

Lag

om ändring av beredskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i beredskapslagen (1552/2011) 12 §, 70 § 1 mom. 1 punkten och 70 § 2 mom., 88 §, 94 § 1 och 3 mom., 101 § 1 mom., 106 § 3 mom., 120 § 1 mom. och 126 §, av dem 88 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1322/2014, samt
fogas till lagen en ny 108 a § som följer:

12 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar, övriga statsmyndigheter och statliga affärsverk samt välfärdsområdena och välfärdsområdessammanslutningarna, kommunerna, samkommunerna och kommunernas övriga sammanslutningar ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden.

70 §

Användningstillstånd för flytande bränsle

Användningstillstånd för flytande bränsle kan beviljas

1) statliga myndigheter, statliga affärsverk, välfärdsområdenas och välfärdsområdessammanslutningarnas myndigheter samt kommunala myndigheter för de motorfordon som de äger eller har i sin besittning eller användning, och

Statliga myndigheter och statliga affärsverk beviljas användningstillstånd av kommunikationsministeriet. Trafikbränsleenheten vid närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar användningstillstånd till välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas myndigheter, kommunala myndigheter samt till trafikidkare och andra företag och sammanslutningar.

88 §

Social- och hälsovårdstjänster samt hälsoskydd

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att välfärdsområdet och välfärdsområdessammanslutningen kan avstå från

1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,

2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen (1301/2014),

3) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från ansvaret för att ordna småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik (540/2018), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

94 §

Begränsning av uppsägningsrätten

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan arbetsgivarens rätt att säga upp ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande genom förordning av statsrådet begränsas i jämförelse med vad som i 7 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001), 8 kap. i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) och 27 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) föreskrivs om grunderna för uppsägningsrätt, om en sådan begränsning behövs för tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om till vilka delar uppsägningsrätten begränsas och vilka områden av produktionsverksamheten begränsningarna avser.

För tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten är uppsägningstiden för en arbetstagar, tjänsteman och kommunal tjänsteinnehavare eller tjänsteinnehavare i ett välfärdsområde som säger upp sitt anställningsförhållande minst en månad längre än den skulle vara enligt lag eller arbets- eller tjänstekollektivavtal, dock högst sex månader. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppsägningstiderna i olika uppgiftsgrupper.

101 §

Villkoren i arbetspliktsförhållande

Villkoren i ett arbetspliktsförhållande bestäms enligt det kollektivavtal som enligt lagen om kollektivavtal (436/1946) eller 2 kap. 7 § i arbetsavtalslagen binder arbetsgivaren eller enligt det tjänstekollektivavtal som enligt lagen om statens tjänstekollektivavtal (664/1970) eller lagen om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal (669/1970) binder arbetsgivaren. Om ett sådant kollektivavtal inte finns, ska till den arbetspliktige betalas lön som skäligen motsvarar de uppgifter som han eller hon förordnats att utföra.

106 §

Förvaltningsmyndigheternas kommunikation under undantagsförhållanden

RP 56/2021 rd

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan statsrådets kansli och Statens kommunikationscentral förplikta myndigheter som lyder under statsrådet, välfärdsområdenas och välfärdsområdessammanslutningarnas myndigheter samt kommunala myndigheter att i sin kommunikation publicera meddelanden med visst innehåll eller förbjuda publiceringen av meddelanden med visst innehåll.

108 a §

Välfärdsområdets förvaltning

Trots 99 § 4 mom. i lagen om välfärdsområden (/) kan välfärdsområdesfullmäktige sammankallas omedelbart under undantagsförhållanden. Välfärdsområdesfullmäktige är beslutfört då mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Om välfärdsområdesfullmäktige inte blir beslutfört och vägande skäl kräver omedelbara beslut, har välfärdsområdesstyrelsen rätt att fatta beslut om ärenden som gäller organiseringen av förvaltningen, förvaltningsstadga, delegering av behörighet, budget samt andra ärenden som det bestämts att välfärdsområdesfullmäktige ska besluta om.

Välfärdsområdesstyrelsen ska så snart som möjligt sända de beslut som avses i 2 mom. till välfärdsområdesfullmäktige för beslut. Välfärdsområdesstyrelsens beslut gäller tills välfärdsområdesfullmäktige fattat beslut i ärendet.

Det som bestäms om välfärdsområden i denna paragraf tillämpas också på välfärdssammanslutningar.

120 §

Specialarrangemang inom räddningsväsendet och befolkningsskyddet

I syfte att skydda befolkningen och effektivisera ledandet av befolkningsskyddet under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten inrättar räddningsmyndigheterna, välfärdsområdena och kommunerna ledningscentraler samt befolkningsskyddsformationer för släcknings-, räddnings-, förstahjälps-, underhålls-, röjnings- och rengöringsuppgifter samt för andra jämförbara uppgifter som är nödvändiga för att skydda befolkningen.

126 §

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, välfärdsområdesstyrelsernas, kommunstyrelsernas, polisens, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Denna lag träder i kraft den 20 .

91.

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar (1153/2004) 5 § 2 mom. och 6 § som följer:

5 §

Centralmyndigheten

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna ska på begäran lämna justitieministeriet handräckning för att utreda ett barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av domar om föräldraansvar som meddelats i en annan medlemsstat och återlämnandet av barn samt i övrigt för skötseln av de uppgifter som enligt artikel 55 i förordningen ankommer på centralmyndigheten.

6 §

Ärenden som gäller placering av barn

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.1 och 56.2 i förordningen avsedd anmodan som gäller placering av ett barn på en institution eller i ett familjehem i Finland, ska justitieministeriet överföra anmodan till det välfärdsområde inom vars område man avser placera barnet eller, om placeringsorten inte har specificerats i anmodan, i det välfärdsområde som enligt 16 § i barnskyddslagen (417/2007) beslutar om ordnandet av placeringen av barnet.

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.4 i förordningen avsedd underrättelse om placering av ett barn i ett familjehem i Finland, ska justitieministeriet överföra underrättelsen till det i 1 mom. avsedda välfärdsområde inom vars område man har beslutat att placera barnet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

92.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen (779/2010) 3 §, 5 § 2 punkten och 9 § 1 mom., av dem 5 § 2 punkten sådan den lyder i lag 1146/2019, samt
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

3 §

Handräckning

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda en vuxen persons vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör bevakning av en vuxen persons intressen eller egendom ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

5 §

Framställningar hos myndigheter i en annan stat

Beslut om att göra en framställning som avser skydd av en vuxen eller dennes egendom enligt artikel 8.2 i konventionen hos myndigheterna i en annan fördragsslutande stat eller att lämna in en ansökan enligt artikel 8.1 fattas

2) om framställningen gäller något annat, av det välfärdsområde inom vars område den vuxna personen har sin hemkommun eller, om personen inte har hemkommun i Finland, i det välfärdsområde inom vars område den vuxna senast hade hemkommun i Finland eller som den vuxna har närmaste anknytning till med beaktande av alla omständigheter.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 32 i konventionen får välfärdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som med stöd av konventionen begär uppgifter lämna ut sekretessbelagda uppgifter som välfärdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 a §

RP 56/2021 rd

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20.

93.

Lag

om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fängelselagen (767/2005) 4 kap. 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 393/2015 som
följer:

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen ska beredas i samarbete med den som dömts till fängelsestraff. Planen för strafftiden och den frigivningsplan som ingår i den ska med den dömdes samtycke i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med de myndigheter som på basis av den dömdes hem- eller boningskommun ansvarar för hans eller hennes socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftstjänster liksom med andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

94.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017) 8 § 4 mom. och 9 § 3 mom.
som följer:

8 §

Plan för strafftiden och tidsplan

Planen för strafftiden ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med de myndigheter som på basis av fångens hem- eller boningskommun ansvarar för hans eller hennes socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftstjänster liksom med andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Vid samordnandet av de stödåtgärder som hör till övervakningstiden i ett kombinationsstraff svarar välfärdsområdet för kostnaderna för den basservice som hör till välfärdsområdet. Vad som ovan föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland. Brottspåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av kombinationsstraffet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

95.

Lag

om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) 12 § 2 mom. och 71 § 3 mom. som följer:

12 §

Stödåtgärder

Vid samordnandet av de stödåtgärder som avses i 1 mom. svarar välfärdsområdet för kostnaderna för den basservice som hör till välfärdsområdet. Vad som ovan föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland. Brottspåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av samhällspåföljden.

71 §

Övervakningens innebörd

Om en fånge ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom., ska Brottspåföljdsmyndigheten i god tid före den villkorliga frigivningen i samarbete med fången utarbeta en plan för strafftiden som gäller övervakningen. Denna plan ska samordnas med den plan för strafftiden som gäller tiden i fängelse. Planen ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med fångens hem- eller boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda personer.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

96.

Lag

om ändring av 10 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 10 § 2 mom. som följer:

10 §

Ansökan om rättshjälp

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter samt försäkringsanstalter är skyldiga att på begäran av rättshjälpsbyrån trots sekretessbestämmelserna lämna denna sådana uppgifter som de förfogar över och som är nödvändiga för rättshjälpsbyrån på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda om en sökande på basis av sin ekonomiska ställning är berättigad till rättshjälp och om sökanden har en rättsskyddsförsäkring som täcker saken. Denna skyldighet gäller också penninginstitut, om rättshjälpsbyrån inte får tillräckliga uppgifter av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som sökanden har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen hos penninginstitutet, och sökanden ska på förhand underrättas om det.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

97.

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 72 § 2 mom., 90 § 1 och 2 mom. och 92 § 3 mom. 1 punkten, av dem 90 § 1 mom. sådant det lyder i lag 780/2010, samt *fogas* till 84 §, sådan den lyder i lag 1135/2019, ett nytt 4 mom. som följer:

72 §

Ett ärende som gäller förordnande av intressebevakare för en minderårig kan även anhängiggöras av den minderåriges vårdnadshavare eller av ett välfärdsområde.

84 §

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

90 §

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter för social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som behövs för avgörande av ett anhängigt ärende och dessutom att lämna förmyndarmyndigheten de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ett ärende som gäller skydd av vuxna eller barn och har inletts i en främmande stat hos en myndighet som begär uppgifter om ärendet med stöd av ett statsfördrag.

Förmyndarmyndigheten eller domstolen kan av välfärdsområdet begära ett utlåtande om vederbörandes förhållanden, då ett sådant behövs i ett ärende som avses i denna lag. Begäran ska riktas till det välfärdsområde inom vars område vederbörande har sin hemkommun eller, om vederbörande inte har hemkommun i Finland, där han eller hon huvudsakligen vistas.

92 §

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till
1) statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter eller kommunala myndigheter eller till någon annan person för fullgörande av åligganden enligt denna lag,

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 56/2021 rd

98.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (1156/2019) 10 § 4 mom. som följer:

10 §

Utlämnande av registeruppgifter

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att få för skötseln av sina åligganden nödvändiga uppgifter ur registret över förmynderskapsärenden.

Denna lag träder i kraft den

20 .

99.

Lag

om ändring av 5 § i idrottslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i idrottslagen (390/2015) 5 § 3 mom. som följer:

5 §

Kommunens ansvar

Kommunen ska höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrotten inom ramen för sin uppgift enligt 22 § i kommunallagen (410/2015) att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att delta i och påverka kommunens verksamhet. Kommunen ska utvärdera kommuninvånarnas idrottsaktivitet inom ramen för främjande av hälsa och välfärd enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

100.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om rättsskydds nämnden för studerande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättsskydds nämnden för studerande (956/2011) 12 § 1 mom. som följer:

12 §

Rätt att få uppgifter och handräckning

Trots sekretessbestämmelserna är myndigheter samt samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvär sökande samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Denna lag träder i kraft den 20.

101.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) 7 § 2 mom. som följer:

7 §

Samverkan

Kommunen ska med beaktande av lokala omständigheter och resurser främja verksamhet som följer syftena och uppgifterna enligt denna lag i samverkan med andra kommuner, välfärdsområden, myndigheter och landskap samt med aktörer inom kultur- och konstsektorn och andra sektorer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

102.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005)
6 § 21 punkten och 131 §, av dem 6 § 21 punkten sådan den lyder i lag 358/2015, samt
fogas till 126 §, sådan den lyder i lag 795/2020, ett nytt 2 mom. som följer:

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

21) *räddningsmyndighet* den räddningsmyndighet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen,

126 §

Sökande av ändring i ett beslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet

Bestämmelser om beslut enligt 131 § 2 mom. i denna lag om storleken på de avgifter som tas ut för räddningsmyndighetens prestationer och om sökande av ändring i dem finns i 16 kap. i lagen om välfärdsområden (/).

131 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifterna för statliga myndigheters prestationer som avses i denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Beslut om när en räddningsmyndighets prestationer som avses i denna lag ska vara avgiftsbelagda och om storleken på de avgifter som tas ut fattas av välfärdsområdesfullmäktige på det sätt som föreskrivs i lagen om välfärdsområden.

Avgifter och kostnader som avses i denna lag får drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

103.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djursjukdomar (76/2021) 22 § 3 mom. som följer:

22 §

Djurhälsomyndighetens anmälningsplikt

Kommunalveterinären och regionförvaltningsverket ska anmäla fall av sådana djursjukdomar som kan medföra fara för människors hälsa till den berörda läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar inom välfärdsområdet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

104.

Lag

om upphävande av 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 § 2 mom. i statsunderstödslagen (688/2001), sådant det lyder i lag 1294/2016.

2 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

105.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om Hansel Ab

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Hansel Ab (1096/2008) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1060/2018 som följer:

3 §

Kunder

Bolagets kunder består av ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten. Till bolagets kunder hör också riksdagen samt de enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den och är verksamma i anslutning till den. Till bolagets kunder kan dessutom höra kommunerna och samkommunerna, välfärdsområdena, välfärdssammanslutningarna, den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan samt deras församlingar.

Denna lag träder i kraft den

20 .

106.

Lag

om upphävande av lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform (490/2014).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

107.

Lag

om upphävande av lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården (548/2016).

2 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

108.

Lag

om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 78 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 81/2019 som följer:

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på avträdelsetöd det som i 96–100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 2 och 4 mom. om meddelande av interimistiskt beslut och om maskinellt undertecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensionstagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjsmålsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 §, 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller ett välfärdsområde, i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning och i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den

20 .

109.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1314/2019 som följer:

5 §

Användning av stödtjänster vid offentliga uppdrag

Följande myndigheter inom den offentliga förvaltningen är skyldiga att använda de stödtjänster som avses i 3 § 1 mom. 1–4, 7 och 8 punkten samt de uppgifter i behörighetstjänsten som gäller personers behörighet som lagliga företrädare, när stödtjänsten är tillgänglig och det serviceavtal för en tjänst som anskaffats självständigt och som motsvarar stödtjänsten i fråga har löpt ut, om inte myndigheten av tekniska eller funktionella skäl eller av skäl som hänför sig till kostnadseffektiviteten eller informationssäkerheten nödvändigtvis måste använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den:

- 1) statliga förvaltningsmyndigheter, ämbetsverk, inrättningar och affärsverk,
- 2) myndigheter i välfärdsområden och myndigheter i välfärdssammanslutningar,
- 3) kommunala myndigheter, när de sköter sina lagstadgade uppgifter,
- 4) domstolar och andra rättskipningsorgan.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____.

Helsingfors den 15 april 2021

Statsminister

Sanna Marin

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru

1.

Lag

om ändring av 20 b och 20 n § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001) det inledande stycket i 20 b § 2 mom. samt 20 n § 1 mom., sådana de lyder, det inledande stycket i 20 b § 2 mom. i lag 169/2017 och 20 n § 1 mom. i lag 277/2013 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 b §

20 b §

Verksamhetstillstånd och anmälan

Verksamhetstillstånd och anmälan

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja en kommun, samkommun, förening eller annan sammanslutning eller företag verksamhetstillstånd för verksamhet som bedrivs av en vävnadsinrättning, om inrättningen uppfyller kraven enligt följande direktiv:

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja *ett välfärdsområde, HUS-sammanslutningen*, en förening eller annan sammanslutning eller ett företag verksamhetstillstånd för verksamhet som bedrivs av en vävnadsinrättning, om inrättningen uppfyller kraven enligt följande direktiv:

20 n §

20 n §

Givarsjukhus och transplantationscentrumet

Givarsjukhus och transplantationscentrumet

Bestämmelser om de krav som ställs på givarsjukhus och transplantationscentrumet finns förutom i denna lag också i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989).

Bestämmelser om de krav som ställs på givarsjukhus och transplantationscentrumet finns förutom i denna lag också i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) *och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/)*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 4 och 18 § i blodtjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i blodtjänstlagen (197/2005) 4 § 2 mom. och 18 § 3 mom. , av dem 4 § 2 mom. sådant
det lyder i lag 777/2009 som följer:

Gällande lydelse

4 §

Tillstånd och anmälan

Läkemedelsverket skall på skriftlig ansökan bevilja tillstånd för blodtjänst i fråga om kommuner, samkommuner, föreningar eller andra motsvarande sammanslutningar som har förutsättningar att uppfylla de kvalitets- och säkerhetskrav för blodtjänst som avses i denna lag. Ansökan om tillstånd skall innehålla uppgifter om inrättningens personal, lokaler, utrustning och förnödenheter samt uppgifter om förfaringssätt vid insamling, kontroll, behandling, förvaring, transport och distribution av blod och blodkomponenter samt blodövervakning.

18 §

Ledning och övervakning

Angående ledningen och övervakningen av blodcentralerna gäller vad som bestäms i folkhälsolagen (66/1972), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Föreslagen lydelse

4 §

Tillstånd och anmälan

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska på skriftlig ansökan bevilja tillstånd för blodtjänst i fråga om *väl-färdsområden, HUS-sammanslutningen*, föreningar eller andra motsvarande sammanslutningar som har förutsättningar att uppfylla de kvalitets- och säkerhetskrav för blodtjänst som avses i denna lag. Ansökan om tillstånd ska innehålla uppgifter om inrättningens personal, lokaler, utrustning och förnödenheter samt uppgifter om förfaringssätt vid insamling, kontroll, behandling, förvaring, transport och distribution av blod och blodkomponenter samt blodövervakning.

18 §

Ledning och övervakning

Bestämmelser om ledningen och övervakningen av blodcentralerna finns i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) 8 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 32 § och 41 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

8 §

Styrning av Tillståndsmyndighetens verksamhet och utvecklande av samarbetet mellan de personuppgiftsansvariga

För styrning av verksamheten vid Tillståndsmyndigheten och utvecklande av den gemensamma verksamheten mellan organisationer som svarar för tjänster tillsätter social- och hälsovårdsministeriet för en treårsperiod en styrgrupp för Tillståndsmyndigheten samt utser en ordförande för styrgruppen. Till ledamöter i styrgruppen utser social- och hälsovårdsministeriet:

2) en ledamot som företräder kommunerna som anordnare av social- och hälsovårdstjänster,

3) utifrån Kommunförbundets förslag en ledamot som företräder kommunerna som anordnare av förebyggande social- och hälsovård,

32 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna, för tillsynen över driftmiljöer få nödvändiga uppgifter av statliga och kommunala myndigheter samt av fysiska och juridiska personer som omfattas av

Föreslagen lydelse

8 §

Styrning av Tillståndsmyndighetens verksamhet och utvecklande av samarbetet mellan de personuppgiftsansvariga

För styrning av verksamheten vid Tillståndsmyndigheten och utvecklande av den gemensamma verksamheten mellan organisationer som svarar för tjänster tillsätter social- och hälsovårdsministeriet för en treårsperiod en styrgrupp för Tillståndsmyndigheten samt utser en ordförande för styrgruppen. Till ledamöter i styrgruppen utser social- och hälsovårdsministeriet

2) en ledamot som företräder *välståndsområdena* som anordnare av social- och hälsovårdstjänster,

3) utifrån Kommunförbundets förslag en ledamot som företräder *välståndsområdena* som anordnare av förebyggande social- och hälsovård,

32 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna, för tillsynen över driftmiljöer få nödvändiga uppgifter av statliga myndigheter och *välståndsområdesmyndigheter*

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

41 §

Informationsledning

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har kommuner och samkommuner rätt att för informationsledning på ett identifierbart sätt behandla och samköra också sådana kunduppgifter som lagrats i ett sådant gemensamt register som avses i 9 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Föreslagen lydelse

digheter samt av fysiska och juridiska personer som omfattas av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

41 §

Informationsledning

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har *de välfärdsområden i Nyland som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/) och Helsingfors stad* rätt att trots sekretessplikten och med stöd av artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen på ett identifierbart sätt behandla och samköra kunduppgifter som har uppstått i vars och ens egen verksamhet eller som är införda i dess egna register samt kunduppgifter som HUS-sammanslutningen producerar på basis av finansieringsansvaret för välfärdsområdets räkning. Behandlingen ska vara nödvändig för produktionen, uppföljningen, utvärderingen, planeringen, utvecklingen, ledningen eller övervakningen av den serviceverksamhet som välfärdsområdena eller Helsingfors stad ansvarar för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 58 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälsoskyddslagen (763/1994) 58 §, sådan den lyder i lag 1723/2009 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

58 §

58 §

Förhållande till annan lagstiftning

Förhållande till annan lagstiftning

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas *lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992)* och *lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009)*, om inte något annat bestäms genom lag.

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas *lagen om statsandel för kommunal basservice (/)*, om inte något annat bestäms genom lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om moderskapsunderstöd

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) 2 § 1 mom. och 14 § 2 mom. 1 punkten, av dem 14 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 783/2002, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder i lagarna 643/2004 och 25/2019, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Lagens syfte och tillämpningsområde

(fogas)

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

2 §

2 §

Rätt till understöd

Rätt till understöd

Berättigad till moderskapsunderstöd är en kvinna vars havandeskap har varat minst 154 dagar. En förutsättning för erhållande av understödet är dessutom att kvinnan före utgången av den fjärde månaden av havandeskapet har genomgått hälsundersökning på en hälsovårdscentral eller en läkares mottagning. Folkpensionsanstalten kan dock av särskilda skäl, efter att vid behov ha hört det organ som avses i 6 § 1 mom. socialvårdslagen (710/82), bevilja understöd trots underlåtelse att genomgå hälsundersökning.

Berättigad till moderskapsunderstöd är en kvinna vars havandeskap har varat minst 154 dagar. En förutsättning för erhållande av understödet är dessutom att kvinnan före utgången av den fjärde månaden av havandeskapet har genomgått hälsundersökning på en hälsovårdscentral eller en läkares mottagning. Folkpensionsanstalten kan dock av särskilda skäl, efter att vid behov ha hört *välfärdsområdet*, bevilja understöd trots underlåtelse att genomgå hälsundersökning.

14 §

14 §

Skylldighet att lämna uppgifter

Skylldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att på begäran och utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att på begäran och trots sekretessbestämmelserna och andra

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

av uppgifter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifterna skall lämnas av

1) statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

Föreslagen lydelse

begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifterna ska lämnas av

1) statliga *myndigheter*, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den *20* .

6.

Lag

om ändring av 8 § i tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i tobakslagen (549/2016) 8 § 3 mom. och
ändras det inledande stycket i 8 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

Kommunens uppgifter

Kommunens uppgifter

Kommunen ska inom sitt område sörja för
den lokala verksamheten för rökavvänjning.
Kommunen ska inom sitt område övervaka

Kommunen ska inom sitt område *i samar-*
bete med välfärdsområdet sörja för *den lokala*
verksamheten för rökavvänjning. Kommunen
ska inom sitt område övervaka

På verksamhet som en kommun ordnar med
stöd av denna lag tillämpas lagen om plane-
ring av och statsunderstöd för social- och häl-
sovården (733/1992), om inte något annat fö-
reskrivs genom lag.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015) 4 § 2 mom.
samt 5 och 6 §, av dem 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1119/2017 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Regionförvaltningsverken styr inom sitt verksamhetsområde det förebyggande rusmedelsarbetet, planerar och utvecklar det i samarbete med andra myndigheter och med samslutningar samt stöder kommunerna inom verksamhetsområdet vid genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet.

Regionförvaltningsverken styr inom sitt verksamhetsområde det förebyggande rusmedelsarbetet, planerar och utvecklar det i samarbete med andra myndigheter och med samslutningar samt stöder kommunerna inom verksamhetsområdet *och välfärdsområdena* vid genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet.

5 §

5 §

Kommunen svarar för organiseringen av det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område och utser ett organ med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet.

Kommunen svarar för organiseringen av det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område och utser ett organ med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet. *Välfärdsområdet stöder kommunerna inom sitt område vid genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet och svarar inom social- och hälsovårdstjänsterna för de uppgifter inom det förebyggande rusmedelsarbetet som avses i 2 mom.*

Organet har i uppgift att

Det kommunala organet och välfärdsområdet har till uppgift att

- 1) sörja för uppföljningen av och informationen om rusmedelsläget i kommunen,
- 2) se till att enskilda personer och hela befolkningen erbjuds information om rusmedelsskador och om hur de kan minskas,
- 3) öka och stödja kunskaperna om åtgärder för förebyggande av rusmedelsskador inom kommunens alla uppgiftsområden,
- 4) föreslå och främja åtgärder för det förebyggande rusmedelsarbetet inom kommun-

- 1) sörja för uppföljningen av och informationen om rusmedelsläget inom sina områden,
- 2) se till att enskilda personer och hela befolkningen erbjuds information om rusmedelsskador och om hur de kan minskas,
- 3) öka och stödja kunskaperna om åtgärder för förebyggande av rusmedelsskador inom alla sina uppgiftsområden,
- 4) föreslå och främja åtgärder för det förebyggande rusmedelsarbetet inom *sina förvaltningar, i kommunen särskilt inom bildnings-, idrotts-, ungdoms- och näringsväsendet,*

Gällande lydelse

förvaltningen, särskilt inom social- och hälsovården samt bildnings-, idrotts-, ungdoms- och näringsväsendet,

5) sörja för att de kommunala åtgärder som avses i 4 punkten samordnas med de åtgärder som hör till eller stöder det förebyggande rusmedelsarbetet inom polisen, inom tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1102/2017) och tobakslagen (549/2016), inom näringslivet och i synnerhet inom de allmännyttiga sammanslutningar som deltar i det förebyggande rusmedelsarbetet.

På kommunens förebyggande rusmedelsarbete ska dessutom tillämpas vad som i 11 och 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivs om främjande av hälsa och välfärd samt om planering och rapportering som gäller den verksamheten.

6 §

Kommunen ska i samband med det förebyggande rusmedelsarbetet främja invånarnas möjligheter att delta och påverka i syfte att minska de rusmedelsrelaterade skadorna genom myndighetssamarbete, genom yttranden till myndigheter samt genom kommunens egna åtgärder.

Föreslagen lydelse

5) sörja för att de åtgärder som avses i 1–4 punkten samordnas med samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet och med polisens åtgärder, med *de myndigheter som svarar för tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1102/2017) och tobakslagen (549/2016), med näringslivets åtgärder och i synnerhet med åtgärder som har samband med och stöder de allmännyttiga sammanslutningarnas deltagande i det förebyggande rusmedelsarbetet.*

På kommunens *och välfärdsområdets* förebyggande rusmedelsarbete ska dessutom tillämpas vad *som i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/)* föreskrivs om främjande av hälsa och välfärd samt om planering och rapportering som gäller den verksamheten.

6 §

Kommunen *och välfärdsområdet* ska i samband med det förebyggande rusmedelsarbetet främja invånarnas möjligheter att delta och påverka i syfte att minska de rusmedelsrelaterade skadorna genom myndighetssamarbete, genom yttranden till myndigheter samt genom egna åtgärder.

Bestämmelser om möjligheter att delta och påverka finns också i 29 § i lagen om välfärdsområden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008) 2 § 1 mom. och det inledande stycket i 5 § 1 mom. samt 6 och 7 §, av dem det inledande stycket i 5 § 1 mom. och 7 § sådana de lyder i lag 1570/2009 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Utförande av undersökningar

Utförande av undersökningar

Samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt som avses i 24 § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) ska sörja för ordnandet av undersökningar enligt 1 § i denna lag.

De välfärdsområden som avses i 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och HUS-sammanslutningen ska sörja för ordnandet av undersökningar enligt 1 § i denna lag.

5 §

5 §

Avtal om tillhandahållande av service

Avtal om tillhandahållande av service

Regionförvaltningsverket och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt som avses i 2 § ska ingå avtal om utförande av undersökningar enligt denna lag. I avtalet kommer parterna överens om

Regionförvaltningsverket ska med ett välfärdsområde som avses i 2 § eller HUS-sammanslutningen ingå ett avtal om utförande av undersökningar enligt denna lag. I avtalet kommer parterna överens om

6 §

6 §

Ersättning för kostnader

Ersättning för kostnader

De kostnader som undersökningarna enligt denna lag orsakar för de i 2 § avsedda sjukvårdsdistrikten och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses behövliga ersätts av statsmedel.

De kostnader som undersökningarna enligt denna lag orsakar för de i 2 § avsedda välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses behövliga ersätts av statsmedel.

7 §

7 §

Betalning av ersättningar

Betalning av ersättningar

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Regionförvaltningsverket ska före utgången av april varje finansår betala de sjukvårdsdistrikt som avses i 2 § en beräknad ersättning. Ersättningsbeloppet bestäms utifrån antalet barn under 16 år som är bosatta inom sjukvårdsdistriktets område och kostnaderna för verksamheten under det föregående året.

För betalning av ersättning för de slutliga kostnaderna ska samkommunen för sjukvårdsdistriktet senast före utgången av mars året efter finansåret tillställa regionförvaltningsverket en utredning över de faktiska kostnader som följer av det avtal som avses i 5 §.

Slutposten av ersättningen till sjukvårdsdistriktet ska betalas senast en månad efter det att utredningen kom in. Om sjukvårdsdistriktet har fått för mycket i ersättning återkrävs det överskjutande beloppet till staten genom att det dras av från följande förskott som betalas ut till sjukvårdsdistriktet.

Föreslagen lydelse

Regionförvaltningsverket ska före utgången av april varje finansår betala de *välårsområden* som avses i 2 § eller *HUS-sammanslutningen* en beräknad ersättning. Ersättningsbeloppet bestäms utifrån antalet barn under 16 år som är bosatta inom *välårsområdets eller HUS-sammanslutningens* område och kostnaderna för verksamheten under det föregående året.

För betalning av ersättning för de slutliga kostnaderna ska *välårsområdet eller HUS-sammanslutningen* senast före utgången av mars året efter finansåret sända till länsstyrelsen en utredning över de faktiska kostnader som följer av det avtal som avses i 5 §.

Slutposten av ersättningen till *välårsområdet eller HUS-sammanslutningen* ska betalas senast en månad efter det att utredningen kom in. Om *välårsområdet eller HUS-sammanslutningen* har fått för mycket i ersättning återkrävs det överskjutande beloppet till staten genom att det dras av från följande förskott som betalas ut till välårsområdet eller HUS-sammanslutningen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

10.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av hemskyddstjänster (1354/2014) 12 § 3 mom., sådant det lyder i lag 381/2018 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

12 §

Myndigheter

Myndigheter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverken övervakar skyddshemsverksamheten inom sitt verksamhetsområde. På tillsynen över skyddshemsverksamheten tillämpas i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av en offentlig tjänsteproducent 55 och 56 § i socialvårdslagen (710/1982) samt i fråga om privata producenter av socialtjänster lagen om privat socialservice.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverken övervakar skyddshemsverksamheten inom sitt verksamhetsområde. På tillsynen över skyddshemsverksamheten tillämpas i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av ett välfärdsområde 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (1) och i fråga om skyddshemsverksamhet som produceras av en annan offentlig tjänsteproducent 6 kap. 46 och 48 § i den lagen samt i fråga om privata producenter av socialtjänster lagen om privat socialservice.

Denna lag träder i kraft den *20 .*

11.

Lag

om ändring av lagen om underhållsstöd

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om underhållsstöd (580/2008) 11 § 4 mom., 12 § och 34 § 1 punkten samt fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 26/2019, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Lagens syfte och tillämpningsområde

(fogas)

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

11 §

11 §

Ansökan om underhållsstöd

Ansökan om underhållsstöd

Kommunen kan ansöka om att underhållsstödet ska betalas till den, om barnet får av kommunen bekostad vård dygnet runt utanför hemmet längre tid än en kalendermånad. Stödet betalas då till kommunen tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken vården började. Kommunen ska minst två veckor före betalningsdagen enligt 16 § ansöka om att beviljat underhållsstöd betalas till den.

Välfärdsområdet kan ansöka om att underhållsstödet ska betalas till det, om barnet får av *välfärdsområdet* bekostad vård dygnet runt utanför hemmet längre tid än en kalendermånad. Stödet betalas då till *välfärdsområdet* tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken vården började. *Välfärdsområdet* ska minst två veckor före betalningsdagen enligt 16 § ansöka om att beviljat underhållsstöd betalas till det.

12 §

12 §

Utlåtande av det organ som ansvarar för socialvården

Utlåtande av det organ som ansvarar för socialvården

Om någon annan än barnets vårdnadshavare ansöker om underhållsstöd och vårdnadshavaren motsätter sig att underhållsstöd beviljas, ska Folkpensionsanstalten innan saken avgörs begära utlåtande om betalning av stödet till någon annan än barnets vårdnadshavare av ett

Om någon annan än barnets vårdnadshavare ansöker om underhållsstöd och vårdnadshavaren motsätter sig att underhållsstöd beviljas, ska Folkpensionsanstalten innan saken avgörs begära utlåtande om betalning av stödet till någon annan än barnets vårdnadshavare av det

12.

Lag

om ändring av gen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 7 § 2 och 3 mom., 24 § 1 mom., 28 § och 43 § 1 mom. 1 punkten samt 46 § 2 mom., av dem 24 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1330/2011 och 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 939/2014, samt *fogas* till 58 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

7 §

Institutionsvård

Institutionsvård

 Institutionsvård är offentlig om vården ges
 1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och ordnas av kommunen eller om det faktiskt är fråga om ett arrangemang enligt dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 1 och 2 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna för att bestämma när en verksamhet är sådan offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf eller öppen

 Institutionsvård är offentlig om vården ges
 1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten eller *ett välfärdsområde* är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten *eller ett välfärdsområde* fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden (/) och ordnas av *ett välfärdsområde* eller om det faktiskt är fråga om ett arrangemang enligt nämnda paragrafer, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om *välfärdsområdet* fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 1 och 2 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och *välfärdsområdena* för att bestämma när en verksamhet är sådan offentlig

Gällande lydelse

vård. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i anslutning till det.

24 §

Beslut om bostadsbidrag

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, avslag, justering, avbrytande, indragning och återkrav av bostadsbidrag. Sökanden ska även ges ett skriftligt beslut när bostadsbidraget med stöd av 25 a § 2 mom. betalas till hyresvärden eller med stöd av 28 § eller på grundval av familjevård enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

28 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att bostadsbidraget ska betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett organ i den kommun där bidragstagaren är bosatt för att användas för sänkning av boendeutgifterna för bidragstagaren och bidragstagarens make, maka eller sambo, om det kan äventyra försörjningen för bidragstagaren eller bidragstagarens make, maka eller sambo att bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv. Bostadsbidrag som har betalats på detta sätt får inte i strid med bidragstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än sänkning av boendeutgifterna under den månad för vilken bostadsbidraget har betalats ut. (14.11.2014/939)

Framställning om att bostadsbidraget skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av bidragstagaren, bidragstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som

Föreslagen lydelse

institutionsvård som avses i denna paragraf eller öppen vård. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och *väl-färdsområdena* samt om remissförfarandet i anslutning till det.

24 §

Beslut om bostadsbidrag

Den som söker bostadsbidrag ges ett skriftligt beslut om beviljande, avslag, justering, avbrytande, indragning och återkrav av bostadsbidrag. Sökanden ska även ges ett skriftligt beslut när bostadsbidraget med stöd av 25 a § 2 mom. betalas till hyresvärden eller till *väl-färdsområdet* med stöd av 28 § eller på grundval av familjevård enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

28 §

Betalning till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att bostadsbidraget ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område bidragstagaren har sin hemkommun* för att användas för sänkning av boendeutgifterna för bidragstagaren och bidragstagarens make, maka eller sambo, om det kan äventyra försörjningen för bidragstagaren eller bidragstagarens make, maka eller sambo att bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv. Bostadsbidrag som har betalats på detta sätt får inte i strid med bidragstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än sänkning av boendeutgifterna under den månad för vilken bostadsbidraget har betalats ut.

Framställning om att bostadsbidraget ska betalas till *ett välfärdsområde* kan göras av bidragstagaren, bidragstagarens make, maka el-

Gällande lydelse

huvudsakligen sköter bidragstagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

43 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund,

Föreslagen lydelse

ler sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter bidragstagaren eller av välfärdsområdet.

43 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga myndigheter, *välfärdsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund,

46 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av kommunens social- och hälsovårdsmyndigheter och inrättningar eller av berörda statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

46 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av *välfärdsområdets* social- och hälsovårdsmyndigheter och inrättningar eller av berörda statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

58 §

Tillämpningsbestämmelse

(fogas)

58 §

Tillämpningsbestämmelse

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 16 och 19 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 16 § 2 mom. och 19 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

16 §

Utbetalning av stöd till vårdproducenten

Utbetalning av stöd till vårdproducenten

Den som ansöker om stöd eller den stödtagare som denna anger skall också till folkpensionsanstalten lämna en utredning om beloppet av den ersättning eller lön som avtalats för vården. Dessutom skall lämnas en utredning om att den vårdproducent som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten har gjort en anmälan enligt 2 § 2 punkten eller att det kommunala organ som avses i 6 § 1 mom. socialvårdslagen (710/82) har godkänt att stödet kan betalas till en vårdproducent enligt 1 mom. 3 punkten.

Den som ansöker om stöd eller den stödtagare som denna anger ska också till Folkpensionsanstalten lämna en utredning om beloppet av den ersättning eller lön som avtalats för vården. Dessutom ska lämnas en utredning om att den vårdproducent som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten har gjort en anmälan enligt 2 § 2 punkten eller att *ett i 50 § i lagen om småbarnspedagogik avsett kommunalt organ* har godkänt att stödet kan betalas till en vårdproducent enligt 1 mom. 3 punkten.

19 §

19 §

Utbetalning under tiden för anstalts- och familjevård

Utbetalning under tiden för anstalts- och familjevård

Stöd betalas inte för barn som är i fortgående anstaltsvård eller därmed jämförbar vård för den vårdtid som överstiger tre månader. Med anstaltsvård och därmed jämförbar vård avses sjukhus-, anstalts- eller familjevård som ordnas av en kommun eller en samkommun och som omfattar underhåll. I fråga om ett barn som omhändertagits med stöd av barnskyddslagen (683/83) upphör utbetalningen av stödet när barnets vård och fostran har ordnats utom hemmet.

Stöd betalas inte för barn som är i fortgående anstaltsvård eller därmed jämförbar vård för den vårdtid som överstiger tre månader. Med anstaltsvård och därmed jämförbar vård avses sjukhus-, anstalts- eller familjevård som ordnas av *ett välfärdsområde* och som omfattar underhåll. I fråga om ett barn som omhändertagits med stöd av barnskyddslagen (417/2017) upphör utbetalningen av stödet när barnets vård och fostran har ordnats utom hemmet.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 2 a kap. 1 § 2 mom., 11 kap. 3 § 1 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten sådan den lyder i lag 1374/2014, 2 a kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1049/2013 och 13 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1554/2015 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 kap

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

5 §

5 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

14) *orsak som jämföras med tillstånd*
 a) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet,
 b) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,
 c) att en familjedagvårdares arbete och löneutbetalning avbryts helt och hållet på grund av att hon eller han av orsaker som inte beror på

14) *orsak som jämföras med tillstånd*
 a) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet,
 b) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om tjänsteinnehavare i *kommuner och välfärdsområden* (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,
 c) att en familjedagvårdares arbete och löneutbetalning avbryts helt och hållet på grund av att hon eller han av orsaker som inte beror på

Gällande lydelse

henne eller honom inte har barn i dagvård medan anställningsförhållandet för övrigt fortgår,

2 a kap

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

1 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också när personens utförande av arbete och löneutbetalning har avbrutits helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän, 6 kap. 63 § i kyrkolagen, 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare, 48 § i lagen om försvarsmakten, 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän, 42 § i lagen om republikens presidents kansli eller i 40 § i statstjänstemannalagen.

11 kap

Bestämmelser om verkställighet

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en arbetslöshetsförmån ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till ett kommunalt organ på det sätt som bestäms i 9 §. Sökanden skall begära ett beslut om indexjustering eller en justering

Föreslagen lydelse

henne eller honom inte har barn i dagvård medan anställningsförhållandet för övrigt fortgår,

2 a kap

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

1 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också när personens utförande av arbete och löneutbetalning har avbrutits helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän, 6 kap. 63 § i kyrkolagen, 47 § i lagen om tjänsteinnehavare i *kommuner och välfärdsområden*, 48 § i lagen om försvarsmakten, 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän, 42 § i lagen om republikens presidents kansli eller i 40 § i statstjänstemannalagen.

11 kap

Bestämmelser om verkställighet

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan ska i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en arbetslöshetsförmån ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till *ett välfärdsområde* på det sätt som bestäms i 9 §. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en justering

Gällande lydelse

av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

9 §

Betalning av arbetslöshetsförmån till ett kommunalt organ

Om ett i 6 § socialvårdslagen avsett kommunalt organ begär det, kan en arbetslöshetsförmån av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid utbetalas till organet för att användas för underhållet av förmånstagaren, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

Har ett kommunalt organ i enlighet med 23 § lagen om utkomststöd betalat utkomststöd i förskott mot en emotsedd arbetslöshetsförmån, utbetalas arbetslöshetsförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till organet på dess begäran.

13 kap

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

Föreslagen lydelse

av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

9 §

Betalning av arbetslöshetsförmån till ett välfärdsområde

Om ett välfärdsområde begär det, kan en arbetslöshetsförmån av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid betalas till välfärdsområdet för att användas för underhållet av förmånstagaren, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

Om ett välfärdsområde i enlighet med 23 § lagen om utkomststöd har betalat utkomststöd i förskott mot en emotsedd arbetslöshetsförmån, betalas arbetslöshetsförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till välfärdsområdet på dess begäran.

13 kap

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

1) av statliga och kommunala myndigheter
och andra offentligrättsliga samfund,

Föreslagen lydelse

1) av statliga myndigheter, *väl-färdsområ-*
desmyndigheter och kommunala myndigheter
samt andra offentligrättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 17 och 22 a § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i militärunderstödslagen (781/1993) det inledande stycket i 17 § 1 mom. och 17 § 1 mom. 2 punkten samt 22 a § 1 mom. 1 punkten, sådana de lyder, det inledande stycket i 17 § 1 mom. och 17 § 1 mom. 2 punkten i lag 577/2007 samt 22 a § 1 mom. 1 punkten i lag 690/2002, samt

fogas till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 577/2007, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

17 §

Utbetalning i specialfall

Utbetalning i specialfall

Från understödet skall avdras den del som motsvarar den tid en understödstagande anhörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

Från understödet ska dras av den del som motsvarar den tid en understödstagande anhörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

2) är i sjukhus-, institutions- eller familjevård som ordnas av en kommun eller en samkommun och som omfattar underhåll.

2) är i sjukhus-, institutions- eller familjevård som ordnas av *ett välfärdsområde* och som omfattar underhåll.

(fogas)

Vad som i 1 mom. föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

22 a §

22 a §

Rätt att få uppgifter

Rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har på begäran och utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för avgörandet av ett ärende eller annars för verkställigheten av ett enskilt uppdrag enligt denna lag. Uppgifter skall lämnas av

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har på begäran och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för avgörandet av ett ärende eller annars för verkställigheten av ett enskilt uppdrag enligt denna lag. Uppgifter ska lämnas av

1) statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

1) av statliga myndigheter, *välfärdsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 9 och 42 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 9 § 6 mom. och 42 § 1 mom. 1 punkten,
av dem 9 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1533/2016 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

Godtagbara boendeutgifter

Godtagbara boendeutgifter

Som finansieringsutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden. Som utgifter för en bostadsrättsbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa bostadsrätten. Ovannämnda lån ska ha beviljats av staten, en kommun, en församling eller ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn och som bedriver kreditverksamhet.

Som finansieringsutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden. Som utgifter för en bostadsrättsbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa bostadsrätten. Ovannämnda lån ska ha beviljats av staten, *ett välfärdsområde*, en kommun, en församling eller ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn och som bedriver kreditverksamhet.

42 §

42 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

1) av statliga myndigheter, *välfärdsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 817/2008 som följer:

Gällande lydelse

1 §

Centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård har rätt att ta ut avgifter och arvoden för sina tjänster till lantbruksföretagare. För avgifterna för serviceproduktion till lantbruksföretagare har lantbruksföretagaren eller kommunen rätt att få ersättning enligt 13 kap. i sjukförsäkringslagen.

Föreslagen lydelse

1 §

Centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård har rätt att ta ut avgifter och arvoden för sina tjänster till lantbruksföretagare. För avgifterna för serviceproduktion till lantbruksföretagare har lantbruksföretagaren, *välårsområdet* eller kommunen rätt att få ersättning enligt 13 kap. i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i barnbidragslagen (796/1992) 7 § 4 mom., 11–13 § samt 16 § 2 mom. 1 punkten och 4 mom., av dem 7 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1218/2019 samt 16 § 2 mom. 1 punkten och 4 mom. sådana de lyder i lag 694/2002, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder i lag 24/2019, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Lagens syfte och tillämpningsområde

(fogas)

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på den myndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

7 §

7 §

Barnbidragets storlek

Barnbidragets storlek

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 94,88 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 63,30 euro per kalendermånad.

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till *välfärdsområdet* eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 94,88 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 63,30 euro per kalendermånad.

11 §

11 §

Betalning under tiden för anstalts- eller familjevård

Betalning under tiden för anstalts- eller familjevård

Om barnet på kommunens bekostnad vårdas i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget på framställning av kommunen från ingången av den kalendermånad som följer på den då vården började till den kommun som i första hand svarar för vårdkostnaderna. Med barnbidraget

Om barnet på välfärdsområdets bekostnad vårdas i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget på framställning av *välfärdsområdet* från ingången av den kalendermånad som följer på den då vården började till *det välfärds-*

Gällande lydelse

skall därvid gottgöras de vårdkostnader som en enskild person, kommunen eller staten svarar för. Ett eventuellt överskott skall utges till den som har rätt till barnbidraget.

Om barnet så som avses i familjevårdarlagen (312/92) är placerat i familjevård, kan folkpensionsanstalten efter att ha hört socialnämnden berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget.

12 §

Utbetalning i specialfall

Utan hinder av 6 och 11 §§ kan folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det efter att ha hört socialnämnden besluta att barnbidraget betalas till barnet självt, om det har fyllt 15 år.

Av särskilt vägande skäl kan folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det på framställning av socialnämnden bestämma att barnbidraget skall betalas till den andra av barnets föräldrar eller vårdnadshavare, till någon annan lämplig person eller till socialnämnden för att användas för barnets underhåll.

13 §

Anmälningstiden när bidragslyftaren byts

En kommun skall göra sin i 11 § 1 mom. och en socialnämnd sin i 12 § 2 mom. nämnda framställning om ändring i utbetalningen av barnbidrag hos folkpensionsanstalten senast 2 veckor innan den betalningsdag som avses i 10 § 1 mom. infaller.

16 §

Skylldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sek-

Föreslagen lydelse

område som i första hand svarar för vårdkostnaderna. Med barnbidraget ska därvid gottgöras de vårdkostnader som en enskild person, *väl-färdsområdet* eller staten svarar för. Ett eventuellt överskott ska utges till den som har rätt till barnbidraget.

Om barnet så som avses i familjevårdslagen (263/2015) är placerat i familjevård, kan Folkpensionsanstalten efter att ha hört *väl-färdsområdet* berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget.

12 §

Utbetalning i specialfall

Trots 6 och 11 § kan Folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det efter att ha hört *väl-färdsområdet* besluta att barnbidraget betalas till barnet självt, om det har fyllt 15 år.

Av särskilt vägande skäl kan Folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det på framställning av *väl-färdsområdet* bestämma att barnbidraget ska betalas till den andra av barnets föräldrar eller *vårdnadshavare*, till någon annan lämplig person eller *till väl-färdsområdet* för att användas för barnets underhåll.

13 §

Anmälningstiden när bidragslyftaren byts

Ett väl-färdsområde ska göra sin i 11 § 1 mom. och 12 § 2 mom. nämnda framställning om ändring i utbetalningen av barnbidrag hos Folkpensionsanstalten senast *två* veckor innan den betalningsdag som avses i 10 § 1 mom. infaller.

16 §

Skylldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga

Gällande lydelse

retessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifter skall lämnas av

1) statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

Kommunen skall utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten, om kommunen känner till att barnet är i anstalts- eller familjevård som avses i 11 § eller har flyttat till en annan kommun. (9.8.2002/694)

Föreslagen lydelse

om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet. Uppgifter ska lämnas av

1) av statliga myndigheter, *välårsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

Välårsområdet och kommunen ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten, om *de* känner till att barnet är i anstalts- eller familjevård som avses i 11 § eller har flyttat till en annan kommun.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handikappförmåner (570/2007) 9 § 5 mom., 15 § 2 mom., 22 § 1 mom., 26 och 27 § samt 43 § 1 mom. 1 punkten, av dem 15 § 2 mom. och 27 § sådana de lyder i lag 1153/2007, samt fogas till 54 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Vårdbidrag för pensionstagare

Folkpensionsanstalten skall vid behov inhämta yttrande av kommunens socialmyndighet för utredande av förutsättningarna för beviljande av vårdbidrag.

Folkpensionsanstalten ska vid behov inhämta yttrande av *välståndsområdet* för utredande av förutsättningarna för beviljande av vårdbidrag.

15 §

15 §

Ansökan om handikappförmåner

Ansökan om handikappförmåner

Om en person på grund av sjukdom, ålderdom eller någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om en handikappförmån eller att i övrigt sörja för sina förmånsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött personen, i dennes ställe föra talan i ärenden som gäller handikappförmåner. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år kan barnets intressebevakare, vårdnadshavare, ett kommunalt organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) eller den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen (417/2007) göra ansökan.

Om en person på grund av sjukdom, ålderdom eller någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om en handikappförmån eller att i övrigt sörja för sina förmånsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött personen, i dennes ställe föra talan i ärenden som gäller handikappförmåner. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år kan barnets intressebevakare, vårdnadshavare, ett *välståndsområde* eller den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen (417/2007) göra ansökan.

22 §

22 §

Förmånsbeslut

Förmånsbeslut

Gällande lydelse

Sökanden skall ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut också när förmånen med stöd av 26 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

26 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att en handikappförmån skall betalas till ett sådant organ i den kommun där förmånstagaren är bosatt som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för att användas till förmånstagarens underhåll, om det äventyrar hans eller hennes försörjning att förmånen betalas till honom eller henne själv. En handikappförmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken handikappförmånen har betalats ut.

Framställning om att förmånen skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig eller den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller det berörda kommunala organet.

27 §

Särskilda bestämmelser om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år

Om ett barn under 16 år som får handikappbidrag inte bor i samma hushåll som sin intressebevakare, kan handikappbidrag betalas till barnets vårdnadshavare eller till den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen. Folkpensionsanstalten ska höra det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen och barnets intressebevakare.

Om det inte av särskilda skäl kan anses ändamålsenligt att handikappbidraget betalas

Föreslagen lydelse

Sökanden ska ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut också när förmånen med stöd av 26 § i denna lag eller 26 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården betalas till *ett välfärdsområde*.

26 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att en handikappförmån ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område förmånstagaren har sin hemkommun* för att användas till förmånstagarens underhåll, om det äventyrar hans eller hennes försörjning att förmånen betalas till honom eller henne själv. En handikappförmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken handikappförmånen har betalats ut.

En framställning om att förmånen ska betalas till *välfärdsområdet* kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig eller den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller av *välfärdsområdet*.

27 §

Särskilda bestämmelser om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år

Om ett barn under 16 år som får handikappbidrag inte bor i samma hushåll som sin intressebevakare, kan handikappbidrag betalas till barnets vårdnadshavare eller till den person i vars vård barnet har placerats enligt 81 § i barnskyddslagen. Folkpensionsanstalten ska höra *välfärdsområdet* och barnets intressebevakare.

Om det inte av särskilda skäl kan anses ändamålsenligt att handikappbidraget betalas

Gällande lydelse

till barnets intressebevakare eller till en person om avses i 1 mom., kan Folkpensionsanstalten besluta att handikappbidraget ska betalas till det i 1 mom. nämnda organet eller med dess samtycke till en lämplig person.

43 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

54 §

Tillämpningsbestämmelse

(fogas)

Föreslagen lydelse

till barnets intressebevakare eller till en person om avses i 1 mom., kan Folkpensionsanstalten besluta att handikappbidraget ska betalas till *välståndsområdet* eller med dess samtycke till en lämplig person.

43 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

54 §

Tillämpningsbestämmelse

Vad som i denna lag föreskrivs om välståndsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 2 § 2 mom., 11 § 3 och 4 mom., 45 § 1 mom., 48 § samt 59 § 1 mom. 1 och 5 punkten och 3 mom., av dem 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 145/2015, samt *fogas* till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 145/2015, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

Vad som i 11 § föreskrivs om ordnande av krävande medicinsk rehabilitering och begränsningar av sådan rehabilitering inom vård eller rehabilitering som ordnas av staten, en kommun eller en samkommun gäller på motsvarande sätt för vård eller rehabilitering som ordnas av landskapet Åland.

(fogas)

Vad som i 11 § föreskrivs om ordnande av krävande medicinsk rehabilitering och begränsningar av sådan rehabilitering inom vård eller rehabilitering som ordnas av staten *eller ett välfärdsområde* gäller på motsvarande sätt för vård eller rehabilitering som ordnas av landskapet Åland *eller en kommun i landskapet Åland*.

Vad som i 11, 45, 48 och 59 § föreskrivs om ett välfärdsområde gäller på motsvarande sätt även landskapet Åland och kommunerna i landskapet Åland.

11 §

11 §

Begränsning av rehabilitering i slutenvård

Begränsning av rehabilitering i slutenvård

Slutenvård är offentlig om den ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten, en kommun eller en samkommun svarar för vårdkostnaderna,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala bidrag, understöd eller ersättning som

Slutenvård är offentlig om den ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten *eller ett välfärdsområde* är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten *eller ett välfärdsområde* svarar för vårdkostnaderna,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten *eller ett välfärdsområde* fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksam-

Gällande lydelse

överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) ordnad av en kommun eller om det de facto är fråga om arrangemang som avses i dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om när vård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna om huruvida en verksamhet är sådan öppenvård eller annan offentlig slutenvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om förhandlingsförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i samband därmed.

45 §

Förmånsbeslut

Folkpensionsanstalten skall ge sökanden ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en rehabiliteringsförmån och rehabiliteringspenningförmån samt av en kostnadsersättning enligt denna lag. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut också om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till ett kommunalt organ på det sätt som bestäms i 48 §, samt om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till arbetsgivaren enligt vad som föreskrivs i 47 §.

48 §

Betalning till ett kommunalt organ

Föreslagen lydelse

hetsenheten eller dess huvudman betala bidrag, understöd eller ersättning som överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden (/) och ordnas av ett välfärdsområde eller om det de facto är fråga om arrangemang som avses i dessa paragrafer, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om Folkpensionsanstalten eller välfärdsområdet fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om när vård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena för att bestämma när en verksamhet är sådan öppen eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om förhandlingsförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena samt om remissförfarandet i samband därmed.

45 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten ska ge sökanden ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en rehabiliteringsförmån och rehabiliteringspenningförmån samt av en kostnadsersättning enligt denna lag. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut också om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till ett välfärdsområde på det sätt som bestäms i 48 §, samt om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till arbetsgivaren enligt vad som föreskrivs i 47 §.

48 §

Betalning till ett välfärdsområde

Gällande lydelse

Ett organ som avses i 6 § i socialvårdslagen har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av en försäkrads utkomststöd som Folkpensionsanstalten skulle vara skyldig att betala som ersättning till den försäkrade för samma rehabiliteringskostnader. Om ett kommunalt organ i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) har betalt förskott på utkomststöd mot en emotsedd rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, skall förmånen till den del som den motsvarar förskottet på begäran av organet betalas till detta.

Om en rehabiliteringsklient i familje- eller slutenvård som ordnats av en kommun får rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, kan kommunen ta ut och lyfta den förmån som hänför sig till samma tid direkt hos Folkpensionsanstalten och använda den som ersättning för den avgift som fastställts för vården, uppehållet eller omvårdnaden. För familjevård, slutenvård och boendeservice som kommunen har ordnat med stöd av barnskyddslagen kan den på motsvarande sätt ta ut och lyfta en skälig ersättning av en förmån som hänför sig till samma tid.

Rehabiliteringspenning kan på begäran av ett organ som avses i 1 mom. antingen helt eller delvis betalas till detta för att användas för underhållet av den försäkrade, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer, om betalning av rehabiliteringspenningen till den försäkrade själv skulle äventyra utkomsten för den försäkrade, hans eller hennes familj eller barn som han eller hon försörjer.

Den andel av rehabiliteringspenningen som skall betalas till arbetsgivaren betalas inte till kommunen.

59 §

Erhållande av uppgifter på begäran

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för

Föreslagen lydelse

Ett välfärdsområde har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av en försäkrads utkomststöd som Folkpensionsanstalten skulle vara skyldig att betala som ersättning till den försäkrade för samma rehabiliteringskostnader. Om ett välfärdsområde i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) har betalt förskott på utkomststöd mot en emotsedd rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, ska förmånen till den del som den motsvarar förskottet på begäran av *välfärdsområdet* betalas till detta.

Om en rehabiliteringsklient i familje- eller slutenvård som ordnats av *ett välfärdsområde* får rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, kan *välfärdsområdet* ta ut och lyfta den förmån som hänför sig till samma tid direkt hos Folkpensionsanstalten och använda den som ersättning för den avgift som fastställts för vården, uppehållet eller omvårdnaden. För familjevård, slutenvård och boendeservice som *välfärdsområdet* har ordnat med stöd av barnskyddslagen kan den på motsvarande sätt ta ut och lyfta en skälig ersättning av en förmån som hänför sig till samma tid.

Rehabiliteringspenning kan på begäran av *ett välfärdsområde* antingen helt eller delvis betalas till detta för att användas för underhållet av den försäkrade, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer, om betalning av rehabiliteringspenningen till den försäkrade själv skulle äventyra utkomsten för den försäkrade, hans eller hennes familj eller barn som han eller hon försörjer.

Den andel av rehabiliteringspenningen som ska betalas till arbetsgivaren betalas inte till *välfärdsområdet*.

59 §

Erhållande av uppgifter på begäran

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för avgörandet

Gällande lydelse

avgörandet av en förman samt sådan nödvändig information som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppgifter som bestäms eller föreskrivs i denna lag eller i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland och andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligtrettsliga samfund,

5) av läroanstalter, anordnare av läroavtalsutbildning samt Utbildningsfonden.

För det förhandlingsförfarande som avses i 11 § 4 mom. har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ärenden och som gäller verksamhetsenheters verksamhet, lokaler, antal anställda, vårdens innehåll, art och omfattning, vårdavtal och ersättningar som betalas för vården. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid förhandlingsförfarandet få för avgörandet av ärenden nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur patientjournaler och om klienters hälsotillstånd, läkemedel och inkomster av myndigheter och inrättningar inom kommunal social- och hälsovård samt av verksamhetsenheter inom statlig och privat hälso- och sjukvård. Vad som i detta moment föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

av en förman samt sådan nödvändig information som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppgifter som bestäms eller föreskrivs i denna lag eller i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland och andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligtrettsliga samfund,

5) av läroanstalter, anordnare av läroavtalsutbildning *samt Sysselsättningsfonden.*

För det förhandlingsförfarande som avses i 11 § 4 mom. har Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ärenden och som gäller verksamhetsenheters verksamhet, lokaler, antal anställda, vårdens innehåll, art och omfattning, vårdavtal och ersättningar som betalas för vården. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid förhandlingsförfarandet få för avgörandet av ärenden nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur patientjournaler och om klienters hälsotillstånd, läkemedel och inkomster av myndigheter och inrättningar inom *välståndsområdets* social- och hälsovård samt av verksamhetsenheter inom statlig och privat hälso- och sjukvård. Vad som i detta moment föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 15 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 1653/2015 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

15 §

*Anställningsförhållanden som omfattas av
arbetslöshetsförsäkringspremie*

*Anställningsförhållanden som omfattas av
arbetslöshetsförsäkringspremie*

Arbetslöshetsförsäkringspremie tas ut på löner eller arvoden som betalas till en arbetstare som arbetar

Arbetslöshetsförsäkringspremie tas ut på löner eller arvoden som betalas till en arbetstare som arbetar

4) som tjänsteinnehavare enligt lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003),

4) som tjänsteinnehavare enligt lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003),

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 1 kap. 2 § 6 mom., 2 kap. 3 § 1 mom. 1–4 punkten och 4 § 2 och 3 mom., 4 kap. 1 § 1 mom. och 4 § 1 mom., 11 kap. 3 § 3 mom. 10 punkten, 13 kap. 8 och 9 § samt 10 § 2 mom., 15 kap. 5 § 2 mom., 12 § och 20 § 2 mom. samt 19 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten och 2 § 2 mom., av dem 2 kap. 3 § 1 mom. 1–4 punkten sådana de lyder i lag 1203/2013, 4 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1156/2020, 11 kap. 3 § 3 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 535/2019, 13 kap. 8 § och 15 kap. 20 § 2 mom. sådana de lyder i lag 678/2014, 13 kap. 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1135/2017 och 15 kap. 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag 943/2016 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 kap

Lagens syfte och tillämpningsområde

Lagens syfte och tillämpningsområde

2 §

2 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om ersättning för kostnader som orsakats av sjukvård, graviditet eller förlossning och om begränsning av ersättning för vård som anordnas av staten, en kommun eller en samkommun gäller på motsvarande sätt vård som anordnas av landskapet Åland.

Vad som i denna lag föreskrivs om ersättning för kostnader som orsakats av sjukvård, graviditet eller förlossning och om begränsning av ersättning för vård som anordnas av staten eller *ett välfärdsområde* gäller på motsvarande sätt vård som anordnas av landskapet Åland.

2 kap

2 kap

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

3 §

3 §

Begränsningar i fråga om erhållande av ersättning

Begränsningar i fråga om erhållande av ersättning

Med stöd av denna lag ersätts inte

1) avgifter som med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) tagits ut för kommunala hälsovårdstjänster,

Med stöd av denna lag ersätts inte

1) avgifter som med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) tagits ut för de hälsovårdstjänster som *ordnas av välfärdsområdet*,

Gällande lydelse

2) kostnader för sjukvård som en kommun eller en samkommun anordnat i enlighet med 4 § i lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992),

3) kostnader för läkemedelsbehandling som ges vid öppen mottagning i samband med kommunal sjukvård,

4) sjukvårdskostnader för den tid en försäkrad får offentlig institutionsvård eller motsvarande vård,

4 §

Definition av offentlig institutionsvård

Institutionsvård är offentlig om vården ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården och ordnas av kommunen, eller de facto som ett arrangemang enligt någotdera momentet, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet anges närmare när vård enligt 1 och 2 mom. är institutionsvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna för att be-

Föreslagen lydelse

2) kostnader för sjukvård som *ett välfärdsområde anordnat i enlighet med 7–9 § i lagen om välfärdsområden (1)*,

3) sjukvårdskostnader när tjänster inom den privata hälso- och sjukvården tillhandahålls i lokaler för den socialvård eller hälso- och sjukvård som *anordnas av ett välfärdsområde*,

4) kostnader för läkemedelsbehandling som ges vid öppen mottagning i samband med sjukvård *som anordnas av ett välfärdsområde*,

4 §

Definition av offentlig institutionsvård

Institutionsvård är offentlig om vården ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten *eller ett välfärdsområde* är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten *eller ett välfärdsområde* fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) *enligt 7 eller 9 § i lagen om välfärdsområden och ordnas av ett välfärdsområde*, eller de facto som ett arrangemang enligt någondera paragrafen, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om Folkpensionsanstalten eller välfärdsområdet fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om när vård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och *välfärdsområdena* för att bestämma när en verksamhet är sådan

Gällande lydelse

stämma när en verksamhet är sådan öppen eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas också närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i samband därmed.

4 kap

Ersättning för resekostnader

1 §

Försäkrades resor

En försäkrad har rätt att få ersättning för resekostnader i anslutning till behandlingen av en sjukdom, om resan gäller besök hos en statlig, en kommunal eller en samkommuns verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. De resekostnader som åsamkats en försäkrad som för behandling av en sjukdom besökt en i lagen om privat hälso- och sjukvård avsedd verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en yrkesutövare ersätts endast om undersökningen eller vården skall ersättas enligt denna lag.

4 §

Undersöknings- och vårdenhet

Resekostnaderna för en försäkrad ersätts högst enligt vad resan skulle ha kostat till närmaste undersöknings- och vårdenhet där den försäkrade kan få behövlig undersökning och vård enligt denna lag utan att hans eller hennes hälsotillstånd äventyras. Om kommunen eller samkommunen har ordnat sjukvård med stöd av 4 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården eller om den försäkrade har beviljats ett sådant tillstånd som avses i 13 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013), ersätts resekostnaderna till

Föreslagen lydelse

öppen eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas också närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och välfärdsområdena samt om remissförfarandet i samband därmed.

4 kap

Ersättning för resekostnader

1 §

Försäkrades resor

En försäkrad har rätt att få ersättning för resekostnader i anslutning till behandlingen av en sjukdom, om resan gäller besök hos en statlig eller ett välfärdsområdes verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. De resekostnader som orsakats en försäkrad som för behandling av en sjukdom besökt en i lagen om privat hälso- och sjukvård avsedd verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en yrkesutövare ersätts endast om undersökningen eller vården ska ersättas enligt denna lag.

4 §

Undersöknings- och vårdenhet

Resekostnaderna för en försäkrad ersätts för en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet där den försäkrade kan få nödvändig undersökning och vård enligt denna lag utan att hans eller hennes hälsotillstånd äventyras. Om ett välfärdsområde har ordnat sjukvård med stöd av 7 och 9 § i lagen om välfärdsområden eller om den försäkrade har beviljats ett sådant tillstånd som avses i 13 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013), ersätts resekostnaderna för besök till den plats där vården getts. Om den försäkrade har valt en vårdenhet med stöd av 47 eller 48 § i hälso- och sjukvårdslagen, ersätts

Gällande lydelse

den plats där vården getts. Om kommunen eller samkommunen har ordnat sjukvård med stöd av 4 § 1 mom. 5 punkten i lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården eller om den försäkrade har valt vårdenhet med stöd av 47 eller 48 § i hälso- och sjukvårdslagen, ersätts resekostnaderna högst enligt hur mycket en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet hos en statlig, kommunal eller samkommuns verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården hade kostat.

11 kap

Beloppet av dagpenningförmånerna

3 §

Löneinkomst

Som lön betraktas dock inte

10) sådana i personalfondslagen avsedda personalfondsavsättningar och tilläggsdelar till dem, som med stöd av 37 § i personalfondslagen har tagits ut kontant i form av en premie som bestäms enligt fondens stadgar, förutsatt att det avsatta beloppet har bestämts på basis av faktorer som mäter företagets lönsamhet och verksamhetens effektivitet i övrigt eller i enlighet med det resultatpremiesystem som ämbetsverket eller kommunen tillämpar,

13 kap

Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård

8 §

Kommunens rätt till ersättning för företagshälsovård

En kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral har rätt att av Folkpensionsan-

Föreslagen lydelse

resekostnaderna enligt hur mycket en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet hos en statlig eller ett välfärdsområdes verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården hade kostat.

11 kap

Beloppet av dagpenningförmånerna

3 §

Löneinkomst

Som lön betraktas dock inte

10) sådana i personalfondslagen avsedda personalfondsavsättningar och tilläggsdelar till dem, som med stöd av 37 § i personalfondslagen har tagits ut kontant i form av en premie som bestäms enligt fondens stadgar, förutsatt att det avsatta beloppet har bestämts på basis av faktorer som mäter företagets lönsamhet och verksamhetens effektivitet i övrigt eller i enlighet med det resultatpremiesystem som ämbetsverket, kommunen eller *välfärdsområdet* tillämpar,

13 kap

Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård

8 §

Välfärdsområdets rätt till ersättning för företagshälsovård

Ett välfärdsområde som är huvudman för en hälsovårdscentral har rätt att av Folkpensions-

Gällande lydelse

stalten få ersättning för kostnaderna för företagshälsovårdstjänster, om tjänsterna i enlighet med 18 § 2 eller 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen har tillhandahållits företagare eller andra som utför eget arbete. Ersättningen utgör högst det belopp som Folkpensionsanstalten hade varit skyldig att betala i motsvarande ersättning till ovan nämnda företagare eller andra som utför eget arbete.

9 §

Uppföljning av kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården samt rätt att företa granskningar

Folkpensionsanstalten har rätt att av en arbetsgivare, företagare eller en annan som utför eget arbete samt av en kommun eller en annan sökande få de uppgifter om kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården som anstalten behöver för att kunna följa hur företagshälsovården genomförs. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att granska bokföringen i anslutning till den företagshälsovård som en arbetsgivare eller en annan sökande ordnat.

10 §

Betalning av ersättning till andra än arbetsgivare

Om de i 2 § avsedda företagshälsovårdstjänster för företagare eller andra personer som utför eget arbete har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård, kan Folkpensionsanstalten med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete avtala om att ersättningen betalas till serviceproducenten enligt det direktersättningsförfarande som avses i 15 kap. 9 § 2 mom. Om tjänsterna har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård, är ett villkor dessutom att det är fråga om tjänster som en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral har ordnat i form av köpta tjänster.

Föreslagen lydelse

anstalten få ersättning för kostnaderna för företagshälsovårdstjänster, om tjänsterna i enlighet med 18 § 2 eller 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen har tillhandahållits företagare eller andra som utför eget arbete. Ersättningen utgör högst det belopp som Folkpensionsanstalten hade varit skyldig att betala i motsvarande ersättning till ovan nämnda företagare eller andra som utför eget arbete.

9 §

Uppföljning av kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården samt rätt att företa granskningar

Folkpensionsanstalten har rätt att av en arbetsgivare, företagare eller en annan som utför eget arbete, en kommun *eller ett välfärdsområde* eller en annan sökande få de uppgifter om kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården som anstalten behöver för att kunna följa hur företagshälsovården genomförs. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att granska bokföringen i anslutning till den företagshälsovård som en arbetsgivare eller en annan sökande ordnat.

10 §

Betalning av ersättning till andra än arbetsgivare

Om de i 2 § avsedda företagshälsovårdstjänster för företagare eller andra personer som utför eget arbete har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård, kan Folkpensionsanstalten med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete avtala om att ersättningen betalas till serviceproducenten enligt det direktersättningsförfarande som avses i 15 kap. 9 § 2 mom. Om tjänsterna har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård, är ett villkor dessutom att det är fråga om tjänster som *ett välfärdsområde* som är huvudman för en hälsovårdscentral har ordnat i form av köpta tjänster.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Kommunen eller serviceproducenten ska inom sex månader från det att företagshälsovårdstjänsterna givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för sådana kostnader för företagshälsovård som avses i 13 kap. 8 § och 10 § 2 mom.

12 §

Betalning av sjukvårdsersättning och dagpenningförmån till kommunalt organ

Ett sådant organ som avses i 6 § i socialvårdslagen (710/1982) har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av det utkomststöd som organet beviljat den försäkrade och som motsvarar vad som Folkpensionsanstalten för motsvarande kostnader skulle vara skyldig att betala i sjukvårdsersättning till den försäkrade.

Om ett sådant kommunalt organ som avses i 1 mom. har betalat utkomststöd i förskott mot emotsedd dagpenningförmån i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997), betalas dagpenningförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till organet på dess begäran.

På begäran av ett sådant kommunalt organ som avses i 1 mom. kan sjukdagpenning betalas helt eller delvis till nämnda organ för att användas för vård av den försäkrade och dennes familj under förutsättning att betalning av sjukdagpenning till mottagaren själv på grund av dennes levnadsvanor inte kan anses motsvara sitt syfte.

(fogas)

15 kap

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Väl-färdsområdet eller serviceproducenten ska inom sex månader från det att företagshälsovårdstjänsterna givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för sådana kostnader för företagshälsovård som avses i 13 kap. 8 § och 10 § 2 mom.

12 §

Betalning av sjukvårdsersättning och dagpenningförmån till ett väl-färdsområde

Ett väl-färdsområde har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av det utkomststöd som väl-färdsområdet beviljat den försäkrade och som motsvarar vad som Folkpensionsanstalten för motsvarande kostnader skulle vara skyldig att betala i sjukvårdsersättning till den försäkrade.

Om *ett väl-färdsområde* har betalat utkomststöd i förskott mot emotsedd dagpenningförmån i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997), betalas dagpenningförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till *väl-färdsområdet* på dess begäran.

På begäran av *ett väl-färdsområde* kan sjukdagpenning betalas helt eller delvis till nämnda *väl-färdsområde* för att användas för vård av den försäkrade och dennes familj under förutsättning att betalning av sjukdagpenning till mottagaren själv på grund av dennes levnadsvanor inte kan anses motsvara sitt syfte.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om väl-färdsområden tillämpas när det gäller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

20 §

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Meddelande om förändrade förhållanden

Om barnets förälder ger bort sitt barn i avsikt att lämna det för adoption, ska ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett kommunalt organ eller en i 22 § i adoptionslagen avsedd adoptionsbyrå avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. Om man med stöd av barnskyddslagen har omhändertagit barnet eller beslutat att skyndsamt placera barnet i familjevård eller anstaltsvård eller att ordna den vård och omsorg barnet behöver på något annat sätt och föräldern inte deltar i vården av barnet, ska ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett kommunalt organ avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten.

Om barnets förälder ger bort sitt barn i avsikt att lämna det för adoption, ska *ett välfärdsområde* eller en i 22 § i adoptionslagen avsedd adoptionsbyrå avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. Om man med stöd av barnskyddslagen har omhändertagit barnet eller beslutat att skyndsamt placera barnet i familjevård eller anstaltsvård eller att ordna den vård och omsorg barnet behöver på något annat sätt och föräldern inte deltar i vården av barnet, ska *välfärdsområdet* avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. *Vad som i detta moment föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.*

19 kap

19 kap

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

1 §

Rätt att få uppgifter

Rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av en förmån eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

2 §

Uppgifter i vissa fall av institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfaranden på begäran få för avgörandet av ett ärende nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av myndigheter eller inrättningar inom kommunens social- och hälsovårdsväsen eller av respektive statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

Föreslagen lydelse

1) av statliga myndigheter, *välståndsmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

2 §

Uppgifter i vissa fall av institutionsvård

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfaranden på begäran få för avgörandet av ett ärende nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av *välståndsområdet* eller av respektive statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård. *Vad som i detta moment föreskrivs om välståndsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) 28 § 1 mom. 1 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

28 §

Rätt att få och lämna ut uppgifter

Rätt att få och lämna ut uppgifter

Fonden och besvärinstanser enligt denna lag har rätt att av

Fonden och besvärinstanser enligt denna lag har rätt att av

1) statliga och kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga sammanslutningar,

1) statliga myndigheter, *välårsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter *samt* andra offentligrättsliga *samfund*,

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i trafikförsäkringslagen (460/2016) 2 § 20 punkten, 53 §, 55 § 1, 3 och 4 mom., 56 § 2 mom. och 81 §, av dem 2 § 20 punkten sådan den lyder i lag 92/2021, samt *fogas* till 2 §, sådant det lyder i lag 92/2021, en ny 21 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

20) dataskyddsförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).
(fogas)

20) dataskyddsförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning),

21) **myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård** de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).

53 §

53 §

Förutsättningarna för ersättning för sjukvård

Förutsättningarna för ersättning för sjukvård

Ersättning för sådan sjukvård som behövs med anledning av en skada förutsätter att vården ges såsom offentlig hälso- och sjukvård med stöd av folkhälsolagen (66/1972), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och

Ersättning för sådan sjukvård som behövs med anledning av en skada förutsätter att vården ges såsom offentlig hälso- och sjukvård med stöd av *lagen om ordnande av social- och hälsovård (/)* eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

sjukvården (559/1994), i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

55 §

Kommunens eller samkommunens rätt till fullkostnadsavgift

Om den skadelidande har rätt till ersättning för sjukvård, ska försäkringsbolaget betala den kommun eller samkommun som ordnat sjukvården en fullkostnadsavgift för sjukvårdens kostnader. Detta förutsätter att den verksamhetsenhet för den offentliga hälso- och sjukvården som ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som den kommun eller samkommun som bär ansvaret för ordnandet av vården är skyldig att enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen ersätta för vården av en patient som inte är invånare i den kommun som är huvudman för den verksamhetsenhet som ger vården eller i den samkommun som är huvudman för sjukvårdsdistriktet, med avdrag för den klientavgift som med stöd av klientavgiftslagen tagits ut hos den skadelidande. Om en i 54 § 2 mom. avsedd servicesedel har getts för sjukvården, utgör sedelns värde fullkostnadsavgiftens belopp.

Försäkringsbolaget ska ge kommunen eller samkommunen ett beslut om fullkostnadsavgiften, om det är fråga om storleken på en fullkostnadsavgift som betalas på basis av vård som berättigar till ersättning och försäkringsbolaget betalar avgiften till ett mindre belopp än vad som anges i fakturan eller anspråket, eller avgiften har avslagits på den grunden att kommunen eller samkommunen inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §. Ett beslut ska också ges om kommunen eller samkommunen begär ett beslut av försäkringsbolaget.

Föreslagen lydelse

inom hälso- och sjukvården (559/1994), i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

55 §

Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

Om den skadelidande har rätt till ersättning för sjukvård, ska försäkringsbolaget betala den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård en fullkostnadsavgift för sjukvårdens kostnader. Detta förutsätter att den verksamhetsenhet för den offentliga hälso- och sjukvården som ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som den myndighet som ansvarar för ordnandet av vården är skyldig att enligt 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård betala i ersättning för vården av en patient som inte är invånare i det välfärdsområde som är huvudman för den verksamhetsenhet som ger vården, med avdrag för den klientavgift som med stöd av klientavgiftslagen tagits ut hos den skadelidande. Om en i 54 § 2 mom. avsedd servicesedel har getts för sjukvården, utgör sedelns värde fullkostnadsavgiftens belopp.

Försäkringsbolaget ska ge den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård ett beslut om fullkostnadsavgiften, om det är fråga om storleken på en fullkostnadsavgift som betalas på basis av vård som berättigar till ersättning och försäkringsbolaget betalar avgiften till ett mindre belopp än vad som anges i fakturan eller anspråket, eller avgiften har avslagits på den grunden att den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 56 §. Ett beslut ska också ges om den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård begär ett beslut av försäkringsbolaget.

Gällande lydelse

56 §

Anmälningsplikt hos verksamhetsenheter för den offentliga hälso- och sjukvården

Om det i samband med det första vårdbesöket eller senare beslutas om åtgärder om vilka en plan enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter ska upprättas eller om vilka det på något annat sätt fattas ett beslut, ska verksamhetsenheten för hälso- och sjukvården skicka planen eller beslutet till försäkringsbolaget inom fyra vardagar från den dag då journalanteckningarna ska göras enligt de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om ingen plan har upprättats, ska till försäkringsbolaget skickas ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den vård om vilken det beslutats. Om en kommun eller samkommun avser ordna vården som köptjänst eller genom användning av servicesedel, ska försäkringsbolaget samtidigt underrättas om detta. Om det inte är möjligt att göra en anmälan inom ovannämnda tid på grund av en stolycka eller en sjukdomsepidemi eller på grund av därmed jämförbart oöverstigligt hinder, ska anmälan göras så snart hindret inte längre finns.

81 §

Kommunens och samkommunens rätt att söka ändring

En kommun eller samkommun är inte part i ett ärende som gäller en skadelidandes rätt att få ersättning enligt denna lag på den grunden att den har ordnat vård för den skadelidande.

En kommun eller samkommun får söka ändring i ett beslut som gäller fullkostnadsavgift på det sätt som förskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

56 §

Anmälningsplikt hos verksamhetsenheter för den offentliga hälso- och sjukvården

Om det i samband med det första vårdbesöket eller senare beslutas om åtgärder om vilka en plan enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter ska upprättas eller om vilka det på något annat sätt fattas ett beslut, ska verksamhetsenheten för hälso- och sjukvården skicka planen eller beslutet till försäkringsbolaget inom fyra vardagar från den dag då journalanteckningarna ska göras enligt de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om ingen plan har upprättats, ska till försäkringsbolaget skickas ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den vård om vilken det beslutats. Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* avser ordna vården som köpt tjänst eller genom användning av en servicesedel, ska försäkringsbolaget samtidigt underrättas om detta. Om det inte är möjligt att göra en anmälan inom ovannämnda tid på grund av en stolycka eller en sjukdomsepidemi eller på grund av därmed jämförbart oöverstigligt hinder, ska anmälan göras så snart hindret inte längre finns.

81 §

Rätt att söka ändring för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård är inte på den grunden att den har ordnat vård för den skadelidande part i ett ärende som gäller en skadelidandes rätt att få ersättning enligt denna lag.

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får söka ändring i ett beslut som gäller fullkostnadsavgift. *Bestämmelser om sökande av ändring finns i lagen*

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*om rättegång i förvaltningsärenden
(808/2019).*

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

26.

Lag

om ändring av 7 och 10 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) 7 § 1 mom. och 10 §, av dem 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1336/2010, samt
fogas till 10 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

7 §

Rehabilitering som avser arbets- eller funktionsförmågan

Rehabilitering som avser arbets- eller funktionsförmågan

Såsom rehabilitering ersätts, till den del rehabiliteringen inte såsom sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ankommer på hälsovårdscentralen eller sjukvårdsdistriktet, kostnader som föranleds av sådana åtgärder vid en av försäkringsbolaget genom en betalningsförbindelse vald rehabiliteringsplats som behövs för att främja och upprätthålla rehabiliteringsklientens arbets- eller funktionsförmåga eller sociala funktionsförmåga och förmåga att reda sig.

Såsom rehabilitering ersätts, till den del rehabiliteringen inte såsom sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ankommer på *välståndsområdet*, kostnader som föranleds av sådana åtgärder vid en av försäkringsbolaget genom en betalningsförbindelse vald rehabiliteringsplats som behövs för att främja och upprätthålla rehabiliteringsklientens arbets- eller funktionsförmåga eller sociala funktionsförmåga och förmåga att reda sig.

10 §

10 §

Lagens primära natur

Lagens primära natur

Har kommunen med stöd av någon annan lagstiftning tillhandahållit en rehabiliteringsklient service och stödåtgärder som har samma syfte och hänför sig till samma tid som rehabilitering som skall ersättas klienten i enlighet med denna lag, övergår rätten till ersättningen till denna del på kommunen.

Har kommunen i ett så sent skede anmält till försäkringsanstalten att den tillhandahållit rehabilitering att försäkringsanstalten inte har kunnat beakta anmälan när den betalat ersätt-

Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* med stöd av någon annan lagstiftning har tillhandahållit en rehabiliteringsklient service och stödåtgärder som har samma syfte och hänför sig till samma tid som rehabilitering som ska ersättas klienten i enlighet med denna lag, övergår rätten till ersättningen till denna del på *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård*.

Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* i ett så sent skede anmält till försäkringsanstalten att den tillhandahållit rehabilitering att försäkringsanstalten inte har kunnat beakta anmälan när den

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

ningen till rehabiliteringsklienten, är försäkringsanstalten inte skyldig att betala någon ersättning till kommunen.

Vad som ovan i denna paragraf stadgas om kommunens rätt till ersättning, gäller på motsvarande sätt folkpensionsanstalten, om den med stöd av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91) för en rehabiliteringsklient har ordnat rehabilitering som skall ersättas enligt denna lag eller om den med stöd av lagen om rehabiliteringspenning (611/91) har betalt rehabiliteringspenning för rehabilitering som skall ersättas i enlighet med denna lag.

(fogas)

Föreslagen lydelse

betalat ersättningen till rehabiliteringsklienten, är försäkringsanstalten inte skyldig att betala någon ersättning till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård.*

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om rätt för *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till ersättning*, gäller på motsvarande sätt folkpensionsanstalten, om den med stöd av *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)* har ordnat rehabilitering som ska ersättas enligt denna lag.

Vad som ovan föreskrivs om den rätt till ersättning som uppstår på grundval av de socialvårdstjänster och stödåtgärder som tillhandahålls av den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av patientförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i patientförsäkringslagen (948/2019) 1 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på hälso- och sjukvård i Finland samt på hälso- och sjukvård i utlandet, om en offentlig hälso- och sjukvårdsenhet beslutar att den vård som kommunen enligt folkhälsolagen (66/1972) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) är skyldig att ordna ska ges i utlandet och vården är nödvändig med tanke på patientens hälsotillstånd.

Lagen tillämpas på hälso- och sjukvård i Finland samt på hälso- och sjukvård i utlandet, om den myndighet som ansvarar för ordnandet av *social- och hälsovård* beslutar att den *vård som myndigheten enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (xx/xx)* är skyldig att ordna ska ges i utlandet och vården är nödvändig med tanke på patientens hälsotillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 a och 6 b §, 6 d § 1 mom. 1 punkten samt 43 §, sådana de lyder, 6 a § i lagarna 1012/1087 och 1346/2010, 6 b § i lag 494/1992, 6 d § 1 mom. 1 punkten i lag 1306/2016 samt 43 § i lag 481/1960, samt *fogas* till 6 d §, sådan den lyder i lag 1306/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a §

Till en kommun eller ett kommunalförbund, som ordnat i 6 § 4 mom. nämnd service eller i 5 mom. nämnd rehabilitering eller anstaltsvård, utges ersättning för de kostnader som vården av den skadade eller insjuknade åsamkat kommunen eller kommunalförbundet. Kostnaderna för sjukvård som avses i 6 § 4 mom. ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering. För service, rehabilitering eller anstaltsvård som ersätts uppbärs ingen avgift eller ersättning hos den skadade eller insjuknade.

För vård och rehabilitering som en sjukvårdsanstalt ger och för vård och rehabilitering som en hälsovårdscentral ger eller ordnar utges ersättning till kommunen eller samkommunen i enlighet med 58 § i hälso- och sjukvårdslagen. När dessa ersättningar uträknas beaktas likväl inte de klientavgifter som tas ut av dem som begagnar servicen som sådana verksamhetsintäkter som ska dras av. Ersättning för socialservice uträknas på samma sätt som för vård som en hälsovårdscentral ger eller ordnar, enligt de kostnader och prestationer som hänför sig till funktionen i fråga.

(fogas)

6 a §

Till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* och som ordnat i 6 § 4 mom. nämnd service eller i 5 mom. nämnd rehabilitering eller anstaltsvård, ersätts de kostnader som vården av den skadade eller insjuknade orsakat myndigheten. Kostnaderna för sjukvård som avses i 6 § 4 mom. ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering. För service, rehabilitering eller anstaltsvård som ersätts tas ingen avgift eller ersättning ut av den skadade eller insjuknade.

För vård och rehabilitering som en sjukvårdsanstalt ger och för vård och rehabilitering som en hälsovårdscentral ger eller ordnar får *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* ersättning i enlighet med 58 § i hälso- och sjukvårdslagen. När dessa ersättningar uträknas beaktas likväl inte de klientavgifter som tas ut av dem som begagnar servicen som sådana verksamhetsintäkter som ska dras av. Ersättning för socialservice uträknas på samma sätt som för vård som en hälsovårdscentral ger eller ordnar, enligt de kostnader och prestationer som hänför sig till funktionen i fråga.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till ersättning för socialservice tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Gällande lydelse

6 b

Ersättning för kostnader som åsamkas kommuner eller kommunalförbund av hemservice, boendeservice och sjukvårdstjänster som nämns i 6 § 4 mom. skall betalas i förskott.

Om inte något annat följer av denna lag, skall i fråga om den förskottsersättning som betalas till kommuner eller kommunalförbund, i tillämpliga delar iakttas vad lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (35/73) stadgar om betalning av statsandel för driftskostnader. Vederbörande statsmyndighet är olycksfallsverket, som för varje kommun eller kommunalförbund skall fastställa ersättningens slutliga belopp.

Olycksfallsverket betalar förskottet senast den 20 dagen i varje månad eller, när den dagen är en lördag eller helgdag, den första vardagen därefter. Förskottet betalas i tolv lika stora poster enligt en uppskattning som kommunen eller kommunalförbundet har förelagt verket.

Genom förordning utfärdas närmare stadganden om hur ersättning skall betalas och utredas.

(fogas)

Föreslagen lydelse

6 b §

Ersättning för kostnader som orsakas den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård av hemservice, boendeservice och sjukvårdstjänster som nämns i 6 § 4 mom. ska betalas i förskott. Om inte något annat följer av denna lag, ska i fråga om den förskottsersättning som betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård, i tillämpliga delar iakttas vad lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (35/73) föreskriver om betalning av statsandel för driftskostnader.

Vederbörande statsmyndighet är Statskontoret, som för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård ska fastställa ersättningens slutliga belopp.

Statskontoret betalar förskottet senast den 20 dagen i varje månad eller, när den dagen är en lördag eller helgdag, den första vardagen därefter. Förskottet betalas i tolv lika stora poster enligt en uppskattning som den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård har förelagt statskontoret. Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om hur ersättning ska betalas och utredas.

(upphävs)

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård till förskottsersättning på grundval av socialvårdstjänster tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

6 d §

För betalning av följande ersättningar kan också penningspelsbolagets avkastning enligt 17 § i lotterilagen (1047/2001) användas inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet i statsbudgeten:

1) ersättning som ska betalas till kommuner eller samkommuner för sådana kostnader för öppenvård som avses i 6 § 4 mom.,

(fogas)

43 §

Förmår den, om vars ersättning fråga är, på grund av ålder eller sjukdom eller av annan sådan orsak icke själv sköta sina angelägenheter och har han icke förmyndare, må nära anhörig eller även annan person, som i huvudsak dragit försorg om honom, eller ock vederbörande socialnämnd föra hans talan i ersättningsärendet.

(fogas)

Föreslagen lydelse

6 d §

För betalning av följande ersättningar kan också penningspelsbolagets avkastning enligt 17 § i lotterilagen (1047/2001) användas inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet i statsbudgeten:

1) ersättning som ska betalas till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* för sådana kostnader för öppenvård som avses i 6 § 4 mom.,

Vad som i denna paragraf föreskrivs om den ersättning som ska betalas till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

43 §

Om den, om vars ersättning det är fråga, på grund av ålder eller sjukdom eller av en annan sådan orsak inte själv klarar av att sköta sina angelägenheter och personen inte har en förmyndare, kan en nära anhörig eller även en annan person, som i huvudsak sört för personen, eller *den vederbörande myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* föra personens talan i ersättningsärendet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätten för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård att föra talan på grundval av en socialvårdstjänst tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 2 § 1 mom. 11 punkten, 36 §, rubriken för 40 § och 40 § 1 och 3 mom., 41 § 2 mom., 117 §, 126 § 1 mom., 143 och 145 §, 238 § 2 mom. och 266 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 253/2020, 143 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1273/2016, 145 § sådan den lyder i lag 1161/2020 och 238 § 2 mom. sådant det lyder i lag 834/2019, samt *fogas* till 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 253/2020, en ny 12 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

11) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsetöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.
(fogas)

11) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsetöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

12) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (/) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/).*

Gällande lydelse

36 §

Ersättning för sjukvårdskostnader

Kostnader för sjukvård som behövs till följd av en skada ersätts enligt vad som föreskrivs nedan, när sjukvården ges som offentlig hälso- och sjukvård på grundval av folkhälso- lagen (66/1972), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Bestämmelser om rätten att få sjukvård och skyldigheten att ordna sjukvård finns annanstans i lag.

40 §

Kommunens och samkommunens rätt till fullkostnadsavgift

Om den skadade har rätt att få ersättning för sjukvård, ska försäkringsanstalten betala en fullkostnadsavgift för sjukvårdskostnaderna till den kommun eller den samkommun som ordnat sjukvården. En förutsättning är att den verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården som har ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som den kommun eller den samkommun som ordnar vården är skyldig att med stöd av 58 § i hälso- och sjukvårdslagen betala i ersättning för vården av en patient som inte är invånare i den kommun som driver den vårdgivande verksamhetsenheten eller i en kommun som är huvudman för samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt, minskat med den klientavgift som kommunen eller samkommunen tar ut hos den skadade enligt klientavgiftslagen. Om den skadade har fått en servicesedel

Föreslagen lydelse

36 §

Ersättning för sjukvårdskostnader

Kostnader för sjukvård som behövs till följd av en skada ersätts enligt vad som föreskrivs nedan, när sjukvården ges som offentlig hälso- och sjukvård på grundval av *lagen om ordnande av social- och hälsovård (xx/xx)* eller hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), som en tjänst enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller som en tjänst av en självständig yrkesutövare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Bestämmelser om rätten att få sjukvård finns annanstans i lag.

40 §

Rätt till fullkostnadsavgift för den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård

Om den skadade har rätt att få ersättning för sjukvård, ska försäkringsanstalten betala en fullkostnadsavgift för sjukvårdskostnaderna till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården* och som ordnat sjukvården. En förutsättning är att den verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården som har ordnat sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §.

Fullkostnadsavgiften är lika stor som det belopp som *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* är skyldig att med stöd av 57 § i *lagen om ordnande av social- och hälsovård* betala i ersättning för vården av en patient som är invånare i *ett annat välfärdsområde*, minskat med den klientavgift som tas ut för vården av den skadade enligt klientavgiftslagen. Om den skadade har fått en servicesedel enligt 39 § 2 mom. för sjukvården, är fullkostnadsavgiften lika stor som värdet av servicesedeln.

Gällande lydelse

enligt 39 § 2 mom. för sjukvården, är fullkostnadsavgiften lika stor som värdet av servicesedeln.

41 §

Anmälningssplikt för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården

Om det när den skadade uppsöker vård eller vid ett senare vårdbesök fattas beslut om en åtgärd som det upprättas en plan för enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter eller som beslutas på något annat sätt, ska verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården sända planen eller beslutet till försäkringsanstalten inom fyra vardagar räknat från den dag då anteckningarna i journalhandlingarna ska göras enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om någon plan inte har upprättats, ska ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den avslutade vården eller behandlingen sändas till försäkringsanstalten. När kommunen eller samkommunen avser att ordna vården eller behandlingen i form av köpt service eller med hjälp av servicesedel, ska försäkringsanstalten samtidigt underrättas om detta. Om anmälan inte kan göras inom den tid som anges ovan på grund av en storolycka, sjukdomsepidemi eller något annat oöverstigitligt hinder som kan likställas med dessa, ska anmälan göras omedelbart när hindret inte längre föreligger.

117 §

Parter

När ett ersättningsärende handläggs hos försäkringsanstalten är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den

Föreslagen lydelse

41 §

Anmälningssplikt för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården

Om det när den skadade uppsöker vård eller vid ett senare vårdbesök fattas beslut om en åtgärd som det upprättas en plan för enligt 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter eller som beslutas på något annat sätt, ska verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården sända planen eller beslutet till försäkringsanstalten inom fyra vardagar räknat från den dag då anteckningarna i journalhandlingarna ska göras enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Om någon plan inte har upprättats, ska ett läkarutlåtande eller en patientjournal som beskriver den avslutade vården eller behandlingen sändas till försäkringsanstalten. Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården* avser att ordna vården eller behandlingen i form av köpt tjänst eller med hjälp av en servicesedel, ska försäkringsanstalten samtidigt underrättas om detta. Om anmälan inte kan göras inom den tid som anges ovan på grund av en storolycka, sjukdomsepidemi eller något annat oöverstigitligt hinder som kan likställas med dessa, ska anmälan göras omedelbart när hindret inte längre föreligger.

117 §

Parter

När ett ersättningsärende handläggs hos försäkringsanstalten är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den

Gällande lydelse

skadade sjukvård, den kommun eller samkommun som ansvarar för att ordna vård eller den som försäkringsanstalten i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

126 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Ett beslut om fullkostnadsavgift ska meddelas kommunen eller samkommunen, om det gäller storleken på en fullkostnadsavgift som ska betalas på grundval av ersättningsgill vård eller behandling och försäkringsanstalten betalar avgiften till ett lägre belopp än i fakturan eller i yrkandet från kommunen eller samkommunen eller avgiften har förvägrats på den grunden att verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §. Ett beslut ska också meddelas om kommunen eller samkommunen begär det av försäkringsanstalten.

143 §

Ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om en kommun eller en samkommun har ordnat vård eller omsorg inom slutenvård eller familjevård för den som har rätt att få ersättning enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen betala den olycksfallsförsäkring och familjepension som den ersättningsberättigade beviljas till kommunen eller samkommunen för tiden i vård eller omsorg inom slutenvård eller i familjevård för att användas på det sätt som anges i klientavgiftslagen.

Om kommunen med stöd av någon annan lag har gett den skadade som har rätt att få ersättning enligt denna lag rehabiliteringstjänster och stödåtgärder, och tjänsterna och åtgärderna gäller samma ändamål och infaller vid

Föreslagen lydelse

skadade sjukvård, *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* eller den som försäkringsanstalten i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

126 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Ett beslut om fullkostnadsavgift ska meddelas *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård*, om det gäller storleken på en fullkostnadsavgift som ska betalas på grundval av ersättningsgill vård eller behandling och försäkringsanstalten betalar avgiften till ett lägre belopp än i fakturan eller i yrkandet från den ovannämnda myndigheten eller avgiften har förvägrats på den grunden att verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården inte har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 §. Ett beslut ska också meddelas om den ovannämnda myndigheten begär det av försäkringsanstalten.

143 §

*Ersättning som ska betalas till **den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård** eller Folkpensionsanstalten*

Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* har ordnat vård eller omsorg inom slutenvård eller familjevård för den som har rätt att få ersättning enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av den ovannämnda myndigheten betala den olycksfallsförsäkring och familjepension som den ersättningsberättigade beviljas till den ovannämnda myndigheten för tiden i vård eller omsorg inom slutenvård eller i familjevård för att användas på det sätt som anges i klientavgiftslagen.

Om *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* med stöd av någon annan lag har gett den skadade som har rätt att få ersättning enligt denna lag rehabili-

Gällande lydelse

samma tidpunkt som den skadade får rehabilitering som ersätts enligt denna lag, övergår rätten till ersättning till denna del på kommunen.

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten eller det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på ansökan av dem.
(fogas)

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättningen med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt med stöd av 142 §,
- 4) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,

Föreslagen lydelse

teringstjänster och stödåtgärder, och tjänsterna och åtgärderna gäller samma ändamål och infaller vid samma tidpunkt som den skadade får rehabilitering som ersätts enligt denna lag, övergår rätten till ersättning till denna del *på den ovannämnda myndigheten*.

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten eller *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* på ansökan av dem.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om den rätt till ersättning som uppstår på grundval av de socialvårdstjänster och stödåtgärder som tillhandahålls av den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter *som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård*, inrättningar, *andra myndigheter* eller aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt med stöd av 142 §,
- 4) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,

Gällande lydelse

5) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,

6) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,

7) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,

8) till kommunen med stöd av 143 §,

9) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,

10) till en utredningsmyndighet med stöd av 4 kap. 2 § i utredningsbalken (705/2007).

238 §

Rätt att söka ändring

En kommun eller en samkommun får inte på den grunden att den har ordnat vård för en arbetstagare söka ändring i ett ärende som gäller arbetstagarens rätt att få ersättning enligt denna lag. En kommun eller en samkommun får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen samt i 109 § 1 och 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvärsmätt.

266 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skällig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 252 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av

Föreslagen lydelse

5) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,

6) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,

7) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,

8) till den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård med stöd av 143 §,

9) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,

10) till en utredningsmyndighet med stöd av 4 kap. 2 § i utredningsbalken (705/2007).

238 §

Rätt att söka ändring

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får inte på den grunden att den har ordnat vård för en arbetstagare söka ändring i ett ärende som gäller arbetstagarens rätt att få ersättning enligt denna lag. Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen samt i 109 § 1 och 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvärsmätt.

266 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skällig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 252 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

en person inom den hälso- och sjukvård som anordnas av en kommun eller en samkommun betalas arvodet till kommunen eller samkommunen.

Föreslagen lydelse

en anställd hos *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* betalas arvodet till *den myndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) 4 § 1 mom. 8 punkten, 38 § 2 punkten, 80 §, 85 § 1 mom., 97 § 1 mom. 4 punkten, det inledande stycket i 98 § 1 mom. och 98 § 1 mom. 10 punkten, 136 § 2 mom. och 168 § 3 mom., av dem 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 247/2020, 97 § 1 mom. 4 punkten och det inledande stycket i 98 § 1 mom. och 98 § 1 mom. 10 punkten sådana de lyder i lag 1160/2020 samt 136 § 2 mom. sådant det lyder i lag 835/2015, samt

fogas till 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 247/2020, en ny 9 punkt som följer:

Gällande lydelse

4 §

Övriga definitioner och hänvisningsbestämmelser

I denna lag avses med

8) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsetöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

(fogas)

Föreslagen lydelse

4 §

Övriga definitioner och hänvisningsbestämmelser

I denna lag avses med

8) *sjukpension* full invalidpension och arbetslivspension som beviljats tills vidare enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, sjukpension som beviljats tills vidare enligt folkpensionslagen, full invalidpension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, invaliditetspension enligt den tidigare lagstiftning som avses i 1 § 3 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och motsvarande pensioner som betalas från utlandet samt sådant avträdelsetöd enligt 24 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare som ska beaktas som pension enligt 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

9) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (xx/xx) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HNS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (xx/xx).*

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

38 §

Ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården

När det gäller ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården iaktas vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

2) i 40 och 41 § föreskrivs om kommunens och samkommunens rätt till fullkostnadsavgift och om anmälningsskyldighet för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården, och

80 §

Parter

När ett ersättningsärende handläggs hos lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den skadade sjukvård, den kommun eller samkommun som ansvarar för att ordna vård eller den som lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

85 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Beslut om sådan fullkostnadsavgift som avses i 38 § 2 punkten i denna lag ska meddelas kommunen eller samkommunen med iakttagande av vad som föreskrivs i 126 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Föreslagen lydelse

38 §

Ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården

När det gäller ersättning för sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården iaktas vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

2) i 40 och 41 § föreskrivs om rätt till fullkostnadsavgift för *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* och om anmälningsskyldighet för en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården, och

80 §

Parter

När ett ersättningsärende handläggs hos lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är den skadade part och vid ett dödsfall den skadades förmånstagare. Parter är inte den skadades arbetsgivare, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården eller den vårdinrättning som har gett den skadade sjukvård, *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* eller den som lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt i stället för till den skadade eller i övrigt med stöd av denna lag betalar ersättning eller någon annan prestation.

85 §

Beslut om vissa avgifter och kostnader

Beslut om sådan fullkostnadsavgift som avses i 38 § 2 punkten i denna lag ska med iakttagande av vad som föreskrivs i 126 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar meddelas *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård*.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

4) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982).

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som ersättningen med stöd av denna lag har beviljats och två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

9) till kommunen i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

136 §

Rätt att söka ändring

En kommun eller en samkommun får inte på den grunden att den har ordnat vård för en lantbruksföretagare eller stipendiat söka ändring i ett ärende som gäller lantbruksföretagarens eller stipendiats rätt att få ersättning enligt denna lag. En kommun eller en samkommun får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen samt i 109 § 1 och

Föreslagen lydelse

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

4) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård eller Folkpensionsanstalten.*

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård*, inrättningar, *andra myndigheter eller* aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

10) till *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

136 §

Rätt att söka ändring

Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får inte på den grunden att den har ordnat vård för en lantbruksföretagare eller stipendiat söka ändring i ett ärende som gäller lantbruksföretagarens eller stipendiats rätt att få ersättning enligt denna lag. Den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård får överklaga ett beslut om en fullkostnadsavgift. I övrigt tillämpas vad som i 7 § 1 mom. första meningen

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvärsmått.

Föreslagen lydelse

samt i 109 § 1 och 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvärsmått.

168 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

168 §

Ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skälig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 157 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av en person inom den hälso- och sjukvård som anordnas av en kommun eller en samkommun betalas arvodet till kommunen eller samkommunen.

En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att få en skälig ersättning för yttranden som han eller hon lämnar på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 157 § 1 mom. 3 punkten. Yttrandet ska lämnas på en blankett enligt formulär som godkänts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Om yttrandet har lämnats av en anställd hos *den myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* betalas arvodet till *den myndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 57, 119 och 121 §, rubriken för 122 § och 122 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 123 § 1 mom. och 123 § 1 mom. 8, 9 och 15 punkten, av dem 119 § och det inledande stycket i 123 § och 123 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1247/2016, samt

fogas till 122 § ett nytt 4 mom. och till 123 §, sådan den lyder i lag 1247/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §

57 §

Tidigare makes rätt till pension

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension gäller vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

(fogas)

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av *väl-färdsområdet* var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. *På* en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension *tillämpas* vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

119 §

119 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde

Har en arbetstagare fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionsanstalten till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionsanstalten till Folkpensionsanstalten eller *ett välfärdsområde* på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Gällande lydelse

motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).
(fogas)

121 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

I de fall som avses i 117–120 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, sjukkassan, kommunen, samkommunen, ett organ inom socialvården, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att yrkandet om betalning har framställts hos pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.
(fogas)

122 §

Betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av samtycke

Pensionsanstalten kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag skall betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett organ i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till

Föreslagen lydelse

Om ett välfärdsområde har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionsanstalten på yrkande av välfärdsområdet till välfärdsområdet betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

121 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

I de fall som avses i 117–120 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, sjukkassan, välfärdsområdet, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att yrkandet om betalning har framställts hos pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen ska utbetalas.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

122 §

Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke

Pensionsanstalten kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hem-

Gällande lydelse

vård av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. En förutsättning är att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av pensionen till ett organ som avses i socialvårdslagen kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller vederbörande organ i kommunen.

(fogas)

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 § 1 mom.,

9) till en kommun eller en samkommun enligt 119 § 2 mom.,

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 122 §.

Föreslagen lydelse

kommun för att användas till vård av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. En förutsättning är att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av pensionen till *ett välfärdsområde* kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av *välfärdsområdet*.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, *välfärdsområden*, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

8) till *ett välfärdsområde* enligt 119 § 1 mom.,

9) till *ett välfärdsområde* enligt 119 § 2 mom.,

15) till *ett välfärdsområde* enligt 122 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 54 § och 104 § 1 mom. 2 och 4 punkten
samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

Lagens tillämpningsområde

(fogas)

2 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

54 §

54 §

Tidigare makes rätt till pension

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension gäller vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av *välfärdsområdet* var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. *På* en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension *tillämpas* vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

104 §

104 §

Betalning av pension till annan än företagen

Betalning av pension till annan än företagen

På pension enligt denna lag tillämpas vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

På pension enligt denna lag tillämpas vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

2) 119 § om betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982)

4) 122 § om betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av samtycke.

Föreslagen lydelse

2) 119 § om betalning av pension till *ett välfärdsområde*,

4) 122 § om betalning av pension till *ett välfärdsområde* på basis av samtycke.

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 63 § och 98 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

Lagens tillämpningsområde

(fogas)

2 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

63 §

63 §

Tidigare makes rätt till pension

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmänslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmänslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension gäller vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

En tidigare make till förmänslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmänslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av *välfärdsområdet* var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. *På* en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension *tillämpas* vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

98 §

98 §

Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än till mottagaren av förmånen

Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än till mottagaren av förmånen

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rehabiliteringsförmån och pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rehabiliteringsförmån och pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

3) 119 § om betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen,

5) 122 § om betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av pensionstagarens samtycke.

Föreslagen lydelse

3) 119 § om betalning av pension till *väl-färdsområdet*,

5) 122 § om betalning av pension till *väl-färdsområdet* på basis av pensionstagarens samtycke.

Denna lag träder i kraft den _____ *20* .

34.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 57, 116 och 118 §, rubriken för 119 §, 119 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 120 § och 120 § 8, 9 och 15 punkten, av dem 116 §, det inledande stycket i 120 § och 120 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1256/2016, samt
fogas till 119 § ett nytt 4 mom. och till 120 §, sådan den lyder i lag 1256/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §

57 §

Tidigare makes rätt till pension

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till den tidigare maken. I fråga om en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension gäller vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

(fogas)

En tidigare make till förmånslåtare har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtare vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av *väl-färds-området* var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till den tidigare maken. *På* en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension *tillämpas* vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

116 §

116 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller ett välfärdsområde

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till Folkpensionsanstalten eller till *ett välfärdsområde* på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Gällande lydelse

motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).
(fogas)

118 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

I de fall som avses i 114–117 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, kommunen, samkommunen, ett organ inom socialvården, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att betalningsyrkandet har framställts hos pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.
(fogas)

119 §

Betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av samtycke

Pensionskassan kan med pensionstagarens samtycke besluta att pensionen skall betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett organ i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till vård av pensionsta-

Föreslagen lydelse

Om ett *välståndsområde* har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av *välståndsområdet* till *välståndsområdet* betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välståndsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

118 §

Tidsfrist för framställande av betalningsyrkande

I de fall som avses i 114–117 § betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden, arbetsgivaren, *välståndsområdet*, Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan endast under förutsättning att betalningsyrkandet har framställts hos pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen ska utbetalas.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välståndsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

119 §

Betalning av pension till ett välståndsområde på basis av samtycke

Pensionskassan kan med pensionstagarens samtycke besluta att pensionen ska betalas till *det välståndsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun* för att användas till vård av pensionstagaren och av en person vars uppehälle pensionstagaren enligt

Gällande lydelse

garen och av en person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att det inte kan anses vara ändamålsenligt att betala pensionen till pensionstagaren själv på grund av hans eller hennes levnadsvanor eller sjukdom eller av någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en pension till ett organ som avses i socialvårdslagen kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av det behöriga organet i kommunen.

(fogas)

120 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 116 § 1 mom.,

9) till en kommun eller en samkommun enligt 116 § 2 mom.,

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 §.

(fogas)

Föreslagen lydelse

2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att det inte kan anses vara ändamålsenligt att betala pensionen till pensionstagaren själv på grund av hans eller hennes levnadsvanor eller sjukdom eller av någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en pension till ett välfärdsområde kan göras av pensionstagaren, dennes make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller av välfärdsområdet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

120 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, *välfärdsområden*, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning

8) till ett *välfärdsområde* enligt 116 § 1 mom.,

9) till ett *välfärdsområde* enligt 116 § 2 mom.,

15) till ett *välfärdsområde* enligt 119 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

35.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 66 §, 85 § 3 mom. 13 punkten, 131 §, 132 §, rubriken för 133 §, 133 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 134 § och 134 § 8, 9 och 15 punkten, av dem 131 § samt det inledande stycket i 134 § och 134 § 8, 9 och 15 punkten sådana de lyder i lag 1259/2016, samt

fogas till 85 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1472/2019, ett nytt 6 mom., till 133 § ett nytt 4 mom. och till 134 §, sådan den lyder i lag 1259/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

66 §

66 §

Tidigare makes rätt till pension

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennas rätt till efterlevandepension gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om den efterlevande maken och dennas rätt till efterlevandepension.

En tidigare make till förmånslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller ett avtal som har fastställts av *välståndsområdet* var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. *På* en tidigare make och dennas rätt till efterlevandepension *tillämpas* i tillämpliga delar vad som bestäms om den efterlevande maken och dennas rätt till efterlevandepension.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välståndsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

85 §

85 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension

Arbetsinkomster som berättigar till pension

Som sådant vederlag som avses i 1 mom. betraktas bland annat inte

Som sådant vederlag som avses i 1 mom. betraktas bland annat inte

13) mötesarvoden för kommunala och kyrkliga förtroendeuppdrag.

13) mötesarvoden för *kommunala förtroendeuppdrag, välståndsområdesförtroendeuppdrag* och kyrkliga förtroendeuppdrag.

(fogas)

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välståndsområdet tillämpas när det gäller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

131 §

131 §

Betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen

*Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller **ett välfärdsområde***

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till Folkpensionsanstalten eller till *ett välfärdsområde* på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva på yrkande av kommunen eller samkommunen betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).
(fogas)

Om *ett välfärdsområde* har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva till *välfärdsområdet* på *välfärdsområdets* yrkande betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet i egenskap av den som ordnar sådan vård eller omvårdnad på institution eller familjevård som ges som socialvård tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

132 §

132 §

Tiden för framställande av regressanspråk

Tiden för framställande av regressanspråk

I de fall som avses i 128—131 § betalas pensionen till arbetsgivaren, sjukkassan, sjukförsäkringsfonden, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan, kommunen, samkommunen eller ett organ som avses i socialvårdslagen endast under förutsättning att anspråket på betalning har framställts hos Keva minst två veckor före den dag då pensionen ska betalas ut.

I de fall som avses i 128—131 § betalas pensionen till arbetsgivaren, sjukkassan, sjukförsäkringsfonden, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan *eller välfärdsområdet* endast under förutsättning att anspråket på betalning har framställts hos Keva minst två veckor före den dag då pensionen ska betalas ut.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Gällande lydelse

133 §

Betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av samtycke

Keva kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett organ i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till omvårdnad av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en förmån till ett organ som avses i 1 mom. kan göras av pensionstagaren, dennas make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller vederbörande organ i kommunen.

(fogas)

134 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

8) till en kommun eller en samkommun enligt 131 § 2 mom.,

9) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

Föreslagen lydelse

133 §

Betalning av pension till ett välfärdsområde på basis av samtycke

Keva kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till omvårdnad av pensionstagaren* och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg om. Detta förutsätter att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en förmån till *det välfärdsområde* som avses i 1 mom. kan göras av pensionstagaren, dennas make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller *av välfärdsområdet*.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

134 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, *välfärdsområden*, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

8) till *ett välfärdsområde* enligt 131 § 1 mom.,

9) till *ett välfärdsområde* enligt 131 § 2 mom.,

15) till ett välfärdsområde enligt 133 §.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

36.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i folkpensionslagen (568/2007) 63 § 1 mom., 67 § och 86 § 1 mom. 1 punkten samt *fogas* till lagen en ny 112 a § som följer:

Gällande lydelse

63 §

Förmånsbeslut

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden skall även ges ett skriftligt beslut när förmånen med stöd av 67 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

67 §

Betalning av en förmån till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att en förmån skall betalas till ett sådant organ i den kommun där förmånstagaren är bosatt som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen för att användas till underhåll för förmånstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom., om förmånstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning möjligen äventyras om förmånen betalas till förmånstagaren själv. En förmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken förmånen har betalats ut.

Framställning om att förmånen skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka el-

Föreslagen lydelse

63 §

Beslut om förmåner

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden ska även ges ett skriftligt beslut när förmånen med stöd av 67 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett *väl-färdsområde*.

67 §

Betalning av en förmån till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att en förmån ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till underhåll* för förmånstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom., om förmånstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning möjligen äventyras om förmånen betalas till förmånstagaren själv. En förmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhåll under den månad för vilken förmånen har betalats ut.

En framställning om att förmånen ska betalas till ett *väl-färdsområde* kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka el-

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

ler sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

86 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en pension eller förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund,

(fogas)

Föreslagen lydelse

ler sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller av välfärdsområdet.

86 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en pension eller förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars ska beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) statliga myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund,

112 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

37.

Lag

om ändring av lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 18 § samt
fogas till lagen en ny 38 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

18 §

Betalning till ett kommunalt organ

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att garantipensionen ska betalas till ett sådant organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till underhåll för pensionstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 17 § 3 mom., om pensionstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionen betalas till pensionstagaren själv. En pension som har betalats på detta sätt får inte utan pensionstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionen har betalats ut för.

Framställning om att garantipensionen ska betalas till ett kommunalt organ kan göras av pensionstagaren, pensionstagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om pensionstagaren eller det kommunala organet.

Folkpensionsanstalten kan besluta att garantipensionen ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område pensionstagaren har sin hemkommun för att användas till underhåll* för pensionstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 17 § 3 mom., om pensionstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionen betalas till pensionstagaren själv. En pension som har betalats på detta sätt får inte utan pensionstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionen har betalats ut för.

En framställning om att garantipensionen ska betalas till ett *välfärdsområde* kan göras av pensionstagaren, pensionstagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om pensionstagaren eller av *välfärdsområdet*.

(fogas)

38 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

38.

Lag

om ändring av 1 och 19 § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om frontmannapension (119/1977) 19 §, sådan den lyder i lag 322/2014, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder i lagarna 938/1987, 727/2001 och 19/2019, ett nytt 4 mom., i stället för det 4 mom. som upphävts genom lag 727/2001 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

(fogas)

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

19 §

19 §

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att lämna ut uppgifter, rätt att för hemkommunen uppge namn och personbeteckning för en mottagare av fronttillägg för att det ska kunna utredas huruvida denne har möjlighet att få rehabilitering enligt lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988).

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av januari avgiftsfritt lämna kommunen de uppgifter som avses i 1 mom. Kommunen får inte använda de uppgifter som lämnats ut av Folkpensionsanstalten för något annat syfte än det som nämns i 1 mom. och inte heller överlåta dem vidare.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att lämna ut uppgifter, rätt att för *det välfärdsområde inom vars område hemkommunen för en mottagare av fronttillägg finns* uppge namn och personbeteckning för en mottagare av fronttillägg för att det ska kunna utredas huruvida denne har möjlighet att få rehabilitering enligt lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988).

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av januari avgiftsfritt lämna *välfärdsområdet* de uppgifter som avses i 1 mom. *Välfärdsområdet* får inte använda de uppgifter som lämnats ut av Folkpensionsanstalten för något annat syfte än det som nämns i 1 mom. och inte heller överlåta dem vidare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

39.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pensionsstöd (1531/2016) 21 § samt
fogas till lagen en ny 1 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(fogas)

1 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

21 §

21 §

Betalning av pensionsstödet till ett kommunalt organ

Betalning av pensionsstödet till ett välfärdsområde

Folkpensionsanstalten kan besluta att pensionsstödet ska betalas till ett sådant organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) i den kommun där stödmottagaren är bosatt för att användas till underhåll för stödmottagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 14 § 3 mom., om stödmottagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionsstödet betalas till stödmottagaren själv. Pensionsstöd som har betalats på detta sätt får inte utan stödmottagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionsstödet har betalats ut för.

Framställning om att pensionsstödet ska betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödmottagaren, stödmottagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om stödmottagaren eller det kommunala organet.

Folkpensionsanstalten kan besluta att pensionsstödet ska betalas till *det välfärdsområde inom vars område stödmottagaren har sin hemkommun* för att användas till underhåll för stödmottagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 14 § 3 mom., om stödmottagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionsstödet betalas till stödmottagaren själv. Pensionsstöd som har betalats på detta sätt får inte utan stödmottagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionsstödet har betalats ut för.

En framställning om att pensionsstödet ska betalas till *ett välfärdsområde* kan göras av stödmottagaren, stödmottagarens make eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om stödmottagaren eller *av välfärdsområdet*.

Denna lag träder i kraft den _____ 20.

40.

Lag

om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 4–6, 9–12, 34, 36, 38, 42, 42 a, 43, 44, 58 och 76 §, av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 914/2012, 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 135/2021 och 42 a § sådan den lyder i lag 135/2021,

ändras 1 §, 2 § 5 punkten, 3 § 2 och 6 punkten, 7 §, 8 § 2 mom., 13 och 14 §, 15 § 1 och 3 mom., 18 §, det inledande stycket i 19 §, 21 och 22 §, det inledande stycket i 24 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26 §, 27 § 1 och 3 mom., 28 § 1 och 3 mom., 29 § 1 och 3–5 mom., 30 § 1 mom., 31–33 och 35 §, 37 § 1, 3 och 4 mom., 39 §, 40 § 2 mom., rubriken för 5 kap., 45 § 4 mom., 47 och 48 §, 50 § 2–6 mom., 50 a § 1 mom., 51 § 1 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 mom., 54 §, 55 § 1 mom., 57 § 3 mom., 59 § 1 och 2 mom., 60 a, 61 och 62 §, 63 § 1 och 2 mom., 64 och 65 §, 67 § 2 mom. samt 68 a, 69, 71–73 och 75 §, av dem 21 § sådan den lyder i lagarna 601/2013 och 552/2016, 32 § sådan den lyder i lagarna 914/2012 och 1303/2014, 39 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1516/2016, 45 § 4 mom., 50 § 2 och 4–6 mom. och 50 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 1516/2016, 50 § 3 mom. och 68 a § sådana de lyder i lag 1214/2019, 59 § 1 och 2 mom. samt 63 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1341/2016, 60 a § sådan den lyder i lag 534/2019, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 802/2013, 63 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1294/2018, 64 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1341/2016, 65 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2011 och 69 § sådan den lyder i lag 1303/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållandet av den hälso- och sjukvård som kommunerna enligt folkhälsolagen (66/1972) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) är skyldiga att ordna och på innehållet i denna hälso- och sjukvård, om inte annat bestäms i någon annan lag. Hälso- och sjukvård omfattar hälsofrämjande och välfärdsfrämjande verksamhet, primärvård och specialiserad sjukvård.

Denna lag tillämpas på tillhandahållandet av den hälso- och sjukvård som *välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) samt lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/)* är skyldiga att ordna och på innehållet i denna hälso- och sjukvård, om inte något annat bestäms i någon annan lag. Hälso- och sjukvård omfattar hälsofrämjande och välfärdsfrämjande verksamhet, primärvård och specialiserad sjukvård. *Lagens 21 § tillämpas på miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar.*

(upphävs)

Vad som i denna lag bestäms om kommuner gäller på motsvarande sätt de samarbetsområden som avses i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007).

Gällande lydelse

Denna lag tillämpas inte på landskapet Åland, med undantag för bestämmelserna i 60 och 63 § om utbildningsersättning som ska betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården.

2 §

Lagens syfte

Lagens syfte är att

5) förbättra primärvårdens verksamhetsbetingelser och samarbetet mellan aktörerna inom hälso- och sjukvården, mellan de olika kommunala verksamheterna och med andra aktörer när det gäller att främja hälsa och välfärd och att ordna social- och hälsovården.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *primärvård* uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsovård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete,

6) *specialupptagningsområde* ett område som utsetts i enlighet med 9 § i lagen om specialiserad sjukvård och som består av två eller flera sjukvårdsdistrikt.

4 §

Föreslagen lydelse

Denna lag tillämpas inte på landskapet Åland, med undantag för bestämmelserna i 60, 60 a och 63 § om utbildningsersättning som ska betalas till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården.

2 §

Lagens syfte

Lagens syfte är att

5) förbättra primärvårdens verksamhetsbetingelser och samarbetet mellan aktörerna inom hälso- och sjukvården, mellan de olika *väl-färdsområdesverksamheterna och välfärdsområdet och kommunen* och med andra aktörer när det gäller att främja hälsa och välfärd och att ordna social- och hälsovården.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *primärvård* uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering och företagshälsovård som välfärdsområdet ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som *väl-färdsområdet* ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete,

6) *samarbetsområde* ett område som utsetts i enlighet med 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Hälso- och sjukvårdens verksamhetsbetingelser

Kommunerna ska anvisa tillräckliga resurser för främjandet av hälsa och välfärd, som utgör grunden för statsandelen för den kommunala basservicen, och för hälso- och sjukvårdstjänster. Kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska förfoga över ett tillräckligt antal yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården för att kunna fullgöra uppgifterna inom hälso- och sjukvården.

Ledningen för en verksamhetsenhet ska ha sådan multidisciplinär kompetens som främjar en högkvalitativ och säker vård, samarbetet mellan olika yrkesgrupper och utvecklandet av vård- och verksamhetsmetoder.

Hälso- och sjukvårdspersonalen i en kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska sammansättningsmässigt och numera svara mot behovet av verksamhet som främjar hälsa och välfärd och av hälso- och sjukvårdstjänster hos befolkningen i området.

För funktioner inom hälso- och sjukvården ska kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt förfoga över ändamålsenliga lokaler och ändamålsenlig utrustning.

5 §

(upphävs)

Skyldighet som gäller fortbildning

En kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska se till att hälso- och sjukvårdspersonalen, inklusive de anställda hos privata serviceproducenter som kommunen eller samkommunen köper tjänster av, i tillräcklig utsträckning deltar i fortbildning inom hälso- och sjukvård. Den fortbildningen ska utformas med beaktande av längden på den grundutbildning som personalen har, hur krävande arbetet är och uppgifternas innehåll.

Bestämmelser om de vad som ingår i fortbildningen och om uppföljningen av utbildningen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

(upphävs)

Språket i samband med hälso- och sjukvårdstjänster

Enspråkiga kommuner och samkommuner för sjukvårdsdistrikt ska ordna hälso- och sjukvård på kommunens eller samkommunens språk. Tvåspråkiga kommuner och samkommuner som omfattar tvåspråkiga eller både finsk- och svenskspråkiga kommuner ska ordna hälso- och sjukvård på finska och svenska så att klienterna eller patienterna blir betjänade på det språk de väljer. Bestämmelser om patientens och klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § i språklagen (423/2003).

Kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska dessutom se till att nordiska medborgare vid behov har möjlighet att använda sitt eget språk, dvs. finska, danska, isländska, norska eller svenska, när de anlitar hälso- och sjukvårdstjänster. Kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska då i den mån det är möjligt se till att nordiska medborgare får behövlig tolk- och översättningshjälp.

Bestämmelser om rätten att använda samiska finns i samiska språklagen (1086/2003).

7 §

7 §

Enhetliga grunder för vård

Enhetliga grunder för vård

Social- och hälsovårdsministeriet leder arbetet med att genomföra de riksomfattande enhetliga grunderna för medicinsk eller odontologisk vård. Tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd gör ministeriet upp de enhetliga grunderna för vård. Institutet för hälsa och välfärd följer och bedömer hur grunderna tillämpas i kommuner och samkommuner för sjukvårdsdistrikt.

Social- och hälsovårdsministeriet leder arbetet med att genomföra de riksomfattande enhetliga grunderna för medicinsk eller odontologisk vård. Tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd gör ministeriet upp de enhetliga grunderna för vård. Institutet för hälsa och välfärd följer och bedömer hur grunderna tillämpas i välfärdsområdena.

Gällande lydelse

Kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska tillsammans övervaka att de enhetliga grunderna för vården tillämpas.

8 §

Kvalitet och patientsäkerhet

Den kommunala primärvården ska ansvara för samordningen av den samlade vården av en patient, om inte något annat särskilt avtalaras.

9 §

Registret över patientuppgifter och behandling av patientuppgifter

Journalhandlingarna inom den kommunala primärvården och specialiserade sjukvården för dem som bor inom området för en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt bildar ett gemensamt register inom hälso- och sjukvården. Alla verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården som har anslutit sig till det gemensamma registret är registeransvariga till den del som gäller deras egna journalhandlingar.

Den verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården som vårdar patienten får använda uppgifter i det gemensamma registret som har registrerats av en annan verksamhetsenhet i den omfattning som vården och behandlingen kräver. Patientens uttryckliga samtycke krävs inte för att patientuppgifter ska få användas av verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården som har anslutit sig till det gemensamma registret. Patienten har emellertid rätt att förbjuda att uppgifter som har registrerats av en annan verksamhetsenhet används. Patienten får förbjuda användningen av uppgifter och återta ett sådant förbud när som helst.

För att tillgodose förbudsätten ska patienten informeras om det gemensamma registret för patientuppgifter, om behandlingen av uppgifterna och om möjligheten att förbjuda ut-

Föreslagen lydelse

De olika aktörerna inom välfärdsområdet ska tillsammans övervaka att de enhetliga grunderna för vården tillämpas.

8 §

Kvalitet och patientsäkerhet

I 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om välfärdsområdets ansvar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lämnande av uppgifter mellan verksamhetsenheter. Informationen ska lämnas innan ett första utbyte av uppgifter mellan verksamhetsenheterna sker. Uppgift om att patienten informerats och om att patienten förbjudit utlämnande av uppgifter ska antecknas i journalhandlingarna.

Den som med hjälp av informationssystem använder uppgifter som har registrerats av en annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården ska följa upp användningen av patientuppgifterna på det sätt som anges i 5 § i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007). Det ska datatekniskt säkerställas att en vårdrelation existerar mellan patienten och den som begärt uppgifter.

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska ansvara för den samordning som det gemensamma registret kräver och se till att skyldigheterna enligt 2 och 3 mom. följs vid utlämnande av uppgifter med hjälp av informationssystem. Varje verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården ansvarar för att de journalhandlingar som görs upp i den egna verksamheten registerförs i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999).

10 §

(upphävs)

Tjänsternas tillgänglighet och lika tillgång till tjänster

En kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska ordna hälso- och sjukvårdens innehåll och omfattning enligt vad som krävs för kommuninvånarnas eller invånarnas i samkommunen välbefinnande, patientsäkerhet, sociala trygghet och hälsotillstånd och för det medicinskt, odontologiskt och hälsovetenskapligt bedömda behov som kan motiveras utifrån observation av faktorer som påverkar dessa hälsoaspekter.

En kommun och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska se till att servicen för de invånare som den ansvarar för ordnas och är tillgänglig på lika villkor inom hela kommunen eller samkommunen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommunen eller en samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska ordna sin hälso- och sjukvård nära invånarna, om det inte är motiverat att koncentrera servicen geografiskt för att säkerställa kvaliteten på tjänsterna.

11 §

(upphävs)

Att beakta hälso- och välfärdskonsekvenser

En kommun och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska i samband med beredning av beslut och avgöranden bedöma och beakta de konsekvenser besluten och avgörandena har för befolkningens hälsa och sociala välfärd.

12 §

(upphävs)

Att främja hälsa och välfärd i kommunerna

En kommun ska bevaka kommuninvånarnas hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa inom varje befolkningsgrupp och observera effekterna av de åtgärder inom den kommunala servicen som sätts in för att svara mot kommuninvånarnas välfärdsbehov. En rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd och om de åtgärder som har vidtagits ska varje år lämnas till kommunfullmäktige, utöver vilket en mer omfattande välfärdsberättelse ska tas fram för kommunfullmäktige en gång per fullmäktigeperiod.

Kommunerna ska i sin strategiska planering ställa upp mål för främjandet av hälsa och välfärd som baserar sig på lokala förhållanden och behov, fastställa de åtgärder som stöder målen och som grund för dem använda kommunspecifika indikatorer för välfärd och hälsa.

Kommunen ska utse de instanser som ansvarar för den hälso- och välfärdsfrämjande verksamheten. De kommunala verksamheterna ska samarbeta med varandra för att främja välfärd och hälsa. Dessutom ska kommunen samarbeta med andra offentliga myndigheter, privata företag och allmännyttiga samfund som är verksamma i kommunen. Om social- och hälsovård tillhandahålls i form av

Gällande lydelse

samarbete mellan flera kommuner ska samarbetsområdet delta som sakkunnig i samarbetet mellan de olika sektorerna och i bedömningen av de sociala konsekvenserna och hälsokonsekvenserna i de kommuner som hör till området.

13 §

Hälsorådgivning och hälsoundersökningar

Kommunen ska ordna hälsorådgivning som bidrar till att främja hälsan och välfärden och förebygga sjukdomar hos kommuninvånarna. Hälsorådgivning ska ingå i all hälso- och sjukvård.

Kommunen ska se till att sådana hälsoundersökningar genomförs som är nödvändiga för att bevaka och främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bidra till att främja arbets- och funktionsförmågan och förebygga sjukdomar samt främja psykisk hälsa och livskompetens. Hälsoundersökningar och hälsorådgivning ska också ordnas för unga personer och personer i arbetsför ålder som faller utanför studerande- eller företagshälsovården. Kommunen ska dessutom se till att de som bor i kommunen har tillgång till preventivmedelsrådgivning och annan service som främjar den sexuella och reproduktiva hälsan.

Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bilda en funktionell helhet tillsammans med kommunens övriga service.

14 §

Screening

En kommun ska ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. Utöver detta kan kommunen ordna screening och hälsoundersökningar i syfte att konstatera en viss sjukdom eller dess förstadium eller för att upptäcka sjukdomsalstrare.

Föreslagen lydelse

13 §

Hälsorådgivning och hälsoundersökningar

Välfärdsområdet ska ordna hälsorådgivning som bidrar till att främja hälsan och välfärden och förebygga sjukdomar hos kommuninvånarna. Hälsorådgivning ska ingå i all hälso- och sjukvård.

Välfärdsområdet ska se till att sådana hälsoundersökningar genomförs som är nödvändiga för att bevaka och främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bidra till att främja arbets- och funktionsförmågan och förebygga sjukdomar samt främja psykisk hälsa och livskompetens. Hälsoundersökningar och hälsorådgivning ska också ordnas för unga personer och personer i arbetsför ålder som faller utanför studerande- eller företagshälsovården. Välfärdsområdet ska dessutom se till att de som bor i välfärdsområdet har tillgång till preventivmedelsrådgivning och annan service som främjar den sexuella och reproduktiva hälsan.

Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bilda en funktionell helhet tillsammans med välfärdsområdets övriga service.

14 §

Screening

Ett välfärdsområde ska ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. Utöver detta kan välfärdsområdet ordna screening och hälsoundersökningar i syfte att konstatera en viss sjukdom eller dess förstadium eller för att upptäcka sjukdomsalstrare.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

15 §

Rådgivningsbyråttjänster

En kommun ska ordna rådgivningsbyråttjänster för där bosatta gravida kvinnor, familjer som väntar barn och barn under läropliktsålder och deras familjer.

När den kommunala primärvården ordnar rådgivningsbyråttjänster ska den samarbeta med instanser som svarar för förskolepedagogik, barnskydd och annan socialvård och specialiserad sjukvård och med andra relevanta instanser.

18 §

Företagshälsovård

För arbetstagare som arbetar på arbetsplatserna i kommunen ska kommunen ordna sådan företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller någon annanstans i lag.

För företagare och andra som utför eget arbete inom kommunen ska kommunen i tillämpliga delar ordna företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård och i författningar som har utfärdats med stöd av den.

En kommun kan med en arbetsgivare med verksamhet i kommunen avtala om att kommunens hälsovårdscentral ska ordna sådana sjukvårdstjänster och andra hälsovårdstjänster som avses i 14 § i lagen om företagshälsovård för dennes arbetstagare. Motsvarande avtal kan också ingås med företagare och andra som utför eget arbete.

19 §

Hälso- och sjukvård för sjömän

Föreslagen lydelse

15 §

Rådgivningsbyråttjänster

Ett välfärdsområde ska ordna rådgivningsbyråttjänster för där bosatta gravida kvinnor, familjer som väntar barn och barn under läropliktsålder och deras familjer.

När välfärdsområdet ordnar rådgivningsbyråttjänster ska den samarbeta med instanser som svarar för förskolepedagogik (upphävs) och med andra relevanta instanser.

18 §

Företagshälsovård

För arbetstagare som arbetar på arbetsplatserna i välfärdsområdet ska välfärdsområdet ordna sådan företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller någon annanstans i lag.

För företagare och andra som utför eget arbete inom välfärdsområdet ska välfärdsområdet i tillämpliga delar ordna företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård och i författningar som har utfärdats med stöd av den.

Ett välfärdsområde kan med hänsyn till bestämmelserna om verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden i 131–133 och 137 § i lagen om välfärdsområden avtala med en arbetsgivare med verksamhet inom välfärdsområdet om att välfärdsområdet på grundval av sitt verksamhetsområde ska producera sådana sjukvårdstjänster och andra hälsovårdstjänster som avses i 14 § i lagen om företagshälsovård för arbetsgivarens arbetstagare. Motsvarande avtal kan också ingås med företagare och andra som utför eget arbete.

19 §

Hälso- och sjukvård för sjömän

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Björneborg, Fredrikshamn, Helsingfors, Jakobstad, Kemi, Kotka, Nyslott, Raumo, Uleåborg, Vasa och Åbo ska

21 §

Miljö- och hälsoskydd

En kommun ska inom kommunen ordna miljö- och hälsoskyddstjänster på det sätt som bestäms i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009).

Bestämmelser om miljö- och hälsoskydd finns i hälsoskyddslagen (763/1994), livsmedelslagen (23/2006), tobakslagen (549/2016) och veterinärvårdslagen (765/2009).

22 §

Intyg

En kommun ska se till att en invånare i kommunen eller en patient på en hälsovårdscentral får ett intyg eller utlåtande om sitt hälsotillstånd, när ett sådant behövs enligt lag eller är nödvändigt med tanke på invånarens eller patientens vård, försörjning eller studier eller av någon annan jämförbar orsak.

24 §

Sjukvård

Kommunerna ska ordna sjukvårdstjänster för dem som bor i kommunen. Till sjukvårdstjänsterna hör

Föreslagen lydelse

Helsingfors stad samt de välfärdsområden inom vars område Björneborg, Fredrikshamn, Jakobstad, Kemi, Kotka, Nyslott, Raumo, Uleåborg, Vasa och Åbo finns ska inom nämnda städers områden

21 §

Miljö- och hälsoskydd

En kommun ska inom kommunen ordna miljö- och hälsoskyddstjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009).

En direktör med ansvar för verksamheten inom miljö- och hälsoskyddet ska ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen. Direktören ska också ha tillräcklig erfarenhet av och sakkunskap för uppgifter som hänförs till verkställigheten av miljö- och hälsoskyddet.

Bestämmelser om miljö- och hälsoskydd finns i hälsoskyddslagen (763/1994), livsmedelslagen (23/2006), tobakslagen (549/2016) och veterinärvårdslagen (765/2009).

22 §

Intyg

Ett välfärdsområde ska se till att en invånare i välfärdsområdet eller en patient på en hälsovårdscentral får ett intyg eller utlåtande om sitt hälsotillstånd, när ett sådant behövs enligt lag eller är nödvändigt med tanke på invånarens eller patientens vård, försörjning eller studier eller av någon annan jämförbar orsak.

24 §

Sjukvård

Ett välfärdsområde ska ordna sjukvårdstjänster för dem som bor i välfärdsområdet. Till sjukvårdstjänsterna hör

Gällande lydelse

25 §

Hemsjukvård

Kommunerna ska ordna hemsjukvård för dem som bor i kommunen. Hemsjukvården genomförs enligt vård- och serviceplanen eller tillfälligt som multidisciplinär hälso- och sjukvårdsservice där patienten är bosatt, i dennes hem eller på en jämförbar plats. De förbrukningsartiklar enligt vårdplanen som behövs för behandling av långvarig sjukdom i hemsjukvården ingår i vården.

26 §

Mun- och tandvård

Kommunen ska ordna mun- och tandvård för kommuninvånarna. Om vården ges vid flera tillfällen ska det finnas odontologiskt motiverade skäl till detta. Till mun- och tandvårdstjänsterna hör

När den kommunala primärvården ordnar mun- och tandvårdstjänster ska den samarbeta med personalen inom den specialiserade sjukvården, den övriga hälso- och sjukvården och socialvården.

27 §

Mentalvårdsarbete

En kommun ska ordna sådant mentalvårdsarbete som behövs för att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd och som syftar till att stärka de faktorer som skyddar den individuella och kollektiva psykiska hälsan och till att minska och avlägsna faktorer som hotar den psykiska hälsan.

Det mentalvårdsarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med den kommunala social- och hälsovården.

Föreslagen lydelse

25 §

Hemsjukvård

Ett välfärdsområde ska ordna hemsjukvård för dem som bor i välfärdsområdet. Hemsjukvården genomförs enligt vård- och serviceplanen eller tillfälligt som multidisciplinär hälso- och sjukvårdsservice där patienten är bosatt, i dennes hem eller på en jämförbar plats. De förbrukningsartiklar enligt vårdplanen som behövs för behandling av långvarig sjukdom i hemsjukvården ingår i vården.

26 §

Mun- och tandvård

Ett välfärdsområde ska ordna mun- och tandvård för sina invånare. Om vården ges vid flera tillfällen ska det finnas odontologiskt motiverade skäl till detta. Till mun- och tandvårdstjänsterna hör

(upphävs)

27 §

Mentalvårdsarbete

Ett välfärdsområde ska ordna sådant mentalvårdsarbete som behövs för att främja sina invånares hälsa och välfärd och som syftar till att stärka de faktorer som skyddar den individuella och kollektiva psykiska hälsan och till att minska och avlägsna faktorer som hotar den psykiska hälsan.

Det mentalvårdsarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med välfärdsområdets social- och hälsovård. Bestämmelser om välfärdsområdets ansvar för att de social- och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

28 §

28 §

Alkohol- och drogarbete

Alkohol- och drogarbete

En kommun ska ordna sådan service inom alkohol- och drogarbetet som behövs för att främja kommuninvånarnas hälsa och välbefinnande och som syftar till att stärka de faktorer som främjar alkohol- och drogfrihet hos individen och i samhället och till att minska eller avlägsna sådana faktorer i samband med användningen av berusningsmedel som äventyrar hälsan och säkerheten.

Ett välfärdsområde ska ordna sådan service inom alkohol- och drogarbetet som behövs för att främja sina invånares hälsa och välbefinnande och som syftar till att stärka de faktorer som främjar alkohol- och drogfrihet hos individen och i samhället och till att minska eller avlägsna sådana faktorer i samband med användningen av berusningsmedel som äventyrar hälsan och säkerheten.

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet i kommunen.

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom ramen för hälso- och sjukvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet i välfärdsområdet. Bestämmelser om välfärdsområdets ansvar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

29 §

29 §

Medicinsk rehabilitering

Medicinsk rehabilitering

Kommunen ska ordna medicinsk rehabilitering i anslutning till sjukvård av patienter.

Ett välfärdsområde ska ordna medicinsk rehabilitering i anslutning till sjukvård av patienter.

Kommunen ansvarar för planeringen av patientens medicinska rehabilitering så att rehabiliteringen bildar en funktionell helhet tillsammans med den vård som behövs. Behovet av medicinsk rehabilitering samt rehabiliteringens mål och innehåll ska anges i en individuell, skriftlig rehabiliteringsplan. Kommunen ansvarar dessutom för styrningen och övervakningen av rehabiliteringsservicen och

Ett välfärdsområde ansvarar för planeringen av patientens medicinska rehabilitering så att rehabiliteringen bildar en funktionell helhet tillsammans med den vård som behövs. Behovet av medicinsk rehabilitering samt rehabiliteringens mål och innehåll ska anges i en individuell, skriftlig rehabiliteringsplan. Ett välfärdsområde ansvarar dessutom för styr-

Gällande lydelse

utser vid behov en kontaktperson för patienten.

Kommunen är inte skyldig att ordna rehabilitering enligt 1 mom. om det med stöd av 9 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) är Folkpensionsanstalten som ska ordna rehabilitering. Kommunen ska emellertid ordna den medicinska rehabilitering som anges i rehabiliteringsplanen när det inte tydligt går att påvisa vem som ansvarar för ordnandet av och kostnaderna för rehabiliteringen. Om det ändå hör till Folkpensionsanstalten att ordna och bekosta rehabiliteringen ska den ersätta kommunen för rehabiliteringskostnaderna.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om medicinsk rehabilitering tillämpas inte på kostnader för anskaffning av hjälpmedel, handledning i användningen av dessa samt underhåll och förnyande av dem, om behovet av hjälpmedel grundar sig på skada eller yrkessjukdom som avses i lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959) eller motsvarande äldre lagstiftning.

30 §

Samarbete och hänvisning till annan rehabilitering

Om en person behöver sådan rehabilitering som inte föreskrivs höra till kommunens uppgifter och som det inte är ändamålsenligt att ordna inom primärvården, ska kommunen se till att personen i fråga ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter. Personen ska efter behov hänvisas till *sjukvårdsdistriktet, socialvårdsmyndigheterna, myndigheterna inom arbetsförvaltningen, undervisningsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten* eller någon annan som tillhandahåller dessa

Föreslagen lydelse

ningen och övervakningen av rehabiliterings servicen och utser vid behov en kontaktperson för patienten.

Ett välfärdsområde är inte skyldigt att ordna rehabilitering enligt 1 mom. om det med stöd av 9 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) är Folkpensionsanstalten som ska ordna rehabilitering. *Ett välfärdsområde* ska emellertid ordna den medicinska rehabilitering som anges i rehabiliteringsplanen när det inte tydligt går att påvisa vem som ansvarar för ordnandet av och kostnaderna för rehabiliteringen. Om det ändå hör till Folkpensionsanstalten att ordna och bekosta rehabiliteringen ska den ersätta *välfärdsområdet* för rehabiliteringskostnaderna.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om medicinsk rehabilitering tillämpas inte på kostnader för anskaffning av hjälpmedel, handledning i användningen av dessa samt underhåll och förnyande av dem, om behovet av hjälpmedel grundar sig på skada eller yrkessjukdom som avses i lagen om *olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar* (459/2015), *lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar* (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), *trafikförsäkringslagen* (460/2016) eller motsvarande äldre lagstiftning.

30 §

Samarbete och hänvisning till annan rehabilitering

Om en person behöver sådan rehabilitering som inte föreskrivs höra till *ett välfärdsområdes* uppgifter, ska *välfärdsområdet* se till att personen i fråga ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter. Personen ska efter behov hänvisas till myndigheterna inom arbetsförvaltningen, undervisningsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten eller någon annan som tillhandahåller dessa tjänster i samarbete med de aktörer som ordnar rehabilitering.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tjänster i samarbete med de aktörer som ordnar rehabilitering.

31 §

Handräckning

Den kommunala primärvården ska ge polisen och gränsbevakningsväsendet handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer och polisen handräckning för yttre besiktning av avlidna.

Kommunen ska dessutom ge fängvårdsmyndigheterna handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer i de fall som avses i 16 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005) och i 11 kap. 6 § i häktningsslagen (768/2005). Kommunen är också skyldig att förordna en läkare inom primärvården att tjänstgöra som läkare vid undersökning av värnpliktiga då uppbandsmyndigheterna anhållit om detta hos det organ som avses i 6 § 1 mom. i folkhälsolagen.

32 §

Samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården

När den kommunala primärvården eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ordnar verksamhet för främjande av hälsa och välbefinnande och i denna lag avsedda hälso- och sjukvårdstjänster ska den, utöver det som föreskrivs någon annanstans i denna lag, samarbeta med socialvården och med barndagvården så som förutsätts för att uppgifterna ska kunna fullgöras på behörigt sätt och så som patientens behov av vård och social- och hälsovårdstjänster kräver.

Om bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen, fattandet av beslut eller tillhandahållandet av socialvård kräver hälso- och sjukvårdstjänster, ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos den kommun eller samkommun som ansvarar för hälso- och sjukvården på begäran

31 §

Handräckning

Ett välfärdsområde ska ge polisen och Gränsbevakningsväsendet handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer och polisen handräckning för yttre besiktning av avlidna.

Ett välfärdsområde ska dessutom ge fängvårdsmyndigheterna handräckning för utförande av klinisk undersökning av levande personer i de fall som avses i 16 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005) och i 11 kap. 6 § i häktningsslagen (768/2005). Ett välfärdsområde är också skyldigt att förordna en läkare inom primärvården att tjänstgöra som läkare vid undersökning av värnpliktiga då uppbandsmyndigheterna anhållit om detta hos välfärdsområdet.

32 §

Samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården

När ett välfärdsområde ordnar verksamhet för främjande av hälsa och välbefinnande och i denna lag avsedda hälso- och sjukvårdstjänster ska, utöver det som föreskrivs någon annanstans i denna lag, socialvården och hälso- och sjukvården samarbeta med varandra och med kommunens förskolepedagogik så som förutsätts för att uppgifterna ska kunna fullgöras på behörigt sätt och så som patientens behov av vård och social- och hälsovårdstjänster kräver.

Om bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen, fattandet av beslut eller tillhandahållandet av socialvård kräver hälso- och sjukvårdstjänster, ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos det välfärdsområde som ansvarar för hälso- och sjukvården på begäran av den

Gällande lydelse

av den arbetstagare som ansvarar för socialvårdsåtgärden delta i bedömningen av personens servicebehov och i utarbetandet av en klientplan.

33 §

Samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ansvarar inom sitt område för samordningen av tjänsterna inom den specialiserade sjukvården i enlighet med befolkningens och primärvårdens behov. Samkommunen ska i samarbete med kommunen, som ansvarar för primärvården, planera och utveckla den specialiserade sjukvården så att primärvården och den specialiserade sjukvården bildar en funktionell helhet. I helheten ska beaktas att tjänster inom den specialiserade sjukvården ska tillhandahållas på ett ändamålsenligt sätt i samband med primärvården och vid enheterna inom den specialiserade sjukvården.

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska tillhandahålla hälsovårdscentralerna inom sitt område sådana till den specialiserade sjukvården hörande tjänster som det inte är ändamålsenligt att primärvården producerar samt ansvara för att utvecklingen styrs och kvaliteten övervakas i fråga om den laboratorieservice, bilddiagnostik och medicinska rehabilitering och andra motsvarande specialtjänster som den kommunala hälso- och sjukvården tillhandahåller.

Dessutom ansvarar samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt inom sitt område för forskning, utvecklingsverksamhet och utbildning som gäller samkommunens uppgiftsområde och för samordningen av den kommunala hälso- och sjukvårdens informationssystem. Samkommunen ansvarar inom sitt område för att specialiserad sjukvård ordnas på enhetliga medicinska och odontologiska grunder.

Föreslagen lydelse

arbetstagare som ansvarar för socialvårdsåtgärden delta i bedömningen av personens servicebehov och i utarbetandet av en klientplan.

33 §

Samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ansvarar inom sina respektive områden för samordningen av tjänsterna inom den specialiserade sjukvården i enlighet med befolkningens och primärvårdens behov. Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ska planera och utveckla den specialiserade sjukvården så att primärvården och den specialiserade sjukvården bildar en funktionell helhet. I helheten ska beaktas att tjänster inom den specialiserade sjukvården ska tillhandahållas på ett ändamålsenligt sätt i samband med primärvården och vid enheterna inom den specialiserade sjukvården.

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ska tillhandahålla hälsovårdscentralerna inom sina respektive områden sådana till den specialiserade sjukvården hörande tjänster som det inte är ändamålsenligt att primärvården producerar samt ansvara för att utvecklingen styrs och kvaliteten övervakas i fråga om den laboratorieservice, bilddiagnostik och medicinska rehabilitering och andra motsvarande specialtjänster som deras hälso- och sjukvård tillhandahåller.

Dessutom ansvarar välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen inom sina respektive områden för forskning, utvecklingsverksamhet och utbildning som gäller deras uppgiftsområde och för samordningen av sin hälso- och sjukvårds informationssystem. Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ansvarar inom sina respektive områden för att specialiserad sjukvård ordnas på enhetliga medicinska och odontologiska grunder.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §

(upphävs)

Plan för ordnande av hälso- och sjukvård

Kommunerna inom samma samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska göra upp en plan för ordnande av hälso- och sjukvård utifrån uppföljningsuppgifter om invånarnas hälsa och invånarnas servicebehov. Kommunerna ska förhandla om planen med samkommunen.

I planen ska det överenskommas om samarbetet mellan kommunerna, om målen för verksamheten för främjande av hälsa och välbefinnande och vem som svarar för verksamheten, om ordnandet av hälso- och sjukvårdstjänster, om tjänster som gäller jour, bilddiagnostik och medicinsk rehabilitering och om det samarbete som behövs mellan aktörerna inom primärvården, den specialiserade sjukvården, socialvården, barndagvården, läkemedelsförsörjningen och andra områden.

Planen ska göras upp för varje fullmäktigeperiod och godkännas i samkommunen för sjukvårdsdistriktet. En förutsättning för godkännandet är att minst två tredjedelar av kommunerna i samkommunen understöder den och att dessa kommuners invånarantal är minst hälften av det sammanlagda invånarantalet i alla kommuner i samkommunen. Kommunerna och samkommunen ska varje år tillsammans bedöma utfallet av planen och vid behov göra ändringar i den.

Närmare bestämmelser om frågor som det ska överenskommas om i planen för ordnande av hälso- och sjukvård får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Primärvårdsenheter

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska ha en primärvårdsenhet som har multidisciplinär kompetens på hälsoområdet och som stöder arbetet med att ta fram en plan för ordnande av hälso- och sjukvård i enlighet med 34 §.

35 §

Forskning och utveckling inom primärvården

(upphävs)

Gällande lydelse

Enheterna tillhandahåller sakkunskap och samordnar inom sitt område forskningen, utvecklingsarbetet, utformningen av vård- och rehabiliteringskedjorna och fortbildningen inom primärvården och sörjer för kartläggningen av personalbehovet och för samordningen av den specialiserade sjukvården, primärvården och, i tillämpliga delar, socialväsandet.

36 §

Regionalt främjande av hälsan, funktionsförmågan och den sociala tryggheten

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska erbjuda sakkunskap och stöd till kommunerna genom att ordna utbildning, sammanställa uppföljningsuppgifter som gäller välfärd och hälsa och genom att se till att dokumenterat effektiva handlingsmodeller och goda rutiner för förebyggande av sjukdomar och problem sprids till kommunerna.

Regionala strategier och planer för främjande av hälsa och välfärd ska beredas i samarbete med kommunerna, med beaktande av verksamheten i de olika kommunala förvaltningarna.

37 §

Utveckling, utbildning och forskning vid hälsovårdscentraler

Hälsovårdscentralen ska på behörigt sätt sörja för ordnandet av multidisciplinär forskning, utbildning och utvecklingsverksamhet. Kommunen ska anvisa tillräckliga resurser för detta. Hälsovårdscentralen ska samarbeta med primärvårdsenheten inom samkommunen för sjukvårdsdistriktet och med andra hälsovårdscentraler. Hälsovårdscentralen ska tillsammans med primärvårdsenheten delta i det riksomfattande utvecklandet av primärvården.

Hälsovårdscentralen kan anlitas för utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal enligt överenskommelse mellan kommunen och en

Föreslagen lydelse

Ett välfärdsområde tillhandahåller sakkunskap och samordnar inom sitt område forskningen, utvecklingsarbetet, utformningen av vård- och rehabiliteringskedjorna och fortbildningen inom primärvården och sörjer för kartläggningen av personalbehovet och för samordningen av den specialiserade sjukvården, primärvården och socialväsandet.

(upphävs)

37 §

Utveckling, utbildning och forskning vid hälsovårdscentraler

Hälsovårdscentralen ska på behörigt sätt sörja för ordnandet av multidisciplinär forskning, utbildning och utvecklingsverksamhet. *Välfärdsområdet* ska anvisa tillräckliga resurser för detta. Hälsovårdscentralen ska samarbeta med enheten för specialiserad sjukvård och med andra hälsovårdscentraler. Hälsovårdscentralen ska tillsammans med enheten för specialiserad sjukvård delta i det riksomfattande utvecklandet av primärvården.

Hälsovårdscentralen kan anlitas för utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal enligt överenskommelse mellan *välfärdsområdet*

Gällande lydelse

högskola eller någon annan myndighet eller organisation med utbildningsansvar.

Tjänsteinnehavare eller befattningshavare som utför folkhälsoarbete i den kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral ska medverka i tillhandahållandet av utbildning enligt 3 mom. så som närmare anges i avtalet mellan hälsovårdscentralen och utbildningsanordnaren.

38 §

Regional beredskap för hälso- och sjukvård och statens medverkan i upprätthållande av beredskapen

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska i samråd med kommunerna inom sitt område besluta om den regionala hälso- och sjukvårdsberedskapen för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden. Samkommunen ska dessutom i samråd med kommunerna inom sitt område utarbeta en regional beredskapsplan för hälso- och sjukvård. Beredskapsplanen ska samordnas med den i 33 d § i socialvårdslagen avsedda regionala beredskapsplanen för socialvården. Kommunen samt samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska trots sekretessbestämmelserna till det sjukvårdsdistrikt som inom det specialupptagningsområde som kommunen eller samkommunen hör till är huvudman för ett universitetssjukhus lämna ut information som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i 42 a § 1 mom. 1 och 3 punkten. Den information som lämnas ut får inte innehålla personuppgifter.

Staten kan medverka i upprätthållandet av den beredskap som behövs inom hälso- och sjukvården och i hanteringen av exceptionella situationer genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att finansiera med statsmedel. För verksamheten får social- och hälsovårdsministeriet utse och bemyndiga aktörer på riksnivå.

Föreslagen lydelse

och en högskola eller någon annan myndighet eller organisation med utbildningsansvar.

Tjänsteinnehavare eller befattningshavare som utför folkhälsoarbete i *det välfärdsområdet* som är huvudman för en hälsovårdscentral ska medverka i tillhandahållandet av utbildning enligt 3 mom. så som närmare anges i avtalet mellan hälsovårdscentralen och utbildningsanordnaren.

(upphävs)

Gällande lydelse

39 §

Prehospital akutsjukvård

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska organisera den prehospitala akutsjukvården inom sitt område. Den prehospitala akutsjukvården ska i samarbete med de verksamhetsställen inom hälso- och sjukvården som håller jour planeras och genomföras så att dessa tillsammans med annan hälso- och sjukvård som ges som närservice i hemmet under jourtid bildar en regionalt sett funktionell helhet.

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt kan organisera den prehospitala akutsjukvården inom hela sitt område eller en del av det genom att sköta verksamheten själv, genom att ordna vården i samarbete med räddningssändet i området eller med en annan samkommun för ett sjukvårdsdistrikt eller genom att anskaffa servicen från någon annan serviceproducent.

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt fattar beslut om servicenivån för den prehospitala akutsjukvården. I beslutet om servicenivån fastställs hur den prehospitala akutsjukvården ska organiseras, serviceinnehållet, vilken utbildning de personer som medverkar i den prehospitala akutsjukvården ska ha, de mål som satts upp av specialupptagningsrådets central för prehospital akutsjukvård i fråga om den tid inom vilken befolkningen ska få vård samt andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på vårdens organisering inom samkommunen. Innehållet i den prehospitala akutsjukvården ska i beslutet definieras så att genomförandet av servicen är effektivt och ändamålsenligt och så att situationer där den prehospitala akutsjukvården är utsatt för hög belastning samt specialupptagningsrådets resurser beaktas i servicen.

40 §

Den prehospitala akutsjukvårdens innehåll

Föreslagen lydelse

39 §

Prehospital akutsjukvård

Välfärdsområdet och i Nyland HUS-sammanslutningen ska organisera den prehospitala akutsjukvården inom sitt område. Den prehospitala akutsjukvården ska i samarbete med de verksamhetsställen inom hälso- och sjukvården som håller jour planeras och genomföras så att dessa tillsammans med annan hälso- och sjukvård som ges som närservice i hemmet under jourtid bildar en regionalt sett funktionell helhet.

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan fatta beslut om produktionen av den prehospital akutsjukvården i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård samt räddningslagen (379/2011).

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen fattar beslut om servicenivån för den prehospitala akutsjukvården. I beslutet om servicenivån fastställs hur den prehospitala akutsjukvården ska organiseras, serviceinnehållet, vilken utbildning de personer som medverkar i den prehospitala akutsjukvården ska ha, de mål som satts upp av samarbetsrådets central för prehospital akutsjukvård i fråga om den tid inom vilken befolkningen ska få vård samt andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på vårdens organisering inom området. Innehållet i den prehospitala akutsjukvården ska i beslutet definieras så att genomförandet av servicen är effektivt och ändamålsenligt och så att situationer där den prehospitala akutsjukvården är utsatt för hög belastning samt samarbetsrådets resurser beaktas i servicen.

40 §

Den prehospitala akutsjukvårdens innehåll

Gällande lydelse

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt kan i beslutet om servicenivån bestämma att den prehospitaleda akutsjukvården ska inbegripa första insatsen. Med första insatsen avses att någon annan enhet som nödcentralen kan larma än en ambulans larmas i syfte att förkorta insatstiden i fråga om en akut insjuknad eller skadad patient, och att personalen i enheten ger livräddande första hjälpen i enlighet med beslutet om servicenivån för den prehospitaleda akutsjukvården.

42 §

Specialupptagningsområdets uppgifter

Sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde ska tillsammans ordna specialiserad sjukvård inom sitt område. En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt som har ett universitetssjukhus ska ordna högspecialiserad sjukvård inom sitt i 9 § i lagen om specialiserad sjukvård avsedda upptagningsområde.

Sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde ska tillsammans sörja för den styrning och rådgivning som de kommuner och sjukvårdsdistrikt som hör till samma specialupptagningsområde behöver när det gäller att tillhandahålla specialiserad sjukvård och fortbildning för hälso- och sjukvårdspersonalen och att organisera den vetenskapliga forskningen och utvecklingen.

Sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde ska tillsammans planera och samordna tjänsteproduktionen, informations-systemlösningarna, den medicinska rehabiliteringen och anskaffningarna inom den specialiserade sjukvården inom sitt område. Dessutom ska sjukvårdsdistrikten tillsammans med utbildningsmyndigheterna och arbetsförvaltningen samordna hälso- och sjukvårdspersonalens grundläggande utbildning, fortsatta utbildning och fortbildning samt tillsammans med landskapsförbunden samordna efterfrågan på arbetskraft och utbildningsutbudet.

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan i beslutet om servicenivån bestämma att den prehospitaleda akutsjukvården ska inbegripa första insatsen. Med första insatsen avses att någon annan enhet som nödcentralen kan larma än en ambulans larmas i syfte att förkorta insatstiden i fråga om en akut insjuknad eller skadad patient, och att personalen i enheten ger livräddande första hjälpen i enlighet med beslutet om servicenivån för den prehospitaleda akutsjukvården.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 a §

(upphävs)

Uppgifter i samband med beredskap och förberedelser

Ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus ska inom det specialupp-tagningsområde som sjukvårdsdistriktet hör till

1) styra beredskapsplaneringen för aktörer inom social- och hälsovården i enlighet med riksomfattande enhetliga principer,

2) sammanställa och analysera information om störningssituationer och hot om störningssituationer inom hälso- och sjukvården,

3) skapa och uppdatera en lägesbild som beskriver beredskapen inom hälso- och sjukvårdssystemet och som innehåller information om servicesystemets funktion och belastning, personal-och materialresurser och stöd-tjänsternas funktion,

4) trots sekretessbestämmelserna till social- och hälsovårdsministeriet, andra sjukvårdsdistriktsom är huvudmän för universitetssjukhus, kommunerna och sjukvårdsdistrikten inom specialupp-tagningsområdet i fråga samt regionförvaltningsverket lämna ut den information från lägesbilden som avses i 2 och 3 punkten för att skapa en lägesbild för dem och för skötseln av deras uppgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet skapar i samarbete med de sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus en riksomfattande lägesbild för hälso- och sjukvården.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bestämma om arbetsfördelningen mellan de sjukvårds-distrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus i fråga om de uppgifter som avses i 1 mom. Kommunerna samt samkommunerna för sjukvårdsdistrikten ska då med avvikelse från 38 § 1 mom. till det av social- och hälsovårdsministeriet för att sköta uppgiften i fråga utsedda sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus lämna ut information som avses i 1 mom. 1 och 3 punkten i denna paragraf.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §

(upphävs)

Avtal om ordnande av specialiserad sjukvård

För att samordna den specialiserade sjukvården ska samkommuner för sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde ingå avtal om ordnande av specialiserad sjukvård. Ett avtal ska upprättas för varje fullmäktigeperiod. Kommunerna och sjukvårdsdistrikten ska tillsammans årligen bedöma hur avtalet har fullgjorts, och vid behov ska ändringar göras i avtalet.

I avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård ska det överenskommas om arbetsfördelningen och samordningen av verksamheten mellan samkommunerna för sjukvårdsdistrikten inom specialupptagningsområdet och om principerna för införande av nya metoder. Arbetsfördelningen ska främja hälso- och sjukvårdens kvalitet, patientsäkerheten och hälso- och sjukvårdens genomslag, produktivitet och effektivitet. I arbetsfördelningen ska det också säkerställas att det vid den verksamhetsenhet som ger vård enligt avtalet finns tillräckliga ekonomiska och personella resurser och tillräcklig kompetens.

Samkommunerna för sjukvårdsdistrikten ska godkänna avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård i det organ som avses i 81 § 1 mom. i kommunallagen (365/1995).

Närmare bestämmelser om frågor som det ska avtalas om i avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård får utfärdas genom förordning av statsrådet. Om samkommunerna inte kan enas om hur den specialiserade sjukvården ska ordnas eller om avtalet inte uppfyller villkoren enligt 2 mom., kan statsrådet bestämma innehållet i avtalet.

44 §

(upphävs)

Samarbete mellan samkommuner för sjukvårdsdistrikt som hör till olika specialupptagningsområden

Samkommuner för sjukvårdsdistrikt som hör till olika specialupptagningsområden kan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ingå avtal om samarbete i fråga om den specialiserade sjukvården, om detta är nödvändigt för att tillgodose en finsk-, svensk- eller samiskspråkig patients språkliga rättigheter eller för att genomföra arbetsfördelningen i fråga om hälso- och sjukvårdstjänsterna.

5 kap

Specialupptagningsområden

45 §

Arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården

De samkommuner inom sjukvårdsdistrikten som har ett universitetssjukhus ska komma överens om vilka enheter som ska ge den specialiserade sjukvård som centraliseras nationellt. Om de samkommuner i vilka det finns ett universitetssjukhus inte kan komma överens om till vilka sjukhus eller enheter verksamheten ska sammanslås eller om avtalet inte uppfyller förutsättningarna för säkerställandet av kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten, kan statsrådet bestämma innehållet i avtalet. Om den vård som ska centraliseras regionalt och om samordnandet av verksamheten bestäms det i det avtal om ordnande av specialiserad sjukvård som avses i 43 §.

47 §

Val av vårdenhet för icke-brådskande vård

En person får välja vid vilken hälsostation vid sin hemkommuns hälsovårdscentral han eller hon vill få de hälso- och sjukvårdstjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. Personen ska göra en skriftlig anmälan om byte av hälsostation både till den hälsostation som han eller hon anlitar för närvarande och till den valda hälsostationen. Vårdansvaret övergår till den valda hälsostationen senast tre veckor efter det

5 kap

Arbetsfördelning inom den specialiserade sjukvården

45 §

Arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården

De välfärdsområden som har ett universitetssjukhus samt HUS-sammanslutningen ska komma överens om vilka enheter som ska ge den specialiserade sjukvård som centraliseras nationellt. Om välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen inte kan komma överens om till vilka sjukhus eller enheter verksamheten ska sammanslås eller om avtalet inte uppfyller förutsättningarna för säkerställandet av kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten, kan statsrådet bestämma innehållet i avtalet. Om den vård som ska centraliseras regionalt och om samordnandet av verksamheten bestäms det i det *samarbetsavtal som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.*

47 §

Val av vårdenhet för icke-brådskande vård

En person får välja vid vilken hälsostation vid *sitt välfärdsområdes* hälsovårdscentral han eller hon vill få de hälso- och sjukvårdstjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. Personen ska göra en skriftlig anmälan om byte av hälsostation både till den hälsostation som han eller hon anlitar för närvarande och till den valda hälsostationen. Vårdansvaret övergår till den valda hälsostationen senast tre veckor

Gällande lydelse

att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet.

Om en person på grund av arbete, studier, fritid, en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller någon annan motsvarande orsak är bosatt eller regelbundet eller under en längre tid vistas utanför sin hemkommun, får personen för vård enligt vårdplanen också utnyttja primärvårdstjänster i någon annan kommun utan att den vårdansvariga hälsovårdscentralen ändras. Personen ska göra en anmälan om sitt val på det sätt som bestäms i 1 mom.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver tjänster inom den specialiserade sjukvården, får den berörda personen välja vilken vårdgivande verksamhetsenhet inom den kommunala specialiserade sjukvården han eller hon vill anlita inom det specialupptagningsområde där hemkommunen finns. Den vårdgivande enheten får också väljas inom ett annat specialupptagningsområde, om detta är nödvändigt för att tillgodose en finsk-, svensk- eller samiskspråkig patients språkliga rättigheter. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

I de situationer som nämns i 2 mom. kan en person för specialiserad sjukvård enligt vårdplanen anlita en kommunal verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården i ett annat specialupptagningsområde än det där personens hemkommun finns, utan att vårdansvaret överförs. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

Studier vid högskolor och andra läroanstalter inom ett specialupptagningsområde ska under den tid då de på grund av sina studier måste vistas inom ett annat specialupptagningsområde beredas sjukvård på ett sjukhus eller vid en annan verksamhetsenhet som hör till ett sjukvårdsdistrikt inom detta specialupptagningsområde. Detsamma gäller dem som på grund av sitt arbete måste vistas på

Föreslagen lydelse

efter det att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet.

Om en person på grund av arbete, studier, fritid, en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller någon annan motsvarande orsak är bosatt eller regelbundet eller under en längre tid vistas utanför sin hemkommun i ett välfärdsområde inom vilket personens inte har sin hemkommun, får personen för vård enligt vårdplanen också utnyttja primärvårdstjänster i något annat välfärdsområde utan att den vårdansvariga hälsovårdscentralen ändras. Personen ska göra en anmälan om sitt val på det sätt som bestäms i 1 mom.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver tjänster inom den specialiserade sjukvården, får den berörda personen välja vilken av det vårdgivande välfärdsområdets verksamhetsenheter för specialiserad sjukvård han eller hon vill anlita inom det samarbetsområde där hemkommunen finns. Den vårdgivande enheten får också väljas inom ett annat samarbetsområde, om detta är nödvändigt för att tillgodose en finsk-, svensk- eller samiskspråkig patients språkliga rättigheter. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

I de situationer som avses i 2 mom. kan en person för specialiserad sjukvård enligt vårdplanen anlita en annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården än en inom sitt eget välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen utan att vårdansvaret överförs. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

Studier vid högskolor och andra läroanstalter inom ett samarbetsområde ska under den tid då de på grund av sina studier måste vistas i ett samarbetsområde inom vars område de inte har sin hemkommun beredas sjukvård på ett sjukhus eller vid en annan verksamhetsenhet som hör till samarbetsområdet i fråga. Detsamma gäller dem som på grund av sitt arbete måste vistas på främmande ort och

Gällande lydelse

främmande ort eller då någon annan omständighet oundgängligen kräver att sjukvård ges i ett sjukvårdsdistrikt inom ett annat specialupptagningsområde.

48 §

*Utvidgat val av vårdenhet för icke-bråds-
kande vård*

En person får välja den hälsovårdscentral och den hälsostation vid hälsovårdscentralen som ska ansvara för personens primärvård och som han eller hon vill anlita för att få de tjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. En skriftlig anmälan om valet ska lämnas till hälsovårdscentralen både i den kommun som har vårdansvaret och i den valda kommunen. Vårdansvaret övergår till hälsovårdscentralen i den valda kommunen senast tre veckor efter det att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsovårdscentral och hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsovårdscentral och hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet. Valet gäller inte skolhälsovård enligt 16 §, studerandehälsovård enligt 17 § eller långvarig sluten vård. Kommunen har ingen skyldighet att ordna hemsjukvård enligt 25 § utanför sitt eget område.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver specialiserad sjukvård, får personen välja vilken behandlande verksamhetsenhet inom den kommunala specialiserade sjukvården han eller hon vill anlita. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

50 §

Brådskande vård

För brådskande vård ska kommunen eller vid behov samkommunen ordna mottagningsverksamheten nära patientens boningsort så att patienten vid brådskande fall på vardagar under den tid som uppgetts kan få bedömning

Föreslagen lydelse

situationer där någon annan orsak oundgängligen kräver att sjukvård ges i ett samarbetsområde inom vars område de inte har sin hemkommun.

48 §

*Utvidgat val av vårdenhet för icke-bråds-
kande vård*

En person får välja den hälsovårdscentral och den hälsostation vid hälsovårdscentralen som ska ansvara för personens primärvård och som han eller hon vill anlita för att få de tjänster som avses i 2 och 3 kapitlet. En skriftlig anmälan om valet ska lämnas till hälsovårdscentralen både i *det välfärdsområde* som har vårdansvaret och i *det valda välfärdsområdet*. Vårdansvaret övergår till hälsovårdscentralen i *det valda välfärdsområdet* senast tre veckor efter det att anmälan har kommit in. Valet kan gälla endast en hälsovårdscentral och hälsostation åt gången. Personen kan välja hälsovårdscentral och hälsostation på nytt tidigast ett år efter det föregående valet. Valet gäller inte skolhälsovård enligt 16 §, studerandehälsovård enligt 17 § eller långvarig sluten vård. *Ett välfärdsområde* har ingen skyldighet att ordna hemsjukvård enligt 25 § utanför sitt eget område.

Om en läkare eller tandläkare bedömer att en person behöver specialiserad sjukvård, får personen välja vilken behandlande verksamhetsenhet inom *välfärdsområdets* specialiserade sjukvård han eller hon vill anlita. Vårdenheten ska väljas i samförstånd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

50 §

Brådskande vård

För brådskande vård ska *ett välfärdsområde* ordna mottagningsverksamheten nära patientens boningsort så att patienten vid brådskande fall på vardagar under den tid som uppgetts kan få bedömning och vård omedelbart av en yrkesutbildad person inom hälso- och

Gällande lydelse

och vård omedelbart av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, utom då det för att säkerställa patientsäkerheten och kvaliteten på tjänsterna krävs att bedömningen och vården centraliseras till jourenheten. Kommunen eller vid behov samkommunen ska inom hälso- och sjukvården ordna brådskande mottagningsverksamhet för primärvården under kvällstid samt på veckoslut under dagtid när tillgängligheten till tjänsterna förutsätter detta.

Helsingfors och Nylands samt Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, Satakunta sjukvårdsdistrikt, Birkalands sjukvårdsdistrikt, Päijät-Häme sjukvårdsdistrikt, Södra och Norra Karelen sjukvårdsdistrikt, Norra Savolax sjukvårdsdistrikt, Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt, Vasa sjukvårdsdistrikt samt Syd-Österbottens, Norra Österbottens och Lapplands sjukvårdsdistrikt ska i anslutning till det egna centralsjukhuset ordna en enhet för omfattande jour dygnet runt. Med en enhet med omfattande jour dygnet runt avses samjour för primärvården och den specialiserade sjukvården, som kan tillhandahålla omfattande tjänster inom flera medicinska specialområden omedelbart och dygnet runt och som har resurser för att upprätthålla den beredskap som behövs inom hälso- och sjukvården och för att sköta exceptionella situationer. Enheten för omfattande jour dygnet runt ska stödja de andra jourenheterna. De sjukvårdsdistrikt i vilka det finns ett universitetssjukhus kan i anslutning till sina sjukhus bilda flera än en enhet med samjour dygnet runt, om befolkningens servicebehov förutsätter det.

Andra sjukvårdsdistrikt än de som avses i 3 mom. ska för primärvården och den specialiserade sjukvården upprätthålla sådan samjour dygnet runt i anknytning till centralsjukhuset som har beredskap att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Samjouren ska ha tillräcklig kompetens inom de specialområden som behövs för att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Utöver det som föreskrivs i 3 mom. om enheten för omfattande jour dygnet runt

Föreslagen lydelse

sjukvården, utom då det för att säkerställa patientsäkerheten och kvaliteten på tjänsterna krävs att bedömningen och vården centraliseras till jourenheten. *Ett välfärdsområde* ska inom hälso- och sjukvården ordna brådskande mottagningsverksamhet för primärvården under kvällstid samt på veckoslut under dagtid när tillgängligheten till tjänsterna förutsätter detta.

HUS-sammanslutningen samt Egentliga Finlands *välfärdsområde*, Satakunta *välfärdsområde*, Birkalands *välfärdsområde*, Päijät-Häme *välfärdsområde*, Södra Karelen *välfärdsområde*, Norra Karelen *välfärdsområde*, Norra Savolax *välfärdsområde*, Mellersta Finlands *välfärdsområde*, Vasa *välfärdsområde* samt Södra Österbottens, Norra Österbottens och Lapplands *välfärdsområden* ska i anslutning till det egna centralsjukhuset ordna en enhet för omfattande jour dygnet runt. Med en enhet med omfattande jour dygnet runt avses samjour för primärvården och den specialiserade sjukvården, som kan tillhandahålla omfattande tjänster inom flera medicinska specialområden omedelbart och dygnet runt och som har resurser för att upprätthålla den beredskap som behövs inom hälso- och sjukvården och för att sköta exceptionella situationer. Enheten för omfattande jour dygnet runt ska stödja de andra jourenheterna. *De välfärdsområden* i vilka det finns ett universitetssjukhus *samt HUS-sammanslutningen* kan i anslutning till sina sjukhus bilda flera än en enhet med samjour dygnet runt, om befolkningens servicebehov förutsätter det.

Andra *välfärdsområden* än de som avses i 3 mom. ska för primärvården och den specialiserade sjukvården upprätthålla sådan samjour dygnet runt i anknytning till centralsjukhuset som har beredskap att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Samjouren ska ha tillräcklig kompetens inom de specialområden som behövs för att sköta sedvanliga brådskande hälsoproblem hos befolkningen. Utöver det som föreskrivs i 3 mom. om enheten för omfattande jour dygnet runt bör *samarbetsområdet* alltid ha rätt att utifrån

Gällande lydelse

bör sjukvårdsdistriktets specialupptagningsområde alltid ha rätt att utifrån avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård överenskomma, att i enheten för samjour dygnet runt som verkar i dess område i anknytning till centralsjukhuset kan en så bred och funktionellt mångsidig jourenhet bildas, som tjänsternas tillgänglighet, avstånd mellan jourmottagningen och förverkligandet av befolkningens språkliga rättigheter i sjukvårdsdistriktet förutsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja en kommun eller ett sjukvårdsdistrikt tillstånd att ordna jour dygnet runt inom primärvården eller akutmedicinen, om tillgängligheten till tjänsterna och avstånden mellan jourmottagningarna förutsätter detta och de tjänster som befolkningen behöver inte kan säkerställas tillräckligt väl genom den prehospitala akutsjukvården.

Jourenheterna ska ha tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att vårdkvaliteten och patientsäkerheten ska tillgodoses. Om jouren och dess omfattning ska avtalas i planen för ordnande av hälso- och sjukvård och i avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård, med beaktande av områdets prehospitala akutsjukvård, avstånden mellan jourmottagningarna samt befolkningens servicebehov.

50 a §

Samarbetet mellan hälso- och sjukvården och socialjouren

I samband med den bedömning som krävs för brådsakande vård ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i enlighet med 35 § i socialvårdslagen bedöma om patientens behov av socialvård är uppenbart. Om behovet är uppenbart ska han eller hon hänvisa patienten till socialservicen eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för den kommunala socialvården, för att en yrkesutbildad person inom so-

Föreslagen lydelse

samarbetsavtalet överenskomma, att i enheten för samjour dygnet runt som verkar i dess område i anknytning till *välståndsområdets* centralsjukhus kan en så bred och funktionellt mångsidig jourenhet bildas, som tjänsternas tillgänglighet, avstånd mellan jourmottagningen och förverkligandet av befolkningens språkliga rättigheter förutsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja *ett välståndsområde* tillstånd att ordna jour dygnet runt inom primärvården eller akutmedicinen, om tillgängligheten till tjänsterna och avstånden mellan jourmottagningarna förutsätter detta och de tjänster som befolkningen behöver inte kan säkerställas tillräckligt väl genom den prehospitala akutsjukvården.

Jourenheterna ska ha tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att vårdkvaliteten och patientsäkerheten ska tillgodoses. *Det ska avtalas om jouren och dess omfattning i det samarbetsavtal som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård*, med beaktande av områdets prehospitala akutsjukvård, avstånden mellan jourmottagningarna samt befolkningens servicebehov.

50 a §

Samarbetet mellan hälso- och sjukvården och socialjouren

I samband med den bedömning som krävs för brådsakande vård ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i enlighet med 35 § i socialvårdslagen bedöma om patientens behov av socialvård är uppenbart. Om behovet är uppenbart ska han eller hon hänvisa patienten till socialservicen eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för *socialvården i välståndsområdet*, för att en yrkesutbildad person inom so-

Gällande lydelse

cialvården ska göra en bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen.

51 §

Att få vård inom primärvården

En kommun ska ordna sin verksamhet så att en patient vardagar under tjänstetid omedelbart kan få kontakt med hälsovårdscentralen eller någon annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska göra en bedömning av vårdbehovet senast den tredje vardagen från det att patienten tog kontakt med hälsovårdscentralen, om inte bedömningen har kunnat göras första gången patienten tog kontakt. Vid specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att en remiss har kommit in till verksamhetsenheten.

52 §

Att få vård inom den specialiserade sjukvården

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt svarar för att behovet av både brådskande och på remiss grundad vård bedöms och vården tillhandahålls enligt enhetliga medicinska eller odontologiska grunder. För att en person ska kunna intas på ett sjukhus för icke-brådskande sjukvård krävs en på läkar- eller tandläkarundersökning grundad remiss.

Bedömningen av vårdbehovet ska inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som samkommunen ansvarar för. Om bedömningen av vårdbehovet förutsätter en bedömning av en specialist, särskild bilddiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom tre månader från det att remissen

Föreslagen lydelse

cialvården ska göra en bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen.

51 §

Att få vård inom primärvården

Ett välfärdsområde ska ordna sin verksamhet så att en patient vardagar under tjänstetid omedelbart kan få kontakt med hälsovårdscentralen eller någon annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska göra en bedömning av vårdbehovet senast den tredje vardagen från det att patienten tog kontakt med hälsovårdscentralen, om inte bedömningen har kunnat göras första gången patienten tog kontakt. Vid specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att en remiss har kommit in till verksamhetsenheten.

52 §

Att få vård inom den specialiserade sjukvården

Ett välfärdsområde svarar för att behovet av både brådskande och på remiss grundad vård bedöms och vården tillhandahålls enligt enhetliga medicinska eller odontologiska grunder. För att en person ska kunna intas på ett sjukhus för icke-brådskande sjukvård krävs en på läkar- eller tandläkarundersökning grundad remiss.

Bedömningen av vårdbehovet ska inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som *välfärdsområdet* ansvarar för. Om bedömningen av vårdbehovet förutsätter en bedömning av en specialist, särskild bilddiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom tre månader från det att remissen

Gällande lydelse

anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård inom sjukvårdsdistriktet.

53 §

Att få vård inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga

Inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ansvarar för eller till en verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i samband med primärvården. Om bedömningen av vårdbehovet kräver en bedömning av en specialist, särskild bildiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom sex veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i sjukvårdsdistriktet.

54 §

Skyldighet för en kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt att köpa tjänster

Om en kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt inte själv kan ge vård eller behandling inom de längsta väntetider som anges i 51–53 §, ska den ordna vården genom att köpa den av någon annan vårdgivare.

55 §

Offentliggörande av väntetider och bemyndigande att utfärda förordning

Föreslagen lydelse

anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård inom *välståndsområdet*.

53 §

Att få vård inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga

Inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga ska bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård som *välståndsområdet* ansvarar för eller till en verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i samband med primärvården. Om bedömningen av vårdbehovet kräver en bedömning av en specialist, särskild bildiagnostik eller särskilda laboratorieundersökningar, ska bedömningen och de behövliga undersökningarna göras inom sex veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för specialiserad sjukvård i *välståndsområdet*.

54 §

Skyldighet för ett välståndsområde att köpa tjänster

Om ett välståndsområde inte självt kan ge vård eller behandling inom de längsta väntetider som anges i 51–53 §, ska det ordna vården genom att köpa den av någon annan serviceproducent. *Bestämmelser om förutsättningarna för produktion av tjänster finns i 9 § i lagen om välståndsområden och i 3 kap. om anskaffning av tjänster från privata tjänsteproducenter i lagen om ordnande av social- och hälsovård.*

55 §

Offentliggörande av väntetider och bemyndigande att utfärda förordning

Gällande lydelse

En kommun och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska på Internet offentliggöra uppgifter om väntetider enligt 51–53 § med fyra månaders mellanrum. Om det i kommunen eller sjukvårdsdistriktet finns flera verksamhetsenheter ska uppgifterna offentliggöras separat för varje verksamhetsenhet. Förutom på Internet kan uppgifterna offentliggöras på något annat sätt som kommunen eller samkommunen bestämmer.

57 §

Ansvar för hälso- och sjukvården vid verksamhetsenheterna

Kommunen och samkommunen ska ha nödvändig personal för de uppgifter vid en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården där det ingår att utöva offentlig makt. En person vars uppgifter omfattar att utöva offentlig makt ska stå i tjänsteförhållande till kommunen eller samkommunen.

58 §

Hemkommunens ansvar för patientens vårdkostnader

Om en sådan patient vårdas vid en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården som inte är invånare i den kommun som är huvudman för verksamhetsenheten eller i en kommun som är huvudman för samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt, ska den kommun eller samkommun som ansvarar för ordnandet av vård betala ersättning för vården, om inte något annat bestäms om ersättning av vårdkostnader någon annanstans.

Ersättningen ska basera sig på produktifieringen eller det produktpris som ligger till grund när verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården följer upp sin verksamhet eller

Föreslagen lydelse

Ett välfärdsområde ska på internet offentliggöra uppgifter om väntetider enligt 51–53 § med fyra månaders mellanrum. Om det i välfärdsområdet finns flera verksamhetsenheter ska uppgifterna offentliggöras separat för varje verksamhetsenhet. Förutom på Internet kan uppgifterna offentliggöras på något annat sätt som välfärdsområdet bestämmer.

57 §

Ansvar för hälso- och sjukvården vid verksamhetsenheterna

Välfärdsområdet ska ha nödvändig personal för de uppgifter vid en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården där det ingår att utöva offentlig makt. En person vars uppgifter omfattar utövning av offentlig makt ska stå i tjänsteförhållande till välfärdsområdet. I 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns det bestämmelser om förutsättningarna för anskaffning av tjänster från privata tjänstproducenter.

(upphävs)

Gällande lydelse

när samkommunen fakturerar sina medlemskommuner. Från ersättningen avdras de klientavgifter som patienten har betalat för vården och övriga verksamhetsintäkter som serviceproducenten har fått i samband med vården. Klientavgiften bestäms enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och baserar sig på beslut av den kommun som tillhandahåller tjänsterna. Bestämmelser om grunderna för ersättning för tjänsterna och om faktureringsförfarandet får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

59 §

Statens utbildningsersättning till universitetssjukhus

De samkommuner för ett sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus betalas ersättning av statsmedel för kostnader som orsakas av grund- och specialiseringsutbildning för läkare och tandläkare. Ersättningen för grundutbildningen räknas ut på grundval av ett medeltal av antalet studerande som har påbörjat läkar- och tandläkarutbildning och antalet avlagda examina. Ersättningen för specialiseringsutbildningen baserar sig på antalet genomförda utbildningar och på den ersättning som bestämts för utbildningen i fråga.

Utbildningsersättning som baserar sig på antalet genomförda utbildningar betalas dock inte för specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning inom hälsovård eller specialistläkarutbildning inom idrottsmedicin, företagshälsovård och allmän medicin. Om sådan utbildning ges vid ett universitetssjukhus betalas den samkommun som är huvudman för sjukhuset ersättning av statsmedel för utbildningskostnaderna på grundval av antalet realiserade utbildningsmånader.

Föreslagen lydelse

59 §

Statens utbildningsersättning till universitetssjukhus

De välfärdsområden där det finns ett universitetssjukhus, och HUS-sammanslutningen betalas ersättning av statsmedel för kostnader som orsakas av grund- och specialiseringsutbildning för läkare och tandläkare. Ersättningen för grundutbildningen räknas ut på grundval av ett medeltal av antalet studerande som har påbörjat läkar- och tandläkarutbildning och antalet avlagda examina. Ersättningen för specialiseringsutbildningen baserar sig på antalet genomförda utbildningar och på den ersättning som bestämts för utbildningen i fråga.

Utbildningsersättning som baserar sig på antalet genomförda utbildningar betalas dock inte för specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning inom hälsovård eller specialistläkarutbildning inom idrottsmedicin, företagshälsovård och allmän medicin. Om sådan utbildning ges vid ett universitetssjukhus, betalas till *det välfärdsområde som är huvudman för sjukhuset eller till HUS-sammanslutningen* ersättning av statsmedel för utbildningskostnaderna på grundval av antalet realiserade utbildningsmånader.

Gällande lydelse

60 a §

Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt

En kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårds-central och en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnaderna för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt enligt 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Ersättningsbeloppet baserar sig på antalet personer som fått begränsad förskrivningsrätt och den ersättning som bestämts för utbildningen.

61 §

Finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Social- och hälsovårdsministeriets fastställer i samarbete med specialupptagningsområdenas forskningskommittéer insatsområden och målsättningar när det gäller den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för fyra år i taget.

För den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå beviljas statlig finansiering till specialupptagningsområdenas forskningskommittéer, som beslutar hur forskningsmedlen ska fördelas på olika forskningsprojekt. Finansieringen betalas ut till forskningskommittéerna enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut för fyra år i taget. Ministeriets beslut baserar sig på hur forskningens insatsområden och målsättningar har genomförts och på forskningens kvalitet, omfattning och resultat under den föregående fyraårsperioden. Om indelningen i specialupptagningsområden ändras under fyraårsperioden ska

Föreslagen lydelse

60 a §

Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt

Till ett välfärdsområde, till HUS-sammanslutningen eller till en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård som *ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen* har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt *för välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens* räkning och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnaderna för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt enligt 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Ersättningsbeloppet baserar sig på antalet personer som fått begränsad förskrivningsrätt och den ersättning som bestämts för utbildningen.

61 §

Finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Social- och hälsovårdsministeriets fastställer i samarbete med *samarbetsområdenas* forskningskommittéer insatsområden och målsättningar när det gäller den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för fyra år i taget.

För den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå beviljas statlig finansiering till *samarbetsområdenas* forskningskommittéer, som beslutar hur forskningsmedlen ska fördelas på olika forskningsprojekt. Finansieringen betalas ut till *samarbetsområdenas* forskningskommittéer enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut för fyra år i taget. Ministeriets beslut baserar sig på hur forskningens insatsområden och målsättningar har genomförts och på forskningens kvalitet, omfattning och resultat under den föregående fyraårsperioden. Om indelningen i *samarbetsområden* ändras under fyraårsperioden ska

Gällande lydelse

den ändrade områdesindelningen beaktas i social- och hälsovårdsministeriets beslut.

Samkommuner för sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde ska inom sitt område inrätta en forskningskommitté för hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Kommittén ska bestå av representanter för de olika vetenskapsområdena från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården i specialupptagningsområdet. Forskningskommittén beslutar på ansökan om beviljande av forskningsfinansiering. En kommun som är huvudman för en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården, en samkommun, ett statligt sinnessjukhus eller en serviceproducent som bestäms genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan ansöka om finansiering för hälsovetenskaplig forskning.

62 §

Nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen som består av sakkunniga. Utvärderingsgruppen har till uppgift att bedöma den hälsovetenskapliga forskningens kvalitet, omfattning och genomslag och utfallet för insatsområdena och målsättningarna för forskningen under den föregående fyraårsperioden samt att för social- och hälsovårdsministeriet lägga fram förslag om hur finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå ska fördelas mellan specialupptagningsområdena under den följande fyraårsperioden.

63 §

Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering

Regionförvaltningsverket och Statens ämbetsverk på Åland betalar ut statens utbildningsersättning. Utbildningsersättning utifrån antalet examina och antalet studerande som inlett sina studier betalas utan separat ansökan

Föreslagen lydelse

den ändrade områdesindelningen beaktas i social- och hälsovårdsministeriets beslut.

Välfärdsområdena inom ett samarbetsområde ska inom sitt område inrätta en forskningskommitté för hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Kommittén ska bestå av representanter för de olika vetenskapsområdena från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården i samarbetsområdet. Forskningskommittén beslutar på ansökan om beviljande av forskningsfinansiering. *Ett välfärdsområde* som är huvudman för en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården, ett statligt sinnessjukhus eller en serviceproducent som bestäms genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan ansöka om finansiering för hälsovetenskaplig forskning.

62 §

Nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen som består av sakkunniga. Utvärderingsgruppen har till uppgift att bedöma den hälsovetenskapliga forskningens kvalitet, omfattning och genomslag och utfallet för insatsområdena och målsättningarna för forskningen under den föregående fyraårsperioden samt att för social- och hälsovårdsministeriet lägga fram förslag om hur finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå ska fördelas mellan *samarbetsområdena* under den följande fyraårsperioden.

63 §

Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering

Regionförvaltningsverket och Statens ämbetsverk på Åland betalar ut statens utbildningsersättning. Utbildningsersättning utifrån antalet examina och antalet studerande som inlett sina studier betalas utan separat ansökan

Gällande lydelse

till de samkommuner för ett sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus samt till universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning.

Ersättning utifrån antalet realiserade utbildningsmånader samt ersättning för den utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt betalas ut halvårsvis på ansökan. I fråga om det första halvåret ska ersättning sökas senast den 30 september samma år och i fråga om det andra halvåret senast den 31 mars det följande året. Regionförvaltningsverket och statens ämbetsverk på Åland ska avgöra ansökningar om ersättning som lämnats in inom föreskriven tid under det kalenderår då ansökan har inkommit. Regionförvaltningsverket betalar varje månad forskningsfinansiering till specialupptagningsområdets forskningskommitté, som betalar finansieringen vidare till dem som genomför projekten.

64 §

Skyldighet att lämna uppgifter

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus samt ett universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för hur utbildningsersättningen har använts.

Specialupptagningsområdets forskningskommitté ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för de forskningsprojekt och insatsområden som har anvisats finansiering.

65 §

Användning av lokaler som hör till en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt och till en kommun eller samkommun som är huvudman för en hälsovårdscentral för utbildning och forskning

Föreslagen lydelse

till de *väl-färdsområden där det finns ett universitetssjukhus, till HUS-sammanslutningen* samt till universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning.

Ersättning utifrån antalet realiserade utbildningsmånader samt ersättning för den utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt betalas ut halvårsvis på ansökan. I fråga om det första halvåret ska ersättning sökas senast den 30 september samma år och i fråga om det andra halvåret senast den 31 mars följande år. Regionförvaltningsverket och statens ämbetsverk på Åland ska avgöra ansökningar om ersättning som lämnats in inom föreskriven tid under det kalenderår då ansökan har inkommit. Regionförvaltningsverket betalar varje månad forskningsfinansiering till *samarbetsområdets* forskningskommitté, som betalar finansieringen vidare till dem som genomför projekten.

64 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Ett väl-färdsområde där det finns ett universitetssjukhus, HUS-sammanslutningen samt ett universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för hur utbildningsersättningen har använts.

Samarbetsområdets forskningskommitté ska för varje år före utgången av juni följande år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för de forskningsprojekt och insatsområden som har anvisats finansiering.

65 §

Användning av lokaler som hör till ett väl-färdsområde eller HUS-sammanslutningen för utbildning och forskning

Gällande lydelse

Ett universitet har rätt att använda ett universitetssjukhus som avses i 24 § i lagen om specialiserad sjukvård för sin medicinska utbildningsenhets utbildnings- och forskningsbehov.

Ett universitet och någon annan anordnare av social- och hälsovårdsutbildning som har hand om utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal och forskning inom hälso- och sjukvården har rätt att använda sjukhus och separata verksamhetsenheter som en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt svarar för även för att ordna annan utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården än sådan som avses i 1 mom., i enlighet med vad som avtalas mellan samkommunen för sjukvårdsdistriktet och den utbildningsanordnare som bedriver utbildnings- och forskningsverksamhet.

Ett universitet har under den nio månader långa utbildning vid en hälsovårdscentral som ingår i specialist- och specialtandläkarutbildningen rätt att använda lokaler vid verksamhetsenheter inom primärvården enligt vad som avtalas mellan kommunen eller samkommunen och universitetet.

Samkommunen ska se till att universitetet eller anordnaren av social- och hälsovårdsutbildning förfogar över sådana för undervisning och forskning behövliga lokaler med fasta maskiner och anläggningar och sådana personalrum för utbildnings- och forskningspersonalen och för studerandena som måste finnas vid en verksamhetsenhet inom samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda hos samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt är skyldiga att delta i utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården på det sätt som avtalas mellan samkommunen och universitetet eller en annan utbildningsanordnare.

67 §

Fastställande av vad som är sluten vård

Föreslagen lydelse

Ett universitet har rätt att använda ett universitetssjukhus som *hör till ett välfärdsområde eller HUS-sammanslutningen* för sin medicinska utbildningsenhets utbildnings- och forskningsbehov.

Ett universitet och någon annan anordnare av social- och hälsovårdsutbildning som har hand om utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal och forskning inom hälso- och sjukvården har rätt att använda sjukhus och separata verksamhetsenheter som *ett välfärdsområde* svarar för även för att ordna annan utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården än sådan som avses i 1 mom., i enlighet med vad som avtalas mellan *välfärdsområdet* och den utbildningsanordnare som bedriver utbildnings- och forskningsverksamhet.

Ett universitet har under den nio månader långa utbildning vid en hälsovårdscentral som ingår i specialist- och specialtandläkarutbildningen rätt att använda lokaler vid verksamhetsenheter inom primärvården enligt vad som avtalas mellan *välfärdsområdet* och universitetet.

Välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen ska se till att universitetet eller anordnaren av social- och hälsovårdsutbildning förfogar över sådana för undervisning och forskning behövliga lokaler med fasta maskiner och anläggningar och sådana personalrum för utbildnings- och forskningspersonalen och för studerandena som måste finnas vid en verksamhetsenhet inom *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen*.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda hos *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen* är skyldiga att delta i utbildning och forskning inom hälso- och sjukvården på det sätt som avtalas mellan *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen* och universitetet eller en annan utbildningsanordnare.

67 §

Fastställande av vad som är sluten vård

Gällande lydelse

I förekommande fall ska Folkpensionsanstalten och kommunerna förhandla om verksamheten är sluten vård enligt denna paragraf eller öppen vård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om när vård eller behandling är sluten vård och när den är öppen vård och om förhandlings- och remissförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna när det ska fastställas vad som är sluten vård.

68 a §

Lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden

Sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus svarar gemensamt för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden som begärs av domstolar. För lämnande av utlåtande finns en sakkunniggrupp vars verksamhet administreras av Norra Savolax sjukvårdsdistrikt. Alla sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus är skyldiga att till sakkunniggruppen utse sakkunniga med tillräcklig kompetens inom behövliga medicinska områden. Norra Savolax sjukvårdsdistrikt kan utse även andra sakkunniga i medicin till sakkunniggruppen och från fall till fall begära medicinska sakkunnigutlåtanden från sakkunniga utanför sakkunniggruppen.

Ersättning för kostnaderna för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden betalas av statens medel till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt, som betalar ersättningar till det sjukvårdsdistrikt eller den sakkunniga som lämnat ett sakkunnigutlåtande. Beloppet av statens ersättning grundar sig på antalet sakkunnigutlåtanden och arbetsmängden för utarbetandet av dem, tidsåtgången för rättegången och förberedelserna för den samt administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandena för utbetalning av statens ersätt-

Föreslagen lydelse

I förekommande fall ska Folkpensionsanstalten och *väl-färdsområdena* förhandla om verksamheten är sluten vård enligt denna paragraf eller öppen vård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om när vård eller behandling är sluten vård och när den är öppen vård och om förhandlings- och remissförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och *väl-färdsområdena* när det ska fastställas vad som är sluten vård.

68 a §

Lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden

De väl-färdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen svarar gemensamt för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden som begärs av domstolar. För lämnande av utlåtande finns en sakkunniggrupp vars verksamhet administreras av Norra Savolax *väl-färdsområde*. *Alla väl-färdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen* är skyldiga att till sakkunniggruppen utse sakkunniga med tillräcklig kompetens inom behövliga medicinska områden. Norra Savolax *väl-färdsområde* kan utse även andra sakkunniga i medicin till sakkunniggruppen och från fall till fall begära medicinska sakkunnigutlåtanden från sakkunniga utanför sakkunniggruppen.

Ersättning för kostnaderna för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden betalas av statens medel till Norra Savolax *väl-färdsområde*, som betalar ersättningar till *det väl-färdsområde, HUS-sammanslutningen* eller den sakkunniga som lämnat ett sakkunnigutlåtande. Beloppet av statens ersättning grundar sig på antalet sakkunnigutlåtanden och arbetsmängden för utarbetandet av dem, tidsåtgången för rättegången och förberedelserna för den samt administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandena för utbetalning av statens ersättning,

Gällande lydelse

ning, fastställande av ersättningar för sakkunnigutlåtanden och ersättningarnas eurobelopp, fastställande av ersättning för förberedelser för rättegång och för deltagande i rättegång och ersättningens eurobelopp samt om fastställande och betalning av de kostnader som Norra Savolax sjukvårdsdistrikt orsakas av administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena.

Regionförvaltningsverket betalar ut ersättningen två gånger per år på ansökan av Norra Savolax sjukvårdsdistrikt. Ersättning för det första halvåret ska sökas före utgången av september månad samma år och ersättningen för det andra halvåret före utgången av mars det följande året.

69 §

Skyldigheter enligt barnskyddslagen

Om ett barn eller en ung person med stöd av barnskyddslagen (417/2007) har placerats utanför sin hemkommun, ska den placeringskommun som avses i 16 b § i barnskyddslagen eller det sjukvårdsdistrikt som placeringskommun hör till ordna den hälso- och sjukvård som barnet eller den unga personen behöver. Vården ska ordnas i samarbete med den kommun som är ansvarig enligt 16 eller 17 § i barnskyddslagen (*placerarkommunen*).

Om barnskyddsbehovet beror på otillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster, ska de hälso- och sjukvårdstjänster som med tanke på barnets hälsa och utveckling är nödvändiga utan dröjsmål ordnas för barnet och hans eller hennes familj, trots vad som föreskrivs om att få vård i 51–53 §.

När en placeringskommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt har ordnat tjänster enligt 1 mom. ska placerarkommunen eller det sjukvårdsdistrikt som placerarkommunen hör till betala ersättning som motsvarar kostnaderna för den som har ordnat vården. Ersättningen får vara högst så stor att den täcker kostnaderna för tjänsten. Från ersättningen avdras de avgifter som patienten har betalat för vården samt övriga verksamhetsintäkter.

Föreslagen lydelse

fastställande av ersättningar för sakkunnigutlåtanden och ersättningarnas eurobelopp, fastställande av ersättning för förberedelser för rättegång och för deltagande i rättegång och ersättningens eurobelopp samt om fastställande och betalning av de kostnader som Norra Savolax *välårsområde* orsakas av administreringen av begärandena om utlåtande och utlåtandena.

Regionförvaltningsverket betalar ut ersättningen två gånger per år på ansökan av Norra Savolax *välårsområde*. Ersättning för det första halvåret ska sökas före utgången av september månad samma år och ersättningen för det andra halvåret före utgången av mars det följande året.

69 §

Skyldigheter enligt barnskyddslagen

Om ett barn eller en ung person med stöd av barnskyddslagen (417/2007) har placerats utanför sin hemkommun, ska det placeringsvälårsområde som avses i 16 b § i den lagen ordna den hälso- och sjukvård som barnet eller den unga personen behöver. Vården ska ordnas i samarbete med det välårsområde som är ansvarigt enligt 16 eller 17 § i den lagen (*placerarvälårsområdet*).

Om barnskyddsbehovet beror på otillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster, ska de hälso- och sjukvårdstjänster som med tanke på barnets hälsa och utveckling är nödvändiga utan dröjsmål ordnas för barnet och hans eller hennes familj, trots vad som föreskrivs om att få vård i 51–53 §.

När ett placeringsvälårsområde har ordnat tjänster enligt 1 mom. ska placerarvälårsområdet betala ersättning som motsvarar de kostnader som orsakats den som har ordnat vården. Ersättningen får vara högst så stor att den täcker kostnaderna för tjänsten. Från ersättningen avdras de avgifter som patienten har betalat för vården samt övriga verksamhetsintäkter.

Gällande lydelse

71 §

Hälso- och sjukvård inom försvarsmakten

En kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt kan med försvarsmakten avtala om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster för personer vars hälso- och sjukvård försvarsmakten ansvarar för enligt 3 § 1 mom. i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987). Undersökningar och vård enligt avtalet, med undantag för brådskande öppen sjukvård eller brådskande sjukvård, kan tillhandahållas på andra grunder och snabbare än den service enligt denna lag som tillhandahålls för invånarna i kommunen eller samkommunens medlemskommuner. Fullgörande av kommunens eller samkommunens lagbestämda uppgifter får inte äventyras av att avtal ingås och tjänster enligt avtal tillhandahålls.

72 §

Ersättning från försvarsmakten

För kontroller, undersökningar och behandlingar av uppbådspliktiga inom primärvården och för läkares deltagande i uppbådsförrättningar ska försvarsmakten betala ersättning till kommunen. Ersättningen är 50 procent av kostnaderna enligt det avtal som ingåtts mellan försvarsmakten och kommunen. Om ingenting har avtalats om kostnaderna är ersättningen 50 procent av kostnaderna för att producera tjänsterna.

Ersättning för tjänster som avses i 71 § bestäms på grundval av ett avtal som kommunen eller samkommunen för sjukvårdsdistriktet har ingått med försvarsmakten. Om det inte har avtalats om ersättning ska försvarsmakten betala kommunen eller samkommunen en ersättning som motsvarar kostnaderna för att producera tjänsten. Därtill ska försvarsmakten betala kommunen ersättning för kostnaderna för brådskande öppen sjukvård och samkom-

Föreslagen lydelse

71 §

Hälso- och sjukvård inom försvarsmakten

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan med Försvarsmakten avtala om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster för personer vars hälso- och sjukvård försvarsmakten ansvarar för enligt 3 § 1 mom. i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987). Undersökningar och vård enligt avtalet, med undantag för brådskande öppen sjukvård eller brådskande sjukvård, kan tillhandahållas på andra grunder och snabbare än den service enligt denna lag som tillhandahålls för invånarna i *ett välfärdsområde eller invånarna i ett välfärdsområde som är medlem i HUS-sammanslutningen eller invånarna i Helsingfors stad*. Fullgörande av *ett välfärdsområdes eller HUS-sammanslutningens* lagbestämda uppgifter får inte äventyras av att avtal ingås och tjänster enligt avtal tillhandahålls.

72 §

Ersättning från försvarsmakten

För kontroller, undersökningar och behandlingar av uppbådspliktiga inom primärvården och för läkares deltagande i uppbådsförrättningar ska Försvarsmakten betala ersättning till *välfärdsområdet*. Ersättningen är 50 procent av kostnaderna enligt det avtal som ingåtts mellan Försvarsmakten och *välfärdsområdet*. Om ingenting har avtalats om kostnaderna är ersättningen 50 procent av kostnaderna för att producera tjänsterna.

Ersättning för tjänster som avses i 71 § bestäms på grundval av ett avtal som *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen* har ingått med Försvarsmakten. Om det inte har avtalats om ersättning ska Försvarsmakten betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för att producera tjänsten. Därtill ska Försvarsmakten betala *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen* ersättning för kostnaderna för brådskande öppen sjukvård och brådskande sjukvård, även om det inte finns

Gällande lydelse

munen ersättning för kostnaderna för brådskande sjukvård, även om det inte finns ett särskilt avtal om att sådan vård ska tillhandahållas.

73 §

Överflyttning av patienten

Om vårdtiden för en patient som är bosatt i en annan kommun och som är intagen på vårdplats i kommunens hälsovårdscentral uppskattas överstiga den genomsnittliga vårdtiden, och även annars då patienten begär det, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning som patientens boende- och hemkommun är huvudman för, förutsatt att överflyttningen kan ske utan att patientens tillstånd äventyras.

Kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska, om en i dess verksamhetsenhet intagen patients sjukdom kräver det, sörja för att patienten transporteras för vård eller åtgärder till någon annan verksamhetsenhet eller hälsovårdscentral.

Föreslagen lydelse

ett särskilt avtal om att sådan vård ska tillhandahållas.

73 §

Överflyttning av patienten

Om vårdtiden för en sådan patient som *har sin hemkommun inom området för ett annat välfärdsområde* och som är intagen på vårdplats i *välfärdsområdets* hälsovårdscentral uppskattas överstiga den genomsnittliga vårdtiden, och även annars inom vars område patienten begär det, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är *det välfärdsområde* där patienten har sin boende- och hemkommun, förutsatt att överflyttningen kan ske utan att patientens tillstånd äventyras. *Om en patient i en ovan avsedd situation är intagen på vårdplats i välfärdsområdets hälsovårdscentral och HUS-sammanslutningen har organiseringsansvar för patientens hälso- och sjukvård till denna del, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är HUS-sammanslutningen. Om en patient i en ovan avsedd situation är intagen på vårdplats i HUS-sammanslutningens hälsovårdscentral och ett välfärdsområde har organiseringsansvar för patientens hälso- och sjukvård till denna del, ska hälsovårdscentralen vidta åtgärder för att få patienten överflyttad till en hälsovårdscentral eller en annan sjukvårdsinrättning vars huvudman är det välfärdsområde som har organiseringsansvaret.*

Välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen ska, om en i dess verksamhetsenhet intagen patients sjukdom kräver det, sörja för att patienten transporteras för vård eller åtgärder till någon annan verksamhetsenhet eller hälsovårdscentral.

Gällande lydelse

75 §

Lokaler som krävs för rättsmedicinska obduktioner samt ersättningar och arvoden som betalas för rättsmedicinska undersökningar

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska se till att Institutet för hälsa och välfärd vid behov förfogar över sådana lokaler med behövlig utrustning som behövs för att utföra rättsmedicinska obduktioner, inbegripet nödvändiga förvaringslokaler och personalrum. Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättning som motsvarar skäliga kostnader för användningen av lokalerna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om ersättningar och arvoden som betalas med statsmedel för rättsmedicinska undersökningar vid en hälsovårdscentral eller vid en samkommuns verksamhetsenhet.

76 §

Utjämningsystemet

Sjukvårdsdistriktet ska ha en överenskomst om utjämnning av exceptionellt stora kostnader som en medlemskommun i samkommunen för sjukvårdsdistriktet haft för specialiserad sjukvård för en klient eller patient. Samkommunen ska ha ett utjämningsystem som täcker alla undersökningar, åtgärder och behandlingar.

Föreslagen lydelse

75 §

Lokaler som krävs för rättsmedicinska obduktioner samt ersättningar och arvoden som betalas för rättsmedicinska undersökningar

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen ska se till att Institutet för hälsa och välfärd vid behov förfogar över sådana lokaler med behövlig utrustning som behövs för att utföra rättsmedicinska obduktioner, inbegripet nödvändiga förvaringslokaler och personalrum. Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättning som motsvarar skäliga kostnader för användningen av lokalerna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om ersättningar och arvoden som betalas med statsmedel för rättsmedicinska undersökningar vid ett välfärdsområdes eller HUS-sammanslutningens verksamhetsenhet.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett sådant avtal om ordnande av specialiserad sjukvård mellan samkommuner för sjukvårdsdistrikten inom ett specialupptagningsområde som avses i den upphävda 43 § och som i enlighet med 20 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (/) överförs till välfärdsområdena den 1 januari 2023 tillämpas mellan dessa välfärdsområden till dess att de har godkänt det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) första gången, dock högst till utgången av 2025.

41.

Lag

om ändring av 28 och 29 § i lagen om specialiserad sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) 28 § 1–3 mom. och 29 § 1 och 2 mom.,
av dem 28 § 1–3 mom. sådana de lyder i lag 1328/2010 som följer:

Gällande lydelse

28 §

Professorerna vid universitetets medicinska utbildningsenhet på universitetssjukhuset kan efter att ha gett samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt sitt samtycke samtidigt inneha en bitjänst eller bibefattning som överläkare vid sjukhuset. Andra lärare vid universitetet kan efter att ha gett samkommunen sitt samtycke samtidigt inneha en läkartjänst eller annan bitjänst eller bibefattning vid sjukhuset, i enlighet med vad samkommunen närmare bestämmer.

Står en professor inte till förfogande för skötseln av en överläkares uppgifter eller anser samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt att det finns särskilda skäl, kan samkommunen för högst fem år i sänder till överläkare i stället för professorn förordna en biträdande professor vid universitetet eller en tjänsteinnehavare vid sjukhuset som har minst docentkompetens.

Vid universitetssjukhus kan även finnas någon annan överläkare som valts av samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt än en tjänsteinnehavare vid universitetet.

29 §

En särskild överenskommelse skall ingås mellan kommunalförbundet och universitetet om den verksamhet som professorer och andra lärare vid universitetets medicinska utbildningsenhet utövar såsom läkare eller funktionärer vid universitetssjukhuset. Likaså skall en

Föreslagen lydelse

28 §

Professorerna vid universitetets medicinska utbildningsenhet på universitetssjukhuset kan efter att ha gett *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* sitt samtycke samtidigt inneha en bitjänst eller bibefattning som överläkare vid sjukhuset. Andra lärare vid universitetet kan efter att ha gett *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* sitt samtycke samtidigt inneha en läkartjänst eller annan bitjänst eller bibefattning vid sjukhuset, i enlighet med vad *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* närmare bestämmer.

Står en professor inte till förfogande för skötseln av en överläkares uppgifter eller anser *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* att det finns särskilda skäl, kan *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* för högst fem år i sänder till överläkare i stället för professorn förordna en biträdande professor vid universitetet eller en tjänsteinnehavare vid sjukhuset som har minst docentkompetens.

Vid universitetssjukhus kan även finnas någon annan överläkare som valts av *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* än en anställd vid universitetet.

29 §

En särskild överenskommelse ska ingås mellan *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen* och universitetet om den verksamhet som professorer och andra lärare vid universitetets medicinska utbildningsenhet utö-

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

särskild överenskommelse ingås om den verksamhet som professorer och andra lärare vid andra högskolor utövar som tjänsteinnehavare vid sjukhuset.

Kan kommunalförbundet och universitetet inte nå överenskommelse i en fråga som avses i 1 mom., avgörs saken av statsrådet.

Föreslagen lydelse

var såsom läkare eller funktionärer vid universitetssjukhuset. Likaså ska en särskild överenskommelse ingås om den verksamhet som professorer och andra lärare vid andra högskolor utövar som tjänsteinnehavare vid sjukhuset.

Kan välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen och universitetet inte nå överenskommelse i en fråga som avses i 1 mom., avgörs saken av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den *20* .

42.

Lag

om ändring av mentalvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mentalvårdslagen (1116/1990) 2 och 3 §, 4 § 1 mom., 5 §, 6 § 1 och 2 mom., rubriken för 9 a § och 9 a § 1–3 mom., 9 b § 1 mom., 18 a, 19 och 23 a §, 31 § 1 mom., 31 a §, 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 33 a § 1 mom., 33 b § 2 mom. och 33 c § 1 mom., av dem 2 §, 4 § 1 mom., 5 §, 19 §, 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 33 a § 1 mom., 33 b § 2 mom. och 33 c § 1 mom. sådana de lyder i lag 1066/2009, 3 § sådan den lyder i lagarna 1066/2009, 1720/2009, 1338/2010 och 1310/2014, rubriken för 9 a § och 9 a § 1–3 mom., 9 b § 1 mom., 23 a §, 31 § 1 mom. och 31 a § sådana de lyder i lag 438/2014 samt 18 a § sådan den lyder i i lag 20/2016 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Ledning och tillsyn

Ledning och tillsyn

Den allmänna planeringen och ledningen av mentalvårdsarbetet samt tillsynen över det ska skötas av social- och hälsovårdsministeriet, om inte något annat bestäms genom lag.

Regionförvaltningsverket ska inom sitt verksamhetsområde sköta planeringen och ledningen av mentalvårdsarbetet samt tillsynen över det. Regionförvaltningsverket ska särskilt övervaka användningen av de begränsningar av självbestämmanderätten som avses i 4 a kap.

(fogas)

(fogas)

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården leder underställd social- och hälsovårdsministeriet regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och beslutspraxis vid ledningen av och tillsynen över mentalvårdsarbetet. Dessutom leder och övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården mentalvårdsarbetet i synnerhet när det är fråga om

Den allmänna planeringen och ledningen av mentalvårdsarbetet samt tillsynen över det ska skötas av social- och hälsovårdsministeriet, om inte något annat bestäms genom lag.

Bestämmelser om tillsynen över välfärdsområdenas verksamhet enligt denna lag finns i 6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

Regionförvaltningsverket övervakar lagenligheten i den hälso- och sjukvård som ordnas och tillhandahålls av statens sinnessjukhus.

Regionförvaltningsverket ska vid den tillsyn som avses i 2 och 3 mom. särskilt övervaka användningen av de begränsningar av självbestämmanderätten som avses i 4 a kap.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården leder underställd social- och hälsovårdsministeriet regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och beslutspraxis vid ledningen av och tillsynen över *statens sinnessjukhus*. Dessutom leder och övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården *statens sinnessjukhus* i synnerhet när det är fråga om

Gällande lydelse

- 1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
- 2) ärenden som gäller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområden eller hela landet,
- 3) ärenden som har samband med övervakningsärenden som behandlas vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och som gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, samt
- 4) ärenden som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Bestämmelser om den närmare arbetsfördelningen mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid ledningen och tillsynen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sakkunnigt ämbetsverk för mentalvårdsarbetet är Institutet för hälsa och välfärd.

3 §

Tillhandahållande av mentalvårdstjänster

Kommunen ska inom sitt område sköta om att de mentalvårdstjänster som avses i denna lag tillhandahålls som en del av folkhälsoarbetet så som bestäms i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och som en del av socialvården så som bestäms i socialvårdslagen (1301/2014).

De samkommuner för sjukvårdsdistrikt som avses i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) ska, på det sätt som föreskrivs i hälso- och sjukvårdslagen och i denna lag, inom sitt område sköta de mentalvårdstjänster som tillhandahålls i form av specialiserad sjukvård.

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat bestäms genom lag.

Föreslagen lydelse

- 1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
- 2) ärenden som gäller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområden eller hela landet,
- 3) ärenden som har samband med övervakningsärenden som behandlas vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och som gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, samt
- 4) ärenden som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Bestämmelser om den närmare arbetsfördelningen mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid ledningen och tillsynen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sakkunnigt ämbetsverk för mentalvårdsarbetet är Institutet för hälsa och välfärd.

3 §

Tillhandahållande av mentalvårdstjänster

Välfärdsområdet ska inom sitt område sköta om att de mentalvårdstjänster som avses i denna lag tillhandahålls som en del av primärvården och den specialiserade sjukvården samt som en del av socialvården. Bestämmelser om primärvården och den specialiserade sjukvården finns i i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och bestämmelser om socialvården finns i socialvårdslagen (1301/2014).

På verksamhet som välfärdsområdet ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/).

(upphävs)

Gällande lydelse

4 §

Principerna för mentalvårdstjänsterna

Kommunerna och samkommunerna ska se till att det tillhandahålls mentalvårdstjänster som till innehåll och omfattning motsvarar behovet i kommunen eller inom samkommunens område.

5 §

Samordning av mentalvårdstjänsterna

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt och hälsovårdscentralerna inom distriktet ska tillsammans med den kommunala socialvården och de samkommuner som tillhandahåller specialomsorger organisera mentalvårdstjänsterna så att de bildar en funktionell helhet.

För personer med mentalsjukdomar eller andra mentala störningar ska det, utöver tillräcklig vård och service, i *samarbete med socialvårdscentralerna i kommunen* ordnas möjlighet till stöd- och serviceboende i samband med behövlig medicinsk eller social rehabilitering, så som särskilt föreskrivs.

6 §

Vård på statens sinnessjukhus

På statliga sinnessjukhus utförs sådana sinnesundersökningar som avses i 15 §, och på dem kan på framställning av ett sjukhus i sjukvårdsdistriktet intas mentalsjuka och andra som lider av mentala störningar, om det är särskilt farligt eller svårt att vårda dem.

På ett statligt sinnessjukhus kan på framställning av ett sjukhus i sjukvårdsdistriktet intas också andra än i 1 mom. nämnda mentalsjuka eller andra som lider av mentala störningar, om det inte från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att vårda dem på ett sjukhus i sjukvårdsdistriktet.

Föreslagen lydelse

4 §

Principerna för mentalvårdstjänsterna

Väl-färdsområdet ska se till att det tillhandahålls mentalvårdstjänster som till innehåll och omfattning motsvarar behovet i *väl-färdsområdet*.

5 §

Samordning av mentalvårdstjänsterna

Bestämmelser om väl-färdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna finns i 10 § i lagen om ordnande av social - och hälsovård.

För personer med mentalsjukdomar eller andra mentala störningar ska det, utöver tillräcklig vård och service, ordnas möjlighet till stöd- och serviceboende i samband med behövlig medicinsk eller social rehabilitering, så som särskilt föreskrivs.

6 §

Vård på statens sinnessjukhus

På statliga sinnessjukhus utförs sådana sinnesundersökningar som avses i 15 §, och på dem kan på framställning av ett sjukhus i *väl-färdsområdet* intas mentalsjuka och andra som lider av mentala störningar, om det är särskilt farligt eller svårt att vårda dem.

På ett statligt sinnessjukhus kan på framställning av ett sjukhus i *väl-färdsområdet* intas också andra än i 1 mom. nämnda mentalsjuka eller andra som lider av mentala störningar, om det inte från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att vårda dem på ett sjukhus i *väl-färdsområdet*.

Gällande lydelse

9 a §

*Remiss till observation och hälsovårdscen-
tralläkares skyldighet att ingripa*

En läkare i tjänsteförhållande som arbetar vid en hälsovårdscentral ska skriva en observationsremiss och förpassa patienten till sjukhus för undersökning, om läkaren på basis av sin undersökning konstaterar att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja sannolikt finns. I samband med undersökningen ska det utredas om det i patientens hemkommun finns andra tillgängliga tjänster som med beaktande av patientens vårdbehov är lämpliga och tillräckliga, om det inte är uppenbart att de andra tjänsterna inte är lämpliga eller att de är otillräckliga.

När sjukvårdsdistriktet sköter jourserVICEN för en hälsovårdscentral, tillämpas på en läkare i tjänsteförhållande hos sjukvårdsdistriktet som arbetar i jOuren vad som i 1 mom. föreskrivs om en läkare i tjänsteförhållande som arbetar vid en hälsovårdscentral.

Enligt vad som föreskrivs i 31 § 1 mom. kan en läkare som avses ovan i 1 och 2 mom. begära handräckning av polisen när en patient ska föras till hälsovårdscentralen, ett sjukhus eller någon annan sjukvårdsenhet.

9 b §

*Anmälan om en person som är i behov av
vård*

Om en läkare anser det vara nödvändigt att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja bedöms, får läkaren trots skyldigheten att iaktta sekretess underätta hälsovårdscentralen eller någon annan jourhavande kommunal enhet inom hälso- och sjukvården om den som sannolikt uppfyller förutsättningarna för beslut om vård oberoende av sin vilja för att personen ska hämtas för undersökning eller för att handräckning ska begäras.

Föreslagen lydelse

9 a §

*Remiss till observation och läkares skyldig-
het att ingripa*

En läkare i tjänsteförhållande vid en hälsovårdscentral ska skriva en observationsremiss och förpassa patienten till sjukhus för undersökning, om läkaren på basis av sin undersökning konstaterar att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja sannolikt finns. I samband med undersökningen ska det utredas om det i *väl-
färdsområdet* finns andra tillgängliga tjänster som med beaktande av patientens vårdbehov är lämpliga och tillräckliga, om det inte är uppenbart att de andra tjänsterna inte är lämpliga eller att de är otillräckliga.

*På en läkare i tjänsteförhållande hos väl-
färdsområdet som arbetar i jOuren tillämpas* vad som i 1 mom. föreskrivs om en läkare i tjänsteförhållande som arbetar vid en hälsovårdscentral.

Enligt vad som föreskrivs i 31 § 1 mom. kan en läkare som avses ovan i 1 och 2 mom. begära handräckning av polisen när en patient ska föras till hälsovårdscentralen, ett sjukhus eller någon annan *verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården*.

9 b §

*Anmälan om en person som är i behov av
vård*

Om en läkare anser det vara nödvändigt att förutsättningarna för beslut om vård oberoende av patientens vilja bedöms, får läkaren trots *sekretessbestämmelserna* underätta hälsovårdscentralen eller någon annan *jourhavande verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården* inom *väl-
färdsområdet* om den som sannolikt uppfyller förutsättningarna för beslut om vård oberoende av sin vilja för att personen ska hämtas för undersökning eller för att handräckning ska begäras.

Gällande lydelse

18 a §

Utskrivning under övervakning av en verksamhetsenhet inom sjukvårdsdistriktet

En person som avses i 17 § 3 och 6 mom., för vilken ett vårdbeslut gäller, kan före den slutliga utskrivningen på villkor som Institutet för hälsa och välfärd bestämmer och som grundar sig på en bedömning av patientens hälsotillstånd eller på läkemedelsbehandling eller annan hälsovård få lämna sjukhuset för högst sex månader i sänder. Under denna tid övervakas patienten av en psykiatrisk verksamhetsenhet inom sjukvårdsdistriktet. Sjukvårdsdistriktet ska utse den psykiatriska enhet som ska ansvara för övervakningen.

19 §

Specialomsorger om åtalade utvecklingsstörda

Om Institutet för hälsa och välfärd i ett fall som avses i 18 § 2 mom. konstaterar att det föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), ska institutet besluta om specialomsorger mot vederbörandes egen vilja. Institutets beslut motsvarar då ett sådant beslut av ledargruppen för specialomsorger som avses i 33 § 3 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda. Beslutet ska inte underställas förvaltningsdomstolen.

Anser Institutet för hälsa och välfärd på framställning av ledargruppen för specialomsorger att det inte längre föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, ska specialomsorgerna genast avslutas och patienten på eget önskemål skrivs ut från den verksamhetsenhet som står för specialomsorgerna.

Föreslagen lydelse

18 a §

Utskrivning under övervakning av en verksamhetsenhet inom välfärdsområdet

En person som avses i 17 § 3 och 6 mom., för vilken ett vårdbeslut gäller, kan före den slutliga utskrivningen på villkor som Institutet för hälsa och välfärd bestämmer och som grundar sig på en bedömning av patientens hälsotillstånd eller på läkemedelsbehandling eller annan hälsovård få lämna sjukhuset för högst sex månader i sänder. Under denna tid övervakas patienten av en psykiatrisk verksamhetsenhet inom välfärdsområdet. Välfärdsområdet ska utse den psykiatriska enhet som ska ansvara för övervakningen.

19 §

Specialomsorger om åtalade utvecklingsstörda

Om Institutet för hälsa och välfärd i ett fall som avses i 18 § 2 mom. konstaterar att det föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), ska institutet besluta om specialomsorger mot vederbörandes egen vilja. Institutets beslut motsvarar då ett sådant beslut av välfärdsområdets kollegiala organ som avses i 33 § 3 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda. Beslutet ska inte underställas förvaltningsdomstolen.

Anser Institutet för hälsa och välfärd på framställning av välfärdsområdets kollegiala organ att det inte längre föreligger förutsättningar för specialomsorger mot vederbörandes egen vilja enligt 32 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, ska specialomsorgerna genast avslutas och patienten på eget önskemål skrivs ut från den verksamhetsenhet som står för specialomsorgerna.

Gällande lydelse

23 a §

Läkaruppgifter som förutsätter ett tjänsteförhållande

Den läkare som tar in någon för observation, ger ett observationsutlåtande eller beslutar om intagning för vård, om fortsatt vård eller om begränsningsåtgärder enligt 4 a kap., den utomstående läkare som avses i 12 a § och den läkare som begär handräckning av polisen ska stå i tjänsteförhållande till staten, en kommun eller en samkommun.

31 §

Handräckning av polisen

Polisen är skyldig att bistå vid transporten, om en läkare i tjänsteförhållande vid en hälsovårdscentral eller ett sjukvårdsdistrikt anser att det när en person ska föras till hälsovårdscentralen, ett sjukhus eller någon annan sjukvårdsenhet behövs en ledsagare utöver en ledsagare med yrkesutbildning, på grund av att den som ska föras är våldsam eller av någon annan sådan orsak, när det har skrivits en observationsremiss för personen eller när personen ska transporteras till en verksamhetsenhet för att en observationsremiss ska skrivas.

31 a §

Tjänsteansvar

På läkare som skriver observationsremiss liksom på läkare som gör en anmälan i enlighet med 9 b § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar även om läkaren inte står i tjänsteförhållande till staten, en kommun eller en samkommun. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 §

Verkställande av sinnesundersökning

Föreslagen lydelse

23 a §

Läkaruppgifter som förutsätter ett tjänsteförhållande

Den läkare som tar in någon för observation, ger ett observationsutlåtande eller beslutar om intagning för vård, om fortsatt vård eller om begränsningsåtgärder enligt 4 a kap., den utomstående läkare som avses i 12 a § och den läkare som begär handräckning av polisen ska stå i tjänsteförhållande till staten eller *ett välfärdsområde*.

31 §

Handräckning av polisen

Polisen är skyldig att bistå vid transporten, om en läkare i tjänsteförhållande hos *ett välfärdsområde* anser att det när en person ska föras till en hälsovårdscentral, ett sjukhus eller någon annan *verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården* behövs en ledsagare utöver en ledsagare med yrkesutbildning, på grund av att den som ska föras är våldsam eller av någon annan sådan orsak, när det har skrivits en observationsremiss för personen eller när personen ska transporteras till en verksamhetsenhet för att en observationsremiss ska skrivas.

31 a §

Tjänsteansvar

På läkare som skriver observationsremiss liksom på läkare som gör en anmälan i enlighet med 9 b § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar även om läkaren inte står i tjänsteförhållande till staten eller *ett välfärdsområde*. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 §

Verkställande av sinnesundersökning

Gällande lydelse

Kommunala sjukhus och sjukvårdsenheter ska i första hand utföra sinnesundersökningar på personer som enligt lagen om hemkommun (201/1994) har bostad i den kommun som är huvudman för sjukhuset samt på finska medborgare som vistas i kommunen men enligt lagen om hemkommun inte har bostad i Finland.

33 §

Skyldighet att ordna hemresa för den som har blivit sinnesundersökt

När en person som inte är häktad eller avtjänar fängelsestraff har varit intagen på sjukhus för sinnesundersökning och skrivs ut från sjukhuset i ett fall som avses i 18 § är sjukhuset skyldigt att på önskemål av personen ordna eller bekosta hemresan till bostaden enligt lagen om hemkommun.

33 a §

Inspektion av verksamheten och lokaler

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverket kan inspektera *en kommuns och en samkommuns samt* statens sinnessjukhus verksamhet enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används för verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion kan förrättas utan förhandsanmälan.

33 b §

Avhjälpande av missförhållanden

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vid vite eller vid äventyr att verksamheten

Föreslagen lydelse

Ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom ett välfärdsområde ska i första hand utföra sinnesundersökningar på invånare i välfärdsområdet samt på finska medborgare som vistas i välfärdsområdet men enligt lagen om hemkommun inte har bostad i Finland.

33 §

Skyldighet att ordna hemresa för den som har blivit sinnesundersökt

När en person som inte är häktad eller avtjänar fängelsestraff har varit intagen på sjukhus för sinnesundersökning och skrivs ut från sjukhuset i ett fall som avses i 18 § är *välfärdsområdet* skyldigt att på önskemål av personen ordna eller bekosta hemresan till bostaden enligt lagen om hemkommun.

33 a §

Inspektion av verksamheten och lokaler

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverket kan inspektera statens sinnessjukhus verksamhet enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används för verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion kan förrättas utan förhandsanmälan.

33 b §

Avhjälpande av missförhållanden

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vid vite eller vid äventyr att verksamheten

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning förbjuds, förplikta *kommunen, samkommunen eller* statens sinnessjukhus att iaktta den föreskrift som avses i 1 mom.

33 c §

Anmärkning och uppmärksamgörande

Om det vid ledningen av och tillsynen över mentalvårdsarbetet konstateras att *en kommun eller samkommun eller* statens sinnessjukhus vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket ge *kommunen, samkommunen eller* statens sinnessjukhus eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Föreslagen lydelse

avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning förbjuds, förplikta statens sinnessjukhus att iaktta den föreskrift som avses i 1 mom.

33 c §

Anmärkning och uppmärksamgörande

Om det vid ledningen av och tillsynen över mentalvårdsarbetet konstateras att statens sinnessjukhus vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket ge statens sinnessjukhus eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

43.

Lag

om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) 4 § 1 och 6 punkten, 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 9 § 3 och 4 mom., 12 § 2 mom., 13 § 5 mom., 20 § 1 och 3–5 mom., 21 § samt 32 § 1 och 2 mom., av dem 12 § 2 mom. och 20 § 1 mom. sådana de lyder i lag 993/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

6) offentlig hälso- och sjukvård hälso- och sjukvård som kommunerna är skyldiga att ordna enligt 1 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen,

6) *offentlig hälso- och sjukvård* hälso- och sjukvård som *välårsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen* är skyldiga att ordna enligt 1 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen,

6 §

6 §

Rätt att anlita hälso- och sjukvårdstjänster i Finland

Rätt att anlita hälso- och sjukvårdstjänster i Finland

Om en person som är försäkrad i en annan EU-stat söker vård hos den offentliga hälso- och sjukvården i Finland, ska kommunen utan att diskriminera personen ordna dessa tjänster för honom eller henne på samma grunder som för den som bor i Finland.

Om en person som är försäkrad i en annan EU-stat söker vård hos den offentliga hälso- och sjukvården i Finland, ska *välårsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen* utan att diskriminera personen ordna dessa tjänster för honom eller henne på samma grunder som för den som bor i Finland.

7 §

7 §

Begränsningar i mottagning för vård

Begränsningar i mottagning för vård

En kommun eller en samkommun som ansvarar för att hälso- och sjukvårdstjänster ordnas kan under en viss tid begränsa mottagningen hos en viss verksamhetsenhet inom

Det välårsområde som ansvarar för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster, *Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen* kan under en viss tid begränsa mottagningen hos en viss verksamhetsenhet inom den offentliga

Gällande lydelse

den offentliga hälso- och sjukvården av personer som är försäkrade i en annan EU-stat och som söker vård i Finland, om begränsningen är nödvändig för att trygga hälso- och sjukvårdstjänster för kommunens invånare. Begränsningen kan gälla högst tolv månader åt gången och ska gälla endast den del av verksamheten vid verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården för vilken det finns en grund för begränsning.

9 §

Rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ges i en EU-stat

De kostnader som avses i 2 mom. ersätts till högst det belopp som kostnaden för motsvarande vård skulle ha varit inom den offentliga hälso- och sjukvården i personens hemkommun eller den samkommun där personens hemkommun ingår. Med kostnad för motsvarande vård avses den kostnad enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen som, när hemkommunen inte är densamma som den vårdgivande kommunen, ska betalas av hemkommunen eller den samkommun som ansvarar för att ordna vården. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av personens hemkommun eller den samkommun som ansvarar för att ordna vården ska tas ut för motsvarande vård.

Om personen inte har en hemkommun, avses med kostnad för motsvarande vård den kostnad som Helsingfors stad eller Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt enligt 58 § i hälso- och sjukvårdslagen, när hemkommunen inte är densamma som den vårdgivande kommunen, skulle fakturera av personens hemkommun, eller den samkommun som ansvarar för att ordna vården. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av Helsingfors stad eller Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt ska tas ut för motsvarande vård.

Föreslagen lydelse

hälso- och sjukvården av personer som är försäkrade i en annan EU-stat och som söker vård i Finland, om begränsningen är nödvändig för att trygga välfärdsområdets, Helsingfors stads eller HUS-sammanslutningens hälso- och sjukvårdstjänster. Begränsningen kan gälla högst tolv månader åt gången och ska gälla endast den del av verksamheten vid verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården för vilken det finns en grund för begränsning.

9 §

Rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ges i en EU-stat

De kostnader som avses i 2 mom. ersätts till högst det belopp som kostnaden för motsvarande vård skulle ha varit inom den offentliga hälso- och sjukvården i det välfärdsområde inom vilket personens hemkommun finns, i HUS-sammanslutningen, om personens hemkommun finns inom den eller i Helsingfors stad. Med kostnad för motsvarande vård avses den kostnad som med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) tas ut för kostnaderna för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av välfärdsområdet, HUS-sammanslutningen, eller Helsingfors stad ska tas ut för motsvarande vård.

Om personen inte har någon hemkommun, avses med kostnad för motsvarande vård den kostnad som Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård skulle fakturera för kostnaderna för vård som tillhandahållits en invånare i ett annat välfärdsområde. Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska tas ut för motsvarande vård.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

12 §

Ansökan, fastställande och utbetalning av ersättningsbelopp

För att fastställa det ersättningsbelopp som ska betalas till en patient med stöd av 9 § 3 eller 4 mom. ska Folkpensionsanstalten av patientens hemkommun eller den samkommun som hemkommunen hör till begära en utredning om vad kostnaderna och klientavgiften för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst skulle ha varit i patientens hemkommun.

13 §

Tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten

Vid tillämpningen av artikel 27.3 i förordning (EG) nr 883/2004 fattar Folkpensionsanstalten beslut utifrån den information som ges av patientens bosättningsstat och som motsvarar det utlåtande som avses i 2 mom. Om Folkpensionsanstalten inte har fått den information som behövs för tillståndet inom den utsatta tid som avses i 2 mom., ska Folkpensionsanstalten fatta beslut efter att på begäran ha fått en medicinsk bedömning om patientens vård av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Bedömningen ska beakta patientens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp.

20 §

Statlig ersättning till den offentliga hälso- och sjukvården

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel de kostnader en kommun eller samkommun har för den offentliga hälso- och

Föreslagen lydelse

12 §

Ansökan, fastställande och utbetalning av ersättningsbelopp

För att fastställa det ersättningsbelopp som ska betalas till en patient med stöd av 9 § 3 eller 4 mom. ska Folkpensionsanstalten av det välfärdsområde inom vilket patientens hemkommun finns, av HUS-sammanslutningen, om personens hemkommun finns inom den, eller av Helsingfors stad begära en utredning om vad kostnaderna och klientavgiften för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst skulle ha varit i välfärdsområdet, i HUS-sammanslutningen eller i Helsingfors stad.

13 §

Tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten

Vid tillämpningen av artikel 27.3 i förordning (EG) nr 883/2004 fattar Folkpensionsanstalten beslut utifrån den information som ges av patientens bosättningsstat och som motsvarar det utlåtande som avses i 2 mom. Om Folkpensionsanstalten inte har fått den information som behövs för tillståndet inom den utsatta tid som avses i 2 mom., ska Folkpensionsanstalten fatta beslut efter att på begäran ha fått en medicinsk bedömning om patientens vård av *HUS-sammanslutningen*. Bedömningen ska beakta patientens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp.

20 §

Statlig ersättning till den offentliga hälso- och sjukvården

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel de kostnader *ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslut-*

Gällande lydelse

sjukvårdens tjänster, om hälso- och sjukvårdstjänsten har getts en person som inte har en hemkommun i Finland med stöd av förordning (EG) nr 883/2004, en överenskommelse om social trygghet, ett annat internationellt avtal, 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård eller 14 § i folkhälsolagen.

Dessutom ersätter Folkpensionsanstalten av statens medel de kostnader en kommun eller samkommun har för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster, när sådan brådskande vård som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen har getts en person som inte har hemkommun i Finland och vars vårdkostnader inte har kunnat tas ut enligt 1, 2 och 13 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

I fråga om de kostnader som avses i 1–3 mom. ersätts ett belopp som motsvarar de kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som en kommun, samkommun eller samkommun för ett sjukvårdsdistrikt skulle fakturera med stöd av 58 § i hälso- och sjukvårdslagen för kostnader för vård som getts till en invånare i en annan kommun. Den som ansöker om ersättning ska till Folkpensionsanstalten ge in de uppgifter som är nödvändiga för ersättning av kostnaderna.

Om en kommun eller samkommun för de kostnader som nämns i 1–3 mom. har rätt till den avgift som avses i 13 a § 1 mom. i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården, betalas inte statlig ersättning.

21 §

Kommunens och samkommunens ansvar för ersättningskostnader

Om en patient som har en hemkommun i enlighet med lagen om hemkommun har betalats ersättningar med stöd av 14 §, svarar den kommun eller samkommun som är huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården och som

Föreslagen lydelse

ningen har för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster, om hälso- och sjukvårdstjänsten har getts en person som inte har en hemkommun i Finland med stöd av förordning (EG) nr 883/2004, en överenskommelse om social trygghet, ett annat internationellt avtal eller 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Dessutom ersätter Folkpensionsanstalten av statens medel de kostnader *ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen* har för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster, när sådan brådskande vård som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen har getts en person som inte har hemkommun i Finland och vars vårdkostnader inte har kunnat tas ut enligt 1, 2 och 13 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

I fråga om de kostnader som avses i 1–3 mom. ersätts ett belopp som motsvarar de kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som *ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen* skulle fakturera med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård för kostnader för vård som getts till en invånare i *ett annat välfärdsområde*. Den som ansöker om ersättning ska till Folkpensionsanstalten ge in de uppgifter som är nödvändiga för ersättning av kostnaderna.

Om *ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen* för de kostnader som avses i 1–3 mom. har rätt till den avgift som avses i 55 § i trafikförsäkringslagen (460/2016), betalas inte statlig ersättning.

21 §

Välfärdsområdets, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens ansvar för ersättningskostnader

Om en patient som har en hemkommun har betalats ersättningar med stöd av 14 §, ska den huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, som

Gällande lydelse

har gett det utlåtande som avses i 13 § för ersättningskostnaderna.

Om en patient som har en hemkommun i enlighet med lagen om hemkommun har fått vård utomlands med stöd av artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004, svarar den kommun eller samkommun som är huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården och som har gett det utlåtande som avses i 13 § för de kostnader som staten har betalat till en annan EU-stat.

Folkpensionsanstalten fakturerar de kostnader som avses i 1 och 2 mom. av den kommun eller samkommun som svarar för dem. Folkpensionsanstalten ger de uppgifter som är nödvändiga för ersättning av kostnaderna till den kommun eller samkommun som svarar för kostnaderna. Den kommunen eller samkommunen ska utan dröjsmål betala kostnaderna till Folkpensionsanstalten.

32 §

Vissa persongruppers rätt att få vårdförmåner i Finland

Trots bestämmelserna i bilagorna III och IV till förordning (EG) nr 883/2004 har en person som avses i artiklarna 18.2 och 27.2 i den förordningen rätt att anlita offentlig hälso- och sjukvård, och kommunen är skyldig att ordna tjänsterna utan att diskriminera honom eller henne och på samma grunder som för en person som är bosatt i Finland.

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel kommunen och samkommunen för kostnaderna för dessa offentliga hälso- och sjukvårdstjänster.

Föreslagen lydelse

gett det i 13 avsedda utlåtandet svara för kostnaderna för ersättningarna.

Om en patient som har en hemkommun har fått vård utomlands med stöd av artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004, ska den huvudman för den offentliga hälso- och sjukvården, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, som gett det i 13 avsedda utlåtandet svara för de kostnader som staten har betalat till en annan EU-stat.

Folkpensionsanstalten fakturerar de kostnader som avses i 1 och 2 mom. av den som svarar för dem, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen. Folkpensionsanstalten ger de uppgifter som behövs för ersättning av kostnaderna till den som svarar för kostnaderna, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller till HUS-sammanslutningen, Välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska utan dröjsmål betala kostnaderna till Folkpensionsanstalten.

32 §

Vissa persongruppers rätt att få vårdförmåner i Finland

Trots bestämmelserna i bilagorna III och IV till förordning (EG) nr 883/2004 har en person som avses i artiklarna 18.2 och 27.2 i den förordningen rätt att anlita offentlig hälso- och sjukvård, och välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen har skyldighet att ordna tjänsterna utan att diskriminera honom eller henne och på samma grunder som för en person som är bosatt i Finland.

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel *välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen* för kostnaderna för dessa offentliga hälso- och sjukvårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

44.

Lag

om ändring av lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt (307/1961) 2, 4, 9 och 10 § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Läkare, som i Sverige eller Norge i kommun vid riksgränsen innehar kommunalläkare motsvarande tjänsteställning, är berättigad att i Finland utöva läkarverksamhet i grannkommun i gränstrakten, enligt vad i denna lag och med stöd av densamma utfärdad förordning stadgas.

4 §

Stads- eller kommunalläkare i gränstrakten bör kunna emottaga patienter från grannkommuner i Sverige och Norge samt vid behov företaga sjukbesök till grannlandets gränsdistrikt.

9 §

Stads- eller kommunalläkare i gränstrakten är berättigad att i Sverige eller Norge beställa flygplan för sjuktransport, därest flygtransport är av nöden och dylik icke utan svårighet kan anordnas i eget land. Av dylik transport föranledda kostnader erläggas till vederbörande flygbolag i det främmande landet i första hand av statens medel. Samma rätt tillkommer svensk eller norsk läkare, som i stöd av denna lag utövar läkarverksamhet i Finland.

10 §

Har finsk patient, som vistas i gränstrakten, medan han varit intagen på sjukhus i Sveriges eller Norgers gränsdistrikt nödgats erlagga en vårdtagsavgift, som är högre än motsvarande

Föreslagen lydelse

2 §

En läkare, som i Sverige eller Norge i en kommun vid riksgränsen innehar *en ställning som motsvarar läkare i tjänsteförhållande*, är berättigad att i Finland utöva läkarverksamhet i en grannkommun i gränstrakten, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i en förordning som utfärdas med stöd av den.

4 §

En läkare i tjänsteförhållande i gränstrakten ska kunna ta emot patienter från grannkommuner i Sverige och Norge samt vid behov företa sjukbesök till grannlandets gränsdistrikt.

9 §

En läkare i tjänsteförhållande i gränstrakten är berättigad att i Sverige eller Norge beställa flygplan för sjuktransport, när flygtransport är nödvändig och inte utan svårighet kan anordnas i eget land. Av dylik transport föranledda kostnader erläggs till vederbörande flygbolag i det främmande landet i första hand av statens medel. Samma rätt tillkommer en svensk eller norsk läkare, som med stöd av denna lag utövar läkarverksamhet i Finland.

10 §

Har en finsk patient, som vistas i gränstrakten, medan han varit intagen på sjukhus i Sveriges eller Norges gränsdistrikt *varit tvungen att* erlagga en vårdtagsavgift, som är högre än

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

vårdtagsavgift i Finland, är patientens hemkommun förpliktad att erlägga skillnaden mellan vårdtagsavgiften vid finskt sjukhus och vårdtagsavgiften vid det utländska sjukhuset, och erhåller kommunen för sålunda erlagda kostnader statsunderstöd enligt samma grunder som i lagen om [sjukhus (49/56) stadgats om statsunderstöd åt lokala sjukhus.

Föreslagen lydelse

motsvarande vårdtagsavgift i Finland, är välfärdsområdet enligt patienten hemkommun förpliktad att erlägga skillnaden mellan vårdtagsavgiften vid ett finskt sjukhus och vårdtagsavgiften vid det utländska sjukhuset. Staten ersätter denna skillnad till välfärdsområdet. På ersättningen tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

45.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap

I enlighet med riksdagens beslut ändras 8 § i lagen om avbrytande av havandeskap (239/1970), sådan den lyder i lag 1085/1992 som följer:

Gällande lydelse

8 §

Varje läkare i statens, en kommuns eller ett kommunalförbunds tjänst samt andra av rättskyddscentralen för hälsovården förordnade läkare kan vara läkare med behörighet att avge utlåtande.

Avbrytande av havandeskap utförs på de sjukhus som rättsskyddscentralen för hälsovården har godkänt för detta ändamål (*abortsjukhus*). Varje legitimerad läkare i sjukhusets tjänst kan vara ingreppsläkare.

Föreslagen lydelse

8 §

Varje läkare i statens *eller ett välfärdsområdes* tjänst samt andra *läkare som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljat tillstånd för uppgiften* kan vara läkare med behörighet att avge utlåtande.

Avbrytande av havandeskap utförs på de sjukhus som *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* har godkänt för detta ändamål. Varje legitimerad läkare i sjukhusets tjänst kan vara ingreppsläkare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

46.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om klienthandlingar inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015) 9 § 2 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

*Basuppgifter som ska antecknas i en klient-
handling*

*Basuppgifter som ska antecknas i en klient-
handling*

Följande basuppgifter ska antecknas i en klienthandling:

Följande basuppgifter ska antecknas i en klienthandling:

2) klientens namn, modersmål och kontaktspråk, kontaktuppgifter och hemkommun samt personbeteckning eller, om den inte är känd, en beteckning som fungerar som temporär identifikation eller födelsedatumet,

2) klientens namn, modersmål och kontaktspråk, kontaktuppgifter och *det välfärdsområde inom vars område klienten har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994)* samt personbeteckning eller, om den inte är känd, en beteckning som fungerar som temporär identifikation eller födelsedatumet,

Denna lag träder i kraft den *20* .

47.

Lag

om ändring av socialvårdslagen (710/1982)

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i socialvårdslagen (710/1982) 2 kap., 40 § samt 5 kap. och 53–57 och 60 §, av dem
40 § sådan den lyder i lag 430/2003, 53 § sådan den lyder i lag 50/2005, 54 § sådan den lyder i
lag 763/1992, 55 § sådan den lyder i lagarna 670/2008 och 1541/2009 samt 56 och 57 § såd-
ana de lyder i lag 1541/2009, samt
ändras 52 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 736/1992 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

(2 kap upphävs)

Förvaltning

3 §

*Den allmänna planeringen, styrningen och
övervakningen av socialvården ankommer på
social- och hälsovårdsministeriet.*

*Regionförvaltningsverket ansvarar för pla-
neringen, styrningen och övervakningen av
socialvården inom sitt verksamhetsområde.*

*Tillstånds- och tillsynsverket för social- och
hälsovården, som lyder under social- och häl-
sovårdsministeriet, styr regionförvaltnings-
verkens verksamhet i syfte att förenhetliga de-
ras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och
beslutspraxis vid styrningen och övervaka-
ningen av socialvården. Dessutom styr och
övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för
social- och hälsovården socialvården i syn-
nerhet när det är fråga om*

*1) principiellt viktiga eller vittsyftande
ärenden,*

*2) ärenden som gäller flera regionförvalt-
ningsverks verksamhetsområde eller hela lan-
det,*

*3) ärenden som har samband med övervaka-
ningsärenden som behandlas vid Tillstånds-
och tillsynsverket för social- och hälsovården
och som gäller hälso- och sjukvård eller yr-
kesutbildade personer inom hälso- och sjuk-
vården, samt*

*4) ärenden som regionförvaltningsverket är
jävigt att behandla.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om en närmare arbetsfördelning mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid styrningen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om skötseln av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på rikets förvaltningsmyndigheter i landskapet Åland utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Sakkunnigt ämbetsverk för socialvården är forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, om vilken bestäms i lagen om forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (1073/1992).

5 §

Kommun skall ombesörja planeringen och verkställandet av socialvården i enlighet med vad som stadgas i denna lag eller eljest.

Kommunen kan sörja för ordnandet av socialvården enligt 4 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården.

Vad denna lag stadgar om en kommun och dess invånare skall i fråga om socialvård som ankommer på ett kommunalförbund på motsvarande sätt tillämpas på detta och på invånare i någon av dess medlemskommuner, om inte något annat följer av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården.

6 §

De uppgifter som enligt denna lag ansluter sig till verkställigheten av socialvården samt de uppgifter som enligt någon annan lag åligger socialnämnden eller något annat motsvarande organ sköts av ett eller flera kollegiala organ som utses av kommunen.

Organet skall även företräda kommunen, bevaka dess rätt och föra talan i ärenden som angår individuell verkställighet av socialvården samt i dessa ärenden på kommunens vägnar ingå avtal och andra rättshandlingar.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

En sektion i organet kan ombetros att avgöra även andra ärenden än sådana som avses i 71 a § 1 mom. kommunallagen.

7 §

Sköts två eller flera kommuners socialvård i dess helhet av ett kommunalförbund, skall detta tillsätta ett organ enligt 6 § 1 mom. som är gemensamt för medlemskommunerna. Detta organ skall ombetros de uppgifter som även enligt andra lagar hör till socialnämnden.

8 §

En statstjänsteman till vars uppgifter hör att leda och övervaka socialvården är inte inom sitt tjänsteområde valbar till ett organ som avses i 6 § 1 mom.

11 §

För socialvårdens funktioner skall kommun ha tillräckliga och ändamålsenliga lokaler och hjälpmedel.

12 §

Ett i 6 § 1 mom. angivet organs lagstadgade beslutanderätt och rätt att föra talan kan i en instruktion delegeras till tjänsteinnehavare som är underställda organet, fränsett beslut om vård oberoende av egen vilja.

En tjänsteinnehavare som avses i 10 § 2 mom. och som det i 6 § 1 mom. angivna organet har förordnat att sköta uppgiften har rätt att enligt de av organet fastställda grunderna och dess allmänna anvisningar på organets vägnar i brådskande fall besluta om vård oberoende av egen vilja och därtill anslutna andra åtgärder och att i dessa fall själv eller genom ombud föra organets talan.

40 §

(upphävs)

I enspråkiga kommuner och samkommuner skall socialvård lämnas på kommunens eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samkommunens språk. Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen (423/2003).

I tvåspråkiga kommuner och samkommuner som omfattar tvåspråkiga eller både finsk- och svenskspråkiga kommuner skall socialvård lämnas på kommunernas och samkommunernas båda språk så att klienten blir betjänad på det språk han eller hon väljer, antingen finska eller svenska.

Kommunen respektive samkommunen skall dessutom se till att nordiska medborgare vid behov har möjlighet att använda sitt eget språk, finska, danska, isländska, norska eller svenska, när de anlitar socialvårdstjänster. Kommunen eller samkommunen skall härvid i mån av möjlighet sörja för att nordiska medborgare får behövlig tolk- och översättningshjälp.

5 kap

(5 kap upphävs)

Kommuners ömsesidiga ersättningar

42 §

Har kommun i ovan i 15 § avsedda fall lämnat annan än egen invånare anstaltsvård, har kommunen rätt att för kostnaderna för anstaltsvård under minst 14 dygn, på ansökan få ersättning av den kommun som det enligt 13 § skulle ha ålegat att anordna anstaltsvård.

Ansökan om ersättning som avses i 1 mom. skall anhängiggöras hos förvaltningsdomstolen inom sex månader från det anstaltsvården börjat. Anhängiggörs inte ansökan inom nämnda tid, förlorar kommunen sin rätt att få ersättning för den anstaltsvård som den givit innan ansökan anhängiggjordes och som vederbörande kommun inte skrifligen samtyckt till att ersätta.

Ersättningsärenden som avses i 1 mom. avgörs av den förvaltningsdomstol inom vars verksamhetsområde den kommun som lämnat anstaltsvården är belägen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 a §

Om en person är placerad i familjevård eller institutionsvård eller i boende med boendeservice i någon annan kommun än sin hemkommun och han eller hon utnyttjar rätten enligt 3 a § i lagen om hemkommun (201/1994) att välja hemkommun, övergår ansvaret för att ordna service för personen till den nya hemkommunen från och med flyttningsdagen.

42 b §

I en situation som avses i 16 a och 42 a § är det fortfarande personens tidigare hemkommun som ansvarar för de faktiska kostnaderna för familjevård eller institutionsvård eller för boende med boendeservice enligt beslutet av kommunen. Den nya hemkommunen ska fakturera den tidigare hemkommunen för en ersättning som motsvarar kostnaderna. När ersättningen räknas ut ska följande poster dras av från de faktiska kostnaderna:

1) den statsandel för de kalkylerade kostnader per invånare för social- och hälsovården som bestäms på grundval av personens åldersklass och som motsvarar statsandelsprocenten enligt 55 § i lagen om statsandel för kommunal basservice, och

2) klientavgifter som tagits ut hos personen enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller i övrigt har tagits ut för tjänster som avtalet omfattar.

Kommunerna kan, om de så vill, komma överens om ersättningsnivån enligt 1 mom. på något annat sätt. Den nya hemkommunen svarar för att ordna och bekosta de tjänster som avtalet inte omfattar.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas till dess att den nya hemkommunen svarar för att ordna service. Om personens hemkommun ändras övergår ansvaret för att ordna service till den nästa hemkommunen medan ansvaret för kostnaderna enligt 1 mom. fortfarande ligger hos den samma kommunen.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

52 §

Kommun och läroanstalt eller högskola som ansvarar för utbildningen av socialvårdspersonal kan överenskomma om utnyttjande av socialvårdens verksamhetsenheter för anordnande av socialvårdsutbildning. Kommun har rätt att för direkta kostnader som föranleds av anordnandet av ovan avsedd utbildning, till fullt belopp erhålla ersättning av högskola eller annan myndighet eller annat samfund som ansvarar för utbildningen. Vid fastställandet av ersättning beaktas även den direkta nytta som utbildningen medför för kommunen.

53 §

Kommunen skall sörja för att socialvårdspersonalen beroende på grundutbildningens längd, hur krävande arbetet är och befattningsbeskrivningen i tillräcklig utsträckning deltar i den kompletterande utbildning som ordnas för den. Social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov genom förordning meddela närmare bestämmelser om den kompletterande utbildningens innehåll, art och omfattning samt om ordnande, uppföljning och utvärdering av utbildningen.

54 §

Det organ som avses i 6 § 1 mom. skall vid behov samarbeta med kommunens övriga myndigheter, med organen i grannkommunerna och med sådana organ som avses i 6 § 1 mom. folkhälsolagen (66/72), likaså med samfund som i kommunen bedriver verksamhet som har samband med kommunens socialvårdsuppgifter.

Organet skall även söka främja det inbördes samarbetet mellan socialvårdssamfunden i kommunen samt i detta syfte göra behövliga framställningar och ta nödvändiga initiativ.

55 §

Föreslagen lydelse

52 §

Ett välfärdsområde och en läroanstalt eller högskola som ansvarar för utbildningen av socialvårdspersonal kan komma överens om utnyttjande av socialvårdens verksamhetsenheter för anordnande av socialvårdsutbildning. Ett välfärdsområde har rätt att för direkta kostnader som föranleds av ordnandet av ovan avsedd utbildning få ersättning till fullt belopp av en högskola eller av en annan myndighet eller ett annat samfund som ansvarar för utbildningen. Vid fastställandet av ersättning beaktas även den direkta nytta som utbildningen medför för välfärdsområdet.

(upphävs)

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan inspektera en kommuns och en samkommuns verksamhet enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion får förrättas utan förhandsanmälan.

En inspektör ska ges tillträde till verksamhetsställets alla lokaler. Vid inspektionen ska, utan hinder av sekretessbestämmelserna, alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram. Därtill ska inspektören utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan kostnad på begäran få kopior av de handlingar som är nödvändiga för inspektionen. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektören kan biträdas av sådana experter som behövs för inspektionen.

Polisen ska vid behov ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket handräckning för utförandet av en inspektion.

Det ska föras protokoll över inspektionerna.

Genom förordning av statsrådet kan det vid behov utfärdas bestämmelser om omständigheter som särskilt ska beaktas vid inspektionerna, inspektionsförfarandets närmare innehåll samt om det protokoll som ska föras över inspektionen och om dess förvaring och förvaringstid.

56 §

(upphävs)

Upptäcks brister eller andra missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten i tillhandahållandet eller genomförandet av socialvården eller strider verksamheten i övrigt mot denna lag, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket meddela föreskrifter om hur de ska avhjälpas. När föreskrifter meddelas ska utsättas en tid inom vilken de behövliga åtgärderna ska vidtas. Om klientsäkerheten så

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kräver kan det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas eller användningen av en verksamhetsenhet eller del därav eller av en anordning förbjudas omedelbart.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vid vite eller vid äventyr att verksamheten avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning förbjuds, förplikta kommunen eller samkommunen att iaktta de föreskrifter som avses i 1 mom.

Beslut som fattats av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller av regionförvaltningsverket om avbrytande av verksamheten eller om förbud mot användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Vad som bestäms i denna paragraf gäller inte sådan verksamhet som avses i läkemedelslagen (395/1987) och som övervakas av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Har Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket i sin övervakning upptäckt brister eller andra missförhållanden i läkemedelsförsörjningen, ska Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet underrättas om dessa.

57 §

(upphävs)

Om det vid styrningen och övervakningen av socialvården konstateras att en kommun eller samkommun vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ge kommunen eller samkommunen eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan, om ärendet inte föranleder en anmärkning eller andra åtgärder, uppmärksamgöra

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och att god förvaltnings-
sed ska iakttas.*

*I en anmärkning eller ett uppmärksamgö-
rande som gjorts av Tillstånds- och tillsyns-
verket för social- och hälsovården eller reg-
ionförvaltningsverket enligt denna paragraf
får ändring inte sökas genom besvär.*

60 §

(upphävs)

*Närmare stadganden om verkställighet och
tillämpning av denna lag utfärdas genom för-
ordning.*

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

48.

Lag

om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i socialvårdslagen (1301/2014) 33 b–33 e §, sådana de lyder i lag 136/2021, *ändras* 1 § 5 punkten, 2 § 1 mom., 3 § 1 punkten, 6 § 1 mom., 7 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 8 och 9 §, 12 § 1 mom., 12 a § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 2 mom. och 14 § 2 mom. 13 punkten, 24 § 4 mom., 25 § 3 mom., 27 § 1 mom., 27 b § 1 och 2 mom., 29 a § 1 mom. och 4 mom. 2 punkten, 33 § 2 mom., 33 a § 4 mom., 34 § 1 mom., 35 § 1 mom., 36 § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 44 § 2 mom., 48 § 2 och 4 mom., 49 a, 50 och 51 §, 52 § 1 mom., 55, 57 och 58 §, rubriken för 59 § och 1–3 mom. och 60 §, av dem 3 § 1 punkten och 49 a § sådana de lyder i lag 292/2016, 12 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 987/2017, det inledande stycket i 14 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 512/2016, 27 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 512/2016 samt 29 § 2 mom., 29 a § 1 mom. och 4 mom. 2 punkten och 33 a § 4 mom. sådana de lyder i lag 1517/2016, samt *fogas* till 14 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 512/2016, en ny 13 a-punkt och till 47 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

Syftet med denna lag är att

5) förbättra samarbetet mellan socialvården och kommunens olika sektorer samt andra aktörer för att de mål som avses i 1–4 punkten ska nås.

5) förbättra samarbetet mellan *välståndets social- och hälsovård* och kommunens olika sektorer samt andra aktörer för att de mål som avses i 1–4 punkten ska nås.

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på kommunal socialvård, om inte något annat bestäms i denna eller någon annan lag. Socialvården omfattar främjande av social trygghet och välfärd samt de uppgifter och den service inom socialvården som föreskrivs i den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen. Om en person har rätt att få socialvård med stöd av någon annan lag, ska de bestämmelser tillämpas som enligt 4 och 5 § i denna lag bäst tillgodoser klientens intresse.

Denna lag tillämpas på *välståndets socialvård*, om inte något annat bestäms i denna eller någon annan lag. Socialvården omfattar främjande av social trygghet och välfärd samt de uppgifter och den service inom socialvården som föreskrivs i den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen. Om en person har rätt att få socialvård med stöd av någon annan lag, ska de bestämmelser tillämpas som enligt 4 och 5 § i denna lag bäst tillgodoser klientens intresse.

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *socialservice* kommunal socialservice och stödtjänster som ingår i den samt andra åtgärder genom vilka yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet främjar och upprätthåller individens, familjens och gemenskapens funktionsförmåga, sociala välfärd, trygghet och delaktighet,

6 §

Rådgivning och handledning

Kommuninvånarna ska ha tillgång till rådgivning och handledning inom socialvården. Särskilt avseende ska fästas vid rådgivning och handledning för barn, unga och personer som behöver särskilt stöd.

7 §

Strukturellt socialt arbete

Strukturellt socialt arbete omfattar

- 2) målinriktade åtgärder och åtgärdsförslag för att förebygga och rätta till sociala problem samt för att utveckla kommuninvånarnas boende- och närmiljöer, och
- 3) införlivande av sakkunskapen inom socialvården i de andra kommunala sektorernas planering samt samarbete med privata serviceproducenter och organisationer genom utveckling av det lokala sociala arbetet samt det övriga utbudet av service och stöd.

8 §

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *socialservice välfärdsområdets* socialservice och stödtjänster som ingår i den samt andra åtgärder genom vilka yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet främjar och upprätthåller individens, familjens och gemenskapens funktionsförmåga, sociala välfärd, trygghet och delaktighet,

6 §

Rådgivning och handledning

Välfärdsområdets invånare ska ha tillgång till rådgivning och handledning inom socialvården. Särskilt avseende ska fästas vid rådgivning och handledning för barn, unga och personer som behöver särskilt stöd.

7 §

Strukturellt socialt arbete

Strukturellt socialt arbete omfattar

- 2) målinriktade åtgärder och åtgärdsförslag för att förebygga och rätta till sociala problem samt för att utveckla boende- och närmiljöerna för invånarna i *välfärdsområdet*, och
- 3) införlivande av sakkunskapen inom socialvården i *välfärdsområdets andra sektorer* planering och i den kommunala planeringen samt samarbete med privata serviceproducenter och organisationer genom utveckling av det lokala sociala arbetet samt det övriga utbudet av service och stöd.

8 §

Gällande lydelse

Att ge akt på och främja välfärd hos personer som behöver särskilt stöd

De kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem.

De myndigheter som ansvarar för det särskilda stödet ska förmedla information om de sociala problem som klienterna ställs inför samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till kommuninvånarna och till organisationer som är verksamma i kommunen. Då servicen tillhandahålls och utvecklas ska särskild uppmärksamhet ägnas behoven och önskemålen hos de personer som behöver särskilt stöd.

9 §

Att ge akt på och främja barns och unga personers välfärd

De kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja barns och unga personers välfärd samt avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

De myndigheter som ansvarar för socialvården ska förmedla information om barns och unga personers uppväxtförhållanden och sociala problem samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till kommuninvånarna och till organisationer som är verksamma i kommunen.

12 §

Tryggande av nödvändig omsorg och försörjning

Alla som vistas i en kommun har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. I andra än

Föreslagen lydelse

Att ge akt på och främja välfärd hos personer som behöver särskilt stöd

Välfärdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem.

De myndigheter som ansvarar för det särskilda stödet ska förmedla information om de sociala problem som klienterna ställs inför samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till *välfärdsområdets invånare* och till organisationer som är verksamma i *välfärdsområdet*. Då servicen tillhandahålls och utvecklas ska särskild uppmärksamhet ägnas behoven och önskemålen hos de personer som behöver särskilt stöd.

9 §

Att ge akt på och främja barns och unga personers välfärd

Välfärdsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna ska i samarbete ge akt på och främja barns och unga personers välfärd samt avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

De myndigheter som ansvarar för socialvården ska förmedla information om barns och unga personers uppväxtförhållanden och sociala problem samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till *välfärdsområdets invånare* och till organisationer som är verksamma i *välfärdsområdet*.

12 §

Tryggande av nödvändig omsorg och försörjning

Alla som vistas i *ett välfärdsområde* har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. I andra

Gällande lydelse

brådskande fall har en person rätt att få tillräckliga socialvårdstjänster av sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) eller av den samkommun dit hemkommunen hör, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

12 a §

Statlig ersättning för socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på ansökan om internationellt skydd

Folkpensionsanstalten ersätter av statliga medel de kostnader som en kommun och samkommun har när en utlänning som har sökt internationellt skydd och vars mottagningstjänster har upphört på det sätt som föreskrivs i 14 a § 2 eller 3 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) med stöd av 12 § i denna lag i ett brådskande fall som nödvändig omsorg har fått mat eller mediciner eller i 21 § i denna lag avsedd tillfällig boendeservice.

14 §

Socialservice som möter stödbehoven

Som kommunal socialservice ska följande ordnas med det innehåll och i den omfattning som föreskrivs i denna eller i någon annan lag:

Som kommunal socialservice ska det även sörjas för specialomsorger om utvecklingsstörda, service och stöd på grund av funktionsnedsättning, tillhandahållande av utkomststöd till en person som vistas i kommunen, beviljande av social kredit till kommuninvånare, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, service i anslutning till missbrukarvård, ordnande av stöd för närståendevård, ordnande av familjevård, vårdnad om barn och unga personer, barnskydd, adoptionsrådgivning, medling

Föreslagen lydelse

än brådskande fall har en person rätt att få tillräckliga socialvårdstjänster av *det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994), om inte något annat föreskrivs i denna lag.*

12 a §

Statlig ersättning för socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på ansökan om internationellt skydd

Folkpensionsanstalten ersätter av statliga medel de kostnader som *ett välfärdsområde* har när en utlänning som har sökt internationellt skydd och vars mottagningstjänster har upphört på det sätt som föreskrivs i 14 a § 2 eller 3 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) med stöd av 12 § i denna lag i ett brådskande fall som nödvändig omsorg har fått mat eller mediciner eller i 21 § i denna lag avsedd tillfällig boendeservice.

14 §

Socialservice som möter stödbehoven

Som *socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar* ska följande ordnas med det innehåll och i den omfattning som föreskrivs i denna eller i någon annan lag:

Som *socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar* ska det även sörjas för specialomsorger om utvecklingsstörda, service och stöd på grund av funktionsnedsättning, tillhandahållande av utkomststöd till en person som vistas i välfärdsområdet, beviljande av social kredit till välfärdsområdets invånare, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, service i anslutning till missbrukarvård, ordnande av stöd för närståendevård, ordnande av familjevård, vårdnad om barn och

Gällande lydelse

i familjefrågor, uppgifter i samband med att beslut om vårdnad av barn och umgängesrätt fastställs och avgörs och ordnande av åtgärder i samband med medling vid verkställighet av besluten, ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt, uppgifter i samband med utredande och fastställande av faderskap och ordnande av elevvård, enligt vad som dessutom bestäms särskilt om dessa serviceformer i:

13) lagen om faderskap (700/1975),

24 §

Alkohol- och drogarbete

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet i kommunen.

25 §

Mentalvårdsarbete

Det mentalvårdsarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med den övriga socialvården och hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

unga personer, barnskydd, adoptionsrådgivning, medling i familjefrågor, uppgifter i samband med att beslut om vårdnad av barn och umgängesrätt fastställs och avgörs och ordnande av åtgärder i samband med medling vid verkställighet av besluten, ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt, uppgifter i samband med utredande och fastställande av faderskap och moderskap och ordnande av elevvård, enligt vad som dessutom bestäms särskilt om dessa serviceformer i:

13) lagen om faderskap (11/2015);
13 a) moderskapslagen (253/2018);

24 §

Alkohol- och drogarbete

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet i välfärdsområdet. *Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (1).*

25 §

Mentalvårdsarbete

Det mentalvårdsarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en fungerande helhet tillsammans med den övriga socialvården och hälso- och sjukvården. *Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna social- och hälsovårdstjänsterna till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.*

Gällande lydelse

27 §

Övervakning av umgänge mellan barn och förälder

Syftet med övervakning av umgänget mellan barn och förälder är att se till att den umgänsrätt som avses i 2 § i lagen angående vårdnad om barn och umgänsrätt tillgodoses i enlighet med barnets intresse. Övervakningen av umgänget grundar sig antingen på ett avtal som fastställts av socialnämnden eller på ett domstolsbeslut där innehållet i behövliga åtgärder fastställs.

27 b §

Ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående

Kommunen kan vid behov ordna lediga dagar samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn för en anhörig eller närstående som dagligen ger en stödbehövande bindande vård och omsorg.

Kommunen ska sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under ledigheten.

29 a §

Samarbetet mellan socialjouren och hälso- och sjukvården

Socialjour bör ordnas i anslutning till de enheter för omfattande jour dygnet runt som avses i 50 § 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen samt den samjour inom primärvård och specialiserad sjukvård som avses i 4 mom. För anordnandet av socialjouren svarar sjukvårdsdistrikten och de kommuner där de enheter inom hälso- och sjukvård som avses i detta moment finns.

Föreslagen lydelse

27 §

Övervakning av umgänge mellan barn och förälder

Syftet med övervakning av umgänget mellan barn och förälder är att se till att den umgänsrätt som avses i 2 § i lagen angående vårdnad om barn och umgänsrätt tillgodoses i enlighet med barnets intresse. Övervakningen av umgänget grundar sig antingen på ett avtal som fastställts av *den myndighet som avses i 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgänsrätt* eller på ett domstolsbeslut där innehållet i behövliga åtgärder fastställs.

27 b §

Ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående

Välfärdsområdet kan vid behov ordna lediga dagar samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn för en anhörig eller närstående som dagligen ger en stödbehövande bindande vård och omsorg.

Välfärdsområdet ska sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under ledigheten.

29 a §

Samarbetet mellan socialjouren och hälso- och sjukvården

Socialjour bör ordnas i anslutning till de enheter för omfattande jour dygnet runt som avses i 50 § 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen samt den samjour inom primärvård och specialiserad sjukvård som avses i 4 mom. För anordnandet av socialjouren svarar *de välfärdsområden inom vilka de enheter inom hälso- och sjukvård som avses i detta moment finns.*

Gällande lydelse

Socialjouren i ett område har i samarbete med den central för prehospital akutsjukvård som avses i 46 § i hälso- och sjukvårdslagen till uppgift att

2) medverka i utarbetandet av regionala beredskapsplaner för storolyckor och exceptionella situationer inom hälso- och sjukvården, tillsammans med andra myndigheter, aktörer och specialupptagningsområden så att planerna bildar en nationell helhet.

33 §

Tillgång till socialvård och dess tillgänglighet

Den allmänna kommunala socialservicen ska tillhandahållas så att den lämpar sig för alla klienter. Vid behov ska den som behöver hjälp och stöd hänvisas till särskild service. När servicen tillhandahålls ska utgångspunkten vara att den kan uppsökas på eget initiativ i ett tillräckligt tidigt skede.

33 a §

Sammanlagning av socialtjänster i anslutning till andra tjänster

Om arbetsfördelningen och centraliseringen i fråga om den specialiserade sjukvården föreskrivs det i hälso- och sjukvårdslagen.

33 b §

Uppgifter i samband med beredskap och förberedelser inom socialvården

Föreslagen lydelse

Socialjouren i ett välfärdsområde har i samarbete med den central för prehospital akutsjukvård som avses i 46 § i hälso- och sjukvårdslagen till uppgift att

2) medverka i utarbetandet av regionala beredskapsplaner för storolyckor och exceptionella situationer inom hälso- och sjukvården, tillsammans med andra myndigheter, aktörer och *samarbetsområdenas centraler för prehospital akutsjukvård* så att planerna bildar en nationell helhet.

33 §

Tillgång till socialvård och dess tillgänglighet

Välfärdsområdets allmänna socialservice ska tillhandahållas så att den lämpar sig för alla klienter. Vid behov ska den som behöver hjälp och stöd hänvisas till särskild service. När servicen tillhandahålls ska utgångspunkten vara att den kan uppsökas på eget initiativ i ett tillräckligt tidigt skede.

33 a §

Sammanlagning av socialtjänster i anslutning till andra tjänster

Om arbetsfördelningen och centraliseringen i fråga om den specialiserade sjukvården föreskrivs det i hälso- och sjukvårdslagen. *Bestämmelser om tjänster som sammanförs i större helheter finns också i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.*

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Den myndighet som svarar för den kommunala socialvården ska genom beredskapsplaner och genom förberedelser för verksamhet i störningssituationer och för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att dess uppgifter kan skötas så väl som möjligt också vid störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Beredskapsplanerna för socialvården ska samordnas med beredskapsplanerna för övriga kommunala förvaltningar.

33 c §

(upphävs)

Att skapa och förmedla en lägesbild

Den myndighet som svarar för den kommunala socialvården ska inom sitt eget område

1) sammanställa och analysera information om sådana störningar och hot om störningar som äventyrar befolkningens sociala trygghet och välfärd samt genomförandet av socialvården,

2) skapa och uppdatera en lägesbild som beskriver beredskapen inom socialvården och som innehåller information om rådande förhållanden, servicesystemets funktion och belastning, personal- och materialresurser och stödtjänsternas funktion,

3) samordna lägesbilden för socialvården med lägesbilden för primärvården,

4) trots sekretessbestämmelserna till regionförvaltningsverket, det sjukvårdsdistrikt som kommunen hör till, den ledande myndigheten inom socialvården i den kommun där centralsjukhuset för det sjukvårdsdistrikt som kommunen hör till finns och till social- och hälsovårdsministeriet lämna ut information som avses i 1—3 punkten och som är nödvändig för att skapa en lägesbild för dem och för skötseln av deras uppgifter.

Den information som avses i 1 mom. får inte innehålla personuppgifter.

33 d §

(upphävs)

Regional beredskap för socialvård

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommunerna inom sjukvårdsdistriktets område ska under ledning av socialvårdsmyndigheten i den kommun där centralsjukhuset finns utarbeta en gemensam beredskapsplan för socialvården. Beredskapsplanen ska innehålla en beskrivning av det förfarande genom vilket den gemensamma lägesbilden skapas, uppdateras och delas. Beredskapsplanen ska samordnas med den regionala beredskapsplanen för hälso- och sjukvården.

I ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus deltar den ledande myndigheten inom socialvården i den kommun där samkommunen för sjukvårdsdistriktet har sin hemort som sakkunnig inom socialvården i den styrning av beredskapsplaneringen inom social- och hälsovården som avses i 42 a § 1 mom. 1 punkten i hälso- och sjukvårdslagen.

33 e §

(upphävs)

Statens medverkan i upprätthållande av beredskapen

Staten kan medverka i upprätthållandet av den beredskap som behövs inom socialvården och i hanteringen av exceptionella situationer genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att finansiera med statsmedel. För verksamheten får social- och hälsovårdsministeriet utse och bemyndiga aktörer på riksnivå.

34 §

34 §

Inledning och avslutning av en klientrelation i socialvården

Inledning och avslutning av en klientrelation i socialvården

Ett socialvårdsärende inleds på ansökan eller när en arbetstagare inom kommunens socialvård annars i sitt arbete har fått kännedom om en person som eventuellt behöver socialservice.

Ett socialvårdsärende inleds på ansökan eller när en arbetstagare inom välfärdsområdets socialvård annars i sitt arbete har fått kännedom om en person som eventuellt behöver socialservice.

Gällande lydelse

35 §

Kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet

Om en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), en socialkurator eller en anställd hos socialväsendet, undervisningsväsendet, idrottsväsendet, barndagvården, räddningsverket, Nödcentralsverket, Tullen, polisen, Brottsförklaringsmyndigheten, arbets- och näringsmyndigheten, Folkpensionsanstalten eller utredningsmyndigheten i sitt arbete har fått kännedom om en person vars behov av socialvård är uppenbart, ska han eller hon styra personen till att söka socialservice eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för den kommunala socialvården, så att stödbehovet kan bedömas.

36 §

Bedömning av servicebehovet

När en anställd hos den kommunala socialvården i sitt arbete har fått kännedom om en person som behöver socialvård, ska den anställda se till att personens behov av brådskande hjälp omedelbart bedöms. Dessutom har personen rätt att få en bedömning av servicebehovet, om det inte är uppenbart onödigt att göra en bedömning.

Bedömningen av servicebehovet ska påbörjas utan dröjsmål och slutföras utan ogrundat dröjsmål. Bedömningen ska påbörjas senast den sjunde vardagen efter det att klienten, en anhörig eller en närstående eller klientens lagliga företrädare har kontaktat den kommunala myndighet som ansvarar för socialservicen för att få service, om

44 §

Föreslagen lydelse

35 §

Kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet

Om en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), en socialkurator eller en anställd hos socialväsendet, undervisningsväsendet, idrottsväsendet, barndagvården, räddningsverket, Nödcentralsverket, Tullen, polisen, Brottsförklaringsmyndigheten, arbets- och näringsmyndigheten, Folkpensionsanstalten eller utredningsmyndigheten i sitt arbete har fått kännedom om en person vars behov av socialvård är uppenbart, ska han eller hon styra personen till att söka socialservice eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för *välståndsområdets* socialvård, så att stödbehovet kan bedömas.

36 §

Bedömning av servicebehovet

När en anställd hos *välståndsområdets* socialvård i sitt arbete har fått kännedom om en person som behöver socialvård, ska den anställda se till att personens behov av brådskande hjälp omedelbart bedöms. Dessutom har personen rätt att få en bedömning av servicebehovet, om det inte är uppenbart onödigt att göra en bedömning.

Bedömningen av servicebehovet ska påbörjas utan dröjsmål och slutföras utan ogrundat dröjsmål. Bedömningen ska påbörjas senast den sjunde vardagen efter det att klienten, en anhörig eller en närstående eller klientens lagliga företrädare har kontaktat *den välståndsområdesmyndighet* som ansvarar för socialservicen för att få service, om

44 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utredning av situationen för en person i klientens vård

Utredning av situationen för en person i klientens vård

Vid behov ska erhållande av tillräcklig vård och tillräckligt stöd säkerställas genom ett möte med barnet eller en annan person som vårdas. I 35 § föreskrivs om skyldigheten att till den myndighet som ansvarar för kommunens socialvård anmäla behov av socialvård.

Vid behov ska erhållande av tillräcklig vård och tillräckligt stöd säkerställas genom ett möte med barnet eller en annan person som vårdas. I 35 § föreskrivs om skyldigheten att till den myndighet som ansvarar för *väl-färds-området* socialvård anmäla behov av socialvård.

47 §

47 §

Egenkontroll

Egenkontroll

En verksamhetsenhet inom socialvården eller en annan aktör som ansvarar för den sam-lade verksamheten ska göra upp en plan för egenkontroll för att säkerställa socialvårdens kvalitet, säkerhet och ändamålsenlighet. Planen ska vara offentligt framlagd, förverkligandet av den ska följas upp regelbundet och verksamheten utvecklas utifrån respons som regelbundet samlas in från klienterna och verksamhetsenhetens personal.

På välfärdsområdenas och de privata tjänst-teproducenternas egenkontroll tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om.

(upphävs)

Närmare bestämmelser om innehållet i samt utarbetandet och uppföljningen av planen för egenkontroll kan utfärdas genom social- och hälsovårdsministeriets förordning.

48 §

48 §

Personalens anmälningsskyldighet

Personalens anmälningsskyldighet

En person som avses ovan i 1 mom. ska utan dröjsmål meddela den person som ansvarar för verksamheten om han eller hon vid skötsel-n av sina uppgifter lägger märke till eller får kännedom om ett missförhållande eller en uppenbar risk för ett missförhållande vid till-handahållandet av socialvård för klienten. Den person som tar emot anmälan ska anmäla ärendet till den ledande tjänsteinnehavaren inom kommunens socialvård.

En person som avses ovan i 1 mom. ska utan dröjsmål meddela den person som ansvarar för verksamheten om han eller hon vid skötsel-n av sina uppgifter lägger märke till eller får kännedom om ett missförhållande eller en uppenbar risk för ett missförhållande vid till-handahållandet av socialvård för klienten. Den person som tar emot anmälan ska anmäla ärendet till den ledande tjänsteinnehavaren inom *väl-färdsområdets* socialvård.

Gällande lydelse

Kommunen och en privat serviceproducent ska informera sin personal om anmälningsskyldigheten och omständigheter i anslutning till tillämpningen av den. Anvisningar för förfaringssätten vid tillämpningen av anmälningsskyldigheten ska ingå i planen för egenkontroll som avses i 47 §. Den person som gjort anmälan får inte bli föremål för negativa motåtgärder till följd av anmälan.

49 a §

Personal

För uppgifter inom verkställigheten av socialvården ska kommunen ha ett tillräckligt antal yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet.

Varje kommun ska till sitt förfogande ha tjänster vilka tillhandahålls av en socialarbetare i tjänsteförhållande som deltar i klientarbetet.

50 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett beslut som avses i 45 och 46 § får på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen begäras hos det organ som svarar för den kommunala socialvården.

51 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som meddelats av det organ som ansvarar för den kommunala socialvården med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Under besvärstiden får besvär även lämnas till organet, som ska sända besväret och sitt utlåtande till förvaltningsdomstolen.

Föreslagen lydelse

Välståndsområdet och en privat serviceproducent ska informera sin personal om anmälningsskyldigheten och omständigheter i anslutning till tillämpningen av den. Anvisningar för förfaringssätten vid tillämpningen av anmälningsskyldigheten ska ingå i planen för egenkontroll som avses i 47 §. Den person som gjort anmälan får inte bli föremål för negativa motåtgärder till följd av anmälan.

49 a §

Personal

För uppgifter inom verkställigheten av socialvården ska *välståndsområdet* ha ett tillräckligt antal yrkesutbildade personer inom socialvården samt annan personal som deltar i klientarbetet.

Varje *välståndsområde* ska till sitt förfogande ha tjänster vilka tillhandahålls av en socialarbetare i tjänsteförhållande som deltar i klientarbetet.

50 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett beslut som avses i 45 och 46 § får begäras hos *välståndsområdet* med iakttagande av vad som föreskrivs i förvaltningslagen.

51 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som meddelats av *välståndsområdet* med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen *med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)*. Under besvärstiden får besvär även lämnas till *välståndsområdet*, som ska sända besväret och sitt utlåtande till förvaltningsdomstolen.

Gällande lydelse

52 §

Verkställighet

Ett beslut av kommunens tjänsteinnehavare eller organ kan trots sökande av ändring verkställas, om typen av beslut kräver omedelbart verkställande och det inte äventyrar säkerheten, eller om beslutets ikraftträdande på grund av orsaker som beror på ordnandet av servicen inte kan skjutas upp och om tjänsteinnehavaren eller organet beordrat att beslutet ska verkställas genast.

55 §

Förhållande till andra lagar

På socialservice som ordnas med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat föreskrivs i lag.

57 §

Personkrets för ordnande av socialvård

Om en person som regelbundet eller långvarigare vistas utanför hemkommunen på grund av arbete, studier eller motsvarande orsaker och personens hemkommun inte ändras enligt 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, kan han eller hon söka socialservice hos vistelsekommunen. Hemkommunen är dock inte skyldig att ordna socialvård för en person som vistas utomlands, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

58 §

Ordnande av brådskande institutionsvård

I brådskande fall eller då omständigheterna annars förutsätter det ska kommunen se till att

Föreslagen lydelse

52 §

Verkställighet

Ett beslut av *väl-färdsområdet* kan trots sökande av ändring verkställas, om typen av beslut kräver omedelbart verkställande och verkställandet inte äventyrar säkerheten, eller om beslutets ikraftträdande på grund av orsaker som beror på ordnandet av servicen inte kan skjutas upp och om *väl-färdsområdet* beordrat att beslutet ska verkställas genast.

55 §

Förhållande till andra lagar

På socialservice som ordnas med stöd av denna lag tillämpas lagen om *ordnande av social- och hälsovård och lagen om väl-färdsområdenas finansiering (/), om inte något annat föreskrivs i lag.*

57 §

Personkrets för ordnande av socialvård

Om en person som regelbundet eller långvarigare vistas utanför hemkommunen på grund av arbete, studier eller motsvarande orsaker och personens hemkommun förblir densamma enligt 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, kan personen söka socialservice hos det *väl-färdsområde inom vilket han eller hon vistas. Det väl-färdsområde inom vilket personens hemkommun finns* är dock inte skyldig att ordna socialvård för en person som vistas utomlands, om inte något annat föreskrivs i lag.

58 §

Ordnande av brådskande institutionsvård

I brådskande fall eller då omständigheterna annars förutsätter det ska *väl-färdsområdet* se till att institutionsvård och annan socialservice

Gällande lydelse

institutionsvård och annan socialservice ordnas även för andra som vistas i kommunen än kommunens invånare.

Beräknas behovet av institutionsvård vara över 14 dygn, ska det kommunala organ som ansvarar för socialvården utan dröjsmål göra en anmälan om institutionsvården till organet i den kommun vars uppgift det hade varit att ordna vård.

59 §

Överflyttning av en person till egen kommun

När någon som inte är kommuninvånare har fått institutionsvård med stöd av 58 § och behovet av vården beräknas bli långvarigt, kan förvaltningsdomstolen berättiga det organ som ansvarar för socialvården att flytta personen till den kommun där han eller hon är invånare.

På begäran av den som får institutionsvård ska organet likväl alltid vidta sådana åtgärder som avses i 1 mom. för att flytta personen till den kommun där han eller hon är invånare.

En ansökan om överflyttning enligt 1 mom. ska göras hos den förvaltningsdomstol inom vars verksamhetsområde den kommun som tillhandahållit institutionsvården är belägen.

60 §

Ansökan om socialservice och vårdplats i en annan kommun

Den som vill flytta och bli invånare i en annan kommun, men på grund av sin ålder eller sin funktionsnedsättning eller av någon annan orsak inte kan bo självständigt där, kan anhålla om socialservice och vårdplats där på samma grunder som kommunens invånare. Kommunen är skyldig att genast underrätta sökandens hemkommun om att en sådan ansökan har kommit in och att den har tagits upp

Föreslagen lydelse

ordnas även för andra som vistas inom *väl-färdsområdets område* än *väl-färdsområdets* invånare.

Beräknas behovet av institutionsvård vara över 14 dygn, ska *det väl-färdsområde* som ansvarar för socialvården utan dröjsmål göra en anmälan om institutionsvården till *det väl-färdsområde* vars uppgift det är att ordna vård.

59 §

Överflyttning av en person till eget väl-färdsområde

När någon som inte är *invånare i väl-färdsområdet* har fått institutionsvård med stöd av 58 § och behovet av vården beräknas bli långvarigt, kan förvaltningsdomstolen berättiga *väl-färdsområdet* att flytta personen till *det väl-färdsområde* där han eller hon är invånare.

På begäran av den som får institutionsvård ska *väl-färdsområdet* likväl alltid vidta sådana åtgärder som avses i 1 mom. för att flytta personen till *det väl-färdsområde* där han eller hon är invånare.

En ansökan om överflyttning enligt 1 mom. ska göras hos den förvaltningsdomstol inom vars verksamhetsområde *det väl-färdsområde* som tillhandahållit institutionsvården är belägen.

60 §

Ansökan om socialservice och vårdplats i ett annat väl-färdsområde

Den som vill flytta och bli invånare i *ett annat väl-färdsområde*, men på grund av sin ålder eller sin funktionsnedsättning eller av någon annan orsak inte kan bo självständigt där, kan anhålla om socialservice och vårdplats där på samma grunder som *väl-färdsområdets* invånare. *Väl-färdsområdet* är skyldigt att genast underrätta *det väl-färdsområde inom vars om-*

Gällande lydelse

till behandling. Kommunen ska behandla ansökan, bedöma sökandens behov av service i samarbete med hans eller hennes hemkommun och fatta beslut i ärendet. Ansökan ska dock inte behandlas, om sökanden har lämnat in en likadan ansökan till en annan kommun och behandlingen av den fortfarande pågår.

Om kommunen beslutar bevilja service i enlighet med 1 mom., ska sökanden inom två veckor efter att ha fått del av beslutet anmäla till kommunen om han eller hon tar emot servicen. Sökanden har rätt att inom tre månader efter att ha fått del av beslutet flytta till den vårdplats som anvisats. Om sökanden försummar att iaktta nämnda tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till den service som beslutet gäller.

Föreslagen lydelse

råde sökanden har sin hemkommun om ansökan och om att den har tagits upp till behandling. *Välståndsområdet* ska behandla ansökan, bedöma sökandens behov av service i samarbete med *det välståndsområde inom vars område sökanden har sin hemkommun* och fatta beslut i ärendet. Ansökan ska dock inte behandlas, om sökanden har lämnat in en likadan ansökan till *ett annat välståndsområde* och behandlingen av den fortfarande pågår.

Om *välståndsområdet* beslutar bevilja service i enlighet med 1 mom., ska sökanden inom två veckor efter att ha fått del av beslutet anmäla till *välståndsområdet* om han eller hon tar emot servicen. Sökanden har rätt att inom tre månader efter att ha fått del av beslutet flytta till den vårdplats som anvisats. Om sökanden försummar att iaktta nämnda tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till den service som beslutet gäller.

Denna lag träder i kraft den _____ *20* .

49.

Lag

om ändring av lagen om social kreditgivning

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om social kreditgivning (1133/2002) 2 §, 3 § 1 mom., 4 § 2 och 3 mom., det inledande stycket i 8 § 1 mom. och 8 § 2 mom. samt 11 §, av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1729/2009 och 11 § sådan den lyder i lag 1315/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Ordnande och verkställighet av social kreditgivning

Ordnande och verkställighet av social kreditgivning

Kommunen kan ordna social kreditgivning i den omfattning den beslutar. Om kommunen beslutar att ordna social kreditgivning, skall den fastställa grunderna för beviljandet av sociala krediter med beaktande av vad som föreskrivs i denna lag.

Välfärdsområdet kan ordna social kreditgivning i den omfattning det beslutar. Om *välfärdsområdet* beslutar att ordna social kreditgivning, ska det fastställa grunderna för beviljandet av sociala krediter med beaktande av vad som föreskrivs i denna lag.

Uppgifterna enligt denna lag sköts i kommunen av ett sådant kollegialt organ (organ) som avses i 6 § 1 mom. socialvårdslagen (710/1982) och som utses av kommunen.

(upphävs)

3 §

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Förhållande till annan lagstiftning

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat bestäms genom lag.

På verksamhet som *ett välfärdsområde* ordnar med stöd av denna lag tillämpas *lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/)*, om inte något annat föreskrivs i lag.

4 §

4 §

Beviljande av social kredit

Beviljande av social kredit

Om beviljande av social kredit beslutar på ansökan organet i den kommun som är personens hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994).

Beslut om beviljande av social kredit fattas på ansökan av *det välfärdsområde inom vars område personen har sin hemkommun* enligt lagen om hemkommun (201/1994).

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Innan social kredit beviljas skall kredittagaren skriftligen ges uppgifter om de grunder som kommunen fastställt för beviljande av sociala krediter.

8 §

Krav på återbetalning av social kredit

Om kommunen på grund av kredittagarens betalningsdröjsmål eller något annat brott mot avtalet, enligt avtalet har rätt att kräva betalning av en rat som annars inte har förfallit till betalning, får kommunen åberopa nämnda rättighet om

Kommunen har dock inte rätt att göra en i 1 mom. nämnd påföljd gällande, om det är fråga om dröjsmål med betalningen och dröjsmålet beror på kredittagarens sjukdom, arbetslöshet eller någon annan därmed jämförbar omständighet som inte beror av honom eller henne, utom då detta med beaktande av dröjsmålets längd och andra omständigheter vore uppenbart oskäligt gentemot kommunen såsom kreditgivare.

11 §

Ändringssökande

I ett beslut om social kredit som kommunen fattat med stöd av denna lag får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen, och tvister som gäller ett avtal om social kredit behandlas i förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Föreslagen lydelse

Innan social kredit beviljas ska kredittagaren skriftligen ges uppgifter om de grunder som *välståndsrådet* fastställt för beviljande av sociala krediter.

8 §

Krav på återbetalning av social kredit

Om *välståndsrådet* på grund av kredittagarens betalningsdröjsmål eller något annat brott mot avtalet, enligt avtalet har rätt att kräva betalning av en rat som annars inte har förfallit till betalning, får *välståndsrådet* åberopa nämnda rättighet om

Välståndsrådet har dock inte rätt att göra en i 1 mom. nämnd påföljd gällande, om det är fråga om dröjsmål med betalningen och dröjsmålet beror på kredittagarens sjukdom, arbetslöshet eller någon annan därmed jämförbar omständighet som inte beror av honom eller henne, utom då detta med beaktande av dröjsmålets längd och andra omständigheter vore uppenbart oskäligt gentemot *välståndsrådet* såsom kreditgivare.

11 §

Ändringssökande

På ändringssökande tillämpas vad som föreskrivs i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 .

50.

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 2 § 1 och 9 punkten, 5 § 1 och 3–6 mom., 6 §, 8 § 1 mom. 3 punkten och 8 § 3 och 5 mom., 9 § 2 mom., 10 § 1 mom., 12 §, rubriken för 13 § och 13 § 1 mom., 14 § 2 mom., 15 §, 16 § 1 och 2 mom., 23 § 1 mom., 24 § 1 mom., 25 § och 27 § 2 mom., av dem 2 § 1 punkten, 5 § 4 mom., 8 § 1 mom. 3 punkten och 12 § sådana de lyder i lag 937/2012, 5 § 1, 3, 5 och 6 mom., 8 § 5 mom. och 10 § 1 mom. sådana de lyder i lag 314/2010, 6 §, rubriken för 13 § och 13 § 1 mom., 23 § 1 mom. och 24 § 1 mom. sådana de lyder i lag 702/2020, 8 § 3 mom., 15 § och 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1372/2014, 25 § sådan den lyder i lag 1719/2009 och 27 § 2 mom. sådant det lyder i lag 936/2019 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättring av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa och som utarbetas av arbets- och näringsbyrån och kommunen tillsammans med personen i fråga,

I denna lag avses med

1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättring av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa och som utarbetas av arbets- och näringsbyrån och *välståndsområdet* tillsammans med personen i fråga,

9) *statlig ersättning* ersättning som av sysselsättningsanslagen betalas till kommunen för kostnader för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

9) *statlig ersättning* ersättning som av sysselsättningsanslagen betalas till *välståndsområdet* för kostnader för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

5 §

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Utarbetande av aktiveringsplan

Arbets- och näringsbyrån och kommunen ska utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med en person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen ska revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbets- och näringsbyrån och *välståndsområdet* ska utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med en person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen ska revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Kommunen ska utan dröjsmål vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan för den

Välståndsområdet ska utan dröjsmål vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan

Gällande lydelse

som uppfyller villkoren i 3 § 1 mom. 3 punkten eller 2 mom. 3 punkten.

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i denna lag tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft, ska kommunen vidta åtgärder för att utarbeta en aktiveringsplan.

Kommunen, arbets- och näringsbyrån och personen i fråga kommer överens om aktiveringsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och återupptagandet av en avbruten plan. Klienten har möjlighet att få assistans av en stödperson för att utarbeta och revidera aktiveringsplanen.

Arbets- och näringsbyrån eller kommunen beslutar om huruvida planen ska anses avbruten. Planen kan anses avbruten en månad från det att personen i fråga har fått sysselsättning i arbete eller företagsverksamhet eller inlett studier på heltid som leder till ett yrke eller en examen. Arbets- och näringsbyrån eller kommunen ska höra personen i fråga innan den fattar beslut om avbrott.

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas av kommunen.

Föreslagen lydelse

för den som uppfyller villkoren i 3 § 1 mom. 3 punkten eller 2 mom. 3 punkten.

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan *välståndsområdet* vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses ovan i 3 § 1 mom. 3 punkten tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft, ska *välståndsområdet* vidta åtgärder för att utarbeta en aktiveringsplan.

Välståndsområdet, arbets- och näringsbyrån och personen i fråga kommer överens om aktiveringsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och återupptagandet av en avbruten plan. Klienten har möjlighet att få assistans av en stödperson för att utarbeta och revidera aktiveringsplanen.

Arbets- och näringsbyrån eller *välståndsområdet* beslutar om huruvida planen ska anses avbruten. Planen kan anses avbruten en månad från det att personen i fråga har fått sysselsättning i arbete eller företagsverksamhet eller inlett studier på heltid som leder till ett yrke eller en examen. Arbets- och näringsbyrån eller *välståndsområdet* ska höra personen i fråga innan den fattar beslut om avbrott.

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas av *välståndsområdet*.

Gällande lydelse

Oberoende av på vilket sätt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas svarar kommunen för att verksamheten anordnas i enlighet med denna lag och på det sätt som anges i aktiveringsplanen eller i den sektorsövergripande sysselsättningsplanen.

För kostnader för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas ersättning till kommunen av statens medel i enlighet med denna lag.

Kommunen har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om personen

1) annat än tillfälligt är i arbete som utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

4) deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som kommunen utarbetat för personen i fråga har genomförts, och

Om arbets- och näringsbyrån, kommunen och personen tillsammans bedömer att personen till följd av begränsningar i arbets- och funktionsförmågan inte kan delta i offentlig arbetskraftsservice eller arbete, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller i enlighet med speciallagar sådan socialservice, samt sådana hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster som förbättrar personens arbets- och funktionsförmåga ingå i aktiveringsplanen.

Föreslagen lydelse

Oberoende av på vilket sätt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte anordnas svarar *väl-färdsområdet* för att verksamheten anordnas i enlighet med denna lag och på det sätt som anges i aktiveringsplanen eller i den sektorsövergripande sysselsättningsplanen.

För kostnader för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas ersättning till *väl-färdsområdet* av statens medel i enlighet med denna lag.

Väl-färdsområdet har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om personen

1) annat än tillfälligt är i arbete som utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

4) deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som *väl-färdsområdet* utarbetat för personen i fråga har genomförts, och

Om arbets- och näringsbyrån, *väl-färdsområdet* och personen tillsammans bedömer att personen till följd av begränsningar i arbets- och funktionsförmågan inte kan delta i offentlig arbetskraftsservice eller arbete, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller i enlighet med speciallagar sådan socialservice, samt sådana hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster som förbättrar personens arbets- och funktionsförmåga ingå i aktiveringsplanen.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Aktiveringsplanen undertecknas av arbets- och näringsbyrån, kommunen och personen i fråga.

9 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i aktiveringsplanen och den sektorsövergripande sysselsättningsplanen

Innan planen undertecknas skall arbetskraftsbyrån och kommunen informera personen i fråga om de förmåner och ersättningar som betalas för deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Den som uppfyller villkoren i 3 § är skyldig att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillsammans med arbets- och näringsbyrån och kommunen.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan och de som i enlighet med 8 § 4 mom. anlitas som sakkunniga då planen utarbetas har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som är nödvändiga för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i kommunen och i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Föreslagen lydelse

Aktiveringsplanen undertecknas av arbets- och näringsbyrån, *välårsområdet* och personen i fråga.

9 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i aktiveringsplanen och den sektorsövergripande sysselsättningsplanen

Innan planen undertecknas ska arbetskraftsbyrån och *välårsområdet* informera personen i fråga om de förmåner och ersättningar som betalas för deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Den som uppfyller villkoren i 3 § är skyldig att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillsammans med arbets- och näringsbyrån och *välårsområdet*.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som är nödvändiga för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i *välårsområdet* och i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Gällande lydelse

13 §

Produktion av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Kommunen kan producera tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte själv eller genom att ingå ett skriftligt avtal om produktion av tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte med en annan kommun eller en samkommun eller med en registrerad förening, en registrerad stiftelse, ett statligt ämbetsverk eller ett registrerat religionssamfund. Kommunen ska underrätta arbets- och näringsbyrån om avtal som den ingått om produktion av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte ersätta arbete som utförs i tjänsteförhållande eller anställningsförhållande. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte föranleda att anställda hos kommunen eller hos någon annan instans som står för genomförandet av verksamheten sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämras.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får arbetslöshetsdagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om kommunen och arbets- och näringsbyrån, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli

Föreslagen lydelse

13 §

Produktion av tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

På produktion av tjänster för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte tillämpas 9 § i lagen om välfärdsområden (/).

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte ersätta arbete som utförs i tjänsteförhållande eller anställningsförhållande. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte får inte föranleda att anställda hos *välfärdsområdet* eller hos någon annan instans som står för genomförandet av verksamheten sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämras.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får arbetslöshetsdagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom.,

Gällande lydelse

hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte utarbetas så som bestäms i 3 kap. eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetas enligt vad som bestäms i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos arbets- och näringsbyrån eller kommunen.

16 §

Anmälan om att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte inleds

Innan en person inleder arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt aktiveringsplanen eller den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska kommunen underrätta den huvudförtroendeman om saken, som företräder de anställda som främst ska arbeta med den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Kommunen får utan hinder av sekretessbestämmelserna meddela personens namn och de uppgifter som nämns i 9 § 1 mom. 1–3 punkten.

23 §

Olycksfallsförsäkring

Kommunen ska för den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte teckna försäkring mot olycksfall i arbetet och mot yrkessjukdomar med iakttagande av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På den som deltar i arbetsverksamheten tillämpas i det fallet vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på kommunen tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

Föreslagen lydelse

om *väl-färdsområdet* och arbets- och näringsbyrån, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte utarbetas så som bestäms i 3 kap. eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetas enligt vad som bestäms i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos arbets- och näringsbyrån eller *väl-färdsområdet*.

16 §

Anmälan om att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte inleds

Innan en person inleder arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt aktiveringsplanen eller den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska *väl-färdsområdet* underrätta den huvudförtroendeman om saken, som företräder de anställda som främst ska arbeta med den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Väl-färdsområdet får utan hinder av sekretessbestämmelserna meddela personens namn och de uppgifter som nämns i 9 § 1 mom. 1–3 punkten.

23 §

Olycksfallsförsäkring

Väl-färdsområdet ska för den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte teckna försäkring mot olycksfall i arbetet och mot yrkessjukdomar med iakttagande av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På den som deltar i arbetsverksamheten tillämpas i det fallet vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på *väl-färdsområdet* tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

Statlig ersättning

Kommunen har rätt att i statlig ersättning för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte få 10,09 euro per dag för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Ersättningen betalas i efterskott för de dagar personen i fråga deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

24 §

Statlig ersättning

Välfärdsområdet har rätt att i statlig ersättning för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte få 10,09 euro per dag för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Ersättningen betalas i efterskott för de dagar personen i fråga deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

25 §

Finansiering

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

25 §

Finansiering

På verksamhet som *välfärdsområdet* ordnar med stöd av denna lag tillämpas *lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om välfärdsområdenas finansiering (/)*.

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska till kommunen trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter lämna uppgifter om arbetslösa personer under 25 år vars huvudsakliga utkomst under de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet samt uppgifter om personer som har fyllt 25 år och vars huvudsakliga utkomst under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet. Uppgifterna ska lämnas till personens hemkommun enligt lagen om hemkommun.

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska till *välfärdsområdet* trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter lämna uppgifter om arbetslösa personer under 25 år vars huvudsakliga utkomst under de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet samt uppgifter om personer som har fyllt 25 år och vars huvudsakliga utkomst under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet. Uppgifterna lämnas till *det välfärdsområde inom vars område personen har sin* hemkommun enligt lagen om hemkommun.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

51.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) 8 och 9 §, sådana de lyder i lag 292/2006 som följer:

Gällande lydelse

8 §

Hälsovård kan anordnas genom att tjänster anskaffas hos en kommun, en samkommun eller någon annan offentlig eller privat serviceproducent, på det sätt som särskilt avtalas.

9 §

Har ett sjukhus för vilket samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt är huvudman, en kommunal hälsovårdscentral eller någon annan offentlig serviceproducent gett en person vars hälsovård försvarsmakten ansvarar för hälso- och sjukvårdstjänster och har om ersättningen ingenting överenskommit särskilt, bestäms den ersättning som försvarsmakten skall betala enligt de kostnader som servicen åsamkat sjukvårdsdistriktet och hälsovårdscentralen.

Föreslagen lydelse

8 §

Hälsovård kan anordnas genom att tjänster anskaffas hos *ett välfärdsområde* eller någon annan offentlig eller privat serviceproducent, på det sätt som särskilt avtalas.

9 §

Har ett sjukhus, *en hälsovårdscentral eller någon annan offentlig serviceproducent inom välfärdsområdet* gett en person vars hälsovård Försvarsmakten ansvarar för hälso- och sjukvårdstjänster och om ingenting särskilt har överenskommit om ersättningen, bestäms den ersättning som Försvarsmakten ska betala enligt de kostnader som servicen åsamkat *välfärdsområdet*.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

52.

Lag

om ändring av 2 och 6 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008) 2 § 1 mom. 1 punkten och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. 1 punkten i lag 1481/2019 och 6 § 1 mom. i lag 292/2018 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Uppgifter

Verket ska sköta följande:

1) den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som verket har enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015), folkhälso- solagen (66/1972), lagen om företagshälsovård (1383/2001), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om elektroniska recept (61/2007), socialvårdslagen (1301/2014), lagen om privat socialservice (922/2011), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), hälsoskyddslagen (763/1994), alkohollagen (1102/2017), tobakslagen (549/2016) och lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

6 §

Utlämnande av uppgifter

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga sammanslutningar,

Föreslagen lydelse

2 §

Uppgifter

Verket ska sköta följande:

1) den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som verket har enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015), *lagen om välfärdsområden (/), lagen om ordnade av social- och hälsovård (/),* lagen om företagshälsovård (1383/2001), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om elektroniska recept (61/2007), socialvårdslagen (1301/2014), lagen om privat socialservice (922/2011), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), hälsoskyddslagen (763/1994), alkohollagen (1102/2017), tobakslagen (549/2016) och lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

6 §

Utlämnande av uppgifter

Statliga myndigheter och *välfärdsområdesmyndigheter* samt andra offentligrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten,

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, patientskadenämnden, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, sammanslutningar eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet, producenter av privat socialservice och apoteken är skyldiga att på begäran avgiftsfritt och oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket de upplysningar och utredningar som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som avses i 2 §.

Föreslagen lydelse

Pensionsskyddscentralen, patientskadenämnden, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, sammanslutningar eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet, producenter av privat socialservice och apoteken är skyldiga att på begäran avgiftsfritt och oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket de upplysningar och utredningar som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som avses i 2 §.

Denna lag träder i kraft den *20* .

53.

Lag

om ändring av lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001) 1 §
1 och 2 mom., av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1558/2009 som följer:

Gällande lydelse

1 §

Kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

Syftet med kompetenscentrumverksamheten inom det sociala området är att skapa och upprätthålla en regional samarbetsstruktur som täcker hela landet i avsikt att främja baskompetensen och specialkompetensen inom det sociala området samt säkerställa specialservice och specialisttjänster som kräver specialkompetens och förutsätter samarbete på regional nivå inom det sociala området. För verksamheten ansvarar regionala kompetenscentrum inom det sociala området (*kompetenscentrum*), vilkas verksamhetsområden omfattar samtliga kommuner. Dessutom finns det för den svenskspråkiga befolkningens behov ett svenskspråkigt kompetenscentrum. Om kompetenscentrumen och deras verksamhetsområden bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Ett kompetenscentrum kan bildas av kommuner och samkommuner i varje verksamhetsområde tillsammans med universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter inom området för social- och hälsovård, förbund på landskapsnivå, regionförvaltningsverk, organisationer och företag samt andra parter som är verksamma inom social- och hälsovården.

Föreslagen lydelse

1 §

Kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

Syftet med kompetenscentrumverksamheten inom det sociala området är att skapa och upprätthålla en regional samarbetsstruktur som täcker hela landet i avsikt att främja baskompetensen och specialkompetensen inom det sociala området samt säkerställa specialservice och specialisttjänster som kräver specialkompetens och förutsätter samarbete på regional nivå inom det sociala området. För verksamheten ansvarar regionala kompetenscentrum inom det sociala området (*kompetenscentrum*), vilkas verksamhetsområden omfattar *väl-färdsområdena*. Dessutom finns det för den svenskspråkiga befolkningens behov ett svenskspråkigt kompetenscentrum. Om kompetenscentrumen och deras verksamhetsområden bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Kompetenscentrum kan bildas av *väl-färdsområdena inom sina respektive* verksamhetsområden tillsammans med universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter inom området för social- och hälsovård, förbund på landskapsnivå, regionförvaltningsverk, organisationer och företag samt andra parter som är verksamma inom social- och hälsovården.

Denna lag träder i kraft den 20 .

54.

Lag

om ändring av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010) 13 § 3 mom., 23 § 1 mom. 1 punkten och 24 § 6 punkten, av dem 24 § 6 punkten sådan den lyder i lag 1330/2010 som följer:

Gällande lydelse

13 §

Ansökan om tolkningstjänst och förande av talan

Minderåriga barns talan får på barnets vägnar föras av barnets intressebevakare, vårdnadshavare, det kommunala organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) eller den person som har den faktiska vårdnaden om barnet. Vidare får ett barn som har fyllt 15 år själv föra sin talan.

23 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och en besvärinstans enligt denna lag har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar av rätten till information rätt att på begäran avgiftsfritt erhålla uppgifter som är nödvändiga för verkställande av uppgifter enligt denna lag av

1) statliga och kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga samfund,

24 §

Rätt att lämna ut uppgifter

Folkpensionsanstalten har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndig-

Föreslagen lydelse

13 §

Ansökan om tolkningstjänst och förande av talan

Minderåriga barns talan får på barnets vägnar föras av barnets intressebevakare, vårdnadshavare, *välståndsområdet* eller den person som har den faktiska vårdnaden om barnet. Vidare får ett barn som har fyllt 15 år själv föra sin talan.

23 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och en besvärinstans enligt denna lag har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar av rätten till information rätt att på begäran avgiftsfritt erhålla uppgifter som är nödvändiga för verkställande av uppgifter enligt denna lag av

1) statliga myndigheter och välståndsområdesmyndigheter och andra offentligt rättsliga samfund,

24 §

Rätt att lämna ut uppgifter

Folkpensionsanstalten har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndig-

55.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 23 b § 1 och 2 mom., 27 § 2 mom. och 40 §, av dem 23 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 533/2019 och 40 § sådan den lyder i lag 1550/2009 som följer:

Gällande lydelse

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Sjukskötare anställda vid en verksamhetsenhet för öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna och som har tillräcklig praktisk erfarenhet och har avlagt den tilläggsutbildning som behövs har begränsad rätt att från apotek förskriva läkemedel som används vid behandlingen till patienter som de vårdar. Sjukskötare får förskriva läkemedel då det är fråga om förebyggande behandling av patienten, fortsatt medicinering som en läkare förskrivit eller medicinering som baserar sig på ett vårdbehov som sjukskötaren konstaterat (*begränsad förskrivningsrätt*).

Begränsad läkemedelsförskrivning får också införas i sådan öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos staten, en kommun eller en samkommun har dömts till skiljande från tjänsteutövning eller avsättning skall 1 mom. iakttas på motsvarande sätt.

Föreslagen lydelse

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Sjukskötare anställda vid en verksamhetsenhet för öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård *välståndsområdet* har ansvar för att ordna och som har tillräcklig praktisk erfarenhet och har avlagt den tilläggsutbildning som behövs har begränsad rätt att från apotek förskriva läkemedel som används vid behandlingen till patienter som de vårdar. Sjukskötare får förskriva läkemedel då det är fråga om förebyggande behandling av patienten, fortsatt medicinering som en läkare förskrivit eller medicinering som baserar sig på ett vårdbehov som sjukskötaren konstaterat (*begränsad förskrivningsrätt*).

Begränsad läkemedelsförskrivning får också införas i sådan öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård *välståndsområdet* har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för *välståndsområdets* räkning.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är anställd hos staten, en kommun, en samkommun eller ett välståndsområde har dömts till skiljande från tjänsteutövning eller avsättning ska 1 mom. iakttas på motsvarande sätt.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få de upplysningar och utredningar som behövs för utförande av uppgifter enligt denna lag.

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och *väl-färdsområdesmyndigheter* samt andra offentlighetsrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få nödvändiga upplysningar och utredningar för utförande av uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den *20* .

56.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) 27 § som följer:

Gällande lydelse

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter samt andra offentligrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att utföra uppgifter enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och *välståndsrådesmyndigheter* samt andra offentligrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att utföra uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

57.

Lag

om ändring av lagen om privat socialservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om privat socialservice (922/2011) 3 § 4 punkten, 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 9 § 1 mom., 11 §, 12 §, 13 §, 17 § 2 mom., 34 § 2 mom. och 35 § 2 och 3 mom., av dem 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 543/2018 och 13 § sådan den lyder i lag 1321/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

4) *tillsynsmyndighet* det kommunala organ som avses i 6 § i socialvårdslagen eller den tjänsteinnehavare som organet utsett, regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

4) *tillsynsmyndighet ett välfärdsområde* och en tjänsteinnehavare som välfärdsområdet utsett, regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

5 §

5 §

Ansvar för servicens kvalitet

Ansvar för servicens kvalitet

Privat socialservice ska basera sig på ett avtal eller på ett förvaltningsbeslut av kommunen samt på en service-, vård-, omsorgs- eller rehabiliteringsplan eller någon annan motsvarande plan som utarbetats i enlighet med 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

Privat socialservice ska basera sig på ett avtal eller på ett förvaltningsbeslut av *välfärdsområdet* samt på en service-, vård- eller rehabiliteringsplan eller någon annan motsvarande plan som utarbetats i enlighet med 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

6 §

6 §

Plan för egenkontroll

Plan för egenkontroll

För säkerställande av att verksamheten är tillbörlig ska varje producent av privat socialservice utarbeta en plan för egenkontroll som

För säkerställande av att verksamheten är tillbörlig ska varje producent av privat socialservice utarbeta en plan för egenkontroll som

Gällande lydelse

omfattar serviceproducentens alla former av socialservice och den samlade service som avses i 5 § 2 mom. Serviceproducenten ska hålla planen för egenkontroll offentligt framlagd och följa hur den förverkligas.

9 §

Inspektion med anledning av tillståndsansökan

För att säkerställa att verksamhetsbetingelserna enligt 4 § uppfylls ska regionförvaltningsverket inspektera en verksamhetsenhet som tillhandahåller socialservice dygnet runt så snart som möjligt efter det att tillståndsansökan om inledande eller ändring av verksamheten har lämnats in till regionförvaltningsverket. På begäran av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska regionförvaltningsverket dessutom inspektera en sådan verksamhetsenhet för vilken en tillståndsansökan har lämnats in till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. På begäran av regionförvaltningsverket får en representant för den kommun där det är meningen att socialservice ska produceras delta i inspektionen.

11 §

Anmälningspliktig service

Varje producent av privat socialservice som producerar annan socialservice än socialservice dygnet runt ska lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten innan den inleds eller ändras väsentligt till det kommunala organet i den kommun där tjänsterna produceras. I anmälan ska nämnas motsvarande uppgifter som i en tillståndsansökan. En serviceproducent som har ansökt om tillstånd som avses i 7 § behöver inte göra någon separat anmälan om

Föreslagen lydelse

omfattar serviceproducentens alla former av socialservice och den samlade service som avses i 5 § 2 mom. Serviceproducenten ska hålla planen för egenkontroll offentligt framlagd och följa hur den förverkligas. *Producenter av privat socialservice ska dessutom vid egenkontroll iakttä 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).*

9 §

Inspektion med anledning av tillståndsansökan

För att säkerställa att verksamhetsbetingelserna enligt 4 § uppfylls ska regionförvaltningsverket inspektera en verksamhetsenhet som tillhandahåller socialservice dygnet runt så snart som möjligt efter det att tillståndsansökan om inledande eller ändring av verksamheten har lämnats in till regionförvaltningsverket. På begäran av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska regionförvaltningsverket dessutom inspektera en sådan verksamhetsenhet för vilken en tillståndsansökan har lämnats in till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. På begäran av regionförvaltningsverket får en representant för *det välfärdsområde* där det är meningen att socialservice ska produceras delta i inspektionen.

11 §

Anmälningspliktig service

Varje producent av privat socialservice som producerar annan socialservice än socialservice dygnet runt ska lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten innan den inleds eller ändras väsentligt till *det välfärdsområde* där tjänsterna produceras. En serviceproducent som har ansökt om tillstånd som avses i 7 § behöver inte göra någon separat anmälan om sådana andra former av socialservice än socialservice dygnet runt som denne producerar om de framgår av tillståndsansökan.

Gällande lydelse

sådana andra former av socialservice än socialservice dygnet runt som denne producerar om de framgår av tillståndsansökan.

12 §

Anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör

Varje serviceproducent ska lämna in en skriftlig anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör. Anmälan ska lämnas in till den tillståndsmyndighet som beviljat tillståndet eller till det kommunala organ som tagit emot en anmälan som avses i 11 §.

13 §

Kommunens skyldighet att lämna regionförvaltningsverket anmälda uppgifter

Det kommunala organet ska utan dröjsmål lämna regionförvaltningsverket de uppgifter som organet fått med stöd av 11 och 12 §, med undantag för uppgifter om serviceproducenter som producerar endast stödservice i anslutning till hemservice som avses i 14 § 1 mom. 5 punkten i socialvårdslagen eller med stöd-tjänster jämförbara tjänster.

17 §

Inspektionsrätt

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. Tillståndsmyndigheten kan dessutom be det kommunala organet att av grundad anledning inspektera en verksamhetsenhet.

34 §

Region- och lokalförvaltningen

Föreslagen lydelse

12 §

Anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör

Varje serviceproducent ska lämna in en skriftlig anmälan om att den ansvariga personen byts ut och om att verksamheten upphör. Anmälan ska lämnas in till den tillståndsmyndighet som beviljat tillståndet eller till *det välfärdsområde* som tagit emot en anmälan som avses i 11 §.

13 §

Välfärdsområdets skyldighet att lämna regionförvaltningsverket anmälda uppgifter

Välfärdsområdet ska utan dröjsmål lämna regionförvaltningsverket de uppgifter som välfärdsområdet fått med stöd av 11 och 12 §, med undantag för uppgifter om serviceproducenter som producerar endast stödservice i anslutning till hemservice som avses i 14 § 1 mom. 5 punkten i socialvårdslagen eller med stöd-tjänster jämförbara tjänster.

17 §

Inspektionsrätt

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. Tillståndsmyndigheten kan dessutom be *välfärdsområdet* att av grundad anledning inspektera en verksamhetsenhet.

34 §

Region- och lokalförvaltningen

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Det kommunala organet styr och övervakar privat socialservice som produceras inom kommunen.

35 §

Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna

Det kommunala organet ska omedelbart underrätta regionförvaltningsverket om bristfälligheter eller missförhållanden som kommit till dess kännedom i samband med tillsyn enligt denna lag. Det kommunala organet ska dessutom underrätta regionförvaltningsverket om de inspektioner som organet förrättat med stöd av 17 § och sina slutsatser om dem.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta regionförvaltningsverket om de tillsynsåtgärder det genomfört med stöd av 17–23 §. Regionförvaltningsverket ska underrätta Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder, om serviceproducenten har fått tillstånd av eller ansökt om tillstånd hos Tillstånds- och tillståndsverket för social- och hälsovården. Dessutom ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket underrätta det kommunala organet i de kommuner där service produceras om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder.

Föreslagen lydelse

Välståndsområdet styr och övervakar privat socialservice som produceras inom *dess område med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om välfärdsområden (/) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/)*.

35 §

Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna

Välståndsområdet ska omedelbart underrätta regionförvaltningsverket om bristfälligheter eller missförhållanden som kommit till dess kännedom i samband med tillsyn enligt denna lag. *Välståndsområdet* ska dessutom underrätta regionförvaltningsverket om de inspektioner som välfärdsområdet förrättat med stöd av 17 § och sina slutsatser om dem.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta det behöriga regionförvaltningsverket om de tillsynsåtgärder det genomfört med stöd av 17–23 §. Regionförvaltningsverket ska underrätta Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder, om serviceproducenten har fått tillstånd av eller ansökt om tillstånd hos Tillstånds- och tillståndsverket för social- och hälsovården. Dessutom ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket underrätta *det välfärdsområde inom vars område* service produceras om sina ovan nämnda tillsynsåtgärder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

58.

Lag

om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) 13 § 5 mom., sådant det lyder i lag 1549/2009, och
ändras 6 § 1 mom., 7 §, 18 och 19 §, av dem 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 377/2009, 7 § sådant den lyder i lag 928/2009, 18 § sådant den lyder i lag 1549/2009 som följer:

Gällande lydelse

6 §

Den ansvariga föreståndarens uppgifter

Den ansvariga föreståndaren ska svara för att verksamheten i samband med tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster uppfyller kraven enligt denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av den. Då serviceproducenten bedriver verksamhet vid flera än ett verksamhetsställe ska den ansvariga föreståndaren för säkerställande av verksamhetens kvalitet utarbeta en plan för egenkontroll som omfattar hela den verksamhet som serviceproducenten bedriver. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan meddela föreskrifter om innehållet i och utarbetandet av planen för egenkontroll.

7 §

Förhandsinspektion

Innan de lokaliteter och anordningar samt det sjuktransportfordon jämte utrustning som kommer att användas vid tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster tas i bruk, ska serviceproducenten förevisa dem i funktionsdugligt skick vid hälsovårdsnämndens inspektion.

En tjänsteinnehavare som är underställd hälsovårdsnämnden ska inspektera lokaliteterna

Föreslagen lydelse

6 §

Den ansvariga föreståndarens uppgifter

Den ansvariga föreståndaren ska svara för att verksamheten i samband med tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster uppfyller kraven enligt denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av den. Då serviceproducenten bedriver verksamhet vid flera än ett verksamhetsställe ska den ansvariga föreståndaren för säkerställande av verksamhetens kvalitet utarbeta en plan för egenkontroll som omfattar hela den verksamhet som serviceproducenten bedriver. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan meddela föreskrifter om innehållet i och utarbetandet av planen för egenkontroll. *Den ansvariga föreståndaren ska dessutom vid egenkontroll iakttä 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).*

7 §

Förhandsinspektion

Innan de lokaliteter och anordningar samt det sjuktransportfordon jämte utrustning som kommer att användas vid tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster tas i bruk, ska serviceproducenten förevisa dem i funktionsdugligt skick vid *väl-färdsområdets* inspektion.

En tjänsteinnehavare som är underställd väl-färdsområdet ska inspektera lokaliteterna och

Gällande lydelse

och anordningarna samt sjuktransportfordonet och dess utrustning och utan dröjsmål tillställa serviceproducenten en inspektionsberättelse.

13 §

Styrning och tillsyn

Kommunal tillsynsmyndighet är ett sådant kollegialt organ som avses i 6 § i folkhälsolagen (66/1972).

18 §

Upplysningar till andra myndigheter

Hälsovårdsnämnden ska till regionförvaltningsverket anmäla bristfälligheter och missförhållanden som kommit till dess kännedom.

19 §

Handräckning

Polisen är skyldig att ge tillsynsmyndigheten handräckning för fullgörandet av de tillsynsuppgifter som avses i 16 och 17 § samt för verkställigheten av avbrytande eller verksamhetsförbud som avses i 21 §.

Föreslagen lydelse

anordningarna samt sjuktransportfordonet och dess utrustning och utan dröjsmål tillställa serviceproducenten en inspektionsberättelse. Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att styra och övervaka de privata tjänsteproducenterna finns i 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Bestämmelser om välfärdsområdesmyndighetens rätt att inspektera den privata tjänsteproducentens och dess underleverantörs lokaler och utrustning finns i 10 § i lagen om välfärdsområden (/).

(upphävs)

18 §

Upplysningar till andra myndigheter

Välfärdsområdet ska till det behöriga regionförvaltningsverket anmäla brister eller missförhållanden som kommit till dess kännedom med iakttagande av vad som föreskrivs i 44 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

19 §

Handräckning

Polisen är skyldig att ge tillsynsmyndigheten handräckning för fullgörandet av de tillsynsuppgifter som avses i 16 och 17 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

59.

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 1 §, det inledande stycket i 2 a § 1 mom., det inledande stycket i 2 b § 1 mom., 3 § 1 och 2 mom., 4 § 8 punkten, 6 a § 3 mom. 2 punkten, 6 a § 6 och 8 mom., 6 b § 1 mom., 7 § 2 mom., det inledande stycket i 7 b § 1 mom., det inledande stycket i 7 b § 2 mom., 7 c § 1 och 3 mom., 8 § 3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 10 d § 1 mom., 10 e § 1 mom., 10 f § 1 mom., 10 h § 1 mom., 10 i § 2 mom., det inledande stycket i 10 j § 1 mom. 6 punkten, 10 k §, det inledande stycket i 11 § 2 och 4 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 14 a § 1 och 3 mom., 15 § 1 mom. samt 18 § 2 mom., av dem det inledande stycket i 2 a § 1 mom., det inledande stycket i 2 b § 1 mom., 3 § 1 och 2 mom., 6 a § 3 mom. 2 punkten, 6 a § 6 och 8 mom., det inledande stycket i 7 b § 1 mom. och i 7 b § 2 mom., 7 c § 1 och 3 mom., 10 d § 1 mom., 10 e § 1 mom., 10 f § 1 mom., 10 h § 1 mom., 10 i § 2 mom., det inledande stycket i 10 j § 1 mom. 6 punkten, 10 k §, 11 § 4 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 14 a § 1 och 3 mom. samt 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1201/2020, 6 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 387/2008, 8 § 3 mom., 9 § 2 mom. och 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1329/2010, 9 § 1 mom. sådant det lyder i lag 854/2008, det inledande stycket i 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag 221/2003, 12 § 2 mom., sådant det lyder i lag 570/2009 samt 18 § 2 mom. sådant det lyder i lag 125/1995 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Serviceavgift

Serviceavgift

För kommunala social- och hälsovårdstjänster kan en avgift uppbäras hos den som använder servicen, om inte något annat stadgas genom lag. Avgiften får uppbäras enligt användarens betalningsförmåga.

För *välståndsområdets* social- och hälsovårdstjänster kan en avgift tas ut hos den som använder servicen, om inte något annat bestäms genom lag. Avgiften får tas ut enligt användarens betalningsförmåga.

2 a §

2 a §

Uttag av avgift

Uttag av avgift

Kommunen eller samkommunen ska ge klienten en faktura som motsvarar avgiftsbeslutet.

Välståndsområdet ska ge klienten en faktura som motsvarar avgiftsbeslutet. Av fakturan ska åtminstone följande uppgifter framgå:

2 b §

2 b §

Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Kommunen eller samkommunen ska ge klienten ett beslut om en avgift som bestäms enligt dennes betalningsförmåga. Av beslutet ska åtminstone följande uppgifter framgå:

3 §

Avgift för oanvänd service

Om en klient eller klientens företrädare har bokat en mottagningstid för hälsovårdsservice eller har bokat en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats inom social- eller hälsovården, och klienten utan godtagbart skäl och utan att ha avbokat tiden eller platsen inte har kommit till mottagningen eller enheten i fråga vid bokad tid, får kommunen eller samkommunen av klienten ta ut högst 50,80 euro. Avgiften får emellertid tas ut endast om uttaget av avgiften inte ska anses oskäligt och kommunen eller samkommunen i samband med bokningen har meddelat att en i denna paragraf avsedd avgift kan komma att tas ut samt gett anvisningar om hur tiden eller platsen kan avbokas på förhand. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid eller plats ska lämnas så att klienten tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avgift får inte tas ut hos klienter under 18 år.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska också tillämpas när en kommun eller samkommun på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid eller en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats för klienten. Härvid förutsätter uttaget av avgift dessutom att det i 1 mom. avsedda meddelandet och anvisningarna lämnas skriftligen och att klienten eller dennes företrädare får en påminnelse om den bokade tiden eller platsen.

4 §

Avgiftsfri socialservice

Avgiftsfria är följande former av socialservice:

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdet ska ge klienten ett beslut om en avgift som bestäms enligt dennes betalningsförmåga. Av beslutet ska åtminstone följande uppgifter framgå:

3 §

Avgift för oanvänd service

Om en klient eller klientens företrädare har bokat en mottagningstid för hälsovårdsservice eller har bokat en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats inom social- eller hälsovården, och klienten utan godtagbart skäl och utan att ha avbokat tiden eller platsen inte har kommit till mottagningen eller enheten i fråga vid bokad tid, får välfärdsområdet av klienten ta ut högst 50,80 euro. Avgiften får emellertid tas ut endast om uttaget av avgiften inte ska anses oskäligt och välfärdsområdet i samband med bokningen har meddelat att en i denna paragraf avsedd avgift kan komma att tas ut samt gett anvisningar om att tiden eller platsen kan avbokas på förhand. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid eller plats ska lämnas så att klienten tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avgift får inte tas ut hos en klient under 18 år.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska också tillämpas när ett välfärdsområde på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid eller en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats för klienten. Härvid förutsätter uttaget av avgift dessutom att det i 1 mom. avsedda meddelandet och anvisningarna lämnas skriftligen och att klienten eller dennes företrädare får en påminnelse om den bokade tiden eller platsen.

4 §

Avgiftsfri socialservice

Avgiftsfria är följande former av socialservice:

Gällande lydelse

8) den service som kommunen skall tillhandahålla enligt äktenskapslagen (234/29), lagen om faderskap (700/75), adoptionslagen (153/85), lagen om underhåll för barn (704/75), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/83), lagen om tryggnad av underhåll för barn (122/77) och lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (660/66), samt

6 a §

Avgiftstak

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. beaktas vid uträkningen av avgiftstaket inte

2) avgifter som har tagits ut hos en person som inte har hemkommun i Finland, med undantag för avgifter som har tagits ut av en person som med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland har rätt till hälsovårdstjänster på samma villkor som en person som är bosatt i Finland eller som med stöd av 14 § i folkhälsolagen (66/1972) och 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) jämföras med invånare i en kommun.

Klienten ska själv kontrollera att avgiftstaket har nåtts. När avgiftstaket har nåtts ska kommunen eller samkommunen ge klienten ett intyg över att det har nåtts. För att få intyget ska klienten på begäran visa upp verifierationer i original på avgifter som betalats för tjänster som tillhandahållits klienten själv eller minderåriga barn som klienten försörjer.

Kommunen eller samkommunen får samla in nödvändiga uppgifter för att följa hur klientens avgiftstak fylls upp. Dessutom har en kommun eller samkommun rätt att av offentliga eller privata serviceproducenter trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är

Föreslagen lydelse

8) den service som *välårsområdet* ska tillhandahålla enligt äktenskapslagen (234/29), *lagen om faderskap* (11/2015), adoptionslagen (22/2012), lagen om underhåll för barn (704/75), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/83), *lagen om tryggnad av underhåll för barn* (580/2008) och lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (583/2008), samt

6 a §

Avgiftstak

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. beaktas vid uträkningen av avgiftstaket inte

2) avgifter som har tagits ut hos en person som inte har hemkommun i Finland, med undantag för avgifter som har tagits ut av en person som med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland har rätt till hälsovårdstjänster på samma villkor som en person som är bosatt i Finland eller som med stöd av 56 § i *lagen om ordnande av social- och hälsovård* (/) jämföras med *invånare i ett välårsområde*.

Klienten ska själv kontrollera att avgiftstaket har nåtts. När avgiftstaket har nåtts ska *välårsområdet* ge klienten ett intyg över att det har nåtts. För att få intyget ska klienten på begäran visa upp verifierationer i original på avgifter som betalats för tjänster som tillhandahållits klienten själv eller minderåriga barn som klienten försörjer.

Välårsområdet får samla in nödvändiga uppgifter för att följa hur klientens avgiftstak fylls upp. Dessutom har *ett välårsområde* rätt att av offentliga eller privata serviceproducenter trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för att följa hur avgiftstaket fylls upp.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nödvändiga för att följa hur avgiftstaket fylls upp.

6 b §

Tjänster under närståendevårdares ledighet

För tjänster som kommunen tillhandahåller en vårdbehövande under närståendevårdarens lediga dagar enligt 4 § 1 mom. i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) och som ersätter den vård och omsorg som närståendevårdaren ger kan det bestämmas att den vårdbehövande ska betala en avgift på högst 9,90 euro per dag utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i lag eller förordning.

7 §

Avgifter inom barnskyddet

Kommunen kan utan att fastställa avgiften uppbära och lyfta underhållsbidrag till barnet för den tid barnet får familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som avses ovan samt använda bidragen för att ersätta kostnaderna för familje- eller anstaltsvården eller boendeservicen.

7 b §

Långvarig service

En kommun eller samkommun får ta ut en avgift enligt 7 c § för

En kommun eller samkommun får ta ut en avgift enligt 10 e § för

7 c §

6 b §

Tjänster under närståendevårdares ledighet

För tjänster som *välståndsområdet* tillhandahåller en vårdbehövande under närståendevårdarens lediga dagar enligt 4 § 1 mom. i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) och som ersätter den vård och omsorg som närståendevårdaren ger kan det bestämmas att den vårdbehövande ska betala en avgift på högst 9,90 euro per dag utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i lag eller förordning.

7 §

Avgifter inom barnskyddet

Välståndsområdet kan utan att fastställa avgiften uppbära och lyfta underhållsbidrag till barnet för den tid barnet får familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som avses ovan samt använda bidragen för att ersätta kostnaderna för familje- eller anstaltsvården eller boendeservicen.

7 b §

Långvarig service

Ett välståndsområde får ta ut en avgift enligt 7 c § för

Ett välståndsområde får ta ut en avgift enligt 10 c § för

7 c §

Gällande lydelse

Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsvård, långvarig familjevård och långvarig slutenvård

En kommun eller samkommun får ta ut en månadsavgift av klienten för långvarigt serviceboende med heldygnsvård, långvarig familjevård och långvarig slutenvård. Avgiften får utgöra högst 85 procent av klientens månadsinkomster, från vilka avdrag enligt 10 c och 10 d § har gjorts.

När kommunen eller samkommunen bestämmer avgiften ska den se till att klienten till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom långvarigt serviceboende med heldygnsvård och klienter inom långvarig familjevård ska vara minst 164 euro per månad och för klienter i långvarig slutenvård minst 110 euro per månad.

8 §

Avgifter inom företagshälsovården

Grunderna för avgifter och ersättningar enligt 1 och 2 mom. ska genom förordning av statsrådet bestämmas så att dessa täcker kommunernas genomsnittliga faktiska kostnader.

9 §

Specialpoliklinikavgift

Vid sjukhus som drivs av samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt kan specialpoliklinikverksamhet ordnas vardagar efter klockan 16.00 samt lördagar och söndagar. På avgifter som tas ut för undersökningar och vård i samband med specialpoliklinikverksamheten tillämpas inte 2 § 2 mom. eller 6, 6 a och 11 §.

Användningen av specialpolikliniktjänster ska bygga på att den som använder en tjänst själv frivilligt har sökt sig till polikliniken för undersökning eller vård och på att patienten är

Föreslagen lydelse

Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsvård, långvarig familjevård och långvarig slutenvård

Ett välfärdsområde får ta ut en månadsavgift av klienten för långvarigt serviceboende med heldygnsvård, långvarig familjevård och långvarig slutenvård. Avgiften får utgöra högst 85 procent av klientens månadsinkomster, från vilka avdrag enligt 10 c och 10 d § har gjorts.

När välfärdsområdet bestämmer avgiften ska den se till att klienten till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom långvarigt serviceboende med heldygnsvård och klienter inom långvarig familjevård ska vara minst 164 euro per månad och för klienter i långvarig slutenvård minst 110 euro per månad.

8 §

Avgifter inom företagshälsovården

Grunderna för avgifter och ersättningar enligt 1 och 2 mom. ska genom förordning av statsrådet bestämmas så att dessa täcker välfärdsområdets genomsnittliga faktiska kostnader.

9 §

Specialpoliklinikavgift

Vid sjukhus som drivs av ett välfärdsområde kan specialpoliklinikverksamhet ordnas vardagar efter klockan 16.00 samt lördagar och söndagar. På avgifter som tas ut för undersökningar och vård i samband med specialpoliklinikverksamheten tillämpas inte 2 § 2 mom. eller 6, 6 a och 11 §.

Användningen av specialpolikliniktjänster ska bygga på att den som använder en tjänst själv frivilligt har sökt sig till polikliniken för undersökning eller vård och på att patienten är

Gällande lydelse

medveten om specialpoliklinikens avgiftspraxis. Patienten ska om han eller hon så önskar ha möjlighet att med stöd av hälso- och sjukvårdslagen få sådan vård som sjukvårdsdistriktet ansvarar för att anordna så att avgiften i stället för enligt denna paragraf bestäms i enlighet med andra bestämmelser i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

10 d §

Särskilda avdrag från inkomsterna vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Utöver vad som föreskrivs i 10 c § ska kommunen eller samkommunen vid bestämmandet av storleken på den avgift som tas ut för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg dra av skäliga boendeutgifter som föranleds av långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg från de inkomster som ligger till grund för avgiften. Bostadsbidrag som betalas med statliga medel dras av från boendeutgifterna.

10 e §

Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

En kommun eller samkommun får för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice ta ut en månadsavgift som bestäms utifrån antalet servicetimmarsom skrivits in i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Boendekostnaderna ingår inte i avgiften.

10 f §

Föreslagen lydelse

medveten om specialpoliklinikens avgiftspraxis. Patienten ska om han eller hon så önskar ha möjlighet att med stöd av hälso- och sjukvårdslagen få sådan vård som *väl-färdsområdet* ansvarar för att anordna så att avgiften i stället för enligt denna paragraf bestäms i enlighet med andra bestämmelser i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

10 d §

Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Utöver vad som föreskrivs i 10 c § ska *väl-färdsområdet* vid bestämmandet av storleken på den avgift som tas ut för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg dra av skäliga boendeutgifter som föranleds av långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg från de inkomster som ligger till grund för avgiften. Bostadsbidrag som betalas med statliga medel dras av från boendeutgifterna.

10 e §

Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Ett välfärdsområde får för fortgående och regelbunden service i hemmet eller för långvarig boendeservice ta ut en månadsavgift som bestäms utifrån antalet servicetimmarsom skrivits in i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Boendekostnaderna ingår inte i avgiften.

10 f §

Gällande lydelse

Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Som i 10 e § avsedd månadsinkomst ska kommunen eller samkommunen beakta klientens och klientens makes eller sambos fortlöpande eller årligen återkommande skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster och skattefria inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt i 10 i § avsedd kalkylerad inkomst av skog. Från inkomsterna ska det göras i 10 g § avsedda avdrag.

10 h §

Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Kommunen eller samkommunen får hos klienten ta ut en skälig avgift för i klientplanen ingående och som stödtjänster eller i samband med boendeservice tillhandahållna måltids-, klädvårds-, bad-, städ- och trygghetstjänster och tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge samt för andra motsvarande tjänster som stöder boendet. I denna lag avses med klientplan handlingar som avses i 39 § i socialvårdslagen, i 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), i 4 a § i lagen om lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), i 16 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) och i 30 § i barnskyddslagen samt motsvarande handlingar som avses någon annanstans i lag.

10 i §

Kalkylerad inkomst av skog

Kommunen eller samkommunen ska på klientens eller klientens företrädares yrkande sänka den kalkylerade inkomsten av skog, om

Föreslagen lydelse

Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Som i 10 e § avsedd månadsinkomst ska välfärdsområdet beakta klientens och klientens makes eller sambos fortlöpande eller årligen återkommande skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster och skattefria inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt i 10 i § avsedd kalkylerad inkomst av skog. Från inkomsterna ska det göras i 10 g § avsedda avdrag.

10 h §

Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Välfärdsområdet får hos klienten ta ut en skälig avgift för i klientplanen ingående och som stödtjänster eller i samband med boendeservice tillhandahållna måltids-, klädvårds-, bad-, städ- och trygghetstjänster och tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge samt för andra motsvarande tjänster som stöder boendet. I denna lag avses med klientplan handlingar som avses i 39 § i socialvårdslagen, 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), 4 a § i lagen om lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), 16 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) och 30 § i barnskyddslagen (417/2007) samt motsvarande handlingar som avses någon annanstans i lag.

10 i §

Kalkylerad inkomst av skog

Välfärdsområdet ska på klientens eller klientens företrädares yrkande sänka den kalky-

Gällande lydelse

nettoppeningsvärdet av den lägenhetsbestämda årliga avverkningsmöjligheten enligt Finlands skogscentrals eller skogsvårdsföreningens utlåtande är minst 10 procent lägre än inkomsten av skog. Sänkningen motsvarar skillnaden mellan inkomsten av skog och nettoppeningsvärdet av den möjliga avverkningen.

10 j §

Bestämmande och justering av avgift

I fråga om avgifter som bestäms enligt betalningsförmågan fattar kommunen eller samkommunen ett beslut som gäller tillsvidare. Avgiften ska emellertid justeras på ansökan av klienten eller klientens företrädare eller på initiativ av kommunen eller samkommunen om

6) kommunens eller samkommunens betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

10 k §

Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

En kommun eller samkommun får ta ut en avgift enligt 7 c och 10 e § även om servicen avbryts tillfälligt av en orsak som beror på klienten. Om servicen emellertid avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den tid som överskrider fem dagar. Om servicen avbryts av orsaker som beror på kommunen eller samkommunen eller på grund av att klienten får slutna vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna. Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls.

11 §

Efterskänkande och nedsättning av avgift

Föreslagen lydelse

lerade inkomsten av skog, om nettoppeningsvärdet av den lägenhetsbestämda årliga avverkningsmöjligheten enligt Finlands skogscentrals eller skogsvårdsföreningens utlåtande är minst 10 procent lägre än inkomsten av skog. Sänkningen motsvarar skillnaden mellan inkomsten av skog och nettoppeningsvärdet av den möjliga avverkningen.

10 j §

Bestämmande och justering av avgift

I fråga om avgifter som bestäms enligt betalningsförmågan fattar *välståndsområdet* ett beslut som gäller tillsvidare. Avgiften ska emellertid justeras på ansökan av klienten eller klientens företrädare eller på initiativ av *välståndsområdet* om

6) *välståndsområdets* betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

10 k §

Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Ett välståndsområde får ta ut en avgift enligt 7 c och 10 e § även om servicen avbryts tillfälligt av en orsak som beror på klienten. Om servicen emellertid avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den period som överskrider fem dagar. Om servicen avbryts av orsaker som beror på *välståndsområdet* eller på grund av att klienten får slutna vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna. Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls.

11 §

Efterskänkande och nedsättning av avgift

Gällande lydelse

Den kommun eller samkommun som producerar servicen kan besluta att

Kommunen eller samkommunen ska informera klienten om vad som i 1–3 mom. föreskrivs om nedsättning och efterskänkande av avgift. Informationen ska ges före den första servicehändelsen eller i samband med den. Om det inte är möjligt att ge informationen före servicehändelsen eller i samband med den, kan informationen lämnas senare, dock senast när avgiften tas ut. Informationen ska ges så att klienten tillräckligt väl förstår dess innehåll. När informationen ges ska klienten ges namnet på och kontaktuppgifterna till den aktör av vilken klienten vid behov kan begära ytterligare upplysningar. (30.12.2020/1201)

12 §

Köpta tjänster och servicesedel

Om en kommun eller samkommun ordnar service som köpta tjänster så som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992), ska den som använder servicen betala samma avgifter och ersättningar som när motsvarande service ordnas av kommunen eller samkommunen.

Om tjänster ordnas med hjälp av servicesedel enligt 4 § 1 mom. 5 punkten i den lag som nämns i 1 mom., får klientavgift inte tas ut hos den som använder tjänsten.

13 §

Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

Av en person som inte har hemkommun i Finland eller som inte jämföras med en kommuninvånare på det sätt som anges i 14 § i folkhälsolagen och i 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård kan kommunen eller samkommunen ta ut en avgift som är högst så stor att den täcker de kostnader som tjänsten föranleder kommunen eller samkommunen,

Föreslagen lydelse

Det välfärdsområde som ansvarar för att ordna servicen kan besluta att

Välfärdsområdet ska informera klienten om vad som i 1–3 mom. föreskrivs om nedsättning och efterskänkande av avgift. Informationen ska ges före den första servicehändelsen eller i samband med den. Om det inte är möjligt att ge informationen före servicehändelsen eller i samband med den, kan informationen lämnas senare, dock senast när avgiften tas ut. Informationen ska ges så att klienten tillräckligt väl förstår dess innehåll. När informationen ges ska klienten ges namnet på och kontaktuppgifterna till den aktör av vilken klienten vid behov kan begära ytterligare upplysningar.

12 §

Köpta tjänster och servicesedel

Om ett välfärdsområde ordnar service som köpta tjänster så som avses i lagen om välfärdsområden (/), ska den som använder servicen betala samma avgifter och ersättningar som när motsvarande service ordnas av välfärdsområdet.

Om tjänster ordnas med hjälp av servicesedel enligt 9 § i den lag som nämns i 1 mom., får klientavgift inte tas ut hos den som använder tjänsten.

13 §

Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

Av en person som inte har hemkommun i Finland eller som inte jämföras med en invånare i ett välfärdsområde på det sätt som anges i 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) kan välfärdsområdet ta ut en avgift som är högst så stor att den täcker de kostnader som tjänsten föranleder välfärdsområdet, om inte något annat följer av

Gällande lydelse

om inte något annat följer av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller av Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag får kommunen eller samkommunen uppbära pension, livränta, underhållsbidrag, understöd och andra löpande eller som engångsbelopp inflytande inkomster, ersättningar eller fordringar för den tid som en klient får sådant serviceboende med heldygnsomsorg, sådan familjevård, sådan sluten vård eller sådan service på en institution som ordnas av kommunen eller samkommunen. Kommunen eller samkommunen kan använda de inkomster, ersättningar och fordringar som avses i detta moment för att ersätta en avgift som bestämts för klienten, dock med beaktande av vad som föreskrivs om inkomsterna, ersättningarna och fordringarna någon annanstans i lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av lag.

Kommunen eller samkommunen ska senast två veckor före utbetalningen av en i 1 mom. avsedd inkomst, ersättning eller fordran meddela utbetalaren att inkomsten, ersättningen eller fordran betalas till kommunen eller samkommunen. Då kan betalningen ske med laglig verkan endast till kommunen eller samkommunen.

Om en kommun eller samkommun uppbär inkomster, ersättningar eller fordringar som betalas ut till en klient, ska kommunen eller samkommunen se till att klienten månatligen till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom serviceboende med heldygnsomsorg, klienter inom familjevård, klienter i sluten vård och klienter som får service på institution är minst lika stort som det belopp som avses i 7 c § 3 mom.

14 a §

Föreslagen lydelse

en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller av Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

*Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till **väl-färdsområdet***

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag får *väl-färdsområdet* uppbära pension, livränta, underhållsbidrag, understöd och andra löpande eller som engångsbelopp inflytande inkomster, ersättningar eller fordringar för den period som klienten får sådant serviceboende med heldygnsomsorg, sådan familjevård, sådan sluten vård eller sådan service på en institution som ordnas av *väl-färdsområdet*. *Väl-färdsområdet* kan använda de inkomster, ersättningar och fordringar som avses i detta moment för att ersätta en avgift som bestämts för klienten, dock med beaktande av vad som föreskrivs om inkomsterna, ersättningarna och fordringarna någon annanstans i lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av lag.

Väl-färdsområdet ska senast två veckor före utbetalningen av en i 1 mom. avsedd inkomst, ersättning eller fordran meddela utbetalaren att inkomsten, ersättningen eller fordran betalas till *väl-färdsområdet*. Då kan betalningen ske med laglig verkan endast till *väl-färdsområdet*.

Om *ett väl-färdsområde* uppbär inkomster, ersättningar eller fordringar som betalas ut till en klient, ska *väl-färdsområdet* se till att klienten månatligen till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom serviceboende med heldygnsomsorg, klienter inom familjevård, klienter i sluten vård och klienter som får service på institution är minst lika stort som det belopp som avses i 7 c § 3 mom.

14 a §

Gällande lydelse

Myndigheternas rätt att få upplysningar

Statliga myndigheter, kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, arbetsgivare och arbetslöshetskassor samt serviceproducenter inom social- eller hälsovården är skyldiga att på en kommunal myndighets begäran avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifter och utredningar om klientens ekonomiska ställning som de har i sin besittning och som är nödvändiga vid bestämmandet av klientavgiften, om den kommun eller samkommun som bestämmer avgiften inte av klienten eller av klientens lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmandet av avgiften.

Den skyldighet som avses i 1 och 2 mom. gäller också penninginstitut, om kommunen eller samkommunen inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av de aktörer som avses i 1 mom. och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare som förordnats av en nämnd som inrättats av det fullmäktige som avses i 14 § i kommunallagen (410/2015) är berättigad att fatta beslutet om att framställa begäran. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska den vars uppgifter begärs underrättas om begäran.

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut eller en faktura som gäller avgifter får begäras. Omprövning får emellertid inte begäras av en faktura som gäller ett i 2 b § avsett beslut. Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet

Föreslagen lydelse

Myndigheternas rätt att få upplysningar

Statliga myndigheter, *väl-färdsområdesmyndigheter*, kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, arbetsgivare och arbetslöshetskassor samt serviceproducenter inom social- eller hälsovården är skyldiga att på *en väl-färdsområdesmyndighets* begäran avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifter och utredningar om klientens ekonomiska ställning som de har i sin besittning och som är nödvändiga vid bestämmandet av klientavgiften, om *det väl-färdsområde* som bestämmer avgiften inte av klienten eller av klientens lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmandet av avgiften.

Den skyldighet som avses i 1 och 2 mom. gäller också penninginstitut, *om väl-färdsområdet* inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av de parter som avses i 1 mom. och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare som förordnats av *väl-färdsområdet* är berättigad att fatta beslutet om att framställa begäran. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska den vars uppgifter begärs underrättas om begäran.

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut eller en faktura som gäller avgifter får begäras. Omprövning får emellertid inte begäras av en faktura som gäller ett i 2 b § avsett beslut. Omprövning begärs hos *väl-färdsområdet*. Bestämmelser om

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

av servicen i fråga i kommunen. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

18 §

Närmare stadganden och föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om fastställandet av vad som är anstaltsvård samt om förhandlings- och remissförfarandet mellan folkpensionsanstalten och kommunerna i samband därmed.

Föreslagen lydelse

begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

18 §

Närmare stadganden och föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om fastställandet av vad som är anstaltsvård samt om förhandlings- och remissförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och *välståndsområdena* i samband därmed.

Denna lag träder i kraft den 20 .

60.

Lag

om ändring av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) 1 § och 2 §, 3 § 2–4 punkten, 4 §, det inledande stycket i 5 § 1 mom., 5 § 1 mom. 3 och 5 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 1 och 3 mom., 7 1 mom. samt 9, 11 och 13 §, av dem 3 § 3 punkten sådan den lyder i lag 1202/2020 och 13 § sådan den lyder i lag 1023/2015 som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att med hjälp av servicesedlar inom social- och hälsovården öka valmöjligheterna för klienter och patienter, förbättra tillgången till tjänster samt främja samarbetet mellan den kommunala social- och hälsovården, det kommunala näringslivet och de privata serviceproducenterna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på användningen av servicesedlar för social- och hälsovårdstjänster som ordnas av kommunerna. *Vad som i denna lag bestäms om kommuner gäller även samkommuner.*

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *servicesedel* en av den kommun som ansvarar för ordnandet av en social- och hälsovårdstjänst till mottagaren av tjänsten given utfästelse om att ersätta kostnaderna för en tjänst som tillhandahålls av en serviceproducent upp till det värde som kommunen fastställt på förhand,

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att med hjälp av servicesedlar inom social- och hälsovården öka valmöjligheterna för klienter och patienter, förbättra tillgången till tjänster samt främja samarbetet mellan välfärdsområdets social- och hälsovård och näringsliv samt de privata serviceproducenterna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på användningen av servicesedlar för social- och hälsovårdstjänster som ordnas av *välfärdsområdet*.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *servicesedel* en av *det välfärdsområde* som ansvarar för ordnandet av en social- och hälsovårdstjänst till mottagaren av tjänsten given utfästelse om att ersätta kostnaderna för en tjänst som tillhandahålls av en serviceproducent upp till det värde som *välfärdsområdet* fastställt på förhand,

Gällande lydelse

3) *inkomstrelaterad servicesedel* en service-sedel vars värde bestäms på grundval av klientens fortlöpande och regelbundna inkomster enligt vad kommunen bestämmer eller vars värde beror på att klientens inkomster beaktas enligt 10 b–10 d, 10 f, 10 g eller 10 i § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992),

4) *självriskandel* den andel av det pris för en tjänst av en privat serviceproducent som inte täcks av värdet av den servicesedel kommunen beviljat och som ska betalas av klienten.

4 §

Tjänster och serviceproducenter

Kommunen fastställer de social- och hälsovårdstjänster för vilka den använder servicesedlar i enlighet med 4 § 1 mom. 5 punkten i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992).

Kommunen ska godkänna de privata serviceproducenter vars tjänster får betalas med en servicesedel som kommunen beviljat.

Kommunen ska föra en förteckning över de serviceproducenter som den godkännt. Uppgifter om serviceproducenterna, de tjänster de tillhandahåller och priset på tjänsterna ska finnas offentligt tillgängliga på internet och på annat lämpligt sätt. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska offentliggöras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Kommunen ska återkalla godkännandet av en serviceproducent och avföra serviceproducenten från förteckningen, om villkoren för godkännandet inte längre uppfylls eller om serviceproducenten ber att kommunen återkallar godkännandet.

5 §

Villkor för godkännande av serviceproducenter

Föreslagen lydelse

3) *inkomstrelaterad servicesedel* en service-sedel vars värde bestäms på grundval av klientens fortlöpande och regelbundna inkomster enligt vad *välståndsområdet* bestämmer eller vars värde beror på att klientens inkomster beaktas enligt 10 b–10 d, 10 f, 10 g eller 10 i § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992),

4) *självriskandel* den andel av det pris för en tjänst av en privat serviceproducent som inte täcks av värdet av den servicesedel *välståndsområdet* beviljat och som ska betalas av klienten.

4 §

Tjänster och serviceproducenter

Välståndsområdet fastställer de social- och hälsovårdstjänster för vilka den använder servicesedlar i enlighet med 9 § 1 mom. i lagen om välståndsområden (/).

Välståndsområdet ska godkänna de privata serviceproducenter vars tjänster får betalas med en servicesedel som *välståndsområdet* beviljat.

Välståndsområdet ska föra en förteckning över de serviceproducenter som det godkännt. Uppgifter om serviceproducenterna, de tjänster de tillhandahåller och priset på tjänsterna ska finnas offentligt tillgängliga på internet och på annat lämpligt sätt. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska offentliggöras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Välståndsområdet ska återkalla godkännandet av en serviceproducent och avföra serviceproducenten från förteckningen, om villkoren för godkännandet inte längre uppfylls eller om serviceproducenten ber att välståndsområdet återkallar godkännandet.

5 §

Villkor för godkännande av serviceproducenter

Gällande lydelse

Kommunen kan godkänna endast serviceproducenter

3) vars tjänster åtminstone motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet,

5) som uppfyller de övriga krav som kommunen ställer med avseende på klienters eller klientgruppers behov, tjänsternas kvantitet eller kvalitet eller på förhållandena i kommunen eller andra liknande krav.

De krav som kommunen ställer och som avses i 1 mom. 5 punkten ska vara icke-diskriminerande och grunda sig på faktorer som kan bedömas objektivt.

6 §

Klientens ställning

När en kommun använder servicesedlar för att ordna sådan service som klienten behöver ska klientens inställning till att få servicesedlar om möjligt beaktas. Klienten har rätt att vägra ta emot servicesedlar och då ska kommunen hänvisa klienten till kommunala tjänster som ordnas på annat sätt.

Kommunen ska informera klienten om hans eller hennes ställning när tjänster betalas med servicesedel, servicesedelns värde, serviceproducenternas priser, grunderna för hur självriskandelen fastställs och hur stor den uppskattas vara samt om den klientavgift som bestäms för motsvarande tjänster enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

7 §

Hur servicesedelns värde bestäms

Kommunen ska bestämma servicesedelns värde så att det är skäligt med tanke på klienten. Frågan om värdet är skäligt ska bedömas med hänsyn till de kostnader som föranleds

Föreslagen lydelse

Väl-färdsområdet kan godkänna endast serviceproducenter

3) vars tjänster åtminstone motsvarar den nivå som krävs av motsvarande verksamhet inom väl-färdsområdet,

5) som uppfyller de övriga krav som väl-färdsområdet ställer med avseende på klienters eller klientgruppers behov, tjänsternas kvantitet eller kvalitet eller på förhållandena i väl-färdsområdet eller andra liknande krav.

De krav som väl-färdsområdet ställer och som avses i 1 mom. 5 punkten ska vara icke-diskriminerande och grunda sig på faktorer som kan bedömas objektivt.

6 §

Klientens ställning

När ett väl-färdsområde använder servicesedlar för att ordna sådan service som klienten behöver ska klientens inställning till att få servicesedlar om möjligt beaktas. Klienten har rätt att vägra ta emot servicesedlar och då ska väl-färdsområdet hänvisa klienten till väl-färdsområdets tjänster som ordnas på annat sätt.

Väl-färdsområdet ska informera klienten om hans eller hennes ställning när tjänster betalas med servicesedel, servicesedelns värde, serviceproducenternas priser, grunderna för hur självriskandelen fastställs och hur stor den uppskattas vara samt om den klientavgift som bestäms för motsvarande tjänster enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

7 §

Hur servicesedelns värde bestäms

Väl-färdsområdet ska bestämma servicesedelns värde så att det är skäligt med tanke på klienten. Frågan om värdet är skäligt ska bedömas med hänsyn till de kostnader som

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

kommunen för tillhandahållande av motsvarande tjänst som kommunens egen produktion eller för anskaffning av tjänsten som en köpt tjänst samt den uppskattade självriskandel som ska betalas av klienten.

9 §

Begränsning av kommunens ansvar

Om det pris för en tjänst som klienten och serviceproducenten kommit överens om är lägre än värdet på servicesedeln, är kommunen skyldig att till serviceproducenten betala högst det pris som klienten och serviceproducenten kommit överens om.

11 §

Registerföring

Kommunen är en sådan registeransvarig som avses i personuppgiftslagen (523/1999) i fråga om de patient- och klienthandlingar som uppkommer i samband med en tjänst som ordnas med hjälp av servicesedel. När serviceproducenten hanterar handlingarna ska bestämmelserna om behandling av kommunens handlingar iakttas.

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet av tjänsten i fråga i kommunen.

Föreslagen lydelse

föranleds *väl-färdsområdet* för tillhandahållande av motsvarande tjänst som *väl-färdsom-rådets* egen produktion eller för anskaffning av tjänsten som en köpt tjänst samt den uppskattade självriskandel som ska betalas av klienten.

9 §

Begränsning av väl-färdsområdets ansvar

Om det pris för en tjänst som klienten och serviceproducenten kommit överens om är lägre än värdet på servicesedeln, är *väl-färdsom-rådet* skyldigt att till serviceproducenten betala högst det pris som klienten och serviceproducenten kommit överens om.

11 §

Registerföring

I fråga om de patient- och klienthandlingar som uppkommer i samband med en tjänst som ordnas med hjälp av servicesedel är *väl-färdsom-rådet* en sådan personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). När serviceproducenten hanterar handlingarna ska bestämmelserna om behandling av *väl-färdsom-rådets* handlingar iakttas.

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos *väl-färdsom-rådet*.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den _____ 20__ .

61.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om patientens ställning och rättigheter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 2 § 4 punkten och 3 § 1 och 4 mom., sådana de lyder, 2 § 4 punkten i lag 1636/2015, 3 § 1 mom. i lag 1230/2016 och 3 § 4 mom. i lag 1335/2010 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård* en hälsovårdscentral enligt folkhälsolagen (66/1972) och andra kommunala verksamhetsenheter som sköter uppgifter enligt folkhälsolagen, sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård samt andra helheter med ansvar för vården som samkommunen för sjukvårdsdistriktet bestämmer enligt lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), arbetshälsoinstitutet till den del det tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978), statens sinnessjukhus enligt lagen om statens sinnessjukhus (1292/1987), enheter inom försvarsmakten som svarar för att ordna hälso- och sjukvård enligt lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) till den del de producerar hälso- och sjukvårdstjänster samt Enheten för hälso- och sjukvård för fångar enligt lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

3 §

Rätt till god hälso- och sjukvård samt till gott bemötande

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård* *verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård inom ett välfärdsområde som sköter uppgifter inom hälso- och sjukvården enligt lagen om ordnade av social- och hälsovård (/), enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), arbetshälsoinstitutet till den del det tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978), statens sinnessjukhus enligt lagen om statens sinnessjukhus (1292/1987), enheter inom försvarsmakten som svarar för att ordna hälso- och sjukvård enligt lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) till den del de producerar hälso- och sjukvårdstjänster samt Enheten för hälso- och sjukvård för fångar enligt lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),*

3 §

Rätt till god hälso- och sjukvård samt till gott bemötande

Gällande lydelse

Var och en som varaktigt bor i Finland har utan diskriminering och inom gränserna för de resurser som vid respektive tidpunkt står till hälso- och sjukvårdens förfogande rätt till sådan hälso- och sjukvård som hans eller hennes hälsotillstånd förutsätter. I fråga om sådana personers rätt till vård som tillfälligt vistas i Finland gäller vad som föreskrivs särskilt eller vad som avtalas om det mellan stater på basis av ömsesidighet. I fråga om kommunernas och statens skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster gäller dessutom vad som särskilt bestäms i folkhälsolagen, lagen om specialiserad sjukvård, hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagen om hälsovården inom försvarsmakten.

Bestämmelser om patientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § i språklagen (423/2003). Bestämmelser om kommunernas och samkommunernas skyldighet att tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster på finska och svenska finns i 6 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Föreslagen lydelse

Var och en som varaktigt bor i Finland har utan diskriminering och inom gränserna för de resurser som vid respektive tidpunkt står till hälso- och sjukvårdens förfogande rätt till sådan hälso- och sjukvård som hans eller hennes hälsotillstånd förutsätter. I fråga om sådana personers rätt till vård som tillfälligt vistas i Finland tillämpas vad som föreskrivs särskilt eller vad som avtalas om det mellan stater på basis av ömsesidighet. I fråga om välfärdsområdenas och statens skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster tillämpas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård, hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagen om hälsovården inom försvarsmakten.

Bestämmelser om patientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § i språklagen (423/2003). Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster på finska och svenska finns i 5 § i *lagen om ordnande av social- och hälsovård*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

62.

Lag

om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) 2 § 2 mom., 4 § 3 mom., 10 § 3 mom., 12 § 1 mom., 13 och 18 §, rubriken för 4 kap., 20, 21 och 22 §, 24 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, 27 § 1 mom., 28 §, 29 3 mom., av dem 4 § 3 mom. sådant det lyder i lag 428/2008, 18 § sådana den lyder delvis ändrad i lagarna 270/2015 och 555/2019, 21 § sådana den lyder i lag 935/2019 och 29 § 3 mom. sådant det lyder i lag 491/2011 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Lagens tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

Lagens tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

Kommunens skyldighet att ordna socialvård och anvisa den resurser bestäms enligt vad som därom föreskrivs särskilt.

Välfärdsområdets skyldighet att ordna socialvård och anvisa den resurser bestäms enligt vad som därom föreskrivs särskilt.

4 §

4 §

Rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande

Rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande

Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen (423/2003). Bestämmelser om kommunernas och samkommunernas skyldighet att lämna socialvård på finska och svenska finns i socialvårdslagen.

Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen (423/2003). Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att ordna socialvård på finska och svenska finns i 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

10 §

10 §

Minderåriga klienters ställning

Minderåriga klienters ställning

När det i ett enskilt socialvårdsärende som gäller den minderåriges person finns grundad anledning att anta att vårdnadshavaren inte

När det i ett enskilt socialvårdsärende som gäller den minderåriges person finns grundad anledning att anta att vårdnadshavaren inte

Gällande lydelse

opartiskt kan bevaka barnets intresse, skall ett organ som avses i 6 § socialvårdslagen göra en ansökan enligt 72 § lagen om förmyndarverksamhet eller en anmälan enligt 91 § i nämnda lag om förordnande av en intressebevakare för den minderårige, om det är viktigt för tryggnade av den minderåriges intresse. Den minderåriges önskemål och åsikt angående saken skall utredas på det sätt som avses i 1 mom.

12 §

Klientens och företrädarens skyldighet att lämna uppgifter

Klienten och dennes lagliga företrädare skall till ett organ som avses i 6 § socialvårdslagen lämna de uppgifter som detta behöver vid ordnandet och lämnandet av socialvård.

13 §

Information om behandling av uppgifter

Klienten eller dennes företrädare har rätt att innan uppgifter lämnas till den som ordnar eller lämnar socialvård få veta för vilket ändamål de uppgifter som han eller hon lämnar behövs, vilket användningsändamålet är, för vilka ändamål uppgifterna normalt utlämnas samt i vilken i personuppgiftslagen avsedd registeransvarigs personregister uppgifterna kommer att registreras.

Klienten eller dennes lagliga företrädare skall upplysas om hur de i personuppgiftslagen avsedda rättigheterna kan utövas, om klienten inte redan har fått denna information.

Föreslagen lydelse

opartiskt kan bevaka barnets intresse, ska välfärdsområdet göra en ansökan enligt 72 § lagen om förmyndarverksamhet eller en anmälan enligt 91 § i nämnda lag om förordnande av en intressebevakare för den minderårige, om det är viktigt för tryggnade av den minderåriges intresse. Den minderåriges önskemål och åsikt angående saken ska utredas på det sätt som avses i 1 mom.

12 §

Klientens och företrädarens skyldighet att lämna uppgifter

Klienten och dennes lagliga företrädare ska till välfärdsområdet lämna de uppgifter som detta behöver vid ordnandet och lämnandet av socialvård.

13 §

Information om behandling av uppgifter

Klienten eller dennes företrädare har rätt att innan uppgifter lämnas till den som ordnar eller lämnar socialvård få veta för vilket ändamål de uppgifter som han eller hon lämnar behövs, vilket användningsändamålet är och för vilka ändamål uppgifterna normalt utlämnas. I 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) finns bestämmelser om personuppgiftsansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) i fråga om de klient- och patientuppgifter som uppkommer i social- och hälsovård som omfattas av välfärdsområdenas organiseringsansvar eller som överförs till välfärdsområdena från kommuner och samkommuner.

Klienten eller dennes lagliga företrädare ska upplysas om hur den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen kan utövas, om klienten inte redan har fått denna information.

Gällande lydelse

18 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i vissa andra situationer oberoende av klientens samtycke

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller personuppgiftslagen får den som ordnar eller lämnar socialvård, om det är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse, lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling oberoende av klientens eller dennes lagliga företrädarens samtycke till en domstol eller någon annan myndighet i ett ärende där socialvårdsmyndigheten har lagstadgad rätt eller skyldighet att anhängiggöra ärendet eller att delta i behandlingen eller verkställandet av ett anhängigt ärende genom att avge ett utlåtande eller en utredning eller på något annat motsvarande sätt. Dessutom får uppgifter ur en sekretessbelagd handling lämnas ut till en myndighet eller inrättning som behandlar sociala förmåner för utredande av oegentligheter som gäller en förmån, om det finns grundad anledning att misstänka oegentligheter.

Den som ordnar eller lämnar socialvård skall på begäran oberoende av klientens eller den lagliga företrädarens samtycke lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling till polisen, en åklagarmyndighet och en domstol, om det är nödvändigt för utredande av ett brott som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 15 kap. 10 § strafflagen (39/1889) eller för vilket det strängaste straffet är fängelse i minst fyra år.

Uppgifter ur en sekretessbelagd handling får lämnas ut även på eget initiativ vid misstanke om ett brott som avses i 2 mom. eller när det föreligger misstanke om ett brott som är mindre grovt än vad som där nämns, om den som ordnar eller lämnar socialvård bedömer att utlämnandet är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse. Dessutom får den som ordnar eller lämnar socialvård oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess till polisen

Föreslagen lydelse

18 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i vissa andra situationer oberoende av klientens samtycke

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller data-skyddslagen får *väl-färdsområdet*, om det är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse, lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling oberoende av klientens eller dennes lagliga företrädarens samtycke till en domstol eller någon annan myndighet i ett ärende där *väl-färdsområdet* har lagstadgad rätt eller skyldighet att anhängiggöra ärendet eller att delta i behandlingen eller verkställandet av ett anhängigt ärende genom att avge ett utlåtande eller en utredning eller på något annat motsvarande sätt. Dessutom får uppgifter ur en sekretessbelagd handling lämnas ut till en myndighet eller inrättning som behandlar sociala förmåner för utredande av oegentligheter som gäller en förmån, om det finns grundad anledning att misstänka oegentligheter.

Väl-färdsområdet ska på begäran oberoende av klientens eller den lagliga företrädarens samtycke lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling till polisen, en åklagarmyndighet och en domstol, om det är nödvändigt för utredande av ett brott som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 15 kap. 10 § strafflagen (39/1889) eller för vilket det strängaste straffet är fängelse i minst fyra år.

Uppgifter ur en sekretessbelagd handling får lämnas ut även på eget initiativ vid misstanke om ett brott som avses i 2 mom. eller när det föreligger misstanke om ett brott som är mindre grovt än vad som där nämns, om *väl-färdsområdet* bedömer att utlämnandet är nödvändigt på grund av ett barns intresse eller ett synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse. Dessutom får *väl-färdsområdet* oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess till polisen anmäla uppgifter som är nödvändiga

Gällande lydelse

anmäla uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av ett hot mot liv eller hälsa eller för förhindrande av en hotande gärning, om han eller hon vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag har fått kännedom om omständigheter som ger skäl att misstänka att någon löper risk att bli utsatt för våld.

En socialvårdsmyndighet får utöver i de fall som avses i 1–3 mom. lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling, om det är nödvändigt för kontroll av uppgifter som är av väsentlig betydelse för att socialvårdsmyndigheten skall kunna sköta sin lagstadgade uppgift i situationer där myndigheten själv har rätt att få uppgifter.

4 kap

Socialvårdsmyndighetens rätt att få sekretessbelagda uppgifter och handräckning

20 §

Skyldighet att lämna sekretessbelagda uppgifter till socialvårdsmyndigheten

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, folkpensionsanstalten, pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, utbildningsanordnare, producenter av socialservice, sammanslutningar och verksamhetsenheter som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet samt yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att på begäran av en socialvårdsmyndighet avgiftsfritt och utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna till denna sådana uppgifter och utredningar som de förfogar över och som i väsentlig grad inverkar på en klientrelation inom socialvården och som är nödvändiga för myndigheten på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda klientens behov av socialvård, för att ordna socialvård och genomföra därtill anknutna åtgärder samt för att kontrollera uppgifter som lämnats till myndigheten.

Föreslagen lydelse

för bedömningen av ett hot mot liv eller hälsa eller för förhindrande av en hotande gärning, om *väl-färdsområdet vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag har fått kännedom om omständigheter* som ger skäl att misstänka att någon löper risk att bli utsatt för våld.

Väl-färdsområdet får utöver i de fall som avses i 1–3 mom. lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling, om det är nödvändigt för kontroll av uppgifter som är av väsentlig betydelse för att *väl-färdsområdet* ska kunna sköta sin lagstadgade uppgift i situationer där *väl-färdsområdet* själv har rätt att få uppgifter.

4 kap.

Väl-färdsområdets rätt att få sekretessbelagda uppgifter och handräckning

20 §

Skyldighet att lämna sekretessbelagda uppgifter till väl-färdsområdet

Statliga myndigheter och *väl-färdsområdes-myndigheter* samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, pensions-skyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, utbildningsanordnare, producenter av socialservice, sammanslutningar och verksamhetsenheter som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet samt yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att på begäran av *väl-färdsområdet* avgiftsfritt och utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna till väl-färdsområdet sådana uppgifter och utredningar som de förfogar över och som i väsentlig grad inverkar på en klientrelation inom socialvården och som är nödvändiga för *väl-färdsområdet* på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda klientens behov av socialvård, för att ordna socialvård och genomföra därtill anknutna åtgärder samt för att kontrollera uppgifter som lämnats till myndigheten.

Gällande lydelse

Den skyldighet som avses i 1 mom. gäller också penninginstitut, om socialvårdsmyndigheten inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller dennes laglige företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran skall framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare inom socialvården som tillförordnats av ett organ som anges i 6 § socialvårdslagen är berättigad att fatta beslutet om att begäran skall framställas. Innan begäran framställs till penninginstitutet skall klienten underrättas om den.

21 §

Utlämnande av uppgifter

En socialvårdsmyndighet kan av skattemyndigheterna och Folkpensionsanstalten få sekretessbelagda personuppgifter som avses i 20 § ur dessas personregister oberoende av klientens samtycke för fastställande av avgift och kontroll av uppgifter. Socialvårdsmyndigheten ska i förväg underrätta klienten om utlämnande av uppgifter.

22 §

Socialvårdsmyndighetens rätt att få handräckning

En socialvårdsmyndighet har rätt att av andra myndigheter få den handräckning som den behöver för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Den som ger handräckning skall utan hinder av skyldigheten att iaktta sekretess röja för socialvårdsmyndigheten de uppgifter som skötseln av handräckningsuppdraget förutsätter.

24 §

Socialombudsman

Föreslagen lydelse

Den skyldighet som avses i 1 mom. gäller också penninginstitut, om *väl-färdsområdet* inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller dennes laglige företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare inom socialvården som tillförordnats av *väl-färdsområdet* är berättigad att fatta beslutet om att begäran ska framställas. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska klienten underrättas om den.

21 §

Utlämnande av uppgifter

Ett välfärdsområde kan av skattemyndigheterna och Folkpensionsanstalten få sekretessbelagda personuppgifter som avses i 20 § ur dessas personregister oberoende av klientens samtycke för fastställande av avgift och kontroll av uppgifter. *Väl-färdsområdet* ska i förväg underrätta klienten om utlämnande av uppgifter.

22 §

Väl-färdsområdets rätt att få handräckning

Ett välfärdsområde har rätt att av andra myndigheter få den handräckning som det behöver för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Den som ger handräckning ska utan hinder av skyldigheten att iaktta sekretess röja för *väl-färdsområdet* de uppgifter som skötseln av handräckningsuppdraget förutsätter.

24 §

Socialombudsman

Gällande lydelse

Kommunen skall utse en socialombudsman. Socialombudsmannen kan vara gemensam för två eller flera kommuner
Socialombudsmannen ska

5) följa hur klienternas rättigheter och ställning utvecklas i kommunen och årligen till kommunstyrelsen avge en redogörelse för detta.

27 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om datasekretess och handräckning

Vad som i 3 och 4 kap. bestäms om de sociala myndigheternas rätt att få och utlämna sekretessbelagda uppgifter samt om handräckning gäller också de i 3 § socialvårdslagen nämnda myndigheter som svarar för ledningen och övervakningen av socialvården när dessa sköter sina uppgifter i anknytning till enskilda personer och övervakningen.

28 §

Anteckning om inhämtande eller utlämnande av uppgifter

Den som ordnar eller lämnar socialvård skall göra en anteckning i handlingarna, om uppgifter inhämtas hos utomstående eller lämnas ut med stöd av 16–22 eller 27 §.

29 §

Straffansvar

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 2 mom., om inte en socialvårdsmyndighet har anmält den till åtal.

Föreslagen lydelse

Väl-färdsområdet ska utse en socialombudsman.

Socialombudsmannen ska

5) följa hur klienternas rättigheter och ställning utvecklas i *väl-färdsområdet* och årligen till väl-färdsområdet avge en redogörelse för detta.

27 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om datasekretess och handräckning

Vad som i 3 och 4 kap. bestäms om *väl-färdsområdets* rätt att få och utlämna sekretessbelagda uppgifter samt om handräckning gäller också de myndigheter som svarar för ledningen och övervakningen av socialvården när dessa sköter sina uppgifter i anknytning till enskilda personer och övervakningen.

28 §

Anteckning om inhämtande eller utlämnande av uppgifter

Väl-färdsområdet och serviceproducenten ska göra en anteckning i handlingarna, om uppgifter inhämtas hos utomstående eller lämnas ut med stöd av 16–22 eller 27 §.

29 §

Straffansvar

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 2 mom., om inte *ett väl-färdsområde* har anmält den till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

63.

Lag

om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) 2 § 2 mom. och 9 §, av dem 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 267/2015,

ändras 1 § 2 punkten, 2 § 1 mom. 1 punkten, rubriken för 2 kap., 4– 11 §, 12 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. 5 punkten, 13 § 1 mom., 14 § 1 och 3 mom., 14 a §, 15 § 1 mom. och 2 mom. 2 och 5 punkten, 15 a §, 15 b § 1 mom., 16 § 1 mom., 18 § 1 mom., 24 §, 25 § 1 och 2 mom. samt 26 och 27 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 1346/2016, 11 § sådan den lyder i lag 416/2015, 14 § 1 mom., 14 a § och 15 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 1351/2014, 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag 294/2016, och 15 a § sådan den lyder i lag 565/2020, samt

fogas till 23 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

Syftet med denna lag är att

2) förbättra den äldre befolkningens möjligheter att i kommunen delta i beredningen av beslut som påverkar denna befolknings levnadsförhållanden och i utvecklandet av den service den behöver,

2) förbättra den äldre befolkningens möjligheter att i kommunen *och i välfärdsområdet* delta i beredningen av beslut som påverkar denna befolknings levnadsförhållanden och i utvecklandet av den service den behöver,

2 §

2 §

Tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

Tillämpningsområde och samband med annan lagstiftning

I denna lag föreskrivs om

I denna lag föreskrivs om

1) kommunernas skyldighet att se till att den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand stöds och att tillgången till social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver tryggas i kommunerna,

1) kommunernas *och välfärdsområdenas* skyldighet att se till att den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand stöds och att tillgången till social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver tryggas i *välfärdsområdena*,

Det som i denna lag föreskrivs om kommuner tillämpas också på de samarbetsområden

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*som avses i lagen om en kommun- och service-
strukturereform (169/2007).*

2 kap

2 kap.

Kommunens allmänna skyldigheter

**Kommunens och välfärdsområdets all-
männa skyldigheter**

4 §

4 §

Samarbete

Samarbete

De olika kommunala verksamheterna ska samarbeta för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

*Bestämmelser om kommunens samarbets-
skyldighet för att stödja den äldre befolkning-
ens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga
och förmåga att klara sig på egen hand finns
i 6 § 4 mom. i lagen om ordnande av social-
och hälsovård (1).*

Dessutom ska kommunen, i syfte att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand, samarbeta med offentliga myndigheter, företag, organisationer som företräder den äldre befolkningen och andra allmännyttiga samfund som är verksamma i kommunen.

*Bestämmelser om den i 1 mom. avsedda
samarbetsskyldigheten i fråga om välfärds-
områdena finns i 7 § 4 mom. i den lag som
nämns i 1 mom.*

5 §

5 §

Plan för att stödja den äldre befolkningen

Plan för att stödja den äldre befolkningen

Varje kommun ska utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för att ordna och utveckla den service och närståendevård som äldre personer behöver. Vid planeringen ska åtgärder som främjar boende i hemmet och rehabilitering prioriteras. Planen ska utarbetas som ett led i kommunens strategiska planering. Planen godkänns av kommunfullmäktige, och den ska ses över varje fullmäktigeperiod.

Varje kommun ska som ett led i den plan som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

Den plan som avses i 1 mom. ska innehålla
1) en bedömning av den äldre befolkningens välbefinnande, tillräckligheten och kvaliteten i fråga om de tjänster som står till buds för den äldre befolkningen samt faktorer som påverkar den äldre befolkningens servicebehov,

*Varje välfärdsområde ska som ett led i den
plan som avses i 7 § i lagen om ordnande av
social- och hälsovård utarbeta en plan över
sina åtgärder för att stödja den äldre befolk-
ningens välbefinnande, hälsa, funktionsför-
måga och förmåga att klara sig på egen hand
och för att ordna och utveckla den service och*

Gällande lydelse

2) mål för hur den äldre befolkningens välbefinnande, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand ska stödjas och servicen för den äldre befolkningen förbättras kvalitativt och kvantitativt,

3) de åtgärder genom vilka kommunen ansvarar för att målen enligt 2 punkten nås och en bedömning av de resurser som kommunen behöver för dessa åtgärder,

4) ansvarsfördelningen mellan de olika kommunala verksamheterna när åtgärder enligt 3 punkten genomförs, och

5) en redogörelse för hur kommunen kommer att sköta samarbetet med dem som avses i 4 § 2 mom.

Kommunen ska beakta planen vid beredningen av kommunalt beslutsfattande som påverkar den äldre befolkningens ställning och de tjänster som äldre personer behöver, av de budgetar och ekonomiplaner som avses i 65 § i kommunallagen (365/1995) och av de rapporter och välfärdsberättelser som avses i 12 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen.

6 §

Utvärdering av servicens tillräcklighet och kvalitet

Utöver det som föreskrivs i 5 § 2 mom. 1 punkten ska det organ som ansvarar för socialvården i kommunen varje år inom sitt område utvärdera om den socialservice som äldre personer behöver är tillräcklig och hurdan kvalitet den håller.

För utvärderingen av servicens kvalitet och tillräcklighet ska kommunen regelbundet inhämta synpunkter från dem som anlitar servicen och från deras anhöriga och närstående samt från de anställda i kommunen. Dessutom ska kommunen sammanställa information om de ekonomiska resurser som har använts för servicen och om antalet anställda och deras utbildning. I utvärderingen ska också de iakttagelser beaktas som har framförts i socialombudsmannens årliga redogörelse.

7 §

Föreslagen lydelse

närståendevård som äldre personer behöver. Vid planeringen ska åtgärder som främjar boende i hemmet och rehabilitering prioriteras.

(upphävs)

6 §

Utvärdering av servicens tillräcklighet och kvalitet

Utöver vad som föreskrivs i 7 § 2 och 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska välfärdsområdet varje år inom sitt område utvärdera om den socialservice som äldre personer behöver är tillräcklig och hurdan kvalitet den håller.

För utvärderingen av servicens kvalitet och tillräcklighet ska välfärdsområdet regelbundet inhämta synpunkter från dem som anlitar servicen och från deras anhöriga och närstående samt från de anställda i välfärdsområdet. Dessutom ska välfärdsområdet sammanställa information om de ekonomiska resurser som har använts för servicen och om antalet anställda och deras utbildning. I utvärderingen ska också de iakttagelser beaktas som har framförts i socialombudsmannens årliga redogörelse.

7 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillgången till service och servicens tillgänglighet

Tillgången till service och servicens tillgänglighet

Kommunen ska ordna socialservicen för sin äldre befolkning så att servicen till innehåll, kvalitet och omfattning uppfyller de krav som denna befolknings välbefinnande, sociala trygghet och funktionsförmåga ställer. Servicen ska ordnas på ett sådant sätt att den är tillgänglig på lika villkor för den äldre befolkningen i kommunen.

Bestämmelser om tillgången till socialservice och servicens tillgänglighet för den äldre befolkningen finns i 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Kommunen ska ordna den socialservice som avses i 1 mom. nära klienterna, om det inte är motiverat att koncentrera servicen med tanke på dess kvalitet och säkerhet.

(upphävs)

8 §

8 §

Språk som service ska tillhandahållas på

Språk som service ska tillhandahållas på

I enspråkiga kommuner och samkommuner ska den service enligt denna lag som främjar den äldre befolkningens välbefinnande samt service som har samband med utredning och tillgodoseende av äldre personers servicebehov ordnas på kommunens eller samkommunens språk. Tvåspråkiga kommuner och samkommuner som omfattar tvåspråkiga eller både finsk- och svenskspråkiga kommuner ska ordna denna service på finska och svenska så att de som anlitar servicen blir betjänade på det språk de väljer. Bestämmelser om rätten att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om rätten till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § i språklagen (423/2003).

I 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om språket vid ordnande av service enligt denna lag som främjar den äldre befolkningens välbefinnande samt service som har samband med utredning och tillgodoseende av äldre personers servicebehov.

Kommuner och samkommuner ska dessutom se till att nordiska medborgare vid behov har möjlighet att använda sitt eget språk, dvs. finska, danska, isländska, norska eller svenska, när de anlitar service som avses i 1 mom. Kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska då i den mån det är möjligt se till att nordiska medborgare får behövlig tolk- och översättningshjälp.

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Bestämmelser om rätten att använda samiska finns i samiska språklagen (1086/2003).

9 §

Kommunens resurser

Utöver det som i 4 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen föreskrivs om att anvisa resurser för främjandet av hälsa och välfärd och för hälso- och sjukvårdstjänster, ska kommunen för genomförandet av den plan som avses i 5 § i denna lag anvisa tillräckliga resurser för att stödja den äldre befolkningens funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för att för äldre personer ordna socialservice, som utgör en grund för statsandelen för den kommunala basservicen.

Dessutom ska kommunen stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand genom att anvisa resurser även för andra funktioner än de som avses i 1 mom.

10 §

Expertis

Kommunen ska ha tillgång till tillräcklig och mångsidig expertis för stödandet av den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för ordnandet av högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver.

11 §

Äldreråd

Bestämmelser om kommunala äldreråd finns i 27 § i kommunallagen (410/2015). Äldrerådet ska tas med i beredningen av den plan som avses i 5 § i denna lag och i den utvärdering som avses i 6 §. (fogas)

Föreslagen lydelse

(upphävs)

10 §

Expertis

Välfärdsområdet ska ha tillgång till tillräcklig och mångsidig expertis för stödandet av den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand och för ordnandet av högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster som äldre personer behöver.

11 §

Äldreråd

Bestämmelser om kommunala äldreråd finns i 27 § i kommunallagen (410/2015). Det kommunala äldrerådet ska tas med i beredningen av den plan som avses i 5 § i denna lag.

Bestämmelser om äldrerådet för välfärdsområdet finns i 32 § i lagen om välfärdsområden (/). Äldrerådet för välfärdsområdet ska

Gällande lydelse

12 §

Tjänster som främjar välbefinnandet

Kommunen ska ordna rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

Dessutom ska kommunen, särskilt för dem bland den äldre befolkningen vars levnadsförhållanden eller livssituation utifrån forskningsrön eller allmän livserfarenhet bedöms innebära riskfaktorer som ökar behovet av service, tillhandahålla hälsokontroller, mottagningar och hembesök som stöder välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

I de tjänster som avses i 1 och 2 mom. ska det ingå att

5) ge handledning i användningen av tjänster som står till buds i kommunen och som främjar välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

13 §

Allmänna principer för att tillgodose servicebehovet

Kommunen ska ordna högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster för äldre personer i rätt tid och i tillräcklig omfattning med tanke på dessa personers servicebehov.

14 §

Principer för långvarig vård och omsorg

Kommunen ska i första hand ge äldre personer långvarig vård och omsorg som stöder ett värdigt liv med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den

Föreslagen lydelse

12 §

Tjänster som främjar välbefinnandet

tas med i beredningen av den plan som avses i 5 § i denna lag och i den utvärdering som avses i 6 §.

Välfärdsområdet ska ordna rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

Dessutom ska välfärdsområdet, särskilt för dem bland den äldre befolkningen vars levnadsförhållanden eller livssituation utifrån forskningsrön eller allmän livserfarenhet bedöms innebära riskfaktorer som ökar behovet av service, tillhandahålla hälsokontroller, mottagningar och hembesök som stöder välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

I de tjänster som avses i 1 och 2 mom. ska det ingå att

5) ge handledning i användningen av tjänster som står till buds i kommunen och i välfärdsområdet och som främjar välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand.

13 §

Allmänna principer för att tillgodose servicebehovet

Välfärdsområdet ska ordna högkvalitativa social- och hälsovårdstjänster för äldre personer i rätt tid och i tillräcklig omfattning med tanke på dessa personers servicebehov.

14 §

Principer för långvarig vård och omsorg

Välfärdsområdet ska i första hand ge äldre personer långvarig vård och omsorg som stöder ett värdigt liv med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges

Gällande lydelse

äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården. Dessa tjänster ska till innehåll och omfattning anpassas efter den äldre personens servicebehov vid respektive tillfälle. Vården och omsorgen får ges som långvarig institutionsvård endast på de grunder som anges i denna lag.

Kommunen ska säkerställa att arrangemangen för långvarig vård av äldre personer är bestående, om det inte är befogat att ändra på dem för att personen själv önskar det eller hans eller hennes servicebehov har förändrats eller av någon annan särskilt vägande och grundad anledning.

14 a §

Förutsättningar för långvarig institutionsvård

Kommunen får tillgodose en äldre persons servicebehov med långvarig institutionsvård endast om det finns medicinskt motiverade skäl eller skäl som anknyter till klient- eller patientsäkerheten.

15 §

Utredning av servicebehovet

Kommunen ansvarar för att en övergripande utredning av en äldre persons behov av social- och hälsovård och av annan service som stöder hans eller hennes välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand görs i samarbete med personen själv och vid behov med hans eller hennes anhöriga eller närstående eller med en intressebevakare som har förordnats för honom eller henne. En sådan yrkesutbildad person enligt 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) eller 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) som är ändamålsenlig med tanke på den äldre personens behov och som har omfattande sakkunskap ska svara för utredningen av servicebehovet. Den anställda

Föreslagen lydelse

i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården. Dessa tjänster ska till innehåll och omfattning anpassas efter den äldre personens servicebehov vid respektive tillfälle. Vården och omsorgen får ges som långvarig institutionsvård endast på de grunder som anges i denna lag.

Välfärdsområdet ska säkerställa att arrangemangen för långvarig vård av äldre personer är bestående, om det inte är befogat att ändra på dem för att personen själv önskar det eller hans eller hennes servicebehov har förändrats eller av någon annan särskilt vägande och grundad anledning.

14 a §

Förutsättningar för långvarig institutionsvård

Välfärdsområdet får tillgodose en äldre persons servicebehov med långvarig institutionsvård endast om det finns medicinskt motiverade skäl eller skäl som anknyter till klient- eller patientsäkerheten.

15 §

Utredning av servicebehovet

Välfärdsområdet ansvarar för att en övergripande utredning av en äldre persons behov av social- och hälsovård och av annan service som stöder hans eller hennes välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand görs i samarbete med personen själv och vid behov med hans eller hennes anhöriga eller närstående eller med en intressebevakare som har förordnats för honom eller henne. En sådan yrkesutbildad person enligt 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) eller 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) som är ändamålsenlig med tanke på den äldre personens behov och som har omfattande sakkunskap ska svara för utredningen av servicebehovet. Den anställda

Gällande lydelse

som svarar för utredningen ska i enlighet med den äldre personens behov samarbeta med andra experter som avses i 10 § i denna lag.

Utredningen ska inledas snarast möjligt och slutföras utan ogrundat dröjsmål efter det att

2) den äldre personen har gjort en ansökan om socialservice till kommunen för att få socialservice till stöd för sin funktionsförmåga eller för att klara de funktioner som hör till normal livsföring,

5) omständigheterna förändras avsevärt för en äldre person som regelbundet får socialservice som kommunen ordnar.

15 a §

Användning av bedömningsverktyget RAI

Kommunen ska använda bedömningsverktyget RAI vid bedömningen av en äldre persons funktionsförmåga, om den äldre personen enligt en preliminär bedömning av en yrkesutbildad person som avses i 15 § 1 mom. behöver regelbunden socialservice för trygghet av sin vård och omsorg. Kommunen ska dessutom se till att bedömningsverktyget RAI används också när en äldre person får sådan av kommunen ordnad service och omständigheterna förändras avsevärt för den äldre personen. Bedömningsverktyget RAI hör till de tillförlitliga bedömningsinstrument som avses i 15 § 3 mom.

Institutet för hälsa och välfärd ska se till att kommunerna kan använda bedömningsverktyget RAI avgiftsfritt och att de har tillgång till utbildning i användningen av verktyget. Dessutom ska Institutet för hälsa och välfärd se till att avtalstexten och innehållet i bedömningsverktyget, till den del innehållet inte är skyddat genom upphovsrätt, är offentligt tillgängliga på finska och svenska.

15 b §

Föreslagen lydelse

som svarar för utredningen ska i enlighet med den äldre personens behov samarbeta med andra experter som avses i 10 § i denna lag.

Utredningen ska inledas snarast möjligt och slutföras utan ogrundat dröjsmål efter det att

2) den äldre personen har gjort en ansökan om socialservice till *välståndsrådet* för att få socialservice till stöd för sin funktionsförmåga eller för att klara de funktioner som hör till normal livsföring,

5) omständigheterna förändras avsevärt för en äldre person som regelbundet får socialservice som *välståndsrådet* ordnar.

15 a §

Användning av bedömningsverktyget RAI

Välståndsrådet ska använda bedömningsverktyget RAI vid bedömningen av en äldre persons funktionsförmåga, om den äldre personen enligt en preliminär bedömning av en yrkesutbildad person som avses i 15 § 1 mom. behöver regelbunden socialservice för trygghet av sin vård och omsorg. *Välståndsrådet* ska dessutom se till att bedömningsverktyget RAI används också när en äldre person får sådan av *välståndsrådet* ordnad service och omständigheterna förändras avsevärt för den äldre personen. Bedömningsverktyget RAI hör till de tillförlitliga bedömningsinstrument som avses i 15 § 3 mom.

Institutet för hälsa och välfärd ska se till att *välståndsrådena* kan använda bedömningsverktyget RAI avgiftsfritt och att de har tillgång till utbildning i användningen av verktyget. Dessutom ska Institutet för hälsa och välfärd se till att avtalstexten och innehållet i bedömningsverktyget, till den del innehållet inte är skyddat genom upphovsrätt, är offentligt tillgängliga på finska och svenska.

15 b §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utredning av förutsättningarna för långvarig institutionsvård

Utredning av förutsättningarna för långvarig institutionsvård

Innan vård och omsorg ges som långvarig institutionsvård ska kommunen på det sätt som avses i 15 § utreda möjligheterna att tillgodose en äldre persons servicebehov med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården.

Innan vård och omsorg ges som långvarig institutionsvård ska *välståndsområdet* på det sätt som avses i 15 § utreda möjligheterna att tillgodose en äldre persons servicebehov med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården.

16 §

16 §

Serviceplan

Serviceplan

Kommunen ansvarar för att det för en äldre person utarbetas en plan som avses i 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (*serviceplan*). Planen ska utarbetas utan ogrundat dröjsmål efter det att den äldre personens servicebehov har utretts, om det inte är fråga om tillfällig rådgivning och handledning eller om det inte i övrigt är uppenbart onödigt att utarbeta en plan.

Välståndsområdet ansvarar för att det för en äldre person utarbetas en plan som avses i 7 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (*serviceplan*). Planen ska utarbetas utan ogrundat dröjsmål efter det att den äldre personens servicebehov har utretts, om det inte är fråga om tillfällig rådgivning och handledning eller om det inte i övrigt är uppenbart onödigt att utarbeta en plan.

18 §

18 §

Beslut om beviljande av socialservice samt rätt till service

Beslut om beviljande av socialservice samt rätt till service

Kommunen ska med anledning av en skriftlig eller muntlig ansökan fatta beslut om beviljande av socialservice som en äldre person brådskande behöver och utan dröjsmål ordna den service som har beviljats, så att den äldre personens rätt till nödvändig omsorg inte äventyras.

Välståndsområdet ska med anledning av en skriftlig eller muntlig ansökan fatta beslut om beviljande av socialservice som en äldre person brådskande behöver och utan dröjsmål ordna den service som har beviljats, så att den äldre personens rätt till nödvändig omsorg inte äventyras.

23 §

23 §

Egenkontroll

Egenkontroll

Gällande lydelse

(fogas)

24 §

Myndighetstillsyn

I fråga om tillsynen över tjänster avsedda för äldre personer och åtgärder för att avhjälpa brister som upptäcks i samband med tillsynen tillämpas bestämmelserna i 55–57 § i socialvårdslagen, 4 kap. i lagen om privat socialservice, 42–45 § i folkhälsolagen (66/1972) och 4 och 5 kap. i lagen om privat hälso- och sjukvård.

25 §

Anmälan om äldre personers servicebehov

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller någon som är anställd inom socialvården i kommunen eller räddningsväsendet i området eller hos nödcentralen eller polisen i sitt uppdrag har fått kännedom om en äldre person som är i behov av social- eller hälsovård och som är uppenbart oförmögen att sörja för sin omsorg, hälsa eller säkerhet, ska den anställda oberoende av sekretessbestämmelserna utan dröjsmål göra en anmälan om saken till den kommunala myndighet som ansvarar för socialvården.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården göra en anmälan till den kommunala myndighet som ansvarar för socialvården, när en äldre person kommer att skrivas ut från vård eller behandling på en institution inom hälso- och sjukvården. Anmälan ska göras i god tid före utskrivningen.

26 §

Offentliggörande av väntetider

Föreslagen lydelse

På egenkontroll tillämpas dessutom 40 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

24 §

Myndighetstillsyn

I fråga om tillsynen över tjänster avsedda för äldre personer och åtgärder för att avhjälpa brister som upptäcks i samband med tillsynen tillämpas bestämmelserna i 41–49 § i lagen om ordnade av social- och hälsovård, 4 kap. i lagen om privat socialservice och 4 och 5 kap. i lagen om privat hälso- och sjukvård.

25 §

Anmälan om äldre personers servicebehov

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller någon som är anställd inom välfärdsområdets socialvård eller räddningsväsendet eller hos nödcentralen eller polisen i sitt uppdrag har fått kännedom om en äldre person som är i behov av social- eller hälsovård och som är uppenbart oförmögen att sörja för sin omsorg, hälsa eller säkerhet, ska den anställda oberoende av sekretessbestämmelserna utan dröjsmål göra en anmälan om saken till den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialvården.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården göra en anmälan till den välfärdsområdesmyndighet som ansvarar för socialvården, när en äldre person kommer att skrivas ut från vård eller behandling på en institution inom hälso- och sjukvården. Anmälan ska göras i god tid före utskrivningen.

26 §

Offentliggörande av väntetider

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Kommunen ska åtminstone en gång i halvåret offentliggöra uppgifter om den tid inom vilken en äldre person kan få den socialservice som han eller hon har ansökt om. Uppgifterna ska offentliggöras med sådana metoder att äldre personer har en faktisk möjlighet att få uppgifterna.

27 §

Planering och finansiering

Om inte något annat föreskrivs genom lag, tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) på verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag.

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdet ska åtminstone en gång i halvåret offentliggöra uppgifter om den tid inom vilken en äldre person kan få den socialservice som han eller hon har ansökt om. Uppgifterna ska offentliggöras med sådana metoder att äldre personer har en faktisk möjlighet att få uppgifterna.

27 §

Finansiering

Om inte något annat föreskrivs genom lag, tillämpas *lagen om välfärdsområdenas finansiering (/) på finansieringen av verksamhet som ett välfärdsområde* ordnar med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

64.

Lag

om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 2 mom. samt 12 b § och 13 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom., 5 § 2 mom. i lag 1040/1997, 6 § 1 och 2 mom., 7 § 2 mom. och 13 § i lag 1040/1997, 4 § 1 mom. i lag 977/1998, 5 § 3 mom. i lag 1227/1993, 7 1 mom. i lag 1339/2010 och 12 b § i lag 54/2019 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Godkännande till rehabilitering

Godkännande till rehabilitering

För rehabilitering godkänns en frontveteran av det kollegiala organ i frontveteranens hemkommun som handhar uppgifter i anslutning till verkställigheten av folkhälsoarbetet. Organet kan förordna en tjänsteinnehavare som lyder under organet att besluta om godkännande för rehabilitering enligt de grunder och anvisningar som organet har fastställt. En frontveteran som inte har hemkommun i Finland godkänns för rehabilitering av Statskontoret.

För rehabilitering godkänns en frontveteran av det *väl-färdsområde inom vars område frontveteranen har sin hemkommun*. En frontveteran som inte har hemkommun i Finland godkänns för rehabilitering av Statskontoret.

4 §

4 §

Serviceproducenter

Serviceproducenter

Rehabilitering kan ges av sådana serviceproducenter som avses i 2 § 2 mom. lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och av sådana självständiga yrkesutövare som avses i nämnda paragrafs 3 mom., av hälsovårdscentraler, av sådana sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård som avses i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) samt av sådana verksamhetsenheter som avses i lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus (1064/1989).

Rehabilitering kan ges av sådan serviceproducenter som avses i 2 § 2 mom. i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och av sådana självständiga yrkesutövare som avses i nämnda paragrafs 3 mom. *samt av verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård inom väl-färdsområdena och HUS-sammanslutningen*.

Gällande lydelse

5 §

Anslag

Statskontoret delar ut medel av det i 1 mom. nämnda anslaget till kommunerna för att disponeras av det kommunala organ som avses i 3 § 1 mom., med undantag för de resekostnadsersättningar som nämns i 9 §. Beviljandet av anslagsmedel grundar sig på Statskontorets uppskattning av antalet i kommunen bosatta frontveteraner.

Kommunen kan själv ordna rehabiliteringstjänsterna eller skaffa dem hos serviceproducenter som enligt 4 § har rätt att tillhandahålla sådana.

6 §

Betalning av ersättning av statsmedel

Anslagsmedel som delas ut till kommunerna betalas i förskott till det kommunala organ som avses i 3 § 1 mom. Förskotten betalas kvartalsvis i lika stora poster i februari, maj, augusti och november enligt kommunernas på Statskontorets uppskattning baserade kvoter.

Statskontoret fastställer på basis av kommunernas redovisning ersättningens slutliga belopp kommunvis. Kommunen skall till Statskontoret inom en av detta utsatt tid återbära det belopp som den fått för mycket i förskott.

7 §

Grunderna för ersättningen

Kommunen ersätts för kostnaderna för rehabilitering som ordnats i en hälsovårdscentral, med iakttagande av 58 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). Då den ersättning som ska betalas till en kommunal hälsovårdscentral räknas ut, räknas dock inte patientavgifter som tas ut av dem som får tjänsterna

Föreslagen lydelse

5 §

Anslag

Statskontoret delar ut medel av det anslag som avses i 1 mom. till välfärdsområdena, med undantag för de resekostnader som avses i 9 §. Beviljandet av anslagsmedel grundar sig på Statskontorets uppskattning av antalet i välfärdsområdet bosatta frontveteraner.

Bestämmelser om att ordna tjänster i egen regi eller skaffa sådana finns i 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

6 §

Betalning av ersättning av statsmedel

Anslag som delas ut till välfärdsområdena betalas i förskott till välfärdsområdena. Förskotten betalas kvartalsvis i lika stora poster i februari, maj, augusti och november enligt välfärdsområdenas på Statskontorets uppskattning baserade kvoter.

Statskontoret fastställer på basis av välfärdsområdenas redovisning ersättningens slutliga belopp. Välfärdsområdet ska till Statskontoret inom en av detta utsatt tid återbära det belopp som den fått för mycket i förskott.

7 §

Grunderna för ersättningen

Välfärdsområdet ersätts för kostnaderna för rehabilitering som ordnats vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård med iakttagande av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Då den ersättning som ska betalas till en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet räknas ut, räknas dock inte patientavgifter som tas ut av

Gällande lydelse

till de verksamhetsintäkter som ska dras av från ersättningen.

Statskontoret fastställer beloppen av och grunderna för de ersättningar som av statsmedel betalas av kommunen till andra verksamhetsenheter som ger anstaltsrehabilitering än hälsovårdscentraler.

12 b §

Ersättning till kommuner och samkommuner för service som stöder boende hemma

Till kommuner eller samkommuner betalas ersättning för de kostnader som föranletts av ordnande av service enligt 12 a §. Kostnaderna för sjukvårdstjänster ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering.

Statskontoret ersätter kostnaderna för ordnande av service som stöder boende hemma i förskott. Kommunen eller samkommunen ska lämna in en utredning över användningen av anslaget och återbetala det förskott som betalats till för högt belopp till Statskontoret inom den tid som Statskontoret angett.
(fogas)

13 §

Ändringssökande

Ändring i de beslut av Statskontoret, det organ som avses i 3 § 1 mom. och folkpensionsanstalten som avses i denna lag får inte sökas genom besvär i andra fall än de som avses i 10 § 3 mom.

Har ett ärende som ankommer på det organ som avses i 3 § 1 mom. enligt nämnda lagrum överförs på en tjänsteinnehavare, får ändring

Föreslagen lydelse

dem som får tjänsterna till de verksamhetsintäkter som ska dras av från ersättningen.

Statskontoret fastställer beloppen av och grunderna för de ersättningar som av statsmedel betalas av *väl-färdsområdet* till andra verksamhetsenheter som ger anstaltsrehabilitering än verksamhetsenheter för *hälso- och sjukvård*.

12 b §

*Ersättning till **väl-färdsområdena och kommunerna på Åland** för service som stöder boende hemma*

Till *väl-färdsområdet* betalas ersättning för de kostnader som föranletts av ordnande av service enligt 12 a §. Kostnaderna för sjukvårdstjänster ersätts dock endast till den del det är fråga om hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering.

Statskontoret ersätter kostnaderna för ordnande av service som stöder boende hemma i förskott. *Väl-färdsområdet* ska lämna in en utredning över användningen av anslaget och återbetala det förskott som betalats till för högt belopp till Statskontoret inom den tid som Statskontoret angett.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om ersättning för kostnader för service som stöder boende hemma, om den redovisning som ska upprättas för ersättningen samt om återbäring av förskott gäller på Åland kommunerna i landskapet Åland.

13 §

Ändringssökande

Ändring i sådana beslut av Statskontoret, det i 3 § 1 mom. *avsedda väl-färdsområdet* och Folkpensionsanstalten som avses i denna lag får inte sökas genom besvär i andra fall än de som avses i 10 § 3 mom.

Om ett ärende som hör till det i 3 § 1 mom. *avsedda väl-färdsområdet* med stöd av nämnda moment har överförs på en tjänsteinnehavare *i väl-färdsområdet*, får ändring i

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

i hans beslut inte sökas genom besvär. Tjänsteinnehavaren skall låta organet avgöra ärendet, om den som är missnöjd med beslutet skriftligen kräver detta inom 14 dagar efter att ha fått del av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisningar om vad den som är missnöjd skall göra för att organet skall ta upp ärendet.

Föreslagen lydelse

tjänsteinnehavarens beslut inte sökas genom besvär. Tjänsteinnehavaren ska låta organet avgöra ärendet, om den som är missnöjd med beslutet skriftligen kräver detta inom 14 dagar efter att ha fått del av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om vad den som är missnöjd ska göra för att organet ska ta upp ärendet.

Denna lag träder i kraft den *20* .

65.

Lag

om ändring av familjevårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i familjevårdslagen (263/2015) 3 §, det inledande stycket i 10 § 1 mom. och 10 § 1 mom. 9 punkten samt 10 § 3 mom., det inledande stycket i 11 § 1 mom., 12 § 2 mom., 13 §, 14 § 1 och 3 mom., 15, 15 a, 20 och 21 § samt rubriken för 22 § och 22 § 1, 3 och 4 mom., av dem 10 § 1 mom. 9 punkten och 15 a § sådana de lyder i lag 510/2016, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 510/2016 samt 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1645/2015 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Familjevård

Familjevård är vård av eller annan omsorg om en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem. Kommunen eller samkommunen ska ingå ett uppdragsavtal med familjevårdaren eller avtal om ordnande av familjevård med en producent av privat familjevård.

10 §

Uppdragsavtal

I det uppdragsavtal som ingås mellan en familjevårdare och kommunen eller samkommunen ska parterna komma överens om

9) samarbetet mellan kommunen och familjevårdaren.

Den som ingått uppdragsavtal enligt denna lag står inte i ett sådant anställningsförhållande som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) till den kommun eller samkommun som har ingått avtalet.

11 §

Avtal om ordnande av familjevård

3 §

Familjevård

Familjevård är vård av eller annan omsorg om en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem. *Välfärdsområdet* ska ingå ett uppdragsavtal med familjevårdaren eller avtal om ordnande av familjevård med en producent av privat familjevård.

10 §

Uppdragsavtal

I det uppdragsavtal som ingås mellan en familjevårdare och *välfärdsområdet* ska parterna komma överens om

9) samarbetet mellan *välfärdsområdet* och familjevårdaren.

Den som ingått uppdragsavtal enligt denna lag står inte i ett sådant anställningsförhållande som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) till *det välfärdsområde* som har ingått avtalet.

11 §

Avtal om ordnande av familjevård

Gällande lydelse

I det avtal om familjevård som ingås mellan kommunen eller samkommunen och en producent av privat familjevård ska parterna komma överens om

12 §

Uppsägning och hävning av uppdragsavtal

Om familjehemmet eller den vård som ges där vid tillsynen konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska den kommun eller samkommun som svarar för ordnandet av vården försöka se till att bristen avhjälpas. Om bristen inte avhjälpas inom utsatt tid eller inte kan avhjälpas utan oskäligt besvär eller inom en skälig tid, kan uppdragsavtalet hävas omedelbart.

13 §

Rätt till ledighet

Om inte något annat har överenskommit i uppdragsavtalet, ska kommunen eller samkommunen ordna möjlighet för familjevårdaren till en ledighet vars längd är två dygn för varje kalendermånad under vilken vårdaren med stöd av uppdragsavtalet har arbetat minst 14 dygn som familjevårdare.

Den kommun eller samkommun som svarar för ordnandet av familjevården ska se till eller vid behov lämna sådant bistånd att den som är i familjevård tillhandahålls ändamålsenlig vård under den tid familjevårdarens ledighet varar.

14 §

Avlösarservice under familjevårdarens ledighet och annan frånvaro

Kommunen eller samkommunen kan ordna den avlösarservice som behövs under familjevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 6 § ingå ett uppdragsavtal där perso-

Föreslagen lydelse

I det avtal om familjevård som ingås mellan *väl-färdsområdet* och en producent av privat familjevård ska parterna komma överens om

12 §

Uppsägning och hävning av uppdragsavtal

Om familjehemmet eller den vård som ges där vid tillsynen konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska *det väl-färdsområde* som svarar för ordnandet av vården försöka se till att bristen avhjälpas. Om bristen inte avhjälpas inom utsatt tid eller inte kan avhjälpas utan oskäligt besvär eller inom en skälig tid, kan uppdragsavtalet hävas omedelbart.

13 §

Rätt till ledighet

Om inte något annat har överenskommit i uppdragsavtalet, ska *väl-färdsområdet* ordna möjlighet för familjevårdaren till en ledighet vars längd är två dygn för varje kalendermånad under vilken vårdaren med stöd av uppdragsavtalet har arbetat minst 14 dygn som familjevårdare.

Det väl-färdsområde som svarar för ordnandet av familjevården ska se till eller vid behov lämna sådant bistånd att den som är i familjevård tillhandahålls ändamålsenlig vård under den tid familjevårdarens ledighet varar.

14 §

Avlösarservice under familjevårdarens ledighet och annan frånvaro

Väl-färdsområdet kan ordna den avlösarservice som behövs under familjevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 6 § ingå ett uppdragsavtal där personen förbinder sig att ge vården i familjevårdarens hem eller i

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

nen förbinder sig att ge vården i familjevårdarens hem eller i den vårdbehövandes hem. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om familjevårdaren samtycker till det och om arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

Avlösaren står inte i anställningsförhållande till den kommun eller samkommun som har ingått avtalet. På utbildning och stöd som ordnas för avlösare tillämpas 15 § och på den sociala tryggheten för avlösare tillämpas 20 §.

15 §

Utbildning och stöd

Den kommun eller samkommun som svarar för ordnandet av familjevården ska på det sätt som antecknas i uppdragsavtalet se till att familjevårdaren får den förberedelse, handledning och utbildning som behövs och att den som har för avsikt att arbeta som familjevårdare får förberedande utbildning. För att ordna det stöd som behövs under familjevården ska en ansvarig arbetstagare utnämnas för familjevårdaren för varje vårdbehövande. Familjevårdaren ska ges tillräcklig möjlighet att få stöd och möta den ansvariga arbetstagaren.

15 a §

Undersökningar av välmående och hälsa

Kommunen ska vid behov, enligt vad som överenskoms i uppdragsavtalet, för familjevårdare ordna undersökningar av välmående och hälsa samt social- och hälsovårdstjänster som stöder deras välmående. För familjevårdare på heltid ska möjlighet till undersökning av välmående och hälsa ordnas minst vartannat år.

20 §

Social trygghet

Föreslagen lydelse

den vårdbehövandes hem. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om familjevårdaren samtycker till det och om arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

Avlösaren står inte i anställningsförhållande till *det välfärdsområde* som har ingått avtalet. På utbildning och stöd som ordnas för avlösare tillämpas 15 § och på den sociala tryggheten för avlösare tillämpas 20 §.

15 §

Utbildning och stöd

Det välfärdsområde som svarar för ordnandet av familjevården ska på det sätt som antecknas i uppdragsavtalet se till att familjevårdaren får den förberedelse, handledning och utbildning som behövs och att den som har för avsikt att arbeta som familjevårdare får förberedande utbildning. För att ordna det stöd som behövs under familjevården ska en ansvarig arbetstagare utnämnas för familjevårdaren för varje vårdbehövande. Familjevårdaren ska ges tillräcklig möjlighet att få stöd och möta den ansvariga arbetstagaren.

15 a §

Undersökningar av välmående och hälsa

Välfärdsområdet ska vid behov, enligt vad som överenskoms i uppdragsavtalet, för familjevårdare ordna undersökningar av välmående och hälsa samt social- och hälsovårdstjänster som stöder deras välmående. För familjevårdare på heltid ska möjlighet till undersökning av välmående och hälsa ordnas minst vartannat år.

20 §

Social trygghet

Gällande lydelse

Bestämmelser om pensionsskyddet för familjevårdare i uppdragsförhållande finns i lagen om kommunala pensioner (549/2003).

En kommun eller samkommun som ingått ett uppdragsavtal ska för familjevårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På familjevårdaren tillämpas vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om arbetstagare, och på kommunen eller samkommunen tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

21 §

Anmälningsskyldighet

Familjevårdaren är skyldig att anmäla förändringar i familjevården till den ansvariga arbetstagaren i den kommun som placerat den vårdbehövande och till den kommun där familjehemmet finns.

22 §

Tillsyn

Den kommun som placerat den vårdbehövande ska se till att placeringen i familjevård genomförs enligt denna lag och att den vårdbehövande under den tid placeringen varar får den service och de stödåtgärder som behövs av den kommun där personen är placerad. Det ansvariga organet för socialvården i både placerarkommunen och i placeringskommunen får inspektera verksamheten på platsen för familjevård enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Lokaler som används för boende av permanent natur får inspekteras bara om det är nödvändigt för att säkerställa klientens ställning och behörig service.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om pensionsskyddet för familjevårdare i uppdragsförhållande finns i *pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)*.

Ett välfärdsområde som ingått ett uppdragsavtal ska för familjevårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På familjevårdaren tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på välfärdsområdet tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare.

21 §

Anmälningsskyldighet

Familjevårdaren är skyldig att anmäla förändringar i familjevården till den ansvariga arbetstagaren i *det välfärdsområde* som placerat den vårdbehövande och till *det välfärdsområde* där familjehemmet finns.

22 §

Styrning och tillsyn

Det välfärdsområde som placerat den vårdbehövande ska se till att placeringen i familjevård genomförs enligt denna lag och att den vårdbehövande under den tid placeringen varar får den service och de stödåtgärder som behövs av *det välfärdsområde* inom vars område personen är placerad. *Både det välfärdsområde som gjort placeringen och det välfärdsområde inom vars område placeringen har gjorts* får inspektera verksamheten på platsen för familjevård enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Lokaler som används för boende av permanent natur får inspekteras bara om det är nödvändigt för att säkerställa klientens ställning och behörig service.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Om familjehemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska organet försöka avhjälpa bristen med hjälp av styrning. Om bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid ska organet se till att vården av den vårdbehövande ordnas på ett sätt som är förenligt med personens bästa och behov. Vid behov ska de vårdbehövande flyttas till ett annat vårdställe som svarar mot deras behov.

På tillsynen över servicen och på åtgärder för att avhjälpa brister som konstaterats i samband med tillsynen tillämpas i fråga om professionella familjehem och andra producenter av privat familjevård bestämmelserna i 4 kap. i lagen om privat socialservice.

Föreslagen lydelse

Om familjehemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämpliga eller bristfälliga, ska *välståndsområdet* försöka avhjälpa bristen med hjälp av styrning. Om bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid ska *välståndsområdet* se till att vården av den vårdbehövande ordnas på ett sätt som är förenligt med personens bästa och behov. Vid behov ska de vårdbehövande flyttas till ett annat vårdställe som svarar mot deras behov.

På tillsynen över servicen och på åtgärder för att avhjälpa brister som konstaterats i samband med tillsynen tillämpas i fråga om professionella familjehem och andra producenter av privat familjevård det som i *6 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (1)* föreskrivs om egenkontroll och tillsyn.

Denna lag träder i kraft den 20 .

66.

Lag

om ändring av lagen om stöd för närståendevård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) 2 § 2 punkten, det inledande stycket i 3 §, 3 a §, 4 § 2 och 3 mom., 4 a § 1 mom., 8 § 1 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2 och 3 mom. samt 11 § och 12 §, av dem 3 a § och 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 511/2016, 4 a § sådan den lyder i lag 318/2011, 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1646/2015 och 12 § sådan den lyder i lag 1317/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

2) *avtal om närståendevård* ett uppdragsavtal om ordnande av närståendevård som ingåtts mellan vårdaren och den kommun som svarar för ordnandet av vården,

2) *avtal om närståendevård* ett uppdragsavtal om ordnande av närståendevård som ingåtts mellan vårdaren och *det välfärdsområde* som svarar för ordnandet av vården,

3 §

3 §

Förutsättningar för beviljande av stöd

Förutsättningar för beviljande av stöd

Kommunen kan bevilja stöd för närståendevård, om

Välfärdsområdet kan bevilja stöd för närståendevård, om

3 a §

3 a §

Tjänster till stöd för närståendevårdares vårduppdrag

Tjänster till stöd för närståendevårdares vårduppdrag

Kommunen ska vid behov förbereda närståendevårdare för vårduppdraget och ordna utbildning för dem.

Välfärdsområdet ska vid behov förbereda närståendevårdare för vårduppdraget och ordna utbildning för dem.

Kommunen ska vid behov ordna undersökningar av närståendevårdares välmående och hälsa samt sådana social- och hälsovårdstjänster som stöder vårdarnas välmående och vårduppdrag.

Välfärdsområdet ska vid behov ordna undersökningar av närståendevårdares välmående och hälsa samt sådana social- och hälsovårdstjänster som stöder vårdarnas välmående och vårduppdrag.

Gällande lydelse

4 §

Ledighet för närståendevårdare

Kommunen och närståendevårdaren kan avtala om att närståendevårdaren tar ut den lediga tid som avses i 1 mom. i form av flera ledigheter som är kortare än ett dygn. Kommunen kan ordna fler lediga dagar för närståendevårdaren än vad som anges i 1 mom. samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn.

Kommunen skall sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under vårdarens ledighet. Lediga dagar enligt 1 mom. och rekreationsledighet minskar inte vårdarvodets storlek.

4 a §

Avlösarservice under närståendevårdarens ledighet och annan frånvaro

En kommun kan ordna den avlösarservice som behövs under närståendevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 3 § 3 punkten ingå ett uppdragsavtal där personen förbinder sig att ge vården. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om närståendevårdaren samtycker till det. Vidare förutsätts det att arrangemanget genomförs med beaktande av den vårdbehövandes åsikt och att arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

8 §

Avtal om närståendevård

Ett avtal om stöd för närståendevård skall ingås mellan närståendevårdaren och kommunen. En vård- och serviceplan skall bifogas avtalet.

Föreslagen lydelse

4 §

Ledighet för närståendevårdare

Välståndsområdet och närståendevårdaren kan avtala om att närståendevårdaren tar ut den lediga tid som avses i 1 mom. i form av flera ledigheter som är kortare än ett dygn. *Välståndsområdet* kan ordna fler lediga dagar för närståendevårdaren än vad som anges i 1 mom. samt rekreationsledighet som är kortare än ett dygn.

Välståndsområdet ska sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under vårdarens ledighet. Lediga dagar enligt 1 mom. och rekreationsledighet minskar inte vårdarvodets storlek.

4 a §

Avlösarservice under närståendevårdarens ledighet och annan frånvaro

Ett välståndsområde kan ordna den avlösarservice som behövs under närståendevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro genom att med en person som uppfyller kraven i 3 § 3 punkten ingå ett uppdragsavtal där personen förbinder sig att ge vården. Avlösningen kan ordnas på detta sätt, om närståendevårdaren samtycker till det. Vidare förutsätts det att arrangemanget genomförs med beaktande av den vårdbehövandes åsikt och att arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa.

8 §

Avtal om närståendevård

Ett avtal om stöd för närståendevård ska ingås mellan närståendevårdaren och *välståndsområdet*. En vård- och serviceplan ska bifogas avtalet.

Gällande lydelse

9 §

Uppsägning och hävning av ett avtal om närståendevård

Kommunen kan säga upp ett avtal om närståendevård så att det upphör att gälla tidigast två månader efter uppsägningen och närståendevårdaren så att det upphör att gälla tidigast en månad efter uppsägningen. Om den vårdbehövandes eller närståendevårdarens hälsa eller säkerhet äventyras av att avtalet fortsätter att gälla, kan parterna häva avtalet med omedelbar verkan.

10 §

Pensions- och olycksfallsförsäkringsskydd för närståendevårdare

Bestämmelser om pensionsskydd för närståendevårdare finns i lagen om kommunala pensioner (549/2003).

En kommun som har ingått ett avtal om stöd för närståendevård ska för vårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På närståendevårdaren tillämpas vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om arbetstagare, och på kommunen tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare. Med avvikelse från 71–78 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar används som årsarbetsinkomst beloppet av det i 5 § i denna lag avsedda vårdarvodet per år. Med avvikelse från 58 och 59 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

11 §

Serviceansvar

Föreslagen lydelse

9 §

Uppsägning och hävning av ett avtal om närståendevård

Välståndsområdet kan säga upp ett avtal om närståendevård så att det upphör att gälla tidigast två månader efter uppsägningen och närståendevårdaren så att det upphör att gälla tidigast en månad efter uppsägningen. Om den vårdbehövandes eller närståendevårdarens hälsa eller säkerhet äventyras av att avtalet fortsätter att gälla, kan parterna häva avtalet med omedelbar verkan.

10 §

Pensions- och olycksfallsförsäkringsskydd för närståendevårdare

Bestämmelser om pensionsskydd för närståendevårdare finns i *pensionslagen för den offentliga sektorn* (81/2016).

Ett välståndsområde som har ingått ett avtal om stöd för närståendevård ska för vårdaren teckna försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På närståendevårdaren tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetstagare, och på *välståndsområdet* tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om arbetsgivare. Med avvikelse från 71–78 § i den lagen används som årsarbetsinkomst beloppet av det i 5 § i denna lag avsedda vårdarvodet per år. Med avvikelse från 58 och 59 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

11 §

Serviceansvar

Det välståndsområde som enligt 8 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) är

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Den kommun som enligt 3 kap. i socialvårdslagen (710/1982) är skyldig att ordna socialservice för den vårdbehövande ansvarar för ordnandet av stöd för närståendevård.

12 §

Ändringssökande och behandling av tvister som gäller avtal om närståendevård

I fråga om sökande av ändring i ärenden som avses i denna lag gäller 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014). Tvister som hänförs till avtal om närståendevård behandlas som förvaltningsstvistemål i förvaltningsdomstolen i enlighet med vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

skyldig att ordna socialservice för den vårdbehövande ansvarar för ordnandet av stöd för närståendevård.

12 §

Ändringssökande och behandling av tvister som gäller avtal om närståendevård

I fråga om sökande av ändring i ärenden som avses i denna lag tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014). Tvister som hänförs till avtal om närståendevård behandlas som förvaltningsstvistemål i förvaltningsdomstolen. *Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

67.

Lag

om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) 18 och 19 §, sådana de lyder i lag 1545/2009, och
ändras i 3 § 1 mom., 3 a § 1 mom., 5 och 6 §, 7 § 1 och 2 mom., 8 § 2 mom., rubriken för 8 d § och 8 d § 1 mom. samt det inledande stycket i 8 d § 2 mom. och 8 d § 2 mom. 3 punkten, 9 § 2 mom., 12 §, 13 § 1 mom. samt 15 och 17 §, av dem 3 a § 1 mom., rubriken för 8 d §, 8 d § 1 mom., det inledande stycket i 8 d § 2 mom. och 8 d § 2 mom. 3 punkten samt 9 § 2 mom. sådana de lyder i lag 981/2008, 5 § sådan den lyder i lag 1718/2009, 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 134/2010, 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 417/2015, 15 § sådan den lyder i lag 958/2019 och 17 § sådan den lyder i lag 1309/2014 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Ansvaret för service och stöd

Ansvaret för service och stöd

Kommunerna skall sörja för att tjänster och stöd för handikappade ordnas så att de till innehållet och omfattningen är sådana som behovet i kommunen påkallar.

Välståndsområdet ska sörja för att tjänster och stöd för handikappade ordnas så att de till innehållet och omfattningen är sådana som behovet *i välståndsområdet* påkallar.

3 a §

3 a §

Utredning av klientens servicebehov samt uppgörande av en serviceplan

Utredning av klientens servicebehov samt uppgörande av en serviceplan

Utredningen av behovet av service och stöd enligt denna lag ska inledas senast den sjunde vardagen efter det att den handikappade eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för socialservicen.

Utredningen av behovet av service och stöd enligt denna lag ska inledas senast den sjunde vardagen efter det att den handikappade eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den *välståndsområdesmyndighet* som ansvarar för socialservicen.

5 §

5 §

Planering och finansiering

Planering och finansiering

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

På verksamhet som kommunen ordnar och som avses i denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat bestäms genom lag.

6 §

Utvecklande av de handikappades levnadsförhållanden

Socialnämnden och kommunens övriga myndigheter skall främja och följa de handikappades levnadsförhållanden samt genom sin verksamhet sträva efter att förebygga uppkomsten av missförhållanden och undanröja de olägenheter som begränsar de handikappades möjligheter till verksamhet och engagemang.

7 §

Utvecklande av servicen

Kommunen skall sörja för att dess offentliga service lämpar sig även för handikappade.

När kommunen utvecklar sin service och sitt stöd för handikappade skall den beakta de behov och synpunkter som dessa åberopar.

8 §

Service för handikappade

Kommunen ska ordna skälig färdtjänst jämte följeslagarservice, dagverksamhet, personlig assistans och serviceboende för en gravt handikappad som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring. Kommunen har dock inte särskild skyldighet att ordna serviceboende eller personlig assistans, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte

Föreslagen lydelse

På verksamhet som *ett välfärdsområde* ordnar enligt denna *lag tillämpas lagen om ordnande av social- och hälsovård (/), lagen om finansiering av välfärdsområden (/) och lagen om statsandel för kommunal basservice (/)*.

6 §

Utvecklande av de handikappades levnadsförhållanden

Välfärdsområdet och kommunen ska främja och följa de handikappades levnadsförhållanden samt genom sin verksamhet sträva efter att förebygga uppkomsten av missförhållanden och undanröja de olägenheter som begränsar de handikappades möjligheter till verksamhet och engagemang.

7 §

Utvecklande av servicen

Kommunen *och välfärdsområdet* ska sörja för att *deras* offentliga service lämpar sig även för handikappade.

När *välfärdsområdet* utvecklar sin service och sitt stöd för handikappade ska det beakta de behov och synpunkter som dessa åberopar.

8 §

Service för handikappade

Välfärdsområdet ska ordna skälig färdtjänst jämte följeslagarservice, dagverksamhet, personlig assistans och serviceboende för en gravt handikappad som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring. *Välfärdsområdet* har dock inte särskild skyldighet att ordna serviceboende eller personlig assistans, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade

Gällande lydelse

kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

8 d §

Sätt att ordna personlig assistans

När det bestäms på vilket sätt personlig assistans ska ordnas och när själva assistansen ordnas ska kommunen beakta den gravt handikappades egna åsikter och önskemål samt det i serviceplanen definierade individuella hjälpbehovet och den handikappades livssituation i sin helhet.

Kommunen kan ordna personlig assistans

3) genom att skaffa den gravt handikappade assistentservice av en offentlig eller privat serviceproducent eller genom att själv ordna servicen eller ingå avtal om servicen med en annan kommun eller andra kommuner.

9 §

Ekonomiskt stöd

Kommunen ska ersätta en gravt handikappad för skäligen kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt för anskaffning av redskap och anordningar i bostaden, om dessa åtgärder med hänsyn till handikappet eller sjukdomen är nödvändiga för att den handikappade ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. Kommunen har dock inte särskild skyldighet att ersätta kostnaderna, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

12 §

Samarbete

Föreslagen lydelse

inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

8 d §

Ordnande av personlig assistans

När det bestäms på vilket sätt personlig assistans ska tillhandahållas och när själva assistansen ordnas ska *välståndsrådet* beakta den gravt handikappades egna åsikter och önskemål samt det i serviceplanen definierade individuella hjälpbehovet och den handikappades livssituation i sin helhet.

Välståndsrådet kan ordna personlig assistans

3) genom att skaffa den gravt handikappade assistentservice av en offentlig eller privat serviceproducent eller genom att själv *producera* servicen eller ingå avtal om servicen med *ett annat välståndsråd* eller andra välståndsråden.

9 §

Ekonomiskt stöd

Välståndsrådet ska ersätta en gravt handikappad för skäligen kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt för anskaffning av redskap och anordningar i bostaden, om dessa åtgärder med hänsyn till handikappet eller sjukdomen är nödvändiga för att den handikappade ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. *Välståndsrådet* har dock inte särskild skyldighet att ersätta kostnaderna, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården.

12 §

Samarbete

Gällande lydelse

Kommunen skall för att förbättra de handikappades förhållanden samarbeta med olika myndigheter, anstalter och handikapporganisationer samt med andra samfund vilkas verksamhet har ett nära samband med de handikappades levnadsförhållanden.

13 §

Råd för personer med funktionsnedsättning

Bestämmelser om kommunala råd för personer med funktionsnedsättning finns i 28 § i kommunallagen (410/2015).

15 §

Ersättning från försäkringsanstalt

Ska en försäkringsanstalt betala ersättning till en handikappad enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om militär krishantering (211/2006), trafikförsäkringslagen (460/2016) eller någon tidigare motsvarande lag, och har kommunen för samma ändamål och för samma tid gett honom eller henne service eller stöd som avses i 8 och 9 § i denna lag, övergår till kommunen mot redovisning rätten till den ersättning som försäkringsanstalten skulle ha betalat till den handikappade, om kommunen inte hade gett honom eller henne service eller stöd. I fråga om kommunens rätt till ersättning med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) föreskrivs särskilt.

Föreslagen lydelse

Välståndsområdet och kommunen ska för att förbättra de handikappades förhållanden samarbeta med olika myndigheter, anstalter och handikapporganisationer samt med andra samfund vilkas verksamhet har ett nära samband med de handikappades levnadsförhållanden.

13 §

Råd för personer med funktionsnedsättning

Bestämmelser om kommunala råd för personer med funktionsnedsättning finns i 28 § i kommunallagen (410/2015). *Bestämmelser om rådet för personer med funktionsnedsättning för välståndsområdet finns i 32 § i lagen om välståndsområden.*

15 §

Ersättning från försäkringsanstalt

Ska en försäkringsanstalt betala ersättning till en handikappad enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om militär krishantering (211/2006), trafikförsäkringslagen (460/2016) eller någon tidigare motsvarande lag, och har *välståndsområdet* för samma ändamål och för samma tid gett honom eller henne service eller stöd som avses i 8 och 9 § i denna lag, övergår till *välståndsområdet* mot redovisning rätten till den ersättning som försäkringsanstalten skulle ha betalat till den handikappade, om *välståndsområdet* inte hade gett honom eller henne service eller stöd. I fråga om *välståndsområdets* rätt till ersättning med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) föreskrivs särskilt.

Gällande lydelse

Har redovisning som nämns i 1 mom. kommit den som betalar ersättning till handa så sent att ersättning enligt annan lag redan har betalats till den handikappade, har kommunen rätt att av denne återkräva ett belopp som motsvarar denna ersättning. Angående återkrav av ersättning gäller bestämmelserna i 21 och 22 § i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Ansökan om återkrav ska göras till förvaltningsdomstolen inom tre år från det att försäkringsanstalten har betalat ersättningen.
(fogas)

17 §

Ändringssökande

I fråga om sökande av ändring i ärenden som avses i denna lag gäller vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014) och vad som föreskrivs nedan i denna lag.

Föreslagen lydelse

Om den redovisning som avses i 1 mom. kommit den som betalar ersättning till handa så sent att ersättning enligt annan lag redan har betalats till den handikappade, har välfärdsområdet rätt att av denne återkräva ett belopp som motsvarar denna ersättning. På återkrav av ersättning tillämpas bestämmelserna i 21 och 22 § i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Ansökan om återkrav ska göras till förvaltningsdomstolen inom tre år från det att försäkringsanstalten har betalat ersättningen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden ska när det gäller landskapet Åland tillämpas på kommunerna i landskapet Åland.

17 §

Ändringssökande

På ändringssökande tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

68.

Lag

om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) 3 § 1–4 mom., 6, 11, 14, 17 och 18 §, 26 och 27 §, 4 kap., 43 §, 5 kap. 6 kap., 9 kap., 81, 81 c och 81 d §, 83 §, av dem 3 § 1–4 mom. sådana de lyder i lag 1539/2009, 6 § sådan den lyder i lagarna 26/1984 och 1539/2009, /1992, 11 § sådan den lyder i lag 26/1984, 14 § sådan den lyder i lagarna 702/1982, 26/1984 och 739/1992, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 26/1984, rubriken för 6 kap. sådan den lyder i lag 702/1982 samt 81, 81 c och 81 d § sådana de lyder i lag 381/2016, samt

ändras 9 och 15 §, 16 § 2 mom., rubriken för 2 kap., 23 § och 31 §, 32 § 3 och 4 mom., 33 § 1 och 3 mom., 34, 36 § och 37 §, 38 § 2 mom., 39, 42 c och 42 e §, 65 § 1 mom., 66, 67, 74, 75, 76–77, 79–81 § och 81 a §, det inledande stycket i 81 b § 1 mom., och 82 § 1 mom., av dem 9 § sådan den lyder i lag 1369/1996, 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 739/1992, 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 952/1980, 32 § 3 och 4 mom., 33 § 1 och 3 mom., 34 och 37 §, 38 § 2 mom., 39, 42 c, 42 e, 80, 81 § och 81 a § samt det inledande stycket i 81 b § sådana de lyder i lag 381/2016, 36, 76 och 77 § samt 82 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1539/2009, 66 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 702/1982, 75 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 672/2008 och 1539/2009 samt 79 § sådan den lyder i lag 702/1982, samt

fogas till lagen en ny 1 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(fogas)

1 b §

Till den del bestämmelserna i denna lag gäller administrativa ingrepp i den personliga friheten enligt 27 § 24 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland och vad som i denna lag föreskrivs om ett kollegialt organ inom välfärdsområdet tillämpas när det gäller landskapet Åland på motsvarande organ i landskapet Åland.

3 §

(upphävs 1-4 mom.)

Den allmänna planeringen, styrningen och övervakningen av specialomsorgerna ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

Regionförvaltningsverket ansvarar för planeringen, styrningen och övervakningen av specialomsorgerna inom sitt verksamhetsom-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

råde. Hör ett specialomsorgsdistrikt till två eller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområde, ska regionförvaltningsverken samarbeta med varandra.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, styr regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och beslutspraxis vid styrningen och övervakningen av specialomsorgerna. Dessutom styr och övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården specialomsorgerna i synnerhet när det är fråga om

1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,

2) ärenden som gäller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområde eller hela landet,

3) ärenden som har samband med övervakningsärenden som behandlas vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och som gäller hälso- och sjukvård eller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, samt

4) ärenden som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Bestämmelser om en närmare arbetsfördelning mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid styrningen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

(upphävs)

För ordnandet av specialomsorger indelas landet i specialomsorgsdistrikt, vilkas områden bestäms av statsrådet. Om inte något annat följer av särskilda skäl, ska distrikten anpassas till indelningen i regionförvaltningsverkens verksamhetsområden, dock med beaktande av områdesindelningens utvecklingsbehov.

Specialomsorgsdistriktets kommuner är medlemmar i kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet, vilket skall ordna de speci-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

alomsorger som stadgats ankomma på kommunerna, såframt av stadgandena i denna lag ej annat följer.

Om en kommuns befolkningsunderlag eller andra särskilda skäl kräver det, kan kommunen ensam bilda ett specialomsorgsdistrikt. Angående kommunen gäller härvid i tillämpliga delar vad som är stadgat om kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt.

Om det på grund av specialomsorgernas krävande natur, särskilda för dem erforderliga förutsättningar eller andra motsvarande orsaker är ändamålsenligt att ordna specialomsorgerna för en större folkmängd än den som finns i ett enda specialomsorgsdistrikt, kan statsrådet, oberoende av distriktsindelningen, förordna att specialomsorgerna helt eller delvis skall ordnas av ett eller flera kommunalförbund.

Tvåspråkiga och svenskspråkiga kommuner är dessutom medlemmar i ett kommunalförbund för specialomsorger, som har till uppgift att oberoende av distriktsindelningen bereda specialomsorger för den svenskspråkiga befolkningen i sina medlemskommuner. Angående kommunalförbundet för specialomsorger gäller i tillämpliga delar vad i denna lag i fråga om kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt stadgas, likväl så, att angående antalet medlemmar i förbundsfullmäktige och grunderna för rösträtten bestämmes i grundstadgan.

Såvida genom landskapslag så stadgas, kan landskapet Åland vara medlem av det kommunalförbund för specialomsorger, som avses i 4 mom., eller med kommunalförbundet avtala om anlåtande av dess anstalter. Angående landskapets rättigheter och skyldigheter såsom medlem av kommunalförbundet gäller härvid vad om medlemskommun i denna lag stadgas och i kommunalförbundets grundstadga bestämmes. Angående beredandet av specialomsorger i landskapet Åland gäller i övrigt vad genom landskapslag stadgas.

Gällande lydelse

För ordnande av specialomsorger skall en samkommun för specialomsorgsdistrikt ha för verksamheten nödvändiga verksamhetsenheter.

11 §

Kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt kan med annat kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt ingå avtal om användning av en verksamhetsenhet för ordnande av andra än i 6 § 4 mom. avsedda specialomsorger.

14 §

Utan hinder av vad som är stadgat i 6 § 1 och 2 mom. kan även kommun ordna specialomsorger.

I de fall som avses i 1 mom. gäller om en kommun i tillämpliga delar vad som stadgas i 32, 33, 35, 39 och 42 §§ samt i 4-6 och 10 kap. om kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt.

Kommunal specialomsorgsmyndighet är socialnämnden, med vilken kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet skall samarbeta även då ordnandet av lokala specialomsorger ankommer på kommunalförbundet. Beträffande specialomsorger som ordnas av kommun gäller i fråga om socialnämndens uppgifter i ärenden rörande specialomsorger i tillämpliga delar vad som är stadgat om ledargrupp för specialomsorger.

15 §

Utöver kommunala verksamhetsenheter för specialomsorger kan staten ha verksamhetsenheter för specialomsorger för beredande av de specialomsorger som stadgats ankomma på staten samt för riksomfattande forsknings-, försöks- eller annan därmed jämförlig specialomsorgsverksamhet.

16 §

Föreslagen lydelse

För ordnande av specialomsorger ska *väl-färdsområdet* ha för verksamheten nödvändiga verksamhetsenheter.

(upphävs)

(upphävs)

15 §

Utöver *väl-färdsområdets* verksamhetsenheter för specialomsorger kan staten ha verksamhetsenheter för specialomsorger för beredande av de specialomsorger som föreskrivits ankomma på staten samt för riksomfattande forsknings-, försöks- eller annan därmed jämförlig specialomsorgsverksamhet.

16 §

Gällande lydelse

Privata verksamhetsenheter för specialomsorger kan producera specialomsorgstjänster åt kommunalförbund eller kommuner eller åt andra som önskar dylika tjänster.

2 kap

Kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt förvaltning

17 §

Till kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt förbundsfullmäktige väljer medlemskommunernas fullmäktige medlemmar som följer:

Kommunens invånarantal enligt senast verkställd mantalsskrivning

<i>Antal medlemmar</i>	
<i>högst 8 000</i>	<i>2</i>
<i>8 001–25 000</i>	<i>3</i>
<i>25 001–100 000</i>	<i>4</i>
<i>100 001–400 000</i>	<i>5</i>
<i>400 001 eller flera</i>	<i>6</i>

För varje medlem väljes en personlig suppleant.

18 §

Röstetalet för de medlemmar som representerar medlemskommun i förbundsfullmäktige bestämmes på basen av det invånarantal som grundar sig på den i kommunen senast verkställda mantalsskrivningen sålunda, att medlemmar som representerar kommun har en röst för varje begynnande tusental invånare. Röstetalet kan likväl vara högst en tredjedel av det sammanlagda obegränsade röstetalet för alla medlemskommuners representanter. Röstetalet för medlemmar som representerar kommun fördelar sig jämnt mellan de närvarande av dessa.

23 §

För det individuella beredandet av specialomsorger har kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt en ledargrupp för specialomsorger.

Föreslagen lydelse

Privata verksamhetsenheter för specialomsorger kan producera specialomsorgstjänster åt *välårsområden* eller åt andra som önskar dylika tjänster.

2 kap.

Förvaltning av specialomsorger

(upphävs)

(upphävs)

23 §

För det individuella *ordnandet* av specialomsorger finns det ett kollegialt organ inom *välårsområdet*.

Gällande lydelse

Medlemmar i ledargruppen för specialomsorger är minst tre ledande tjänsteinnehavare inom kommunalförbundet sålunda att medicinsk och pedagogisk expertis samt sakkunskap i socialvård är företrädna i ledargruppen.

Angående handläggningen av ärendena i ledargruppen gäller i tillämpliga delar vad i kommunallagen stadgas om sektion inom kommunstyrelse.

26 §

Beträffande kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt tillämpas kommunallagens stadganden med i denna lag stadgade undantag.

27 §

Kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt bereder i första hand personer från kommunalförbundets medlemskommuner specialomsorger, såvida inte annat följer av arrangemang som avses i 6 § 4 mom., av avtal som ingåtts med stöd av 11–13 §§ eller av förordnande som avses i 12 § 3 mom. eller 13 § 2 mom.

Ändras hemorten för person, som erhåller specialomsorger vid kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt verksamhetsenhet, eller skulle beredandet av specialomsorger om honom på grund av stadgandena i 1 mom. icke ankomma på kommunalförbundet för det specialomsorgsdistrikt vid vars verksamhetsenhet han befinner sig, skall detta kommunalförbund därom underrätta kommunalförbundet för det specialomsorgsdistrikt på vilket beredandet av specialomsorgerna om personen enligt stadgandena i 1 mom. skulle ankomma. Det sistnämnda kommunalförbundet skall skrida till erforderliga åtgärder för beredande av specialomsorger om personen. Specialomsorger skall likväl alltjämt meddelas på det tidigare stället till dess de på ett ändamålsenligt sätt och utan att försvaga personens möjligheter att erhålla specialomsorger kan ordnas annorstädes.

Föreslagen lydelse

Medlemmar i *det kollegiala organet* är minst tre ledande tjänsteinnehavare inom *väl-färdsområdet* så att medicinsk och pedagogisk expertis samt sakkunskap i socialvård är företrädna i organet.

(upphävs)

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

31 §

Initiativ angående erhållande av specialomsorger skall göras hos kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet eller hos socialnämnden i vederbörande persons hemkommun.

Beslut om meddelande av specialomsorger om person samt om dessas upphörande fattas av specialomsorgernas ledargrupp, såframt ej i instruktionen för specialomsorgsdistriktet annat föreskrivs.

32 §

En skriftlig ansökan om att en person oberoende av sin vilja ska förordnas att intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger ska lämnas till ledargruppen för specialomsorger. Ansökan får göras av personens lagliga företrädare eller en anhörig eller en annan närstående.

Om det inte finns någon sådan i 3 mom. avsedd person som har rätt att göra ansökan eller om de inte samtycker till att göra ansökan, kan ansökan göras också av den socialnämnd eller något annat organ som svarar för socialvården och inom vars område personen vistas, eller av en tjänsteinnehavare som socialnämnden eller något annat organ som svarar för socialvården förordnat. I fråga om personer som är intagna på straffanstalt kan ansökan under motsvarande förutsättningar göras av anstaltens föreståndare.

33 §

Om ledargruppen för specialomsorger på grund av en ansökan enligt 32 § och andra behövliga undersökningar och utredningar inom social- och hälsovården anser det uppenbart att det finns förutsättningar för att förordna en person att oberoende av dennes vilja intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska ledargruppen förordna att personen ska tas in för undersökning på en sådan verksamhetsenhet för specialomsorger som avses i 32 § 2 mom. I brådskande fall ska ett skriftligt beslut

Föreslagen lydelse

31 §

Initiativ som gäller erhållande av specialomsorger ska göras hos *välståndsområdet*.

Beslut om att tillhandahålla specialomsorger och om att avsluta specialomsorger fattas av *välståndsområdets kollegiala organ, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan för välståndsområdet*.

32 §

En skriftlig ansökan om att en person oberoende av sin vilja ska förordnas att intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger ska lämnas till *välståndsområdets kollegiala organ*. Ansökan får göras av personens lagliga företrädare eller en anhörig eller en annan närstående.

Om det inte finns någon sådan i 3 mom. avsedd person som har rätt att göra ansökan eller om de inte samtycker till att göra ansökan, kan ansökan göras också av en tjänsteinnehavare som anges i förvaltningsstadgan för det välståndsområde inom vars område personen vistas. I fråga om personer som är intagna på straffanstalt kan ansökan under motsvarande förutsättningar göras av anstaltens föreståndare.

33 §

Om *välståndsområdets kollegiala organ* på grund av en ansökan enligt 32 § och andra behövliga undersökningar och utredningar inom social- och hälsovården anser det uppenbart att det finns förutsättningar för att förordna en person att oberoende av dennes vilja intas på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska *det kollegiala organet* förordna att personen ska tas in för undersökning på en sådan verksamhetsenhet för specialomsorger som avses i 32 § 2 mom. I brådskande fall ska ett skriftligt

Gällande lydelse

om förordnande fattas genast och i övrigt senast sju dagar efter det att en ansökan som avses i 32 § har inkommit. Innan personen förordnas till undersökning ska hans eller hennes egen åsikt klarläggas. Bestämmelser om hörande av personen själv och av hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare finns i förvaltningslagen (434/2003). Om en myndig person inte har någon laglig företrädare ska i situationer som avses i 9 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), nedan socialvårdens klientlag, en anhörig eller någon annan närstående som är med och planerar och genomför servicen ges tillfälle att bli hörd på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Dessutom ska föräldrarna till en minderårig och den person som tagit hand om och fostrat den minderårige omedelbart innan den minderårige förordnas till undersökning ges tillfälle att bli hörda på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

När undersökningen slutförts ska ledargruppen för specialomsorger besluta huruvida personen oberoende av sin vilja ska förordnas att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger. Beslutet ska fattas skriftligt senast fjorton dagar efter det att beslutet om förordnande om intagning för undersökning fattades. Beslutet ska innehålla ett motiverat ställningstagande till om det finns förutsättningar för att förordna personen att bli intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja. Ett beslut om att förordna en person att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja ska omedelbart, dock senast inom fjorton dagar efter det att beslutet fattades, underställas förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolen ska handlägga ärendet skyndsamt.

34 §

För ett individuellt genomförande av specialomsorgerna ska ledargruppen för specialomsorger eller, inom gränser som den bestämt, den ansvariga föreståndaren för verk-

Föreslagen lydelse

beslut om förordnande fattas genast och i övrigt senast sju dagar efter det att en ansökan som avses i 32 § har inkommit. Innan personen förordnas till undersökning ska hans eller hennes egen åsikt klarläggas. Bestämmelser om hörande av personen själv och av hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare finns i förvaltningslagen (434/2003). Om en myndig person inte har någon laglig företrädare ska i situationer som avses i 9 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), nedan *socialvårdens klientlag*, en anhörig eller någon annan närstående som är med och planerar och genomför servicen ges tillfälle att bli hörd på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Dessutom ska föräldrarna till en minderårig och den person som tagit hand om och fostrat den minderårige omedelbart innan den minderårige förordnas till undersökning ges tillfälle att bli hörda på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

När undersökningen slutförts ska *välståndsområdets kollegiala organ* besluta huruvida personen oberoende av sin vilja ska förordnas att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger. Beslutet ska fattas skriftligt senast fjorton dagar efter det att beslutet om förordnande om intagning för undersökning fattades. Beslutet ska innehålla ett motiverat ställningstagande till om det finns förutsättningar för att förordna personen att bli intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja. Ett beslut om att förordna en person att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja ska omedelbart, dock senast inom fjorton dagar efter det att beslutet fattades, underställas förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolen ska handlägga ärendet skyndsamt.

34 §

För ett individuellt genomförande av specialomsorgerna ska *välståndsområdets kollegiala organ* eller, inom gränser som det bestämt, den ansvariga föreståndaren för verksamhetsenheten, för varje person som är i behov av

Gällande lydelse

samhetsenheten, för varje person som är i behov av specialomsorger godkänna ett specialomsorgsprogram. Programmet ska såvitt möjligt göras upp i samarbete med personen själv och hans eller hennes lagliga företrädare eller i situationer enligt 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag personens lagliga företrädare eller anhöriga eller andra närstående som deltagit i planeringen och genomförandet av servicen samt med socialnämnden eller något annat organ som svarar för socialvården. Programmet ska ses över vid behov.

36 §

Om personen själv eller personens vårdnadshavare eller annan intressebevakare eller ett kollegialt organ som utses av kommunen enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) anser att specialomsorgsprogrammet inte är ändamålsenligt, kan regionförvaltningsverket förordna att programmet ska korrigeras till de delar det anses vara påkallat.

37 §

Om det vid undersökning av en person som oberoende av sin vilja förordnats att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger eller vid ordnande av vård och omsorg för honom eller henne framgår att förutsättningar saknas för att förordna personen att oberoende av sin vilja tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska ledargruppen för specialomsorger eller, i de situationer som avses i 19 § 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990) Institutet för hälsa och välfärd, på ledargruppens förslag genast besluta att de av viljan oberoende specialomsorgerna ska avslutas.

38 §

En person som har blivit intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja och hans eller hennes lagliga företrädare har rätt att få förutsättningarna för fort-

Föreslagen lydelse

specialomsorger godkänna ett specialomsorgsprogram. Programmet ska såvitt möjligt göras upp i samarbete med personen själv och hans eller hennes lagliga företrädare eller i situationer enligt 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag personens lagliga företrädare eller anhöriga eller andra närstående som deltagit i planeringen och genomförandet av servicen samt med *det kollegiala organet*. Programmet ska ses över vid behov.

36 §

Om personen själv eller personens vårdnadshavare eller annan intressebevakare eller *välståndsrådets kollegiala organ* anser att specialomsorgsprogrammet inte är ändamålsenligt, kan regionförvaltningsverket förordna att programmet ska korrigeras till de delar det anses vara påkallat.

37 §

Om det vid undersökning av en person som oberoende av sin vilja förordnats att tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger eller vid ordnande av vård och omsorg för honom eller henne framgår att förutsättningar saknas för att förordna personen att oberoende av sin vilja tas in på en verksamhetsenhet för specialomsorger, ska *välståndsrådets kollegiala organ* eller, i den situation som avses i 19 § 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990) Institutet för hälsa och välfärd, på förslag av *välståndsrådets kollegiala organ* genast besluta att de av viljan oberoende specialomsorgerna ska avslutas.

38 §

En person som har blivit intagen på en verksamhetsenhet för specialomsorger oberoende av sin vilja och hans eller hennes lagliga företrädare har rätt att få förutsättningarna för fortsatta specialomsorger oberoende av personens

Gällande lydelse

sätta special-omsorger oberoende av personens vilja bedömda av ledargruppen för specialomsorger medan specialomsorgerna pågår också innan halvårsfristen löpt ut. Om en person som är myndig saknar laglig företrädare har utöver honom eller henne själv också anhöriga eller andra närstående som deltar i planeringen och genomförandet av servicen samma rätt i situationer som avses i 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag. Ingen ny bedömning behöver göras om det har gått mindre än en månad sedan den förra bedömningen och det är uppenbart att det inte skett någon förändring i personens tillstånd. Orsaken till att ingen bedömning görs ska skrivas in i journalerna.

39 §

Samkommuner för specialomsorgsdistrikt eller en kommun som ordnar specialomsorger ska för personer som förordnats till undersökning eller som ges specialomsorger av samkommunen eller kommunen ordna transport mellan samkommunens eller kommunens verksamhetsenheter. Dessutom ska samkommunen eller kommunen ordna de transporter eller ersätta kostnaderna för de transporter som är nödvändiga för att en person ska få specialomsorger.

42 c §

Tjänsteansvar

På den som med stöd av detta kapitel utövar offentlig makt tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne sköter uppgifter som avses i detta kapitel, även när personen inte står i tjänsteförhållande till staten, en kommun eller en samkommun. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

42 e §

Föreslagen lydelse

vilja bedömda av *det kollegiala organet* medan specialomsorgerna pågår också innan halvårsfristen löpt ut. Om en person som är myndig saknar laglig företrädare har utöver honom eller henne själv också anhöriga eller andra närstående som deltar i planeringen och genomförandet av servicen samma rätt i situationer som avses i 9 § 1 mom. i socialvårdens klientlag. Ingen ny bedömning behöver göras om det har gått mindre än en månad sedan den förra bedömningen och det är uppenbart att det inte skett någon förändring i personens tillstånd. Orsaken till att ingen bedömning görs ska skrivas in i journalerna.

39 §

Ett välfärdsområde som ordnar specialomsorger ska för personer som förordnats till undersökning eller som ges specialomsorger av *välfärdsområdet* ordna transport mellan *välfärdsområdets* verksamhetsenheter. Dessutom ska välfärdsområdet ordna de transporter eller ersätta kostnaderna för de transporter som är nödvändiga för att en person ska få specialomsorger.

42 c §

Tjänsteansvar

På den som med stöd av detta kapitel utövar offentlig makt tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne sköter uppgifter som avses i detta kapitel, även när personen inte står i tjänsteförhållande till staten eller *ett välfärdsområde*. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

42 e §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bedömning av användningen av begränsningsåtgärder och minskad användning av begränsningsåtgärder

Bedömning av användningen av begränsningsåtgärder och minskad användning av begränsningsåtgärder

Om en begränsningsåtgärd enligt 42 f–42 n § har använts när specialomsorger ges ska orsakerna till att åtgärden har använts och de sätt med vilkas hjälp man i fortsättningen kan minska bruket av begränsningsåtgärder i enheten utan dröjsmål bedömas inom verksamhetsenheten. Om det i specialomsorgerna, när en person har fått andra specialomsorger än specialomsorger oberoende av sin vilja, upprepade gånger eller långvarigt har använts en begränsningsåtgärd enligt 42 j, 42 l eller 42 m § eller 42 n § 2 mom., ska verksamhetsenheten bedöma om förutsättningarna i 32 § 1 mom. för att förordna personen till specialomsorger oberoende av sin vilja är uppfyllda och vid behov förelägga frågan för bedömning i det organ med ansvar för socialvården som avses i 32 § 4 mom.

Om en begränsningsåtgärd enligt 42 f–42 n § har använts när specialomsorger ges ska orsakerna till att åtgärden har använts och de sätt med vilkas hjälp man i fortsättningen kan minska bruket av begränsningsåtgärder i enheten utan dröjsmål bedömas inom verksamhetsenheten. Om det i specialomsorgerna, när en person har fått andra specialomsorger än specialomsorger oberoende av sin vilja, upprepade gånger eller långvarigt har använts en begränsningsåtgärd enligt 42 j, 42 l eller 42 m § eller 42 n § 2 mom., ska verksamhetsenheten bedöma om förutsättningarna i 32 § 1 mom. för att förordna personen till specialomsorger oberoende av sin vilja är uppfyllda och vid behov förelägga frågan för bedömning i *väl-färdsområdets kollegiala organ*.

4 kap

(upphävs 4 kap)

Avgifter

43 §

(upphävs)

För specialvård kan uppbäras avgifter enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/92).

5 kap

(upphävs 5 kap)

Ersättningar

44 §

(upphävs)

För kostnader för specialomsorger, som ett kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt bereder någon annan än en person från en kommun som hör till kommunalförbundet, skall det kommunalförbund som vederbörandes hemkommun hör till betala ersättning.

45 §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Har annat icke avtalats, bestämmes i 44 § 1 och 2 mom. avsedd ersättning på sätt i denna paragraf stadgas. Detsamma gäller i tillämpliga delar bestämmandet av den enligt 44 § 3 mom. utgående ersättningen.

För bestämmande av ersättningen ökas totalbeloppet av driftskostnaderna under det föregående budgetåret med 10 procent. Från det sålunda erhållna beloppet avdras i 43 § angivna avgifter och ersättningar samt verksamhetsenhetens övriga driftsintäkter, med undantag av ränteinkomster, statsandelar och kommuners betalningsandelar av driftskostnaderna samt övriga i denna lag föreskrivna ersättningar för specialomsorger liksom även inkomster som en kommun eller ett kommunalförbund erhåller av verksamhet för vars utgifter statsandel inte betalas. Skillnaden divideras med ett tal som utgör det totala antalet bruksdagar eller besöksgångar beroende på verksamhetens art, varefter kvoten multipliceras med antalet bruksdagar eller besöksgångar för den som det är fråga om. Till det erhållna beloppet läggs för varje bruksdag eller besöksgång beloppet av den föreskrivna ersättning som denne skall betala, om ersättning eller avgift inte uppbärs.

46 §

(upphävs)

Har verksamhetsenhetens bokslut för föregående år ännu icke godkänts, kan av de i 45 § avsedda ersättningarna i förskott uppbäras ett belopp, som motsvarar verksamhetsenhetens för bruksdag eller besöksgång uppskattade driftskostnader under föregående år beräknade enligt sagda paragrafs 2 mom.

6 kap

(upphävs 6 kap)

Planering och statsandel

48 §

(upphävs)

På verksamhet som ordnas med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat bestäms genom lag.

65 §

Högskola eller annan myndighet, som omhänder utbildningen av personal eller forskning för specialomsorger, är berättigad att begagna kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt verksamhetsenheter för ordnande av utbildnings- eller forskningsverksamheten.

66 §

Högskola eller annan myndighet betalar till kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt full ersättning för anläggningskostnader som föranleds av byggande, grundförbättringar, utvidgning och konstruktiv omläggning av de lokaliteter, i dem inberäknade även fasta anläggningar och apparater samt driftskostnader som den begagnar för undervisning och forskning i kommunalförbundets för specialomsorgsdistrikt verksamhetsenhet ävensom för driftskostnader för underhållet av lokaliteterna. Används emellertid utrymmena även delvis av kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet, skall ersättningen till denna del jämkas.

Vad i 1 mom. är sagt tillämpas även på kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt övriga anläggnings- och driftskostnader, vilka huvudsakligen föranledes av anordnandet av undervisnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger vid kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt verksamhetsenhet.

67 §

Angående ordnandet av ovan i 65 § 1 mom. avsedd verksamhet samt angående grunderna för bestämmandet av ovan i 66 § avsedda ersättningar skall högskola eller annan myndighet överenskomma med kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt.

Ovan i 1 mom. avsett avtal, som i de fall angående vilka stadgas genom förordning skall

Föreslagen lydelse

65 §

En högskola eller annan myndighet, som har hand om utbildningen av personal eller forskning för specialomsorger, är berättigad att använda verksamhetsenheter för *specialomsorger* för ordnande av utbildnings- eller forskningsverksamheten.

66 §

En högskola eller annan myndighet betalar till *välårsområdet* full ersättning för anläggningskostnader som föranleds av byggande, grundförbättringar, utvidgning och konstruktiv omläggning av de lokaliteter, i dem inberäknade även fasta anläggningar och apparater som den använder för undervisning och forskning vid verksamhetsenheter för *specialomsorger* samt för driftskostnader för underhållet av lokaliteterna. Används emellertid utrymmena även delvis i verksamheten inom *specialomsorgerna*, ska ersättningen till denna del jämkas.

Vad i 1 mom. är sagt tillämpas även på övriga anläggnings- och driftskostnader för *specialomsorger*, vilka huvudsakligen föranleds av anordnandet av undervisnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger vid *verksamhetsenheter för specialomsorger*.

67 §

Angående ordnandet av ovan i 65 § 1 mom. avsedd verksamhet samt angående grunderna för bestämmandet av ovan i 66 § avsedda ersättningar ska högskolan eller någon annan myndighet komma överens med *välårsområdet*.

Ovan i 1 mom. avsett avtal ska uppgöras så att man därvid på ett jämbördigt sätt beaktar

Gällande lydelse

underställas statsrådet för godkännande, skall uppgöras sålunda, att däri på ett jämbördigt sätt beaktas dels kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet skyldighet att bereda specialomsorger och dels högskolas eller annan myndighets på stadganden eller bestämmelser eller på fastställda utbildnings- eller forskningsplaner grundade skyldighet att anordna utbildnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger.

Fås i 1 mom. avsett avtal icke till stånd, kan statsrådet, såframt arrangemanget med tanke på utbildnings- eller forskningsverksamheten för specialomsorger eller med tanke på ett ändamålsenligt beredande av specialomsorgerna är nödvändigt, förordna om kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt verksamhetsenheters begagnande för sagda ändamål samt om ersättandet av därav föranledda kostnader. Härvid skall iakttas vad i 2 mom. och i 66 § stadgas.

9 kap

Om beredande av specialomsorger i vissa fall

68 §

Ett kommunalförbund för ett specialomsorgsdistrikt kan med ett kommunalförbund för hälsovården, vars verksamhetsområde omfattar hela distriktets område, komma överens om att det förstnämnda kommunalförbundets tillgångar och skulder skall överföras till det sistnämnda.

69 §

Sedan det avtal som nämns i 68 § trätt i kraft gäller om kommunalförbundet för hälsovården i tillämpliga delar vad som i denna lag stadgas om kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt.

10 kap

Särskilda stadganden

Föreslagen lydelse

dels välfärdsområdets skyldighet att bereda specialomsorger och dels högskolans eller någon annan myndighets på stadganden eller bestämmelser eller på fastställda utbildnings- eller forskningsplaner grundade skyldighet att anordna utbildnings- eller forskningsverksamhet för specialomsorger.

Fås ett i 1 mom. avsett avtal inte till stånd, kan statsrådet, om arrangemanget med tanke på utbildnings- eller forskningsverksamheten för specialomsorger eller med tanke på ett ändamålsenligt beredande av specialomsorgerna är nödvändigt, förordna om användning av *välfärdsområdets* verksamhetsenheter för sagda ändamål samt om ersättandet av kostnaderna för detta. Härvid ska iakttas vad som föreskrivs i 2 mom. och i 66 §.

(upphävs 9 kap)

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

73 §

10 kap

Har annat icke avtalats, bestämmes medlemskommunernas andelar i kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt tillgångar och ansvar för dess skulder i proportion till de andelar, med vilka medlemskommunerna har deltagit i kommunalförbundets anläggningskostnader. Betalningsandelarna omvandlas dock i enlighet med vad därom genom förordning närmare stadgas till det penningvärde som råder vid den tidpunkt då medlemskommunernas andelar bestämmes, med beaktande av en skälig värdeminskning.

Särskilda stadganden

(upphävs)

Då medlemskommun i kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt vid ändring av distriktindelningen för specialomsorgerna överföres till annat specialomsorgsdistrikt, skall det överlåtande kommunalförbundet till det mottagande kommunalförbundet erlagga en ersättning för kommunens andel i kommunalförbundets tillgångar med avdrag för skulderna.

74 §

74 §

Angående kompetens för tjänster hos kommunalförbund för specialomsorgsdistrikt kan stadgas genom förordning.

Bestämmelser om behörighet för tjänster för specialomsorgsuppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

75 §

75 §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan inspektera en kommuns och en samkommuns verksamhet enligt denna lag samt de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion får förrättas utan förhandsanmälan.

Bestämmelser om inspektion av verksamhet som avses i denna lag samt av verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten finns i 46 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

En inspektör ska ges tillträde till verksamhetsställets alla lokaler. Alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen ska utan hinder av sekretessbestämmelserna läggas fram vid inspektionen.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Därtill ska inspektören utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan kostnad på begäran få kopior av de handlingar som är nödvändiga för inspektionen. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektören kan biträdas av sådana experter som behövs för inspektionen.

Polisen ska vid behov ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket handräckning för utförandet av en inspektion. (upphävs)

Det ska föras protokoll över inspektionerna. (upphävs)

Genom förordning av statsrådet kan det vid behov utfärdas bestämmelser om omständigheter som särskilt ska beaktas vid inspektionerna, inspektionsförfarandets närmare innehåll samt om det protokoll som ska föras över inspektionen och om dess förvaring och förvaringstid. (upphävs)

76 §

76 §

Upptäcks brister eller andra missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten i ordnandet eller genomförandet av specialomsorgerna om utvecklingsstörda eller strider verksamheten i övrigt mot denna lag, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket meddela föreskrifter om hur de ska avhjälpas. När föreskrifter meddelas ska utsättas en tid inom vilken de behövliga åtgärderna ska vidtas. Om klientsäkerheten så kräver kan det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas eller användningen av en verksamhetsenhet eller del därav eller av en anordning förbjudas omedelbart.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket kan vid vite eller vid äventyr att verksamheten avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning förbjuds, förplikta kommunen eller samkommunen att iaktta de föreskrifter som avses i 1 mom. (upphävs)

Beslut som fattats av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller av regionförvaltningsverket om avbrytande av (upphävs)

I 48 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om tillsynsmyndighetens medel för att avhjälpas brister och missförhållanden som äventyrar klientsäkerheten och i 44 § i den lagen föreskrivs det om myndighetssamarbete, anmälningsskyldighet och övervakning av verksamhet enligt läkemedelslagen (395/1987).

Gällande lydelse

verksamheten eller om förbud mot användningen av en verksamhetsenhet eller en del därav eller av en anordning ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Vad som bestäms i denna paragraf gäller inte sådan verksamhet som avses i läkemedelslagen (395/1987) och som övervakas av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Har Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket i sin övervakning upptäckt brister eller andra missförhållanden i läkemedelsförsörjningen, ska Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet underrättas om dessa.

77 §

Om det vid styrningen och övervakningen av specialomsorgerna om utvecklingsstörda konstateras att en kommun eller samkommun vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ge kommunen eller samkommunen eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan, om ärendet inte föranleder en anmärkning eller andra åtgärder, uppmärksamma den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och att god förvaltningsordning ska iakttas.

I en anmärkning eller ett uppmärksamgörande som gjorts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket enligt denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

79 §

Kommun som ordnar specialomsorger samt i 16 § avsedd privat beredare av specialomsorger är skyldiga att till kommunalförbund för

Föreslagen lydelse

(upphävs)

77 §

Bestämmelser om administrativ styrning finns i 47 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

(upphävs)

(upphävs)

79 §

Bestämmelser om tillsynsmyndigheternas rätt till information finns i 49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

specialomsorgsdistrikt lämna av detta nödigg-
befunna uppgiftet och utredningar.

80 §

Ändring i andra beslut av socialnämnden el-
ler av något annat organ som svarar för soci-
alvården än de som avses i 81 a § får sökas
genom besvär hos förvaltningsdomstolen på
det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocess-
lagen (586/1996).

81 a §

Omprövning av beslut som gäller huruvida
andra specialomsorger än de som är obero-
ende av en persons vilja ska ges eller avslutas
och beslut om godkännande av ett individuellt
specialomsorgsprogram för andra special-
omsorger än de som är oberoende av en per-
sons vilja får begäras hos regionförvaltnings-
verket på det sätt som föreskrivs i förvalt-
ningslagen. Ett beslut med anledning av begä-
ran om omprövning får överklagas genom be-
svär hos förvaltningsdomstolen på det sätt
som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

81 b §

Följande beslut får överklagas genom be-
svär hos förvaltningsdomstolen på det sätt
som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen:

81 c §

*Om ett kommunalt organ eller en kommunal
tjänsteinnehavare fattar beslut i ett ärende
som med stöd av 92 § i kommunallagen kan
tas till behandling i ett högre organ får beslu-
tet överklagas på det sätt som föreskrivs i
kommunallagen.*

82 §

80 §

*Andra beslut än sådana beslut av välfärds-
områdets kollegiala organ som avses i 81 a §
får överklagas genom besvär hos förvalt-
ningsdomstolen. På sökande av ändring hos
förvaltningsdomstol tillämpas vad som före-
skrivs i lagen om rättegång i förvaltningsä-
renden (808/2019).*

81 a §

Omprövning av beslut som gäller huruvida
andra specialomsorger än de som är obero-
ende av en persons vilja ska ges eller avslutas
och beslut om godkännande av ett individuellt
specialomsorgsprogram för andra special-
omsorger än de som är oberoende av en per-
sons vilja får begäras hos regionförvaltnings-
verket. *Bestämmelser om begäran om om-
prövning finns i förvaltningslagen.*

*På sökande av ändring hos förvaltnings-
domstol tillämpas vad som föreskrivs i lagen
om rättegång i förvaltningsärenden.*

81 b §

Följande beslut får överklagas genom be-
svär hos förvaltningsdomstolen

(upphävs)

82 §

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

I förvaltningsprocesslagen föreskrivs om hur ändring söks i beslut som fattats av statsrådet, social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverket och förvaltningsdomstolen.

83 §

Beslut av kommunalförbunds för specialomsorgsdistrikt förbundsfullmäktige, förbundsstyrelse, nämnd, direktion, gemensam direktion, ledargrupp för specialomsorger eller tjänsteinnehavare kan verkställas innan det vunnit laga kraft, på sätt i 146 § kommunallagen stadgas. Utan hinder av nämnda stadgande kan beslut verkställas oberoende av ändringssökande, såframt det till sin art är sådant, att det skall verkställas utan dröjsmål, eller såframt beslutets ikraftbringande med hänsyn till specialomsorgerna icke kan uppskjutas och nämnda organ har förordnat att beslutet omedelbart skall verkställas.

Föreslagen lydelse

I lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om hur ändring söks i beslut som fattats av statsrådet, social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverket och förvaltningsdomstolen.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .

69.

Lag

om ändring av barnskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i barnskyddslagen (417/2007) 3 a § 1 mom., 11 § 1 och 3 mom., 12 §, 13 § 1 och 2 mom., 14 § 2 mom., 15 §, rubriken för 16 § samt 16 § 1 och 2 mom., 16 a–16 c §, 17 § 1–3 mom., 18 §, 22 § 2 och 3 mom., 23 §, 24 § 2 mom., det inledande stycket i 25 § 1 mom., 25 d § 1 mom., 27 a § 1 och 2 mom., 32 § 2 och 3 mom., 34 § 1 mom., 35 §, det inledande stycket i 36 § 1 mom., 38 § 4 mom., det inledande stycket i 40 § 1 mom., 41 § 2 mom., 45 § 1 mom., 46 § 2 mom., 54 § 2 mom., 55 § 1 mom., 56 §, 61 b § 3 mom., 75 § 1 och 3 mom., 76 § 1 mom., 76 a §, 77 § 2–4 mom., 78, 79 och 81 §, det inledande stycket i 90 § 1 mom. och 90 § 2 mom. samt det inledande stycket i 92 § 1 mom. och 92 § 1 mom. 1 punkten, av dem 3 a § 1 mom., 25 d § 1 mom., 34 § 1 mom., det inledande stycket i 36 § 1 mom., 38 § 4 mom. och 76 a § sådana de lyder i lag 1302/2014, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1292/2013, 13 § 1 och 2 mom. samt 27 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 297/2016, rubriken för 16 § samt 16 § 1 och 2 mom., 16 a, 16 c och 18 § sådana de lyder i lag 88/2010, 16 b § och 79 § sådana de lyder i lag 1380/2010, 17 § 1–3 mom. sådana de lyder i lag 437/2009, 22 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1198/2019, 24 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1242/2020, det inledande stycket i 25 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1111/2016, 27 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 598/2013, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1302/2014, 56 § sådan den lyder i lag 264/2015, 61 b § 3 mom. och 75 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 542/2019, 77 § 2–4 mom., det inledande stycket i 90 § 1 mom. och 90 § 2 mom. samt det inledande stycket i 92 § 1 mom. och 92 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1489/2019, samt

fogas till lagen en ny 93 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

3 a §

Förebyggande barnskydd

Förebyggande barnskydd

För att främja barns och unga personers välfärd tillhandahåller kommunen utöver barnskydd också förebyggande barnskydd då barnet eller familjen inte är klient inom barnskyddet.

För att främja barns och unga personers välfärd tillhandahåller kommunen *och välfärdsområdet* förebyggande barnskydd då barnet eller familjen inte är klient inom barnskyddet.

11 §

11 §

Ordnande och utvecklande av barnskydd

Ordnande och utvecklande av barnskydd

Kommunen skall se till att förebyggande barnskydd *samt barn- och familjeinriktat barnskydd* till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i kommunen förutsätter. Barn- och familjeinriktat barnskydd skall

Kommunen ska se till att förebyggande barnskydd till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i kommunen förutsätter. *Välfärdsområdet ska sörja för förebyg-*

Gällande lydelse

ordnas i tillräcklig utsträckning vid de tider på dygnet det behövs.

Föreslagen lydelse

gande barnskydd i sina social- och hälsovårdstjänster samt se till att barn- och familjeinriktat barnskydd till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i välfärdsområdet förutsätter. Barn- och familjeinriktat barnskydd ska ordnas i tillräcklig utsträckning vid de tider på dygnet det behövs.

I kommunens sköts uppgifter i anslutning till verkställigheten av barnskyddet av det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) (det organ som ansvarar för socialvården). Det organ som ansvarar för socialvården skall, då det ordnar barnskyddet, vid behov samarbeta med kommunens olika förvaltningar, andra myndigheter och med andra kommuner och samkommuner samt andra sammanslutningar och anstalter som ordnar service så att tillräcklig service som motsvarar behovet kan ordnas och sakkunskap tryggas i kommunen.

Välfärdsområdet svarar för de uppgifter som hänför sig till verkställigheten av barnskyddet. Välfärdsområdet ska, då det ordnar barnskyddet, vid behov samarbeta med olika sektorer inom välfärdsområdet och i kommunerna inom dess område, andra myndigheter, andra välfärdsområden och kommuner inom deras områden samt med andra sammanslutningar och inrättningar som ordnar service så att tillräcklig service som motsvarar behovet kan ordnas och sakkunskap tryggas i välfärdsområdet.

12 §

Välfärdsplan för barn och unga

Kommunen eller flera kommuner tillsammans skall göra upp en plan över kommunens eller kommunernas verksamhet för att främja barns och unga personers välfärd *samt ordna och utveckla barnskyddet*. Planen skall godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen skall beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 65 § i kommunallagen (365/1995) görs upp.

Planen skall innehålla uppgifter för planepreioden om

- 1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation,
- 2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem,

12 §

Välfärdsplan för barn och unga

Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska göra upp en plan över kommunens eller kommunernas verksamhet för att främja barns och unga personers välfärd *samt ordna och utveckla barnskyddet*. Planen ska godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen ska beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 110 § i kommunallagen (410/2015) görs upp. *Planen är en del av kommunens välfärdsplan som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården (/).*

Den kommunala välfärdsplan för barn och unga personer som avses i 1 mom. ska innehålla uppgifter för planepreioden om

- 1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation,*
- 2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem,*

Gällande lydelse

- 3) behovet av barnskydd i kommunen,
 - 4) resurser som skall reserveras för barnskyddet,
 - 5) tillgängligt servicesystem inom barnskyddet för skötseln av uppgifter enligt barnskyddslagen,
 - 6) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
 - 7) genomförandet och uppföljningen av planen.
- (fogas)

Föreslagen lydelse

- 3) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
- 4) genomförandet och uppföljningen av planen.

Välfärdsområdet ska för att ordna och utveckla barnskyddet göra upp en regional välfärdsplan för barn och unga personer som gäller välfärdsområdets verksamhet. Planen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen ska beaktas när budgeten och planen enligt 115 § i lagen om välfärdsområden (/) upprättas och välfärdsområdesstrategin enligt 41 § i den lagen utarbetas. Välfärdsområdesstrategin är en del av välfärdsområdets välfärdsplan enligt 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården (/).

Den regionala välfärdsplan för barn och unga som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter för planeperioden om

- 1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation,
- 2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem i området,
- 3) behovet av barnskydd inom området,
- 4) resurser som ska reserveras för barnskyddet,
- 5) tillgängligt servicesystem inom barnskyddet för skötseln av uppgifter enligt barnskyddslagen,
- 6) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
- 7) genomförandet och uppföljningen av planen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommunen och välfärdsområdet ska samarbeta vid uppgörandet av de planer som avses i denna paragraf med iakttagande av vad som föreskrivs i 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården.

13 §

13 §

Tjänsteinnehavare som beslutar om barnskyddsåtgärder

Tjänsteinnehavare som beslutar om barnskyddsåtgärder

I ärenden som gäller brådskande placeringar enligt 38 § 1 mom. och avslutande av bråds-kande placeringar enligt 39 § 1 mom. utövas beslutanderätten av en socialarbetare i tjänsteförhållande som förordnats av det organ som ansvarar för socialvården.

I ärenden som gäller brådskande placeringar enligt 38 § 1 mom. och avslutande av bråds-kande placeringar enligt 39 § 1 mom. utövas beslutanderätten av en socialarbetare i tjänsteförhållande som förordnats av *välfärdsområ-*det.

En i kommunens instruktion angiven ledande tjänsteinnehavare inom socialvården som uppfyller kraven i 46 a § 1 mom. i socialvårdslagen (1301/2014), eller någon annan socialarbetare som står i tjänsteförhållande och som förordnats av den ledande tjänsteinnehavaren, ska fatta beslut i ärenden som gäller förlängning av en sådan brådskande placering av barn som avses i 38 § 3 mom. i denna lag, sådant omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet som avses i 43 § 1 mom., sådana ändringar av platsen för vård utom hemmet som enligt 43 § 3 mom. sker under den tid ett omhändertagande eller en bråds-kande placering varar och avslutande av omhändertaganden enligt 47 §. En ledande tjänsteinnehavare eller en av denna förordnad tjänsteinnehavare gör även ansökningar som gäller undersökning av barn enligt 28 § samt omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet enligt 43 § 2 mom.

En ledande tjänsteinnehavare inom socialvården som förordnats av välfärdsområdet och som uppfyller kraven i 46 a § 1 mom. i socialvårdslagen (1301/2014), eller någon annan socialarbetare som står i tjänsteförhållande och som förordnats av den ledande tjänsteinnehavaren, ska fatta beslut i ärenden som gäller förlängning av en sådan bråds-kande placering av barn som avses i 38 § 3 mom. i denna lag, sådant omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet som avses i 43 § 1 mom., sådana ändringar av platsen för vård utom hemmet som enligt 43 § 3 mom. sker under den tid ett omhändertagande eller en brådskande placering varar och avslutande av omhändertaganden enligt 47 §. En ledande tjänsteinnehavare eller en av denna förordnad tjänsteinnehavare gör även ansökningar som gäller undersökning av barn enligt 28 § samt omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet enligt 43 § 2 mom.

14 §

14 §

Tryggande av multiprofessionell sakkunskap

Tryggande av multiprofessionell sakkunskap

Kommunen eller flera kommuner tillsammans skall tillsätta en expertgrupp, som består av representanter för social- och hälsovården,

Välfärdsområdet ska tillsätta en expertgrupp, som består av representanter för social- och hälsovården, experter i fråga om barns uppväxt och utveckling och andra experter

Gällande lydelse

experter i fråga om barns uppväxt och utveckling och andra experter som behövs i barnskyddsarbetet. Expertgruppen biträder socialarbetaren i beredningen av ärenden som gäller omhändertagande av barn samt vård utom hemmet och vid genomförandet av barnskyddet i övrigt. Dessutom ger den yttranden till stöd för beslutsfattande som gäller barnskyddsåtgärder.

15 §

Hälsovårdens särskilda skyldigheter

Hälsocentralen och sjukvårdsdistriktet skall ge experthjälp inom det barn- och familjeinriktade barnskyddet och vid behov ordna undersökning av barn samt vård- och terapitjänster för barn. Tjänster som barnskyddsklienter behöver i anslutning till utredande av misstankar om sexuellt utnyttjande eller misshandel skall ordnas i brådskande ordning.

16 §

Kommun som ansvarar för ordnande av barnskydd

Barnets eller den unga personens hemkommun ansvarar för ordnandet av barnskydd. Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun (201/1994), ansvarar barnets eller den unga personens boningskommun för ordnandet av barnskydd.

Utan hinder av 1 mom. ansvarar barnets tillfälliga vistelsekommun för beslutsfattandet om en brådskande placering enligt 38 § 1 mom., om barnets hem- eller boningskommun inte är känd då beslutet fattas eller beslutsfattandet inte kan fördröjas utan att syftet med den brådskande placeringen äventyras. Efter att en brådskande placering har utförts överförs ansvaret för ordnandet av barnskydd till barnets hem- eller boningskommun, där man vid behov fattar beslut om ändring av platsen

Föreslagen lydelse

som behövs i barnskyddsarbetet. Expertgruppen biträder socialarbetaren i beredningen av ärenden som gäller omhändertagande av barn samt vård utom hemmet och vid genomförandet av barnskyddet i övrigt. Dessutom ger den yttranden till stöd för beslutsfattande som gäller barnskyddsåtgärder.

15 §

Hälsovårdens särskilda skyldigheter

En verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården inom välfärdsområdet ska ge experthjälp i det barn- och familjeinriktade barnskyddet och vid behov ordna undersökning av barn samt vård- och terapitjänster för barn. Tjänster som barnskyddsklienter behöver i anslutning till utredande av misstankar om sexuellt utnyttjande eller misshandel ska ordnas i brådskande ordning.

16 §

Välfärdsområde som ansvarar för ordnande av barnskydd

För ordnandet av barnskydd ansvarar det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin hemkommun. Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun (201/1994), ansvarar det välfärdsområde, inom vars område barnet eller den unga personen har sin boningskommun, för ordnandet av barnskydd.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. ansvarar det välfärdsområde inom vars område barnets tillfälliga vistelsekommun finns för beslutsfattandet om en brådskande placering enligt 38 § 1 mom., om det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hem- eller boningskommun inte är känd då beslutet fattas eller beslutsfattandet inte kan fördröjas utan att syftet med den brådskande placeringen äventyras. Efter att en brådskande placering har ut-

Gällande lydelse

för vård utom hemmet enligt 43 § 3 mom., med beaktande av vad som bestäms i 50 och 54 §. Om barnet flyttar från sin hem- eller boningskommun under den tid en brådsökande placering varar, överförs ansvaret för ordnandet av barnskydd inte till den nya boningskommunen förrän den brådsökande placeringen har upphört.

Föreslagen lydelse

förts överförs ansvaret för ordnandet av barnskydd till *det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hem- eller boningskommun* och där man vid behov fattar beslut om ändring av platsen för vård utom hemmet enligt 43 § 3 mom., med beaktande av vad som bestäms i 50 och 54 §. Om barnet *under den tid en brådsökande placering varar flyttar från det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hem- eller boningskommun*, överförs *organiseringsansvaret inte till det nya välfärdsområde inom vars område boningskommunen finns* förrän den brådsökande placeringen har upphört.

16 a §

Kommun som svarar för barnskyddets kostnader

Barnets hemkommun svarar för barnskyddets kostnader, om inte något annat bestäms någon annanstans i lag.

Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, svarar barnets eller den unga personens boningskommun för kostnaderna för sådan anstaltsvård eller familjevård som ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården, med undantag för sådan anstaltsvård eller familjevård som varar över 14 dygn, för vars kostnader barnets eller den unga personens hemkommun svarar.

Den kommun där behovet av att ordna vård utom hemmet för ett barn har uppkommit svarar för kostnaderna för vården utom hemmet. Den kommun som svarat för kostnaderna för vården utom hemmet svarar också för kostnaderna för eftervården. Om eftervården ordnas till följd av en placering som enligt 75 § 1 mom. ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården och som varat över ett halvt år, svarar den kommun som är barnets hemkommun då

16 a §

Välfärdsområde som svarar för barnskyddets kostnader

Det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun svarar för barnskyddets kostnader, om inte något annat bestäms någon annanstans i lag.

Om den kommun där barnet eller den unga personen huvudsakligen bor inte är hans eller hennes hemkommun enligt 2 § eller 3 § 1 punkten i lagen om hemkommun, svarar *det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin boningskommun* för kostnaderna för sådan anstaltsvård eller familjevård som ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården, med undantag för sådan anstaltsvård eller familjevård som varar över 14 dygn, för vars kostnader *det välfärdsområde inom vars område barnet eller den unga personen har sin hemkommun* svarar.

Det välfärdsområde där behovet av att ordna vård utom hemmet för ett barn har uppkommit svarar för kostnaderna för vården utom hemmet. *Det välfärdsområde* som svarat för kostnaderna för vården utom hemmet svarar också för kostnaderna för eftervården. Om eftervården ordnas till följd av en placering som enligt 75 § 1 mom. ordnats som en stödåtgärd inom öppenvården och som varat över ett halvt år, svarar *det välfärdsområde inom vars*

Gällande lydelse

placeringen upphör för kostnaderna för eftervården. Om eftervården enligt 75 § 2 mom. ordnas enligt prövning, svarar för kostnaderna den kommun där beslutet om eftervården fattats.

16 b §

Placeringskommunens ansvar för ordnande av barnskydd

Den kommun där ett barn eller en ung person har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård (*placeringskommun*) ska i samarbete med den kommun som enligt 16 § 1 mom. eller 17 § ansvarar för ordnandet av barnskydd (*placerarkommun*) ordna den service och de stödåtgärder för barnet eller den unga personen som behövs för omsorgen eller vården. Placeringskommunen har rätt till ersättning av placerarkommunen för sina kostnader för servicen och stödåtgärderna.

Bestämmelser om placeringskommunens skyldighet att i en situation som avses i 1 mom. ordna de hälso- och sjukvårdstjänster som behövs för ett barn eller en ung person som har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård samt om ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster finns i 69 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). Bestämmelser om placeringskommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning för ett barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård finns i lagen om grundläggande utbildning och bestämmelser om ersättning för kostnaderna för detta finns i 41 § i lagen om

Föreslagen lydelse

område barnet har sin hemkommun då placeringen upphör för kostnaderna för eftervården. Om eftervården enligt 75 § 2 mom. ordnas enligt prövning, svarar för kostnaderna *det välfärdsområde* där beslutet om eftervården fattats.

16 b §

Placeringsvälfärdsområdets ansvar för ordnande av barnskydd

Det välfärdsområde där ett barn eller en ung person har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård (*placeringsvälfärdsområde*) och *den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns eller boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård* ska i samarbete med det välfärdsområde som enligt 16 § 1 mom. eller 17 § ansvarar för ordnandet av barnskydd (*placerarvälfärdsområde*) ordna den service och de stödåtgärder för barnet eller den unga personen som behövs för omsorgen eller vården. *Placeringsvälfärdsområdet och den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns samt boningskommunen för barnet eller den unga personen i eftervård* har rätt till ersättning av *placerarvälfärdsområdet* för sina kostnader för servicen och stödåtgärderna.

Bestämmelser om *placeringsvälfärdsområdets* skyldighet att i en situation som avses i 1 mom. ordna de hälso- och sjukvårdstjänster som behövs för ett barn eller en ung person som har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård samt om ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster finns i 69 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). Bestämmelser om *skyldigheten för den kommun där ett barns eller en ungs persons placeringsplats finns och boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård* att ordna *förskoleundervisning och grundläggande utbildning* för ett barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hem-

Gällande lydelse

statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

16 c §

Kommunernas inbördes ersättningar

När en kommun med stöd av denna lag har ordnat familjevård eller anstaltsvård för någon annan än en sådan kommuninvånare som avses i 14 § i socialvårdslagen, tillämpas 42 § 1 och 3 mom. i den nämnda lagen på kommunernas inbördes ersättningar.

17 §

Ordnande av barnskydd i vissa specialsituationer

Om ett ärende som gäller placering av ett barn i familje- eller anstaltsvård ska avgöras i Finland enligt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 eller enligt ett fördrag som binder Finland, men det enligt 16 § inte finns någon kommun som är skyldig att ordna denna vård, ska myndigheterna i barnets senaste bonings- eller vistelsekommun besluta hur vården ska ordnas. Har barnet inte haft någon bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna i den kommun där barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt eller vistas eller, om ingendera av föräldrarna är bosatt eller vistas i Finland, av myndigheterna i den kommun där föräldrarna eller någondera av dem senast var bosatt eller vistades. Har ingendera av föräldrarna haft

Föreslagen lydelse

met eller i eftervård finns i lagen om grundläggande utbildning och bestämmelser om ersättning för kostnaderna för detta finns i 38 § i *lagen om statsandel för kommunal basservice (/)*. *Bestämmelser om skyldigheten för den kommun där ett barns eller en ung persons placeringsplats finns eller för boningskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård att ordna småbarnspedagogik finns i lagen om småbarnspedagogik (540/2018)*.

16 c §

Välfärdsområdenas inbördes ersättningar

När ett välfärdsområde med stöd av denna lag har ordnat familjevård eller anstaltsvård för någon annan än en sådan *invånare* som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten i *lagen om ordnande av social- och hälsovård, tillämpas 57 § 1 och 3 mom.* i den nämnda lagen på välfärdsområdenas inbördes ersättningar.

17 §

Ordnande av barnskydd i vissa specialsituationer

Om ett ärende som gäller placering av ett barn i familje- eller anstaltsvård ska avgöras i Finland enligt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 eller enligt ett fördrag som binder Finland, men det enligt 16 § inte finns *något välfärdsområde* som är skyldigt att ordna denna vård, ska myndigheterna *i det välfärdsområde inom vars område barnets senaste bonings- eller vistelsekommun fanns* besluta hur vården ska ordnas. Har barnet inte haft någon bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna *i det välfärdsområde inom vars område* barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt eller vistas eller, om ingendera av föräldrarna är bosatt eller vistas i Finland, av myndigheterna

Gällande lydelse

bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna i Helsingfors stad. Beslutar man att ordna familje- eller anstaltsvård för barnet i Finland, ska vården ordnas och kostnaderna betalas av den kommun vars myndigheter fattade beslutet enligt bestämmelserna ovan.

Den kommun som bestäms enligt grunderna i 1 mom. ska också ordna barnskyddet för ett barn vars föräldrar eller ena förälder är eller har varit finsk medborgare, om barnet enligt utredning av social- och hälsovårdsministeriet inte har bonings- eller vistelsekommun i Finland men barnet, enligt de preliminära uppgifter som ministeriet inhämtat, ska anses sakna tillgång till ändamålsenlig vård i sitt hem- eller vistelseland. Barnskydd kan med stöd av detta moment endast ordnas, om inte något annat följer av den förordning som nämns i 1 mom. eller av ett fördrag som är bindande för Finland.

Kommunen kan genom utrikesministeriet begära handräckning för att i utlandet utreda behovet av barnskydd. En utredning utomlands kan även utföras av den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) får utföra uppgifter som notarius publicus.

18 §

Förhållande till andra lagar

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) samt lagen om statsandel för kommunal basservice, om inte något annat föreskrivs genom lag.

22 §

Förordnande av intressebevakare som ställföreträdare för vårdnadshavaren

Föreslagen lydelse

i *det välfärdsområde inom vars område* föräldrarna eller någondera av dem senast var bosatt eller vistades. Har ingendera av föräldrarna haft bonings- eller vistelsekommun i Finland, ska beslutet fattas av myndigheterna i Helsingfors stad. Beslutar man att ordna familje- eller anstaltsvård för barnet i Finland, ska vården ordnas och kostnaderna betalas av *det välfärdsområde* vars myndigheter fattade beslutet enligt bestämmelserna ovan.

Det välfärdsområde som bestäms enligt grunderna i 1 mom. ska också ordna barnskyddet för ett barn vars föräldrar eller ena förälder är eller har varit finsk medborgare, om barnet enligt utredning av social- och hälsovårdsministeriet inte har bonings- eller vistelsekommun i Finland men barnet, enligt de preliminära uppgifter som ministeriet inhämtat, ska anses sakna tillgång till ändamålsenlig vård i sitt hem- eller vistelseland. Barnskydd kan med stöd av detta moment endast ordnas, om inte något annat följer av den förordning som nämns i 1 mom. eller av ett fördrag som är bindande för Finland.

Välfärdsområdet kan genom utrikesministeriet begära handräckning för att i utlandet utreda behovet av barnskydd. En utredning utomlands kan även utföras av den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) får utföra uppgifter som notarius publicus.

18 §

Förhållande till andra lagar

På verksamhet som *ett välfärdsområde* ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om *välfärdsområdenas finansiering (/)* och på verksamhet som kommunen ordnar lagen om statsandel för kommunal basservice (/), om inte något annat föreskrivs genom lag.

22 §

Förordnande av intressebevakare som ställföreträdare för vårdnadshavaren

Gällande lydelse

Ansökan om förordnande av intressebevakare kan göras av den i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) avsedda förmyndarmyndigheten, av det organ som ansvarar för socialvården eller av vårdnadshavaren själv.

Intressebevakaren förordnas av domstol. Också förmyndarmyndigheten kan förordna en intressebevakare, om vårdnadshavaren och det organ som ansvarar för socialvården tillsammans ansöker om det. På förordnande av intressebevakare tillämpas vad som i lagen om förmyndarverksamhet eller i någon annan lag föreskrivs om förordnande av en ställföreträdare för intressebevakaren.

23 §

Intressebevakarens arvode och kostnader

För kostnader som uppstår vid förordnandet av intressebevakare enligt 22 § samt för intressebevakarens arvode och kostnader svarar den kommun som enligt 16 och 17 § svarar för att barnskydd ordnas.

24 §

Ansvar för tryggheten av barnets bästa

Det organ som ansvarar för socialvården skall vara representerat vid förundersökning och domstolshandläggning av en straffbar gärning som ett barn uppges ha begått samt vid handläggning i det organ som ansvarar för undervisningsväsendet av ett ärende som gäller avstängning av ett läropliktigt barn från skola, om detta inte bedöms som uppenbart obehövligt av det organ som ansvarar för socialvården. Organet skall vid behov hänvisa barnet till medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005).

25 §

Anmälningsskyldighet

De som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos någon av följande aktörer,

Föreslagen lydelse

Ansökan om förordnande av intressebevakare kan göras av den i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) avsedda förmyndarmyndigheten, *välståndsområdet* eller av vårdnadshavaren själv.

Intressebevakaren förordnas av domstol. Också förmyndarmyndigheten kan förordna en intressebevakare, om vårdnadshavaren och *välståndsområdet* tillsammans ansöker om det. På förordnande av intressebevakare tillämpas vad som i lagen om förmyndarverksamhet eller i någon annan lag föreskrivs om förordnande av en ställföreträdare för intressebevakaren.

23 §

Intressebevakarens arvode och kostnader

För kostnader som uppstår vid förordnandet av intressebevakare enligt 22 § samt för intressebevakarens arvode och kostnader svarar *det välståndsområde* som enligt 16 och 17 § svarar för att barnskydd ordnas.

24 §

Ansvar för tryggheten av barnets bästa

Välståndsområdet ska vara representerat vid förundersökning och domstolshandläggning av en straffbar gärning som ett barn uppges ha begått samt vid handläggning i det organ som ansvarar för undervisningsväsendet av ett ärende som gäller avstängning av ett läropliktigt barn från skola, om detta inte bedöms som uppenbart obehövligt av *välståndsområdet*. *Välståndsområdet* ska vid behov hänvisa barnet till medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005).

25 §

Anmälningsskyldighet

De som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag hos någon av följande aktörer,

Gällande lydelse

eller som utför motsvarande uppgifter i ett uppdragsförhållande eller som självständig yrkesutövare, samt alla yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till det organ som ansvarar för socialvården i kommunen, om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds:

25 d §

Barnskyddsmyndigheternas anmälningsskyldighet

Om barnet flyttar från kommunen medan en utredning av behovet av barnskydd enligt 26 § pågår eller medan barnet är klient inom barnskyddet, ska det organ som ansvarar för socialvården trots sekretessbestämmelserna omedelbart underrätta barnets nya hemkommun eller den boningskommun som avses i 16 § 1 mom. om flyttningen. Även de handlingar som är nödvändiga för bedömningen av barnskyddsbehovet eller för vidtagandet av barnskyddsåtgärder ska vid behov utan dröjsmål lämnas till den nya hem- eller boningskommunen. Barnets nya hem- eller boningskommun ska fortsätta med utredningen eller andra barnskyddsåtgärder, med beaktande av vad som bestäms i 16 §.

27 a §

Uppföljning av att tidsfristerna iakttas

Institutet för hälsa och välfärd ska av kommunerna eller samkommunerna två gånger per kalenderår begära de uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen och övervakningen av att de tidsfrister iakttas som föreskrivs i 26 § 5 mom. i denna lag och i 36 § 3 mom. i socialvårdslagen. Uppgifterna får inte

Föreslagen lydelse

eller som utför motsvarande uppgifter i ett uppdragsförhållande eller som självständig yrkesutövare, samt alla yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till *välårsområdet*, om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds:

25 d §

Barnskyddsmyndigheternas anmälningsskyldighet

Om barnet flyttar från *välårsområdet* medan en utredning av behovet av barnskydd enligt 26 § pågår eller medan barnet är klient inom barnskyddet, ska *välårsområdet* trots sekretessbestämmelserna omedelbart underrätta *det nya välårsområde inom vars område barnets nya hemkommun finns eller det i 16 § 1 mom. avsedda välårsområde inom vars område barnets nya boningskommun finns om flyttningen*. Även de handlingar som är nödvändiga för bedömningen av barnskyddsbehovet eller för vidtagandet av barnskyddsåtgärder ska vid behov utan dröjsmål lämnas till *det nya välårsområdet*. Barnets nya *välårsområde* ska fortsätta med utredningen eller andra barnskyddsåtgärder, med beaktande av vad som bestäms i 16 §.

27 a §

Uppföljning av att tidsfristerna iakttas

Institutet för hälsa och välfärd ska av *välårsområdena* två gånger per kalenderår begära de uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen och övervakningen av att de tidsfrister iakttas som föreskrivs i 26 § 5 mom.

Gällande lydelse

innehålla enskilda personers identifieringsuppgifter.

Kommunerna och samkommunerna ska avgiftsfritt överlämna de uppgifter som avses i 1 mom. till Institutet för hälsa och välfärd.

32 §

Kartläggning av barnets närstående nätverk

Det organ som ansvarar för socialvården skall skrida till åtgärder för att ordna vårdnaden om barnet genom ett avtal mellan föräldrarna eller ett domstolsbeslut, om detta skall anses vara befogat med tanke på barnets bästa.

Den som vid sidan av eller i stället för föräldrarna har anförtrodd vårdnaden om ett barn och hos vilken barnet bor skall vid behov garanteras sådana förutsättningar för vård och fostran av barnet som nämns i 4 § 1 och 2 mom. i familjevårdslagen (312/1992).

34 §

Skyldighet att vidta stödåtgärder inom öppenvården

När behovet av barnskydd har konstaterats ska det organ som ansvarar för socialvården utan dröjsmål vidta sådana stödåtgärder inom öppenvården som avses i detta kapitel.

35 §

Tryggande av försörjning och boende

När behovet av barnskydd i väsentlig mån beror på otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad eller när dessa omständigheter utgör ett väsentligt hinder för barnets och familjens rehabilitering, skall kommunen utan dröjsmål ordna tillräckligt ekonomiskt stöd samt avhjälpa bristerna i boendeförhållandena eller ordna en bostad som motsvarar behovet.

Föreslagen lydelse

och i 36 § 3 mom. i socialvårdslagen. Uppgifterna får inte innehålla enskilda personers identifieringsuppgifter.

Välfärdsområdena ska avgiftsfritt överlämna de uppgifter som avses i 1 mom. till Institutet för hälsa och välfärd.

32 §

Kartläggning av barnets närstående nätverk

Välfärdsområdet ska skrida till åtgärder för att ordna vårdnaden om barnet genom ett avtal mellan föräldrarna eller ett domstolsbeslut, om detta ska anses vara befogat med tanke på barnets bästa.

Den som vid sidan av eller i stället för föräldrarna har anförtrodd vårdnaden om ett barn och hos vilken barnet bor ska vid behov garanteras sådana förutsättningar för vård och fostran av barnet som avses i 16 § 3 mom. i familjevårdslagen (263/2015).

34 §

Skyldighet att vidta stödåtgärder inom öppenvården

När behovet av barnskydd har konstaterats ska *välfärdsområdet* utan dröjsmål vidta sådana stödåtgärder inom öppenvården som avses i detta kapitel.

35 §

Tryggande av försörjning och boende

När behovet av barnskydd i väsentlig mån beror på otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad eller när dessa omständigheter utgör ett väsentligt hinder för barnets och familjens rehabilitering, ska *välfärdsområdet* utan dröjsmål ordna tillräckligt ekonomiskt stöd samt avhjälpa bristerna i boendeförhållandena eller ordna en bostad som motsvarar behovet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

36 §

Stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård

Stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård

Utöver den socialservice som nämns i 3 kap. i socialvårdslagen, som hemservice, referensgruppsverksamhet, stödperson eller stödfamilj samt utkomststöd och förebyggande utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) och sådan barndagvård enligt lagen om barndagvård (36/1973) som omfattas av undervisningsväsendet, ska för en familj som är klient inom barnskyddet med beaktande av den på barnets och familjens behov av stöd baserade klientplanen som stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård vid behov ordnas

Utöver den socialservice som nämns i 3 kap. i socialvårdslagen, som hemservice, referensgruppsverksamhet, stödperson eller stödfamilj samt utkomststöd och förebyggande utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) och sådan barndagvård enligt lagen om *småbarnspedagogik* som omfattas av undervisningsväsendet, ska för en familj som är klient inom barnskyddet med beaktande av den på barnets och familjens behov av stöd baserade klientplanen som stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård vid behov ordnas

38 §

38 §

Brådskanande placering av barn

Brådskanande placering av barn

Under den tid som en brådskanande placering varar har det organ som ansvarar för socialvården rätt att besluta om barnets angelägenheter i den omfattning syftet med den brådskanande placeringen förutsätter enligt vad som föreskrivs i 45 §.

Under den tid som en brådskanande placering varar har *välståndsområdet* rätt att besluta om barnets angelägenheter i den omfattning syftet med den brådskanande placeringen förutsätter enligt vad som föreskrivs i 45 §.

40 §

40 §

Skyldighet att omhänderta barn och ordna barnets vård utom hemmet

Skyldighet att omhänderta barn och ordna barnets vård utom hemmet

Det organ som ansvarar för socialvården skall omhänderta ett barn och ordna barnets vård utom hemmet, om

Välståndsområdet ska omhänderta ett barn och ordna barnets vård utom hemmet, om

41 §

41 §

Beredning av omhändertagande och vård utom hemmet

Beredning av omhändertagande och vård utom hemmet

Gällande lydelse

Den socialarbetare som avses i 1 mom. har utöver vad som i 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården föreskrivs om socialvårdsorgans rätt att få uppgifter rätt att få yttranden från dem som avses i bestämmelsen, om dessa behövs vid beredningen av omhändertagande, när beslut fattas om omhändertagande eller vård utom hemmet ordnas.

45 §

Vårnaden om barn som omhändertagits

När ett barn har omhändertagits, har det organ som ansvarar för socialvården för uppnåendet av syftet med omhändertagandet rätt att besluta om barnets vistelseort samt vård, uppfostran och tillsyn, den övriga omsorgen om barnet samt om sådan undervisning och hälsovård som behövs för att förverkliga dessa.

46 §

Beslut om vårnaden om barn och umgängesrätt under den tid omhändertagandet varar

Om vårnaden om barnet med stöd av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt i stället för föräldrarna anförtrotts personer som har ingått uppdragsavtal enligt familjevårdarlagen kan det organ som ansvarar för socialvården fortsättningsvis betala ersättning till dessa personer för barnets underhåll och vård samt vid behov arvode enligt familjevårdarlagen och också annars stödja barnets vård och fostran. Det organ som ansvarar för socialvården skall innan det ansöker om eller lämnar domstolen en utredning om överföringen av vårnaden på dem som har ingått uppdragsavtal avtala med dessa om de stödåtgärder samt det arvode och den ersättning som avses i detta moment. Samtidigt skall det övervägas om det är motiverat att förordna en särskild intressebevakare för barnet.

54 §

Föreslagen lydelse

Den socialarbetare som avses i 1 mom. har utöver vad som i 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården föreskrivs om *en socialvårdsmyndighets* rätt att få uppgifter rätt att få yttranden från dem som avses i bestämmelsen, om dessa behövs vid beredningen av omhändertagande, när beslut fattas om omhändertagande eller vård utom hemmet ordnas.

45 §

Vårnaden om barn som omhändertagits

När ett barn har omhändertagits, har *väl-färdsområdet* för uppnåendet av syftet med omhändertagandet rätt att besluta om barnets vistelseort samt vård, uppfostran och tillsyn, den övriga omsorgen om barnet samt om sådan undervisning och hälsovård som behövs för att förverkliga dessa.

46 §

Beslut om vårnaden om barn och umgängesrätt under den tid omhändertagandet varar

Om vårnaden om barnet med stöd av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt i stället för föräldrarna anförtrotts personer som har ingått uppdragsavtal enligt familjevårdarlagen kan *väl-färdsområdet* fortsättningsvis betala ersättning till dessa personer för barnets underhåll och vård samt vid behov arvode enligt familjevårdarlagen och också annars stödja barnets vård och fostran. *Väl-färdsområdet* ska innan det ansöker om eller lämnar domstolen en utredning om överföringen av vårnaden på dem som har ingått uppdragsavtal avtala med dessa om de stödåtgärder samt det arvode och den ersättning som avses i detta moment. Samtidigt ska det övervägas om det är motiverat att förordna en särskild intressebevakare för barnet.

54 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Mänskliga relationer och kontakter

Mänskliga relationer och kontakter

Det organ som ansvarar för socialvården och platsen för vården av barnet utom hemmet skall stödja och främja kontakterna mellan barnet och föräldrarna samt andra barnet närstående personer. Vården av barnet utom hemmet skall ordnas så att avståndet till den plats där barnet är placerat inte är ett hinder för att upprätthålla kontakt med barnet närstående personer.

Välfrädsområdet och platsen för vården av barnet utom hemmet ska stödja och främja kontakterna mellan barnet och föräldrarna samt andra barnet närstående personer. Vården av barnet utom hemmet ska ordnas så att avståndet till den plats där barnet är placerat inte är ett hinder för att upprätthålla kontakt med barnet närstående personer.

55 §

55 §

Dispositionsmedel

Dispositionsmedel

När ett barn eller en ung person har placerats utom hemmet i enlighet med bestämmelserna om placering som stödåtgärd inom öppenvården, vård utom hemmet eller eftervård, skall kommunen se till att barnets eller den unga personens studier och fritidssysselsättning vid behov stöds ekonomiskt.

När ett barn eller en ung person har placerats utom hemmet i enlighet med bestämmelserna om placering som stödåtgärd inom öppenvården, vård utom hemmet eller eftervård, ska *välfrädsområdet* se till att barnets eller den unga personens studier och fritidssysselsättning vid behov stöds ekonomiskt.

56 §

56 §

Ordnande av vård utom hemmet som familjevård

Ordnande av vård utom hemmet som familjevård

På familjevård tillämpas vad som föreskrivs i familjevårdslagen (263/2015).

På familjevård tillämpas vad som föreskrivs i familjevårdslagen.

61 b §

61 b §

Plan om gott bemötande

Plan om gott bemötande

När planen om gott bemötande görs upp och när den ses över ska de barn som är placerade i verksamhetsenheten höras, och de ska ges möjlighet att delta i utarbetandet av planen. När planen är färdig ska den gås igenom tillsammans med de barn som är placerade i enheten, och planen ska placeras så att alla kan se den. Planen ska skickas för kännedom till den kommun som ansvarar för placeringen av

När planen om gott bemötande görs upp och när den ses över ska de barn som är placerade i verksamhetsenheten höras, och de ska ges möjlighet att delta i utarbetandet av planen. När planen är färdig ska den gås igenom tillsammans med de barn som är placerade i enheten, och planen ska placeras så att alla kan se den. Planen ska skickas för kännedom till

Gällande lydelse

barnet och till den socialarbetare som ansvarar för angelägenheterna i fråga om barn som placerats på en enhet, och planen ska utvärderas och ses över årligen.

75 §

Barns och unga personers rätt till eftervård

Sedan vård utom hemmet enligt 40 § har avslutats ska det organ som ansvarar för socialvården ordna eftervård enligt detta kapitel för barnet eller den unga personen. Eftervård ska också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet.

Kommunens skyldighet att ordna eftervård upphör när fem år har förflutit från det att barnet sedan en placering utom hemmet enligt 1 mom. avslutades senast har varit klient hos barnskyddet. Skyldigheten att ordna eftervård upphör senast när den unga personen fyller 25 år.

76 §

Eftervårdens innehåll

Kommunen skall utifrån barnets eller den unga personens behov av stöd och med beaktande av klientplanen enligt 30 § 4 mom. ordna eftervård genom att stödja barnet eller den unga personen samt föräldrarna och vårdnadshavarna samt den som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran enligt vad som föreskrivs om stödåtgärder inom öppenvården i 7 kap., stöd för familjevårdare sedan vården överförts i 46 § 2 mom., mänskliga relationer och kontakter i 54 § samt vad som föreskrivs i detta kapitel.

76 a §

Föreslagen lydelse

det välfärdsområde som ansvarar för placeringen av barnet och till den socialarbetare som ansvarar för angelägenheterna i fråga om barn som placerats på en enhet, och planen ska utvärderas och ses över årligen.

75 §

Barns och unga personers rätt till eftervård

Sedan vård utom hemmet enligt 40 § har avslutats ska *välfärdsområdet* ordna eftervård enligt detta kapitel för barnet eller den unga personen. Eftervård ska också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet.

Välfärdsområdets skyldighet att ordna eftervård upphör när fem år har förflutit från det att barnet sedan en placering utom hemmet enligt 1 mom. avslutades senast har varit klient hos barnskyddet. Skyldigheten att ordna eftervård upphör senast när den unga personen fyller 25 år.

76 §

Eftervårdens innehåll

Välfärdsområdet ska utifrån barnets eller den unga personens behov av stöd och med beaktande av klientplanen enligt 30 § 4 mom. ordna eftervård genom att stödja barnet eller den unga personen samt föräldrarna och vårdnadshavarna samt den som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran enligt vad som föreskrivs om stödåtgärder inom öppenvården i 7 kap., stöd för familjevårdare sedan vården överförts i 46 § 2 mom., mänskliga relationer och kontakter i 54 § samt vad som föreskrivs i detta kapitel.

76 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Tryggande av boende och försörjning i eftervården

Tryggande av boende och försörjning i eftervården

När en otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad är ett väsentligt hinder för rehabiliteringen av ett barn eller en ung person i eftervården, ska kommunen utan dröjsmål ordna ett tillräckligt ekonomiskt stöd samt rätta till bristerna i boendeförhållandena eller ordna en behovsvenlig bostad.

När en otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad är ett väsentligt hinder för rehabiliteringen av ett barn eller en ung person i eftervården, ska *välståndsområdet* utan dröjsmål ordna ett tillräckligt ekonomiskt stöd samt rätta till bristerna i boendeförhållandena eller ordna en behovsvenlig bostad.

77 §

77 §

Medel för eget hushåll

Medel för eget hushåll

Om barnet eller den unga personen inte får sådana egna inkomster eller ersättningar eller har sådana egna tillgodohavanden som avses i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller om de är otillräckliga, ska det organ som ansvarar för socialvården när placeringen avslutas stödja den unga personen som håller på att bli självständig med de medel för eget hushåll som behövs för boende, utbildning och utgifter i anslutning till självständighetsprocessen i övrigt.

Det organ som ansvarar för socialvården har rätt att besluta om tidpunkten för utbetalning av medel för eget hushåll. Medel för eget hushåll ska i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödjande och tryggande av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 25 år.

Det organ som ansvarar för socialvården ska lämna en utredning om inflödet och utbetalningen av medel för eget hushåll sedan placeringen avslutats och på begäran av vårdnadshavaren, intressebevakaren eller ett 15-årigt barn även under den tid placeringen varar.

Om barnet eller den unga personen inte får sådana egna inkomster eller ersättningar eller har sådana egna tillgodohavanden som avses i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller om de är otillräckliga, ska *välståndsområdet* när placeringen avslutas stödja den unga personen som håller på att bli självständig med de medel för eget hushåll som behövs för boende, utbildning och utgifter i anslutning till självständighetsprocessen i övrigt.

Välståndsområdet har rätt att besluta om tidpunkten för utbetalning av medel för eget hushåll. Medel för eget hushåll ska i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödjande och tryggande av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 25 år.

Välståndsområdet ska lämna en utredning om inflödet och utbetalningen av medel för eget hushåll sedan placeringen avslutats och på begäran av vårdnadshavaren, intressebevakaren eller ett 15-årigt barn även under den tid placeringen varar.

78 §

78 §

Gällande lydelse

Kommunens meddelande om barn som skall placeras

I sådana situationer som avses i 16 § 2 mom. där ett barn har placerats inom någon annan kommun än den som gjort placeringen, skall placerarkommunen för att de tjänster och stödåtgärder som barnet behöver skall kunna ordnas samt övervakningen av platsen för vård utom hemmet skall kunna genomföras meddela barnets placering och när placeringen avslutas till det organ som ansvarar för socialvården i placeringskommunen och som skall föra register över barn som placerats inom dess område.

79 §

Övervakning av vård utom hemmet

Placerarkommunen ska övervaka att barnets placering i familjevård eller anstaltsvård förverkligas enligt denna lag och att barnet under den tid placeringen varar får de tjänster och stödåtgärder som det behöver och som placeringskommunen i enlighet med 16 b § ska ordna.

Verksamheten på platsen för vård utom hemmet övervakas dessutom av placeringskommunen och av regionförvaltningsverket. Vid övervakningen ska de samarbeta med den placerarkommun som nämns i 1 mom.

Om den kommun som placerat barnet upptäcker sådana missförhållanden eller brister i verksamheten på platsen för vård utom hemmet som kan påverka vården eller omsorgen om de placerade barnen, ska den oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess omgående underrätta den placeringskommun och det regionförvaltningsverk som avses i 2 mom. samt andra kommuner som enligt dess vetenskap har placerat barn på samma plats för vård utom hemmet om saken.

81 §

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdets meddelande om barn som ska placeras

I sådana situationer som avses i 16 § 2 mom. där ett barn har placerats inom *något annat välfärdsområde än det* som gjort placeringen, ska *placerarvälfärdsområdet* för att de tjänster och stödåtgärder som barnet behöver ska kunna ordnas samt övervakningen av platsen för vård utom hemmet ska kunna genomföras meddela barnets placering och när placeringen avslutas till *placersvälfärdsområdet* som ska föra register över barn som placerats inom dess område.

79 §

Övervakning av vård utom hemmet

Placerarvälfärdsområdet ska övervaka att barnets placering i familjevård eller anstaltsvård förverkligas enligt denna lag och att barnet under den tid placeringen varar får de tjänster och stödåtgärder som det behöver och som *placersvälfärdsområdet* i enlighet med 16 b § ska ordna.

Verksamheten på platsen för vård utom hemmet övervakas dessutom av placeringsvälfärdsområdet och av regionförvaltningsverket. Vid övervakningen ska de samarbeta med placerarvälfärdsområdet.

Om placerarvälfärdsområdet upptäcker sådana missförhållanden eller brister i verksamheten på platsen för vård utom hemmet som kan påverka vården eller omsorgen om de placerade barnen, ska den oberoende av skyldigheten att iaktta sekretess omgående underrätta placeringsvälfärdsområdet och det regionförvaltningsverk som avses i 2 mom. samt andra välfärdsområden som enligt dess vetenskap har placerat barn på samma plats för vård utom hemmet om saken.

81 §

Gällande lydelse

Övervakning av vården av barn som placerats i enskilt hem

Beträffande barn som något annat än det organ som ansvarar för socialvården varaktigt placerat i enskilt hem skall anmälan utan dröjsmål göras till det organ som ansvarar för socialvården. Såväl barnets vårdnadshavare som den i vars vård barnet placerats är skyldig att göra en sådan anmälan. Bestämmelser om anmälan innehåll kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Sedan det organ som ansvarar för socialvården fått anmälan skall det utreda om det enskilda hemmet till sina förhållanden är lämpligt för barnets vård och fostran samt om den som tagit barnet till sig förmår ta hand om det och om placeringen motsvarar barnets bästa. Beslut skall fattas om godkännande av placeringen.

Det organ som ansvarar för socialvården skall för den som tagit emot barnet för vård klarlägga vilka rättigheter och skyldigheter denne har samt vid behov stödja vårdaren genom att ordna stödåtgärder enligt 7 kap. i syfte att främja barnets vård och fostran.

Förutsättningarna för en fortsatt placering enligt 2 mom. och behovet av stödåtgärder enligt 3 mom. skall vid behov följas upp. Det organ som ansvarar för socialvården skall föra register över barn som placerats i enskilt hem i kommunen.

Om det enskilda hemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämplig eller bristfällig, skall det organ som ansvarar för socialvården försöka rätta till saken. Om detta inte lyckas, kan organet förbjuda att barnet hålls i detta hem. Organet skall då sörja för att vårdnaden om barnet ordnas enligt barnets bästa och behov.

90 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Föreslagen lydelse

Övervakning av vården av barn som placerats i enskilt hem

Beträffande barn som någon annat än *väl-färdsområdet* varaktigt placerat i enskilt hem ska anmälan utan dröjsmål göras till *väl-färdsområdet*. Såväl barnets vårdnadshavare som den i vars vård barnet placerats är skyldig att göra en sådan anmälan. Bestämmelser om anmälan innehåll kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Sedan *väl-färdsområdet* fått anmälan ska det utreda om det enskilda hemmet till sina förhållanden är lämpligt för barnets vård och fostran samt om den som tagit barnet till sig förmår ta hand om det och om placeringen motsvarar barnets bästa. Beslut ska fattas om godkännande av placeringen.

Väl-färdsområdet ska för den som tagit emot barnet för vård klarlägga vilka rättigheter och skyldigheter denne har samt vid behov stödja vårdaren genom att ordna stödåtgärder enligt 7 kap. i syfte att främja barnets vård och fostran.

De förutsättningar för en fortsatt placering som avses i 2 mom. och behovet av stödåtgärder enligt 3 mom. ska vid behov följas upp. *Väl-färdsområdet* ska föra register över barn som placerats i enskilt hem.

Om det enskilda hemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämplig eller bristfällig, ska *väl-färdsområdet* försöka rätta till saken. Om detta inte lyckas, kan *väl-färdsområdet* förbjuda att barnet hålls i detta hem. *Väl-färdsområdet* ska då sörja för att barnets vård och fostran ordnas enligt barnets bästa och behov.

90 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Gällande lydelse

I ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd det organ som ansvarar för socialvården får ändring sökas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen på det sätt, som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, när ärendet gäller

I beslut som någon annan än en tjänsteinnehavare som är underställd det organ som ansvarar för socialvården har fattat i ärenden som gäller begränsningar och begränsande åtgärder får ändring sökas på det sätt som anges i 1 mom. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

92 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller

1) fördelningen av ansvaret och kostnaderna för ordnandet av barnskydd mellan kommunerna enligt 16, 16 a och 16 b §,

16 kap.

Särskilda bestämmelser

(fogas)

Föreslagen lydelse

I ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd *välståndsområdet* får ändring sökas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen, när ärendet gäller

I beslut som någon annan än en tjänsteinnehavare som är underställd *välståndsområdet* har fattat i ärenden som gäller begränsningar och begränsande åtgärder får ändring sökas på det sätt som anges i 1 mom.

92 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller

1) fördelningen av ansvaret och kostnaderna för ordnandet av barnskydd mellan *välståndsområdena* enligt 16, 16 a och 16 b §,

16 kap.

Särskilda bestämmelser

93 a §

Tillämpning av lagen i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välståndsområden ska när det gäller landskapet Åland tillämpas på kommunerna i landskapet Åland, om det är fråga om följande angelägenheter enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991):

1) förhållandet till utländska makter enligt 4 punkten,

2) barns rättsliga ställning enligt 7 punkten eller

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) administrativa ingrepp i den personliga friheten enligt 24 punkten.

Vad som i angelägenheter som avses i 1 mom. föreskrivs om tjänsteinnehavare och andra behörig personer i tjänsteförhållande som beslutar om barnskyddsåtgärder tillämpas på motsvarande personer i tjänsteförhållande i kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

70.

Lag

om ändring av 11 och 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) 11 § 3 mom. 4 punkten och 12 § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande har till uppgift att

4) främja samordningen av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar och den studerandehälsovård som kommunerna ordnar med den övriga hälso- och sjukvården,

12 §

Samordning av tjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster

Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse ska samordna studerandehälsovårdstjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster och rehabiliteringstjänster i samarbete med kommunerna och andra serviceanordnare. Därutöver ska Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse se till att servicehelheten och fungerande servicekedjor tryggas i samarbete med den studerandehälsovård som kommunerna ordnar och den övriga social- och hälsovården samt med anordnarna av rehabiliteringstjänster.

Föreslagen lydelse

11 §

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande

Delegationen för studerandehälsovård för högskolestuderande har till uppgift att

4) främja samordningen av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar och den studerandehälsovård som *välståndsområdena* ordnar med den övriga hälso- och sjukvården,

12 §

Samordning av tjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster

Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse ska samordna studerandehälsovårdstjänsterna med andra social- och hälsovårdstjänster och rehabiliteringstjänster i samarbete med *välståndsområdena* och andra serviceanordnare. Därutöver ska Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse se till att servicehelheten och fungerande servicekedjor tryggas i samarbete med den studerandehälsovård som *välståndsområdena* ordnar och den övriga social- och hälsovården samt med anordnarna av rehabiliteringstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

71.

Lag

om ändring av 7 och 24 § i lagen om företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om företagshälsovård (1383/2001) 7 § 1 mom. 1 punkten och 7 § 2 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder, 7 § 1 mom. 1 punkten och 7 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1271/2009 och 24 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1559/2009 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

7 §

Produktion av tjänster

Produktion av tjänster

Arbetsgivaren kan ordna sådana företagshälsovårdstjänster som avses i denna lag genom att

Arbetsgivaren kan ordna sådana företagshälsovårdstjänster som avses i denna lag genom att

1) skaffa de tjänster han behöver från en sådan hälsovårdscentral som avses i folkhälso-
lagen (66/1972),

1) skaffa de tjänster han eller hon behöver från *en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet*,

En i 1 mom. 1–3 punkten avsedd producent av företagshälsovårdstjänster kan också skaffa de laboratorietjänster och radiologiska tjänster, de kliniskfysiologiska undersökningar och de kliniskt neurofysiologiska undersökningar som hör till företagshälsovården hos en verksamhetsenhet inom sjukvårdsdistriktet eller hos en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

En i 1 mom. avsedd producent av företagshälsovårdstjänster kan också skaffa de laboratorietjänster och radiologiska tjänster, de kliniskfysiologiska undersökningar och de kliniskt neurofysiologiska undersökningar som hör till företagshälsovården hos en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom *välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen* eller hos en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

24 §

24 §

Övervakning

Övervakning

Social- och hälsovårdsministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ska, enligt vad som föreskrivs särskilt, i medicinskt hänseende övervaka den verksamhet som utövas samt innehållet i de företagshälsovårdstjänster som tillhandahålls av *hälsovårdscentraler*, enheter som producerar företagshälsovårdstjänster och yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vilka

Social- och hälsovårdsministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ska, enligt vad som föreskrivs särskilt, i medicinskt hänseende övervaka den verksamhet som utövas samt innehållet i de företagshälsovårdstjänster som tillhandahålls av enheter som producerar företagshälsovårdstjänster och yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vilka sköter genomförandet av den

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

sköter genomförandet av den företagshälsovård som enligt denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser ska ordnas av arbetsgivaren.

Föreslagen lydelse

företagshälsovård som enligt denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser ska ordnas av arbetsgivaren.

Denna lag träder i kraft den *20* .

72.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) 3 § 4 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

4) *sjömanshälsovårdscentral* en hälsovårdscentral som tillhandahåller sådan företagshälsovård som avses i 14 a § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972),

4) *sjömanshälsovårdscentral* en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård inom välfärdsområdet som tillhandahåller sådan företagshälsovård som avses i 19 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010),

Denna lag träder i kraft den 20 .

73.

Lag

om ändring av 40 a § i arbetskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetskyddslagen (738/2002) 40 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 927/2017 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

40 a §

40 a §

Förteckning över arbetstagare som exponerats för biologiska agenser

Förteckning över arbetstagare som exponerats för biologiska agenser

Arbetskyddsmyndigheten, företagshälsovården, den läkare som i kommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar och den läkare som i sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar samt arbetskyddspersonalen har rätt att få del av förteckningen. En arbetstagare har rätt att få del av de uppgifter i förteckningen som gäller honom eller henne.

Arbetskyddsmyndigheten, företagshälsovården, den läkare som *inom välfärdsområdet* ansvarar för smittsamma sjukdomar *eller* den läkare som i *HUS-sammanslutningen* ansvarar för smittsamma sjukdomar samt arbetskyddspersonalen har rätt att få del av *den förteckning som avses i denna paragraf*. En arbetstagare har rätt att få del av de uppgifter i förteckningen som gäller honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 20 .

74.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) 6 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydels

6 §

6 §

Ingående av avtal

Ingående av avtal

Institutet kan ingå avtal om genomförande av forskningsprojekt och forskningsprogram och om fullgörande av uppgifter och forskning i anslutning till sin verksamhet både som uppdragsgivare och som den som utför arbetet. Institutet får anlita utomstående experter inom ramen för sin budget. Institutet får inte ge kommuner eller samkommuner avgiftsbelagda konsultationstjänster som gäller sådana uppdrag för utveckling av den kommunala social- och hälsovården som institutet utför med stöd av lag, ett i 2 § 2 mom. avsett föreläggande av ministeriet eller ett resultatavtal.

Institutet kan ingå avtal om genomförande av forskningsprojekt och forskningsprogram och om fullgörande av uppgifter och forskning i anslutning till sin verksamhet både som uppdragsgivare och som den som utför arbetet. Institutet får anlita utomstående experter inom ramen för sin budget. Institutet får inte ge kommuner, *välårsområden eller HUS-sammanslutningen* avgiftsbelagda konsultationstjänster som gäller sådana uppdrag för utveckling av *den social- och hälsovård som välårsområdena, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ansvarar för att ordna* och som institutet utför med stöd av lag, ett i 2 § 2 mom. avsett föreläggande av ministeriet eller ett resultatavtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

75.

Lag

om ändring av räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i räddningslagen (379/2011) 23–25, 28, 29, 44 och 85 §, av dem 23 § sådan den lyder i lag 1387/2019 och 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 415/2015, samt

ändras 2 a § 1 mom., 6 § 3 mom., 16 § 3 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 20 och 21 §, rubriken för 4 kap., 26 § 2 mom., 27, 30 och 33 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 46 § 2 mom. 12 punkten, rubriken för 47 § och 47 § 1 mom., 49 § 1 mom., 50 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 79 § 3 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 82 och 83 §, 87 § 1 mom., 88 §, 89 § 6 mom. samt 96, 99, 104, 108 och 109 §, av dem 2 a § 1 mom., 6 § 3 mom., den finska språkdräkten i 26 § 2 mom. samt 27 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 46 § 2 mom. 12 punkten, rubriken för 47 § och 47 § 1 mom., 49 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 och 80 §, 87 § 1 mom., 89 § 6 mom., 96 och 109 § sådana de lyder i lag 1353/2018 samt 104 § sådan den lyder i lagarna 928/2015, 1078/2018 och 1387/2019 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

2 a §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

1) *räddningsväsende* ett uppgiftsområde som består av förebyggande av eldsvådor och andra olyckor samt av räddningsverksamhet,

2) *räddningsverksamhet* brådskande uppgifter som syftar till att rädda och skydda människor, egendom och miljö när en olycka är överhängande eller inträffar samt till att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan,

3) *utrymning* brådskande evakuering av människor och egendom som sker på beslut av räddningsmyndigheten på grund av eldsvåda eller någon annan olycka eller av överhängande risk för dessa,

4) *befolkningsskydd* fullgörande av humanitära uppgifter under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 punkten i beredskapslagen i syfte att skydda civilbefolkningen mot faror i samband med fientligheter eller katastrofer och hjälpa civilbefolkningen att övervinna de direkta verkningarna av dessa samt att tillgodose de nödvändiga förutsättningarna för civilbefolkningens överlevnad,

I denna lag avses med

1) *räddningsväsende* ett uppgiftsområde som består av förebyggande av eldsvådor och andra olyckor samt av räddningsverksamhet,

2) *räddningsverksamhet* brådskande uppgifter som syftar till att rädda och skydda människor, egendom och miljö när en olycka är överhängande eller inträffar samt till att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan,

3) *utrymning* brådskande evakuering av människor och egendom som sker på beslut av räddningsmyndigheten på grund av eldsvåda eller någon annan olycka eller av överhängande risk för dessa,

4) *befolkningsskydd* fullgörande av humanitära uppgifter under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 punkten i beredskapslagen i syfte att skydda civilbefolkningen mot faror i samband med fientligheter eller katastrofer och hjälpa civilbefolkningen att övervinna de direkta verkningarna av dessa samt att tillgodose de nödvändiga förutsättningarna för civilbefolkningens överlevnad,

Gällande lydelse

5) *avtalsbrandkår* frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår eller militärbrandkår som hör till räddningsväsendets system och som har slutit ett avtal med räddningsverket om utförande av uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

6 §

Att göra upp öppen eld

Den lokala räddningsmyndigheten kan av grundad anledning förbjuda öppen eld inom räddningsväsendets område eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till den lokala räddningsmyndigheten minst 14 dygn innan tillställningen börjar. Den lokala räddningsmyndigheten kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt den lokala räddningsmyndighetens bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. Den lokala räddningsmyndigheten ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. Den lokala räddningsmyndigheten ska vid behov underrätta polisen och den hälsovårdsmyndighet

Föreslagen lydelse

5) **räddningsverk** den organisation inom välfärdsområdet som ansvarar för den egna produktionen av tjänster som hör till räddningsväsendets uppgiftsområde,

6) *avtalsbrandkår* frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår och militärbrandkår som hör till räddningsväsendets system och som har slutit ett avtal med välfärdsområdet om utförande av uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

6 §

Att göra upp öppen eld

Välfärdsområdets räddningsmyndighet kan av grundad anledning förbjuda öppen eld inom *välfärdsområdet* eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till *välfärdsområdets* räddningsmyndighet minst 14 dygn innan tillställningen börjar. *Välfärdsområdets* räddningsmyndighet kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt *välfärdsområdets* räddningsmyndighets bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. *Välfärdsområdets* räddningsmyndighet ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. *Välfärdsområdets* räddningsmyndighet ska vid behov underrätta po

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården om en plan som den tillställts. Användning av explosiva varor eller brand- och explosionsfarliga kemikalier som specialeffekter ska anmälas på förhand till den lokala räddningsmyndigheten på det sätt som föreskrivs i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

18 §

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses kommuner och andra offentligrättsliga samfund som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund eller annars svarar för eller ombesörjer att en vårdinrättning drivs eller service- och stödboende ordnas.

19 §

Utredning om utrymningssäkerheten

Utredningen om utrymningssäkerheten och ändringar i den ska lämnas till den lokala räddningsmyndigheten för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten

Föreslagen lydelse

lisen och den hälsovårdsmyndighet som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården om en plan som den tillställts. *Bestämmelser om skyldigheten att till räddningsmyndigheten göra en anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter finns* i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

18 §

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses *välståndsområden*, kommuner och andra offentligrättsliga samfund som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med *ett välståndsområde*, en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund eller annars svarar för eller ombesörjer att en vårdinrättning drivs eller service- och stödboende ordnas.

19 §

Utredning om utrymningssäkerheten

Utredningen om utrymningssäkerheten och ändringar i den ska lämnas till *välståndsområdets* räddningsmyndighet för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten

Gällande lydelse

Den lokala räddningsmyndigheten ska utifrån utredningen om utrymningssäkerheten bedöma om utrymningssäkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan den lokala räddningsmyndigheten ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymningssäkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som den lokala räddningsmyndigheten utsätter göra upp en plan för hur utrymningssäkerheten ska fås att överensstämma med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämma med kraven, ska den lokala räddningsmyndigheten meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

4 kap

Räddningsväsendets organisation och ansvaret för räddningsväsendets uppgifter

23 §

Inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter

Inrikesministeriet ska leda, styra och utöva tillsyn över räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på dess tjänster, svara för räddningsväsendets förberedelser och organisering i hela landet, samordna de olika ministeriernas och ansvarsområdenas verk-

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska utifrån utredningen om utrymningssäkerheten bedöma om utrymningssäkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan *välfärdsområdets* räddningsmyndighet ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymningssäkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som *välfärdsområdets* räddningsmyndighet utsätter göra upp en plan för hur utrymningssäkerheten ska fås att överensstämma med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämma med kraven, ska *välfärdsområdets* räddningsmyndighet meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

4 kap.

Ansvar för räddningsväsendets uppgifter

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samhet inom räddningsväsendet och dess utveckling samt sköta även andra uppgifter som i denna lag åläggs inrikesministeriet.

Regionförvaltningsverket ska övervaka räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på räddningsväsendets tjänster inom sitt verksamhetsområde. Regionförvaltningsverket ska dessutom stödja inrikesministeriet i de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. och sköta även andra uppgifter som i denna lag åläggs regionförvaltningsverket.

Närmare bestämmelser om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter inom räddningsväsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

(upphävs)

Kommunernas ansvar för räddningsväsendet

Kommunerna ansvarar i samverkan för räddningsväsendet inom räddningsområdena (det lokala räddningsväsendet) enligt det som nedan föreskrivs närmare i denna lag.

Statsrådet beslutar om indelningen av landet i räddningsområden och om ändring av den fastställda områdesindelningen. Statsrådet fattar beslut om ändring av områdesindelningen på eget initiativ eller på initiativ som kommunerna inom ett räddningsområde lagt fram med den majoritet som föreskrivs i 57 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015). I samband med att områdesindelningen ändras bestämmer statsrådet en tidsfrist för ändring av de gällande avtalen enligt 3 mom. När ett beslut som gäller områdesindelningen och ändring av den fattas ska de kommuner höras som berörs av områdesindelningen eller ändringen.

Räddningsområdets kommuner ska ha ett avtal om ordnande av räddningsväsendet. På godkännande och ändring av avtalet tillämpas det som i 57 § 1 mom. i kommunallagen föreskrivs om ändring av samkommuners grundavtal. På avtalet tillämpas i övrigt det som i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner.

Om kommunerna i samband med en ändring av områdesindelningen enligt 2 mom. inte

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kommer överens om ordnande av räddningsväsendet i samverkan på det sätt som avses i 3 mom. inom den tidsfrist som statsrådet bestämt, beslutar statsrådet om kostnadsfördelningen, förvaltningsmodellen, grunderna för ordnandet av tjänster och uppgifter och andra nödvändiga saker för att ordna samverkan enligt 1 mom. och som kommunerna inte har kommit överens om. Statsrådets beslut gäller tills de berörda kommunerna har ett avtal om ordnande av räddningsväsendet.

25 §

(upphävs)

Räddningsverk samt avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar

Det lokala räddningsväsendet ska ha ett räddningsverk för skötseln av uppgifterna inom räddningsväsendet. Det lokala räddningsväsendet kan i räddningsverksamhet enligt 32 § anlita en frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår, militärbrandkår (avtalsbrandkårer) eller någon annan sammanslutning som är verksam i räddningsbranschen enligt överenskommelse med dem.

26 §

26 §

Räddningsmyndigheter

Räddningsmyndigheter

Företrädare för det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ.

Företrädare för välfärdsområdets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det behöriga kollegiala organet i välfärdsområdets räddningsväsende.

27 §

27 §

Det lokala räddningsväsendets och räddningsverkets uppgifter

Uppgifter för välfärdsområdets räddningsväsende och räddningsverk

Det lokala räddningsväsendet ansvarar för räddningsväsendets servicenivå, för att räddningsverkets verksamhet ordnas på behörigt sätt och för andra uppgifter som åläggs det i denna lag.

Bestämmelser om ordnande av räddningsväsendet i välfärdsområdet finns i lagen om välfärdsområden (1) och i lagen om ordnande av räddningsväsendet (1).

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Räddningsverket ska inom sitt område sörja för

1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. ska räddningsverket

1) kunna handha uppgifter i anknnytning till den prehospitala akutsjukvården, om det lokala räddningsväsendet och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt i enlighet med 39 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) kommit överens om att ordna denna vård i samarbete,

2) stödja beredskapsplaneringen i en kommun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommit med kommunen,

3) sköta även andra uppgifter som ålagts det lokala räddningsväsendet i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om det lokala räddningsväsendets och räddningsverkets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Det lokala räddningsväsendets servicenivå

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdet beslutar om på vilket sätt räddningsverket inom sitt område ska sörja för

1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. *och i någon annan lag* ska räddningsverket

1) *producera tjänster* i anknnytning till den prehospitala akutsjukvården *i enlighet med vad välfärdsområdet beslutar om saken,*

2) *delta i sådant i 38 § avsett upprätthållande av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd,*

3) sköta även andra uppgifter som ålagts *välfärdsområdets räddningsväsende och räddningsmyndighet* i någon annan lag.

Vid räddningsverksamhet enligt 32 § i denna lag kan avtalsbrandkärer eller andra sammanslutningar som är verksamma inom räddningsbranschen anlitas som hjälp enligt vad välfärdsområdet avtalar med dem.

Närmare bestämmelser om *välfärdsområdets, räddningsverkets och räddningsmyndigheternas uppgifter inom räddningsväsendet* får utfärdas genom förordning av statsrådet.

(upphävs)

Gällande lydelse

Räddningsväsendet ska ha en servicenivå som motsvarar de lokala behoven och olycksriskerna. När servicenivån bestäms ska också verksamheten under undantagsförhållanden beaktas.

De uppgifter som åläggs räddningsverket i 27 § 2 mom. ska planeras och fullgöras så att de kan skötas så effektivt och ändamålsenligt som möjligt och så att behövliga åtgärder vid olyckor och tillbud kan vidtas effektivt och utan dröjsmål. När omständigheterna kräver det ska uppgifterna sättas i prioritetsordning.

29 §

Det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån

Det lokala räddningsväsendet beslutar om servicenivån efter att ha hört kommunerna. I beslutet ska det redogöras för vilka faror som finns i området, bedömas vilka risker de medför, fastställas verksamhetsmål och tillgängliga resurser samt servicen och servicenivån. Servicenivåbeslutet ska också innehålla en plan för utvecklande av servicenivån.

Beslutet ska gälla en viss tid.

Beslutet om servicenivån ska lämnas till regionförvaltningsverket. Är beslutet bristfälligt kan regionförvaltningsverket återsända det för komplettering.

Närmare bestämmelser om beslutets innehåll och form får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (släckvattenplan) i samarbete med de kommuner som hör till räddningsområdet, de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom räddningsområdet och de vattenverk som levererar vatten till dessa. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leve-

Föreslagen lydelse

(upphävs)

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (släckvattenplan) i samarbete med de kommuner som hör till välfärdsområdet, de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom välfärdsområdet och de vattenverk som levererar vatten till dessa. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leveransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som

Gällande lydelse

ransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som fastställts i servicenivåbeslutet enligt 29 §. Släckvattenplanen godkänns av det lokala räddningsväsendet.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten i planen för utvecklande av vattentjänsterna *enligt lagen om vattentjänster* och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt *lagen om vattentjänster*. Kommunens ansvar för anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen. *Räddningsområdets kommuner får med avvikelse från det som föreskrivs ovan i detta moment komma överens om att det lokala räddningsväsendet sköter anskaffningen av släckvatten. På godkännande och ändring av avtal tillämpas det som föreskrivs om ändring av samkommuners grundavtal i 79 § 1 mom. i kommunallagen. På avtalet tillämpas i övrigt det som i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner.*

Vattentjänstverk enligt *lagen om vattentjänster* och vattenverk som levererar vatten till dem ska leverera släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten *eller det lokala räddningsväsendet* och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

33 §

Larmanvisningar

Föreslagen lydelse

fastställts i *servicenivåbeslutet enligt 6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet*. Släckvattenplanen godkänns av *välfärdsområdesfullmäktige*.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten *vid planeringen av utvecklande av vattentjänsterna* och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt *lagen om vattentjänster*. Kommunens ansvar för anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen.

Vattentjänstverk enligt *lagen om vattentjänster* och vattenverk som levererar vatten till dem ska leverera släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

33 §

Larmanvisningar

Gällande lydelse

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralverket göra upp anvisningar om tillkallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningarna ska också beaktas räddningsverkens samarbete enligt 44 § och bistånd enligt 45 §.

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket område de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Om inte något annat har avtalats ska räddningsledaren komma från det räddningsområde där olyckan eller tillbudet har uppstått. *Räddningsverksamheten leds av en räddningsmyndighet.* Verksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos räddningsverket eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har den lokala räddningsmyndigheten och inrikesministeriets räddningsmyndighet, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

Föreslagen lydelse

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralverket göra upp anvisningar om tillkallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningen ska också beaktas *sådant samarbete med stöd av avtal mellan räddningsverken som avses i 8 kap. i lagen om välfärdsområden och skyldigheten enligt 45 § för ett räddningsverk att bistå ett annat räddningsverk.*

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket *välfärdsområde* de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Räddningsledare är *räddningsmyndigheten i det välfärdsområde* där olyckan eller tillbudet har uppstått, *om inte något annat har avtalats med stöd av 8 kap. i lagen om välfärdsområden eller föreskrivs med stöd av 5 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet.* Räddningsverksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos *välfärdsområdets* räddningsverk eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har *välfärdsområdets* räddningsmyndighet och inrikesministeriets räddningsmyndighet, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

Gällande lydelse

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
- 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
- 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsmedel som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
- 4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

Om ägaren av objektet inte kan nås eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har den lokala räddningsmyndigheten rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförrättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta den lokala räddningsmyndigheten om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

44 §

Samarbete mellan räddningsverk

Föreslagen lydelse

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
- 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
- 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsmedel som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
- 4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

Om ägaren av objektet inte kan nås eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har *välståndsområdets* räddningsmyndighet rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförrättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta *välståndsområdets* räddningsmyndighet om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också *välståndsområdet*, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och de-ras anställda.

(upphävs)

Gällande lydelse

Det lokala räddningsväsendet kan avtala om att sköta uppgifter enligt denna lag också inom ett annat räddningsområde.

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten *på det sätt som föreskrivs i 47 §* och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för kommunens och samkommunens olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsväsendet

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i området kräver.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga och kommunala myndigheter och inrättningar samt Finlands skogs-

Föreslagen lydelse

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för *välfärdsområdets*, kommunens och samkommunens olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsverksamheten

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i *välfärdsområdet* kräver.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga myndigheter, *välfärdsområdesmyndigheter* och kommunala myn-

Gällande lydelse

central, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på begäran ge en räddningsmyndighet och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som i denna lag föreskrivs för räddningsmyndigheten och Gränsbevakningsväsendet. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolog.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivs för en statlig eller kommunal myndighet.

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för.

Föreslagen lydelse

digheter och inrättningar samt Finlands skogscentral, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på begäran ge en räddningsmyndighet och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som i denna lag föreskrivs för räddningsmyndigheten och Gränsbevakningsväsendet. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolog.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivs för en statlig myndighet, *välståndsområdesmyndighet* eller kommunal myndighet.

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. *Statens ämbetsverk på Åland sköter allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom.

67 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och regionförvaltningsverket kan på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar.

79 §

Tillsynsplan

Tillsynsplanen ska basera sig på det lokala räddningsväsendets servicenivåbeslut. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges regionförvaltningsverket.

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller *välståndets* räddningsmyndighet vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. *I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.*

67 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och regionförvaltningsverket kan på framställning av det behöriga ministeriet eller *välståndets* räddningsmyndighet förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. *I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.*

79 §

Tillsynsplan

Tillsynsplanen ska basera sig på *välståndets* räddningsväsende servicenivåbeslut. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges regionförvaltningsverket.

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

Gällande lydelse

Den lokala räddningsmyndigheten får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt till den lokala räddningsmyndigheten ge in räddningsplanen enligt 15 §, planen enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymnings-säkerhet som den lokala räddningsmyndigheten behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om den lokala räddningsmyndigheten annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om den lokala räddningsmyndigheten i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om den lokala räddningsmyndigheten i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift enligt denna lag konstaterar brister i fråga

Föreslagen lydelse

Välfärdsområdets räddningsmyndighet får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt till *välfärdsområdets* räddningsmyndighet ge in räddningsplanen enligt 15 §, planen enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymnings-säkerhet som *välfärdsområdets* räddningsmyndighet behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brand-synens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om *välfärdsområdets* räddningsmyndighet annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om *välfärdsområdets* räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om *välfärdsområdets* räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift enligt denna lag konstaterar brister i fråga

Gällande lydelse

om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska den lokala räddningsmyndigheten underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan den lokala räddningsmyndigheten om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Den lokala räddningsmyndigheten ska höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen i samband med beredningen av ett föreläggande enligt 1 mom. om de särskilda säkerhetskraven för ett objekt, om uppfyllandet av säkerhetskraven förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd.

83 §

Försvarmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som försvarmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och försvarmakten har meddelat den lokala räddningsmyndigheten att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarmakten svarar för

Föreslagen lydelse

om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska välfärdsområdets räddningsmyndighet underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan *välfärdsområdets* räddningsmyndighet om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen i samband med beredningen av ett föreläggande enligt 1 mom. om de särskilda säkerhetskraven för ett objekt, om uppfyllandet av säkerhetskraven förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd.

83 §

Försvarmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som försvarmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och försvarmakten har meddelat *välfärdsområdets* räddningsmyndighet att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarmakten svarar för

Gällande lydelse

brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

85 §

Tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå

Regionförvaltningsverket ska utöva tillsyn över att det lokala räddningsväsendet håller en tillräcklig servicenivå. I detta syfte har regionförvaltningsverket oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få behövliga uppgifter och utredningar av det lokala räddningsväsendet.

Om servicenivån uppvisar avsevärda brister som inte avhjälps inom en tid som regionförvaltningsverket bestämmer, kan regionförvaltningsverket i enlighet med 105 § 2 mom. förplikta det lokala räddningsväsendet att se till att servicenivån uppfyller bestämmelserna i denna lag.

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Den lokala räddningsmyndigheten ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet, regionförvaltningsverket och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning, och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

Den lokala räddningsmyndighet som utför brandutredning enligt 41 § och en medlem och sakkunnig i en undersökningskommission

Föreslagen lydelse

för brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

(upphävs)

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Välfärdsområdets räddningsmyndighet ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet, regionförvaltningsverket och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning, och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

Välfärdsområdets räddningsmyndighet som utför brandutredning enligt 41 § och en medlem

Gällande lydelse

som förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarsmakten ska ändå ge den lokala räddningsmyndigheten och nödcentralen nödvändiga uppgifter om platsen för att ett räddningsuppdrag ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Räddningsverket kan ta ut en avgift för

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.

Det lokala räddningsväsendet bestämmer avgifterna i en taxa som det godkänner. Det lokala räddningsväsendet ska fastställa de avgifter som tas ut för dess prestationer så att de högst motsvarar räddningsväsendets totalkostnader för produktionen av prestationen.

Föreslagen lydelse

lem och sakkunnig i en undersökningskommission som förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarsmakten ska ändå ge *välårsområdets* räddningsmyndighet och nödcentralen nödvändiga uppgifter om platsen för att ett räddningsuppdrag ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Välårsområdesfullmäktige beslutar på det sätt som föreskrivs i lagen om välårsområden om vilka av välårsområdets räddningsmyndighets i denna lag avsedda prestationer som ska vara avgiftsbelagda och om storleken på avgifterna.

Avgift kan tas ut för

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.
(upphävs)

Gällande lydelse

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat ett felaktigt larm och att den lokala räddningsmyndigheten skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen eller vidta andra behövliga åtgärder för att förhindra felaktiga brandlarm. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

Avgifter enligt 1 mom. är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om den avgift som fastställts för en åtgärd inte har betalats på förfalldagen, får en årlig dröjsmålsränta tas ut på det försenade beloppet enligt högst den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfalldagen får vara tidigast två veckor efter tidpunkten för tillhandahållandet av den tjänst som ligger till grund för avgiften. I stället för dröjsmålsränta får myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan är mindre än så.

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogs- eller terrängbrand har spritt sig till flera räddningsområden, betalas släckningskostnaderna av det räddningsverk inom vars verksamhetsområde branden började, om inte något annat avtalas. De övriga räddningsverken ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärjade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

104 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som avses i 96 § 1 mom. eller 102 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Föreslagen lydelse

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat ett felaktigt larm och att *välståndets* räddningsmyndighet skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen eller vidta andra behövliga åtgärder för att förhindra felaktiga brandlarm. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

Avgifter enligt 1 mom. är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om den avgift som fastställts för en åtgärd inte har betalats på förfalldagen, får en årlig dröjsmålsränta tas ut på det försenade beloppet enligt högst den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfalldagen får vara tidigast två veckor efter tidpunkten för tillhandahållandet av den tjänst som ligger till grund för avgiften. I stället för dröjsmålsränta får myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan är mindre än så.

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogs- eller terrängbrand har spritt sig till flera *välståndets område*, betalas släckningskostnaderna av det *välståndets område* inom vars *område* branden började, om inte något annat avtalas. De övriga *välståndets områdena* ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärjade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

104 §

Ändringssökande

I fråga om sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden

Gällande lydelse

Andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.

Förvaltningsbeslutet ska iakttas omedelbart oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

I ett beslut som bygglovmyndigheten fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i markanvändnings- och bygglagen.

I det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån enligt 29 § och i ett beslut enligt 96 § 2 mom. som gäller storleken på avgifter får ändring sökas på det sätt som anges i kommunallagen.

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Den lokala räddningsmyndigheten har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos en byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken

Föreslagen lydelse

(808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

När det gäller sökande av ändring i välfärdsområdesmyndigheters beslut enligt 96 § 1 mom. och 102 § tillämpas dock 16 kap. i lagen om välfärdsområden.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattas av en myndighet som beviljar bygglov tillämpas markanvändnings- och bygglagen.

När det gäller sökande av ändring i beslut om föreläggande av vite samt om föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

Beslutet ska i de fall som avses i 1 och 2 mom. iakttas genast oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Välfärdsområdets räddningsmyndighet har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen, ändring och avlägsnande av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos en byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan den lokala räddningsmyndigheten bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

Föreslagen lydelse

för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan *välståndsområdets* räddningsmyndighet bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Förordnanden som den högsta tjänsteinnehavaren vid det lokala räddningsverket utfärdat för tjänsteinnehavare vid räddningsverket och som var i kraft vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid välståndsområdets räddningsverk bestämmer något annat.

77.

Lag

om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i sjöräddningslagen (1145/2001) 4 § 1 mom. och 4 § 2 mom. 5 punkten, sådana de lyder i lag 1356/2018 som följer:

Gällande lydelse

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, den lokala räddningsmyndigheten som avses i räddningslagen (379/2011), Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, polisen, Försvarmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det är nödvändigt med beaktande av hur allvarlig den farliga situationen är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheternas uppgifter inom sjöräddningstjänsten är följande:

5) det lokala räddningsväsendet, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; det lokala räddningsväsendet deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om det lokala räddningsväsendet och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

Föreslagen lydelse

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, *väl-färdsområdets* räddningsmyndighet som avses i räddningslagen (379/2011), Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, polisen, Försvarmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det är nödvändigt med beaktande av hur allvarlig den farliga situationen är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheternas uppgifter inom sjöräddningstjänsten är följande:

5) *väl-färdsområdets* räddningsväsende, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; *väl-färdsområdets* räddningsväsende deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om *väl-färdsområdets* räddningsväsende och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

78.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 5 § 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Anordnaren av en penninginsamling

Anordnaren av en penninginsamling

Staten, en kommun eller en samkommun beviljas inte tillstånd till penninginsamling, och de får inte anordna en småskalig insamling. En aktör som avses i 1 och 2 mom. får ordna en penninginsamling för statens, en kommuns eller en samkommuns verksamhet.

Staten, *ett välfärdsområde, HUS-sammanslutningen*, en kommun eller en samkommun beviljas inte tillstånd till penninginsamling, och de får inte anordna en småskalig insamling. En aktör som avses i 1 och 2 mom. får ordna en penninginsamling för statens, *ett välfärdsområdes, HUS-sammanslutningens*, en kommuns eller en samkommuns verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

79.

Lag

om ändring av faderskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i faderskapslagen (11/2015) 5 §, 16 § 2, 3, 5 och 6 mom., 19 § 4 mom. och 59 §, av dem 16 § 2, 3, 5 och 6 mom. sådana de lyder i lag 1596/2015, samt fogas till lagen en ny 59 a § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Utredare av faderskap

Faderskap ska utredas av en barnatillsyningsman i moderns hemkommun. Om barnet har fyllt 15 år, om barnets mor är död eller om modern inte har hemkommun i Finland, görs utredningen dock av en barnatillsyningsman i barnets hemkommun eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman i den kommun där barnet vistas.

Om en man vill erkänna faderskapet till ett barn och faderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i någon av de kommuner som avses i 1 mom., ska faderskapet utredas av en barnatillsyningsman i mannens hemkommun.

Om ingen kommuns barnatillsyningsman enligt 1 eller 2 mom. är skyldig att göra utredningen, görs faderskapsutredningen av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

16 §

Erkännande av faderskap före barnets födelse

Anmälan ska lämnas personligen och i den blivande moderns närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för

Föreslagen lydelse

5 §

Utredare av faderskap

Faderskap ska utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område modern har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om barnet har fyllt 15 år, om barnets mor är död eller om modern inte har hemkommun i Finland, görs utredningen dock av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman inom det välfärdsområde inom vars område barnet vistas.

Om en man vill erkänna faderskapet till ett barn och faderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i något av de välfärdsområden som avses i 1 mom., ska faderskapet utredas av en barnatillsyningsman i det välfärdsområde inom vars område mannen har sin hemkommun.

Om inget välfärdsområdes barnatillsyningsman enligt 1 eller 2 mom. är skyldig att göra utredningen, görs faderskapsutredningen av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

16 §

Erkännande av faderskap före barnets födelse

Anmälan ska lämnas personligen och i den blivande moderns närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för

Gällande lydelse

mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av kommunen producerar rådgivningstjänster, i den kommun där modern till det ofödda barnet och mannen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman i moderns hemkommun efter det att modern visat upp ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 22 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av modern ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman i den kommun där faderskapet ska utredas enligt 5 §.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till en kommun eller samkommun.

19 §

Godkännande av erkännande

Ett godkännande enligt 1 och 2 mom. lämnas till en barnatillsyningsman i den kommun där faderskapet utreds. Ett godkännande kan tas emot också av den som enligt 18 § 2 mom. kan ta emot ett erkännande. Godkännandet ska lämnas personligen till mottagaren.

59 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra kommuner i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utredande och

Föreslagen lydelse

mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av *väl-färdsområdet* producerar rådgivningstjänster, i det *väl-färdsområde* där modern till det ofödda barnet och mannen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman *i det väl-färdsområde inom vars område modern har sin hemkommun om hon visar upp* ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om den handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 22 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av modern ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman inom det *väl-färdsområde* där faderskapet ska utredas enligt 5 §.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till *väl-färdsområdet*.

19 §

Godkännande av erkännande

Ett godkännande enligt 1 och 2 mom. lämnas till en barnatillsyningsman inom det *väl-färdsområde* där faderskapet utreds. Ett godkännande kan tas emot också av den som enligt 18 § 2 mom. kan ta emot ett erkännande. Godkännandet ska lämnas personligen till mottagaren.

59 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra *väl-färdsområden* i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utre-

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

fastställande av faderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

Föreslagen lydelse

dande och fastställande av faderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

59 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20.

80.

Lag

om ändring av moderskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i moderskapslagen (253/2018) 5 §, 14 § 2, 3, 5 och 6 mom. och 51 § , samt fogas till lagen en ny 51 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Utredare av moderskap

Utredare av moderskap

Om det i samband med en faderskapsutredning konstateras att det finns behov av en moderskapsutredning, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman i den kommun där faderskapsutredningen har gjorts.

Om det i samband med en faderskapsutredning konstateras att det finns behov av en moderskapsutredning, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman *i det välfärdsområde* inom vars område faderskapsutredningen har gjorts.

Om en moderskapsutredning görs i något annat sammanhang, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman i hemkommunen för den mor som har fött barnet. Om barnet har fyllt 15 år eller om den mor som har fött barnet är död eller inte har hemkommun i Finland, ska moderskapet dock utredas av en barnatillsyningsman i barnets hemkommun eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman i den kommun där barnet vistas.

Om en moderskapsutredning görs i något annat sammanhang än i samband med en faderskapsutredning, ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman *inom det välfärdsområde där den mor som har fött barnet har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994)*. Om barnet har fyllt 15 år eller om den mor som har fött barnet är död eller inte har hemkommun i Finland, ska moderskapet dock utredas av en barnatillsyningsman *i det välfärdsområde inom vars område barnet har sin hemkommun* eller, om barnet inte har hemkommun i Finland, av en barnatillsyningsman *i det välfärdsområde* inom vars område barnet vistas.

Om en kvinna vill erkänna moderskapet till ett barn och moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i någon av de kommuner som avses i 1 eller 2 mom., ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman i kvinnans hemkommun.

Om en kvinna vill erkänna moderskapet till ett barn och moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman inom något av de *välfärdsområden* som avses i 1 eller 2 mom., ska moderskapet utredas av en barnatillsyningsman *i det välfärdsområde inom vars område kvinnan har sin hemkommun*.

Om moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i någon av de kommuner som avses i 1–3 mom., görs den av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

Om moderskapsutredningen inte ska göras av en barnatillsyningsman i något av de *välfärdsområden* som avses i 1–3 mom., görs den av en barnatillsyningsman i Helsingfors stad.

14 §

14 §

Gällande lydelse

Erkännande av moderskap före barnets födelse

Den som erkänner moderskapet ska lämna anmälan personligen och i den gravidas närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av kommunen producerar rådgivningstjänster, i den kommun där familjen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman i den gravidas hemkommun efter det att den gravida visat upp ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om den handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 20 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av den gravida ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman i den kommun där moderskapet ska utredas enligt 5 §.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till en kommun eller samkommun.

51 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra kommuner i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utredande och fastställande av moderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol eller andra myndigheter inom sitt

Föreslagen lydelse

Erkännande av moderskap före barnets födelse

Den som erkänner moderskapet ska lämna anmälan personligen och i den gravidas närvaro till en hälsovårdare eller en barnmorska vid rådgivningsbyrån för mödravård, eller vid en privat hälso- och sjukvårdsenhet som på uppdrag av *välårsområdet* producerar rådgivningstjänster, i det *välårsområde* inom vars område familjen har fått rådgivningsbyråttjänster under graviditetstiden. Innan ett erkännande tas emot ska erkännandets innebörd och rättsverkningar klargöras för parterna.

En utsaga om erkännande enligt 2 mom. kan avges också till en barnatillsyningsman i *det välårsområde inom vars område den gravida har sin hemkommun om den gravida visar upp* ett intyg över graviditeten. I ett sådant fall tillämpas vad som föreskrivs i 2 mom.

Bestämmelser om den handling som ska upprättas över ett erkännande finns i 20 §. När ett erkännande godkänts skriftligen av den gravida ska handlingen utan dröjsmål lämnas till en barnatillsyningsman inom det *välårsområde* där moderskapet ska utredas enligt 5 §.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på hälsovårdare och barnmorskor när de sköter uppdrag som avses i 2 mom. även om de inte står i anställningsförhållande till *välårsområdet*.

51 §

Handräckning

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra *välårsområden* i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta vid utredande och fastställande av moderskap. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol eller andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

Föreslagen lydelse

barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

51 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

81.

Lag

om ändring av adoptionslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i adoptionslagen (22/2012) 14 § 1 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 24 § 3 mom., 32 § 1 mom., 61 § 1 mom., 63 § 1 mom., 80 §, 87 § 1 och 2 mom., 92 § 3 mom. och 94 § 1 mom., av dem 63 § 1 mom. sådant det lyder i lag 197/2019, samt
fogas till lagen en ny 97 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

14 §

Givande av samtycke

Givande av samtycke

Föräldrarnas och en i 13 § nämnd persons samtycke till adoption ska lämnas till det organ enligt 6 § i socialvårdslagen (710/1982) som utses av kommunen (kommunenssocialvårdsorgan) eller till en adoptionsbyrå som avses i 22 § 1 mom. i denna lag. Utomlands ska samtycket lämnas till den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) kan fullgöra uppgifter som ankommer på notarius publicus eller på det sätt som anges i 67 § 1 mom. i denna lag.

Föräldrarnas och en i 13 § avsedd persons samtycke till adoptionen ska lämnas till *väl-färdsområdet* eller till en adoptionsbyrå som avses i 22 § 1 mom. Utomlands ska samtycket lämnas till den som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) kan *tillhandahålla notariella tjänster vid en beskickning* eller på det sätt som anges i 67 § 1 mom. i denna lag.

21 §

21 §

Begäran om adoptionsrådgivning

Begäran om adoptionsrådgivning

En förälder som tänker lämna sitt minderåriga barn för adoption och den som vill adoptera ett minderårigt barn ska begära adoptionsrådgivning hos hemkommunens socialvårdsorgan eller hos en adoptionsbyrå som har beviljats tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

En förälder som tänker lämna sitt minderåriga barn för adoption och den som vill adoptera ett minderårigt barn ska begära adoptionsrådgivning hos det *väl-färdsområde* inom vilket hans eller hennes hemkommun finns eller hos en adoptionsbyrå som har beviljats tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

22 §

22 §

Tillhandahållare av adoptionsrådgivning

Tillhandahållare av adoptionsrådgivning

Gällande lydelse

Adoptionsrådgivning får tillhandahållas av kommunernas socialvårdsorgan samt av adoptionsbyråer som av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljats tillstånd att tillhandahålla adoptionsrådgivning (*tillhandahållare av adoptionsrådgivning*).

24 §

Adoptionsrådgivningens uppgifter

Om adoptionsrådgivningen lämnas av en adoptionsbyrå, ska den hos socialvårdsorganet i barnets och sökandenas hemkommun inhämta ett utlåtande om deras förhållanden.

32 §

Adoptionstjänstorgan

Internationell adoptionstjänst får tillhandahållas av de kommunala socialvårdsorgan och andra sammanslutningar som har beviljats tillstånd för verksamheten av adoptionsnämnden (*adoptionstjänstorgan*).

61 §

Hur ett ärende inleds

Ett ärende som gäller kontakt inleds genom en skriftlig ansökan hos tingsrätten. Ansökan får göras av barnets tidigare förälder, en adoptivförälder, barnets vårdnadshavare eller kommunens socialvårdsorgan.

63 §

Inhämtande av utredning, hörande av barnet och interimistiska förordnanden

Föreslagen lydelse

Adoptionsrådgivning får tillhandahållas av *väl-färdsområden* samt av adoptionsbyråer som av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljats tillstånd att tillhandahålla adoptionsrådgivning (*tillhandahållare av adoptionsrådgivning*).

24 §

Adoptionsrådgivningens uppgifter

Om adoptionsrådgivningen lämnas av en adoptionsbyrå, ska den inhämta ett utlåtande om barnets och sökandenas förhållanden *hos det väl-färdsområde* inom vars område deras hemkommun finns.

32 §

Adoptionstjänstorgan

Internationell adoptionstjänst får tillhandahållas av *de väl-färdsområden* och andra sammanslutningar som har beviljats tillstånd för verksamheten av adoptionsnämnden (*adoptionstjänstorgan*).

61 §

Hur ett ärende inleds

Ett ärende som gäller kontakt inleds genom en skriftlig ansökan hos tingsrätten. Ansökan får göras av barnets tidigare förälder, en adoptivförälder, barnets vårdnadshavare eller *väl-färdsområdet*.

63 §

Inhämtande av utredning, hörande av barnet och interimistiska förordnanden

Gällande lydelse

I syfte att utreda barnets önskemål och åsikter samt de övriga förhållanden som inverkar på avgörandet av ett ärende som gäller kontakt, ska domstolen vid behov inhämta utredning hos socialvårdsorganet i barnets, den tidigare föräldrarnas och adoptivföräldrarnas hemkommuner. Om någon av dessa saknar hemkommun i Finland, ska utredning inhämtas hos socialvårdsorganet i den kommun där personen vistas.

80 §

Utlåtande av socialvårdsorganet

Domstolen eller någon annan myndighet kan vid behandlingen av ett ärende enligt 68–75 § som gäller ett barn under 18 år vid behov begära ett utlåtande om förhållandena i fråga om den som har del i saken av socialvårdsorganet i dennes hemkommun.

87 §

Tillstånd att driva adoptionsbyrå och att tillhandahålla internationell adoptionstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på ansökan bevilja en samkommun eller någon annan kommunal sammanslutning, en förening som är registrerad i Finland eller en förening eller annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att driva en adoptionsbyrå.

Adoptionsnämnden kan på ansökan bevilja en kommuns socialvårdsorgan, en samkommun eller någon annan kommunal sammanslutning, en förening som är registrerad i Finland eller en förening eller annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att tillhandahålla internationell adoptionstjänst.

Föreslagen lydelse

I syfte att utreda barnets önskemål och åsikter samt de övriga förhållanden som inverkar på avgörandet av ett ärende som gäller kontakt, ska domstolen vid behov inhämta utredning hos *de välfärdsområden inom vars område barnet, den tidigare föräldern och adoptivföräldern har sina* hemkommuner. Om någon av dessa saknar hemkommun i Finland, ska utredning inhämtas hos *det välfärdsområde inom vars område* personen vistas.

80 §

Utlåtande av välfärdsområdet

Domstolen eller någon annan myndighet kan vid behandlingen av ett ärende enligt 68–75 § som gäller ett barn under 18 år vid behov begära ett utlåtande om förhållandena i fråga om den som har del i saken av *det välfärdsområde* inom vars område barnets hemkommun finns.

87 §

Tillstånd att driva adoptionsbyrå och att tillhandahålla internationell adoptionstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på ansökan bevilja *ett välfärdsområde*, en förening som är registrerad i Finland samt en förening och annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att driva en adoptionsbyrå.

Adoptionsnämnden kan på ansökan bevilja *ett välfärdsområde*, en förening som är registrerad i Finland samt en förening och annan motsvarande sammanslutning som är registrerad i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillstånd att tillhandahålla internationell adoptionstjänst.

Gällande lydelse

11 kap.

Särskilda bestämmelser

92 §

Bevarande och överlämnande av handlingar

Om en adoptionsbyrå eller ett adoptions-tjänstorgan lägger ner sin verksamhet enligt denna lag, ska de handlingar som avses i 1 mom. överlämnas för bevarande till socialvårdsorganet i den kommun som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ger i uppgift att ta emot handlingarna.

94 §

Behandlingen av en begäran om upplysningar

Om adoptionsnämnden får en sådan begäran om upplysningar som avses i artikel 15 i Europarådskonventionen, ska nämnden begära utredning i ärendet av det kommunala socialvårdsorgan som enligt nämndens bedömning bäst förmår skaffa de begärda upplysningarna.

Föreslagen lydelse

11 kap.

Särskilda bestämmelser

92 §

Bevarande och överlämnande av handlingar

Om en adoptionsbyrå eller ett adoptions-tjänstorgan lägger ner sin verksamhet enligt denna lag, ska de handlingar som avses i 1 mom. överlämnas för bevarande till det *väl-färdsområde* som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ger i uppgift att ta emot handlingarna.

94 §

Behandlingen av en begäran om upplysningar

Om adoptionsnämnden får en sådan begäran om upplysningar som avses i artikel 15 i Europarådskonventionen, ska nämnden begära utredning i ärendet av det *väl-färdsområde* som enligt nämndens bedömning bäst förmår skaffa de begärda upplysningarna.

97 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

82.

Lag

om ändring av äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i äktenskapslagen (234/1929) 22 § 2 mom., 32 § 3 mom. och 50 §, sådana de lyder, 22 § 2 mom. i lag 1387/2009, 32 § 3 mom. i lag 411/1987 och 50 § i lag 1078/2010, samt fogas till lagen en ny 32 a § och till 50 §, sådan den lyder i lag 1078/2010, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

22 §

I en kommun ska socialnämnden ombesörja anordnandet av medling i familjefrågor. Medling kan dessutom handhas av sådana samfund, sammanslutningar och stiftelser samt enskilda som av regionförvaltningsverket har beviljats tillstånd att bedriva dylik verksamhet.

Väl-färdsområdet ska ombesörja anordnandet av medling i familjefrågor. Medling kan dessutom handhas av sådana samfund, sammanslutningar och stiftelser samt enskilda som av regionförvaltningsverket har beviljats tillstånd att bedriva dylik verksamhet.

I AVDELNINGEN

I AVDELNINGEN

**INGÅENDE OCH UPPLÖSNING AV
ÄKTENSKAP**

**INGÅENDE OCH UPPLÖSNING AV
ÄKTENSKAP**

6 kap.

6 kap.

**Samlevnadens upphörande och äkten-
skapsskillnad**

**Samlevnadens upphörande och äkten-
skapsskillnad**

32 §

32 §

På yrkande av barnets förälder eller socialnämnden skall domstolen fatta beslut om vårdnaden och umgängesrätten på det sätt som stadgas i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/83).

På yrkande av barnets förälder eller väl-färdsområdet ska domstolen fatta beslut om vårdnaden och umgängesrätten på det sätt som föreskrivs i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

(fogas)

32 a §

Vad som i 22 och 32 § föreskrivs om väl-färdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Gällande lydelse

50 §

Makarna kan inbördes ingå avtal om underhållsbidrag som enligt 47 eller 48 § ska betalas till den andra maken. Avtalet ska ingås skriftligen samt för fastställelse föreläggas socialnämnden i den kommun där makarna eller den ena av dem är bosatt.

Om ingendera av makarna är bosatt i Finland, men en finsk domstol enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet är behörig i ett ärende som gäller underhåll, kan socialnämnden fastställa det avtal som avses i 1 mom. om parterna i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten. Avtalet ska föreläggas Helsingfors stads socialnämnd för fastställelse.

Innan avtalet fastställs ska socialnämnden pröva om avtalet kan anses skäligt med hänsyn till makens behov av underhåll, den andra makens betalningsförmåga och övriga omständigheter som inverkar på saken.

Ett avtal som socialnämnden har fastställt kan verkställas så som ett lagakraftvunnet beslut av domstol.

Föreslagen lydelse

50 §

Makarna kan inbördes ingå avtal om underhållsbidrag som enligt 47 eller 48 § ska betalas till den andra maken. Avtalet ska ingås skriftligen samt för fastställelse föreläggas det *väl-färdsområde* inom vars område makarna eller den ena av dem är bosatt.

Om ingendera av makarna är bosatt i Finland, men en finsk domstol enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet är behörig i ett ärende som gäller underhåll, kan *väl-färdsområdet* fastställa det avtal som avses i 1 mom. om parterna i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten. Avtalet ska föreläggas Helsingfors stad för fastställelse.

Innan avtalet fastställs ska *väl-färdsområdet* pröva om avtalet kan anses skäligt med hänsyn till makens behov av underhåll, den andra makens betalningsförmåga och övriga omständigheter som inverkar på saken.

Ett avtal som *väl-färdsområdet* har fastställt kan verkställas så som ett lagakraftvunnet beslut av domstol.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om väl-färdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

83.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om assisterad befruktning

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen om assisterad befruktning (1237/2006) 2 § 6 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

6) *verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården* i folkhälsolagen (66/1972) avsedda hälsovårdscentraler, i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) avsedda sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård, andra helheter med ansvar för vården som samkommunen för sjukvårdsdistriktet bestämmer samt i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) avsedda enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster.

6) *verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården* hälsovårdscentraler, sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård, andra helheter med ansvar för vården som *väl-färdsområdet eller HUS-sammanslutningen bestämmer* samt i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) avsedda enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

84.

Lag

om ändring av lagen om underhåll för barn

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen om underhåll för barn (704/1975) 8, 8 a och 8 b § och 13 a § 1 mom., av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1079/2010, 8 a § sådan den lyder i lag 1079/2010, 8 b § sådan den lyder i lag 15/2015 och 13 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1307/2014, samt *fogas* till lagen en ny 8 c § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 kap.

Fastställande av underhållsbidrag genom avtal

Fastställande av underhållsbidrag genom avtal

8 §

8 §

Avtal om underhållsbidrag ska för fastställelse föreläggas socialnämnden i den kommun där barnet är bosatt eller, om barnet inte är bosatt i Finland, socialnämnden i den kommun där den underhållsskyldige är bosatt. Om ingendera av dem är bosatt i Finland, gäller om fastställelse av avtalet vad som föreskrivs i 8 a §.

Socialnämnden skall fastställa avtal om underhållsbidrag, om innehållet i avtalet överensstämmer med denna lag och avtalet ingåtts i stadgad form samt i övrigt med iakttagande av stadgandena i denna lag. Innan socialnämnden fastställer avtalet skall den särskilt pröva, huruvida avtalet kan anses skäligt med hänsyn till barnets rätt att erhålla tillräckligt underhåll, föräldrarnas betalningsförmåga samt övriga på sak verkande omständigheter, i enlighet med vad i 1–3 och 6 § är stadgat.

Avtal om underhållsbidrag, som fastställts av socialnämnden, kan verkställas såsom laga kraft vunnin dom.

8 a §

Socialnämnden kan fastställa ett avtal om underhållsbidrag även om barnet eller den underhållsskyldige inte är bosatt i Finland, om

Avtal om underhållsbidrag ska för fastställelse föreläggas det välfärdsområde inom vars område barnet är bosatt eller, om barnet inte är bosatt i Finland, *det välfärdsområde inom vars område* den underhållsskyldige är bosatt. Om ingendera av dem är bosatt i Finland, tillämpas på fastställelse av avtalet vad som föreskrivs i 8 a §.

Välfärdsområdet ska fastställa avtal om underhållsbidrag, om innehållet i avtalet överensstämmer med denna lag och avtalet ingåtts i föreskriven form samt i övrigt med iakttagande av bestämmelserna i denna lag. Innan *välfärdsområdet* fastställer avtalet ska det särskilt pröva, huruvida avtalet kan anses skäligt med hänsyn till barnets rätt att erhålla tillräckligt underhåll, föräldrarnas betalningsförmåga samt andra inverkan omständigheter, i enlighet med vad som föreskrivs i 1–3 och 6 §.

Avtal om underhållsbidrag, som fastställts av *välfärdsområdet*, kan verkställas såsom laga kraft vunnin dom.

8 a §

Välfärdsområdet kan fastställa ett avtal om underhållsbidrag även om barnet eller den underhållsskyldige inte är bosatt i Finland, om

Gällande lydelse

en finsk domstol är behörig i ärendet enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet och parterna har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet.

Det avtal som avses i 1 mom. ska föreläggas Helsingfors stads *socialnämnd* för fastställelse. Om avtalet uppgörs samtidigt som ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, ska fastställelse av avtalet dock begäras hos socialnämnden i den kommun som är behörig att fastställa ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt.

8 b §

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra kommuner i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta i ärenden som gäller fastställande av underhållsbidrag. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

(fogas)

13 a §

Om ett barn har blivit eller löper fara att bli utan underhåll och föräldrarnas skyldighet att betala underhållsbidrag inte har fastställts, eller om det fastställda underhållsbidraget är otillräckligt för barnets underhåll, har det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) rätt att föra barnets talan för att fastställa underhållsbidraget eller höja dess belopp.

Föreslagen lydelse

en finsk domstol är behörig i ärendet enligt artikel 3 eller 6 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet och parterna har avtalat att finsk lag ska tillämpas på underhållsskyldigheten i enlighet med artikel 7 i Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet.

Det avtal som avses i 1 mom. ska föreläggas Helsingfors stad för fastställelse. Om avtalet uppgörs samtidigt som ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, ska fastställelse av avtalet dock begäras hos det *välståndsområde* som är behörigt att fastställa ett avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt.

8 b §

En barnatillsyningsman är på begäran skyldig att ge handräckning till barnatillsyningsmän i andra *välståndsområden* i uppgifter som en barnatillsyningsman ska sköta i ärenden som gäller fastställande av underhållsbidrag. Barnatillsyningsmannen är i sådana fall även skyldig att inför domstol och andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde företräda andra barnatillsyningsmän när ärenden som hör till deras befattning behandlas.

8 c §

Vad som i denna lag föreskrivs om välståndsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

13 a §

Om ett barn har blivit eller löper fara att bli utan underhåll och föräldrarnas skyldighet att betala underhållsbidrag inte har fastställts, eller om det fastställda underhållsbidraget är otillräckligt för barnets underhåll, har *välståndsområdet* rätt att föra barnets talan för att fastställa underhållsbidraget eller höja dess belopp.

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

85.

Lag

om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) 8 § 1—3 och 5 mom., 9 b § 1 och 2 mom., 11 a § 1 och 2 mom., 12 §, 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och 16 § 1, 2 och 4 mom., 17 b § 1 mom., 17 d §, 19 § 2 mom., 35 § 2 mom., 39 § 2 mom., 46 § 3 mom. och 49 § 1 punkten, av dem 8 § 1—3 och 5 mom., 9 b § 1 och 2 mom., 11 a § 1 och 2 mom., 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och 16 § 1, 2 och 4 mom., 17 b § 1 mom., 17 d §, 39 § 2 mom. och 49 § 1 punkten sådana de lyder i lag 190/2019, 19 § 2 mom. och 35 § 2 mom. sådana de lyder i lag 186/1994 samt 46 § 3 mom. sådant det lyder i lag 662/2015, samt

fogas till lagen en ny 8 a §, i stället för den 8 a § som upphävts genom lag 190/2019 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

Fastställelse av avtal

Fastställelse av avtal

Ett avtal som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt ska ingås skriftligen och för fastställelse föreläggas socialnämnden eller något annat organ som ansvarar för socialvården, nedan socialnämnden, i den kommun där barnet är bosatt. Institutet för hälsa och välfärd fastställer formuläret för de blanketter som används i avtalet.

Ett avtal som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt ska ingås skriftligen och för fastställelse föreläggas det *välståndsområde inom vars område* barnet är bosatt. Institutet för hälsa och välfärd fastställer formuläret för de blanketter som används i avtalet.

Om barnet inte är bosatt i Finland, ska avtalet för fastställelse föreläggas socialnämnden i den kommun där barnet senast var bosatt i Finland eller, om barnet inte har varit bosatt i Finland, socialnämnden i den kommun där barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt. Om ingen kommuns socialnämnd är behörig med stöd av vad som föreskrivs ovan, ska avtalet föreläggas Helsingfors stads socialnämnd för fastställelse.

Om barnet inte är bosatt i Finland, ska avtalet för fastställelse föreläggas det *välståndsområde inom vars område* barnet senast var bosatt i Finland eller, om barnet inte har varit bosatt i Finland, det *välståndsområde inom vars område* barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt. Om inget välståndsområde är behörigt med stöd av vad som föreskrivs ovan, ska avtalet föreläggas Helsingfors stad för fastställelse.

När socialnämnden prövar om avtalet kan fastställas ska den beakta barnets bästa samt barnets önskemål och åsikt på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 §. Barnatillsyningsmannen eller den som har förordnats att bereda fastställelsen av avtalen ska personligen samtala med barnet, om barnet samtycker till detta och ett samtal behövs för att utreda barnets önskemål och åsikt. Avtalet får inte fastställas

När *välståndsområdet* prövar om avtalet kan fastställas ska det beakta barnets bästa samt barnets önskemål och åsikt på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 §. Barnatillsyningsmannen eller den som har förordnats att bereda fastställelsen av avtalen ska personligen samtala med barnet, om barnet samtycker till detta och ett samtal behövs för att utreda barnets önskemål och åsikt. Avtalet får inte fastställas

Gällande lydelse

om ingendera av barnets föräldrar är dess vårdnadshavare.

Ett avtal som socialnämnden har fastställt är gällande och kan verkställas såsom ett lagkraftvunnet domstolsbeslut.

(fogas)

9 b §

Stöttat och övervakat umgänge samt övervakade byten

Föräldrarna kan avtala om att umgänget mellan barnet och en förälder ska ske som stöttat umgänge eller övervakat umgänge, eller att umgängestillfället ska inledas och avslutas under övervakning (*övervakade byten*). Socialnämnden kan fastställa avtalet på det sätt som föreskrivs i 8 §, om stöd eller övervakning behövs av grundad anledning med tanke på barnets bästa. Övervakat umgänge kan fastställas endast om stöttat umgänge eller övervakade byten inte räcker för att trygga barnets bästa.

Under samma förutsättningar som socialnämnden kan fastställa ett avtal kan en domstol besluta att umgänget ska ske som stöttat eller övervakat umgänge eller med övervakade byten.

11 a §

Beslut om vårdnaden om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget

Bestämmelser om avgörande av ärenden som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget finns i 46 § i barnskyddslagen (417/2007). Om ett avgörande i ärendet på grund av omhändertagandet

Föreslagen lydelse

om ingendera av barnets föräldrar är dess vårdnadshavare.

Ett avtal som *välståndsområdet* har fastställt är gällande och kan verkställas såsom ett lagkraftvunnet domstolsbeslut.

8 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

9 b §

Stöttat och övervakat umgänge samt övervakade byten

Föräldrarna kan avtala om att umgänget mellan barnet och en förälder ska ske som stöttat umgänge eller övervakat umgänge, eller att umgängestillfället ska inledas och avslutas under övervakning (*övervakade byten*). *Välståndsområdet* kan fastställa avtalet på det sätt som föreskrivs i 8 §, om stöd eller övervakning behövs av grundad anledning med tanke på barnets bästa. Övervakat umgänge kan fastställas endast om stöttat umgänge eller övervakade byten inte räcker för att trygga barnets bästa.

Under samma förutsättningar som *välståndsområdet* kan fastställa ett avtal kan en domstol besluta att umgänget ska ske som stöttat eller övervakat umgänge eller med övervakade byten.

11 a §

Beslut om vårdnaden om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget

Bestämmelser om avgörande av ärenden som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt medan barnet är omhändertaget finns i 46 § i barnskyddslagen (417/2007). Om ett avgörande i ärendet på grund av omhändertagandet

Gällande lydelse

är onödigt med tanke på barnets bästa, kan socialnämnden lämna avtalet utan fastställelse eller domstolen avslå ansökan.

Ett av socialnämnden fastställt avtal eller en domstols beslut om vårdnad om barn och umgängesrätt inverkar inte på omhändertagandet eller dess innehåll.

12 §

Ändring av avtal och beslut

Avtal som fastställts av socialnämnden eller domstols beslut angående vårdnad om barn eller umgängesrätt kan ändras, om förhållandena ändrats efter det avtalet fastställdes eller beslut gavs eller då anledning härtill annars föreligger.

14 §

Anhängiggörande och rätt att föra talan

Ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt inleds genom en ansökan som får göras av barnets föräldrar gemensamt, den ena föräldern, barnets vårdnadshavare eller socialnämnden.

16 §

Inhämtande av utredning av socialnämnden

I ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt ska domstolen vid behov inhämta utredning hos socialnämnden i den kommun där barnet eller barnets föräldrar eller någon annan delaktig är bosatta. Om någon av dessa inte är bosatt i Finland, ska utredning inhämtas hos socialnämnden i den kommun där personen vistas. När domstolen begär utredning ska den närmare ange i vilka frågor utredning särskilt behövs.

Syftet med utredningen är att ge domstolen uppgifter om familjens situation, barnets levnadsförhållanden och andra omständigheter som inverkar på avgörandet av ärendet. Om

Föreslagen lydelse

är onödigt med tanke på barnets bästa, kan *välståndsområdet* lämna avtalet utan fastställelse eller domstolen avslå ansökan.

Ett av *välståndsområdet* fastställt avtal eller en domstols beslut om vårdnad om barn och umgängesrätt inverkar inte på omhändertagandet eller dess innehåll.

12 §

Ändring av avtal och beslut

Avtal som fastställts av *välståndsområdet* eller domstols beslut angående vårdnad om barn eller umgängesrätt kan ändras, om förhållandena ändrats efter det avtalet fastställdes eller beslut gavs eller då anledning härtill annars föreligger.

14 §

Anhängiggörande och rätt att föra talan

Ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt inleds genom en ansökan som får göras av barnets föräldrar gemensamt, den ena föräldern, barnets vårdnadshavare eller *välståndsområdet*.

16 §

Inhämtande av utredning av välståndsområdet

I ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt ska domstolen vid behov inhämta utredning hos det *välståndsområde inom vars område* barnet eller barnets föräldrar eller någon annan delaktig är bosatta. Om någon av dessa inte är bosatt i Finland, ska utredning inhämtas hos det *välståndsområde inom vars område* personen vistas. När domstolen begär utredning ska den närmare ange i vilka frågor utredning särskilt behövs.

Syftet med utredningen är att ge domstolen uppgifter om familjens situation, barnets levnadsförhållanden och andra omständigheter som inverkar på avgörandet av ärendet. Om

Gällande lydelse

det under pågående utredning framgår att ärendet kan avgöras genom ett avtal som socialnämnden fastställer, ska socialnämnden ge de berörda personerna behövlig hjälp att ingå avtalet.

Domstolen ska ange en tidsfrist för när utredningen ska lämnas. Om domstolen anser att socialnämndens utredning är bristfällig eller om nya omständigheter som kommit fram vid behandlingen av ärendet fordrar ytterligare utredning, kan domstolen begära att den tidigare utredningen kompletteras eller begära andra upplysningar.

17 b §

Ordnande av sakkunnigtjänster

Den kommun inom vars område tingsrätten har sitt administrativa kansli ska se till att tingsrätten har tillgång till ett tillräckligt antal sådana sakkunnigbiträden som avses i 5 § i lagen om medling i tvistemål och stadfästelse av förlikning i allmänna domstolar för medling i tvister som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt och för sådant biträdande vid hörande av barnet som avses i 15 a § i denna lag. I en tvåspråkig domkrets ska kommunen se till att tingsrätten har tillgång till sakkunnigtjänster på både finska och svenska. Det organ enligt 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) som ska sköta socialvården svarar för att sakkunnigtjänsterna ordnas i kommunen.

17 d §

Ersättning för sakkunnigtjänster

För anlitande av sakkunnigbiträden vid medling i vårdnadstvister i domstol och vid hörande av barnet betalar staten ersättning till den kommun som ansvarar för ordnandet av sakkunnigtjänsterna. Ersättning betalas som kalkylerad ersättning per dag för biträdande vid sammanträde och som ersättning per

Föreslagen lydelse

det under pågående utredning framgår att ärendet kan avgöras genom ett avtal som *väl-färdsområdet* fastställer, ska *väl-färdsområdet* ge de berörda personerna behövlig hjälp att ingå avtalet.

Domstolen ska ange en tidsfrist för när utredningen ska lämnas. Om domstolen anser att *väl-färdsområdets* utredning är bristfällig eller om nya omständigheter som kommit fram vid behandlingen av ärendet fordrar ytterligare utredning, kan domstolen begära att den tidigare utredningen kompletteras eller begära andra upplysningar.

17 b §

Ordnande av sakkunnigtjänster

Det *väl-färdsområdet* inom vars område tingsrätten har sitt administrativa kansli ska se till att tingsrätten har tillgång till ett tillräckligt antal sådana sakkunnigbiträden som avses i 5 § i lagen om medling i tvistemål och stadfästelse av förlikning i allmänna domstolar för medling i tvister som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt och för sådant biträdande vid hörande av barnet som avses i 15 a § i denna lag. I en tvåspråkig domkrets ska *väl-färdsområdet* se till att tingsrätten har tillgång till sakkunnigtjänster på både finska och svenska.

17 d §

Ersättning för sakkunnigtjänster

För anlitande av sakkunnigbiträden vid medling i vårdnadstvister i domstol och vid hörande av barnet betalar staten ersättning till det *väl-färdsområde* som ansvarar för ordnandet av sakkunnigtjänsterna. Ersättning betalas som kalkylerad ersättning per dag för biträdande vid sammanträde och som ersättning per timme för åtgärder som utförs utanför

Gällande lydelse

timme för åtgärder som utförs utanför sammanträdet. Om medlingen genomförs eller barnet hörs utanför den kommun där tingsrätten har sitt administrativa kansli eller utanför den särskilt överenskomna huvudsakliga tjänstgöringsorten för sakkunnigbiträdet, ersätts kommunen för de rese- och inkvarteringskostnader som föranletts av medlingen eller hörandet av barnet och för det dagtraktamente som betalas till sakkunnigbiträdet. Närmare bestämmelser om storleken på den ersättning som betalas per dag eller per timme, de åtgärder för vilka ersättning betalas per timme samt de kostnader som ersätts utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Behörighet på grund av barnets boningsort

Socialnämnden kan fastställa avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, om barnet är bosatt i Finland.

35 §

Centralmyndigheten

Statens och kommunernas socialvårdsmyndigheter samt polismyndigheterna skall på begäran av justitieministeriet lämna handräckning för att utreda barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av vårdnadsbeslut som meddelats i en främmande stat samt återlämnande av barn och för att förebygga olovligt bortförande av barn.

39 §

Hörande av barnet

Föreslagen lydelse

sammanträdet. Om medlingen genomförs eller barnet hörs utanför den kommun där tingsrätten har sitt administrativa kansli eller utanför den särskilt överenskomna huvudsakliga tjänstgöringsorten för sakkunnigbiträdet, ersätts *välståndsområdet* för de rese- och inkvarteringskostnader som föranletts av medlingen eller hörandet av barnet och för det dagtraktamente som betalas till sakkunnigbiträdet. Närmare bestämmelser om storleken på den ersättning som betalas per dag eller per timme, de åtgärder för vilka ersättning betalas per timme samt de kostnader som ersätts utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Behörighet på grund av barnets boningsort

Välståndsområdet kan fastställa avtal om vårdnad om barn eller umgängesrätt, om barnet är bosatt i Finland.

35 §

Centralmyndigheten

Statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna ska på begäran av justitieministeriet lämna handräckning för att utreda barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av vårdnadsbeslut som meddelats i en främmande stat samt återlämnande av barn och för att förebygga olovligt bortförande av barn.

39 §

Hörande av barnet

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

På utredandet av barnets åsikt tillämpas vad som föreskrivs i 15 a, 16 och 16 a §. En begäran som gäller utredande av barnets åsikt ska riktas till socialnämnden i den kommun där barnet vistas.

46 §

Verkställighet av förordnanden om att barn ska återlämnas

Ett förordnande om återlämnande av barn ska verkställas oberoende av vad som eventuellt har beslutats om vårdnaden eller om *soci- alnämndens* omhändertagande av barnet. Återlämnande får dock inte ske efter det att barnet fyllt 16 år.

49 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet utfärdas det vid behov närmare bestämmelser om
1) de uppgifter som socialnämnden har enligt denna lag,

Föreslagen lydelse

På utredandet av barnets åsikt tillämpas 15 a, 16 och 16 a §. En begäran som gäller utredande av barnets åsikt ska riktas till det *väl- färdsområde* inom vars område barnet vistas.

46 §

Verkställighet av förordnanden om att barn ska återlämnas

Ett förordnande om återlämnande av barn ska verkställas oberoende av vad som eventuellt har beslutats om vårdnaden eller om omhändertagandet av barnet. Återlämnande får dock inte ske efter det att barnet fyllt 16 år.

49 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet utfärdas det vid behov närmare bestämmelser om
1) de uppgifter som *väl färdsområdet* har enligt denna lag,

Denna lag träder i kraft den 20 .

86.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) 1 § 2 mom., 9 §, 12 § 2 och 3 mom., 14 § 4 mom., 24 § 1 mom., 25 § 1 och 2 mom. och 32 § 1 mom., av dem 12 § 2 mom. sådant det lyder i lag 379/2007, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 191/2019, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Ett avtal som det i 6 § socialvårdslagen nämnda kommunala organet (*socialvårdsmyndigheten*) har fastställt enligt 8 § lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt verkställs i den ordning som bestäms i denna lag, på samma sätt som ett domstolsbeslut som har vunnit laga kraft.

1 §

Tillämpningsområde

Ett avtal som *välståndsområdet* har fastställt enligt 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) verkställs i den ordning som bestäms i denna lag, på samma sätt som ett domstolsbeslut som har vunnit laga kraft.

Vad som i denna lag föreskrivs om välståndsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

9 §

Tillsättande av medlare

Socialvårdsmyndigheten skall tillsätta ett tillräckligt antal personer för att i kommunen sköta de medlingsuppgifter som avses i 6–8 §. Till medlare kan utses endast personer som är inkomna i psykologiskt, psykiatriskt eller socialt arbete med barn och familjer eller i barnskyddsarbete. Tingsrätten skall utan dröjsmål underrättas om tillsättandet och återkallandet av det.

9 §

Tillsättande av medlare

Välståndsområdet ska tillsätta ett tillräckligt antal personer för att inom *välståndsområdet* sköta de medlingsuppgifter som avses i 6–8 §. Till medlare kan utses endast personer som är inkomna i psykologiskt, psykiatriskt eller socialt arbete med barn och familjer eller i barnskyddsarbete. Tingsrätten ska utan dröjsmål underrättas om tillsättandet och återkallandet av det.

12 §

Annan utredning

12 §

Annan utredning

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om det är nödvändigt för att saken skall bli utredd, skall domstolen inhämta ett utlåtande av en statlig eller kommunal myndighet och höra personer som kan lämna uppgifter om saken. En person som hörs i domstolen kan röja en uppgift som enligt vad som föreskrivs eller förordnas skall hållas hemlig, om uppgiften med stöd av 8 § 4 mom. har intagits eller kunde ha intagits i medlarens rapport. I fråga om offentlighet vid rättegången gäller lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007).

Domstolen kan också bestämma att barnet skall undersökas av en läkare eller någon annan sakkunnig som har anvisats av socialvårdsmyndigheten. Beträffande den skyldighet att iaktta förordnandet som skall åläggas vårdnadshavaren gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om vissa blodundersökningar och andra undersökningar rörande ärftliga egenskaper (702/75).

14 §

Avslag på ansökan med beaktande av barnets bästa

Om det är nödvändigt för att saken ska bli utredd, ska domstolen inhämta ett utlåtande av en statlig myndighet eller en *välståndsområdesmyndighet* och höra personer som kan lämna uppgifter om saken. En person som hörs i domstolen kan röja en uppgift som enligt vad som föreskrivs eller förordnas ska hållas hemlig, om uppgiften med stöd av 8 § 4 mom. har intagits eller kunde ha intagits i medlarens rapport. *Bestämmelser om offentlighet vid rättegången finns i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007).*

Domstolen kan också bestämma att barnet ska undersökas av en läkare eller någon annan sakkunnig som har anvisats av välståndsområdet. *I fråga om vite som ska föreläggas utöver ett förordnande om undersökning och påföljderna av underlåtenhet att iaktta ett förordnande om undersökning tillämpas vad som i 11 § 2 mom. och 12 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) föreskrivs om vite och underlåtenhet att iaktta ett förordnande om undersökning vid rättsgenetiska faderskapsundersökningar.*

14 §

Avslag på ansökan med beaktande av barnets bästa

När tingsrätten har avslagit ansökan med stöd av 1 eller 2 mom. kan frågan om vårdnaden om barnet eller umgängesrätten eller om överlämnande av barnet anhängiggöras vid domstol genom ansökan av sökanden eller socialnämnden enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt, om inte saken redan är anhängig vid domstol. Också sökandens motpart kan anhängiggöra saken. Tingsrätten skall underrätta parterna och socialnämnden om deras rätt att föra saken till domstol. Om saken redan är anhängig vid domstol skall tingsrätten underrätta denna domstol om sitt beslut.

24 §

När tingsrätten har avslagit ansökan med stöd av 1 eller 2 mom. kan frågan om vårdnaden om barnet eller umgängesrätten eller om överlämnande av barnet anhängiggöras vid domstol genom ansökan av sökanden eller *välståndsområdet* enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt, om inte saken redan är anhängig vid domstol. Också sökandens motpart kan anhängiggöra saken. Tingsrätten ska underrätta parterna och *välståndsområdet* om deras rätt att föra saken till domstol. Om saken redan är anhängig vid domstol ska tingsrätten underrätta denna domstol om sitt beslut.

24 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Hämtning

Hämtning

Vid hämtning skall den som i saken anordnat medling enligt denna lag eller en företrädare för socialvårdsmyndigheten vara närvarande. Medlaren eller företrädaren för socialvården skall kalla till platsen en tillgänglig person som står barnet nära samt vid behov också en läkare eller annan sakkunnig.

Vid hämtning ska den som i saken anordnat medling enligt denna lag eller en företrädare för *väl-färdsområdesmyndigheten* vara närvarande. Medlaren eller företrädaren för *väl-färdsområdesmyndigheten* ska kalla till platsen en tillgänglig person som står barnet nära samt vid behov också en läkare eller annan sakkunnig.

25 §

25 §

Interimistiska säkringsåtgärder vid verkställighet av vårdnadsbeslut

Interimistiska säkringsåtgärder vid verkställighet av vårdnadsbeslut

Om det finns skäl att anta att ett barn i syfte att förhindra verkställigheten kommer att föras ur landet eller flyttas från ställe till ställe eller om saken annars är brådskande, kan den domstol som behandlar verkställighetsärendet, för att säkra verkställigheten av vårdnadsbeslutet, omedelbart och utan att höra motparten bestämma att socialvårdsmyndigheten tillfälligt skall placera barnet på en anstalt som ägs eller upprätthålls av staten, kommunen eller en samkommun eller i annan lämplig vård eller besluta om åtgärder för säkrande av verkställigheten enligt 17 § (*interimistisk säkringsåtgärd*).

Om det finns skäl att anta att ett barn i syfte att förhindra verkställigheten kommer att föras ur landet eller flyttas från ställe till ställe eller om saken annars är brådskande, kan den domstol som behandlar verkställighetsärendet, för att säkra verkställigheten av vårdnadsbeslutet, omedelbart och utan att höra motparten bestämma att *väl-färdsområdesmyndigheten* tillfälligt ska placera barnet på en anstalt som ägs eller upprätthålls av staten eller *väl-färdsområdet* eller i annan lämplig vård eller besluta om åtgärder för säkrande av verkställigheten enligt 17 § (*interimistisk säkringsåtgärd*).

I synnerligen brådskande fall som avses i 1 mom. och där det inte finns möjlighet att begära domstolens förordnande i saken kan utmätningsmannen eller polismyndigheten på vårdnadshavarens yrkande, i syfte att säkra verkställigheten av ett beslut som gäller vårdnaden om barnet, omedelbart ta hand om barnet, oberoende av om ett verkställighetsärende enligt denna lag är anhängigt. Socialvårdsmyndigheten skall då placera barnet enligt 1 mom.

I synnerligen brådskande fall som avses i 1 mom. och där det inte finns möjlighet att begära domstolens förordnande i saken kan utmätningsmannen eller polismyndigheten på vårdnadshavarens yrkande, i syfte att säkra verkställigheten av ett beslut som gäller vårdnaden om barnet, omedelbart ta hand om barnet, oberoende av om ett verkställighetsärende enligt denna lag är anhängigt. *Väl-färdsområdesmyndigheten* ska då placera barnet enligt 1 mom.

32 §

32 §

Handräckning

Handräckning

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

På utmätningsmannens begäran skall socialvårdsmyndigheten lämna handräckning som behövs för verkställigheten.

Föreslagen lydelse

På utmätningsmannens begäran ska *väl-
färdsområdesmyndigheten* och kommunala myndigheter lämna handräckning som behövs för verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den *20* .

87.

Lag

om ändring av 7 kap. 3 och 5 § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i utsökningsbalken (705/2007) 7 kap. 3 och 5 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap

7 kap.

**Verkställighet av andra skyldigheter än
betalningsskyldighet**

**Verkställighet av andra skyldigheter än
betalningsskyldighet**

3 §

3 §

*Meddelande till bostads- och socialmyndig-
heterna*

*Meddelande till den myndighet som ansvarar
för boendet i kommunen och den myn-
dighet som ansvarar för socialvården inom
vårdförbundsområdet*

Om utmätningsmannen vet att det i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden bor barn, och det är oklart hur deras boende skall ordnas, eller personer i behov av omedelbar omsorg, skall bostads- och socialmyndigheterna på orten utan hinder av sekretessbestämmelserna så snabbt som möjligt underrättas om att vråkningsärendet har blivit anhängigt och om de omständigheter som då framkommit.

Om utmätningsmannen vet att det i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden bor barn, och det är oklart hur deras boende ska ordnas, eller personer i behov av omedelbar omsorg, *ska den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom vårdförbundsområdet trots sekretessbestämmelserna så snabbt som möjligt underrättas om att vråkningsärendet har blivit anhängigt och om de omständigheter som då framkommit.*

Vad som i denna paragraf föreskrivs om vårdförbundsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

5 §

5 §

Verkställande av vråkning

Verkställande av vråkning

Vråkningen verkställs så att de som skall vråkas samt egendom som finns i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden avlägsnas därifrån.

Om det när vråkningen verkställs finns sådana personer som avses i 3 § i bostaden, får

Vråkningen verkställs så att de som *ska* vråkas samt egendom som finns i den lägenhet eller lokal som avses i utsökningsgrunden avlägsnas därifrån.

Om det när vråkningen verkställs finns sådana personer som avses i 3 § i bostaden, får

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

vräkningen inte verkställas förrän bostads- och socialmyndigheterna har getts tillfälle att ordna en bostad eller reda ut behovet av socialvårdstjänster.

Föreslagen lydelse

vräkningen inte verkställas förrän *den myndighet som ansvarar för boendet i kommunen och den myndighet som ansvarar för socialvården inom välfärdsområdet* har getts tillfälle att ordna en bostad eller reda ut behovet av socialvårdstjänster.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

88.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen (435/2009) 3 §, 9 § 1 mom. och 10 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 201/2019 som följer:

Gällande lydelse

3 §

Handräckning

Statliga och kommunala socialvårdsmyndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda ett barns vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör intressebevakning av barn eller egendom som tillhör barnet ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 34 i konventionen får socialvårdsmyndigheterna till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som begär uppgifter med stöd av konventionen lämna ut sekretessbelagda uppgifter som socialvårdsmyndigheterna har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 §

Föreslagen lydelse

3 §

Handräckning

Statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda ett barns vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör intressebevakning av barn eller egendom som tillhör barnet ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 34 i konventionen får den som *ordnar eller lämnar* socialvård till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som begär uppgifter med stöd av konventionen lämna ut sekretessbelagda uppgifter som den som ordnar eller lämnar socialvård har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 §

Gällande lydelse

Utlåtande i ärende om umgängesrätt

Om ett ärende om umgängesrätt med barn ska avgöras i en främmande fördragsslutande stat och saken gäller kontakten mellan barnet och barnets i Finland bosatta förälder, får denna förälder begära ett utlåtande av socialnämnden om omständigheter som är viktiga för beviljandet eller utövandet av umgängesrätten. I utlåtandet får även sekretessbelagda uppgifter lämnas ut med tillämpning av vad som föreskrivs i 16 § 5 mom. i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.

Utlåtandet lämnas av socialnämnden i den kommun där den person som framställer begäran har hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Utlåtandet skickas till den finska centralmyndigheten eller direkt till den behöriga myndigheten i den stat där ärendet ska avgöras.

På verksamhet som kommunerna ordnar med stöd av denna paragraf tillämpas lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992), om inte något annat föreskrivs genom lag.

Föreslagen lydelse

Utlåtande i ärende om umgängesrätt

Om ett ärende om umgängesrätt med barn ska avgöras i en främmande fördragsslutande stat och saken gäller kontakten mellan barnet och barnets i Finland bosatta förälder, får denna förälder begära ett utlåtande av *väl-färdsområdet* om omständigheter som är viktiga för beviljandet eller utövandet av umgängesrätten. I utlåtandet får även sekretessbelagda uppgifter lämnas ut med tillämpning av i 16 § 5 mom. i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.

Utlåtandet lämnas av det *väl-färdsområde* inom vars område den person som framställer begäran har hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994). Utlåtandet skickas till den finska centralmyndigheten eller direkt till den behöriga myndigheten i den stat där ärendet ska avgöras.

På verksamhet som *väl-färdsområdena* ordnar med stöd av denna paragraf tillämpas *lagen om väl-färdsområdenas finansiering* (/), om inte något annat föreskrivs genom lag.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om väl-färdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

89.

Lag

om ändring av lagen om för- och efternamn

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om för- och efternamn (946/2017) 22 § 3 mom., 23 § 3 mom. och 27 §, sådana de lyder i lag 1154/2019, samt
fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 kap.

Namnmyndigheter och förfarandebestämmelser

Namnmyndigheter och förfarandebestämmelser

22 §

22 §

Anmälan om förnamn

Anmälan om förnamn

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs förnamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det organ som ansvarar för socialvården i den kommun inom vars område barnet bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs förnamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken *till det välfärdsområde* inom vars område barnet bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

23 §

23 §

Anmälan om efternamn

Anmälan om efternamn

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs efternamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, får den

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs efternamn inom föreskriven tid, sänder Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, får den

Gällande lydelse

minderårige samma efternamn som den förälder som har fött barnet eller, om denna inte är känd, den andra förälderns efternamn. Om ingendera föräldrarnas efternamn är känt, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det organ som ansvarar för socialvården i den kommun inom vars område den minderårige bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

27 §

Avgörande av namnärende som gäller ett omhändertaget barn

Innan ett ärende som gäller för- eller efternamn för ett omhändertaget barn avgörs ska Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata begära utlåtande om förutsättningarna för ändring av namnet av det organ som ansvarar för socialvården i den kommun där barnet omhändertagits.

(fogas)

Föreslagen lydelse

minderårige samma efternamn som den förälder som har fött barnet eller, om denna inte är känd, den andra förälderns efternamn. Om ingendera föräldrarnas efternamn är känt, är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken *till det välfärdsområde* inom vars område den minderårige bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

27 §

Avgörande av namnärende som gäller ett omhändertaget barn

Innan ett ärende som gäller för- eller efternamn för ett omhändertaget barn avgörs ska Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata begära utlåtande om förutsättningarna för ändring av namnet *av det välfärdsområde* där barnet omhändertagits.

33 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

90.

Lag

om ändring av beredskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i beredskapslagen (1552/2011) 12 §, 70 § 1 mom. 1 punkten och 70 § 2 mom., 88 §, 94 § 1 och 3 mom., 101 § 1 mom., 106 § 3 mom., 120 § 1 mom. och 126 §, av dem 88 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1322/2014, samt
fogas till lagen en ny 108 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

12 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Skyldighet att vidta förberedelser

Statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar, övriga statsmyndigheter och statliga affärsverk samt kommunerna, samkommunerna och kommunernas övriga sammanslutningar ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden.

Statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar, övriga statsmyndigheter och statliga affärsverk samt *väl-färdsområdena och väl-färdsområdessammanslutningarna*, kommunerna, samkommunerna och kommunernas övriga sammanslutningar ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden.

70 §

70 §

Användningstillstånd för flytande bränsle

Användningstillstånd för flytande bränsle

Användningstillstånd för flytande bränsle kan beviljas

Användningstillstånd för flytande bränsle kan beviljas

1) statliga myndigheter, statliga affärsverk samt kommunala myndigheter för de motorfordon som de äger eller har i sin besittning eller användning, och

1) statliga myndigheter, statliga affärsverk, *väl-färdsområdenas och väl-färdsområdessammanslutningarnas myndigheter* samt kommunala myndigheter för de motorfordon som de äger eller har i sin besittning eller användning, och

Statliga myndigheter och statliga affärsverk beviljas användningstillstånd av kommunikationsministeriet. Trafikbränsleenheten vid närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar an-

Statliga myndigheter och statliga affärsverk beviljas användningstillstånd av kommunikationsministeriet. Trafikbränsleenheten vid närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar användningstillstånd till *väl-färdsområdenas och väl-färdssammanslutningarnas myndigheter*,

Gällande lydelse

vändningstillstånd till kommunala myndigheter samt till trafikidkare och andra företag eller sammanslutningar.

88 §

*Social- och hälsovårdstjänster samt hälso-
skydd*

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från

1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,

2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen (1301/2014),

3) ansvaret för ordnande av dagvård enligt lagen om barndagvård (36/1973), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt,

4) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

94 §

Föreslagen lydelse

kommunala myndigheter samt till trafikidkare och andra företag och sammanslutningar.

88 §

*Social- och hälsovårdstjänster samt hälso-
skydd*

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att välfärdsområdet och välfärdsområdessammanslutningen kan avstå från

1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,

2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen (1301/2014),

3) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från ansvaret för att ordna småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik (540/2018), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

94 §

Gällande lydelse

Begränsning av uppsägningsrätten

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan arbetsgivarens rätt att säga upp ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande genom förordning av statsrådet begränsas i jämförelse med vad som i 7 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001), 8 kap. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) och 27 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) föreskrivs om grunderna för uppsägningsrätt, om en sådan begränsning behövs för tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om till vilka delar uppsägningsrätten begränsas och vilka områden av produktionsverksamheten begränsningarna avser.

För tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten är uppsägningstiden för en arbetstare, tjänsteman eller kommunal tjänsteinnehavare som säger upp sitt anställningsförhållande minst en månad längre än den skulle vara enligt lag eller arbets- eller tjänstekollektivavtal, dock högst sex månader. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppsägningstiderna i olika uppgiftsgrupper.

101 §

Villkoren i arbetspliktsförhållande

Villkoren i ett arbetspliktsförhållande bestäms enligt det kollektivavtal som enligt lagen om kollektivavtal (436/1946) eller 2 kap. 7 § i arbetsavtalslagen binder arbetsgivaren eller enligt det tjänstekollektivavtal som enligt lagen om statens tjänstekollektivavtal

Föreslagen lydelse

Begränsning av uppsägningsrätten

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan arbetsgivarens rätt att säga upp ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande genom förordning av statsrådet begränsas i jämförelse med vad som i 7 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001), 8 kap. i *lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden* (304/2003) och 27 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) föreskrivs om grunderna för uppsägningsrätt, om en sådan begränsning behövs för tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om till vilka delar uppsägningsrätten begränsas och vilka områden av produktionsverksamheten begränsningarna avser.

För tryggnad av förutsättningarna för produktion som är viktig för landets försvar, befolkningens hälsovård, försörjning eller säkerhet eller försörjningsberedskapen under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten är uppsägningstiden för en arbetstare, tjänsteman och kommunal tjänsteinnehavare eller *tjänsteinnehavare i ett välfärdsområde* som säger upp sitt anställningsförhållande minst en månad längre än den skulle vara enligt lag eller arbets- eller tjänstekollektivavtal, dock högst sex månader. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppsägningstiderna i olika uppgiftsgrupper.

101 §

Villkoren i arbetspliktsförhållande

Villkoren i ett arbetspliktsförhållande bestäms enligt det kollektivavtal som enligt lagen om kollektivavtal (436/1946) eller 2 kap. 7 § i arbetsavtalslagen binder arbetsgivaren eller enligt det tjänstekollektivavtal som enligt lagen om statens tjänstekollektivavtal

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

(664/1970) eller lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (669/1970) binder arbetsgivaren. Om ett sådant kollektivavtal inte finns, ska till den arbetspliktige betalas lön som skäligen motsvarar de uppgifter som han eller hon förordnats att utföra.

106 §

Förvaltningsmyndigheternas kommunikation under undantagsförhållanden

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan statsrådets kansli och Statens kommunikationscentral förplikta myndigheter som lyder under statsrådet samt kommunala myndigheter att i sin kommunikation publicera meddelanden med visst innehåll eller förbjuda publiceringen av meddelanden med visst innehåll.

(fogas)

Föreslagen lydelse

(664/1970) eller *lagen om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal (669/1970)* binder arbetsgivaren. Om ett sådant kollektivavtal inte finns, ska till den arbetspliktige betalas lön som skäligen motsvarar de uppgifter som han eller hon förordnats att utföra.

106 §

Förvaltningsmyndigheternas kommunikation under undantagsförhållanden

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten kan statsrådets kansli och Statens kommunikationscentral förplikta myndigheter som lyder under statsrådet, *välfärdsområdenas och välfärdsområdessammanslutningarnas myndigheter* samt kommunala myndigheter att i sin kommunikation publicera meddelanden med visst innehåll eller förbjuda publiceringen av meddelanden med visst innehåll.

108 a §

Välfärdsområdets förvaltning

Trots 99 § 4 mom. i lagen om välfärdsområden (/) kan välfärdsområdesfullmäktige sammankallas omedelbart under undantagsförhållanden. Välfärdsområdesfullmäktige är beslutfört då mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Om välfärdsområdesfullmäktige inte blir beslutfört och vägande skäl kräver omedelbara beslut, har välfärdsområdesstyrelsen rätt att fatta beslut om ärenden som gäller organiseringen av förvaltningen, förvaltningsstadga, delegering av behörighet, budget samt andra ärenden som det bestämts att välfärdsområdesfullmäktige ska besluta om.

Välfärdsområdesstyrelsen ska så snart som möjligt sända de beslut som avses i 2 mom. till välfärdsområdesfullmäktige för beslut. Väl-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

färdsområdesstyrelsens beslut gäller tills välfärdsområdesfullmäktige fattat beslut i ärendet.

Det som bestäms om välfärdsområden i denna paragraf tillämpas också på välfärdsammanslutningar.

120 §

120 §

Specialarrangemang inom räddningsväsendet och befolkningsskyddet

Specialarrangemang inom räddningsväsendet och befolkningsskyddet

I syfte att skydda befolkningen och effektivisera ledandet av befolkningsskyddet under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten inrättar räddningsmyndigheterna och kommunerna ledningscentraler samt befolkningsskyddsformationer för släcknings-, räddnings-, förstahjälps-, underhålls-, röjnings- och rengöringsuppgifter samt för andra jämförbara uppgifter som är nödvändiga för att skydda befolkningen.

I syfte att skydda befolkningen och effektivisera ledandet av befolkningsskyddet under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten inrättar räddningsmyndigheterna, *välfärdsområdena* och kommunerna ledningscentraler samt befolkningsskyddsformationer för släcknings-, räddnings-, förstahjälps-, underhålls-, röjnings- och rengöringsuppgifter samt för andra jämförbara uppgifter som är nödvändiga för att skydda befolkningen.

126 §

126 §

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, kommunstyrelsernas, polisens, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, *välfärdsområdesstyrelsernas*, kommunstyrelsernas, polisens, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Denna lag träder i kraft den 20 .

91.

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar (1153/2004) 5 § 2 mom. och 6 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Centralmyndigheten

Centralmyndigheten

Statens och kommunernas socialvårdsmyndigheter samt polismyndigheterna skall på begäran lämna justitieministeriet handräckning för att utreda ett barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av domar om föräldraansvar som meddelats i en annan medlemsstat och återlämnandet av barn samt i övrigt för skötseln av de uppgifter som enligt artikel 55 i förordningen ankommer på centralmyndigheten.

Statliga myndigheter, *väl-färdsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna ska på begäran lämna justitieministeriet handräckning för att utreda ett barns vistelseort och levnadsförhållanden, för att säkerställa verkställighet av domar om föräldraansvar som meddelats i en annan medlemsstat och återlämnandet av barn samt i övrigt för skötseln av de uppgifter som enligt artikel 55 i förordningen ankommer på centralmyndigheten.

6 §

6 §

Ärenden som gäller placering av barn

Ärenden som gäller placering av barn

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.1 och 56.2 i förordningen avsedd anmodan som gäller placering av ett barn på en institution eller i ett familjehem i Finland, skall justitieministeriet överföra anmodan till ett i 6 § i socialvårdslagen (710/1982) avsett organ som kommunen utser i den kommun inom vars område man avser placera barnet eller, om placeringsorten inte har specificerats i anmodan, i den kommun som enligt 45 § i barnskyddslagen (683/1983) beslutar om ordnandet av placeringen av barnet.

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.1 och 56.2 i förordningen avsedd anmodan som gäller placering av ett barn på en institution eller i ett familjehem i Finland, ska justitieministeriet överföra anmodan till det *väl-färdsområde* inom vars område man avser placera barnet eller, om placeringsorten inte har specificerats i anmodan, i det *väl-färdsområde* som enligt 16 § i barnskyddslagen (417/2007) beslutar om ordnandet av placeringen av barnet.

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.4 i förordningen avsedd underrättelse om

Om justitieministeriet tillställs en i artikel 56.4 i förordningen avsedd underrättelse om

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

placering av ett barn i ett familjehem i Finland, skall justitieministeriet överföra underrättelsen till ett i 1 mom. avsett organ i den kommun inom vars område man har beslutat att placera barnet.

Föreslagen lydelse

placering av ett barn i ett familjehem i Finland, ska justitieministeriet överföra underrättelsen till det i 1 mom. avsedda *väl-färdsområde* inom vars område man har beslutat att placera barnet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

92.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen (779/2010) 3 §, 5 § 2 punkten och 9 § 1 mom., av dem 5 § 2 punkten sådan den lyder i lag 1146/2019, samt

fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Handräckning

Statliga och kommunala socialvårdsmyndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda en vuxen persons vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör bevakning av en vuxen persons intressen eller egendom ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

5 §

Framställningar hos myndigheter i en annan stat

Beslut om att göra en framställning som avser skydd av en vuxen eller dennes egen domenligt artikel 8.2 i konventionen hos myndigheterna i en annan fördragsslutande stat eller att lämna in en ansökan enligt artikel 8.1 fattas

2) om framställningen gäller något annat, av socialnämnden i den vuxna personens hemkommun eller, om personen inte har hemkommun i Finland, i den kommun som senast var hans eller hennes hemkommun i Finland eller

Föreslagen lydelse

3 §

Handräckning

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda en vuxen persons vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör bevakning av en vuxen persons intressen eller egendom ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

5 §

Framställningar hos myndigheter i en annan stat

Beslut om att göra en framställning som avser skydd av en vuxen eller dennes egendom enligt artikel 8.2 i konventionen hos myndigheterna i en annan fördragsslutande stat eller att lämna in en ansökan enligt artikel 8.1 fattas

2) om framställningen gäller något annat, av det välfärdsområde inom vars område den vuxna personen har sin hemkommun eller, om personen inte har hemkommun i Finland, i det välfärdsområde inom vars område den vuxna senast hade hemkommun i Finland eller som

Gällande lydelse

som den vuxna har närmaste anknytning till med beaktande av alla omständigheter.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 32 i konventionen får socialvårdsmyndigheterna till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som med stöd av konventionen begär uppgifter lämna ut sekretessbelagda uppgifter som socialvårdsmyndigheterna har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

(fogas)

Föreslagen lydelse

den vuxna har närmaste anknytning till med beaktande av alla omständigheter.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 32 i konventionen får *välståndsområdesmyndigheterna* och de kommunala myndigheterna till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som med stöd av konventionen begär uppgifter lämna ut sekretessbelagda uppgifter som *välståndsområdesmyndigheterna och de kommunala myndigheterna* har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

10 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

93.

Lag

om ändring av 4 kap. 7 § i fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i fängelselagen (767/2005) 4 kap. 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 393/2015 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen ska beredas i samarbete med den som dömts till fängelsestraff. Planen för strafftiden och den frigivningsplan som ingår i den ska med den dömdes samtycke i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftsmyndigheterna i den dömdes hem- eller boningskommun, andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

Planen ska beredas i samarbete med den som dömts till fängelsestraff. Planen för strafftiden och den frigivningsplan som ingår i den ska med den dömdes samtycke i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med *de myndigheter som på basis av den dömdes hem- eller boningskommun* ansvarar för hans eller hennes socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftstjänster liksom med andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

94.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017) 8 § 4 mom. och 9 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

Plan för strafftiden och tidsplan

Plan för strafftiden och tidsplan

Planen för strafftiden ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftsmyndigheterna i den dömdes hem- eller bostadskommun, andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

Planen för strafftiden ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete *med de myndigheter som på basis av fångens hem- eller bostadskommun ansvarar för hans eller hennes socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftstjänster liksom med andra myndigheter* samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

9 §

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Vid samordnandet av de stödåtgärder som hör till övervakningstiden i ett kombinationsstraff svarar kommunen för kostnaderna för den kommunala basservicen. Brottpåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av kombinationsstraffet.

Vid samordnandet av de stödåtgärder som hör till övervakningstiden i ett kombinationsstraff svarar *välårsområdet för kostnaderna för den basservice som hör till välårsområdet. Vad som ovan föreskrivs om välårsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.* Brottpåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av kombinationsstraffet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

95.

Lag

om ändring av 12 och 71 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) 12 § 2 mom. och 71 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

12 §

Stödåtgärder

Stödåtgärder

Vid samordnandet av de stödåtgärder som avses i 1 mom. svarar kommunen för kostnaderna för den kommunala basservicen. Brottpåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av samhällspåföljden.

Vid samordnandet av de stödåtgärder som avses i 1 mom. svarar *väl-färdsområdet* för kostnaderna för den basservice som hör till *väl-färdsområdet*. Vad som ovan föreskrivs om *väl-färdsområden* tillämpas när det gäller *landskapet Åland* på kommunerna i *landskapet Åland*. Brottpåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av samhällspåföljden.

71 §

71 §

Övervakningens innebörd

Övervakningens innebörd

Om en fånge ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom., ska Brottpåföljdsmyndigheten i god tid före den villkorliga frigivningen i samarbete med fången utarbeta en plan för strafftiden som gäller övervakningen. Denna plan ska samordnas med den plan för strafftiden som gäller tiden i fängelse. Planen ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med fångens hem- och boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanlutningar och enskilda personer.

Om en fånge ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom., ska Brottpåföljdsmyndigheten i god tid före den villkorliga frigivningen i samarbete med fången utarbeta en plan för strafftiden som gäller övervakningen. Denna plan ska samordnas med den plan för strafftiden som gäller tiden i fängelse. Planen ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med fångens *hem- eller boningskommun* samt med andra myndigheter, privata sammanlutningar och enskilda personer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

96.

Lag

om ändring av 10 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 10 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

10 §

Ansökan om rättshjälp

Ansökan om rättshjälp

Statliga och kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter samt försäkringsanstalter är skyldiga att på begäran av rättshjälpsbyrån utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna denna sådana uppgifter som de förfogar över och som är nödvändiga för rättshjälpsbyrån på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda om en sökande på basis av sin ekonomiska ställning är berättigad till rättshjälp och om sökanden har en rättsskyddsförsäkring som täcker saken. Denna skyldighet gäller också penninginstitut, om rättshjälpsbyrån inte får tillräckliga uppgifter av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som sökanden har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran skall framställas skriftligen hos penninginstitutet, och sökanden skall på förhand underrättas om det.

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter samt försäkringsanstalter är skyldiga att på begäran av rättshjälpsbyrån utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna denna sådana uppgifter som de förfogar över och som är nödvändiga för rättshjälpsbyrån på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda om en sökande på basis av sin ekonomiska ställning är berättigad till rättshjälp och om sökanden har en rättsskyddsförsäkring som täcker saken. Denna skyldighet gäller också penninginstitut, om rättshjälpsbyrån inte får tillräckliga uppgifter av dem som nämns ovan och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som sökanden har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen hos penninginstitutet, och sökanden ska på förhand underrättas om det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

97.

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 72 § 2 mom., 90 § 1 och 2 mom. och 92 § 3 mom. 1 punkten, av dem 90 § 1 mom. sådant det lyder i lag 780/2010, samt *fogas* till 84 §, sådan den lyder i lag 1135/2019, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

72 §

Ett ärende som gäller förordnande av intressebevakare för en minderårig kan även anhängiggöras av den minderåriges vårdnadshavare eller av ett i 6 § socialvårdslagen (710/1982) avsett organ.

90 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter för social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som behövs för avgörande av ett anhängigt ärende och dessutom att lämna förmyndarmyndigheten de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ett ärende som gäller skydd av vuxna eller barn och har inletts i en främmande stat hos

Föreslagen lydelse

72 §

Ett ärende som gäller förordnande av intressebevakare för en minderårig kan även anhängiggöras av den minderåriges vårdnadshavare eller av ett *välståndsområde*.

84 §

Vad som i denna lag föreskrivs om välståndsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

90 §

Statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter för social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som behövs för avgörande av ett anhängigt ärende och dessutom att lämna förmyndarmyndigheten de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ett ärende som gäller skydd av vuxna eller barn och har inletts i en främmande stat hos

Gällande lydelse

en myndighet som begär uppgifter om ärendet med stöd av ett statsfördrag.

Förmyndarmyndigheten eller domstolen kan av de kommunala social- och hälsovårdsorganen begära ett utlåtande om vederbörandes förhållanden, då ett sådant behövs i ett ärende som avses i denna lag. Begäran skall riktas till social- eller hälsovårdsorganet i vederbörandes hemkommun eller, om vederbörande inte har hemkommun i Finland, där han eller hon huvudsakligen vistas.

92 §

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till

1) statliga eller kommunala myndigheter eller till någon annan person för fullgörande av åligganden enligt denna lag,

Föreslagen lydelse

en myndighet som begär uppgifter om ärendet med stöd av ett statsfördrag.

Förmyndarmyndigheten eller domstolen kan av *välståndsområdet* begära ett utlåtande om vederbörandes förhållanden, då ett sådant behövs i ett ärende som avses i denna lag. Begäran ska riktas till det *välståndsområde* inom vars område vederbörande har sin hemkommun eller, om vederbörande inte har hemkommun i Finland, där han eller hon huvudsakligen vistas.

92 §

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till

1) statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* eller kommunala myndigheter eller till någon annan person för fullgörande av åligganden enligt denna lag,

Denna lag träder i kraft den 20 .

98.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (1156/2019) 10 § 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

10 §

Utlämnande av registeruppgifter

Utlämnande av registeruppgifter

Statliga och kommunala myndigheter samt Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att få för skötseln av sina åligganden nödvändiga uppgifter ur registret över förmynderskapsärenden.

Statliga myndigheter, *välståndsområdesmyndigheter* och kommunala myndigheter samt Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att få för skötseln av sina åligganden nödvändiga uppgifter ur registret över förmynderskapsärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

99.

Lag

om ändring av 5 § i idrottslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i idrottslagen (390/2015) 5 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Kommunens ansvar

Kommunens ansvar

Kommunen ska höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrotten inom ramen för sin uppgift enligt 27 § i kommunallagen (365/1995) att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att delta i och påverka kommunens verksamhet. Kommunen ska utvärdera kommuninvånarnas idrottsaktivitet inom ramen för sin uppgift att främja invånarnas hälsa och välbefinnande enligt 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Kommunen ska höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrotten inom ramen för sin uppgift enligt 22 § i kommunallagen (410/2015) att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att delta i och påverka kommunens verksamhet. Kommunen ska utvärdera kommuninvånarnas idrottsaktivitet inom ramen för främjande av hälsa och välfärd enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (1).

Denna lag träder i kraft den 20 .

100.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011) 12 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

12 §

Rätt att få uppgifter och handräckning

Trots sekretessbestämmelserna är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvärssärende samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

12 §

Rätt att få uppgifter och handräckning

Trots sekretessbestämmelserna är *myndigheter samt* samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvärssärende samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Denna lag träder i kraft den 20 .

101.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) 7 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

7 §

Samverkan

Samverkan

Kommunen ska med beaktande av lokala omständigheter och resurser främja verksamhet som följer syftena och uppgifterna enligt denna lag i samverkan med andra kommuner, myndigheter och landskap samt med aktörer inom kultur- och konstsektorn och andra sektorer.

Kommunen ska med beaktande av lokala omständigheter och resurser främja verksamhet som följer syftena och uppgifterna enligt denna lag i samverkan med andra kommuner, *välståndsområden*, myndigheter och landskap samt med aktörer inom kultur- och konstsektorn och andra sektorer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

102.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 6 § 21 punkten och 131 §, av dem 6 § 21 punkten sådan den lyder i lag 358/2015, samt fogas till 126 §, sådan den lyder i lag 795/2020, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

6 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

21) räddningsmyndighet det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter enligt räddningslagen,

21) räddningsmyndighet den räddningsmyndighet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen,

126 §

126 §

Sökande av ändring i ett beslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet

Sökande av ändring i ett beslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet

(fogas)

Bestämmelser om beslut enligt 131 § 2 mom. i denna lag om storleken på de avgifter som tas ut för räddningsmyndighetens prestationer och om sökande av ändring i dem finns i 16 kap. i lagen om välfärdsområden (/).

131 §

131 §

Avgifter

Avgifter

I fråga om avgifterna för myndigheternas prestationer enligt denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut gäller vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I fråga om avgifterna för räddningsmyndigheternas prestationer om vilka föreskrivs med stöd av denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut beslutar dock det lokala räddningsväsendet med iakttagande av de grunder

Bestämmelser om avgifterna för statliga myndigheters prestationer som avses i denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Beslut om när en räddningsmyndighets prestationer som avses i denna lag ska vara avgiftsbelagda och om storleken på de avgifter

RP 56/2021 rd

Gällande lydelse

om vilka föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Avgifter och kostnader enligt denna lag får drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Föreslagen lydelse

som tas ut fattas av välfärdsområdesfullmäktige på det sätt som föreskrivs i lagen om välfärdsområden.

Avgifter och kostnader som avses i denna lag får drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om *verkställighet av skatter och avgifter* (706/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

103.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om djursjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djursjukdomar (76/2021) 22 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

22 §

Djurhälsomyndighetens anmälningsplikt

Djurhälsomyndighetens anmälningsplikt

Kommunalveterinären och regionförvaltningsverket ska anmäla fall av sådana djursjukdomar som kan medföra fara för människors hälsa till den berörda läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar i kommunen.

Kommunalveterinären och regionförvaltningsverket ska anmäla fall av sådana djursjukdomar som kan medföra fara för människors hälsa till den berörda läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar inom *välståndsområdet*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

108.

Lag

om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 78 § 1 mom.,
sådan den lyder i lag 81/2019 som följer:

Gällande lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på avträdelsestöd det som i 96–100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 2 och 4 mom. om meddelande av interimistiskt beslut och om maskinellt undertecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensions tagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjsmålsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982), i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning och i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten.

Föreslagen lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på avträdelsestöd det som i 96–100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 2 och 4 mom. om meddelande av interimistiskt beslut och om maskinellt undertecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensions tagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjsmålsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 §, 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller *ett välfärdsområde*, i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning och i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
